

**T. C.
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAMZANÂME
(27. CİLT)
(İNCELEME-METİN-SÖZLÜK)**

Vahide ÜNVER ÇOPURSAN

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Muhammet YELTEN**

İSTANBUL-2018

KABUL VE ONAY

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge ve şekillerin kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum "Hamzanâme 27. Cilt (İnceleme- Metin- Sözlük) " başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlâk ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

25 /05 /2018

VAHİDE ÜNVER ÇOPURSAN

ONAY METNİ

Tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylıyorum:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
 - Tezimin/Raporum sadece İstanbul Arel yerleşkelerinden erişime açılabilir.
 - Tezimin/Raporumunyıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- 25/05/2018

VAHİDE ÜNVER ÇOPURSAN

ÖZGEÇMİŞ

Adı, Soyadı: Vahide ÜNVER ÇOPURSAN

Doğum tarihi ve yeri: 15. 05. 1987, Merkez/ Aksaray.

Medeni Durumu: Evli

Adres: Fırat mah. Ayşenur Zarakolu cad. Yaşamkent Sitesi E/blok d/4 Kayapınar /Diyarbakır

E-Posta Adresi: vahide.u.copursan@hotmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lisans: İstanbul Arel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Bitirme Tezi: “ Hamzanâme 5. cilt (142b-161a) /2. cilt (86a-105a) ”

Danışman: Prof. Dr. Muhammet Yelten. (2013)

Ön Lisans: Süleyman Demirel Üniversitesi, Tekstil/Tasarım Bölümü.

Ortaöğretim: Özel Sema Koleji, 2005.

İŞ DENEYİMİ

2013 Arnavutköy, Örfi Çetinkaya Orta Okulu, Türkçe Öğretmenlik

ÖZ

Hamzavî'nin 14. yüzyılda yazıya geçirdiği Hamzanâme, Anadolu sahasında gelişen Türk edebiyatında yer almasıyla birlikte geniş hacme sahip olan bir metindir. Hamzanâme'nin herkes tarafından bilinen 72 cildi mevcuttur. Hamzanâme üzerinde yeteri kadar çalışma olmadığı için bizde bu geniş eserin 27. cildin üzerinde durmaya çalıştık. Bu çalışmamızda ilk olarak metnin dil hususiyetlerinin üzerinde durduk. Ardından da metnin transkripsiyonlu çevirisini yaptık. Son olarak metinde yer alan bütün kelimeleri sözlük çalışmamıza dahil ederek ayrıntılı bir şekilde ele aldık.

Anahtar Kelimeler: Hamzanâme, Hz. Hamza, Eski Anadolu Türkçesi, Halk dili, Menkıbe.

ABSTRACT

Hamzanâme, written by Hamzawi in the 14th century, is an important subject with a large volume with his participation in the Turkish literature which developed in Anatolia. Hamzanâme has 72 skin known by everyone. Since we do not have as much work on Hamzanâme as we are, we have tried to stand on 27th of this large piece. In this study, we first emphasized the language characteristics of the text. Then we did the transcription of the text. Finally, we dealt with all the words in the text in detail, including my dictionary work.

Keywords: Hamzanames through Hz. Hamza, Old Anatolian Turkish, Public language, The menkıbe.

ÖNSÖZ

Hamzanâme, 14. yüzyılda Şair Ahmedî'nin kardeşi Hamzavî tarafından kaleme alınmış, Anadolu sahasında filizlenmeye başlayan klasik Türk nesrinin ilk örneklerinden biridir. İçerisinde barındırdığı zengin söz varlığı ve taşıdığı gramer özellikleri bakımından Eski Anadolu Türkçesinin dil hususiyetlerini en iyi şekilde yansıtır. Yazılı metin hâline gelmeden çok önce Hamzanâmelerin sözlü bir gelenek olarak Türkler arasında itibar gördüğü bilinmektedir. Bu çalışmada Hamzanâme'nin 112 varaktan oluşan 27. cildin tamamı yer almaktadır. Eser İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Nadir Eserler Kitaplığında Nd. 2496 kayıtlı nüsha esas alınmıştır. Çalışmamız inceleme-metin-sözlük bölümlerinden oluşmaktadır. Eser, harekesiz ve Eski Anadolu Türkçesi'nin dil hususiyetlerine uygun bir biçimde yazılmıştır. Sade dille ve anlaşılır bir üslupla yazılan eserin her bir sayfası 17 satırdan meydana gelmiştir. Bu çalışma üç bölümden meydana gelmektedir. Hamza ve Hamzanâme hakkında bilgi verildikten sonra birinci bölüme geçilmektedir. Metinden hareketle dönemin dil özelliklerini yansıtan çalışmayla birlikte örnekler sunulmuştur. Ardından metinde yer alan kelimelerin dillere göre sayısal değerleri ve oranları gösterilmiştir. Birinci bölümün son kısmında ise metnin özet kısmı sunulmuştur.

Çalışmamızın ikinci bölümünü metin oluşturmaktadır. Yaygın transkripsiyon işaretlerini kullandığımız metni, Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, bölümü 0895 ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Nadir Eserler Kütüphanesi, Nd. 2496 kayıtlı yazma nüshalarından istifade ederek kurulmuştur. İki nüsha hacim ve içerik yönünden farklılıklar oluşturduğu için, nüsha farkı üzerinde durulmuştur.

Çalışmamızın üçüncü bölümü, metindeki kelimeleri içine alan sözlükten meydana gelmektedir. Sözlükte, Özel isim ve yer adlarının dışındaki bütün kelimeler madde başı olarak alınmıştır. Kelimelere mana verilirken metindeki manaları esas kabul edilmiş, değişik manalar sıra numarası ile gösterilmiştir. Değişik imlâlarla yazılmış olan kelimelerin hepsi madde başı olarak alınmış, mana ise çok kullanılan şekillerinde verilerek, diğerlerine gönderme yapılmıştır. Madde başı yapılan kelimelerin ait oldukları dil parantez içinde tek harf ile gösterilmiştir.

Sonuç kısmında yaptığımız çalışmayla ilgili olarak vardığımız değerlendirmeler belirtmeye çalışılmıştır. Kaynakça kısmında ise faydalanmış olduğumuz eserler belirtilmiştir. En son kısımda ise Arap harfli orijinal nüshanın tıpkıbasımı bulunmaktadır

Son olarak çalışmamda her zaman yanımda olan yardımını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Muhammet Yelten'e sonsuz teşekkürlerimi sunarken yetişmemde emeği geçen tüm hocalarıma, aileme ve eşime şükranlarımı sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK.....	I
KABUL VE ONAY.....	II
YEMİN METNİ.....	IV
ONAY METNİ.....	V
ÖZGEÇMİŞ.....	VI
ÖZ/ ABSTRACT.....	VIII
ÖNSÖZ.....	IX
İÇİNDEKİLER.....	10
KISALTMALAR.....	11
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	12

BİRİNCİ BÖLÜM

HAMZA VE HAMZANÂME

1. HAMZA.....	14
2. HAMZANÂME.....	14
2. 1. NÜSHA TANITIMI (27. Cilt).....	18
2. 2. DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ (27. Cilt).....	19
2. 3. METNİN HİKÂYESİ (27. Cilt).....	27

İKİNCİ BÖLÜM

METİN.....	42
------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SÖZLÜK.....	143
SONUÇ.....	258
BİBLİYOGRAFYA.....	259
TIPKIBASIM	

KISALTMALAR

a. : Arapça

a. g. e: adı geçen eser

a. g. t. : adı geçen tez

bkz. : bakınız

c. : cilt

Doç: Doçent

Dr. : Doktor

EAT: Eski Anadolu Türkçesi

f: Farsça

haz. : Hazırlayan

Hız. : Hazreti

Moğ. : Moğolca

Prof. : Profesör

Rum. : Rumca

s. : sayfa

sav. : SallAllāhu aleyhi ve sellem

TDK: Türk Dil Kurumu

TDV: Türkiye Diyanet Vakfı

vb. : ve benzeri

Yay. : Yayınları

Yun. : Yunanca

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا a, ā, e	ص ś
ب b, p	ض z, ḏ
پ p	ط t
ت t	ظ ž
ث ś	ع ʕ
ج c	غ ğ
چ ɟ	ف f
ح ḥ	ق q
خ ḫ	ك k, ŋ, g
د d	ل l
ذ ź	م m
ر r	ن n
ز z	و v, u, ü, o, ö
ژ j	ه h, a, e
س s	ی y, ı, i, ī
ش ş	

BİRİNCİ BÖLÜM

HAMZA VE HAMZANÂME

1. HAMZAVÎ

Türk Edebiyatının kıymetli ve hacimli eserlerinden Hamzanâme'nin yazarı Hamzavî'nin hayatı ve kimliği hakkında pek fazla bilgi bulunmamaktadır. Nerede doğduğu, nerede yaşadığı ve öldüğü bilinmemektedir.

Hamzavî, Emir Süleyman'ın müsâhiplerinden Divan şairi Ahmedî'nin kardeşi olup on dördüncü yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Halk tarafından sevilerek okunan ve büyük bir rağbet kazanan "Hamza-nâme" adlı eseri dolayısıyla Hamzavî mahlasını almış ve bu adla tanınmıştır.¹

Hamzavî'nin, Hazreti Hamza'nın hayatını ve maceralarını anlattığı *Hamzanâme*'sinin dışında, bir de Büyük İskender'in maceralarını anlattığı *İskendernâme* (Kıssa-i İskender) adlı eseri vardır. Yazarın bu ikisi dışında bilinen başka eseri yoktur.

Hamzavî'nin bilinen bir başka özelliği de eserlerinde sade dille yazma yolunu tutmasıdır. İlerleyen dönemlerde bu yönüyle eleştirilen Hamzavî'yi, Âşık Çelebi kaleme almış olduğu tezkiresinde, halk arasında okunmaya mahsus sade bir eser yazdığından dolayı şairler zümresinden saymamıştır.² Âşık Çelebiye göre, edebî nitelik açısından eksik bulunmuştur.

2. HAMZANÂME

Eski Anadolu Türkçesi gerek kelimelerin çokluğu gerekse gramer yapıları ile Türkçenin kendine has hususiyetleri olan karakteristik bir devresidir. Hem manzum hem de mensur eserlerle Türk dilinin gelişmesinde önemli bir yere sahip olan bu devrenin dikkat çekici mensur eserlerinden birisi de Hamzanâme'dir.

Hazreti Muhammed'in amcası ve sütkardeşi, ayrıca da ilk Müslümanların 39. su olarak bilinen Hazreti Hamza'nın hayatı ve kahramanlıklarının anlatıldığı Hamzanâme adlı destanî hikâyeler aslen Arap kaynaklıdır. Daha sonra İranlılar aracılığıyla Türk edebiyatına geçmiştir.

¹ Prof. Dr. Muhammet Yelten, "Türk Edebiyatında 15. Yüzyıldan Bir Nesir Kesiti Olarak Hamza-nâme'nin Hitap Ettiği Zümreler", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/13 Fall 2013, p. 179-247, ANKARA-TURKEY.

² M. Fuad Köprülü, *Edebiyat Araştırmaları 1*, Akçağ yay., Ankara: 2004, s. 190.

Hazreti Hamza'nın maceralarının anlatıldığı bu eserler Araplar arasında Sîretü Hamza, Esmârü'l-Hamza; İranlılar'da Kıssa-i Emîr Hamza, Kitâb-ı Rümûz-ı Hamza, Dâstân-ı Emîr Hamza; Türklerde ise Hamzanâme olarak bilinmektedir. Hazreti Hamza'dan bahseden hikâyelerin ilk olarak Hazreti Muhammed'in hikâyecisi Sahib-i Rûmî tarafından tertip edildiği, daha sonra da Ebü'l-Meâlî'nin bunu genişletip altmış cilde çıkardığı bilinmektedir.³

Türk edebiyatında ise ilk Hamzanâme, 14. yüzyılda Hamzavî tarafından kaleme alınmıştır. Hamzanâme'de birbirini takip eden 200'e yakın hikâyeye yer almaktadır.⁴ Hamzavî'nin anlattığı bu destanî hikâyeler halk tarafından kısa sürede benimsenmiş, zamanla daha da yayılmış, özellikle Yeniçeri Ocaklarında, sınır boyu kalelerinde, hatta kahvehanelerde ya kitaplardan okunmuş ya da meddahlar tarafından anlatılmıştır. Nitekim İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Nadir Eserler Bölümündeki Hamzanâmenin birinci cildinden tespit edilmiş olan “okundu kayıtları” bu hususu açık şekilde ortaya koymaktadır.⁵ Ayrıca üzerinde çalıştığımız metinde de okundu kaydına rastlanmıştır:

“İşbu kitab teşrin-i evvelün yirmi yidinci günü pazar irtesi ahşamı bizüm odada mütala'a edildi. Fi 28 Teşrin-i evvel sene 1307 ilham Fehmi” (27 cilt-1b) .

Hamzanâme'nin 27. Cildinde sınırlı miktarda manzum parçalar da yer almaktadır:

gel ey ğavvâs-ı baħr-ı âşināy
güherden gözlere virür şināy

güher kim kıandurur cāndan pek olsun
egerçi per bu dery ā içre ğavvâs (1b/2-3)

ütüşurum Őaşkınlı natuvānum
eger kıurtarur cān pehlivānum

eger görmez senün baħa dermān
virürem firkıatiyla iş bu dem cān

³. Nurettin Albayrak, “Hamzanâme”, TDV İslam Ansiklopedisi, c. 15, Diyanet yay. , İstanbul: 1997, s. 517.

⁴ a. g. e. s. 517.

⁵ a. g. e. s. 517.

İkulum ben elinde beher-hâl
gerek oldur gerekdür gör gerek şal (21a/4-5-6-7)

Hamzanâme'nin Türk Edebiyatı sahasında ilk olarak kaç cilt halinde yazıldığı kesin olarak tespit edilememiştir. Bazı araştırmacılar Hamzanâme'nin 50-60 cilt olarak yazıldığını belirtir. Ancak Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde 60 cilt olan eserin meddahlar tarafından 360 cilde kadar çıkarıldığını kaydetmektedir. ⁶ Hamzanâmenin cilt sayısı hakkında kapsamlı bilgiyi Lütfi Sezen'in "*Halk Edebiyatında Hamzanâmeler*" adlı çalışmasında görmekteyiz. Lütfi Sezen adı geçen eserde Hamzanâme'nin en son 69. cildine ulaştığını kaydetmiştir.

Lütfi Sezen'in nüsha ve cilt tespitleri aşağıda gösterildiği gibidir:

Çeşitli kütüphanelerde bulunan cilt sayıları:

- a) Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi – 7 cilt
- b) İstanbul Millet Kütüphanesi – 6 cilt
- c) İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi – 2 cilt
- d) İstanbul Üniversitesi Seminer Kütüphanesi – 60 cilt
- e) İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi – 56 cilt

Lütfi Sezen'in tespit ettiklerinin dışında Atatürk Kitaplığı K. 503'te kayıtlı bir nüsha daha bulunmaktadır. Ancak bu nüshanın Hamzanâme'nin hangi cildi olduğu belli değildir. Ayrıca Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kitaplığında ise Hamzanâme'nin 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32. ciltleri bulunmaktadır. ⁷

Bulunan ciltler:

1, 2, 3, 4, 5, 6,7, 8, 9, 10,11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18,19,20 21, 22,23,24, 25, 26,27,28,29 30,31,32, 33, 35,36, 37,38, 39, 41,43, 44, 45,46,47,48,49,50,51,52 53, 54, 55,56,57,58,59, 60,61, 62,63,64,65,66, 67, 68,69.

⁶ Lütfi Sezen, *Halk Edebiyatında Hamzanâmeler*, Kültür Bakanlığı yay. , Ankara: 1991, s. 27.

⁷ a. g. t. , s. 10.

Son yıllarda Hamzanâmenin cilt ve nüshalarının tespiti üzerinde yeni araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Nitekim İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Nadir Eserler Kütüphanesinde kayıtlı 72 ciltlik Hamzanâme külliyyatı tespit edilmiştir. Böylece Hamzanâme'nin bugün için bilinen nüshalarının sayısı 70'e ulaşmıştır. Bulunamayan yalnız 40 ve 42. ciltlerdir. Ayrıca bu mufassal eserin bazı abartılı yorumların aksine toplam olarak 72 ciltten ibaret olduğu bilgisi de kesinlik kazanmıştır. Çünkü eserin 72. ciltle birlikte bittiğini şu ifadeden anlamaktayız:

“Hamza-nâme'nin yitmiş ikinci âhir cildir, nakl olunur” (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Nd. 2496 numarada kayıtlı olan 72. cildin ilk sayfası) .⁸

2. 1. HAMZANÂME'NİN NÜSHA TANITIMI (27. CİLT)

Yüz ölçümü : 236 mm. X 163 mm.

Yazı ölçümü : 168 mm. X 110 mm.

Cildi : Siyah bez cilt içindedir. Zincirekli ve şemseli mukavva cilt.

Cilt sırtı: Kahverengi meşin.

Yaprak sayısı : 112.

Satır sayısı : 17satır.

Kağıdı : Sarımtırak kalın abâdî.

Yazısı : Nesta'lik hatla, 17 satırlı, aharlı kalın, krem rengi kâğıda yazılmıştır.

Kopya edeni : Yok

Başlıklar : Kırmızı

Yazılış ve kopya tarihi : 19. yüzyılda istinsah edilmiştir.

Başısı : El-kıssa Hâamza-i şâhib-kıranuñ yigirmi yedinci cildidür ki leâfet-ile zıkr olunur.

⁸ Muhammet Yelten, Hamza-nâme'nin Yeni Ciltleri ve Okunma Mekânları, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/9 Summer 2013, p. 151-165, ANKARA-TURKEY.

Sonu : İşbu Kitab Teşrin-i evvelün yirmi yedinci günü Pazar irtesi aḡşamı bizim odada mütala'a edildi. Fi 28 Teşrin-i evvel sene 1307 ilhâm Fehmi.

2. 2. DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ (27. CİLT)

Hamzanâme 13. yüzyıldan başlayarak 15. yüzyılın sonuna kadar süren Eski Anadolu Türkçesinin tesirinde vücut bulan Türk nesrinin önemli örneklerindedir. Çalışma konumuz olan Hamzanâme'nin 27. cildi de dil yönünden incelenerek kendine has özellikleri yansıtılmaktadır. Eski Anadolu Türkçesi'nin mensur örneklerinden olan Hamzanâme, kelime kadrosu bakımından da bu dönemin karakteristik özelliklerini yansıtmaktadır. Sade dille yazımın esas alındığı metinde, hem dilimize yerleşmiş olan Arapça ve Farsça kelimeler hem de bugün İstanbul Türkçesi'nde kullanılmayıp, Anadolu ağızlarında hâlâ yaşayan ve arkaik diye adlandırdığımız Türkçe kelimeler ahenk içinde yer almaktadır.

Sade bir dille yazılmış olan eserde, bugün İstanbul Türkçesinde kullanılmayıp, Anadolu ağızlarında hâlâ varlığını sürdüren söz veya deyimde sıkça rastlamak mümkündür.

Metinde sıkça geçen bu sözcüklerden bazıları şunlardır:

ağ- "Yükselmek, havaya kalkmak" (69a/3) .

eyit- "Söylemek, konuşmak" (2a/15) .

irte "Ertesi, gelecek sabah, yarın" (7b/14) .

kaķı- "Kızmak, öfkelenmek" (94a/7) .

ķanda "Nerede" (2b/6) .

ķangı "Hangi" (4a/6) .

Metnin dili sade ve anlaşılır olmasına rağmen yine de Arapça ve Farsça kelimeler ayrıca Farsça tamlamalar sıkça geçmektedir:

ğavvas-ı baķır-ı āşināy (1b) ,

güher-bār (1b) ,

derd-i siyah (3b) ,

nā-bekār (14a) ,

ayş u nūş (34a) ,

[89b/1] "... . diyār-ı (2) Hindistan'da bir ulu sultānuñ oğlıyam ki (3) adıma Sa'ódan Şāh dirlerdi. Ben dabı anda (4) olan taç ü tahtumı Óammuma teslim idüp gelüp (5) bir nice zamān bunda Hāmza'ya k̄ul olmsum.... (6) k̄ulağında olan menk̄uş onundur, diyüp k̄u- (7) lağında olan menk̄uşı gösterdi. Muşaffer (8) Şāh'da görüp eyitdi: "İy (9) rüy-i siyāh nā-bekār yā meger sen bir hüner mi itdüm ..."

[69b/1] "Andan emr eyledi: "Şehir içinde k̄ūşe-ber-kūşe dellālar (2) gezüp nidā eyledi. Her kim gelüp Muhsin Şāh'a itā'at (3) iderse güzel, eger yoķ dirse muhk̄em h̄ak̄kından (4) gelinüp k̄atı olınur malı Muhsin Şāh'ıñ tarafından (5) miriye zabt olınur. "

Metin müstensih tarafından yazıya aktarıırken sözcüklerin imlalarında birlik olmasına dikkat edilmemiş, birçok sözcük için ikili imla kullanılmıştır:

#ur-: 40a/9 ; dur-:10b/7,

#uy-:22a/12 ; duy-:40b/15.

Metnin içerisinde Arapça ve Farsça ağırlıklı olan alıntı sözcükler arasında Yunanca sözcüklere bile rastlanmaktadır:

bre (Rum.) Seslenme ifadesi: 3a/15.

cebe (Moğ.) Zincir veya halkadan örülerek yapılmış zırh :3a/5.

efendi (Yun.) Buyruğu yürüyen, sözü geçen kimse : 34a/8.

Metnimizde ünlü ile biten bazı kelimelerde belirtme hali eki araya yardımcı ünsüzü getirilmeden doğrudan hemze ile yazılmıştır:

gövde-i (49b/4) ,

nesne-i (58a/4) ,

Lenduhā`i (85b/11) ,

şehzāde-i (95b/6) ,

nize-i (12a/8) ,

İşaret zamirleri için: bu (1b/3, 1b/6, 1b/13,) , şol (2a/15, 2b/7, 8b/12, 13b/13) , ol (2a/9, 2b/6, gösterme edatı olarak: ora, oradan edatları yerine anda (3a/3, 17b/6) , andan (2a/7,3a/7,) , bura edatı yerine bunda (8a/6, 9b/10, 12a/16) edatı kullanılmıştır.

Eser mensur olarak kaleme alınmıştır, ama yer yer manzum kısımlar da mevcuttur. Bunların bir kısmı kahramanların ağzından söylenmiş, bir kısmı da sonradan metne eklenmiş beyitlerdir:

" (1) *esirün olayum tã can virince* (2) *Bu çeşm-i natuvañ gülizaruñ olsun diyüp hãlin iÓlam* (3) *idüp eyitdi:*
Beyit (4)

tutuşuram Óaşķuñla natuvānum (5)
eger ķurtarur cān pehlivānum"21/a.

" (16) *ten ü cānum senüñ ķurbanuñ olsun*
kolum yasduķe şaçum yorġanuñ olsun

[21a/1] *Esirün olayum tã can virince. Bu çeşm-i natuvañ gül-zāruñ olsun diyüp hãlin iÓlam* (3) *idüp eyitdi:*

tutuşdum Óaşķuñla natuvānum
eger ķurtarur cān pehlivānum

eger görmezseñ baña dermān
virürem firķātüñle iş bu dem cān

kulunam ben elinde beher şāl
gerek öldür gerek dirgür gerek şāl"

Yazar, olayları oluş sırasına göre aktararak metni kaleme almıştır. Yazarın bir başka şahsı veya olayı anlattığı durumlarda ise "ba'dehu", "ezin-cānib", "el-kıssa" ve "ba-husus" ifadelerini sık sık kullanarak olaylar arasındaki geçişi sağladığı ve anlatımdaki boşlukları doldurduğu görülür. (1b, 37b, 39b)

Metnin anlatımında aynı durumun ve olayın tekrarlanması halinde yazarın anlatım kalıplarına başvurduğu görülür. Metinde savaşlar sabahın olmasıyla başlar ve savaş meydanında ordular karşı karşıya geldikten sonra meydana ilk önce kimin gireceği konusunda herkes merak içerisinde kalır. Daha sonra meydana giren kişi er talep eder ve böylece savaş başlamış olur. (6b)

[6b/1] *tiz ālāt-ı harbe mustaġraķ olup rahşına* (2) *şüvār olup gelüp irişdi. Andan Ferhād-ı Dīvāne* (3) *ķarşulayup baķup gördüğüm bir zir dest-i dīvāne* (4) *bir urduġın bir dabı urmaz. Hemen Muşaffer-i Ahen* (5) *ķaba bir naÓra urup dīvānenüñ önün aldı* (6) *ve eyitdi: "Bre adam niçün ķararsın bu halķe, bunlar* (7) *senüñ neñ aldı?" didükde Ferhād eyitdi: "Yā bunlar* (8) *ne ararlar benüm vilāyetüm içinde"* Muşaffer Şāh *eyitdi: (9) "Dīvāne böyle yaban yir kimseye mülk olur mı? (10) yohsa sen ādem-i dīvāne misin"* didükde *Ferhād* (11) *ķaķıyup eyitdi: "Bre nā-bekār sen ne istersin (12) benüm dīvāneligümden ve uşluluġumdan* *göñlümün (13) kethüdāsı kethüdāsı degülsin, diyüp bir gürz (14) hāvāle eyledi. Ammā Muşaffer Şāh ise taÓbire-i sähīb-ķırandur. (15) Ferhād gibi Server'ün gözine gürzin (16) beraber virüp menÓ eyledi. Ammā* *eyü zör gördi (17) çün Ferhād-ı Dīvāne bir hāmlede alamadüġına ķaķıyup..."*

Yazar, savaş sahnelerini anlatırken daha çok ayrıntıya yer vermiş ve kahramanları tek başlarına savaşırken daha da ön plana çıkararak ifadeler kullanmıştır. Rüstem'in, Ercesib Şâh'ı öldürmesi ayrıntılı bir şekilde ifade edilmektedir:

"Erceşib'in başına dokunup şînesine varınca Erceşib'i dört päre eyledi. Var imdi Bre nâ-bekârî râstdugun bulduñ vehem bizi de ol nâ-bekârî Óavratın öcinden bu hâllere getürdüñ, diyüp heman Rüstem naÓra urup kendüsin ol beş yüz dilâvere urdı. " (68a)

Yazar, olayların anlatımında ve kişilerin tasvirinde yer yer benzetmelerden de yararlanmıştıdır:

*"koyun boğazlar gibi" (96b/4, 99b/13) ,
"eski bez gibi ikiye yırtmak" (83b/8)*

Yazar kahramanların birbirlerine hitap etmesi sırasında bre, ey, hey, behey, ya gibi seslenme nidalarına da çok fazla yer vermiştir:

(11) "Ey serheng! Ne yavuz ah eyledüñ yohsa sen ol Dilâver'i bilür misin?" (12) didükde ÓÖmer ÓAyyar eyitdi: "Nasıl bilmeñ Ey Server belki şehzâdemüz idi" didükde (13) "Bre! Kimdür?" didükde söyle görelüm nasıl kimsedür? Diyince ÓÖmer ÓAyyar, Ey server (14) imdi ma'lûmuñuz olsun ki ol sizünle ceng iden Dilâver 'anka-i (15) cihandur, bu zamânda aķerânı yoķdur" didükde Muşaffer Şah eyitdi: "Bre söyle (16) kimdür Hâmza mıdır?" didükde ÓÖmer eyitdi: "Yok Hâmza degildür amma bu sâhib-ķerrân (17) olan Hâmza evladunuñ güzidesi ve Süleyman Nebî- 'aleyhis-selâm- bariğahññ..."

Metinde atasözlerine pek rastlanmaz. Deyimlere ise yer yer rastlanır. Özellikle cenk sırasında savaşanlar için cân başına sıçradı (10b/7) deyimini sıkça kullanılır. Haber eylemek (3a/3) , nara vurmak (6a/10) , ceng eylemek (2b/8) , bend eylemek (43b/15) , eleminden helak olayazmak (3b/10) , elem çekmek (112a/2) , târ u mâr olmak (16a/2) , zahm yemek (2b/9) kullanılan deyimlere örnek verilebilir.

Hamzanâme önemli bir rivayet geleneğine dayanmaktadır. Bu sebeple eserde çok defa râvilerden alıntı yapıldığı belirtilmiştir.

*râviyân-ı abbat ve nâķilân-ı aşâr ve muhaddişân-ı rûziğâr öyle beyân idüp (1b/12
ezincanib râvî eydür: "Berüden Ferhad-ı Divâne (5b/16) .*

Rüstem'ün bu sözine inanmadı râvî eydür: "Meger bu Hoca Muhsin'ün ķerķe dane (11b/2) .

Hamzanâme özellikle, Türkler'in Anadolu'yu yurt edinme amacıyla geldikleri yerde kalmalarıyla eserde savaş, savaşçılık, kahramanlık, yiğitlik gibi kavramlar ağırlık kazanmıştır.

hem **kılcıç** *hata* ola ve hem içinde *oğlan* *kaçup* (5a/5) .

Mużaffer Şah dal **tiğ** bir iki *hamlesin* *manió* (7a/3) .

za**hmdār** olduk; *ammā* biz de *aña* urduk, nice *oldı* ola? *Didükde* *begleri* *eyitdiler* : (2b/6) .

kethüdāsi *degülsin* *diyüp* bir *gürz* 6b/13.

itmek *istedüm* *hemān* dal **hançer** olup *eyitdi*:30a/15.

ceng *eyledi* bir *namdār* *Dilāver* ancak *hele* *bārī* kim *olduğın* (2b/15) .

erlikleri *bahşinde* *hāricden* *almış* *biñ* *Óasker* *degül* (2a/10) .

feth *eyledi*. *ÓÖmer* *dabı* *yağın* *gelüp* *Lendühā'nuñ* (8a/3) .

görüp *Kahtān* *bunlar* *on* *yedi* *pehlivān* *katl* (11a/13) .

ola *Zırrā* *böyle* *merd-i* *güzün* *olanlar* *böyle* *seyió* (41a/9) .

Müzikle ilgili terimlerin de eserde yer aldığı görülmektedir. Savaşlardan önce ya da sonra çalınan müzik aletleri askeri coşturmak ya da düşmana korku salmak için kullanılmıştır.

Rüstem **ıabl-ı** *ceng* *Sadāsın* *işitdükde* (11b/17) .

şah *sarayından* *çalındı* **ıabl** *ü* *kös* *seyrini* (88a/8) .

Metinde çok sayıda hayvan adı kullanılmıştır. Bunların bazıları gerçekten o hayvanı kastetmek amacıyla, bazıları ise benzetme, lakap, isim ya da yer adı olarak kullanılmıştır. Eserde fil hayvanının adı toplamda 7 kez kullanılmıştır. Yine eserde 9 defa at, 6 defa da gergedan sözcüğü geçmektedir. Bunların en önemli özelliği ise askerler tarafından savaş esnasında ulaşım aracı olarak kullanılmalarıdır.

atıyla *Ercesib* *Şah* ol **hali** *görüp* (7a/9) .

Ferhad *fil* ile *yağılup* bir *ayağ* *filin* *altında* (6a/10) .

alup *altında* olan *gergedān* *bunı* *götürüp* bir *deryā* *kenārına* (2a/1) .

pilser *olmış* *gövdesiyle* bir *döner* *Sāhibkērān* *haykırup* *ağlamak* (108b/2) .

kaplan *böyle* bir *tiğ* *urdı* *ki* ol *dilāveri* (13b/14) .

Metinde Kur'an-ı Kerim'de yer alan Hz. Âdem, Hz. İbrahim, Hz. İsmail, Hz. Süleyman ve Hz. Hızır gibi zatların isimlerine rastlamak mümkündür. Hz. Muhammed'e övgüler yer almaktadır:

'*ammā*-ye **Muhammed** **Muštafa** **Ó**aleyhis-selām **Hāzretlerinün** (1b/14) .

ali İbrahim ve nesli İbrahim 'aleyhisselāmın gene büyük (110a/12) .

Eserde olağanüstü varlıklar da görülmektedir. Masallarda geçen Kaf Dağı gibi hayali mekânlar, peri, hayali kişi ve karakterler yer almaktadır:

benüm Óāşşama taşya seninki bāri bādi Kaf-ı yadigar :57b/6.

Qāsum'a virmişdi. BaÓdehū Esmā peri virdügi :57b/1.

Eserde olaylar geniş bir coğrafyada geçmektedir. Hindistan, Anadolu, Kaysum-Ābād, Şemmasiye, Hicaz, Mekke gibi diyarlar yer almaktadır. Dönemin diğer yazılı kaynaklarında geçtiği şekilde Anadolu'dan bahsedilirken "Rūm" ifadesi kullanılmıştır. Metinde, islam medeniyetinin önemli merkezlerinden biri olan Mekke üzerinde de sıklıkla durulmuştur. Eserde yer alan kale ve şehir adları da dikkat çekmektedir. Metinde geçen yer adlarına örnekler şu şekildedir:

Rūm diyarunuñ serfirazı olan Rüstem ÓAleşāh'dur" didükde (1b/16) .

aradan kalşup Óazmü Mekke'i Mükerrrem'e idüp (85a/7) .

karşu komadı KalÓa-yı Şemmāsiye'de Ferhād (20a/12) .

sözüme inanmazsanüz bari Hicaz tarafına ve Qaysum (103b/1) .

2. 3. METNİN HİKÂYESİ (27. CİLT)

Metnin bütününi oluşturan kıssa Hz. Hamza'nın oğlu, Rüstem'in başından geçen olaylara yer verilmektedir. Dolayısıyla hikâyenin başkahramanı Rüstem'dir. Zaman zaman mübalağalı bir anlatım seçilmiştir. Rüstem tıpkı babası gibi yiğit, cengaver, güçlü, gözü pek, korkusuz bir savaşçı ve komutandır. Metin de Hz. Hamza'nın oğlu, Rüstem'in kayıp olmasıyla başlar. Rüstem ise gergedanıyla bir dere kenarına gelmiştir. Gergedan gibi vahşi bir hayvanın evcilleşmesinin pek mümkün olmadığı malum, başkahramanın mübalağayla anlatılması amacıyla at, deve gibi binek hayvanların haricinde gergedandan bahsetmektedir. Diğer yandan Hoca Muhsin'in oğlu Hüsrev de kayıptır, Muhsin gemisinden hızlıca çıkarak dere kenarına gelmiştir. Dere kenarında gördüğü Rüstem'i oğlu zanneder. Bu olay karşısında kendini tutamayan Hoca Muhsin, Rüstem'i gemisine alarak yoluna devam eder. Anlatılan kıssa birden yön değiştirerek hikâyeye Sultan Ayyaran ve Ömer Ayyar dahil olur.

Ömer Ayyar atıyla Rüstem'in bulunduğu Şemmasi'ye ülkesine gelir. Ömer Ayyar Rüstem'i arar ancak bulamaz. Yaralanmış olan asker Ferhad Divane'ye rastlar. Ona Rüstem'in nerede olduğunu sorar. Cevaben Rüstem'in atıyla ava çıkmış olduğunu söyler. Ömer, Rüstem'i görebilmek için üç gün bekler, görmesi mümkün olmaz. Ömer Ayyar, gezerken bir askere rast gelir. Bu askerin ismi Muzaffer Ahen Kaba'dır. O da asker gibi davranarak divanda yerini alır. Etrafı gözden geçirir, tahta oturan bir civan görür. Onu Hamza'nın kayıp olan oğlu olarak düşünür. Divanda toplanan askerler Muzaffer Ahen Kaba'nın iyi bir cengâver olduğunu söylerler. O esnada Ayyar, her şeye şahit olur. Bu kişinin Rüstem'le cenk ettiğini düşünür. Ayyar kendinden geçerek ah eder, Muzaffer Şah ise, Ayyar'ın bu yakarışlarını görür. Tanıdığı biri mi? diye sorar. O ise Rüstem'in yiğitliklerini anlatarak Hz. Hamza'nın oğlu olduğunu söyler.

Muzaffer Şah, Ayyar'ın kendi askerlerinden olmadığını anlar. Ayyar'a kendini tanıtır, Rüstem'in babası olduğunu, onu öldüren kişileri bulmak için annesinden izin alarak yola düştüğünü anlatır. Muzaffer Şah olaylar silsilesi içerisinde Rüstem için Acemlerle cenk eder. Acemlerle arası bozulur, bu durumu ortadan kaldırmak için Acemden bir kızla evlenerek barışma ortamı sağlar. Muzaffer Şah, av esnasında Rüstem'le karşılaşarak bir hata sonucu onla cenk ettiğini söyler. Bunun sonucunda yenilmiş ve pişman olmuştur. Ayyar'a, Rüstem'i bulması için yardım eder ve ondan özür dileyeceği belirtir.

Bu arada Ferhad Divane, Şemmasi'ye ülkesinde ava çıkar. Muzaffer Şah'ın oturduğu yere gelir. Orada bulunan asker topluluğunu görür fakat anlam veremez. Bu durum karşısında

sinirlenerek nara atar. Vilayetimde ne işiniz var? der. Bir fasıl cenk ederler. Diğer yandan Rüstem'in askerleri, Sultan Melik Kasım'ın işret ettiği alana gelir. Ömer Ayyar da işret alanına gelerek Melik Kasımla konuşurlar. Babasının nerede olduğunu sorar? Bir malumat alamaz ve bunun sonucunda babasını bulmak için yola revan olur. Hamza'nın yanına gider. Ayyar daha sonra Hamza'dan ayrılıp yine yollara revan olur. Yolu Hindistan'a düşer ve Lendüha ile karşılaşır.

Lendüha Hint diyarında ismi nam salmış bir komutan yeni fetihler için cenk eder günün birinde bir kalenin etrafını on iki bin Hint askeri ile sarar. Kalenin kapısını kırarak içeri girer. Kalenin beyini öldürür ve tahta geçer. Lendüha ile Ferhad Divane arasında çıkan anlaşmazlık sonucu Lendüha, Ferhad'ı öldürmek için yemin eder. Bu anlaşmazlıktan dolayı Rüstem gurbet eline düşmüştür. Ömer Ayyar, Lendüha'dan muhabbet-name alarak Hamza'ya gider. Diğer yandan Hoca Muhsin gemisiyle gelerek oğluna benzettiği Rüstem'in yarasını iyileştirir yolarına devam ederler. Hoca Muhsin'in kayıp olan oğlu ise, Hüsrev'dir. Rüstem'le karşılaştıktan sonra sarayına gelip eğlenceye davet ederler. Metin içerisinde birbirinden bağımsız hikâyeler de var. Bunların ilk örneği olan Kırım şehrinin hükümdarı Ercesib Şahın başından geçen entrika dolu olaylardır.

Ercesib Şah, elli bin askere sahip önemli bir padişah'tır. Bir padişahın kızı ile evlidir, adı ise Girdaba'dır. Bazı bölümler de oyun ve entrikalarından dolayı kötülük yayan özelliği olması hasebiyle ismi mekkare olarak da anılır. Bu kızın güzelliği dillere destandır, nice Şahlar onu istemiş; lakin babası onu Ercesib Şah'a vermiştir. Taliplerinden Behnam ve Behram Şahlar Ercesib'e düşmanlık ederler. Bu kızın almak için Ercesib Şah'ı öldürmeyi düşünürler. Bunun sonucunda Girdaba hangisini seçerse onun olur, düşüncesiyle yüz bin askerle Kaysumiyye şehrine gelirler. Bu durum Ercesib Şah'a haber edilir. Bölgenin halkı Ercesib Şah'ı sevdiği için her zaman yanında yer alırlar. Metinde olaylar iç içe bazende farkı konulardan bahsedilir. Metnin asıl hikâyesi ise, Rüstem'in yiğit bir asker oluşu her zorluklara göğüs germesi vurgulanır.

Bir taraftan Rüstem bağda işret ederken Hoca Muhsin endişeli bir şekilde çıkagelir. Rüstem, Hoca Muhsin ile konuşurken neden üzgün olduğunu sorar. Hoca Muhsin ise şehre düşman geldiğini söyler, askerin azlığından bahseder. Rüstem ise "elem çekme sakın" diyerek dua etmenin öneminden bahseder ve devamında nice düşmanları bu şekilde alt ettiğini dile

getirir. Kendinin tek başına askerlere karşı savaşıacağını söyler. Fakat birçok yerinde yara bulunmaktadır. Hoca Muhsin'in ise kırk tane atı bulunmaktadır. Bu atlarla ceng meydanına gitmeyi düşünürler. Rüstem, Hoca Muhsin'den, kırk tane atın içerisinde bir tanesini beğenir. Bağ içerisinde atının üstüne binerek oradan ayrılır, vardığı yerde ise birkaç yârenle oturup işret eder.

O esnada cenk davulu çalınır. Rüstem, silahlarını kuşanarak savaşa başlar. Diğer yandan Ercesib Şah'ın yiğit pehlivanı Kahtan da vardır. Yiğitler çarpışırken gürz darbesiyle Kahtan ölür. Ercesib Şah ise savaşa girer, Behman'ın on beş pehlivanını öldürür. Rüstem yerinde duramayarak meydana çıkar, Rüstem'in kim olduğunu soranlar ise şu şekilde cevap alırlar. "Yiğit bir cengâverdir". Meydanın altını üstüne getirir, kendine verilen ismin şanına yaraşır bir şekilde savaşıır, bir süre sonra yorgun ve yaralı olarak kendini bir derya kenarında bulur. Hikâyenin özünü oluşturan bölüm de tam burada başlar. Hoca Muhsin oğlu, Hüsrev'i kayıbetmesiyle bir arayış içindedir. Gemisiyle derya kenarında giderken Rüstem'i görür ve onu gemisine alarak yaralarını iyileştirir ve yollarına devam ederler. Hoca Muhsin, Rüstem'i oğlu gibi sever, yanından hiç ayırmaz. Behnam'ın askerlerini gürz darbesiyle tek başına ortadan kaldıran Rüstem, savaş meydanında Behnam ile karşı karşıya gelir. Rüstem'in cengâverliği Behman Şah'ı alt etmiştir. Hoca Muhsin ise, Rüstem'in alnından öperek onu tebrik eder.

Hoca Muhsin, savaş kıyafetlerini çıkartarak işret alanına gider. Diğer yandan Ercesib Şah düşmandan kalan mallarını toplayarak saraya getirir. Ercesib Şah, Hoca Muhsin ve Rüstem'i yemeğe davet eder. Bu davet yemeği bir teşekkür niteliğindedir. Ercesib Şah tahtını Rüstem'e vermeyi düşünür. Rüstem tahta oturmayı kabul etmez, Ercesib ise, sağ yanında oturmasını ister. Hoca Muhsin sol tarafta oturur. Ercesib Şah, Rüstem'e fahri hilat giydirir. Hoca Muhsin'de ikinci vezir makamına getirilir.

Ercesib Şah ziyafet düzenler, Behnam'dan kalma malları Rüstem'e vermek ister; lakin Rüstem kabul etmez. Uğruna bunca kavga ettiği Mekkâre (Girdaban'ın metnin diğer bölümlerinde de vurgulanan diğer ismi) meydanında Rüstem'in yiğitliklerine şahit olur. Rüstem, Ercesib Şah'ın pehlivanlarındanır. Bu durum karşısında Mekkâre, Rüstem'i görmek ister. Rüstem'in dış görüntüsü ve genç olmasından etkilenir. Ercesib Şahla, Rüstem'i karşılaştırır, cihanda böyle yiğidin olmadığını söyler. Ercesib'i, Rüstem uğruna feda eder. Mekkâre sözünde duran biri değildir. Her gördüğü kişi karşısında gönlünü kaptıran bir kadındır. Mekkâre aşkından deli divane olmuş bir şekilde aşkını kağıda döker. Mektubun ilk

bölümünde duygularını anlatırken, diğer kısımlerinde ise, aşkını anlatan birkaç beyit kaleme alır.

Ercesible babasının isteği üzerine evlenmeyi kabul ettiğini anlatır. İsteği zaman onun yerine Rüstem'i tahta geçirebileceğini söyler. Savaş meydanında göstermiş olduğu yiğitlikten etkilendiğini, Ercesib Şah'ın böyle hüneri olmadığını belirtir. Mektuba bunları yazarak hizmetli ile gönderir. Ona da tembih eder, kimsenin olmadığını bir yerde vermesini söyler. Mektubunun cevabını da merak eder.

Hizmetli, mektubu Rüstem'in bulunduğu mekâna getirir. Rüstem ise, Ercesib Şah ile işreti tamam ederek uyumaya hazırlanırlar. Uyumaya hazırlanırken hizmetli mektubu getirir. Rüstem mektubu açar okur, çok sinirlenir. Hizmetliye cevaben "Söyle o Mekkâre'ye ben Ercesib Şah'ın ekmeği yer, hilatını giyerim ona ihanet etmem" der. "Ercesib Şah'a hayrı olmayanın bana hayrı hiç olmaz," der. Bulduğu mekândan hizmetliyi kovar. Rüstem'den korkan hizmetli, Mekkâre'ye gelerek her şeyi anlatır. Hizmetli gittikten sonra istirahat çekilir. Ertesi gün olduğunda Ercesib Şah'ın divanına gider. Hiç kimseye bir şey diyemez, Ercesib Şah onun bu üzgün halinin sebebini sorar. Rüstem bedeninde bir yorgunluk olduğunu söyler. Başından geçen olayı anlatamaz. Bu durumun düzelmesi için Ercesib Şah, ne olduğunu bilmeyerek Rüstem'i bağa götürür, eğlenceye devam ederler.

Birden Girdabe Banu, işret ettikleri mekâna gelir. Bir gece Rüstem mestane bir şekilde saray yerine kasra gider. Her daim peşinde olan Mekkâre onun yalnız olduğunun haberini alır. Giyinip kuşanarak Rüstem'in bulunduğu kasra gelir. Rüstem'in yattığı yere sokulur, onu izler. Mekkâre yerinde duramaz, Rüstem'i uyandırır. Mekkâre bu durumdan çok hoşnuttur. Rüstem, Mekkâre'yi görünce aklı başından gider. Mekkâre'nin bu noktadan sonra işi kolaylaşır. Kendinin ona karşı olan duygularını bir bir anlatır. Rüstem, Mekkâre'nin güzelliğinden etkilenir. Mekkâre'nin ise istediği budur. Rüstem bu güzel hatunun kim olduğunu merak eder, ismini sorar. O ise Ercesib Şah'ın hatunu Girdaba Banu'yum, der. Rüstem'in aklı başından gider. Kasra gelerek uyku halindeyken oyun eden Mekkâre, bu nasıl durumdur, der.

Rüstem, bu karşılaşmadan çok pişman olur. Bulduğu mekândan Mekkâre'yi zorla dışarı atar. Mekkâre, Rüstem'e yalvarır, eğer beni bırakırsan ölürüm, der. Ey Rüstem ölümüm senin elinden olsun, der. Rüstem, Mekkâre'ye bir tekme vurur, ağzı burnu kan içinde kalır. Mekkâre oradan ayrılarak saraya gelir. Yaşanan olayı Ercesib Şah'ın duymasından endişelenir. Halk içerisinde kötü nama sahip olacağını düşünürken bir yandan plan yapar. Rüstem'i

ortadan kaldırmayı düşünür. Birden saçını keser, elbiselerini yırtar; kâsra pencerelelerini yakarak yanındaki hizmetlilere planını anlatır.

Hizmetliye : “Tez Ercesib Şah’ın yanına var. Onu uykusundan uyandır, her şeyi anlat” der. Olayı öğrenen Ercesib kendinden geçer. Mekkâre’nin bulunduğu kasra gelir, ah vah eden Mekkâre ağlamaktadır. Üzüntüsüne dayanamayan Ercesib, onu bu hale getiren kişiyi sorar. O ise Rüstem’in adını söyler. Rüstem’in bir gün Mekkâre’nin bulunduğu kasra gelerek onun güzelliğinden etkilendiği, yalanını uydurur. Ercesib Şah, duyduklarının karşısında Rüstem’i uykusunda öldürmeyi düşünür. Girdabe Banu, Rüstem’i öldürmenin güç olduğunu söyler. Behman ve Behram Şah’ı savaş meydanında tek başına öldürmüştür, der. Rüstem’i öldürmenin yolu yaşanan olayı kimseye anlatmadan, hile ile öldürmektir. Hz. Adem’in kıssasından bahsedilir. Kadında dış güzellikten çok gönül güzelliğine bakılması gerektiğini vurgulanır. Kadın fitnessi ve güzelliğiyle etkiler. Bunun sonucunda ise başına akla gelmeyecek felaketler gelir. Kadında önemli olan dış güzellik değil, huy güzelliği olduğunu belirtilir.

Kadınlar üzerine yazılmış bir kitaptan bahsedilir. Bu kitabın içeriğinde mal sahibi Hocadan ve eşinin yaşadıkları anlatılır. Sarayda eğlence düzenlenir, yüz altın karşılığında “ya dest” oyunu oynarlar. Bu oyunu Girdabe Banu kazanır. Bu kısımda ara bir hikâye yer alır. Burada asıl konu kadınların etrafına türlü türlü oyun oynayarak şakına çevirdiği anlatılır. Burada baş kahraman Nigar, sarayında oturup etrafı seyrederken Nevciyan birini görür, genç ve yakışıklı olması onu çok etkiler. Onunla muhabbet etmek ister. Bu arzusunu yerine getirmek için araya aracılar sokar. Bir gün sarayında eğlence düzenler ve Nevciyan’ı da sarayda düzenlenen eğlenceye davet etmek ister. Aracılar sayesinde Nigar’ın isteği yerine gelir.

Nevciyan, Nigar’ın huzuruna çıkar onun konuşmalarından çok etkilenir. Nevciyan’dan elindeki defterde yazılı olan şiirleri okumasını ister. Sarayda bulunan cariyelerde eğlenceye dahil olurlar. O sırada Nigar’ın eşi gelmektedir, bu durum karşısında ne yapacağını bilmeyen Nevciyan, korkup kaçmak ister. Nigar, onu dolabın içine saklar. Hoca, bu meclisteki eğlencenin sebebini sorar. Nigar ise, sarayda bir gün otururken genç birini görüp eğlenceye davet ettim, der. Hoca bunları duyunca deliye döner. Dolabın içindeki Nevciyan’ı bir balta darbesiyle öldürmek ister, her defasında Nigar engel olur. “Nigar dolabın anahtarını getirerek Hoca’ya verir, ya dest” der. Yani oyunu Nigar kazanır. Oyunu kazanmak için bu yola başvuran Nigar bir yandan oyununu oynamış diğer yandan da gönlünü eglennmiştir. Nigar,

“Hocadan yüz altını ister, şaşkına dönen kocası ise bu nasıl bir oyundur diyerek hayıflanır. Allâh cümle erleri kadınların şerrinden korusun ,der. ” Bu olayın nasıl şakaya dönüştüğünü düşünerek yoluna devam eder.

Girdaba Banu'nun hikâyesi bu noktada devam eder. Ercesib Şah'a, Rüstem'i uykusunda değil, hile ile öldürmesini söyler. Ercesib Şah savaş kıyafetlerini kuşanır. Girdaba Banu'ya göre, Ercesib Şah'ın, Rüstem'i öldürmesi işine gelir. Diğer türlü Rüstem, Ercesib Şah'ı öldürürse kimse bir şey öğrenmez, tahta Rüstem'i geçirir. Bu düşünceler içinde olan Mekkâre, diğer yandan Ercesib ise, Rüstem'i öldürmek için sarayına gider, uyku halindeyken öldürmeyi düşünür. Bir an Rüstem'in yaptığı iyilikleri düşünür ve vazgeçer. Mekkârenin oynadığı oyun etkili olduğu için bir gün Ercesib, Rüstem'i uykusunda bıçağı boğazına dayar. Rüstem'i yaralar ve onu adamlarına bir kilim içerisine koydurarak dere kenarına atın, der.

Ercesib, Mekkâre'ye Rüstem'in öldüğünü söyler. Babası Hoca Muhsin'i vezirlikten azleder. Bu durum karşısında Mekkâre çok sevinir. Öte yandan Hoca Muhsin oğlunun acı haberinin ardından yas tutar. Halk ise neden öldüğü üzerine Rüstem'i töhmet altında bırakır. Dere kenarında yaralı olan Rüstem, bir bağban tarafından bulunarak iyileştirmek için evine taşır. Bağbanın eşi Rüstem'in babasını tanır, Hoca Muhsin'in önemli bir insan olduğunu söyler. Rüstem'in yarasını diker, merhem sürerek olayın aslını öğrenirler.

Bağban duyduklarını eşine anlatır, onu tekrar boğazlayıp dere kenarına bırakalım, der. Eşi, Rüstem'in kahramanlıklarını anlatarak cümlemizi düşmandan kurtardığını söyleyince bağban insafa gelir, Rüstem'i iyileştirmek için çabalar. Rüstem'in yarası derindir, uyanması hayli zaman alır. Rüstem uyandığı zaman etrafında bağban ve eşini görür. Kendini bu hale getiren kişinin Girdaba Banu olduğunu, söyler. Kendisine iftira atıldığını ifade eder. Sağlığı yerine geldiğinde ondan hesap soracağını belirtir. Aradan altı ay geçer, bu süre zarfında Rüstem iyileşir. Bağban cerrahlıktan pek anlamadığı için Rüstem'in boynunu eğri dikmiştir. Rüstem bu haline üzülür, böyle kötülüklerin başına gelmesinin sebebini ise pederinden aldığı bedduaya bağlar.

Rüstem'in öldürdüğü Behman ve Behram Şah'ların askerleri vilayetine eriştiği vakit ölüm haberini bütün halka bildirir. Bu haber üzerine halk derin bir üzüntüyle yas tutar. Behram Şah'ın yetişmiş bir oğlu vardır. İsmine Behzad denirdi, Behnam Şah'ın ise Behnam bin Behnam olarak bilinirdi. Babalarının yasını bir süre tuttuktan sonra babalarının yerine geçerek tahta otururlar. Babaların kanı yerde kalmayacağı üzerine yemin ederler. Ercesib Şah,

onun pehlivanı Rüstem'i öldürmek için yüz bin asker topluluğunu savaş meydanına toplar. Askerleriyle atlarına binerek silahlarını kuşanarak Kaysum şehrine varırlar.

Ercesib Şah, vilayetine düşman askerlerin geldiğini duyar, can başına sıçrayıp ne yapacağını bilemez. Bir an Rüstem aklına gelir, ağlamaya başlar. Hatunun sözü ile onun öldürmemiş olsaydım, bu düşman askerlerini Rüstem bir hamlede yok ederdi, diye düşünür. O vakit elli bin askeri ile savaş meydanına gider. Rüstem, altı ay içinde sağlığına kavuşur. Bir gün Rüstem otururken kulağına savaş haberi gelir. Bağbana bu işin aslını sorar. Bağban haber almak için dışarı çıkar. Rüstem'e işin aslını anlatır, Ercesib Şah'a yaptığı iyilik sonucu gördüğü kötülük üzerine hayıflanır. Bağban ise, düşman askerlerin Ercesib Şah'ı öldürerek vilayeti alması sonucunda kendilerinin yurtsuz kalacağını düşünüp üzülür. Rüstem bu duruma üzülmemesi gerektiğini söyleyerek bağban ile işrete devam eder. Diğer yandan Behzad ve Behram Şahlar cenk meydanında Ercesib Şah'ın askerlerini öldürürler. Babalarının intikamını almanın mutluluğunu yaşarlar.

Ercesib Şah cān havliyle kalesinin burcuna çıkar. Düşmanın askeri çoktur, Rüstem cümle halkın güvenliği için silahlarını kuşanarak savaş meydanına çıkar. Behzad ve Behram Şahlarla karşılaşır. Onlara babalarını öldüren kişinin kendisi olduğunu söyler. Rüstem, iki şahın başlarını ezip cehenneme yollar. Savaşı seyredenler vilayetlerini düşmandan kurtaran yiğidin kim olduğunu merak eder. Rüstemin öldüğünü zanneden Halk Rüstem'e "Hoca Muhsin'in oğlu Hüsrevidür" der. Bu olayı Ercesib Şah'a haber ederler, sağ kalmasıyla Ercesib Şah'ın yardımına gelmiştir. Eline bir kılıç almadan bağbanın çapası ile Şahları öldürmüştür. Ercesib Şah, Rüstem'e yaptığı kötülüğün sebebinin Girbaba Banu'yu gösterir. Bu durumdan bir hayli şaşırılmıştır. Ölü biri nasıl dirilir? Diye düşünür. Öte yandan Hoca Muhsin'e koşarak oğlunun yaşadığını söylerler.

Hoca Muhsin'in aklı başından gider, dünyalar onun olur. Bir bağban tarafından dere kenarında bulunarak yaralarının iyileştirildiği söylenir. Boynu eğri tutmuştur, nereye dönmek istese tam gövdesiyle dönmek zorunda kalmıştır. Hoca Muhsin oğlunun bulunduğu bağa gider. Orda Rüstem'i gördüğünde kendinden geçer, ağlamaya başlar. Rüstem bu durum karşısında ağlamamasını, kendisinin Hamza'nın oğlu olduğunu söyler. Babasının ve oğullarının kendisini bu halde görmüş olsa feryat edeceklerini söyler. Ercesib yaptığı hatadan dolayı Rüstem'in bulunduğu yere gelerek ondan özür diler. Rüstem, Ercesib Şah'ın özrünü kabul etmez, Mekkâre'nin sözüne uyararak ne hale bıraktın, der. Devamında ise Rüstem bütün her şeyi anlatmıştır. Yaşanan olay tam tersidir ve iftira atıldığını dile getirir.

Rüstem, Ercesib Şah'ın özrünü kabul etmez, onu Allah'a havale eder. Hoca Muhsin araya girerek Rüstem ve Ercesib'i barıştıtır. Payı tahtında tekrar pehlivan olur. Ercesib Şah, Girdaba Banu'nun bulunduğu yere gelerek Rüstem'in ölmediğini söyler. Mekkâre bu işe şaşırır, işini tam yapamadığı için Ercesib'i suçlar. Şah ise, Mekkâre'nin sözüne uyarak kandırılır. Mekkâre, Şah'dan duyduğu gerçekleri yalanlar, Rüstem'in sözüne inanılmayacağını söyler. Şah artık Mekkâre'nin sözüne kanmaz, edebiyetle oturmasını söyler. Aradan bir süre geçtikten sonra Mekkâre yerinde durmaz, erkek delisidir.

Şah da Mekkâreyle olan ilgisi azalır. Mekkâre hırsından yerinde duramaz hale gelir. Söylediği sözlerin gerçek olduğunu inandırmak için Rüstem'i öldürmesi gerekmektedir. Bunu nasıl yapacağı üzerine planlar yapar.

Şah'ın en önemli pehlivanlarından olan Kahtan, Rüstem'i hiç sevmez. Gece gündüz nasıl intikam alması gerektiğini düşünür. Diğer yandan bu husumeti duyan Mekkâre, Kahtan'a mektup yazar. Ercesib Şah'ın haksızlık yaparak Rüstem'e payı tahta yer vermesi sonucu kendisine olan güvenin azaldığını belirtir. Rüstem'in zaman içerisinde Kahtan'ı yerinden edeceğini belirtir. Kendisi içinde söylediği yalan sözlerden dolayı öldüreceğini söyler. Bu şekilde mektubunu mühürledikten sonra hizmetlisi Maslahat Gûzar Ağa'ya teslim eder. Kahtan'dan cevap getirmesini ister. Kahtan ise mektubu okur, Rüstem'in hakkından gelmek için yardım edeceğini bildirerek mektubunu tamam eder. Hizmetliye teslim eder, Girdaba Banu bu olumlu yanıt karşısında sevinir. Kahtan bir gün sarayda ziyafet düzenler, bu ziyafetin amacı Rüstem'i çağırarak güven sağlamaktır. Ziyafet esnasında Kahtan, Rüstem'e bir yadigâr armağan eder. Bunun altında kalmayan Rüstem, pahalı bir yadigâr hediye eder. Yadigârın altından oluşu Kahtan'ı daha da mutlu eder.

Bu yadigâr zamanında Esmâ peri tarafından Rüstem'e verilmiştir. Rüstem ise bu eğlencenin şerefine pazubandını armağan eder. Kahtan dua ederek eğlence mekânından ayrılır. O gece Kahtan aklına bir şeytanlık gelir. Banu'ya olan biten her şeyi mektuba yazar. Rüstem'in verdiği yadigârı sanki Girdaba'ya verilmiş gibi göstererek Şah'ın bundan haberdar olması Rüstem'in sonu olacağını belirtir, bu şekilde mektubunu bitirir. Bu hediye Rüstem tarafından Banu'ya verildiği Şah duyarsa bu kez sonunun geleceğini söyler. Bir gece Girdaba Banu, Rüstem'in bulunduğu kasra gider. Bu gitmekteki amaç onunla muhabbet etmektir. Zira Rüstem kendisine yaklaşmasını istemez, bir tekme vurarak oradan uzaklaştırır. Banu bu durum karşısında üzülür. Rüstem'in hak ettiği ölümün daha çabuk gelmesi için hilelere devam

eder. Kahtan'ın verdiği pazubandı eline alarak ne babasında böyle altın vardır ne de Şah da böyle altın vardır.

Banu bir gece sarayda otururken aklına yine bir şeytanlık gelir. Rüstem'in ağzından kendine mektup yazar. Bu esnada saraya gelen Şah, Banu'nun bu halinin neden böyle olduğunu sorar. Banu, sinsi bir şekilde sözlerine devam eder. Şah'dan kendisini görmezden gelmesi bir kadın için çok üzücü bir durum olduğunu belirtir. İçinde bulunduğu halin zor olduğunu kendisine atılan iftiradan dolayı etrafa bakacak yüzü olmadığını söyler. Babasının yanına gitmeyi ister.

Şah, Banu'ya bu halinin nedenini sorar: "Rüstem'in tekrar payı tahta gelerek pehlivan olmuştur. Bu server, yalan söyleyerek kendini kurtarmıştır" der. Şah, Mekkâreye bir daha iftira atmaması gerektiğini söyler. O Server ki cümle halkı düşman askerden kurtarmıştır. Banu bu sözler karşısında elinde Rüstem'in mührünü taşıyan bir mektup gösterir. Bu mektubu kendisine gönderdiğini söyler. Bir de Banu'ya altından yapılmış pazubandı gönderir. Şah bunları duyunca aklı başından gider. Bu mektubun kimin getirdiğini sorar. Bu soru karşısında Banu, cevaben payı tahtın sol pehlivanı Kahtan'dır, der. Şah askerlerine derhal Kahtan'ı çağırır. Kahtan ise, Rüstem'le (burada Hüsrev diye yer alır) "Bir gün aşk üzerine işret ederken bu mektubu bana vererek Banu'ya ulaştırmamı ister. " Girdaba Banu, Şaha eğer bu sözlere inanmazsan artık beni babamın evine gönder, der. Güzellik başa beladır, nice sıkıntılar çektik, der. Bunun üzerine Şah Mekkâreye bir kez daha inanır. Rüstem'i (Hüsrev) öldürme düşüncesi üzerine planlar yapar.

Kahtan'ın sözüne inanan Şah, Girdaba Banu'yu bu şekilde üzdüğü için pişman olur. Diğer taraftan Hoca Muhsin'in bağına varır. Orda Rüstem'le işret eden babasının yanına oturur. Kahtan aklına yine bir şeytanlık gelir. Rüstem'in sırdaşı Hüsrev'le işret edilen mekânda onlarla muhabbet eder. Rüstem'in işret yerinde sarhoş olmasını beklerler. Kahtan, bir bahane uydurarak dışarı çıkar. Dışarıda hazır halde beş yüz asker silahla bekler. Kahtan'ın emriyle askerler işret meydanına gelirler. Kılıçlarını çekerek Rüstem'in üzerine saldırlar, yerinden sıçrayan Rüstem, bu durumun karşısında kendisinin de Hüsrev'le karıştırdıklarını söyler. Can havliyle Kahtan'ın beline sarılarak elindeki kılıcı alır. Kahtan'a öyle kılıç vurur ki olduğu yerde iki parça olur.

Bu hileyi anlayan Rüstem, avratın sözüyle saldıran Şah'ın yanına gider. Bu durumdan haberdar olan Şah Rüstem'e kılıçla saldırır, bu cengin sonunda Erceşib Şah'a vurulan kılıç darbesi onun sonu olur. Bu olaydan Hoca Muhsin'i haberdar ederler. Muhsin silah kuşanarak

cenk meydanına gider, orda Rüstem'i kanlar içinde görür. Bu hale nasıl geldin? Kim bu olayın sebebini sorar. Rüstem onca askerlerle tek başına savaşmıştır. Rüstem, Şah'ın tekrardan avrat sözüyle canına kast ettiğini söyler. Allâh'ın inayetiyle bu hilekâr insanların oyunu bozulur. Kendi sonunu hazırlarlar. Rüstem ve Hoca Muhsin pay-ı tahta geçerler. Vilayetin sahibi olurlar, cümle halkın onlara itaat edilmesi istenir. Halkın bu durumu seve seve karşılarlar.

Diğer yandan Girdaba Banu korkusundan uzun bir süre kuyu içinde saklanır. Kendisinin unutulduğunu düşünür. Zaman geçtikten sonra kuyudan çıkar. Saraya gelerek hizmetlilerinden yardım ister, gulam şekline girerek saraydan çıkmayı ister. Erkek kıyafetleri giyerek saraydan uzaklaşır. Aradan beş gün geçer, bir dağa ulaşmıştır. Orda bir çoban ile karşılaşarak kendisine yardım etmesini ister. Çoban, kadın olduğunu bilmemektedir. O Mekkâre çobana da kötülük eder. Çoban'ın kıyafetini giyerek suretini ona göre değiştirir. Mekkâre çoban kılığına girerek Rüstem'in bulunduğu şehre gelir.

Rüstem'in huzuruna çıkarak Girdaba Banu'dan mektup getirdiğini söyler. Banu'nun içinde bulunduğu zor durumu anlatarak onu affetmesini diler. Rüstem, Mekkâre'nin çok fitnesine maruz kaldığını söyler. Güzelliğiyle başta kendisini etkilemiştir; fakat Şah'ın hatunu olduğunu için bu davranış bir yığıde yakışmadığını belirtir. Mekkâre'nin aşkına karşılık vermez.

Hoca Muhsin saraya gelerek mektubun kimden geldiğini sorar. Rüstem ise, Girdaba Banu'dan geldiğini söyler. Mektubu getiren çobana uzun süre bakar, bu kişinin Banu olduğunu söylerler. Sırrı aşikâr olunca Rüstem'in ayağına düşüp yalvarır, ya cariyeliğe kabul et ya da öldür, der. Etraftaki cümle beyler Mekkâre'nin bu yalvarışına dayanamaz, Rüstem'e cariyeliğe kabul etmesi gerektiğini söylerler. O gece Rüstem'le, Banu nikâhlanır. Mekkâre sonunda isteğine ulaşmıştır.

Bir gün Çin'den tüccarlar Rüstem'in bulunduğu ülkeye gelirler. Ona hediyeler getirirler, Rüstem o tüccarların arasında ay yüzlü bir köle görür. Ona gönlü düşer, satmalarını ister. Bu kölenin adı Siyavuş'tur. Rüstem köleyi satın alarak hizmetinde yer almasını ister. Bütün yadigârları bu köle uğruna tüccarlara verir. Bu yadigâr ise Banu'ya aittir. Bunu duyan Banu yadigârı ne yaptığını sorar. Rüstem ise, tüccarlara verip bir taze köle alarak kendime saki ettim, der.

Mekkâre bu kölenin ismini duyunca onu görmek ister. Huylu huyundan vazgeçmez durumunda olan Mekkâre saraya gelerek gulamı görür. Ona gönlü düşer, bir gece haber gönderir aşkını dile getirir. Köle ne olduğunu anlamadan birden Mekkâreyle karşı karşıya

gelir. Birbirlerinden hoşlanırlar, tıpkı Leyla ve Mecnun gibi olurlar. Ne derse yapmaya hazırdır. Mekkâre ise, Rüstem'i öldürmesini ister, onun yerine seni tahta geçiririm, der. Köle, Rüstem'i öldürmeyi kabul eder.

İşret meclisinde Rüstem'in yanında bulunan köle onu takip eder. İşret sonunda yatağına giden Rüstem'i uykusunda boğazlamayı düşünür. Elindeki hançeri boğazına vurur, o anda Rüstem kendinden geçer. Siyavuş, böyle bir olay ilk defa başına gelir, sarayın dışına çıkarak Rüstem'i dere kenarına bırakır. Köle bir süre sonra Banu'nun yanına gelerek Rüstem'i öldürdüğünü söyler. Banu bu işi tamam ettiğine göre Hüsrev'i de öldürmesini ister. Bir keresinde Ercesib Şah'ın onu boğazlatıp dere kenarına atmıştır; fakat yarası iyi olup tekrar pay-ı tahta dönmüştür. Onu öldürmedikçe Rüstem de ölmemektedir, der. Diğer yandan Rüstem'in bırakıldığı dere kenarında bir köy vardır. Bu köyde yaşayan Mahur Mah-gir adında bir balıkçı yaşar. Geceleri balık avlamakla zamanını geçirirdi. Bir gün balık avından dönerken dere kenarında Rüstem' e rast gelir. Nefes aldığı görür, evine getirir.

Bu balıkçının Nevruz Banu adında bir kızı vardır. Rüstem'e bakar tanıdığı birine benzeter. Nevruz Banu, şehre gittiğinde Rüstem'in kışkırtmalarını işitir. Babası Mahur'a söyler, başına devlet kuşu konduğunu söyler. Babası da nedenini sorar. Bu Dilaver, Hoca Muhsin'in oğlu Hüsrev'dir, der. Girdaba, Dilaver'e âşık olur, bu ise onu istemez. İki kere Ercesib Şah'a boğazlatarak öldürmek istediğini söyler. Olayı duyan Mahur, Rüstem'e üzülen yarasını iyi etmek için şehirden üstat bir cerrah getirtir. Cerrah Rüstem'in yarasını temizler, merhem sürer sıkıca kapatır. Mahur, cerraha tembih eder. Kimseye söylememe hususunda söz alır. Rüstem'in yanında ne varsa cerraha verilir. O arada kahin gelip Rüstem'i yoklayarak üç gün sonra kendine geleceğini söyler. Bu kadar dert, kederin uğraması sonucu bu hale gelen Rüstem uyandığında ise etrafında bulunan kişilerle konuşmaya başlar. Kendini nerde bulduklarını sorar. Mahur, cevaben seni derya kenarında bulup yaranı temizleyerek iyi olmanı sağladık, der. Rüstem dualar eder, bu hale koyan kişinin köle Siyavuş olduğunu söyler.

Diğer yandan Siyavuş, Rüstem'i bıraktığı yere gelir; fakat orda bulamaz. Bir hışımla Banu'nun yanına gider. Siyavuş, Banu'ya, Rüstem'in yerinde olmadığını söyler. Banu, Rüstem'in ölmediğini söyleyerek birinin onu bulduğunu yarasını iyi ettiğini düşünerek endişeye kapılır. Bir an evvel bu hale bir çare bulmak için kesik baş getirerek halka Hüsrev'in öldüğünü söyleyerek Siyavuş'u tahta çıkarır. Halkın bir kısmı Siyavuş'un tahta çıkmamasını ister. Halkın belli başlıları ise, Siyavuş'u tahta geçmesini destekler. Siyavuş, Rüstem'in tahtına

oturur. Bütün halk ona itaat eder. Hoca Muhsin'i kaçıarak bütün malına el koyarlar. Mekkâre gece gündüz sefalar eder. Bu eğlenceleri uzun sürmez.

Rüstem'in üçüncü defa ölmediğini duyunca kendinden geçerler. Diğer yandan Hoca Muhsin saraydan kaçarak Mahur'un bulunduğu köye gelir. Oğlunun durumunu merak eder. Mahur, Rüstem'in durumunun iyi olduğunu söyler. Hoca Muhsin mutlu olur, Rüstem'i gördüğünde gözlerinden yaşlar dökülür. Şöñra oturup ahvalini beyan eder. Mekkâre, Siyavuş ile birlik olarak seni öldürmeye çalıştılar, senin tahtına da Siyavuş'u oturtttular der.

Rüstem bir kendine gelerek yarasının iyileşmesiyle beraber onların hakkından geleceğini belirtir. Hoca Muhsin'le gitmeyen Rüstem bir süre daha orda kalır. Ercesib tarafından yaralandığı zaman boynu eğri tutar, bu defa üstat bir doktora denk geldiği için boynu iyi tutar. Hikâyeden kıssadan hisse olarak "Allah'ın öldürmediği insanı kimse öldürmeğe kadir değildir" cümle âlem bir araya gelse bir kuluna ziyan edemez. Anlamını taşımaktadır, Rüstem iyi olduktan şöñra bir gün Mahur'dan şehre giderek kendine harp aletleri almasını ister. Rüstem bu aletleri kuşandıktan sonra köyde kırk tane yiğitle beraber bir seher vakti yola çıkar. Şehre geldiklerinde cümle halk tarafından sevinçle karşılanır.

Şehre geldiğinin haberini alan Girdaba Banu yerinden kalkarak Siyavuş'un yanına gelir. Bu nasıl iştir, nasıl öldürmektir, der. Bu sefer askerlerle beraber onu öldürmesini söyler. Siyavuş kılıç kuşanarak saray önüne çıkar. Rüstem'le karşı karşıya gelir. Cenk meydanında nara atan Rüstem, Siyavuş'a kendine ihanet etmesinin bedelini ödeyeceğini söyler. Siyavuş'a öyle bir vurur ki duvara çarpan köle olduğu yerde ölür. Diğer yandan askerlerine Banu'yu kaçmasına karşı tedbir almasını söylerler. Banu'yu saçından tutarak Rüstem'in önüne atarlar. Banu, yakarışlarını dinlemeyen Rüstem öyle bir tekme vurur ki ağzı burnu kan içinde kalır. İhanetin bedelini cānı ile öder. Bu dünyada eşine ve etrafına zararı dokunan insanın elbet cezasını bulur, der.

Şehrin ileri gelenleri bölük bölük Server'in yanına gelirler. Rüstem'e dua ederler, Mekkâre'nin kötülüğünden bahsederler sonunda ölmesiyle kurtulduklarını söyler. Rüstem diğer yandan tahta Mahur Mah-gir'i oturtur, Hoca Muhsin ise vezir olur. Cümle halka ihanda bulunur. Rüstem, Mahur Şah'ın kızından bahseder. Kızına gönül verdiğini söyleyerek babasından ister. Mahur Şah'ı kızını Rüstem'le nikâhlar. Diğer yandan Rüstem'i vadilerde arayarak bulamayan Hamza, Rüstem'in kıssalarını dinler. Lendüha, Rüstem'in kanını dökmek için yemin eder. Hamza, atını hazırlatarak Ömer'le beraber Mekke'ye veda ederek yollarına revan olurlar. Öte taraftan Lendüha bin Sadan, Şemmasiye ülkesine gelir. Kalenin tepesine

çıkarak kara kara düşünmeye başlar. Muzaffer Şah'a mektup yazmaya karar verir. Cevabını da mutlaka geri getirmelerini söyler. Lendüha ise, mektubun içeriğinde Ferhad Divaneyi kendisine vermesini ister.

Muzaffer Şah, bu minval üzerinde düşünerek bir fikre varır. Mektupta acaba şu Divaneyi babasına versem mi? Diye düşünür. Ayyarlar mektubun karşılığını Muzaffer Şah'a iletirler. Lendüha, Ferhad Divaneyi istemesinin nedeni Hamza'nın oğluna garabet etmesidir. Muzaffer Şah, Ferhad Divane'yi vermez. Lendüha bunun karşılığında dedesi Hamza'nın nasıl yüzüne bakarım, diye çok utanır. Lendüha bir gün askerini toplayarak Ferhad Divane'yi almaya gider. Muzaffer Şah karşısında Lendüha'yı görünce şaşka kalır. Lendüha nara atarak Ferhad'ı zorla almaya geldiğini söyler.

Muzaffer Şah, Lendüha'yı görünce Hamza'nın oğluna benzetir. Çeşitli sorular sorar. Kimin nesisin Cabalka kentinde sana hangi isimle seslenirler. Hamza'nın, Kubad namında bir oğlu vardır, o da bir kızla evlenir. Bu benzettiğin kişi sen gibi alçak mıdır? diye sorar. Şah'a dönerek benzettiğin kişi değilim, der. Hindistan diyarının oğlu Sadan Şah'ım, der. Tahtı tacımı amcama emanet ederek Hamza'nın bulunduğu ülkeye gelerek, onun kulu olmuşum, der. Lendüha ve Muzaffer Şah cenk meydanında karşılaşırlar. Lendüha bütün hünerlerini gösterir. Şah ise, bu kadar cengin gereksiz olduğunu söyler. Baba ve oğlun arasına girilmeyeceğini söyleye söyleye akşam olur.

Lendüha'nın barigahına giden Şah orda bir süre muhabbet ederler. Ertesi gün olduğunda şehir merkezine iki asker gelir. Meydanda bir araya gelen Şah ve Lendüha kıran kırana ceng etmeye başlarlar. Lendüha'nın şartı Ferhad'ı vermesini ister, bu isteği kabul etmeyen Şah'a öyle gürz darbesiyle yerle bir eder. Bir an nefesi giden Şah, cenk meydanında kendini toplayarak Lendüha'nın üzerine saldırır. O arada Ömer Merdan, Ayyar yetişmişlerdi ki bir tepe üzerinde olan Şah etrafı seyrederek. Lendüha filine binerek Şah'ın bulunduğu yere gider. Kısa süre içerisinde cenk ederler. O esnada Şah, Lendüha'yı kılıç darbesiyle yaralar. Lendüha can havliyle bu darbenin intikamını almak için gürzü kaptığı gibi Şah'ın üzerine yürür. Araya Ömer Ayyar girerek barışmalarını ister. Birbirlerinin kim olduğundan habersiz cenk eden Lendüha bunun kim olduğunu sorar. O arada Hamza yetişerek Ömer Ayyar, Şah'a bırak o elindeki kılıcı deden Hamza geldi, der. Muzaffer Şah dedesine doğru yürür. Hamza torununa sarılıp bağrına basarak iki gözünden öper.

Diğer taraftan Lendüha'nın yarasına bakarlar, iyi olduğu niye bu hale koydun, der. Rüstem ve Ferhad'a nice zulümler yaptığı için ahd ederek peşine düştüm, der. Tam

intikamını alacağım zaman siz geldiniz, onu kurtardınız, der. Hamza, Ferhad'ın divane olduğunu söyler. Aklı dengesi olmayan birinin sözüne güven olmadığını ifade eder.

O Divane, beni şehzademden tam dört yıl ayrı kalmama sebep olur, araya Ömer girerek Lendüha'nın elem çekmemesini, söyler. Lendüha'nın barigahına gelerek yarasını temizleyip sarar. Ferhad Divane'yi Hamza'nın huzuruna çıkarırlar. Ömer Ayyar, Ferhad'a ters ters bakar, o sıra Hamza evladı Rüstem'in ne yaptığını söyler. Ferhad ise, Rüstem'le barıştığını söyler. Buna inanmayan Ömer, Lendüha'nın yardımıyla Ferhad'ı tutarlar.

Ömer çantasından neşter çıkararak Lendüha'ya sunar, Ferhad'ın koluna saplar. Ferhad kanını niye akıttıklarını sorar. Ömer o esnada Lendüha'ya ahdin yerine geldi, der. Lendüha ve Ferhad'ı bir yerde yarıştırdılar. Muzaffer Şah yerinden kalkarak Lendüha'dan özür diler. Bir gün Hamza, işret ederken oğlu aklına gelir. Ömer Ayyar'a Hoca'nın yanına giderek Rüstem'in durumunu sormasını ister. Hamza muhabbetname yazarak yanında hediyeler verir, bunları iletmesini ister. Medayin'e gelerek Hamza'nın mektubunu iletir. Hoca, Ömer'i hoş karşılayarak Hamza'nın mektubunu okur. Hoca, Rüstem'in uğradığı ihanetleri anlatarak gözleri yaş dolar. Birden Ömer Ayyar, üzülmünün nedenini sorar. İki kere koyun boğazlanır gibi canına kast edilmiştir, der. Rüstem'i bulmak isterseniz Kaysumiyye şehrinde. Bu şekilde mektubunu tamam edip Ömer'e teslim eder. Hamza mektubu açarak Rüstem'in durumuna ah vah ederek ağlamaya başlar. Lendüha ve Ömer Ayyar, Rüstem'in bulunduğu şehre giderler. Rüstem düşmanlarından intikamını almıştır. Hamza askerleriyle Mekke'yi Mükerreme'ye giderler. Sahibkıran, Ferhad'a oyun ederek Şemmas Şah'ı öldürterek Mah-yar'ı tahta oturtturur.

Sahibkıran ve Ömer tüccar kılığına girerek cümle silahları bir hendek içine bırakırlar. Mah-yar Şah'a veda ederek, derya kenarına gelirler. Orda hazır gemi bularak aşkarı da yanlarına aldılar, Kaysum-Âbâd'a yelken açarak yoluna devam ettiler. Diğer bir yandan hikâye edilen kıssa ise Salar-ı Rumla Rüstem-i Alem Şah arasında olanıdır. Rüstem'in oğlu Melik Kasım babasını uzun bir süre sahrada arar, bulamaz. Rüstem'in eski askerlerinden Nuşirrevan'un veziri vardır, buna "Hoca Bezirci Mahur Dana" derler. Melik Kasım, Hocaya mektup yazar hediyeler vererek Azele Ayyar'ın eline verip gönderir. Hoca cevaben Rüstem'in durumunu anlatarak tekrar mektubu gönderir. Melik Kasım, babasını sahranın ortasında oturarak beklemeye başlar. Hoca'nın mektupta söylediklerini harfi harfine yapan Melik Kasım babasını bekler.

Diğer bir kıssa ise, Nuşirrevan ile Hamza arasında olanıdır. Nuşirrevan ve Hamza'nın arasını bozmaya çalışan Bahtek gece gündüz nasıl birbirine düşman ederim, diye düşünür. Bir gün Bahtek, etraf sakin iken Nuşirrevan'ın yanına gider. Rüstem'in başına gelenleri bir bir anlatır. Atası ve oğlu onu aramaktadır, der. Hamza, Ömer Ayyar ile Rüstem'in intikamını almaya gider. Gemide giderken Hamza ve askerleri denizde boğulmuştur, yalanını söyler. Nuşirrevan bu duyduklarına üzerine elem çeker. Bir süre Bahtek bu yalanı söyleyerek güler. Ertesi gün Nuşirrevan aşkara binip giderken Hocayla karşılaşır. "Bahtek'in söylediği sözlerde doğruluk payı var mı?" der. Hoca ise söylediklerinin bir kısmı doğrudur, der. Rüstem'in iki kere koyun boğazlanır gibi boğazlanmıştır. Her defasında ölmemiştir. Bu olayı duyan Nuşirrevan, bu sözleri Hamza'yı teselli için mi söylersin, der. Bahtek bu yalana Şah'ın inanmasını dört gözle bekler. Diğer yandan bir gün kervan gelir.

Bahtek, bu kervan içindeki tüccarlara yalanını anlatarak kendi yalanına onları da ortak eder. Tüccarlar, Şah'ın yanına geldiğinde aynı Bahtek gibi Rüstem'in başına gelenleri ve Hamza'nın onun bulunduğu şehre gelirken askerleriyle denizde boğulduklarını söyler. Bu sözlere inanan Şah tüccarlara hediyeler vererek gönderir. Şah ertesi gün askerlerini Hicaz tarafına gönderir. Hoca, Şah'a bu sözlere inanmaması gerektiğini söyler. Askerlerini Kaysum-Âbâd'a gönderip gerçeği öğrenmesini söyler.

Şah, Bahtek'in sözüne inanmaz. Hoca'nın dediklerine inanır. Rüstem bulunduğu şehirde Çemşid'in tılsımında kırk yıl kalır. Sözüyle Şah'ı bir süre kandırmaya devam eder. Diğer taraftan Hüsrev, Lendüha, Muzaffer Şah, Ahen Kaba Mekke'ye giderler. Hamza'nın pederi Abdulmuttalib'in yanına gelirler. O gece ziyafetler verilir. Hazır halde Hamza'nın gelmesini bekler. Diğer taraftan Hamza ile Ömer Kaysum-Âbâd şehrine ulaşırlar. Gemiden çıkarak bir kervansaraya gelirler. Bu kervansarayın sahibi pir kişidir. Hamza, pire kervansaraya kaldıkları için iki altın verir. Pir altını kabul etmez, beraberce kervansaray içinde yiyip içerler. Bu esnada Hamza vilayetin Şah'ı kim olduğunu sorar.

Pir ise, cevaben "Hoca Muhsin namında Rüstem Şah" der. Mahur Mah-gir Şah'ın kızıyla evlenerek buraya yerleşirler. Rüstem'in başına gelenleri bir bir anlatır. Hamza bu sözleri duyduğunda gözlerinden nohut tanesi gibi gözyaşı döker. Kervansarayın içinde ağlamaktan kendinden geçen Hamza, ertesi gün onu görmek için yola düşer. Hocalarla berber yükünü tutarak Rüstem'in huzuruna gelir, fakat Hamza uzaktan seyreder. Hocalar,

Rüstem Şah'a kendisinin merak eden birinin olduğunu söylerler. Şah o vakit huzurunda ister, Rüstem'le, Hamza karşılaşsınlar.

Hamza, Rüstem'i gördüğünde hüzünlenir, o esnada Rüstem, cihangirlere layık cevahiri olduğunu söyleyen Hamza'ya çıkar görelim, der. Hamza cevahiri göstermek için uygun zaman olmadığını söyler. Kimsenin olmadığı bir köşede Hamza yüzündeki örtüyü çıkararak Rüstem'e sarılarak ağlamaya başlar. Bunca zaman onu aradığını söyler. Rüstem ise, genç yaşta işlediğim günahların sonucunda bunca şeyler başıma geldi, der. Mahur'u kendi eliyle tahta oturtan Rüstem, onu tahtan alarak yerine Hamza'yı oturturur. Hoca Muhsin, Rüstem'i kendi oğlu sanarak çok sever. Bu gerçeği öğrenince üzülür. Diğer yandan bir gün sarayda otururken sevindirici bir haber gelir. Oğlu Hüsrev'den haber vardır. Hüsrev birtakım kimselere uyarak Hindistan tarafına gider. Hoca Muhsin oğluyula karşılaşır ve çok mutlu olur. Bu durum karşısında Hamza'ya kerametinin zuhur eylediğini, söyler. Hepsini bir arada işret meydanında toplanır. Ziyafet esnasında bir kıssa söylenir.

Emir-i Arab'ın oğlu Cafer'in, hocadan ilim talim etmiştir. Zeki ve kabiliyetli olan Cafer kısa süre içinde ilimin parçasından bütününe ne varsa hepsini öğrenir. Cafer bir gün bu kadar ilim tahsil ettikten sonra hocasından icazet alarak Mekke'ye gider. Annesini ve kardeşini görüp muhabbet eder. Hocasının elini öperek yanına verilen gulam Mübarek ile Mekke'ye gider. İki alim kişinin yaşadıkları nerdeyse bir ciltlik kitap halini alır. Diğer yandan sahibkırın oğlu Rüstem'e bakarak buralarda kaldığın yeter, diyerek gitmeleri gerektiğini söyler. Rüstem ise, oğlu Melik Kasım'ın kendisini aradığı için burada kalması gerektiğini söyler. Oğlunu bulduğu zaman geleceğini belirtir. Hamza askerleriyle beraber Mekke-yi Mükerrreme yolunu tutarlar. Orada Lendüha ve Muzaffer Şah karşılaşsınlar. Rüstem'in başına gelen olaylar anlatılarak bu cilt tamam olur.

METİNDE YER ALAN KELİMELEİN DİLLERE GÖRE SAYISAL DEĞERİ
VE ORANLARI (27. CİLT)

HARF	ARAPÇA	FARŞA	TÜRKÇE	RUMCA	YUN.	MOĞ.	YEKÜN
A	73	28	64	-	-	-	165
B	23	44	104	1	-	-	172
C	27	13	22	-	-	1	63
Ç	-	9	19	-	-	-	28
D	27	32	73	-	-	-	132
E	34	12	50	-	1	-	97
F	35	4	5	-	-	-	44
G	21	26	68	-	-	-	115
H	112	48	41	-	-	-	201
I	7	-	3	-	-	-	10
İ	74	2	41	-	-	-	117
J	-	-	-	-	-	-	-
K	55	19	110	-	-	-	184
L	12	3	4	-	-	-	19
M	160	25	23	-	-	-	208
N	42	26	24	-	-	-	92
O	-	-	23	-	-	-	23
Ö	3	1	15	-	-	-	19
P	-	40	13	-	-	-	53
R	32	17	3	-	-	-	52
S	61	34	75	-	-	-	170
Ş	21	14	15	-	-	-	50
T	82	27	28	-	-	-	137
U	5	8	17	-	-	-	30

Ü	1	3	6	-	-	-	10
V	23	3	12	-	-	-	38
Y	14	19	82	-	-	-	115
Z	16	16	8	-	-	-	40
YEKÜN	949	469	943	1	1	1	2383

NİSPET %40 %19,9 %39,9 %0.05 %0.05 %0.05

İKİNCİ BÖLÜM
METİN

[1b/1] El-ııŝŝa-i Ħamza-i ŝāhib-ıırānuñ yigirmi yedinci cildidür ki leġāfet-ile zıkr olunur:

(2) gel ey ġavvas-ı bahr-ı āŝınāy

ġüherden ġözlere virür ŝınāy

(3) ġüher kim kändurur cāndan pek olsun

egerġi per bu deryā içre ġavvas

(4) bulımazdı kim bahr-ı ġüheri ħās,

ki ŝarrāfına 'arz ol her bār

(5) dāye aĥsente ey ġabiĖ ġüher-bār,

bize söyle o ŝāh'uñ kār-zārın

(6) daĥı ol seyr itdüġi diyārın

bu ġün kim söylemeġe ġudretüñ var

(7) ser- āġāz it sözüñde lezzet var,

gele bir dem kılasın ŝöyle ħāmūŝ

(8) olasın nefĥ-i ŝūr irince bi-reviŝ,

geġen māzı durur aña irilmez

(9) yā istiġbāle kim irer bilinmez

ecel yanında ħazır baş virür bil

(10) ŝaġın bir ġün seni olar ħör kı

bu menzilüñ ki yolu derd ü ġamdur

(11) uzaġ ise ne var iki ġademdür,

bu ħālet ser-ĥāne yoġdur nihāyet

(12) Gel imdi diñle ğayretle ĥikāyeti; ravīyān-ı ahbār ve nāqılān-ı (13) āsar ve muĥaddišan-ı ruzīğar bu yüzden ĥikāyet iderler ki işte (14) emīrū'l- mü'minīn Ĥamza-i śāĥib-ķırān 'ammū-yı Muĥammed Mušťafā-Ŗāleyhis-selām- Ĥazretlerinūñ (15) kıśśā-yı pūr-ĥišťşeleri ol arada ķarār itmišťdi ki evlādınıñ ğüzidelerinden (16) Rüstem-iŖAlemsāĥ-ı Rūmī atıdır, alup ķaçdı. Rüstem ise o yāreleri [2a/1] alup altında olan gergedān bunı ğötürüp bir deryā kenārına (2) yaķın yirde öte çekinüp gergedān silkinüp Rüstem lā yaķıl üzerinden (3) yire düşdüķde Ĥōca Muĥsin biraz ķullarıyla gemilerinden çıķup solınurken(4)Rüstem'ün üzerine geldüķde, dimišť idigi Ĥōca Muĥsin'ün bir oğlı ğāyib (5) olmišť idi. Ğördüķde Allāĥ TaŖālā Rüstem'i kendü oğlı sūretinde (6) ğösterüp kendü oğlı śanup ĥay ciger kūšem yine seni (7) buldum, diyüp andan gemiye alup eyyām muvāfiķ olmağla yollarına revān (8) oldılar. Ezin-cānib ravīler öyle rivāyet iderler ki; birden bizüm kıšťşamuz (9) sulĕān-ı'Ayyārān,'Ŗmer Ŗayyār geldi. Ol zamānki ŖŖmer Ŗayyār, Rüstem'den (10) ayrılıp sūrüp Rüstem'ün Ŗaskerlerine geldi. Ķāsım beglerine müjde eyledi, (11) ahvāli beyān eyledi. Onlar da śād olup ŖŖmer'e vāfir iĥsān eylediler. (12) ŖŖmer de, Rüstem'ün olduğı yire gelüp rahşın alup ķalŖa-yı Ŗemmāsiyye'ye gelüp (13) ğördi. Ŗemmāsiye'de Rüstem yok ammā Ferĥād'ın zahmı bir miķdār eyü olmišť (14) Rüstem'i su'al eyledi, istediler gergedāna binüp śikāra giderem, diyü gitdi. (15) Artuķ gelmedi bilmezüz" didi. ŖŖmer eyitdi: "ŖAceb temāśādur śol Dilāver'e üç ğün (16) bir yirde durmaķ müyesser olmadı" diyüp yine eṭrāfi aramağa bařladı, (17) gezerken Ŗaskere rāst geldi. Meger Muźaffer Āĥen Ķabā idi. ŖŖmer Ŗayyār [2b/1] Ŗācep kimün ola, diyüp sūrüp dīvāna geldi. Bir serheng sūretinde (2) içeri girüp bir kenārda durup bunları tamām ğözden ğeçürdi. Seyr iderken (3) ğördi. Taĥt üzerinde bir civān oturur. Ŗēuz altı arıšť ķaddi çeker. (4) Ammā hemān Ķubād-ı Ŗehr-i yāre benzer Ŗayyār'ın Ŗāķlı başından (5) gidüp ğözleri yařla eoldı. Āheste āĥ idüp taĥķiķ bu Ĥamza evlādındandır. (6)

Ammā anda ki uh r eyledi ve bu zamı kimden getürmiŐdür ola?" didi. Ol maalde (7) Muzafter  hen ab  b Ő aldurup eyitdi: " Aceb Şol bizümle ceng iden (8) Dil ver kim idi ola? Amm   aceb yaŐi ceng eyledi. Gerçi biz de böyle (9) zamd r oldu; amm  biz de aa urdu, nice oldu ola" didükde begleri eyitdiler: (10) "Bilmez z nice oldu?" didiler. Amm  o adar zamla bizüm  asker m z allaq bullaq (11) eyledi. Çok kimse hel k eyledi.  hir  askeri yarup ıup gitdi. (12) Biz ise: "Bir yaa senün elem n eyle böyle zamd r oldu ve bir yaa adamumuz (13) ırdı. Ne anun aygusı var sen Őaqlı ile hem n sen Őa ol kim ölürse (14)  ls n" didiler. Muzafter  hen ab  eyitdi: "Hoş güzel amm  bizümle bu adar (15) ceng eyledi, bir n m-d r Dil ver, ancak hele b ri kim olduın (16) bileyd k. Hayf degül idi" didi. Amm   mer  Ayy r bunu işitdükde Őüpheye (17) vardı. oraram bu nev-civ n Rüstem'e duş oldu, anula ceng itdi, [3a/1]didüm. Dilber yaaında bir g l ta accub birbirlerinden zam-d r olmaŐlar, diyüp  hir  rmayup ilerü gelüp: (2) "Ey Server bulışup ceng eyled g n ne ıy fetde adam idi ve ne aşıl (3) lib s gi[ye]rdi ve addi ne adar idi bilür misin? H ber vir n anda kim olduın (4) size bil[d] rem" didükde Muzafter Ő h eyitdi: "On sekiz arış addi vardı (5) ve Şu Şekil cebe ve cevşen gi[ye]rdi ılc iki siper get r rdi ve gök (6) ala gözlü" idi ve umral Őaallu ve bülend  v zlu" diyüp Rüstem-i  AlemŐah'ın (7) cümle ıy fetin bindügi gerged nla  aynı ile  mer'e h ber virdi. Andan (8) Ömer  Ayy r dönüp Muzafter Ő h'dan bu cev bları işitdükde bild g m Muzafter (9) Ő h ile ceng itmişdür. Rüstem-i  AlemŐah diyüp hem n  mer  Ayy r der nı ara (10) idüp Őine ak itdi Muzafter Ő h,  mer' n  h itd gini görüp eyitdi: (11) "Ey serheng! Ne yavuz  h eyledün yoŐsa sen ol Dil ver'i bilür misin?" (12) didükde  mer  Ayy r eyitdi: "NaŐıl bilme Ey Server belki Őehz dem z idi" didükde (13) "Bre! Kimdür?" didükde söyle görelüm naŐıl kimsed r? Diyince  mer  Ayy r, Ey Server (14) imdi ma' mu uz olsun ki ol

sizüñle ceng iden Dilāver Óanķa-i (15) cihāndur bu zamānda aķranı yoķdur” didükde Muzaffer Şāh eyitdi: “Bre söyle (16) kimdür Ĥamza mıdur?” didükde ÓÖmer eyitdi: “Yok Ĥamza degildür ammā bu śāhīb-ķırān (17) olan Ĥamza evladınıñ güzidesi ve Süleyman Nebi- ‘aleyhis-selām- barigahūñ revnāķ-ı[3b/1]Rūm diyārunuñ ser-firāzı olan Rüstem-i ÓĀlemşāhdur” didükde (2) Muzaffer Şāh’uñ Óaķlı gidüp bir kerre şöyle āh idüp (3) öyle ki bānġahūñ içi derd-i siyāh ile doldı. “Bre serheng ta’accub (4) söz söyledüñ. Ol Dilāver ya şimdi taķķıķ Rüstem midür?” Didükde ÓÖmer ÓAyyār (5) eyitdi: “Belı sulţānum bu araya yaķında yirde anuñ da Óaskeri vardur. ” Dünkü (6) gün Óaskerinden ayrulup şıkar ardınca giderken işte size rast (7) gelüp böyle ceng itmiş siz Óacabā şimdiki ġalde anuñ da ġālī nice oldı, ġurbet (8) diyārında Ey Dilāver dünyāya gelüp kendün bileli aslā bir yirde (9) ķarārı yoķdur. Daġı yaķında ġurbetden gelmişdi, anuñ gezdüġi yirleri (10) ve anuñ gördüġi Óacāyibleri cümlesinden geķen śāhīb-ķırānlar görmüş degüldür. (11) Ĥamza bölüġi bile ne varmış ve ne görmüşdür. Anuñ içün bir adı Rüstem-i ÓĀlemşāh-ı (12) Rūmī ve bir adına Rüstem-i belā-keş dirler” didi. Ammā Muzaffer Şāh ÓÖmer ÓAyyārdan bu sözleri (13) bu asıl cevābları Rüstem ġaķķında işitdükde hayrān oldı. Andan baş (14) ķaldurup ÓÖmer’uñ yüzine baķduķda gördi. Gerçi ser-heng şūretinde (15) bir kişidür, ammā hiç kendünüñ ser-henglerine beñzemez. Zırā ÓÖmer durduġı (16) yirde ayaķları ķarar itmez, pire gibi sıçrayıp civa gibi ġareket ider. Ol dem fikre (17) varup ÓÖmer’uñ bu hey’etine ta’accub itdi, andan dönüp eyitdi: “Baķa ey [4a/1]ser-heng sen nasıl adamsın ki bizüm serhenglerden degülsin?” didi. (2) “Bizüm serhenglerden olduñ Rüstem’i neden bilürdüñ” didükde ÓÖmer ol dem du’ā (3) idüp kendüniñ kim olduġun bildürüp eyitdi: “Ĥamza’nuñ yār-ı ġārı (4) olan ÓÖmer ÓAyyāran Server” didükde Muzaffer Şāh eyitdi: “Hay sulţān (5) ‘Ayyārān, diyüp sıçrayup ÓÖmer’uñ elini öpdı, görışdiler. ” Andan (6) ÓÖmer eyitdi: “Gözüm nūrı sen kimsin” didükde

“Kimüñ nesisin ve kaçğı (7) bostanuñ sünbülisin” didükde Muzaffer Şāh eyitdi: “Ħamza-yı şāhīb-
kırānuñ (8) ođlı Kūbād Şehriyār’uñ ciger-kūşesi Muzaffer Şāhum Diyār-ı Cabalkā’da (9) dünyāya
gelmişem, bu kadar zamandır ki babamuñ öldügin baña dimezlerdi. (10) Babam öldükde vālidem
mātem iderken üzerine varup su’āl (11) eyledüm, ne için ağlayup mātem idersin” didüm. Benden
şaklayup (12) āhir and virdüm güçile söyletdüm artuķ kararum kalmayup (13) bu cānibe gelmege
arzum düşdi. Hem dedem erenler (14) Şāh’ı Ħamza’yı görüp ziyāret ideyüm ve hem babamuñ (15)
katline sebep olan Şāh-ı ŐAcemle ceng idüp (16) Ħaķķından gelem” didükde ÖÖmer eyitdi: “Aferin
ciger-kūšem (17) ğayretlü er imişsin, ammā şimdi Şāh-ı ŐAcem didükleri[4b/1]senüñ büyük
dedeñdür, Ħamza’ya kızın virmişdür, (2) şulh olup barışdılar. Şimdi ğavğa zamānı degüldür. (3)
Ammā var dedeñ ile buluşup ħayır du’āsını al” didükde (4) Muzaffer Şāh, daħı ol demŐŐmer’e vāfir
iĥsān idüp: (5) “Var imdi ŐAyyār Őammum Rüstem gör bul ki bulasın zīrā (6) bilmezlik eyle bir
ĥaĥādur oldı. Daħı biriyle müşerref (7) olmadan bu asıl kabaĥatumuz žuhāra geldi. Şimdi (8) ne yüzile
bārgāh-ı Süleymān’a varayum, ammā doğrusu (9) benüm de bu işde suçum yok idi. Zīrā ben şikār (10)
iderdüm, dönüp gelürken ‘ammum Rüstem baña rāst (11) gelüp su’āl itdüm. Ol daħı baña şöyle, didi:
(12) “Baña yanaş saña günde bir altun ‘ulāfe ideyüm” didüm, (13) eyitdi: “O kadar altun benüm
ne[yi]me yetişür” didi. Bari (14) günde yüz altun it”didi. Ben eyitdüm: “Günde (15) yüz altun ‘ulāfeye
istiĥkākın var mı?” didüm. (16) Ol eyitdi: “Eger benüm ĥamle mi menŐ idersen ölince [ye kadar]
(17) bir aķçesiz saña ĥizmet iderem” didi. Anuñ böyle[5a/1] daŐvā itdügi benüm de gücime gelüp
āhir azğaşup (2) cenge başladıķ, bilmezlik ile bir ĥaĥādur oldı. Ammā (3) eyü cengci Server imiş
da’vāyı merd eyledügi kadar (4) varımış, altmış biñ Őaskerüm içinde benümle ceng eyleye (5) ve öyle
zahmla aldurmayup bir fa’sıl Öaskere kılıķ urup (6) çeküp gide, eyü Dilāver hezār āferin”didi. Andan

(7) ÓÖmer eyitdi: "Ođlum Muzaffer Şāh gözümün nūrı Rüstem'ün (8) erlikleri baÓsinde ĥaricden altmış biñ Óasker degil (9) dünyā dolusı Óasker olsa anuñ gözine senüñ (10) kıadar gelmez, diyüp Rüstem'ün atasından Óaşşkarı (11) isteyüp andan Lendühā ile istedükleri ma'rekeleri ve (12) Nüşirrevā'nuñ başup Zāl şandaliyesin alup bārgāha (13) getürdügin ve Ĥamza'nuñ yirine ėalib olup (14) sen kıocaduñ şimden girü, diyüp andan Ĥamza (15) daĥı terk idüp andan tebdil gelüp bu (16) kıadar gün görüldi, geçdügin birbir ĥikāyet eyledi. (17) Andan eyitdi: "İy şehzāde ol Rüstem'ün kıangı [5b/1]bir ĥikāyesin ideyim ki eger ol vücūda gelüp ata (2) biniliden berü itdügi erlikleri saña ĥikāyet itsem (3) bu kııssayı bırakmaķ lāzım gelür." Zırā Rüstem'ün (4) itdügi bahādırlıķları size ĥikāye eylesem bir ayda (5) yitmez" didükde Muzaffer Şāh eyitdi: "BarekAllāh ey (6) Sulĥān-ı ÓAyyārān imdi oldı olan kerem eyle (7) bizüm aĥvālümüzi size, didüm lutf idüp (8) varup Ĥamza'ya dimeyesin, zırā bu ĥuśūsda pek (9) ĥicāb iderem" didükde ÓÖmer: "N'ola gözüm nūrı (10) sen elem çekme söylemem, diyüp ol dem yirinden (11) durup Muzaffer Şāh ile vedā'laşup (12) Rüstem-i ÓAlemşāh'ı aramağa gitdi. Muzaffer (13) Şāh da ol arada birkaç gün oturaķ idüp (14) bir miķdār zahmı hoş ola ve hem Óammusı Rüstem'den (15) bir ĥayır žuhār iderse bulışup Óözrin dileye (16) ezin-cānib rāvi eydür: "Berüden Ferhād-ı Dıvāne (17) Şemmāsiye'de biraz zahmın hoş olup gönli [6a/1]şikār arzū idüp birkaç tevābi' ile şikāra (2) çıķdı. Gezerken nāgāh Muzaffer Şāh'uñ oturduğı (3) yire geldi. Meger Muzaffer Şāh da eyüce olmışdı. (4) Şöyle ki yarın öbür gün gitmek tedārikinde (5) idi. Çün Ferhād-ı Dıvāne ol araya çıķa geldi (6) baķup Muzaffer Şāh'uñ Óaskerin gördükde (7) kıaķıyup ĥıřma gelüp: "Bre nedür? Bu Óasker yoķsa (8) benümle cenge mi geldiler, ola" didükde "Bunlar daĥı bilmen (9) soralum görelüm" didükde Ferhād-ı Dıvāne hiç bunlara (10) kıatlanur mı? Hemān ol dem naÓra urup filin (11) sürüp gelüp irişdi. "Hay bre nā-bekarlar (12) bunda ne ararsız benüm vilayetüme kimüñ

destürıyla (13) geldünüz?" diyüp hemān bunlara hāmle idüp Ferhād-ı (14) Dīvāne bunları kırmāğa başladı. Bunlar ise (15) "Bre herif böyle yaban yirde kōnmağa destür (16) mı alursın kimsin itme di[yi]nce[ye] [kadar] çok adam (17) helāk eyledi. Āhir Muẓaffer Şāh'a haber oldu . [6b/1] Tiz alat-ı harbe mustağrağ olup rahşına (2) şüvār olup gelüp irişdi. Andan Ferhād-ı Dīvāne (3) karşılayup bakıp gördüğüm bir zir dest-i dīvāne (4) bir urduğın bir dahı urmaz. Hemen Muẓaffer-i Āhen (5) Kāba bir na'Öra urup dīvānenün önün aldı (6) ve eyitdi: "Bre adam niçün kırsarsın bu halkı, bunlar (7) senün neñ aldı?" didükde Ferhād eyitdi: "Yā bunlar (8) ne ararlar benüm vilāyetüm içinde" Muẓaffer Şāh eyitdi: (9) "Dīvāne böyle yaban yir kimseye mülk olur mı? (10) yohsa sen adem-i dīvāne misin" didükde Ferhād (11) kaşıyup eyitdi: "Bre nā-bekār sen ne istersin (12) benüm dīvāneliğümden ve uşluluğumdan gönlümün (13) kethüdāsı kethüdāsı degülsin, diyüp bir gürz (14) hāvāle eyledi. Ammā Muẓaffer Şāh ise ta'Öbire-i şāhīb-kırandur. (15) Ferhād gibi Server'ün gözine gürzin (16) beraber virüp men'Ö eyledi. Ammā eyü zör gördi (17) çün Ferhād-ı Dīvāne bir hāmlede alamadığına kaşıyup [7a/1] bir gürz dahı urdı. Muẓaffer Şāh anı da men'Ö (2) eyledi. Bunlar bir fasıl eyü ceng eylediler. Āhir (3) Muẓaffer Şāh dāl tığ bir iki hāmlesin men'Ö (4) eyledi. Bir kılık da Ferhād-ı Dīvāne urdı. (5) Ol da men'Ö eyledi. Andan Muẓaffer Şāh bir tığ dahı (6) urdı. Ferhād tığın birebir urup ol mahālde (7) tığı tağdan kayup filin başın zemine bıraktı. (8) Ferhād fil ile yıkılıp bir ayağı filin altında (9) kalup ol mahāl Muẓaffer Şāh zemine atlayup (10) Ferhād'ün üstine geldi, öldüre kulları (11) kim olduğın bildürüp andan Şemmāsiye kal'Öasına (12) geldi. Dahı kal'Öaya girdi kimse mani'Ö olmadı (13) ve karşı komadı, kal'Öa-yı Şemmāsiye'de Ferhād (14) ile Öişret ve zevk ü şafāya başladı. Ezin-cānib (15) bu tarafdān Rüstem'ün Öaskerlerine geldük, bu tarafdān (16) sultān hāver-i Melik Kāsım, Dilāver oturup (17) Öişret iderken ÖÖmer ÖAyyār çıkageldi. Melik[7b/1]Kāsım'a buluşup oturdılar.

Melik K̄āsım (2) eyitdi: "İy Sulṭāna ŐAyyārān pederüm nice oldı, (3) hiç ḥāber alduñ mı?" didükde ŐÖmer eyitdi: "Oğlum (4) pederün çok vākıŐa görmışdür gene bir yirden žuhāra (5) gelürsin bunda dedeñ ile bulış babañ (6) seni andan bulur, andan Melik K̄āsım'a vedāŐ (7) idüp Ĥamza'ya revān oldı. Gün böyle bir ıalŐaya (8) geldi. Gördi on iki biñ Hind Őaskeri bu (9) ıalŐayı muḥāsara idüp durma ceng iderler. (10) Ehl-i ıalŐanuñ feryādı āsumāna ııkımış rāvı eydür: (11) "Meger Lendühā'nuñ Őaskeri idi" Ĥamza'dan ayrulup (12) Hind'e giderken Lendühā ıalŐaya yaķın (13) ııondı. Ol gice ol ıalŐanuñ begi Lendühā'nuñ (14) Őaskerin řebḥūn eyledi. İrte Lendühā ğāžaba (15) gelüp ol ıalŐaya şarıldı. Ol gün (16) üçüncü gün idi. Lendühā cehd idüp ıalŐa (17) ııapusun yıķıp içeri girdi. Ehl-i ıalŐa [8a/1] ise aman ıağırup Lendühāda ıalŐa beginuñ (2) şarayına varup taḥtın ııııııııı. Ol ıalŐayı (3) fetḥ eyledi. ŐÖmer daḥı yaķın gelüp Lendühā'nuñ (4) beglerin gördükde bilüp ḥāber aldı, girüp Lendühā'ya (5) bulışup görışdiler. Andan ŐÖmer, Lendühā'ya eyitdi: (6) "İy Hüsrev-i Hindistan sen bunda ne ararsın, sizün (7) memleketünüz degül?" didükde Lendühā eyitdi: "İy ŐAyyār-ı (8) cihan saŐadettü řāḥib-ııırāndan ayrıldıııııdan berü (9) daḥı mekānumuzda varmaduķ" didükde ŐÖmer eyitdi: "Yā (10) bu ııadar zamāndan berü ııanda idün?" didi. Lendühā: (11) "İy ŐAyyār deryāya aślā bir muvāfık rüzgāra (12) rāst gelmedün rüzgār dā'im muḥālif olduğından (13) ııaraya ııııııııı, ııaradan giderüz,iřte bu melŐūnlara (14) rāst geldük" diyüp řebḥūn eyledüklerin bu ki (15) ḥıkāyet eyledi. Andan eyitti: "İy ŐAyyār yā siz (16) ııanda idünüz?" ŐÖmer eyitdi: "Server-i řāḥib-ııırān (17) Rüstem'e göndermişdi. "Harcene'ye varduııııdan [8b/1] sonra oğlı Melik K̄āsım'ı bile getüre diyüp ol da (2) Ḥāver de ziyādece eglenüp Bulgar'a yaķın yirde (3) řu ḥāalde buldum, oğlı Ferḥād-ı Dıvāne ile (4) maŐrekesin beyān eyledi. Lendühā işidüp ziyāde (5) elem çekdi. Olsun bre yaban delüsi eger ben de (6) senün ııanuñı yire dökmezsem er belinden ḥāram (7) gelmişlerden olayım, diyüp yemiñ eyledi. Zıřā

(8) ol vaqıtde Rüstem-i ÓAlem-Şāh'ın ğurbete düşmesine (9) sebep oldu. "Ol suçı yanımızda şimdi tekrārını (10) idüp üzerine taş bırağup helākına kāsıd- (11) ide, hay meded- keşke sen yitişmemiş olayduñ, (12) şehzāde şol nā-bekār dıvānenüñ başın (13) kesmiş oldu" didi. Zırā bilür ki bu Rüstem, (14) Ħamza oğullarınıñ sevgülüsüdür. Yā bedi'üöz-zamān (15) žuhūr idince benden maķbūl evlādı yoķdur. (16) Ammā bedi'ü žuhūr itdükde ğayrileri ferāmūş (17) idüp Óömri āhir olunca muĥabbeti aña ziyāde [9a/1]olur, zırā bedi'u'z-zamān cümle evlādından kuvvetde (2) ziyāde kendü tarzına gitdi ve emrine muṭı' (3) ve śāhīb-ķırānıñ tabi'atınca hareket iderdi. (4) Rüstem ve Melik Kāsım gibi serkeşlik itmezdi. (5) Ve bedi'üiden sonra muĥabbeti Melik Kāsımdur. Zırā (6) nāmdār olduğıçün ve hem Rüstem muĥabbeti olduğı- (7) ndan anuñ yirin virür. Rüstem yādigārı diyüp (8) Melik Kāsım'ı ziyāde sever, ba'óızı yirlerde (9) ziyāde yarar olduğından ikisi de yirde ĥandan (10) dönmeyüp tā başı gidince vazgelmedüği (11) ecelden muĥabbeti vardur, dimişler. Ammā ba'óızı (12) yire de muĥalefeti olduğından incinürdi. (13) İnşāllah Ta'ālā aşığıda beyān olınur. (14) Ondan ÓÖmer ÓAyyār, Lendühā'dan, Ħamza'ya muĥabbet-nāme (15) alup ba'ódehü Lendühā'ya vedā'ó idüp Óāzm-i (16) śāhīb-ķırān, idüp gitdi. Ezin-cānib (17) rāvi eydür: "Bu ĥarafdan Hōca Muĥsin ol gemiyle ki [9b/1]Rüstem'ün zahmına tımār iderek çekilüp getdi (2) bir gün Kırımıyye şehrine irdiler. Ħarcen'ün (3) akırabası ķarşu gelüp bulısup ondan gerü (4) sürdiler. Rüstem'i gördüklerinde yoķ mıdır?" diyüp (5) su'āl itdiler: "Hōca Muĥsin eyitdi: "İşte (6) ol ğā'ıb olan oğlum ki Hüsrevidür. Bilmez- (7) sunüz" didükde cümle Ħarce'nün ķavmi ĥāberdār (8) olup şād oldılar. Ammā Rüstem: "Eyü kıśśā (9) diyüp açmaz" ķodı. Hele göreyüm bunuñ sonı (10) neye varur. Bunda Hudā'nuñ bir ĥikmeti vardur, diyüp (11) ĥanmadı. Ammā Rüstem'ün her vaķit Ħurşid-i Ħaver-(12) inüñ kendüyi itdüğü beddu'ā ĥāırana gelüp (13) işte hele oğlum beddu'ādur. Ol dem (14) ol anda baña intižarda hayf ki gitdi. Valide- (15)

sinden ayrılıp gelince melûl imiş hata itdüm, (16) diyüp nedamet çeküp ammâ işte Rüstem de Hoca (17) Muhsin'ün sarayına gelüp evvelen bağ bahçesinde [10a/1] Rüstem'i dostları ile ziyafetler idüp Öişrete (2) meşğül oldılar. Ezin-canib rāvi eydür: (3) "Meger bu şehriñ bir pādīşāhı var idi" Adına (4) Ercesib Hān dirlerdi. Elli biñ Öaskere (5) mālīk idi. Bir pādīşāhuñ kızını almışdı. (6) Adına "Girdābe-i Simin-pūş" dirlerdi. Nice Şāhlar (7) bu kıza talib iken bu Ercesib Şāh'a babası (8) bunu virmişdi. Ol kızın taliblerinden Beh- (9) nām ve Behrem nām iki Şāhlar Ercesib Hān'a (10) hāsed idüp ne dürlü biz bu kızuñ Öāşığılarından (11) degül miyüz? Ol kızı bize virmeyüp Ercesib (12) Hān'a vire,imdi Öasker çeküp üzerine (13) varup Ercesib Hān'a katl idüp ol (14) kız elinden alalum andan ol kız kışkırmızı (15) isterse ol alsun diyü kıl idüp andan (16) ikisi de elliser biñ Öaskere mālīk (17) idiler. Cemō idüp ol dem yüz biñ Öaskeriyle [10b/1] yirlerinden kılup Kaysūmiyye şehrine geldiler. (2) Bir menzil yir kaldıkda Ercesib Hān'a haber oldu. (3) İşte Şāh'um Behmen ile Behrām Şāhlar yüz (4) biñ Öaskeriyle üzerine geliyor irişdiler. (5) İmdi bunlardan gāfil olma diyüp haber (6) virdi. Çün Ercesib Şāh bu cevābı işitti. (7) Cān başına sıçrayup eiz yirinden durup (8) emir idüp şehir içinde munādīler nidā idüp: (9) "Her kim giderse bu kadar altun vireyüm" diyüp (10) Öāžim vaÖdeler eyledi. Zirā bu iki Şāhlar (11) ziyāde meşhūr idi. Bu kez şehir halkı bu haberdan (12) ziyāde havf idüp: "Elüme düşdiler, bunlara (13) cevāb gücdür," didiler. Hele Ercesib Şāh da (14) elli biñ Öaskerin cemō idüp şehirden taşra (15) çıkup andan bāragāhların kşurup karar eyledi. (16) Ezin-canib bu taraftan Rüstem de ol bağda (17) Öişret iderken Hoca Muhsin çıka geldi. Rüstem[11a/1] ayak üzere gelüp: "Buyruñ Ey peder" diyüp yanına (2) aldı. Hoca Muhsin geçüp oturdu. Yüzinde gam eşeri (3) var. Rüstem eyitti: "İy peder nedür sebebi böyle gam ile (4) geldüñüz?"didi. Hoca Muhsin eyitti: "İy gözüm (5) nūr nice kasāvet çekmeyem. Şehrimüze düşmān geldi. (6) Bizüm Şāhumuzuñ Öaskeri azdur. Bu gelen

düşmānuñ (7) Óaskeri çok ve hem kendüleri de ziyāde erlik ile (8) meşhürdür. Vilāyetümüz ayak altında harāb olur, (9) bu az elem degüldür" didükde Rüstem eyitdi:" İy peder (10) ğam çekme hemān beni hayır duÓādan unutma, ben bu (11) zamāna degin çok ceng görmişem inşāllāh (12) duÓāñ berekātıyla yüz biñ Óaskere ben yalnız (13) başumla cevāb virmeye kādirem ve ne asıl pehlivān (14) olursa hāķķından gelürem hemān uyluğıma yarar (15) at olsa" didükde Hōca Muhsin şādān (16) oldı. Rüstem'ün böyle didüğünden hāż eyledi. (17) Žirā Rüstem'ün vücūdında çok zāhm eşeri [11b/1] görmiş idi. Anuñçün Rüstem'ün bu sözine inan- (2) madı rāvı eydür: Meger bu Hōca Muhsin'ün kırk dāne (3) atı var idi. Ğāyet ata māóil idi, varduğı (4) diyārda kim de eyü at bulsa suóāl idüp (5) alurdı ve iki kāt bahā virürdi. Çün ol (6) mahāalde Rüstem-i ÓAlemsāh-ı Rūmı at istedi. Ol dem (7) Hōca Muhsin buyurdi: "Kılları varup ol (8) atları kātıyla getürdiler. Ve Rüstem'ün nażarında (9) Rüstem ol kırk ata nażar" idüp gözüñ geçürdi. (10) Yirin begenüp egerleyüp üzerine binüp bağ (11) içinde biraz süvār olup aşāğı yuķarı (12) kōpardı. Gördi kim rāst uyluğına münāsib (13) ve kendüniñ zōruna tahāmmül idiyor. Hāż idüp (14) ol atı başķa yire bağladı. Andan kendüsi (15) birķaç yārānlarıyla oturup Óişrete başladı. (16) Birķaç günden sonra bir gün Rüstem bağ içinde (17) oturup Óişret iderken tabl-ı ceng [12a/1]şedāsı dünyāyı tutdı. Rāvı eydür: "Meger Rüstem'le, (2) Hōca Muhsin ol gün oturup Óişret (3) iderlerdi. Rüstem tabl-ı ceng sadāsın" işitdükde (4) bu kez yirinden durup tiz emr eyledi. Varup (5) silāhın getürelere hemen Rüstem cümle alet-ı hārbın (6) giyinüp kuşandı. Şöyle ki dört ğğ ve iki (7) siper getürüp sıçrayup rahşına süvār olup (8) ve gürzin urre filine salup ve nizesin eline (9) alup ol mahāl Hōca Muhsin eyitdi:" Behey ciger- (10) küşem düşmān Óaskeri çokdur. Bu senüñ üzerine (11) lāzım degildür. Gel ferağat eyle, ne küfr etmege yarar (12) Şāh'ün İhsānın alanlarıñ işine var- (13) sunlar" diye gördi. Olmayup eyitdi:" İy peder (14) hemān sen bu araya duÓāya meşğül

ol, otur (15) sen de gör ki ben ol düşmān Óaskerine neler ide-(16)rem,bunda geldüklerine peşiman olup nice (17) ideceklerini bilmesünler”didükde Hōca Muhsin [12b/1] kendü Şāhları alayınıñ yanına varup bir kö- (2) şede ıurup sipere başladılar. Çün ol iki (3) Óasker birbirine muķabil olup alaylar bağlandı, (4) meydāna çıķup:“ÓAceb meydāna kim gire dirken (5) hemān ol mahāde Behmān Şāh Óaskerlerinden Kālenderi (6) nām bir pehlivān Óaźm-i meydān idüp tarid-i ceve- (7) lān idüp tamām Óarz-ı hüner idüp naÓra (8) urup iki ıarafdan ıalınan ceng ü ģarbıleri (9) dikdürüp Ercesib Hān çün ol kıızı (10) virmezsin meydānuma er gönder yāhūd kendün (11) gel”didükde bu ıarafdan Ercesib Hān da baş (12) kıaldurup kendü pehlivānlarınıñ yüzine (13) baķup: “Yürün begler bölige fırśat bizüm Zırā (14) bu źalimleri bize źlümi Óaźim idiyorlar. Görelüm (15) soñı neye varur” didükde bunlar da ģayrete (16) gelüp birbirinün ardınca meydāna girdiler. (17) Ammā Kālenderi bunlardan yedi sekiz adam kıatl [13a/1] eyledi . Rāvi eydür: “Meger Ercesib Şāh’uñ bir (2) pāy-ı taĥt pehlivānı var idi. Adına Kāĥtān (3) dirlerdi”ol pehlivān bu ģālī görüp Óaźm-i (4) meydān eyledi. Kālender de mukābil oldı, öñin (5) aldı ve eyitdi: “İy nā-bekār nedür bu senün itdüğün (6) bir şehr-i yār bir kıızdur aldı. Ĥālā taĥt-ı nikāĥında (7) dur siz daĥı bundan ne istersiz naşip bunuñ (8) imiş, dünyā içinde artuķ kıız bulunmadı mı?” (9) didükde andan Kālenderi eyitdi: “İy nā-bekār yürü (10) sen yabana söyleme iki Şāhlar birbirin[i]pek (11) bilürsin ve ben emir kıuluyuz murāduñ eger benümle (12) ceng itmek ise ģamle eyle görelüm,pek devlet kime (13) yaz olur” didükde Kāĥtān eyitdi: “Yok ģamle, (14) sen eyle”didükde Zırā ben Ercesib Hān’uñ (15) pāy-ı taĥtı pehlivānum, diyüp azģuşıup cenge (16) başladılar. Birķaç ģamle ģatā geçdükden sonra Kāĥtān (17) fırśat bulup Kālenderi kıatl eyledi. Anı görüp [13b/1] andan Behmen’ün pehlivānlarından birbirinün ģayretine (2) görüp Kāĥtān bunları on yedi pehlivān kıatl (3) eyledi. Āhir Behrem Şāh bu ģālī gördükde kıaķıyup (4) hemān raĥşın meydāna

sürüp Qahtān'a beraber oldu. (5) Hısmıyla bir gürz şöyle urdu ki bir yirden Qahtān da (6) gürzin beraber virüp kıra tağ gibi Qahtān'ın (7) başına indükde başın ilerü virüp arkaya (8) aldıkda arkada olan siper oluk oluk olup (9) siper arkaya arkasına şine iki hānesine (10) beraber olup gerçi men'ö eyledi. Ammā vücūdu (11) hūrd olayazdı, ammā bindügi rahşın bili (12) kırılıp Qahtān rahşıyla zir ü zeber oldu. (13) Andan Ercesib Şah'ın şol kol pāy-ı (14) tahtı pehlivānı kaplan başup Qahtān'ın hemen (15) ser-nigūn olduğın gördükde altında (16) olan rahşına mehmūz gösterüp yıldırım (17) mişāl meydana irişüp Behmen'ün önün aldı. [14a/1]Andan Qahtān'ı meydandan çıkardılar. Ammā birden (2) Ercesib Hān'ın Óaqlı gitdi. Hay Qahtān (3) böyle olacak bu nā-bekāra kimler cevāb virür. Bilmem (4) hālüm nice olur, diyüp dibelik eleme düşdi. (5) Zirā evvelde hemān gayretle muqābil olmuşdı. (6) Zirā Ercesib Şah'ın elli biñ Óaskeri (7) var idi. Anların yüz biñ Óaskeri var idi. (8) Lāzım gelse kendü meydana girüp Behmen'e ve (9) Behrem'e cevāb viremeyecegin bilüridi ... (10) Behmen'e muqābil oldu. Hemān dāl eğ olup (11) Behmān'ı kılıçları... men'ö idüp andan (12) kaplana böyle bir tiğ urdu ki ol Dilāver'i (13) iki pāre eyledi. Andan Behmen birbiri ardınca (14) on beş pehlivān öldürdi. Artuq kimse (15) cür'et idüp meydana girmedi. Bu taraftan Ercesib (16) Hān murād eyledi ki Óaskere kıavi ide beriden Rüstem-i ÓAlemlāh-ı (17) Rūmī'nün artuq kararı kıalmayup durduğı [14b/1]yirden bir na'Óra-i sehm-nāk öyle urdu ki zemīn ü zamān (2) dürlü sadālar virdi iki taraftan Óacep bu na'Óranın (3) aslı ne ola dirken Rüstem rahşın cihān-ı peymanesin (4) meydana sürüp Ercesib Hān görüp:"Bu kimdür?" (5) didükde bilenler eyitdiler:"Şāhum,Hōca Muhsin'un oğlu (6) Hüsrev nev-civāndur çok zamān idi gurbete (7) düşüp gā'ib olmuşdı. "Hōca Muhsin bu seferden (8) gelürken deryā yüzinde giderken bir yerde yaranup (9) yaturken bulmuş alup getürdi ımar eyledi, (10) şimdi meydana girdi, diyüp cümle ahvālin kıatl (11) itdiler. Ercesib du'Óayla meşşūl oldu. (12)

Beriden Rüstem ol na'Örayı urup Behmen'e (13) mu'kâbil olup eyitdi: "İy nâ-bekâr nedür bu senün (14) itdügün işler, yo'ksa cihânda saña mu'kâbil (15) olur yok mı şanduñ? Bir Şâh'un hâtunuñ zür-ı (16) bāzum ile aluram, diyüp bu kadar adamı öldürmek (17) yo'k yire bu asıl da'Övâ itmeden murâduñ nedür?" [15a/1] didükde Behmen, Rüstem'ün bu sözlerine ka'kıyup (2) eyitdi: "İy nâ-bekâr sen kimsin ki bu gâne cevâbları söylesin?" (3) didükde hemân Rüstem'e bir nize hâvâle eyledi. Rüstem de siper (4) virüp men'Ö eyledi. Andan meydân başından dönüp (5) Behmen rahşın sürüp gâzaba gelüp Rüstem'e bir gürz (6) hâvâle eyledi. Ammâ hayli zör gördi. Birden Behmân (7) gördi ki hâsımı ka'vidür alımaduğuna ka'kıyup Bre! (8) Nâ-bekârı helâk itmek gerek, diyü dâl e'ğ olup (9) yıldıırım mişâl Rüstem'e bir tiğ hâvâle eyledi. Birden (10) Rüstem siper virüp men'Ö eyledükde gâzaba gelüp (11) Behmen'e bir tiğ öyle urdı ki Behmen beraber (12) virdükde ammâ siper-i tiğ siperin buldu'ğdan (13) soñra zemîne varınca atla dört pâre eyledi. (14) Ammâ öteden Behrem Şâh ol hâli görüp (15) kararı kalmayup Rüstem'e düş-nâm virerek gelüp (16) yetişdü'ğde hemân dal e'ğ olup Rüstem'e hâvâle (17) eyledi. Rüstem men'Ö idüp bu kerre bir kı'ıç urdı ki [15b/1] bunda dört pâre eyledi. Birden Behmenla (2) Behrem Öasker Şâhlarınuñ helâk oldu'ğın (3) görüp gayret idüp deryâ-yı ahteran gibi (4) Rüstem'ün üzerine yürüdiler. Birden Rüstem (5) ol hâli görüp tiğ in Öuryan idüp yanar (6) ateş mişâl bunları karşılayup şokak şokak (7) idüp kırmaya başladı. Cân bu ıarafdan Ercesib (8) Hân dahı kendü Öaskerine kol şalladı elli (9) biñ Öasker yürüyüp bunlara öyle urdılar (10) kı'ıcı ki çu'kurlar kan ile dolup el ayak dülger (11) yongası gibi yuvalanmağa başladı. Kan gölleri (12) götürdi. Bunlar Şâhlarınuñ acısıyla üç (13) sâ'Öat eyü ceng itdiler ne fâide Rüstem'ün önine (14) kimler hâ'öl olur. Öninden serçe şahin kopar (15) gibi ka'çarlardı. Akıb, Rüstem bunları yarup (16) Öalemlerin arzı idüp yitişüp Öalemdarı (17) dört pâre eyledi. Ve tuğların perişan eyledükde [16a/1] bunlar bu hâli görüp

başın gidince ayak pâydar olmaz (2) tarumâr oldılar. Ondan bu Óaskerin bârgâhın (3) zabte eyleyüp
kârar itdiler. Hōca Muḥsin oğlunuñ (4) bir erligin görüp taḥsîn ü aferin idüp dönüp (5) kōndılar.
Rüstem de döndi bir deryâ-yı hūndan (6) çıkmış Neheng gibi cümle vücūdu hūnı aÓdâdan (7) laÓl
renk pelenge dönmiş idi. Hōca Muḥsin (8) ol dem Rüstem'e karşı gelüp gözlerinden öpüp (9)
Hudâ'ya şükürler eyledi. "İşte gözüm nūnı şimdi ki (10) hâlde hemân gūyâ ki sâhîb-kırân olduñ. Senüñ
(11) itdügin erlikleri meger Rüstem-i dâstan veyâhūd (12) kâhramân-ı zamân itmiş ola," diyüp andan
sürüp (13) Hōca Muḥsin oğlunuñ bağına gelüp ceng (14) libâsların çıkarup tâze libâsarı giyüp ondan
(15) oturup Óişrete başladılar. Ezin-cānib bu taraftan (16) Ercesib Şâh daḥı ol düşmendan kalan
cümle (17) mâl ve ḥayme ḥargâhı alup zabte eyledi ve cümlesin [16b/1] şehre getürdi ve kendüsi daḥı
sarayına gelüp (2) server ile geçüp tahta kârar eyledi. Andan bu (3) şafâ ile meclis kûrup Óişrete
başladı. Bir (4) miqdâr baÓdeden neş'e-dâr olduḡda baş (5) kâldurup eyitdi: "Tez şunda bir söz anlar
adam (6) getürüñ varup şol bugün bizim hayatumuza (7) sebep olan Hōca Muḥsin'ün oğlu Hüsrev'i (8)
ve Hōcayı daÓvet itsün biz daḥı onlara kâdir (9) olduḡumuz kadar Óizzet ü iḥsân idelüm, (10) zirâ
bugün bize ol pehlivân bir iḥsân (11) itdügi nice yıllar ile Óömrümüz olsa saña biñde (12) birin itmege
kâdir olamayuz, meger ki tac ü tahtun (13) aña teslim idüp kendüm başumu hırkaya çeküp (14)
ölünce[ye] duÓâcısı olayum. Bundan ğayrı (15) ben añaÓıvâz itmege kâdir degülem" didükde vezir
(16) "N'ola Şâhum ol pehlivâna didüġünüz kadar Óıvâz (17) itmek lâzım geldi," diyüp tiz serheng
başı [17a/1] sen çağırup Şâh'un emri" didiler. Ol daḥı bir nice (2) adamları ile süvâr olup ol baġa
revân olup (3) ol baġa geldiler. Çün Hōca Muḥsin'e ḥaber oldı karşı (4) çıķup buluşup görışdi.
Serheng başıyı (5) alup Rüstem'e selâm virüp pâyına yüzün sürmek (6) diledüḡde Rüstem komayup
buña 'izzet idüp (7) selâmın aldı. Andan eyitdi: "Ĥoş geldüñüz şafâ (8) geldüñüz," diyüp bunı kendü

yanına oturup (9) Rüstem'e du'âlar eyledi. " Andan Rüstem başı kaldurup (10) eyitdi: "Ağa hâzretleri nedür? Hîzmet bunda gelüp (11) sebep nedür? diyüp su'âl eyledükde serheng (12) başı tekrâr du'â idüp eyitdi: "İy Server (13) buyuruñ Şahumuz olan Erceşib Hân hîkâyeye (14) du'âlar idüp selâm eyledi. Sizi da'vet idüp (15) beni gönderdiler, diyüp Şah ol yâdigârlardan (16) her ne gönderdiyse ol dem çıkarup Rüstem'e (17) teslim eyledi ve muhâbbet-nâmesin dahı çıkarup [17b/1]viridi. Rüstem alup ta'özüm ile ayğa durup (2) ol nâmeyi okıyup vâfir selâmlardan soñra (3) Óarz-ı muhâbbet idüp dimiş ki: "İy Server-firâz (4) lu'f idüp nâmemüz vu'sûlinde 'özür ü bahâne itmeyüp (5) bu cânibe gelesin sizünle müşerref olup dizâr (6) görîşelüm. Eger siz bunda gelmezseñüz biz anda (7) varmağa elem çekmeyüz ammâ cânibünüze niyâz olınur ki (8) ümîzdür ki hâkırumuz ele olup sa'âdetle (9) bu cânibe buyurasız" diyüp nâmesin hâtm eylemiş (10) çünkü Rüstem-i ÓAlemsâh-ı Rûmî Erceşib Şah'ın (11) nâmesinde bu asıl sözleri işidüp ziyâdesiyle (12) hîcâb idüp ol dem yirinden urup bi- (13) ihtiyâr hâzırlanmağa başladı. Amma râvi eydür: "Meger (14) bu kıssa gice vaḳti idi. Rüstem yirinden urup (15) at gerek diyüp at çekdiler. Süvâr olup (16) andan Hoca Muhsin de meş'âleleri ve fânûslar (17) yaḳup getirüp gitdiler. "Saraya geldükde Erceşib[18a/1]Şah karşı gelüp: "Hoş geldün Dilâver" diyüp (2) Rüstem'i der-âgüş idüp bağına basdı andan (3) eline yapışup gel berü Dilâver diyüp tahta (4) teklif eyledi. Ondan Rüstem du'â idüp eyitdi: (5) "Hayır Şahum bizüm tahta oturmak Óâdetümüz olmayup (6) liyâḳatumuz bu kadar, gene size tahtunuz mübârek olsun (7) hemîşe sa'âdetle ber-ḳarar olasız" didükde Er- (8) cesib Şah eyitdi:"İy Dilâver çün tahta (9) oturmazsın tahtumuñ saḡ yanı senün olsun (10) geç pây-ı tahta ḳarâr eyle," didi. Râvî eydür: Meger (11) pây-ı tahtda sulḫân Ḳahḫân otururdu. Sol ḳol (12) pehlivânı Behmen elinde helâk olmışdı. " Şah ol dem (13) emir idüp buyurdu: "Ḳahḫân sol ḳola geçe ammâ (14) Ḳahḫân da gerçi muhâlefet itmeyüp sol ḳola geçüp (15) oturdu.

Ammā ziyāde elem çeküp “Nedür Rüstem benüm yirüm (16) aldı,” diyüp gönünden Óadāvet itdi. Rüstem (17) hele geçüp sağ kıolda pāy-ı tahta sandālisinde[18b/1] karar eyledi. Kahtān da sol kıolda geçüp oturdu, (2) ammā gönünden eyitdi: “Eyü baba ansuzdan bulduq (3) ve şimdi şehri yarıda bulduq imdi artuq bunlar (4) bizi kapu virmezler ki hele bir zamān šabr idelüm (5) görelüm ne žuhār ider. İmdi bunda Hudā’nuñ (6) bir hīkmeti vardur, diyüp nihāyet lāzım gelürse (7) biz de Hüsrev nāmıyla bu aradan žuhār idüp (8) babam šāhib-kırāna šüretle varuram,” didi. (9) Andan Ercesib Šāh buyurdu: “Rüstem’e bir fāhir hilÓāt (10) virdiler. Andan Hōca Muhsin’e dahı ikinci vezīrligi (11) virüp hilÓāt virüp ol da geçüp vezīrlık (12) maķāmında karar itdi andan Rüstem’e ve hōcaya müte’allık (13) olan adamlara hilÓāt giyürdi cümle ri’āyetleri (14) oldu. Andan Ercesib Šāh bunları žiyāfete (15) başladı. Andan Behmen, Behrem’dan kıalan mālдан (16) Rüstem’e virdi. Ammā Rüstem kabāl itmeyüp eyitdi: (17) “İy šāhum biz ol işi māl ü esbāb için itmedük [19a/1] sizün devletünüzde babamuñ mālı çok hemān (2) benüm murādum sizden bir hayır duÓādur, yoksa ben mālı (3) neylerem” didükde Ercesib Šāh bu cevābı işidüp (4) ziyāde šād olup Rüstem’e hayır duÓālar eyledi. Andan (5) bunları šafā birle Óişrete meşğül oldılar. Ammā (6) rāvı eydür: Bu Ercesib Šāhuñ bunca yolında (7) gavğa eyledüğü Bānū ki hāla Ercesib Šāhuñ (8) hatunıdur, ol mekkāre melÓāna ol gün Rüstem’ün (9) meydānda itdüğü erlikleri görüp ve şehir (10) içinde Rüstem’ün nāmı şāyiÓ olup herkesin (11) durup Rüstem’ün itdüğü erlikleri medh itdiler. (12) Bu kez Bānū işidüp bildi ki Ercesib Šāh (13) Rüstem’i kendü sarayına getürüp pāy-ı taht (14) pehlivānı olmış. Bānū kendüye eyitdi: “Bre! Ben (15) ne günüme dururam cihānda böyle bir gör yüz (16) Dilāver belı pek olur bārı bir kez ben de anı (17) yakından görmüş olayum, şu Dilāver’i ne asıl [19b/1] Dilāverdür göreyüm gözüm alur yiri var mı (2) göreyüm” diyüp tiz kendüsin bir hādīm şekline (3) kıyüp bir tırık ile Rüstem-i ÓAlemšāh-ı Rūmı (4) Šāh ile Óişret

itdügi mekâna dâhil oldı. (5) Rüstem-i ÓAlemşâh Rūmî'yi gördi bir nâzûk endâm (6) tâze civândur ki fellek mişâlin getürmemiş ve bunda (7) bir hûsn ü cemâl var ki taÓbir olmaz, ol mekkâre (8) Rüstem'i bu kıyâfette gördügi gibi boş bögrinden (9) urulup Óaķlı gitdi biñ cân ile Óâşık (10) oldı. Andan biraz kendü ile düşünüp fikre (11) vardı. ÓAcep ben bunuñ visâline nice ide- (12) bilsem eger ki Ercesib Şâh'ı dirseñ biñ dânesi (13) öyle bunuñ yolına fedâ olsun tek hemân ben (14) bu Server ile bir yol sâde pehlû olayum, diyüp (15) bu fikir ile ķaldı. Ammâ râvî eydür: "Melóunuñ (16) Óâşıkında aslâ devâmı şebâtı yok idi, (17) söyle kim birin gördükte hemân biñ cân ile [20a/1] Óâşık ölürdi. "Birin dahı görüp anı unudup (2) aña meyl iderdi, olan evvelinden ol ķadar uşanur (3) idi kim eger ol yeni Óâşık olan dise ki: "Beni (4) seversin anı depele gerek on günlük sevdügi (5) olsun gerek bir yılıķ sevdügi olsun ara- (6) mızda muhâbbet olduĝumuz ol laÓin elinden geldüķden (7) soñra aman virmeyüp ol sevdügi urup (8) helâk iderdi. Yazuķ şı ki filañ dimez" idi. (9) İmdi maħalli geldüķde işidürsünüñ ne hâller olsa (10) gerekdür işde bu ķaħpe-i zendür gitdüķçe Rüstem'ün sevdâsını (11) derûnına âteş şalup şabr u ĥaremin yaķup kül (12) eyledi. Āħir fikre varup benüm böyle bunuñ Óâşıkıyla (13) yanup yaķıldıĝumdan ne fâóide olur, bunuñ benden (14) ĥayrı yok ol kendü şafâsında ben bunda âh ü (15) vâh itmek ile olmaz, hele bârî ol da beni görse (16) aramızda bir âşinâlık olsa yahud benüm hüsnüm (17) görüp şâyed ol da baña gönül vire belki baña meyl [20b/1]viricek iş âsân olur diyüp hemân ol (2) aradan dönüp fikir iderek sarayına geldi andan (3) bu fikir ile bir ķaç gün sergerdân olup âħir bir gün (4) âh nice etsem eylesem ki bunuñ vaślını bir tārîķ (5) ile bulsam diyüp fikre vardı. Āħir buña ķarâr (6) virdi ki bârî bir tezkire yazup gitdi. Ĥâlümi şol (7) civâna ve dilber-i zamâna iÓlâm etsem andan görsem (8) ol da baña ne cevâb ider. Beni mesrûr ider mi? (9) diyüp tiz eline divid ķalem alup bir tezkire (10) hemen inşâÓ eyledi. Eyitdi: "İy Server-i Óâlem ü (11) nev- civân

muhterem ol günden berü senün cemāl-i bā- (12) kemālünüzi gördüm, gördüğüm sâ'at Őaşkıña (13) giriftār oldum. "Gündüz hayālümde gice düşümde (14) bir an gözümde gitmezsin ve bu giryan gözlerüme (15) hâsret ü firâķuñdan aslâ uyhu girmez. Beyit:

(16) ten-i cānum senün ķurbānuñ olsun
ķolum yasduķ saçum yorġanuñ olsun

[21a/1] Esîrün olayum tā cān virince

Bu çeşm-i nātuvāñ güli-zaruñ olsun diyüp hālin i'Őlām (3) idüp eyitdi: Beyit

utuşdum Őaşkıñla nātuvānum

Eger ķurtarur cān pehlivānum

(5) eger görmezseñ baña dermān
Virürem firķātüñle iş bu dem cān

(7) ķulunam ben elinde beher-şāl
Gerek öldür gerek dirgür gerek şāl

İy ser-firāz eyitdi: "İmdi dinün (8) Őaşkıña olsun ben bi-çārenün hāline tarāhūm (9) idüp beni cariyelige ķabāl iderseñ ziyāde (10) lu'f u mürüvvet itmiş olursun. Zirā kim aslā (11) bu Ercesib Şāh'dan bir vechile hōşnād degülem (12) ne diyem anam sözinden bir vechile çıķmadum. Bir (13) belādur uğradum nice ideyüm bilmem cān Őazizdür (14) ķişi kendü cānına ķıymaķ güçdür. Yoksa (15) kendüme ķıyardum, eger ki cāna benzer bu Ercesib (16) Şāh'dan ötürü elem çekerseñüz aslā elem çekmeyesiz (17) banā muhābbet itdükden soñra ben anuñ işini başıma [21b/1] eyletürem, şöyle ki ben anı helāk iderem andan seni (2) anuñ yerine şāh iderem evveli gice seni bāy u gedā- (3) sını erlikde

bahadırılığda aślā bir hüner yoğdur, (4) dimezler. Ercesib Őāh ise aśla erlikde bir (5) hüneri yoğdur. Őöyle ki eger bir ¼arafdan bir düŐmān (6) gelse ¼ādir degüldür ki at üzerine gelüp meydāna (7) ¼ıķup ĥāsmına cevāb viregör meydāna girüp (8) ĥāsmına cevāb virmeye ¼ādir olur mı? Eger (9) bu defaŐa cenābuñuz bunda gelüp bulunmıŐ olmasañuz (10) tācı tahtı cümle diyār elinden giderdi. Andan (11) ehl-i vilāyet niceleri helāk ve niceleri esir (12) olmağ muğarrer idi ĥāmdul-lah hele siz bunda bulunup (13) bu aśıl erliğin žuhāra geldi. Ol gün meydānda (14) sizüñ itdügünüz erlik meger Rüstem-i dāstan (15) veyā ¼ahraman ola öyle olcağ cümlemüz āzādliñuz (16) olduğ, imdi hemān Ercesib Őāh'ı ortadan (17) götürüp sen Őāh ol, babañ Hōca Muğsin vezirüñ [22a/1]olsun andan benüm gibi nāzenine mālİK olur. (2) Sen ki miślüm bir dağı cihāne içre yoğdur bāğı Őömr (3) ü mürüvvet senüñle ŐiŐretde geçürelüm," didi. Andan (4) ol tezkireyi bu aśıl yazup üzerine mührin (5) urup andan kendüsiyle gelmiŐ bir yāriğarı (6) ĥadim var idi. Ol ĥadimüñ adına: "MaŐlahat- (7) güzār Ağa" dirlerdi. Ol ĥadimi ¼atına daŐvet (8) idüp eyitdi: "İy MaŐlahat-güzār gel yanuma saña (9) birğaç sözümler var bu dem seni bir yire göndersem gerekdür, (10) varup bu tezkireyi getirüp andan baña bir Őāfi (11) cevāb getirüp eger gönül bu iŐi idersen (12) ¼uya yosulluğa olursun, diyüp ¼ıķarup (13) bu tezkireyi ĥadimüñ eline virdi ol ĥadim (14) alup eyitdi: "Sulĥānum cāna baŐum senüñ yolına (15) fedā olsun, her ne emr idersenüz baŐ üzerine (16) diyüp el bağlayup ¼arŐusunda durdı. Andan (17) ol fitne- yi mekkāre baŐ ¼aldurup ĥadimüñ [22b/1] yüzine bağup eyitdi: "İmdi bu tezkireyi götürüp (2) Őol bāzergān oğlı ki vardur. " Ceng günü Behmen (3) ve Behrām'ı ¼atlı idüp bu ¼adar erlikleri itmiŐdür. (4) Adına Hüsrev dirler. Ercesib Hān'ın pāy-ı tahtı (5) Őandālĥinde oturur. Saña varup üzerine (6) muğayyed olup ¼açan bir tenhā bulduğun zaman (7) benüm nāmemi viresin. Zinhār ğayrı kimse olmaya (8) eger ki teziyye tenhā bulamazsın Őabr idesin ve tezkireyi (9) virdiğün zaman gör ne cevāb ider. Andan (10) her ne

iderse gelüp baña diyessin, eger murādum olursa (11) saña ol kadar ihsān ideyim ki didükde ol (12) hadim şād olup eyitdi: “Nóola iy Bānū-yı (13) cihān diyüp andan ol tezkireyi alup bī- çāre (14) hadim kendüsiñ tertib idüp sürüp Ercesib (15) Hān ile Rüstem-i ÓAlemşāh-ı Rūmī'nüñ Óişretler (16) itdükleri mekāna gelüp andan bir köşede hādimler (17) arasında açmazdan sipere durup Ercesib Şāh [23a/1] Rüstem ile Óişretlerden tamam idüp andan dün (2) yarusı olup keyifleri tamam yitişüp andan (3) Ercesib kılkup hāremine gidüp birden Rüstem de (4) yirinden durup ol kışr-ı dil-küşāde Rüstem (5) için cāmeħāb sáldılar. Andan Rüstem gelüp (6) kışr üzerine çıkup soyunup pāk gıceligin (7) giyüp yatacaş zaman ol hādım gelüp Girdābe'nüñ (8) tezkiresin Rüstem'e virüp gerü çekilüp durdı. (9) Andan Rüstem tezkireyi eline alup açup okıdı. (10) Mefhūmı maÓlūm olup bu mertebe ğāzaba (11) geldi. Kim bulsa kendüyi helāk ide andan (12) ol tezkireyi yırtup hādımün üzerine atup (13) eyitdi: “İy nā-bekār Rūmī siyāh şimdi seni öldürürdüm, (14) lākin senün bu hūsuśda şuçuñ yokdur. Var (15) imdi ola kıhpe-yi rüzgāra söyle bendan ferağat (16) eylesün, yoksa kendü bilür. Zīrā ben Ercesib (17) Hān gibi pādişāhuñ ta'amın yiyüp hilÓatin [23b/1] giyerem, şimdi baña itdügi eyüliklerin Óıvāzı bu mıdur ki (2) ben anuñ hānedānına yavuz nażar ile mümkün degüldür ve hem (3) öyle hāÓin mekkāre'ye nażar ile uyup da nefsim hevā- (4) sına tābiÓ olup böyle rüsvāylığı ne itdüm ve ne (5) şimden girü iderem. Bu işi benüm hāddimde irtikāb (6) itmiş yokdur, ben de irtikāb itmezem ve hem Ercesib (7) Hān'a hayır itmeyen baña ne hayır ide diyüp ol hādimi (8) kıovdı. Ol hādım Rüstem'ün böyle ğāzaba geldüğinden (9) ziyāde kıorkmış idi. Hemān ıaşra olup göñlinden (10) eyitdi: “Hay nā-bekār elinden güçle kıurtuldum,” (11) diyüp sürüp Girdābe Bānū'ya gelüp ahvāli cümle (12) takrİR eyledükde Girdābe Bānū eyitdi: “Olsun (13) bre nā-bekār bāzergān! Eger bu işler senün yanına dahı (14) kalursa varup o güne sen benüm gibi bir mahbūbe (15) senün ayağına tezkire götürüp Óarż-ı muħabbet (16)

idesin ise baña böyle cevâblar gönderesin olmaya (17) illâ hayır, diyüp efkârda kâldı. Ezin- cânib [24a/1]bu  arafdan Rüstem h dim gitd kden sonra yatup (2) uyudı.   n s b h olup Rüstem yirinden  urup (3) s v r olur. Ercesib H n d v nına gelüp (4) Gird be'n n böyle meger fikir iderek ge up (5) yirinde k r r eyledi. Amm  bu i den g yet (6) eleme d  di. Asl  kimseye söz dimeyüp a zın (7) b  aklar a mazdı. Yirinden Ercesib hemen Rüstem' n (8) bu elemin görüp eyitdi: " y Pehliv n nedür a lı? (9)  ehren zde mel met e eri var. "didükde Rüstem (10) eyitdi: " ahum ben de bilmem beden m de bir mertebe  enlik (11) var. " didi. Ercesib H n Rüstem' n bu elemin görüp: (12) "Ey  bu servere noldı," didi.   n d v n s - (13) vuldu dan s nra Ercesib H n' n h reminde bir m ferrah (14) b  i var idi. Rüstem'i getürüp oturup    am (15) yin p  eker  erbetler içildi. Andan   d nl k (16) birle  i rete me  ul oldılar. Amm  birden Gird be (17) didükleri mel nenen n kəsən ol b  da olan [24b/1] k s ra h v le idi. Gene bir gece Rüstem ziy de mest ne (2) bul nup k lk p gitdi sarayına girmey p ol (3) k s rda yatup k ldı. Amm  bu yaşadan ol mekk re, (4) Rüstem' n yalnız mest ne ol k s rda yatdu n (5) h ber aldı,  iz yirinden  urup al  giyin p k u- (6)  andı tamam kendüye ziynet vir p andan (7)  zerine p  ide çeküp gece içinde   lem-i a y ardan (8) yalnız teke tenh  sürüp Rüstem' n yatdu  yire gelüp (9) nerd bandan yuk r ya  ıkkdı. Gördi ki Dil ver-i  lem (10) siper üzerinde c me ab  içinde yaz güni ferferi (11)  irkiyye ile ince gömlek pire şerrinden  umanı da (12) yok g rmi  hayr n gibi  ine serpil p yatur (13) m   [ l] m  [ l] uyur tamam şöyle ki h b-  g fletde (14) ar as  üzerine yatm   iki c nibe   h  ınar (15) gibi k ollarını s lm     n Nigar, Rüstem' n yanına (16) geldi. Ol c me abda yatur buldı. Dah  yak n (17) gelüp Rüstem' n end mına dah  alurg z ile bakıp [25a/1] Rüstem' n cem line nazar eyledi. Bunda bir h sn   cem l gördi ki evvelde    fte (2) idi dibelik   kl  gidüp bir zam n k d d olup k ldı b - (3) ihtiy r istedi ki hemen üzerine d  e amm  yine

şabr idüp (4) hādimine gösterdüğü şüreti fikir itdi. Şāyed hem mestāne hem uykuğan (5) uyanup baña da ğazab itmeye soñra dibelik güç olur. " didi. Bir uğurdan (6) uyandırmāğa da kşorşar. Ahir bir zaman ayağın ovup sonra elin eline alup (7) yüzine gözine sürüp öpmeye başladı. Ammā iştāhından tavarınıñ (8) suyu aķa aķa cāmeħābı sele virdi. ÓAķıbet göğsüne el soķup orasın (9) burasın şıkarak Rüstem'i uyandurđı. Ammā kaħbe zen tamam oldu. Vücūdunda (10) cān kşalmadı. Žāhir zen-dost olan yārān bu ahvāli bilürler. (11) Bu hāle varduğdan sonra vāsıl-ı murād olmayasın ne mertebe müşkindür, (12) ħusūsān Óavratlarıñ tokuz kat olsa gerekdür er üzerine, ammā (13) Rüstem çünkü bi-dād oldu. Mumlar yanar ortalık gündüze benzer (14) nazār idüp gördi yanında bir mehbūb-ı zamān ü fitne-i devrān (15) elüñ eline almış ağlayup oturur. Ammā Ħaķķa bunda bir hüsn-i (16) cemāl vardur, kim āfitabdan şān virür zer ü zıvere ğarķ olmış (17) dıbā ve zıbā libāslar ile şöyle tutmış ki gören elbette (18) Óaķlın aldurup Óāşık-ı bi-çāre olur, ħayrān olup (19) kşalır. Rüstem çünkü ħābdan uyanup böyle bir Bānū'yı yanında bulup [25b/1]buña nazār eyledükde aķlı perışān oldu. Āhir ħıĦab idüp eyitdi: (2) "İy Bānū-yı nāzenin kşanđı bađuñ gülisin ve kşanđı bađçenüñ sünbülisin (3) böyle vaķitde benüm yanuma gelmeden murāduñ nedür? Bu ne hāldür ħayāl midür? Yohsa (4) düş midür? Eger bu ahvāl aşıkār ise bize Ħicāb devletdür. Ħaķ TaÓālā (5) naşıb itsün gerekmez mecāzi ammā maħmūr uyanısında sencileyin bir (6) nāzenini yanumda bulam ol kime müyesser olur"didi. Meger gene Rüstem'e didükde (7) Nığār'uñ yanı Gelibolu'dan baña egledi, andan kendüye ħa işte gör- (8) dūñ mi taħķıķ bu da baña māóil oldu. Şimden gerü iş āsāndur, (9) diyüp biraz gönül gözi açıldı. Ol yanmış yüregine şular (10) şacıldı. İşde şimden girü derānuma dermān irişdi, diyüp (11) öyle kıyas idüp hemen kendün cemÓ idüp bey şıve-y-ile dehān açup eyitdi: (12) "İy Dilāver-iÓālem! Ben de bir şehzādeyüm sizüñ vaşfıñuz işüdüp özün (13) kşulağdan Óāşık oldum idi. Soñra yakından yüzün görüp

dîvâneñ oldum. (14) Gördim ki yalnız ben böyle yanup yakılmak ile olmaz. Zîrâ sen benim hâlümden haber- (15) dâr degülsin ahir sabr ve tākātum kalmadı, geldüm ki beni böyle görüp senün baña meyl ü (16) muhâbbet idüp beni cāriyelige k̄abūl idesin,yoksa bu derd ile helāk olur, gide- (17) rüm soñra vebālüm boynuña kıyāmete[degün] elüm yakañdadur. " didükde Rüstem-i ŐAlemşāh (18) bed geliyüp ta'accüb idüp hayrān oldı. Zîrâ ki Rüstem-iŐAlemşāh (19) hem gicede mestāne idi hem devletlü uykusın dahı [26a/1]bir hoş almamışdı. Böyle bi- vakit uyhuda (2) k̄alkıup bu asıl cümlele kemāle müşāhede eyledi. (3) Hiç Őaqlına gelmedi ki bu Ercesib Hān'ıñ hātunıdur, (4) Zîrâ pek taze idi. Hatta Server bunı kız (5) oğlan şandı, dimedi ne sorarsın hemān ŐŐmer MaŐdi, (6) Bahtek kızına geçürdügi gibi hemān Őamūd geçüre. Ammā (7) ihmāl eyledi. Zîrâ bizcileyin sabursuz degüller idi. (8) Biz olsağ belki papucuñ çıkar dimez, idük anlar (9) ise büyük kişilerdür hūsuśā ki śāhib-kırān- (10) zādedür nikāhsuz Őavrat yanına varmazlar. "Ői (11) eclden ol tarafdān berü alup ammā hadd-i zātında (12) ol melŐūneyi gördükde ziyāde muhâbbet eyledi. (13) Zîrâ melŐūn da Őacayip hūsn ü cemāl var idi. (14) Ammā ziyāde kösnük olduğından Őağibet (15) başına hayır gelmez çok kimsenün k̄anına girmeğe (16) sebep olur. Çün bu mahālde Rüstem'e beni cāriyelige (17) kabul eyleyünüz" didükde Rüstem eyitdi: "İy nāzenin [26b/1] bu ne olmaz teklifdür ki söylersin meger biz insān degül miyüz? (2) Biz bu cihānda k̄ādir kıymet bilmez miyüz ki senün gibi (3) pençe-yi āfitāb k̄abul itmeyevüz. Hemān sen bizi (4) k̄abul eyle ki senünle olunca Őişret idüp zevk (5) śāfāda olup bu fāñi dünyāda Őömür sürelüm" didükde (6) bu kez Nigār-ı nāzenin dahı ziyāde śād olup gönünden (7) eyitdi: "Hā şöyle İy nā-bekār sen de bir pāre bize meyl (8) eyle ammā şöyle anlarum ki bu kez sen baña benden ziyāde (9) meyl eyledün gibi gör sen ki saña ne cefālar iderem, (10) Zîrâ ki sen beni Őaşkıñla nice yakdun ise ben de seni (11) Őaşkıñla yakayum imdi, açmaz k̄o işimüz āsāndur" didi.

(12) Andan Rüstem eyitdi: "İy Bānū luṭfuñuzdan mercūdur ki (13) ismiñüzi bize bağışla[yı]ñ bize de bilevüz. Andan aña (14) göre ted[a]rik görelüm. " didi. Bānū eyitdi: "İy Dilāver (15) ne Óacep bu cariyenüzi bilmedüñüz. Bizler size geçende (16) bir ḥādüm ile tezkire gönderüp ahvalümüz size iólam (17) itmişüzdür. Ercesib Han ḥātunı Girdābe Bānū'yam" [27a/1] didükde çün Rüstem, mekkāreden bu cevābı işidüp (2) Óaqlın perişān olup ğazabından nice idecegin (3) bilmeyüp eiz yüzün öte çevürüp hay melóün (4) Allāh'ın ḥısmına uğrayasın ki beni böyle bir safālu (5) uyḥuya varmış iken uya[ndu]rup bir senüñ gibi mekkāre (6) laÓinüñ yüzine baqđdum. Bilmedüm ḥaṭa itdüm bir daḥı (7) baqarsam gözüm çıksun var yaqlı git şuradan (8) Bre melóün yoqsa seni qatl iderem. Bir şehriyār (9) baña bu kadar iltifāt ide ve andan bizi kendüye pāy-ı (10) taht pehlivānı idünüp ta'zīm eyledi ve uzun (11) etmegin yidüm şimdi kaldı. Qaldı da tā bu mertebeye mi (12) varduguna anuñ ehline ḥıyānet idem bu ne olmaz (13) işdurur ve ne murdār sözdür. Bu senüñ didügin (14) şeyi bir olur olmaz cāhil bile itmez sen ḥud (15) bir nā-murdār merdüm-zāde olam böyle işi irtikāb (16) iderem. Ben ol zaman ḥādime cevāben virdüm. Niçün (17) ol cevāba qanāÓat itmeyüp vurup böyle olmaz. [27b/1] İşidüp böyle gice içinde şeb-revlik idüp (2) benüm ser vaqtüme gelmeñ lazım geldi. Egerce bir dem ben de (3) şeytāna uyup bu işi ihtiyār itsem ne benüm (4) başuma ḥayr gelürdi ne senüñ ve hem sen öyle bir ḥāle (5) rāzı olmañ. Ben seni taḥrik isem benüm de başuma (6) ḥayır gelmez ve hem sen öyle bir Şāh'a ḥayır itmedükden soñra (7) baña hiç ḥayır itmezsin. Ancaq benümle birkaç gün hemān (8) Óişret itdügin qalır soñra benden uşanup (9) yirin daḥı bulmağa gidersin yürü yaqlı git. Bre! Hey (10) qahbe-i rüzgār senden kimseye ḥayır yoqdur. Seni (11) gözüm görmesün, diyüp yanından koğdı. Rāvı (12) eydür: "Gerçi Server ol laÓin'e muḥabbet eylemişdi. Ammā (13) bildükden soñra ğayet eyle eger ah eyledi. " Ammā Bānū (14) durmayup yalvarup eyitdi: "Server, kerem eyle (15) baña kıyma, bu Óaşq

müşkil haldür ne er bilür ve ne (16) karındaş ve ne oğıl bilür ah eksük ben kendü (17) kendümi öldürürem. Bāri ey server gel kendün [28a/1] öldür. Bari maŕşuŕka elinde helāk olayım ğam degül” (2) diyüp Rüstem’ün ayağına düşdi. Ol maħalde Rüstem’ün (3) ğayetle ğazabı gelüp eyitdi: “Bre ne yabāne söyler řu (4) melŕāne, diyüp bunuñ eñsesine bir depme urduŕda (5) ol melŕāne aĝzı burnı ŕan ile doldı. Andan (6) Rüstem cāmı üzerine urup başın salmaĝa (7) başladı. Allāhu ekber ne Őaceb ĥāl oldı, bu maħalde bu da (8) baña bir belā oldı. ” diyüp eleme düşdi. Andan (9) ol mekkāre yüzünñ ŕanıñı aŕıdarak ŕalkup (10) olsun Bre nā-bekār ben řehriyār ŕızı olup (11) bu ŕadar hüsn ü cemāl ile bir sencileyin bezirgan oĝlına (12) adam diyüp gönül virdüm. Baña daħı beter gerekdür ammā (13) bu da senün yanına ŕalursa varup o ğüne sen, diyüp (14) alup yürüyüvirdi. Mekkāre ŕorsa Őāřıŕ olsa (15) gerek Rüstem’den řu ŕadar şeyden yüz çevirdi. Andan (16) ŕařına gelüp fikre vardı. N’eyleşem ammā ŕoŕkaram (17) Rüstem benüm rāzumı yarın řāh’a söyleyüp řāh da [28b/1] beni öldüre yāhūd babama gönderürse babam öldürür. (2) Eger öldürmezlerse de ĥalŕ içinde bed-nām oluram. İmdi (3) ben yüke evvel tedarük ideyim böyle ki nā- bekārı ŕatlı (4) itdürüp ben kurtuldum, diyüp şaçından birazını (5) kesdi. Andan libāsını yırtdı ve daħı ŕařın bir iki (6) penceresini yaŕdı. Andan cāriyelerine tenbıħ itdi ki řāh (7) gelüp su’āl itdükte: “Diyesin ki řāh’um bu gice bir adam (8) geldi. İşde şunun gibi ĥāl eyledi, sāririn (9) bilmezüz ne şekil adamdur, diyün soñra ben řāh’a (10) bildüğüm gibi iŕlam iderem. ” didi. Andan cāriyeler (11) daħı neylesün efendileridür. N’ola diyüp andan (12) Bānū tız bir iki ĥādim çağurup eyitdi: “Tız varuñ (13) řāh’ı cāmeħābından ŕaldurun şöyle diyün. ” (14) diyü Ercesib řāh’a gönderdi. Bu kez ĥādim (15) sürüp řāh cāmeħābından uyandurup řāh (16) cāmeħāb üzerine oturup eyitdi: “Bre nedür (17) aşlı?” didükde ol ĥādimler eyitdiler: “İşde aĥvāli [29a/1] şöyle olmuş Nigār’uñ ĥāli mükedder siz de gözüñüz (2) ile görüñ soñra niçün iŕlam itmedünüz dimeyesiz,

(3) diyüp hâmuş oldılar. " Ercesib Şāh bunı (4) işidüp cān başına sıçrayup Óağlı gitdi. (5) Zırā bu Ercesib Hān ziyāde pır kişi idi. (6) Bānū'ya ziyādesiyle muḥabbet itmişdi. Bā-hūsus takdir-i (7) muḥabbet virmemiş olsa ḥarem ḥāsıdur acele birle (8) yirinden durup tız libāsını giyüp ol mekkārenüñ (9) kāsına gelüp gördi. Ol fitne rüzgārın (10) endāmı ve libāsı kına ğarķ olmış, durmayup (11) āh u vāh idüp ağlayup oturur. Ercesib (12) Şāh bu ḥāl görüp şaşup eyitdi: "İy Bānū (13) cihānum! Bu ḥāl ne ḥaldür tız baña söyle yoksa bu elem (14) beni helāk eyler. Zırā benüm ḥarem-i ḥāsımdur böyle (15) iş kadar" didükde Bānū gine feryād idüp ağlamaya (16) başladı. Ercesib Şāh dahı yanına varup eyitdi: (17) "İy Bānū cihānum niçün böyle nāle idersin dinüm [29b/1] ḥaķķı çün eger söylemezseñ kendüme kıyarum, didi. " Zırā (2) derd-mend Ercesib Şāh bu melŌūneyi ğayet severdi. (3) Zırā ol melŌūne gibi güzel Óavrat cihānda yok (4) idi. İmdi böyle güzeli kim olsa sever. İmdi (5) yārān pek güzel Óavrata ḥamaŌ itmek bu kadar Zırā (6) Óaşığı çok olur soñra bu belāya uğradurlar. Yāhūd(7) ol Óavrat güzelligine maġrūr olup seni (8) begenmeyüp bir ğayrısına māŌil olur soñında böyle (9) bir fitne-i Óazim žuhār ider. İmdi Óavrat alursın (10) hemān hūy u nesebi güzel olsun. Bu kez Girdābe di- (11) dükleri melŌūn eyitdi: "Şāhum žāhir bu meşhārdur ki (12) iyilik itdüğün kimseden şaķın dimişlerdür. " Gör (13) imdi ol Hōca Muḥsin oĝlı, Hüsrev beni ne ḥāle (14) ķodı, kāsruñ cümle ķapuları ķapalu ben döşegümde (15) yaturken meger benüm ol nā-bekār ḥüsnum işidüp (16) baña māŌil olmuş gelüp görür ki ķapular ķapalu (17) pencereyi hemān ķoparup içeri girer. Ben uyurdum [30a/1] ol dahı gelüp ķoluma yapışdı. Ben de uyanup (2) gördüm bir bi-ĝāne ḥerifdür. Ben eyitdüm: "Adam kimsin sen (3) ne istersin" didüm. Ol da eyitdi: "İy Bānū bre Hōca (4) Muḥsin oĝlı Hüsrev'üm tā bu diyāra gelmeden biri senüñ böyle ḥūb ü cemālün işidüp biñ cānla (6) saña Óaşık oldum. Anuñ için Ercesib Hān (7) yolında cān baş oynadurum. Senüñ Óaşıkunuñ (8) ḥavasıyla

Behmān ile Behrām'ı öldürüp daħı (9) kendümi yüz biñ Óaskere urdum. " Bu kadar ki er- (10) likler eyledüm. "Ol zamāndan berü fırşat gözedürdüm (11) ħüb cemālini görüp senüñle sāde pehlū olmağa (12) imdi cānumuñ cānı ümizdür ki ben kuluñı (13) kıpunda dūr itmeyüp ben civānı ber-murād idesiz" (14) didükde ben daħı bu cevābı işidüp feryād (15) itmek istedüm. Hemān dāl ħançer olup eyitdi: (16) "Şuś feryād itme yoķsa seni katl iderüm" didi. (17) Ben de ħavfumdan yalvarmağa başladum, eyitdüm: "İy Dilāver! [30b/1] Erceşib Şāhuñ bu kadar uzun etmegin yidüñ (2) ve nice iħsānuñ gördüñ. Saña ħarem-i ħāśında (3) yir eyledi. Şimdi ol uz etmegi başup böyle (4) ħānedānına daħı ħıyanet idersin. Bu saña düşer mi? (5) ÓAķıbet sen bunuñ nedāmetüñ çekersin. " didüm. Ammā (6) ne fā'ide baña eyitdi: "İy nā-bekār luēf eyle baña böyle (7) cefa itme. Ben Şāh'a senüñ için ħizmet iderem. (8) Ben Erceşib Hān'ı taħıtan indürüp ben Şāh (9) olup pederüm Hōca Muħsin vezirüm olsun. (10) Ben genç sen genç baķı Óömrümüzi senüñle geçürelüm" (11) didi. Ben kāōil olmaduğum görüp çeküp (12) gitmek istedi. Ben daħı etegine yapışup śa-(13)ııvirmemek istedüm. Etegin silküp şuratum bir (14) tabanca urup ağzum burnum kşān eyledi. Andan (15) pencereyi kırup çıkup gitdi. Siz ise böyle (16) bir nā-bekāra iltifat idüp pāy-ı taħt pehlivānı (17) idüñüz ve atası Hōca Muħsin'i bir bāzırgan iken [31a/1] ikinci vezir itdüñüz," diyüp bunuñ gibi nice herze (2) sözler söyledi. Çün Erceşib Hān, Girdabe'den (3) bu sözleri işitdi. Āh idüp biraz fikre vardı. (4) andan kendüye eyitdi: "Şol oğlanı ne dirsın ben (5) buña bu kadar iyilik itmişken ve bu kadar uzum etmegüm (6) yimişken gene benüm ħarem-i ħāşuma kşası ide hiç bu cihānda (7) olur mı? İmdi İy nā-bekārı oğlançün benüm (8) iyiligüm bilmedüñ gör ki ben de saña ne işler iderem. " (9) diyüp hemān ol maħalde diledi kim yanına birkaç pehlivān (10) alup Rüstem'i cāmeħābında yaturken başa düşüp (11) katl eyleye. Ammā gine fikre varup kendüye eyitdi: (12) "Yā Erceşib sen neylersin bu ol Hōca Muħsin oğlı-(13)dur ki

yalnız bir başıyla Behmān ü Behrām gibi şehir-i yar-(14)ları katl idüp ve yüz biñ Öaskerine kendüyi (15) urup önüne kaup andan Öälemleri aqtarup (16) gine sağ çıkup gele. Yā sen buña birkaç pehlivān ile (17) n'eylemek dilersin eger duyarsa cān başdan çıkarsın [31b/1] bunı Öaşikare öldürmek mümkün degildir. Bunı hīle ile (2) helāk itmen gerekdür, diyüp andan Ercesib Hān, (3) Girdabe" didükleri mel'Öüne eyitdi: "İy Bānū-yı cihānum (4) bu hūsuśda artuq şamāta itme ve bu hāli kimseye (5) dime, kimseler duymasun. Çün bir işdür oldu, (6) ben anuñ hākkından gelürem. Şimdi ol nā-bekārı (7) Öaşikare varup katl itmek dilesem benüm pehlivānlarumdan (8) aña cevāb virür, yokdur. Bu nā-bekārı hīle gerekdür. (9) Ben aña bir işitmeye dillerde dāstān (10) ola. "didi. Ammā ol nā-bekārı Girdabe mel'Öün gö- (11) n̄linden eyitdi: "Ol nā-bekārı oğlanuñ işi (12) eger yarına kalursa benüm sözümi Ercesib Şāh'a söyler. (13) Beni Öāleme rüsvā ider. İmdi arkamdan bunuñ (14) helākına çalışmak gerek ta ki ol beni rüsvā (15) itmeden ben anı öldürdüm. Zirā bu mahālede benüm murād (16) eyledüğüm olmadı. Ben şanurdım ki hemān bu dem (17) Şāh bu sözleri işitdükde varup yatduğı yirde [32a/1] öldüre" dirdüm. Ammā olmadı, ol nā-bekār ise (2) beni bir Öacemi cāriye yirine kıomayup beni depme ile (3) urup ağzum burnum kıan eyledi. Asıl (4) beni cāmehābından süre imdi. Benüm bundan (5) murādum olmadı, diyüp la'Öin yürürlerdi. Fikr (6) idüp evvelki muhābbetleri cümle derunundan sürüp (7) hemān belki helākına kaşt eyledi var imdi (8) fikir eyle Öavratdan ne kıadar fā'ide olur. Hāzret-i (9) Ādem Öaleyhisselāmdan bu zamāna gelince neler olmuśdur? (10) Buña göre bilinmeyenler tevārih kitāblarına nażar idenler (11) hemān er olana Öavratuñ hoşdur, ammā (12) hūneri hūyu kim olup böyle mekkāre ğaddar ol- (13) dukdan sonra anuñ güzelliğın neylerler. Hemān Öavratuñ (14) hūy güzeli gerek andan er olan kışı de (15) Öavratlaruñ sözlerine Öitimād idüp ne kıadar (16) muhābbetleri de var ise de derānunda gözleyüp (17) ben seni severüm, diyüp muhābbetin

izhār itmek gerekdür. [32b/1] Hûsûsa yaşuñuz alduğdan soñra taze Óavrat almağ (2) caiz degüldür, herkes hâline münāsib almağ gerekdür. (3) Zirā ki meger zenān dirler. Bir kitāb vardur, anı okıyan okıyup (4) yārān bilür hâikāye iderler ki zamān-ı evvelde bir dāne (5) Hōca var imiş. Ziyāde maldār idi. Ol (6) Hōca ol vilāyetinde bir nāzenin Óavrat olur ki (7) bu Óavrat cihāna misli gelmiş degüldi dahı taze Hōca (8) ise ihtiyār olmuş. Óavrat bunu istemez. Hōca (9) ise bunuñ anasına atāsına māl döküp (10) neylerse idüp ol kıızı alır ne ise ol (11) gece gerdek olduğda refi niğāb-ı hicāb idüp (12) andan ortaya meclis kıurup bāde nūş iderken ol (13) kıız da bāde çeşmine gelüp hicābı refó olup (14) ol maħalde baózı kelimātdan soñra öñlerine gögercin (15) kebabı gelür. Ol kıız gögercin kemigi ile kıocasını (16) bāzırgān ile yüzer altına yādest oynarlar. (17) Çün ol gece geçüp sabaħ olup Hōca hāmmāndan [33a/1] gelüp bazistānda dükkanına gider. Çün beriden hatun (2) saraydan kıalup ondan şāh-niğānından oturup (3) soğaga nāzar idüp dururken bir kendü akırānı (4) taze nev-civān yigit gider, hemān kıızdur. Ol (5) yigidi görüp pek cān ile muħabbet ider (6) görür ki bu yigidin elinde bir cōng var, okıyup (7) gider. Tiz kıız ēāyesine eydür: “İy Fāye! Gel berü sende (8) bir murādum var gör” diyüp yanına daóvet ider. (9) Andan ol yigidi ēāyeye gösterür. Var şol (10) yigidi bir hāl eyle alup gel yoksa ben bunuñ (11) Óaşkıñdan kendümi helāk iderüm, diyüp ondan (12) ēāye bunuñ hātımından çıkmayup eiz yirinden (13) eürup bir boğça esbāb alup eāşra çıkup (14) ol yigidin ardından irişdükde Nigar’uñ kendüye (15) Óāşık olduğın Óarz ider. Ol yigit (16) dahı Nigār’ı görmeden muħabbet ider. Andan ēāye (17) bunu Nigār’a daóvet eyledükde ol nev-civānda [33b/1] görür ki hāzır Nigār ele girdi. Yok dimeyüp rızā (2) virdi. Fāye bunu bir cāriye şekline kıoyup alup (3) Nigār’uñ huzurına götürür. Ol yigit görür ki (4) bir pençe-yi āfitāb ü cemāldür ki olmaz ol yigit buña (5) biñ cān ile kııza muħabbet ider. Andan Nigār yigide: (6) “Baka cānum bilür misin ben seni bunda niçün getürdüñ? (7) dir. Ol

nev-civān "Bilmem" didükde Nigār eyitdi: "Murādum (8) senünle şafā vü Őişret itmekdür." diyüp arz-ı muĥabbet (9) eyledi. "Yigit de ne güzel luĥfuñuz da'im olsun, ben (10) kılun da ancak murādum odur şükür müyesser oldı. " (11) dir. Andan Nigār eyitdi: "İy nev-civān! Getürün görelüm (12) mecmu'a anda ne vardur okı görelüm. " didükde civān eyitdi: (13) "Sulĕānum cöngde ne olsa gerekdür. Ebyāt-ı eşŐār (14) ğayri nesne yokdur." didükde Nigār eyitdi: "Yā sizün (15) cöngünüzde mekr-i zenān var mıdır?" didükde ol civān (16) eyitti: "Benüm cöng içinde mekr-i zenān yoĥdur" didi. (17) Nigār " Yā sen mekr-i zenān kitabı okımaduñ mı?" didükde [34a/1] ol civān ĥayrete varup: "Andan ne okıdum ve ne (2) işitdüm," didi. Nigār eyitdi: "Şabreyle ben saña mekr-i (3) zenān kitā[bın] şerĥ ideyim göstereyim sen de görmiş (4) ol. " diyüp ol dem cariyeler ile meclis (5) bi-saĕ Őıyş düşünüp cöngde cariyeler ile meclis (6) kılurup ol civān ile bāde nūş itmeye başladı. " (7) Bir zamāndan soñra taşradan kılup urıldı. Cariyeler (8) biri pencereden gördüğü efendileri olan Hōca (9) dükkandan gelmiş tiz gelüp Nigār'a ĥāber virdiler. (10) Andan Nigār eyitdi: "Varun kılupuyı açuñ gelsün" (11) didi. Cariye kılupuyı açmaya gidüp ol civān (12) eyitdi: "Sulĕānum benüm ĥālüm nice olur. Hōca beni görüp (13) aman virmeyüp helāk ider. " diyüp ağlamağa başladukda (14) Nigār eydür: " Ne cānum niçün ağlarsuñ? Ben seni kılurkma (15) ele virmem, eger kılurkarsañ gel şol dolabuñ (16) içine gir," diyüp bir büyük dolap dururdu. (17) Yādigardan düzilmiş civān neylesün. Nigār [34b/1] dolabı açup civānı içine koyup ve kilidin urup (2) gene maĥale gelüp oturdu. Andan Hōca kılupudan (3) girüp Nigār'a selām virdi. Andan Nigār Őaleyke alup (4) ayağa durup taŐzim idüp yanına alup (5) oturdu. Andan esnā-yı kelāmdan Nigār eyitdi: (6) "Efendi hiç bilür misün? Bu meselenün aslı nedür? (7) Hōca ider neyleyem zāhir bizüm dükkandan gelicek (8) zamānı fehim idüp benüm için ĥāzır itmişsenüz" (9) didükde Nigār, Hōca'nuñ yüzine bakıup andan kılurkaha (10) ile güldi ve eyitdi: "Hayır efendi öyle

degüldür ben (11) senün gönline geleni acıyorum. " didükde Hōca eyitdi: (12) "Niçün benüm cānum
h̄elālüm degül misin? Ne var bizüm için (13) bu kıadar tedārük çok degil. " didükde Nigār eyitdi: (14)
"Efendi gerçek buyurduñuz lākin siz de çok rüzgār (15) geçürüp çok vilāyet siper itmişsenüz ma'Ūlum
(16) odur ki siz de mekr-i zenān kitabın görmemişsin" (17) didükde Hōca eyitdi: "Yā mekr-i zenān
kitabı olur mı? [35a/1] Zirā ben çok kitab dañı okıyup dururum lākin (2) mekr-i zenān kitabın rāst
gelmedüm ve işütmedüm. " didükde (3) Nigār eyitdi: "Efendi hele oralar dursun siz bugün (4)
dükkāna gitedükden soñra ben de gidüp pencereden bakarken (5) bir sürüp servi kıaddi civān gördim
on sekiz yaşında (6) var elinde cöngi okıyup giderken ben de (7) görüp ol civānı biñ cān ile Őāşık
oldum" (8) didükde Hōca'nuñ beñzinden kıan kıalmayup durdı. (9) Andan Nigār eyitdi: "Efendi elem
çekme ki söyleyem andan (10) ol civāna adam gönderüp getürdüm bağa alup (11) ol civān ile meclis
kıurup Öişret iderdüm, (12) andan siz geldüñüz. İşte bu meclisün aslı budur (13) elinde olan cöngü
nažar idüp sordum ki hiç (14) bu cöngde mekr-i zenān kitab-ı h̄ikāyesi var mıdır?" (15) didüm. Ol da
sizün buyurduñuz gibi bilmem, didi. (16) Ben eyitdüm: "Ben seninle ol h̄ikāyeyi göstereyüm" diyüp
(17) ol civān ile Öişret iderken ol mañalde siz de [35b/1] (1) deķķāl-ı bāb idüp geldüñüz bize carıye
h̄aber virdi (2) "Var aç kıapuyı efendüñ gelsün. " didüm. Ol civān (3) sizden h̄avf idüp ağlamağa
başladı. Ben ol (4) civāna eyitdüm: "Sen kıorķma Hōca öyle adam degüldür? (5) Bu kıadar şeyden
ötürü saña söylemez, olur. " didüm (6) olmadı. kıorķusı gitmedi. Ahir ben de rah̄m idüp (7) saķladum,
diyince Hōca pür-ateş olup eyitdi: (8) "İy saçı peçek mekkāre ben seni aldum ki dañı kıız (9) oğlandır
er bilmez beni görüp beni bilür. " diyü. (10) Bu kıadar māl haraç idüp seni aldum ammā meger ki sen
(11) fāh̄işeligi ananuñ kıarnında mı ta'Ūlim itdüñ tiz (12) söyle ol oğlanı neyledüñ seni de ve oğlanı (13)
ve cariyeleri helak iderem, diyüp dāl kıılıç (14) olup Nigār'un üzerine yürüdükdü Nigardur gülüp (15)

eyitdi: "Efendi tehevürü kıo, şabr it oğlan (16) yabanda degildür işte senüñ ol yadigardur (17) dolabuñ içinde kıoyup kilidledüm niçün elem [36a/1] çekersiz işte kıılıç ur hemān dolabla oğlanı (2) iki pāre eyle. "didükde heman bi-çāre civān dola- (3) buñ içinde dururken Óaķlı gitdi ammā Hōca (4) diledügüm bir kıılıç urup ol dolabı oğlan (5) ile dört pāre ide andan Nigar eyitdi: "Efendi (6) şabr eyle tehevürü kıo kıılıç ile belki kesdüremeyesiz (7) hem kıılıca hata ola ve hem içinde oğlan kaçup (8) kıurtula sonra bir kıız baña Óadāvet idersin oğlanı (9) kaçurduñ diye cāriyelere söyle balta getürsünler (10) pāre pāre eyle. " didükde andan Hōca emr eyledi. Balta (11) getürdiler andan Hōca diledi ki balta ol (12) dolabı pāreleye ammā içerüde oğlan kıor- (13) husından tende cān kıalmayup ard kıapusu hāreket (14) itmeye başladı, göñlinden eyitdi: "Eyvah! Benüm hālüm (15) nice olur. "Ammā Hōca murād itdi ki balta ile ol (16) dolabı kııra. Nigar eyitdi: "Balta ile kıırmaq (17) yazuķdur, işde miftāhı al aç. " didükde Hōca [36b/1] ğāzab ile miftāhı Nigar'uñ elinden alduķda "Nigar bir dem (2) yā dest. " didükde Hōcanuñ Óaķlı başına gelüp kıaldurup (3) miftāhı yire urup mekkāre şükür idüp efendi (4) tehevürü kıo getir yüz altun diyüp şarıldı. (5) "Hōca bir miķdār hāşşiyeti ğālib idi. Yüz altun da (6) virmek güc hemān "Hay mekkāre neyledüñ." didükde (7) Nigar gülüp aķşamdan berü fikr ide güc ile (8) böyle bir ser-ğüzeşt yapdum ki seni aldadum hele şükür (9) aldatdum, diyüp Hōca ğāzabı kıoyup altun (10) kıaşāvetine düşüp revāne oldı. Andan yine kıapuları (11) kıapayup ol civānı çıkırap: "İy nevcivān gördiñ mi (12) Zenān kitabını?" didükde oğlana dañı yol virüp (13) vardı. Eyü gördüğini söyle." didi. İmdi (14) Hāķ Ta'alā cümle eri ve Óavratları mekr-i zenān şerrinden (15) şaklaya. İmdi biz gene sözümeze gelemüm rāvı eydür: (16) Ol maħalde mekkāre Girdābe didükleri mel'ōāne eyitdi: (17) "Şāhum gerçi siz öyle dersi[ni]z ammā bu nā-bekāra, bu gice[37a/1] bir hāl olmayup eger yarına sağ çıkırsa tahķik ol (2) seni kıatlı ider. Zırā hem duyıldı ve hem benüm Óāşķumla (3) saña kıyar ben

size, didüm bağı siz bilürsüz ammā (4) hele fırşatı fevt itme." didükde Ercesib Hān'ūñ (5) cān başına sıçrayup bu hūsuśda Nigār eyitdi: (6) "Diyüp öyle olunca baña kıyar." diyüp ol mekkā- (7) renūñ mekrine aldanup inandı. Gerçi Rüstem'e (8) muhābbet itmişdi ammā ki neylesün Bānūn'ūñ muhābbeti (9) ise derūnına yiridüp henüz dahı vişāli (10) meyvesine doymamışdı. Öyle olsa gözden şa- (11) kınurdı mahbūbesin bu hālde göre kendünün bir (12) ihsān-dide adamı buña ki böyle ihānet ide (13) ne kadar elem çekmek gerekdür. İnsan bu mahālde cānına (14) kıyar kıanda kıaldı ki bu bi-gāne ol Óavrat ise (15) boyuña ikdām ider eger sen bu gice bu murāduñ görüp (16) anı zayıÓ itmezsen ol seni yarın öldürür. (17) Ben seni istemem şimden girü ben buna nāmı kabul itmem [37b/1] beni babam yanına gönder, diyüp dürlü efsane ile (2) Şāh-ı Dīvāne eyitdi: "Ahir Ercesib Hān nā-çar (3) olup eyitdi: "İy Nigār şabr eyle bu iş naÓline (4) ile olmaz ola ki nā- bekāra açmazdan bir iş (5) idelüm. Bu ahvāli benüm duyduğum bilmesün. Benüm cānum- (6) sını elem çekme." diyüp öpdü ve kıoçdı. Andan (7) Ercesib Hān ol mahāl tiz cebe ve cevşen giyüp (8) şancarın dakıñup alat-ı ħarbin eline alup çok (9) Ercesib Şāh'ı, Girdābe pür-silāh olduğın görüp (10) meÓlūn şād oldu, gönünden eyitdi:"Eger Er- (11) cesib Şāh, Hüsrev'i öldürse gene eski (21) erimdür şuçumu bilmez eger Hüsrev anı öldürse (12) yirine Şāh olur soñra beni alur, imdi görelüm (14) ahvāli nice olur" diyüp muntażır olup oturdu.(15) Ezin-cānib rāvı eydür: "Bu ıarafdan Server-i ÓĀlem (16) yaÓni Rüstem-i ÓAlemşāh Rūmı ol mekkāre laÓın (17) gitdükden soñra bu melÓūnuñ bu gāne evzāÓını [38a/1] fikr idüp eyitdi: "Bu laÓın henüz üç aylık gelin (2) ola dahı birbirinden bir ħoş murādların almadan (3) böyle ide eri üzerine ħıyānetlik ide" (4) didi. Ammā yāren zāhir bundan yüz bulmayup (5) varup yirine gitmem işdür kimseye duyurmaz. Ben de (6) kimseye söylemem cehdüme başı meger şol melÓūne (7) bed-āsıl imiş ol belāsın bulur aña benden (8) olmasın, diyüp yatdı. Ne bilsün böyle (9) fitne olduğın

çalkup mekânına gitmedi. Hîkmet-i Hudâ (10) olıcağ olur. Rüstem bu ard arda ğâfil düşüp (11) mekkârenüñ almadan yatup uyudu.

Beyit:

(12) "kaža kim gelmege gökden tutavuz

kulak sağır (13) olur görmez dahı göz

ezin-canib bu taraftan (14) Şâh didükleri deyyūs çün Rüstem olduğı kâsra (15) gelüp yab yab yukarıya çıksdı, gördi kim (16) dünyadan bi- haber server-i Öalem hab-ı ğafletde (17) yatup uyur. Ercesib Şâh, Rüstem'ün yüzün [38b/1] gördükde itdüğı erlikleri hatırına gelüp (2) bir zamân fikre vardı, tez el kaldurup helâk (3) itmeye yüregi doymadı, yazıkdur. Şol asıl bir nâm-dâr (4) diyüp gerü dönmek istedikde ol maâl şeytân (5) kalbine girüp eyitdi: "Yâ Nigâr'dan nice vazgeçersin (6) şimdi sen bu Dilâver'i öldürmezsen (7) artuğ Nigâr seni terk ider ol zamân (8) hâlin müşkül olur. Bâ-huşūs bu saña (9) kâsd ide ve hâtonuña hiyânetlik ide." didi. (10) İmdi sen bunı öldürmezsen ol seni (11) yarın öldürür ve tahtını zür ile hâtonuñ (12) alup tasarruf ider öyle eyü mi olur? İmdi (13) hemân fırsat ele gelmişken düşmâna aman virme, (14) aman virürsen Melik-i İhtahtan gibi ölürsin, (15) diyüp ve hem Öavratuñ delü dıvânesi ola (16) artuğ bu hatıra gelüp gözleri karardı (17) tutalmağa ki biraz ölmüş ve saña da eylikler itmiş [39a/1] ve sûrette güzel olmuş. Ammâ bir nâ-bekâr gelüp (2) senün hânendeki kâst ide imdi hemen bunı (3) öldürmek hayırludur, diyüp ol dem bilinde (4) hânçeri Öuryân idüp hemân sürüp gerdâni (5) altına dayayup koyun boğazlar gibi hânçeri (6) şöyle çaldı ki tâ kemige dayandı kan çeşme (7) gibi akmâğa başladı, cân acısıyla Dilâver (8) bir kez çıkarup kendüsün yatduğı yirden aşığı (9) atdı. Ercesib Şâh ol hâli görüp (10) şâd oldu. Andan taşra çıkup adamlarına (11) emir eyledi: "Server'i bir kilim içine koyup varuñ (12) bunı dereye bırakup üzerine bâr koyuñ." didi. (13)

Onlarda Rüstem'i ol kilim ile götürüp bir bağ (14) hendeğinin içine bırağup geldiler ve üzerine (15) yıkmaya bir bār bulamayup eyitdiler: "Ne lāzım bir ölmüş (16) adamdur ƙo yatsun." didiler. Çün Ercesib Han, (17) hātunı olan Girdabe'nün yanına gelüp [39b/1] eyitdi: "İy Bānū-yı cihanum saña [müjde] olsun ki (2) Hüsrev'ün işi bitdi." diyüp nice öldürdüğün (3) beyān itdi. Bānū eyitdi: "Şāhum eyü olmuş öyle (4) bir hain nā-bekār senün hîzmetine lāyık degüldür (5) şimdi ƙurtulduƙ elinden." didi. Çün irte (6) oldı Şāh tahta çıƙup oturdı, ammā gine (7) fikr idüp bu elem ile az ƙaldı kim Hōca Muhsin'i (8) öldüre gene eyitdi: "Bunun şuçı var suç (9) oğlunun idi ceza sen bulup, diyüp Hōca (10) Muhsin'i vezirlikden Óazleyledi. Andan Hōca (11) Muhsin oyuna gelüp ehl ü Óayali ile matem itmeye (12) başladı. Çün bu haber şehre yayıldı. Bir ğāfile (13) düşdi kim işde Hōca Muhsin'ün oğlı şöyle (14) bir ƙabāhat idüp şāh öldürmüş kimi şınu ve kimi (15) yazuluƙ diyüp acıdı. Ammā hele Server bu asıl (16) tōhmet ile meşhūr oldı. Ezin-cānib bu ƣarafdan (17) Şāh'ın bir bağbānı var idi yirinden ƣurup [40a/1] eline ƣapasın alup şu yolın düzleyüp gelürken (2) anı gördi ki ol bağın hendeği içinde bir adam (3) yatur bu ne asıl adam ola, diyüp gördi boğazla- (4) mışlar. ÓAcep bunı kim getürdü ola, Behzād (5) Şāh bunı duymasun benden tuta[r]lar diyüp (6) hendeğden Rüstem'i çeküp ƣaşraya ƣıƣardı gördi ki (7) bu adamun dahı cānı var nefes aldıkça horlayup (8) durur tez bağbān gelüp Óavratına bunı haber (9) virdi Óavrat yirinden durup Rüstem'ün yanına (10) geldi. Ƙocasına eyitdi: "Bunda bir hîkmet var ancak (11) gel bunı eve götürüp tımār idelüm ola kim ola (12) sonunda bize bir ih̄sānı doƣuna" diyüp bunı (13) güçle ƣaldurup önüne getüdiler. Ol dem Óavrat (14) nažar idüp bildiği bu civān Hōca Muhsin'ün (15) oğlıdur. Acaba bunı kim boğazladı ola, belki (16) bu Server'ün bir düşmānı var imiş bu hāle (17) ƣomış meded buña tımār idelüm Ercesib Şāhdan [40b/1] bu atası Hōca Muhsin'den ƣoƣ inÓām alıruz, diyüp (2) bu ne Óilāca şāƣınır oldılar. Hele ne hāl ise ol (3) Server'in ƣānı deyirüp

andan şarup (4) şarmalayup boynun diküp biraz merhem sürer, (5) dirler. Andan ol bağbān ʔaşra
çıkup bir (6) üstād cerrāḥdan merhem alup getirüp tekrar (7) Server'in yāresin şarup bağlayup yatur-
(8) ʔodılar ʔuşluḳ zamānı oldukda bu ʔıśsayı (9) Őāleme sayıŐ olup ol bağbān bu ḥāberi (10) işidüp
tez eve gelüp ḥātunla eyitdi: (11) "Ey Ḥātun bu gice bu Hüsrev bunun gibi bir ʔıyāmet (12) eylemiş
Şāh da bunu boğazlayup bırakmış (13) gel imdi biz de hemān bunun baş kesüp (14) bahçenün bir
ʔarafına gömelüm soñra bunu şāh (15) duyarsa başuma ʔaśd ide" diyüp ammā Ḥāḳ TaŐālā (16) ol
ḥātunun ʔalbine Rüstem'ün muḥabbetini bırakmamışdı. (17) Çün ḥātun önden bu cevābı işidüp
[41a/1] eyitdi: "Sen diḡāne olmuş bir adam boğazlana (2) gene almaya ya şimdi inśāf degildür (3) anuñ
baş kesüz imdi bu ol Hüsrev (4) degül midür ki yüz biñ Öaskeri basup iki nā-medar (5) şāhları büzüp
tārumar"eyledi. Andan (6) bu diyarı ḥāb olmaḳdan ve cümlemizi esir- (7) likden ʔurtardı. İmdi adam
olan şöyle (8) Dilāver'e ʔıyar mı? Belki bu sözleri buña iftirā (9) ola, Zıḡā böyle merd-i güzün olanlar
böyle şeyi (10) irtıḳāb itmez. Düşmān sözüñle şāh inanup (11) böyle bir iş itmiş sonunda belki
nedāmet (12) çeke mādemi cānum tendedür ʔādir olduḡım (13) ʔādir buña tımār iderek umarım ki
bu dilāver (14) Ḥāḳ TaŐālā vere eyüce ola dünyāda āḥiretde (15) bundan biz fāideler görevüz, diyüp
çün (16) bağbān bu cevāblar işidüp fikre varup (17) gördi bu Őavratlıḡınca bu ʔadar ḡayret idüp
[41b/1] vehem bu asıl işe saöy, idüp tevekkül ola. Bu kez (2) bağbānda ḡayrete gelüp serverin
ḥizmetine şıdḳ ile (3) bel bağladı eyitdi:"Ey ḥātun göreyüm seni (4) hemān serverin tımārına
muḳayyed olalum andan (5) her ne lāzum olursa sen de ʔonu ʔomşuya suŐāl (6) eyle ben de
ḥükemādan şuŐāl idüp bulduḡım (7) Őilācı getürem ʔādir olduḡumuz ʔadar ʔalışalum (8) ol kim Ḥāḳ
Őinayetle bu server sıḥḥat ola, diyüp (9) bunun Őilācına meşḡül oldılar. Ammā derd-i mend (10)
Rüstem bu zaḥm ile ve bu ʔan aḳmaḡıyla ziyāde zebun (11) olup nefes virüp almadan ʔıldı rāvi eydür:

(12) "Çün Rüstem üç gün üç gice bi-Öağıl yatdı dörd- (13) ünci gün olup biraz Öağıl başına gelüp gözün (14) açup eñrafına nażar idüp kendüsiñ ol hâlde (15) gördükde hayrān oldu. Yanına baĥçevān ile (16) ĥātunı görüp andan baĥup kendüsiñ aśla (17) ĥareket itmege mecālī yoĥ ve söylemege dermānı yoĥ [42a/1]Rüstem kendü bu hâlde gördi kendüye eyitdi: "Eyü (2) ĥıśśa bu ĥāl baña kimden oldu, diyüp fikre vardı. (3) İmdi var ise baña ol Girdāba" didükleri melÖün- (4) dan olmışdur. ÖAcaba bu ĥāle beni kendümi ĥodı (5) yoĥsa bir ĥayriyye mi itdürdi, diyüp dönüp (6) baĥbān ĥātununa eyitdi:"Eliyle işāret idüp (7) sizler kimlersüz ve beni ĥanda bulduñuz? Bu ĥāl ne (8) ĥāldur ve beni böyle kaçuruñ kim itdi, bilür misiz ?" (9) diyüp işāret ile bunlara anlattı. Bunlar anlayup (10) baĥbān eyitdi:"İy Server ben Ercesib Şāh'uñ (11) baĥbānuyam ve bu benüm ĥātunumdur. İmdi Ercesib (12) Şāh seni boĥazlanmış, diyüp bir bir ĥikāye eyledi (13) ve eyitdi: "İy Server işte biz seni baĥ içinde (14) ĥendekde buldu[k]m ĥālkı raĥm idüp bu araya getürüp (15) meÖālice itdün ne gün dörd gündür siz bi- (16) Öağıl yatarsuñuz biz de Dilāver senüñ Öilācına (17) bil baĥladuĥ ol ki Ĥaĥ TaÖālā śiĥāt ide"[42b/1] didüler. Andan Rüstem bu sözleri işidüp eyitdi: (2) "Allāh TaÖālā sizden razı olsun inşāllāh (3) TaÖālā ben de ölmeyüp bu zaĥmda śiĥāt bulursañ (4) siz de göresüz ki size ne eylikler iderem. " Ammā gör ki (5) ol nā-bekār aĥmaĥ gidi bir Öavrat sözine uyup (6) ben aña bu ĥadar eylik itmişken ol benüm helākıma ĥasd (7) idüp beni bu ĥāle ĥodı böyle itmek aña düşmezdi. (8) Bir yol sürüp gör ki suç kimindür añdan neticesin (9) añla añdan nice dilersüñ eyle" didi. Hele ĥayır ola, (10) ammā eger ben de śiĥāt bulsam onları bulurum ne ider- (11) rem, didi. Andan bunlar birbirine eyitdiler: "Göre Şāh (12) bu Dilāver'i nā-ĥaĥ yire böyle eylemiş, çün suç (13) Öavratda imiş." diyüp, Rüstem'ün ĥidmetine bil (14) baĥladılar. Ammā Rüstem başladı günden güne yiyüp (15) içmege, biraz gözi açıldı. İmdi Allāh öldür- (16) medügi ĥul ölmez. Çün Server biraz eyülige (17) dönmege başladı.

Ammā çok zahmet çekti. Altı [43a/1] ay ol bağbānuñ evin bekledi. Ammā rāvi eydür: (2) “Rüstem’ün zahmı gerçe eyü olmağa başladı. Lākinin (3) bunlar bir hoş cerrāhlık bilmedükleri acilden yarasın (4) bir hoş dikemeyüp Rüstem’ün boynı egri bitdi. (5) Başın bir canibe döndermek dilese bütün (6) göğüsüyle dönmeyince bakmazdı. Rüstem de (7) kendünün bu aşıl hāle giriftār olduğına (8) hayrān olup elemden dā’im ağlardı. Hey (9) dirigā hep bu benüm başıma gelen haller ve bu aşıl (10) Óakıbe pederümden beddu’ā aldugumdan ötüri (11) olmışdur. Hurşid-i Hāveri derüni beddu’ā itdüğü (12) ve şāhīb-ķırānuñ Kaymas Hāveri’yi öldürdükte (13) ve Giyus-i nižedārı öldürdükte ol zamān (14) itdüğü beddu’alar hātırına gelüp itdüğü işlere (15) nādīm olup gönünden eyitdi: “Bu tazeligümde bilmezlik (16) belāsıyla pederüme Óāsi olup sözini (17) tutamadum, zāhir beddu’ā eylemişdür göre başuma [43b/1] neler geldi. Gayrı bu hāl ile ne yārān ortasına (2) çıkacak hālüm kaldı ve ne sır perdeye varup atam (3) şāhīb-ķırānuñ yüzine bakıcak sūratum kaldı, (4) diyüp hele bu hāl üzere bağbān önde oturup (5) gün be gün sıhāt bulmada. Ezin-cānib rāvi eydür: (6) “Çün bu ıarafdan ol zamāna Rüstem, Behmān ile (7) Behrām’ı ıatlı eyledi ve Óaskerin tarumar itdükte (8) ol Óaskerden sağ ıalanlar vilāyetlerine varup (9) Şāhlarınuñ helākını hāber itdüklerinde bunlardur (10) matem-zāde olup andan Behrām Şāh’ın bir (11) yitişmiş oğlı var idi. Adına Behzād bin Behrām (12) dirlerdi ve Behmān’ün dahı bir oğlı var idi. (13) Anuñ dahı adına Behnam bin Behman dirlerdi. (14) babalarınuñ helāk olduğın işidüp (15) birkaç gün yas matem dtdılar. BaÓdehā birgün (16) ikisi de babalarınuñ tahtına cülās idüp (17) Şāh olup ıarar itdiler. Rāvi anlar eyitdi: [44a/1] “Bunlar babalarından dilāver idi. Zamāndan soñra bir- (2) birlerine nāmeler gönderüp müşāvere idüp (3) eyitdiler: “İnsāf mıdur ki biz böyle bahādır yigitler (4) lāyık mıdur ki babalarımızun ıanının Ercesib (5) Şāh didükleri nā-bekārdan ve bāzergān oğlı (6) Hüsrev’den almayuz. Öyle olunca biz atalarımız (7)

yirine Şāh nice oluruz." Hūsusā eʿrafda olan (8) Şāhlar bu aḥvāli duyup dirler ki Behmān'uhn ve (9) Behrām'uhn oğulları göre babalarının intikamun (10) almağa k̄ādir oldılar mı? diyüp bize taʿŌn iderler. (11) Yā bizim Ōārumuz yok mı? diyüp āḥir ol şāhzādeler (12) ikisi de yirlerinden durup atalarunun (13) intikamın almak niyetiyle ğayret kemerin miyānelerine bend idüp (14) andan nāmeler gönderüp eʿrafından ellişer (15) biñ Ōasker peyda idüp tamāmının yüz biñ (16) Ōaskeri olup andan bunlar birbir gelüp bir gün (17) ol cemŌ itdükleri yüz biñ Ōaskeriyle ol iki [44b/1] nev-civān Şāhlar ūvar olup Ōāzm-i Kaysum (2) diyüp ve k̄andasın Ercesib Şāh ve bāzırgān- (3) zāde Hūsrev diyüp revāne oldılar. Bir gün (4) Kaysum-Ābād'a irişüp k̄ondılar. Ehl-i vilāyet (5) ol ḥāli gördükde Ercesib Şāh'a üzerine (6) dūşmān geldi diyüp ḥāber virdiler. Ercesib (7) Hān'uhn cān başına sıçradı, nice ideceğin (8) bilmeyüp nice olur benüm ḥālüm, diyüp Rüstem bakup (9) ağladı. Hey dirigā bilmezlik belāsıyla şöyle (10) nā-medar Dilāver'e bir Ōavrat söziyle k̄adem (11) eger sābr idüp öldürmemiş ol dem şimdi (12) bunlar kere ḥaḳḳından gelürdi, diyüp pişman (13) olur. Vāfir teessüf ide ammā faʿide olacaḳ (14) oldu, diyüp andan Ercesib Hān yirinden eʿurup (15) tez elli biñ Ōaskerden cemŌ idüp süvār olup (16) dūşmāna karşı yürüdi ammā birden Rüstem dahı (17) ne ḥāl ise altı ayda gücüyle şıḥḥat bulup [45a/1] tamām mertebe başladı. Ol baġbān k̄adar olduġı (2) mertebe çalışup ḥizmet itmege baġbānuñ her meşāliḥine (3) bile çalışurdu. Bir gün nāgāh Rüstem otururken (4) k̄ulaġına ceng-i ḥārbiler āvāzı geldi. Andan (5) ol baġbāna suŌāl eyledi: "Nedür bunuñ aslı?" (6) diyü ol baġbān eyitdi: "Bilmem varup ḥāber (7) alayım." diyüp taşra oldu. Varup ḥāber alup (8) Rüstem'e ḥāber virüp Rüstemdür bu ḥāberi işidüp (9) ol baġbāna eyitdi: "Bre gidere şol köfte-ḥōr (10) gidiyi Allāh vire k̄o öldürsünler. Bir kere ol (11) gidiyi bu k̄adar eyülik itdüm ne buldum soñ (12) deminde beni böyle mecruḥ eyledi. Şimdi ne itsem (13) gerek?" didükde baġbān eyitdi: "Server bu dem benüm (14) çekdügüm kendüm içindür.

Zîrâ k̄or̄karum ki bizüm (15) Óaskeri şandukdan sonra onlar gelüp vilâyetümüz alup (16) biz arada zayıÓ oluruz." didükde andan Rüstem (17) eyitdi: " Sen elem çekme bir kere otur bize ğam degül [45b/1] eger öyle bir hâl olursa ben saña gelen k̄azâyı in- (2) şallah defÓ iderem. Bu dem bir mişdar dañı (3) Óişret idelüm, görelüm Hudā ne gösterür bari (4) biz de şevklice bulunalım." didükde añdan bağbān (5) nÓola, diyüp bunlar oturup Óıyş ü nūşa (6) başladılar. Ezin-canib bu ıarafdan Ercesib (7) Şāh da kendü Óaskerin k̄aldurup yüz biñ (8) düşmān Óaskerine k̄arşu çekilüp gitdi. Çün gelüp (9) Behnām ile Behzād Şāh Óaskerlerine k̄arşu gelüp (10) k̄abil olup saf çeküp alaylar bağlayup (11) andan meydān açıldukça iki ıarafdan meydāna (12) girüp cenge durdılar. Orada çok kimse helāk (13) oldı. Rāvî eydür: "Çün Ercesib Hān'ıñ (14) Óaskeri az idi ve hem ceng eri bahādur olmadı- (15) ğı acıların Behnām Şāh ile Behzād Şāhuñ (16) Óaskeri, Ercesib Şāhuñ Óaskerine ğālib (17) olup andan Behnām Şāh ile Behzād Şāh ol [46a/1] görüp iki[sı] de kendülerin cebe ve cevşene mustağrak (2) olup hemān k̄asd-ı Óilm idüp Ercesib (3) Şāhuñ Óaskerin soyup önlerine k̄atup (4) k̄ara ğavğa getirüp şehre bıraktılar. Birinden (5) Ercesib Hān ol hāli görüp cān başına (6) sıçrayup gücüyle gelüp k̄alÓasına girüp ol dem (7) tez emr eyledi. K̄alÓa k̄apuların bend idüp ceng (8) eri burc u bari üzerine gelüp durdılar. (9) Anlar ıaşradan bunlar içerüden cenge başladılar. (10) Ammā düşmān Óaskeri çok olmağa bunlara o k̄adar (11) t̄ır ü baran eylediler ki ehl-i k̄alÓa bu burcdan ıaşra (12) baş göstermege k̄ādir olmadı feryādları āsumāna (13) çıkdı ve Ercesib Şāh'ıñ üzerine k̄ıyāmeti (14) k̄opardılar şöyle ki herkese cān baş k̄oyasın (15) oldı. Nice ideceklerüñ bildiler. Bu ıarafdan (16) bağbān gelüp Server'e eyitdi: "Nice olur (17) hāl işte iş işden geçdi gel bari [46b/1] biz de başumuz alup k̄açalum şol oraya yaķın bir tağ (2) vardur. Ğayet şarbdur varup andan Óasker (3) bir ıaraf olınca oturalum ola, kim düşmān eline girüp (4) esir olmayuz. " didi. Rüstem eyitdi: "İy peder imdi (5) gene gayret bize düşdi.

Zîrâ ben kendü adımı (6) düşmândan kaçdı, didürmem sonra işidüp (7) dirler ki Hōca Muhsin oğlu düşmândan tağa çıkmış (8) dirler. Herçe bād-a-bād, diyüp servere Óazim ğayret (9) müstevli oldı. Andan yirinden durup bağbana (10) eyitdi: “Sen beni duÓadan unutma sen de gör ki Hâk (11) Óinayetiyle ol iki hāram-zādeye işler itmeye (12) olmaya.” didi. Andan yirinden urup meger ol (13) arada bir Óazim bağ beli var idi. Andan (14) server ol beli omzına urup ol (15) bağuñ k̄apusından taşra olup sürüp (16) ol Óaskere yakın geldükde hemen öyle bir naÓra (17) urdı ki Rüstem’ün naÓrasından ol tağlar dürlü [47a/1] şadalar virdi ve eyitdi: “Benüm Hōca Muhsin oğlu, (2) Hüsrev nām-dār ki sizüñ atalarunuz k̄atlı idüp (3) yüz biñ Óaskerin tarumār idüp iy laÓın (4) hoş bu dem gene geldüm cān almadan k̄anda (5) hālās ideser.” diyüp bir yel ol bağbān (6) eline alup birkaç kere başında dur itdürüp (7) andan bunlar öyle bir giriş girüp kıırmağa başladı. (8) Güya bir pāre āteş bir k̄uru nesneye düşdi. (9) Bir andan nice yüz biñ adam beraber eyledi. Andan (10) düşmānı ol Óacayib bel ile öyle bir kırdı ki (11) ol küffārın k̄anları sel gibi aķdı. Andan (12) küffār Óaskeri ol hālī görüp cān başlarına (13) düşüp k̄alÓa k̄apusu olmayup girü çekilüp (14) gelüp Şāhları Behzād’a ve Behrām’a eyitdiler: (15) “İy Şehri-yar sizler şimden girü yine durup (16) başarsın işte ol atalarunuzu öldüren (17) bāzırgan oğlu Dilāver evvelden bunda yok [47b/1] idi. Anuñ için bizler Ercesib Şāhuñ Óaskerin (2) bozup k̄alÓaya kaçurduķ şimdi bilmeyüz ol (3) bāzırgan oğulları yirden mi çıkdı, gelüp Óālemi (4) fenāya virdi. Eger bu dem siz buña bir çāre idemez- (5) senüz taķķık bizim Óaskerlerimiz bozup (6) tarumār ider.” didiler. Çün ol ki hāram- (7) zādeler bu cevābı işidüp bunlar ğayrete gelüp (8) birbirlerine eyitdiler: “Birader gel imdi gün bugün (9) sāÓat bu sāÓat ola kim atalarumuzun k̄anı (10) bu nā-bekārdan k̄oma bil[m]em” diyüp bir kerre atalarına (11) süvār olup birbirlerine k̄afadar olup sürüp (12) Rüstem’ün üzerine irişdüklerinde naÓralar urup: (13) “İy nā-bekārı bāzırgan oğlusun şimdi

ne demek (14) istersin işte biz bu diyâra senün için geldük (15) biz seni orada bulup katl iderüz.”
diyüp (16) ikisi dâl tığ olup Rüstem’ün üzerine (17) havâle eylediler. Birden Rüstem ol hâli görüp
[48a/1] ol bağbân ile bunların hâmlerinin mâni’i idüp (2) andan çevire getürüp bunlara bir bil öyle
(3) urdı kim ikisinin dahı baş ezip cânların (4) cehenneme yolladı. Andan Rüstem tekrar na’ra urup
(5) eyitdi: “Benüm Hüsrev, Dilâver’i küşende-i Behrâm (6) ü Behzâd” diyüp “İy kavm-i mela’înin bu
dem cân (7) almadan kânda halâs iderüz” diyüp ba’dehü (8) ol elinde bağbânı ol gelen küffâra söyle
(9) urdı kim bunları bir andan tarumar idüp (10) fena virdi. Şehür kavmi ol dem Rüstem’ün na’rasın
(11) işidüp ve asker-i küffârın bir demde yorulduğun (12) görüp ba’dehü birbirlerine bakup
eyitdiler: (13) “Bre bu Server kimdür ki bu demle gelüp bize imdad (14) irişdi. ” Böyle Öazm-i
Öaskeri yalnız başıyla (15) bozup tarumar itdi, didiler. Andan birkaçı (16) eyitdiler: “Kim olduğım
bilmez ammâ iş bu dem (17) Şahuñ sarayı bağından çıkup geldi, diyüp [48b/1] duruken bunlar
dikşatle nazâr idüp gördiler ki bu (2) asıl erenleri iden kine Hoca Muhsin oğlu, Hüsrev (3) Dilâverdür,
ölmemiş gerü gelmiş böyle maħalde (4) bize imdâda irişdi, diyüp şâd oldılar. (5) Andan bir niceleri
gelüp hemân Erceşib Hân’a (6) müjde eylediler. “Şahum size müjde olsun ki (7) Hoca Muhsin oğlu,
Hüsrev Dilâver sağ imiş (8) işte bu dem gene gelüp Şah’a yardım idüp (9) böyle bahâdırlıklar eyledi.
Eline tığ bile almayup (10) bir bağ beli ile Behrâm’ün ü Behmân’uñ oğulların (11) öldürüp ve asker-i
küffârı bozup (12) tarumar eyledi” didükde Erceşib Hân bu cevâbı (13) işitdükde hayran olup
ta’accüb eyledi. Bunda (14) kendü kendüye eyitdi: “Be cânım eyü kıssa ben ol mekkâre-(15)nün
sözi-y-ile Dilâver’i kendü elümle boğazladum (16) ba’dehü kilime koyup ol gece eşaıra bıraktılar. (17)
Yâ bu şimdi nice geldi. Allâh Allâh hiç ölü dirilir mi? [49a/1] diyüp bir zaman itdüğü işi idüp hayran
(2) oldı. Ammâ Hoca Muhsin’e segirdüp (3) eyitdiler: “Müjde olsun oğlın sağ imiş (4) şimdi gelüp

düşmānı kırup dağıtdı. Böyle (5) bu derd-mende Şāh'a ol ehl-i vilāyet eyülikler (6) eyledi" didiler. Ol dem Hōca Muhsin şafāsında (7) Őaqlı gitdi şān dünyā kendüniñ oldı. Çün (8) bundan Ercesib Hān bu hāle hayrān olup (9) dururken baş kıaldurup eyitdi: "Bize şimdi (10) gerçek Hüsrev olmayup geldi mi ve bize gene bu eyülügi (11) ol mey eyledi vehm ol Dilāver alt idenler (12) kıanda imiş" didükde bunlar eyitdiler: "Şāhum sizün (13) bağbān ol gün seherden bağa girerken baŐdehū (14) şu yolun düzeldürken Hüsrev'i ol hālde (15) görüp yaqlın varur baqlar dahı ölmemiş Őacaba (16) kim ola" diyüp nazar idüp görür ki Hüsrevdür. (17) Hāline merhamet idüp Hüsrev'i alup evine götürüp [49b/1] tımār ider işte bu aña gelince şihhat bulmuş ve gelüp (2) böyle mahalde bize bulındı ammā şāhum gerçi ol (3) Dilāver'in boyuncuğı eyü oldı. Lākin piletlen (4) olmuş boynun bir ıarafa döndürdükçe cümle göyde- (5) siyle dönmeyince baqlamaz" didiler. Ercesib Hān (6) bunlardan bu sözünden dibelik hayrān olup (7) eyitdi: "Yā ben şimdi ol Dilāver'in yüzine nice (8) baqlayum ve yanına varup ne cevāb vireyüm zırā (9) ben ona bu kıadar iş idüp helākına kıasd (10) eyledüm. "Ol server gene bizüm itdügümüze kıalmayup (11) bu asıl bu deminde gene gelüp bizüm ehl-i vilā- (12) yetün hayatına sebep olup bunuñ gibi bize bir (13) eyülik ger eyledi ki cihānda olmaz meger ki bu zamānda (14) Hāmza-yı şāhib-kırān ol ki Nūşir-revān'a itmişdür. (15) Yoqlsa andan gayrı kimse böyle kemlüge eyülik (16) itmez, diyüp hayretde kıalır. Bu ıarāfdan Hōca Muhsin (17) oğı, Hüsrev'ün şağ olduğıñ işitdükde[50a/1] yirinden ıurup Rüstem'ün olduğı yire gelüp (2) ammā bu ıarāfdan Rüstem de cenge dönüp bağa (3) gelmişdi. Ol dem atañ Hōca Muhsin geldi, diyüp (4) hāber virdiler. Rüstem yirinden durup Hōca (5) Muhsin'e kıarşu gelüp Hōca, Rüstem'i görüp şafā- (6) sında Őaqlı gitdi bir zamandan Őaqlın cemŐ (7) idüp hay gözüm nūrı oğlum bu hāl (8) ne hāldür seni bu hālde görmemiş olaydum, (9) diyü Rüstem'i bağına başup gözlerinden hāsret (10) yaşların döker ammā yirinden Rüstem de

Höca Muhsin (11) kendüsin öz oğlı sanup kendüye bunun (12) gibi Öarz-ı muhabbet itdügin görüp gönünden (13) eyitdi: “ Hay kıoca bāzırġan bir dem sen beni (14) öz oğluñ sanup böyle bir mertebe feryād (15) idüp aġlarsıñ ya benüm gerçekden pederüm şāhib-kırān (16) ve kıarındaşlarum ve oğullarum beni bu hālde görerler” (17) idi. Onlar nice iderlerdi belki onlarda feryādlarıyla [50b/1] cihānı dolduralardı, diyüp andan eyitdi: “İy (2) peder emir Allāh’ın nice idelüm bu dem bezminde başumuzda (3) yazu bu imiş geldi ve bu kıadar yıldır ki cihānda (4) aşup yürüdüķ belki yolumuzda nice eksiklerimiz (5) var imişdur. İşde soñunda başumuza böyle hāller (6) gelicek imiş hemān Allāh beterinden şaklaya” didi. (7) Ammā bu ıarafdan Ercesib Hān, Rüstem’üñ ölmeyüp (8) gelüp böyle bulunduġına hāta idüp şāfā- (9) sından artuķ durmayup hemān yirinden eu- (10) rup Rüstem’üñ öldüġi mekāna geldi. Baódehü (11) Dilāver-i Óālemün ayaġına düşüp Óözrün (12) dileyüp eyitdi: “İy Dilāver-i Óālem ben bilmezlik (13) ile böyle bir hāta eyledüm siz dañı keremi luıf (14) idüp benüm günāhımdan geçüp ondan şuçu mı? (15) āzād eyle. ” didi. Çün Rüstem, Ercesib Hān’uñ (16) böyle niyāzın görüp buña yüz virmeyüp eyitdi: (17) “İy Şāh bir an var şuradan yakıl git seni gözüm [51a/1] görmesün yanuma saķın gelme yoksa dinüm hāķķiçün (2) seni kıatlı iderem ben saña bu kıadar eyülik idem sen (3) bilmeyüp bir mekkāre Óavratın sözü ile bu işlerin aslı (4) var mı? Dimeyüp beni böyle boġazlayup bu hālde kıoduñ (5) bundan soñra adam arasında çıķmaķ hālum kıalmadı. (6) Beni kendü hālüme kıo yoksa aman virmeyüp seni (7) öldürürüm” didi. Ercesib Hān Rüstemden bu cevābı (8) işidüp eyitdi: “Aġlayıp Server hele bir pāre (9) ġazabuñ teskıñ idüp bu işlerin aslın (10) size diyeyim, diyüp andan başladı.” Girdābe’nün (11) Rüstem’e eyledüġü iftirā-yı birbir beyān eyledi. Andan (12) eyitdi: “Server ben olduġım çün ne’yleyüm ben de (13) ol mekkāre’nün sözüne inanup itdüm imdi (14) Server size lāyık mıdır ki benüm hānedanuma kıasđ itmek (15) ve beni helāk idüp tācımmı tahtum

elümden almağ (16) dileyesin imdi benüm yirümde siz de olsañuz beni neylerdüñüz?" (17) didi. Rüstem bu cevābları işidüp hayrān oldı. [51b/1] Hay mekkāre gördüğü eyledüğü dāmı tiz viri kim benüm (2) bundan asla hāberüm yoğdur hāerıma bile gelmedi,(3)diyüp andan ol mekkārenüñ kendüye tezkire gönderüp (4) ve kendüne cevāb virdügin ve anuñla da olmayup (5) bir gice kendü geldügin ve Rüstem bir depme urup (6) kōnmaduğun hāber virdi. Eyitdi: "Bu Hüsrev kıldı (7) da bu kōadar nāne niŕmetin yedüğü yire ihānet (8) ide mi?" didi. Ol dem Ercesib Hān eyitdi: (9) "Server bu dem şeyāne uyup tezlik, itdüm (10) luēf idüp bu benüm suçumı afveyle" didi. Rüstem (11) de kendüye bu hāl olduğuna ziyāde elemde idi. (12) Ercesib Hān'ın Őzürün kōbul itmeyüp eyitdi: (13) "İşte bu melŕne dañı itdüğü kōabāhatdan ötürü (14) irtesi beni saña hemān söyleye deyü hāvf idüp (15) arada böyle tezvır kōormış ammā saña düşer mi? Böyle (16) tezlik idüp beni öldürmek[e] saŕy idesin dünyāda (17) bu kōadar Őömr-i rüzgār geçüresin de Őavratların nasıl mekkāre [52a/1] idügin anlamayasun imdi šabr idüp baña asıl (2) sormağ gerek idüñ imdi soñ demin de göre (3) senüñ öcinden ne hāle vardum: "İy nā- bekār hemān (4) Őarzuñ yirinde iken yürü saña benden olmasın (5) ben seni Cenāb-ı Hudāya sōaldum sōuç her kimde (6) ise ol cezasını bulur" didi. Ercesib (7) Hān eyitdi: "N'eyleyüm server çün bizi istemezsin (8) bari var pederüñ yanında otur bu arada durma (9) nice gündür kendüni gizleyüp ataña sağ olduğun (10) bildürmeyesün, diyüp kōalğup sarayına gitdi. Hōca (11) Muğsin de Rüstem'i alup evine getürdi. Çün Er- (12) cesib Hān gene Rüstem'den ferāğat itmeyüp sarayda (13) emir eyledi. Nužul niŕmet hāzır idüp gönderdi. (14) Rüstem almağ diledi, ammā Hōca Muğsin kōāil (15) olmayup Rüstem'e yalvardı, gücüyle aldı ne kōadar (16) Şāhumuzdur, diyüp ol dem bunların arasına girüp (17) Rüstem'i Şāh ile andan barışdırdı. Ercesib [52b/1] Hān tekrar Rüstem'i pāy-ı tahtı pehlivānı eyledi. Rüstem (2) ol dem gene geçüp pāy-ı tahta kōarar eyledi,

ammā n'olaydı (3) gelüp pāy-ı tahta oturmamış olaydı. (4) "Bi-çāre Rüstem ne dertlere ve ne belalara gene uğra- (5) sa gerekdür maḥāllinde beyān olunur. Çün Ercesib (6) Hān ol Girdābe"didükleri mel'ōnuñ cümle aḥvāline (7) ma'la'ō olup bilüp anladı. Ol dem sürüp (8) yanına gelüp eyitdi: "İy Mekkāre sen bir olup Şāhuñ (9) kıızı ve benüm gibi şehriyaruñ ḥātunı olasında (10) gene tek durmayup benden ğayri gönül viresün (11) ve ol Server baña rām olmadı"diyü bunca iftirā (12) idüp beni bunca efsāne ile imān durup (13) ben dahı saña inanup orada böyle olmadı iş- (14) idüp günahkār oldum derdümüz böyle bir (15) Server'e olmaz işler itdürdün: "İmdi Allāh (16) Ta'alā Celle Şānuhu öldürmedügi kıl ölmez. Ol (17) Server suçı olmadı ecelden ölmeyüp sıḥḥat[53a/1]bulmuş gene bize böyle maḥāle eyülükler eyledi (2) ve gene benüm itdügime kalmayup yaqāmı düşmān elinden (3) kıurtarmağa sebep oldı. İmdi bu asıl (4) işler saña düşer mi? Böyle benüm yüzüme ger getirüp (5) Ōaleme bed-nām idesin"didükde ol dem mel'ōn (6) Ercesib Hāndan bu cevābı işidüp Rüstem'ün (7) ölmeyüp geldüğine ve kendü kabāḥatı Ōaşikāre (8) olduğuna hayrān oldı. Ammā aldurmayup dönüp (9) eyitdi: "Şāhum žāhirine ne var bunda bilmeyecek (10) ol nā-bekāra öyle dimek düşer suç benüm diye- (11) cek degül cihānda kim doğru suçun ikrār (12) ider. İmdi Şāhum sen baña ḥātunuñ olmada (13) sözüme inanmazsan žāhir ben saña eylik (14) sanurum ammā ol bir bi-gānedür bunca yıllardur (15) cihānı dur idüp güzer biñ dolu ḥile meger (16) öğrenüp durur ammā sen ise böyle yılān (17) sözlerine inanırsın şāhum ol nā-bekārın bu [53b/1]ḥuśúda suçı olmasa başına böyle Ōaқıllar (2) gelmezdi. Ammā ben öyle inilenmege bundan soñra gine: "Ol (3) nā-bekārı benden vazgelmez bu def'Ōa kendü elüñiz ile (4) tutup gözüñiz ile görürsüz ammā ki kıorқaram (5) araluқ yirde sana Ōažar olup žarar doқuna (6) ol zamān benüm de sandıқum Ōaşikāre ölür"didükde (7) çün Ercesib Hān bu mel'ōneden bu cevābı (8) işidüp elem çeküp eyitdi: "Sen yabāne söyleme (9) şimden girü ben senüñ

sözlerine inanmam Zirā (10) ol serverden bu asıl sözler sadar olmaz. " Böyle (11) Övratların mekri hileleri çok olur. O iki (12) defÖa gelüp bize böyle eylikler idüp kimse (13) itmemdür. Heman edebinle bir kere otur. Bir dahı Hüsrev'i (14) dileki elüme yoğsa sen bilürsün, didi artuğ (15) evvelki gibi laÖine iltifat itmez oldu. Ammā ol (16) melÖüne neylesün erkek delüsidür eger üç gün (17) erkek görmese yanar tutuşurdu ve hem başup[54a/1] gördi ki Ercesib Hān evvelki gibi kendüye iltifat (2) itmez oldu. Bu melÖüne gene kendü ile fikir idüp (3) eyitdi: "Bu işler sebeb bāzırgān oğlı oldu. (4) Hemān buña çāre budur ki arada bir mekir idüp sözümi (5) işpat idüp evvelkim ol nā-bekārı katl (6) itdürem ol zamān şahdan beni digerü kıyās (7) idüp baña evvelki gibi muhābbet ide" didi. Rāvı (8) eydür: "Meger Ercesib Hān'ün Serverden muğaddem bir (9) pāy-ı taht pehlivānı var idi. Qahtān [dir] (10) -lerdi ol mahāl server Behrām ile Behmān'ı katl (11) idüp ve Öaskerin bozup tarumar eyledi. (12) Andan Ercesib Hān'da Rüstem'e muhābbet idüp pāy-ı (13) taht sandalı seni Qahtān'dan alup Rüstem'i pāy-ı (14) taht pehlivānı itmişdi. Ammā Qahtān kendü (15) yirin Rüstem alduguna ol ecelden Rüstem'e kin idüp (16) gice vü gündüz fikir iderdüğü Öacep bu nā-bekār bāzırgān (17) oğlından bir nice intiğām alurum der, idi ve dāim [54b/1] fırşat gözedürdi ve hem ziyāde çok bilür (2) lākinin neylesün Öadāvetin Öaşikāre itmege Ercesib (3) Şāh'dan havf iderdi. Zirā Rüstem'e ziyāde[siyle] muhābbet (4) itmişdi. Qahtān'da, Ercesib Hān'ün Rüstem'e bu muhābbeti (5) görüp şuretā dostluğ yüzinde gelüp Rüstem'e (6) Öarż-ı muhābbet idüp dahı kulluklar gösterdi. (7) Ammā bu արafdan Girdāba melÖün gice vü gündüz or- (8) taluğu bahş idüp yoklamağda idi nāgāh (9) bir gün pehlivān Qahtān ile Rüstem'ün bu yüzden (10) mābeyn oldukları hāber aldugda melÖün hāż (11) idüp kendüye eyitdi: "Eger ben Hüsrev'e fırşat (12) bulırsam pehlivān Qahtān ile bulurum" diyüp (13) yirinden արup tenhāsında kendü elüyle Qahtān'a (14) bir nāme yazup eyitdi: "İy Dilāver sen bu kaçdar

(15) zamandan berü Ercesib Hân'ın hizmetinde olup (16) eski emekdar kullarında ola, sen ammā ol bāzırgān (17) oğlu" didükleri nā-bekārı gelüp bu kadarca erlik göstermek [55a/1] için Şāh da senün nasībün elinden alup (2) ona vire. Ol hā'ın nā-bekār da baña kās'd idüp (3) andan soñra başına bu kadar Óakıbetler gelmiş iken (4) gene aralıqda olan suçun basdırup bu (5) yüzden böyle hizmetde bulunup bu kadarca yardım (6) itdügü acilen bizi şāh yanında Óazim (7) suçlu düşürüp biz de şāhuñ gözinden (8) çıqduk evvelki muhābbeti şāh bizden kıldurup (9) ol nā-bekār bāzırgān oğlu şāhuñ maqbuli (10) oldu. Ben bu dem ayakları altında hāk ile yeksān (11) oldum. İmdi: "İy Dilāver ol bāzırgān (12) oğlu nā-bekār böyle giderse ne seni kor ve ne beni (13) kor gice gündüz ikimüzün de fırsatın arar ki bizi (14) şāhuñ yanında ırak itmek ister. İmdi (15) bu dem hüner budur ki ol nā-bekārı bize fırsat (16) bulmazdı evvel biz ona fırsat bulup bir hāl idelüm (17) andan senünle el bir idüp ol nā-bekārı ortadan [55b/1] kıldur ki ne bizler evvelki gibi şāh yanında maqbul (2) olup şefāmuz da ola kim" didi. İmdi: "İy (3) Dilāver, sen taşradan ben içerden ikimüz çalışup (4) eger sen fırsat bulup ben dahı saña yardım (5) idem baÓdehū elümüz birbirimizle mu'avın olup (6) evvelkim bir hāl ile Hüsrev'e fırsat bulup (7) aralıqda bir iş başarup bu nā-bekārı (8) ortadan kıldıra bildün, diyüp ol dem (9) nāme-yi hatm idüp mühürledi." Meger ki bu laÓın'ın (10) bir sırdaş hādümü var idi. Adına "Maşlahat- (11) güzār Ağā dirler" idi. Ol hādümü çağırup (12) eyitdi: "Var bu name-yi şāhuñ sol pay-taht (13) -dan pehlivānı Kāhātān, Dilāver'e vir andan (14) baña cevāb getür, didi ve eyitdi: "Ammā şākın (15) Kāhātān'ın yanında adam var iken virme tenhā (16) vir" didi. Hādım ser-çeşm, diyüp gitdi. (17) BaÓdehū Kāhātān'a varup tenhālayup Kāhātān'ın [56a/1] elin öpdü. Andan Bānū'nun selāmın irişdürüp (2) çıkarup nāme-yi virdi. Kāhātān dahı nāme-yi (3) alup okıyup ahvali bilüp şād oldu. (4) Andan kendü de bir tezkire yazup eyitdi: "N'ola İy (5) Bānū cihān senün emrün başum üzerine (6)

ben de bu taraftan kâdir olduğum kadar bu işi (7) içdâm iderem husuline sa'oyi iderem nihayet (8) siz dañı içerden baña yardım idersiz vehem benden (9) tarafa göz kulak ola siz, diyü ol tezkireyi mühürleyüp (10) hâdümüñ eline virüp andan Girdäba" didükleri (11) la'Öine gönderdi. Ol dem hadem nâme-yi alup (12) getirüp Bānū'ya Qaḥḥān'ın tezkiresini virdi. (13) Girdäbe la'Öin açup okıdı aḥvāli bilüp (14) ba-ğāyet şād oldı. Ammā birden Qaḥḥān getirür (15) öyle düşünüp fikre varup kendüye eyitdi: (16) "Bu dem Maşlahat budur ki Rüstem için Öazimi ziyāfet (17) tedarik idüp andan Rüstem'i da'Övet idüp[56b/1]Öarz-ı muḥabbet ideyüm kendüm tamām inanduram ba'Ödehü (2) arada fırsat elüme girdükde ol nā-bekārı katl (3) ideyüm eger Ercesib Hān: "Ol nā-bekār katl (4) itdügümden ötürü baña gāžap iderse ne gam (5) Bānū beni içerüde Ercesib Şāh'a dilek idüp (6) kırtarur" didi. Ol dem tedarikin görüp bir gün (7) Rüstem'i da'Övet eyledi. Andan sarayına getirüp (8) ba'Özi dostlar ile oturup Öazm-i ziyāfet (9) idüp Rüstem'e ol kadar Öarz-ı muḥabbetler gösterdigi (10) olmaz. Andan Rüstem'e ba'Özi armağanlar ve tuḥfeler (11) virdigi olur degil ba'Ödehü Rüstem bundan ḥicāb (12) idüp eyitdi: "Yā Qaḥḥān niçün? Bize böyle (13) idersen benüm bu asıl şeylere ihtiyacum yoqdur. (14) Zirā Şāh baña çok şeyler virmişdür ki belki (15) ol iki defÖa **zan** Öaskerin mālın baña teklif (16) eyledi ben kabul itmedüm, imdi ben bunları (17) senüñ ḥaḥruñ için alup kabul eyledüm ammā [57a/1] gene saña bağışladum" didükde Qaḥḥān Server'e yalva- (2) rup eyitdi: "Server ben bu dem bilürmeğe sizüñ (3) buña ihtiyacunuz yoqdur ve bizüm de size lāyıkumuz (4) vardur, dir ki Öarz idüp virevüz kıarınca kadarınca (5) nihayet bundan sizlere Öarz-ı muḥabbetdür Öaziz başuñ (6) için olsun kabul eyle" diyüp yalvardı. (7) Eyitdi:"Beni sevdüğünüz andan bilmem" didükde Server (8) nā-çār olup kabul itdi. Andan Rüstem fikre (9) varup eyitdi: "Bunuñ altında kalmağ rāvı ola: "Ya (10) diyüp mukāfāt itmek murād eyledi ki Qaḥḥān'a (11) bir dāne yādigār bağışladı." Vire bunuñ

viridüğü (12) Kıahân'ın viridüğünden ziyade bahâlu ola (13) râvî eydür: "Meger Rüstem ÓÁlem-i Şâh'a diyârı kıanda (14) Esmâ peri bir yâdigâr bağıslamışdı, cevâhir (15) kısmetinden idi. " Rum hademi degerdi ve kendüsi (16) tağıl iken atası şâhib-kırân Hâmza kendüsine (17) bir yâdigâr pâzu-band virmişdi. Rüstem ol pâzu -bandı[57b/1] Kıasım'a virmişdi baÓdehü Esmâ peri viridüğü (2) yâdigâr olan pâzu-bendı Rüstem-i ÓÁlemşâh çıkarup (3) Kıahân'a sundı, imdi İy Server senün viridüğün (4) yâdigârları senün hatruñ için aldum sen de (5) bu yadigarları benüm hatrum için kıabul idüp (6) benüm Óaşkıma taşıya seninki bari bâdi kıaf yâdigâr- (7) rıdur. Andan Kıahân nÓola:"İy Server diyüp (8) alup ol cevâhiri gördikde Óaklı gitdi. " Zırâ (9) kim Óömrinde ol asıl cevahir görmüş degil idi. (10) Andan Kıahân, Server'e duÓâ idüp eyitdi: "İy (11) Dilâver lufluñuz dâóim olsun diyüp biz buña (12) lâyıık degül idüñ, diyüp öpüp başına kıodı." (13)BaÓdehü Óişret idüp birbirlerine Óazm-ı muhâbbetler (14) itdiler. BaÓdehü Rüstem yirinden urup Kıahân'a vedâÓ (15) idüp kıalkıp mekânına gitdi. Çün (16) Rüstem gitdülden soñra Kıahân didükleri laÓıñuñ (17) kıalbine şeyân girüp ol gice asla uyumayup[58a/1] mekir idüp eyitdi. İşte bu dem Girdâba Bânü'ya (2) hidmet itdüm bundan özge hidmet olmaz, diyüp (3) eiz yirinden durup gice ile nâme yazup eyitdi: (4) "İy Bânü işde bir nesne fikir itdüm andan getürüp (5) Rüstem'i ziyâfet idüp Óarz-ı muhâbbet (6) nice tuhfe hedâyeler viridüm. Ol da baña işte (7) bu yâdigâr pâzu-bendı virdi. Ammâ bu aña gelince (8) ben böyle yâdigâr pâzu-bend görmedüm işte (9) ben de bu nâme ile hâke pâye irsâl eyledüm, imdi (10) gerekdür ki siz de bu cevâhiri Şâh'a gösterüp diyesi[ni]z ki (11) Hüsrev işte gene benden vazgelmeyüp bu cevâhiri (12) kendü kıolından çıkarup Kıahân'a virüp baña (13) göndermiş, diyersiz eger şâh baña sorarsa ben de (14) şehâdet iderem benümle pâzu-bendı Bânü'ya (15) gönderdi, didüm. Ol mañâl şâh da benüm sözüme (16) Óitimâd, idüp baña destür vire kim ol nâ-bekâr (17) öldürem ol zaman bu

bāzırgān oğlı nā-bekārın[58b/1] şerrinden emin oluruz, diyüp ol nāmeyi (2) bir hādımün eline virüp ol pāzu-bendı Bānū'ya (3) gönderdi. Andan ol hādüm gıce ile Bānū'nun (4) kıasına varup ammā rāvi eydür: "Beriden (5) Girdābe Bānū da Rüstem'den muhābbetin kıaldırup tamām (6) Rüstem'e Óadāvet eyledi, iderdüğü Óacep nice (7) olsa ki řol nā-bekāra ne yüzden fırsāt (8) bulup nice kıatlı itdürsem ki cānum rahat olsa (9) Zırā bir benüm gibi zenān-ı pençe-yi āfıtab olmada (10) kendüm ayağına varup Óarż-ı muhābbet idemde ol (11) beni adam yirine kıoymayup yüzine bākımaya ve bir benüm (12) gibi hazır Nıgār'ı şınesine şarup řafā sürmeye, (13) diyüp ziyāde eyle elem çeküp olmaya illā hayır" (14) didi. Zırā zamāne hāli maÓlumdur ekşeri böyle (15) nāzeninler kıocalarıyla böyle ğavđaları bundan (16) ötürüdür ki nedür sen baña muhābbet itmezsen benümle (17) uyanmazsın, diyüp itmege ata bahāne idüp eger [59a/1] arada iki gün geçüp cemÓ olmayacak olırsa (2) elbette bir Óaźm-ı ğavđayı iderler ammā uyanmaķ araya (3) gördükden soñra arada olan ğavđa defÓa olup (4) Bre kıalķ üstün başuñ kırlenmiş don (5) gömlek değişmege başlar kıarıcaķların hāli (6) budur. Bu arada Girdāba Bānū'da Rüstem kendüsine (7) bākımayup kendün depme ile urduğından ötürü (8) ziyādesiyle elem çeküp Rüstem'ün helākına (9) bil bağladı. Bu fikrde iken nāğāh Kıahān'ın (10) gönderdüğü hadem gelüp nāme ile pāzu-bendı (11) viridi. Bānū'dur nāme-yi okıyup ol pāzu-bendı (12) gördükde ahvāli bilüp ziyāde řād oldu (13) ve hem ol pāzu-bendı naźar idüp gördi ki (14) ne atasunuñ ve ne kendü kıocasunuñ hazinesinde (15) var şöyle kim Rüm hādümü diğer Nıgar taÓaccüb idüp (16) ğönlinden eyitdi: "ÓAcaba bu nā-bekārı bāzırgān oğlı (17) bu yādiğar kıanda buldı. Zırā bu yādiğar belki [59b/1] Nüşı'r-revān gibi Óaźm-i řāhunuñ hazinesinde bile bu (2) yoķdur" diyü. Ol pāzu-bendi řaķladı, irte şabah (3) oldu. Bir mühür düzüp andan Hüsrev bin Muhsin (4) nāmına kıızdurup andan Rüstem'ün ağzından kendüsine (5) hıtaben öldüm bayıldım, kıadınım cānum meded derdüme (6) derman eyle

benü visâline şād-ı hândân eyle, (7) diyüp bu minvâl üzere bir nâme yazup andan (8) itdügi eger
Öinād ve muhālefet iderseñ ben de (9) bu yoldan senüñ için çok kelle yuvarlarum ve çok (10)
kimseleri Diyār-i ÖAdem'e gönderürüm, diyüp nâme-yi (11) tamām idüp baÖdehü Hüsrev nāmene
kızdurduğı (12) mühür ile mühürledi. Andan ol fitne-yi rüzgārdur (13) kşād eyle istikāmet yüzinden
oturdu. (14) Ol gün Ercesib Hāndur içerüye geldükde (15) gördi hātunı olan Girdaba laÖin bir kşāsāvet
(16) olup oturur, güya beniz yılān soğmış (17) hekıme dönüp yüzinden gözinden zehirler akar.
Ercesib[60a/1] Şāh, Nigār'ı bu halde görüp eyitdi: (2) "İy Bānū nedür? aslı gene n'olduñ melūl
olmışsun" (3) didükde ol fāhışe eyitdi: "İy Şāh nice (4) melūl olmam ki cihānda benüm başuma gelen
hāller (5) kimselerin başına gelmesün bu dem bu fāni dünyāda (6) bu derde giriftār oldum derdüme
dermān bulunmaz, (7) durup siz de benü gözden gönülden çıkārduñuz (8) sözüme iÖtimad itmez,
olduñuz. Siz beni gayri (9) hevāda kıyās iderdünüz haşa ki ol hātra (10) gelen şey ben de ola, gerçe bu
hūsuşda Öavratlar (11) eksiklüdür." Ammā ol günlere yetişmege sizüñ (12) üzeriñüze bir kimseyi dahı
sevem nideyüm elümden (13) ne gelür her ne hāl ise bu dertlere şabr idüp (14) böyle yanuñuzda hōr
olduğıma mı ağlayum yoğsa (15) ol nā-bekārı bāzırgān oğlından işitdüğüm (16) sitemlere ve anuñ
böyle olmaz. İbrām gālızasına mı (17) taħammūl ideyüm hemen benüm de duÖām budur ki heman
baña [60b/1] idenlerüñ yolına gelsün ammā şāhum gel gör ki (2) ben kendü şefamda kendü yağımla
kavrulup (3) dört divār içinde otururken her demde bunca (4) belālara şabr iderem ammā gör ki
kendü hālime (5) kşorlar mı? Zırrā bu işlerden bağrum hūn oldı. (6) Kşorşarmağa bu derdiyle helāk
olurum hālî: (7) "İy şehri-yar lutf idüp ihsān eyle beni (8) vilāyetime atam kşatına gönder. Beni bu
belādan (9) hālās eyle ben de rahāt olum ammā ki kşorşaram (10) gene ardıma düşüp gele şimden girü
ne olsam (11) gerek eyle Öālem içinde bed-nām oldum. Cümle bu (12) hāllerin işinden kşadıncuğlar

beni Óayıplar ne Óacep (13) böyle Girdāba” didükleri melÓüne edepsiz (14) imiş, diyüp gerçek sanur
bu kadar ħalkı (15) vebāle kıoya[yı]m. Ben de kıyāmet de Óazāba mustāĥaĥ (16) olup dünyāda böyle
bed-nām olurum, diyüp (17) istiĥamet yüzünden feryād idüp şöyle [61a/1] aĥladuĥım bi-ĥāre Erceşib
Şāh’uñ Girdāba’ya (2) Óözri göynüp eyitdi: “Ne cānum nedür aslı no- (3) Iduñ söyle
görelüm” didükde andan Girdāba (4) eyitdi: “Neydeyüm şāhum nice söylemeĥe meşhūr (5) mişāldur ki
bir kimsenün daÓvacısının kıadı olsa(6)imdi benüm de düşmānum senün dostuñ olıcaĥ (7) her ne disem
baña iÓtimad itmezsünüz zırá ol (8) Hüsrev” didükleri “Nāne nemek ĥaĥkıñı gözetmeyenler- (9)
dendir. Andandur şikāyetüm” didükde hemān Erceşib (10) Şāh göz kıaş ĥatup eyitdi: “İy Girdāba gel
(11) bu Server ĥaĥkıñda bir söz söyleme zırá bunuñ ötesi (12) ĥarāza ĥıĥdı. Bir kerre senün sözünle ol
Server’i (13) helāk ideyazdum, eger helāk olaydı soñra (14) Behram ü Behman’uñ oĥulları ne kim
cevāb virdi? (15) Bu eyülikleri bize hep Hüsrev eyledi ammā sen diler- (16) sen ki bu asıl[sız] sözler ile
beni kendüne mi uydurmaĥ (17) istersin ol dilāver zāyiÓ olmadı. Lākin ben [61b/1]günāĥkār
olayazdum birĥaĥ gündür ol Server (2) ile barışduĥ illā şefāmuz var şimdi gene (3) maÓlum oldı ki
Server’e bir ĥarāzuñ (4) varıncaĥ hemān edebinle otur yirinde zırá (5) senün bu fitne-yi engizligine
iÓtimād itmeme (6) evvel ol Dilāver senün ne[yi]ñ aldı ve ne virdüñ (7) almazsın” didükde Girdāba
eyitdi: “Şāhum işte benüm (8) aĥladuĥım budur ki eger benüm kedi yanum[ı] yedi disem (9)
inanmazsın ammā ol Hüsrev’e gelüp balzayı[baltayı] (10) yutdı dise inanırsun” didükde Erceşib (11)
Şāh eyitdi: “Senün sözine yayınca iÓtimad id-(12)mege maÓlum oldı. Ol Server sen iftirā (13)
idersen” didükde oldı. Kıaĥbe-yi rüzĥār eyitdi: (14) “İmdi baña şāhum Óitimād itmezsen yā bu baña
gönder-(15)digü kendü mühri ile olan nāme nedür?” (16) Bu pāzu-bendi nedür diyüp şāhuñ önine
kıodı (17) Erceşib Ĥān pāzu-bendi gördiĥde cihānda [62a/1] ne gözler görmiş ve ne kıulaklar işitmiş

hayrān olup (2) ol nāme-yi gördi mühri Hüsrev bin Muhsin ne yarar (3) andan açup okıdı. Öyle yalan düzme (4) Rüstem'ün Bānū'ya azulduguñ görüp Óaqlı gitdi. (5) Bre bu nāme ve bu pāzu-bendi saña kim viridi? diyüp (6) öyle ğazaba geldügi Óaqlı perişān oldı. (7) Andan Girdaba da laÓın eyitdi: "İşte Şahum o (8) Hüsrev nā-bekārı viridi. Kahtān ile yāren (9) olmış anuñla baña gönderdi. Ammā Qahtān ile (10) yāren olmadan murād baña pāzu-bend ile nāme (11) göndermek için imiş Qahtān da kerāhetle (12) getürdi. Eger baña inanmazsañuz Qahtān'ı çağırıp (13) soruñ" didi. Andan Ercesib Şāh:"Adam gönderüp (14) Qahtān'ı çağır" didi. Qahtān gelüp Ercesib (15) Şāh eyitdi: "Yā Qahtān senüñle bu nāme ile pāzu-bend (16) Hüsrev, Bānū mı gönderdi? Şaqlın yalan söyleyüp (17) iftirā itme" didükde Qahtān hāram-zāde Ercesib[62b/1]Şāh duÓā idüp eyitdi: "Beli Şāh'um Hüsrev (2) baña ziyāde iltiyām idüp çok tuhfeler bağısladı. (3) Ben de Óacaba aslı ne ola? Didüm meger ki bu nā-bekārın (4) murādı baña açılmağ imiş benüm elümle bir iş (5) görmek imiş ben de bir gün meclis kúrurup (6) ince ince önünce kaçup bilürsin şarab hāli- (7) dur şarabda kahvehāne gibi ve zamānda baÓzı (8) mahālle sókaqlarınıñ aḥşam üzere dert ki (9) konom koñşu müsāvīsi olmağ hemān ancağ (10) Óaşıklık ve māÓşuqluğ köle midür? Biz dahı (11) oturup başumuzda esen kavağ yellerin birbirimize (12)ḥikāyet eyledükden soñra artuğ Hüsrev'de (13) tamām mest olınca bir kez āh idüp ağızından (14) burnından Óalavler çağdı. Ben bu hāle hayrān (15) olup eyitdüm: "İy Server ne Óacep böyle derūna (16) āh itdünüz sizün de başuñuz bu dem bir Óaşığ eşeri (17) var, ancağ" didüm. Artuğ sabridemeyüp sırrın[63a/1] baña da bu dem yazuğdur tazelüğümdür. Bugün yarın (2) kārı olurum beni kimseler begenmez hemān böyle derde (3) mübtela olup kalmadan eksük sen ben böyle (4) zalimüñ elinden hālās idemiyorsan ben böyle (5) cefālara tahāmmül idemem. İmdi benüm ayağım yolına baña (6) virüp beni nice idersenüz, idüp beni babamdan (7) nice isteyüp dileyüp olduñuz ise

gene yüz (8) aklıuıyla beni babama gönder arada olan mâceṛā[y]ı (9) kimse duymasun altun adumuz bāķır olmasun. (10) Zīrā güzellik ve gencüñ düşmānı çokdur. İmdi (11) bundan soñra sen de kendü hāline münāsib bir orta (12) yaşlu Óavrat al. Zīrā görürsün genç olduğım (13) içün saña ne kadar düşmān oldılar ve hem güzel- (14) sün kişinüñ başı meydanda gerek sen ise (15) öyle degül bir kendü hīzmetkārın hāķķından (16) gelmege ķadır olmazsun ol bu ķadar gündür ki (17) senüñ başına ķasd idüp göz göre seni öldürüp[63b/1]beni çeküp cebren almaķ istersen ise benüm sözüme (2) Óitimād itmeyüp öyle bir bāzīrgan, Hān'ın hāķķından (3) gelemeyüp yalan sözlerine Óitimād idersen, diyüp (4) böyle al ķan idüp ben şimden girü sizün yanınızda (5) durmaķ maħaldür diyüp hemān beni babama gönder, (6) diyüp ibṛām iderdi. Ercesib Hān nā-çār (7) olup gene Rüstem'ün zayıÓ olması evlādur, (8) diyüp Server'i öldürmeye niyet eyledi. Andan (9) Kāhān'a eyitdi: "İmdi hoş güzel ben senüñ (10) sözine artuķ İÓitimād eyledüm hemān yok yire (11) ol mazlūme Bānū'nuñ hāıruñ baķup ķolına (12) degdüm ve nice çok sözler söyledüm ve gözden (13) gönülden bıraķdum günāhkār oldum. Meger ol (14) bir mestüre imiş bilürem ammā şimdi hāli nice (15) olur. Siz Hüsrev'e neylesen buña bir çāre nedür, (16) diyü Ercesib Hān söyledi. Kāhān laÓın (17) bu cevābı işidüp kendünün bu güne yalanına [64a/1]inanduğına şād oldı. Andan Şāh'a duÓā idüp (2) eyitdi: "Şāhum ğam degül sen öyle murād itdükdən (3) soñra anuñ işi ķolaydur. Hemān sen baña ezin (4) vir anı ben bir usul ile öldüreyüm, sizlerü (5) Bānū ol haÓın nā-bekārdan ķurtulasuz dillerde (6) dāstan olup söylene" didükde Ercesib (7) Hān eyitdi: "İmdi göreyüm seni benden (8) saña ezin nice öldüre bilürsin öldür (9) teg hemān Hüsrev aradan gitsün" didi. (10) Ezin-cānib meger Ercesib Şāh, Hōca (11) Muhsin'ün bağında her zamān gelüp Rüstemle maÓnen (12) oturup bir tenhāca yirinde sıhāt iderlerdi (13) ve ğāh hōca[y]ı da yanlarına alup bezm-i Óişret (14) iderlerdi. Zīrā Ercesib Hān, Rüstem kendün (15) iki

kerre düşmândan kırtadığı için (16) ve hem ğayet muşahîp Server olduğın için (17) Rüstem'e ziyâde[siyle] muhâbbet itmişdi. Hōca Muhsin [64b/1] gene vezir olmuşdı. Bu dem gene ol Kāhātān laŖin (2) eyitdi: "Şāhum gene sen Hōca Muhsin'ün bağına varup (3) Ŗişret idün ben dahı ol bağda sizünle bulunayum (4) biraz Ŗişretten soñra kılķup gitmek lâzum (5) geldükde Rüstem'e söyle ki: "Dilāver Kāhātān'da bugün (6) bizümle bile gelsün" diyüp Hüsrev'e söyleyün. Zırā (7) Hüsrev, benüm sizünle ol bağa varduğıma ziyâde (8) hazıder. Zırā evvel anuñla mabeynümüzde haķķ (9) hūķūķ vardır. Beni kendüye sırdāş edinmişdür. (10) Ben dahı sizünle gitmenün lâzum geldükde iki yüz miķdārı (11) üzeri pūş kimesneler hāzır kılayum anlar da kaftān (12) altından kıuşanup üzerine libāsların giyüp (13) ben dahı silāh kıuşanup üzerine andan (14) oeurayum Ŗişret idüp söhbet kerem olup (15) Rüstem mestāne olup hemān bir uğurdan (16) yürüyüp üzerine tığler üşürüp Hüsrev'i (17) pāre pāre idelüm, didi. Ercesib Hān bi-[65a/1]çāre ne bilüp şunı nice olacağın ol (2) Kāhātān laŖin, bu tedbir-i ğūş itdükde begendi. (3) Rüstem'i sār pehlivānlar gibi kıyās idüp (4) ve eyitdi: "N'ola revādur İy pehlivān Kāhātān (5) işündür" didi. Bu kavlüñ üzerine Ŗāzım tedā- (6) rükler görölüp bir ğün Ercesib Hān yirinden (7) urup bir nice muşahîpleri ile Hōca (8) Muhsin'ün bağına varup hāber aldūķda Hōca (9) Muhsin de Rüstem'e kıarşu gelüp istiķbal idüp (10) alup içeri getürdiler. BaŖdehū Ercesib (11) Hān yir idüp ol da Hōca ile Rüstem'le ğeçüp (12) yirinde oturup andan Hüsrev emr eyledi. (13) Bisāt-ı Ŗıyş gelüp oturup saz (14) söz ile Ŗişrete başladılar. BaŖdehū birkaç devir- (15) den baŖdehū gözlerine gelüp kelleler ğerm hātırlar (16) nerm olduķda andan Ercesib Hān baş- (17) kıaldurup Hüsrev eyitdi: "İy Dilāver! Kāhātān [65b/1] Dilāver ne Ŗācep sizlere muhâbbet eylemiş dāŖim dilindesünüz (2) nāmunuzu ve dilāverliğünüzü zıkr idüp (3) medhıder. " Bizüm sizünle hem- söhbet olduğumuzu (4) işidüp baña eyitdi: "Şāhum bizi de dahil-i (5) meclis itseñüz olmaz mı? Diyüp

dāim söyler. (6) Hele Óacep hālîş muhliş boynı altında kılcık (7) muhâbbetüñüzdür. İmdi bu dem sizün izninüz ile Kıhân 'ı (8) daÓvet idüp dahil-i meclis itsek (9) olmaz mı? Diyüp” söyledükde beriden Rüstem falcı (10) degülüle[degil ya]ne bilsün bunların göñlinde ne var (11) gülüp eydür: “Emir Şahumuñdur buyuruñ gelsün (12) ol Dilāver'in geldüğinden biz de hâz iderüz. (13) Sözüñ doğrusu budur ki biz āñı çoklık (14) bilmezdük ol ise civān-merd olası (15) yigit imiş añı Behmān'ün kılcı altında hālās (16) ideliden berü bizlere muhâbbet eyledi, gāh bize anuñla da (17) sóhbet ediyoruz” didi. Bunlar bu sözde iki [66a/1] Şāh ol dem emir idüp bir adam gönderüp (2) varup ol Kıhân didükleri hāram-zāde[y]i (3) daÓvet eyledi. Kıhân, şeytān ise (4) hāzır bāş idi. Ol dem yirinden durup (5) bir nice kılları ile gelüp Şāha duÓā eyledi. (6) Andan Rüstem'i de merhāba Server, diyüp durdukdā (7) ol dem Kıhân'a yir gösterdiler. Ol da geçüp (8) meclis başında kırar idüp bir kaç devirden sonra (9) oturup munāfikāne ol pelid söze girüp (10) Rüstem'e vāfirÓarz-ı muhâbbetler gösterdi şöyle ki (11) güne gün muşāhibleri olup ol kıadar baÓde (12) nūş itdükleri ki Rüstem de tamam mest oldı. (13) Çün Kıhân bāşup Rüstem'ün mes[t] ol- (14) duğun gördi hemān ol dem yirinden urup (15) şu döker bahānesi ile taşra oldı. Andan (16) gelüp hāzır olan beşyüz miştar pür (17) silāh duran heriflere eyitdi: “İşte[66b/1]zamānı geldi ben dönüp gene içerü varup (2) meclisde oturayum her kıaçan naÓra uram ol (3) zamān siz de bir uğurdan Hüsrev” (4) didükleri nā-bekāra kılcık üşürüñ ola kim (5) nā-bekārı pāre pāre idesiz,diyüp ışmarladı. (6) Andan laÓin içerü girüp yirinde oturdu. (7) Andan biraz oturup ammā Kıhân LaÓin, (8) dahı ol kıadar mest olmışlardı ki bir günü (9) firāk itmez idi. Ol dem yirinden urup (10) dāl tıg olup naÓra urup Rüstem'ün ardın- (11) dan gelüpdür. Bre nā-bekārı diyüp kıol (12) kıaldurdu ki Rüstem'i çalup iki pāre idüp (13) çün berüden Sālar-ı Rām ol hālî gördükde (14) eyitdi: “Hay Server şakın hāta idersen şabreyle (15) sen beni kime

benzetdüñ, diyüp oturduğı (16) yirden sıçrayup peleng misal kendüsiñ (17) bir cânibe itdi. "Andan ıol sanup Kıahıtân'ün [67a/1] beline şarulup çeküp ol elünde olan tığın (2) aldı. Andan eyitdi: "Behey! Server niçün böyle (3) idersün nedür? Bunuñ aslı bu dem beni hele kim (4) kıasd idesin. Ben saña n'eylerem yoksa mestâne- (5) likle bir söz mi söylerem yoksa sen mi mestâne (6) olduñ? İmdi edebünle otur yirinde yoħsa (7) Óayupdur nere işiden taón ider meger senün (8) mestanelüğün yave imiş" diyüp nāgāh ol (9) pusuda duran beş yüz dilaverler de (10) kıapudan içeri kıapulup Rüstem'ün üzerine (11) ĥamle idüp eyitdiler: "İy Şāh hani biz seni (12) şimden gerü sağ mı kıoruz" diyince beriden (13) Rüstem bu ĥāli gördükde ahvāli ne yüzden ola, (14) bilüp hemān Dilaver-i ÓĀlem kendün (15) cemó idüp birkezden naóra urup eyitdi: (16) "Hay Bre! Melóün oğılı melóunlar meger sizün (17) bu gūne ĥileñüz mi vardur? İmdi bu dem baña da [67b/1] lāzım oldu ki kendümi size bildürem ve yalnız (2) bütününüze zıra ben size kemlik itmedüm yaramuz (3) kıasd daħı yok idi." Siz gene durmayup benüm hela- (4) kıma kıasd idersüz, diyüp daħı Kıahıtân'a kendü kıılıcıyla (5) öyle tığ urdu kim sinesine varınca iki (6) pāre eyledi. Andan dönüp Ercesib Şāhuñ (7) üzerine sürüp eyitdi: "İy nā-bekārsın gene (8) Óavrat sözine uyup baña bu dem kıasd mı? (9) Eyledün kıyup tığ kıaldurınca meger Ercesib Şāh da (10) ġāfil degil imiş" Ol daħı dāl tığ olup (11) eyitdi: "İy nā-bekārı oğılan şimden gerü oldu, (12) olıcak böyle Óāleme bed-nām olmadan ölmen yanadur" (13) diyüp ol dem Rüstem'i çaldı. Server menó idüp (14) eydür: "İy melóün istedüğün bulduñ tut (15) imdi benden bu yādigārı" diyüp Ercesib'in (16) Şāh'a öyle bir tığ urdu ki Ercesib tığın kıarşı (17) virdi ki menó ide, ammā Rüstem'ün tığ ı irişüp [68a/1] Ercesibün tığine doķunup mānendi ĥıyār gibi (2) iki pāre olup Ercesibün başına doķunup (3) şinesine varınca Ercesibi dört pāre eyledi. (4) Var imdi bre nā-bekār istedüğün bulduñ (5) vehem bizi de ol nā-bekār Óavratın ócünden bu (6) ĥāllere getürdüñ, diyüp

hemān Rüstem na'ŕa urup (7) kendüsin ol beşyüz dilāvere urdı. (8) Bunları önüne kıtatup soķak soķak idüp (9) kırmāğa başladı. Beriden rāvî eydür: "Hōca (10) Muhsin'e hāber oldı. Hemān ol da bu hāli duyup (11) yirinden urup silah-pūş olup bir nice (12) kıllarıyla segirdüp ol araya geldi, baķup gör- (13) di ki ahvāl bir yüzden daħı olmış içeride (14) bir ğavğadur ki Őayyuķa irişmiş ortalık kıırma (15) vardı. " Āvāzıyla tölmiş Hōca Muhsin de hemān (16) omuz urup teziyye bağuñ kıpusın yıķup (17) girüp Rüstem'i gördiĝü kıan deryāsına [68b/1]dönmiş śanki hūna a'ŕdadan vücūdı la'ŕ renk (2) belinge dönmiş ol beş yüz adam ile Rüstem (3) bir ceng ider ki kıahramānlar görse hayrān olurdı (4) çün Rüstem bunlara öyle urdu kıılıcı ki bunların (5) cümlesi ĩama'ŕ-yı śimşire getirüp evvel kıaçanlar (6) gücüyle kendüñ kıurtulup baķısi helāk (7) oldı. Çün Hōca ol hāli gördi, ilerü gelüp (8) Rüstem'e eyitdi: "Gözüm nūrı gene n'olduñ nedür? Bunuñ (9) aslı" didükde Rüstem eyitdi: "Devlet[!]üm ata! Hele işte (10) gör bunları, diyüp ol dem Kıahĕān ile Ercesib (11) śāhuñ küştelerin gösterdi" ve eyitdi: "İy (12) peder söyle ma'ŕlum olsun ki Ercesib śāhuñ (13) taħtı saña degdi. Bu münāfıķlar meĝer ki bize kıasdları (14) varmış ki bu kıadar Őarz-ı muħabbetler gösterüp bizi (15) ziyāfet eylemeden murādları bizi helāk itmek (16) imiş bugün baña bu yüzden kıasd eylediler. Ammā (17) Allāh-u Tā'ŕāla kıolay getürdi bunlar bize eyledüĝi[69a/1] ihānet başlarına geldi. Ben de kıadir olduĝı (2) kıadar hāśśaları virdüm ammā ol hāśśa-yı ālan (3) aldanmadı. Kendüleri biñ bilürdi ezin-cānib (4) bu ĩarafdan ol fitneyi engiz la'ŕin kıasında (5) oturup baķarken gördi ki Rüstem'den Kıahĕān ile (6) Ercesib çalup ikişer pāre eyledi. Ba'ŕdehū (7) ol beş yüz adamı kıılıcı urup çoĝın hāke (8) śaldı. Çün Girdāba" didükleri mel'ŕān baķup (9) Rüstem'ün böyle na'ŕa geldüñ görüp kıorķusından (10) Őaķlı gitdi, hālumuz nice olur Rüstem'den girü, diyüp (11) durdurdı. Nāĝāh ol maħālli ma'ŕrekeden soñra (12) Rüstem-i'ŐAlemşāh-ı Rūmî, Hōca Muhsin'ün elin eline (13) alup bir nice ĝulam ile sürüp Ercesib

Han'ın (14) sarayına gelüp tahtın kırılıp ba'edehü Rüstem (15) Hoca Muhsin'in eline yapışıp tahta geçürdi (16) ibtidâ Rüstem ilerü gelüp Muhsin Şahdan bi'at (17) eyledi. Ba'edehü geçüp pâ-yı tahta karar eyledi. [69b/1]Andan emr eyledi: "Şehir içinde küşe-ber-küşe dellallar (2) gezüp nidâ eyledi. Her kim gelüp Muhsin Şah'a itâ'at (3) iderse güzel eger yok dirse muhkem hâkkından (4) gelinüp katl olunur mâlî Muhsin Şahu'nun tarafından (5) miriye zabte olunur" didiler. Çün şehir halkının (6) ulusu ve gicisi bây u gedâsı bu haberi işidüp (7) şâd olup eyitdiler: "N'ola bu asıl iş câ- (8) numuza minnet birisinin iki def'â azadluk ol-(9)duğ Ercesib Şā[h]senün eyüligin bilmedüğü (10) ecelden Öākıbet yolına geldi" diyüp cümle Ercesib (11) Şahu'nun vüzerâ ve hükemâları ve şehri'nin a'yanê (12) ekâbiri yirlerinde erup cümlesi gelüp yollu (13) yolınca Muhsin Şā[h]dan bi'at itdiler vesâ'ir (14) hâlk ise cümle tabi'at oldukları andan Hoca Muhsin (15) Şah olup Rüstem pâ-yı tahta geçüp oturdu. (16) Ammâ yirinden ol gün Girdâbe" didükleri mekkâre andan (17) ol dem ki Hoca Muhsin ile Rüstem saraya geldi. Girdâba bakıp [70a/1] içimizden Rüstem'i gördükden sonra artuk Öâşikâre (2) durmayup Rüstem'in korkusundan yirinden erup (3) kendüyi kuyu içine sâldı. Bir nice gün ol (4) câh içinde şâklandı. Ammâ Rüstem ol gün ve (5) irtê gün Girdâbe'yi çok aratdı bul[a]madı. (6) Ahir nâ-çar olup aramağdan vaz gelüp fâriğ (7) oldu. İmdi zamân ol kim ol mel'ün bulavuz, (8) diyüp açmaz kodı ammâ Girdâbe ol kuyuda (9) yatup bir nice gün bakıp gördi ki artuk (10) kendün arar yok bildi ki gayri unutuldu. Bir- (11) kaç günden sonra baş gösterü kuyudan taşra (12) çıkup evvelden kendüye hidmet iden hâdem- (13) lerden bir ikisine yalvarup eyitdi: "Baña bir çare (14) idün ben de bir kaçınuz başum alup gideyüm" didi. (15) Anlar da üç erkek libâsları getirüp andan (16) Bânû kendüsin bir gulâm şekline koyup mel'üne (17) gece olduğda kendüsin uğurlayup saraydan[70b/1] çıkup kaçup yola girdi, tamâm dört gün gidüp (2) beşinci gün bir tağa irişdi. Ol tağda bakıp (3) bir çobân gördi yanına

varup eyitdi: “Bir (4) öksüzce oğlanum kimsem yokdur saña hizmet (5) edeyüm beni kabul eyle” dedi. Çobān bunuñ (6) Óavrat olduğun bilmedi, yoksa Óaqlın bāşına (7) getirüp ımarları ... ne bilsün oğlan (8) sanup emürdür nÓola oğıl gel berü işte ekmek (9) süt, yoğurt ve peynir çok hemen buyur hízmet (10) eyle, diyüp yanına aldı; ammā ol mekkāredür. (11) Cānum çobānuñ yanında ısalup çobāndur. Buña (12) yiyürüp içürüp tamam raÓatlatlar eyledi. Ammā ol (13) Kıahpe minval dertlusi iyilik mi bilür meger ki hādise-i (14) pärelersin bir gice fırsat bulup ol bi-çāre (15) pür päre çobānı bir dereye atup cümle libāsların (16) giyüp çobān şuretime girüp yüzine gözine (17) toprak sürüp güzelliğın bozup kendüye[71a/1] bir çehre eyledi. Çün ol gice geçüp irte (2) sabañ oldu. Yirinden ıurup ız bir Óarz-ı hāl (3) peydā idüp eline aldı ve bir eline çobānuñ (4) zir-destesin alup sürüp ol dem şehri-i (5) Kıaysum'a geldi. BaÓdehū dıvāne Muhsin Şāha (6) girüp Rüstem'i pāy-ı tahta görüp Hōca Muhsin (7) Ercesib Hān yirine Şāh olmış, oturur. (8) Mel'un görüp hayrān oldu. BaÓdehū biraz (9) durup dıvānı temāşā idüp andan sürüp (10) ileri geldi. Rüstem'ün önünde duÓā idüp nāme[y]ji (11) çıkarup eyitdi: “Server sizün bir cāriyeñüz var (12) imiş ğayet ile yanunuzda suçlu imiş işte (13) şol nāme[y]ji baña virüp size gönderdi” didükde (14) Rüstem bilüp eyitdi: “Hay melÓüne Óaceb gene ne (15) yalan dürse gerek ola, diyüp nāme[y]ji alup (16) okıdı gördi. Ol mekkāre ve ğaddare yarāk (17) hastası kıadınlar adınun çekici melÓüne tam da[71b/1] dimiş ki:“İy Dilāver-i Óālem-i devlet kıarınıñ ve (2) saÓādet rehinüñ ola. Bu derd-mend-i bi-çāre (3) Girdābe cāriyeñ ve ol senün Óāşık-ı sādıkun (4) olup işte bu yolda Óāşıkun belāasıyla (5) bu kıabahāt Zırā bu yanda bilürmeye acil söz adam(6)olmaz ola kim sen de beni bi-çārenün hāline (7) merhāmet idüp baña muhābbet idersin” diyü ümiz(8)idüp bunca fesādlar eyledüm benüm de elümde nesne (9) yok taķdırde olıcaķ var imiş; ammā gene senün(10)sadāķatun berakātında Hāķ seni şaķlayup ve saña (11) kıasd eylemek üzere seni ğālib idüp

cümle(12)düşmānlarıñı hāk ile yeksān eyledi. Eger ben(13)bi-çārerüñ hāline rahmet eyleyüp etdügümüze(14)kılmayup ahvāl-i perişānumdan istinkāf buyurulmayup(15)kandeligümden istiḥbār buyurulursa sizün bu dil-i(16)sevdā-yı Őiřkuñuz ile Mecnūn gibi tađlara çobān(17)şekline girüp güya orada ḥasretinden bađ[72a/1]yaśdanur gibi çobān deste çöpine tayanup tađdan(2)tađa gezüp özge derde giriftār olmışdır. Şöyle (3) bilesüz dinüñ Őaşkına baña merḥamet eyle eger afv-(4)iyete lāyık isem de sizler itdügüme kılmayup biz bi-(5)çāreñüzi kapuñuzdan redditmeye siz eger sulṭānum(6)ḥātunluđa lāyık degül isem cāriyeñüz olup(7)ayda yılda bir kerre cemālinüz gördiğüm yiter bu ḥuśuśda (8) ben bi-çāre kemlik eyledüm; ammā luuḥ idüp siz (9)eyülik idüñ, diyüp andan eyitmiş ki:“İy Dilāver! (10) her ne cevābuñuz olursa gönül alçaqlığı idüp (11) ol nāme-yi size viren çobāna diyesüz ol bize (12) ulaśdırur”diyüp sizün ḥānum itmiş. Rüstem (13) çün bu cevābları amade aklıdı taŐaccüb idüp (14) bir zamān hayran oldı.Andan baş kıldurıp(15)gülerek eyitdi:“Yā çobān şimdi ol melŐūn (16) kındadır”diyüp Rüstem’üñ bir miķdār gönli yumuşayup (17) eyitdi: “Ansuñ bundan kurtulup” eyitdi:[72b/1] “Bundan kurtuluş yoķdur bize uyup ulaśdı” (2) didi. Ve hem ol gice Rüstem,Girdābe’yi gördükde (3) bi-ğayet güzel görünmişdi gönli Girdābe’ye azıcuķ (4) meyl itmişdi. Ammā Şāh’a ḥıyanet itmek nice kābil (5) ḥuśaśa Ḥamza evlādından ola; ammā çün Muḥsin (6) Şāh baķup çobānı ve nāme-yi ve Rüstem’üñ çobān (7) ile ince laķırdın dinleyüp daḥı işitdükde (8) dönüp Rüstem’e su’āl eyledi, eyitdi: “Gözüm (9) nūrı nedir? Bu çobān ve nāmenüñ aslı kimden (10) geldi” didükde Rüstem-i ŐAlemşāh-ı Rūmī işte (11) gördiñ, diyüp nāme-yi Muḥsin Şāh’uñ (12) eline sundı. Muḥsin Şāh ol nāme-yi nażar (13) idüp okıdı, gördi. Ol Girdābe-i laŐin (14) den gelmiş ol dem Muḥsin Şāh çobānuñ (15) yüzine diķkatle andan nażar eyledi Girdābe kendü (16) idügin bildi. Rüstem eyitdi:“Benüm ođlum ol (17)çobān Girdābe kendüsidür” didi. Çün Girdābe[73a/1] gördiğinden

bildiler sırrı aşikare oldu. (2) Ol dem la'îin Rüstem'ün ayağına düşüp eyitdi: (3) "İy Server bu dem beni ya kendü elinle öldür (4) yahud cāriyelige k̄abul eyle" diyüp vāfir ağladı. (5) Muhsin Şāh ve dīvānda oturan begler Girdābe'ye (6) gözi göyünüp dönüp Rüstem'den ricā eylediler (7) ve eyitdiler: "Server yetişür şol mel'Ōüne cefa (8) eyledünüz, bunı cāriyelige k̄abul eyle, didiler. (9) Belki Müslüman olur. Zīrā başına çok (10) hāl geldi ğayri ıslāh olur, diyüp (11) Rüstem'e ricā eylediler. Rüstem olduğı için n'eylesin (12)beglerin sözinden çıkmayup ol dem server, la'Ōinüñ (13) şu'cın Ōafvidüp emr eyledi. Ĥareme iletdiler, (14) ba'Ōdehū Girdābe'[y]i Rüstem'e nikāh idüp alıverdiler. (15) Girdābe maqsadına irişdi. Rüstem'le zevk ü (16) şafāya meşğul oldu. Girdābe, Rüstem'den ziyāde (17) şafā eyledi. Zīrā ki aña Rüstem ziyāde kuvvetlü Dilāverdür [73b/1] gice gündüz çalışur yorulmak bilmez, çün birinci (2) gün bu hālde geçdi. Ezin-cānib bir gün bu diyāre (3) Çin'den birkaç bāzırganlar geldi. Rüstem'e buluşup (4) hedāyelerin virdiler. Rüstem de ol bāzırganlardan (5) vāfir yādigār şatun alup ve hemān bir dāne mäh- rūy (6) ğulām gördi. Ol dem hōcadan su'Ōāl (7) idüp eyitdi: "Bu oğlan n'enizdür, oğluñ mıdur,(8)yoħsa k̄uluñ mıdur?" didükde eyitdiler: "Server (9) şatılıkdur." didiler. Hemān Rüstem'ün oğlana (10) gönli düşüp ziyāde begendi ol oğlan (11) adı nedür? diyü su'Ōāl eyledi: "Siyavuş'dur" didiler. (12) "Ol oğlanı baña şatun." didi. Hōcalar n'ola (13) Server diyüp oğlanı şatın alup kendüye (14) saki edindi andan ğulām Rüstem'e hīdmet itmege (15) başladı. Ammā k̄azā ve k̄aderi gör ki Rüstemdür dilin (16) utamayup yañıldı. Ol bāzırganlardan alduğın (17) yādigārların ekşerin Girdābe'ye bağışladı. Girdābe eyitdi: [74a/1] "Sul'ānum çün bunları bize bağışladuñuz lākinin (2) kendüñüz daħı ne alduñuz?" didükde ol ma'hāl Rüstem (3) ğāfil bulıñup eyitdi: "Çoklık bir nesne almadan (4) ancağ bir civān ğulām aldum ve kendüme saki itdüm." (5) didi. Ol dem Girdābe daħı Server'den taze ğulām (6) adın işidüp yüregi oynayup Ōacep ben (7) ol ğulāmı kaçan görüp anuñla

āşına oluram, (8) diyüp fikre vardı. Ol dem iştiḥāsı ğalebe (9) eyledi. Anı görmek arzūsında oldu hele neyledi (10) ise irüp aḥşama kıomayup ol ğulāmı (11) görüp Óāşık oldu. Andan kendüye eyitdi: “ ÓAcep (12) ben bu ğulāmı nice sayd idüp safāsını sürem.” (13) didi. Ol ğulām tamam Óākıl-ı baliğ almışdı, (14) bir şuḥ ğulām idi. Bu laÓın kimi görse andan (15) umardı. Ol dem bu melÓün buña dahı gice (16) ḥāber gönderüp eyitdi: “Baş! İy Siyāvüş ben taze (17) sen taze ağaḥ olıcağ ḥerif ise bir çirkin [74b/1] ḥerifdür beni asla sevmez ol ecilden ben de anı (2) sevmezem imdi senünle birlik olup bu Hüsrev (3) didükleri ḥerifi öldürüp andan sen Şāḥ (4) ol saña muḥālefet ideñ ḥakķından gelemüm kıorķ- (5) ma zırā benüm babamuñ bunda tevābıÓ çokdur. Anlar (6) saña bir dem iderler.” didi. Ol ğulām da ne ola (7) diyü iş görmüş degül ne bilsün soñra başına (8) ‘ukūbeler geleceğın gördi. Ḥāzır nigār vehm-i salṭanat (9) hemān kendün yidi iklime sulṭān oldum kıyās (10) idüp ve hem ekşeri bu ğulām kısmında bir asıl (11) çok olup dahı bu Óavratı görmeden böyle (12) cevābları işidüp Óaklı gitti ez yirinden (13) urup Bānū’ya geldi, Girdābe ğulāmı görüp (14) Óakıl dāóiresinden çıkup bunlar birbirine ol kıadar (15) muḥābbetler eylediler ki hemān Leyla ile Mecnun’a döndiler. (16) Ol dem Siyāvüş melÓün Girdābe’ye eyitdi :“Meded! (17) Sulṭānum buyuruñ ḥidmet nedür?” Girdābe eyitdi: [75a/1] “Yā Siyāvüş bu dem murādum seni sineye çekmekdür imdi (2) sen de baña meyl idüp visālüm bağına girmek (3) dilerseñ var ol Hüsrev nā-bekārı kıatl (4) idüp başın baña getir. Ben de seni bu diyāra Şāḥ (5) idem.” didi. Ol dem bir iḥṭar da n’ola sulṭānum (6) başum üzere, diyüp gitti. Andan Rüstem’ün (7) fırşatın gözlemege başladı. Çün Server-i Óālem bir gün (8) emr idüp bir Óalı meclis kıurdılar. Dün nışfına (9) varınca Óişret idüp meclis ahir olduķda (10) Server kıalkup cāmeḥābına varup yatdı. (11) Siyāvüş, Server’ün yatduğın gördi. (12) Fırşatı ğanimet görüp hiç tereddüd itmeyüp (13) bu da efendümdür ekmeğın yidüm soñra yoluma (14) gelür, dimeyüp ḥançerin Óuryan idüp bir

yol (15) Rüstem'ün boğazına çaldı. Rüstem cân acısı (16) ile kendün döşekden aşağı atdı. Andan (17) kan dañı fışkırup aķmağā başladı. Artuķ [75b/1] deprenmeyüp bî-ħoş oldu. Berüden Siyāvuş Ömründe (2) böyle iş başına gelmedüğinden Rüstem'i öldi şanup (3) baÖdehā vurup bir kilim getirüp Rüstem ol kilime (4) koyup arkasına urup şehirden çıkup (5) deryā kenārına gelüp ol arada Rüstem'i bıraķdı (6) andan Siyāvuş sürüp Girdābe'nün yanına gelüp (7) eyitdi: "İy cânumuñ cânı işte emrünüz üzere (8) olan iş bitdi dañı emrünüz nedir?" didi. Ammā (9) Girdābe çok laÖin idi, dönüp Siyāvuş (10) eyitdi: "İy yār-i cânum bari bu kadar olduğdan (11) soñra baña Hüsrev'ün başını getürmek gerek idün (12) imdi bu iş maħmūl oldu. Bir kerre Ercesib (13) Hān anı kendü eliyle boğazlamışdı. Soñra biri (14) bulup tımār idüp eyü oldu, 'ākıbet (15) gelüp atı öldürdi. Ol nā-bekārın ol (16) asıl zahmdan elemi bu kadar anuñ vücūdı zahmdan (17) görünmez imdi durma var baş kesüp getür." [76a/1] didi. "Yoksa böyle olmayınca ne Rüstem ölür ne (2) şah olursın." didükde Siyāvuş, Girdābe'den (3) bu cevābı işitdükde eiz yirinden durup (4) Rüstem'i bıraķduğı yire geldi. Ammā rāvi eydür: (5) "Çün ol bed-baħt Rüstem'i öldürüp getirüp (6) ol araya bıraķdı idi meger ol araya yaķın (7) bir köy var idi. Ol köyde kimse var idi. " (8) Adına Mahūr-ı māh-gır dirlerdi. Gice eyle yirinden (9) urup balık avlardı gene ol gice gelüp (10) vāfir çıkarup yükin utdı, andan gördi. (11) Balık çokdur andan sürüp oyna gelüp sepetlerin (12) aldı. İçine balık doldura ve bunı bir eyüce (13) hımārı var idi. Gerçi hımārın eyüsü olmaz (14) meger bunı çok getüre imdi bu da ğayet kuvvetlü (15) hımār idi, alup getürdüğü balık yükle de (16) hıket Rüstem'ün yatduğı yire geldi, gördi. (17) Bir nesne ķona ğarķ olup yatur hay yazuķ [76b/1] bu ki hıramlar rāst gelüp bu hāle ķomışlar Öacaba (2) bu öldi mi diyüp Rüstem'e yapışup gördi dañı (3) ölmemiş Bre meded! Ben şuna tımār idüp belki (4) soñında baña bir eyüligi dokınur ve hem şevāb ider, (5) diyüp Rüstem'i kıldurup hımara yükledüp Server'i (6) alup

oyuna getürdi. Meger bu Maḥur-gir (7) "Nevruz Bānū, nām bir kıızı var" idi. Gelüp Rüstem'e (8) nażar eyledükde bildügi Hüsrevdür. Zirā bu Nevruz (9) Bānū, Rüstem kııssaların şehre varup Girdābeyle (10) mācerāların işitmişdi. Andan babası (11) Mahūr'a eyitdi: "İy peder senün başına devlet (12) kıondı, Mahūr nice" didükde kıız eyitdi: "Bu Dilā- (14) ver, Hōca Muḥsin'ın oğlu Hüsrevdür ol Girdābe (14) laŕın bu Dilāver'e Őāşıķ olur bu ise (15) anı istemez işte bir defŕa Ercesib Hān'a boğazlatdı. (16) Şimdi de Allāh bilür ne fitneler kıoparmışdur. (17) Bu işi yine o melŕün itmişdür ḥayf [77a/1] şol Dilāver'e diyüp ağlamağa başladı. Mahūr (2) kıızından bu cevābı işidüp hay meded! Yazuķ (3) olmuş" didi. Andan Mahūr yirinden ĩurup (4) varup şehirden bir ũstad cerrāḥ getürdi. (5) Şol Dilāver'e tımār eyle ne dilersen saña (6) vireyüm, didi. Cerrāḥ da nŕola diyüp ĩiz ancaķ (7) şu getürüp Rüstem'ün zāḥmın yuyup pāk (8) idüp kıānın dŕkdürüp baŕde dikilüp (9) ũzerine merhem sürüp haşek ile bend eyledi. (10) Andan Rüstem'i cānehāba yaturup baŕdehū cān ile (11) Rüstem'ün tımārına meşğŕl oldılar. Andan Rüstem'ün (12) kim idüğün cerrāḥa dahı bildürüp ve kimseye (13) dime, diyü tenbiye eylediler. "İnşāŕallāh bu Dilāver (14) eyüce olursa devlet idersin." didiler. Andan (15) bunlardur yanında bulunanı cerrāḥa virüp (16) çıķup gitdi. Kāhinci bir gelüp Rüstem'i yoķlamağa (17) başladı. Andan Rüstem'ün ũçünden sonra Őaķlı [77b/1] başına gelüp gözin açup kendŕsin ol ḥalde (2) gördükde hemān derāni bir āḥ çeküp felek āyinesin (3) siyāḥ eyledi. Andan bu nażmı inşāŕ eyledi. (4) Beyit:

miŕmār ezel balcığa çŕnkim el urdı (5)

şan derd ũ belā ğamla yoğurdı.

"İy Öaceb (6) bu genç yaşımda benüm başuma gelen derd ũ belā hey diriğā (7) ki bilmedüm çok kimselerin ḥāḥının yıķdum imdi (8) böyle olmaz yire bedduŕā aldum eyü degil imiş (9) imdi baña ne

oldı? İse hep andan aldı” (10) didi. İmdi bunlardan çok hāsāa alınur (11) andan eyitdi: “İy kişiler sizler kimlersiz ve beni (12) kanda bulduñuz ve beni kim bu hāle kōdı?” didi. (13) Bunlar eyitdiler: “Server bilmez saña bu işi kim itdi. (14) Ammā bizler seni deryā kenārında bulup getürdük (15) işte saña tımār ideyoruz aslı budur elem (16) çekme Hudā kerimdür, inşāóallah gene ölmeyüp (17) halaş olursız.” didiler. Rüstem bunlara duŌā idüp [78a/1] hayır ola, inşāóallah ölmezsiz sizün de hizmetünüz (2) zāyiŌ olmaz, didi. Bunlar eyitdiler: “Hemān Server (3) siz hemān saĝ oluñ zırā sizün şıhhatünüz (4) dünyā diyüp tımāra meşĝöl oldılar.” Ammā rāvī (5) eydür: “Siyāvus” didükleri laŌin, Rüstem’i bırakduĝı yire gelüp (6) elinde yalın kılıç yaŌni Rüstem’i helāk(7)ide andan varup Nigār’un visāline iriše(8)ve hem Şāh ola, ammā bu iş müşkildür cemŌi zamānda (9) gülden pādīşāh ve hālāyıkdan kādın çok olmaz (10) sāŌiri olsa gene kāyıldür. Çün ol laŌin (11) Rüstem’i arayup bulamadı ol dem çün başına (12) sıçrayup Bre meded! ŌAcep hāmākāt eyledüm şimdi (13) ben Nigār’a ne cevāb vireyüm, diyüp ol dem fikir (14) idüp kendüye eyitdi: “Bu arada cānavar çokdur (15) gelüp yimişler.” diyüp Bānū’ya: “İy cānum (16) başuñuz saĝ olsun işte ol Hüsrev (17) didükleri nā-bekārı varup gördüm üzerine [78b/1] cānāvarlar üşü[sü]p yimişler” didükde ol melŌūnuñ (2) yüreĝi oynayup cānı aĝzına gelüp eyitdi: (3) “Hay ne yavuz haĝa eyledüñ kōrķma ki gene biri (4) bulup tımār ide soñra hāl müşĝöl olur, (5) gelüp bizi kōatlı ider” diyüp fikre vardı. (6) Ammā melŌūne iştihasından ölmenün dirilmenün (7) hāfıf ider mi? Meded! Bu dem bu cevābı pahaluya (8) çekem herçe baŌde bād ne olmaķ ihtimālī var, (9) diyüp andan melŌūn bir adam başını kesüp (10) kendüye tabiŌ olan kimselerden sekiz yüz (11) miķdārı kimseleri ol gice daŌvet idüp (12) bunlara çok türlü vaŌdeler idüp ben bu gice (13) Rüstem’ün başın kesdüm imdi dilerem ki bu ĝulāmı (14) tahta geçürem ammā sizler de baña muŌavenet idüp (15) muhālefet ideni helāk idesiz. Ben de size (16) çok riŌāyet iderem, didi. Anlar da

gördiler, (17) hâzır māl neylesinler ve hem ne kıadar zengin olsa [79a/1] bu mālı görüp gene uçkurı gevşer. Bunlar da (2) n'ola baş üzerine, didiler. Zırā zamāna ih̄sān (3) kıulıdur bir iki gün bir adam uykı çağırıp (4) yidürüp andan içirüp ih̄sān eylesek (5) dördünci gün bir ğayri adamla ülfet (6) itsek ol evvel getürdüĝin adam saña ol kıadar (7) Óadāvet ider ki olmaz, imdi buña ne işler (8) zamānda çok olur çün ol gice geçüp irte (9) şabah oldı. Ol fitneyi rüzĝar kendüye (10) tabiÓ eyledüĝi biñ miķdār adam ile ħurūc (11) idüp ol gice peydā itdüĝi başı Hüsrev'indür, (12) diyüp getürüp bir cān üzerine degdi. Andan (13) Siyāvuş'uñ elini tutup tahta geçürdi. BaÓdehū (14) diller nida itdürüp şehürlüyi bu ahvālinden (15) āĝāh eyledi. Şehürlü feryād eyledi ve çoĝı (16) Siyāvuş'a itāÓat itdiler. Bir yire ne yabana (17) söyler bu kıahpe-yi rüzĝar ne yaman irseñ [79b/1] melÓüne olur uçkursuz fāhışeden kıalmaz. (2) Cihānda böyle Óavrat olur mı? İmiş imdi (3) bu melÓüne geleli bize rahat yok gördüĝi arada (4) ne fitneler žuhūr eyledi. Hemān bunı öldürmek (5) gerek, diyüp kıarşu kııyam şandılar. Ammā olmadı (6) buña tabiÓ olanlar şehrūñ bellü başlıları idi (7) ve daħı her birinūñ yokdur tevābıÓ var idi. (8) Ol melÓüneye muhālefet idenlerden çok kimse (9) öldürdiler. Ammā yirinden şehürlü el bir idüp (10) Muħsin Şāh'ı kıaçırdılar. Berüden ol mekkāredür (11) ħāh-nā-ħāh cebren ve kıahren Rüstem'ün kıulı Siyāvuş'ı (12) Şāh eyledi ve şehürlüyi itāÓat itdürdi. (13) Hōca Muħsin'ün ocaĝına incir dikdi, cümle (14) mālın zabıt eyledi. Andan ol melÓün (15) gice gündüz Siyāvuş ile şafalar sürüp (16) anı söyle sürdüĝüm çalışmakdan benzi (17) zaÓferāna [safrāna] döndi, gerçi ĝulām yeñi Óaķıl ol- [80a/1]mışdı. Ammā neylesin hāmdur; ammā melÓün istedüĝin (2) buldı. Bunlar bu şafāda gün-be-gün irte ĝüñ (3) işi vardır, didiler. Eger Hüsrev ölmeyüp (4) bir ħarafdan žuhūr iderse üçüncide ölmeyüp (5) illā ħayır ya ol bizi yā biz anı helāk iderüz, (6) diyüp devlet bize ya aña diyüp ĝam elemi ferāmuş (7) eylediler. Ammā dimezler ki elbette iden bulur ve inleyen (8) ölür, dimezler. Zırā ki

hıyānet iden kimse (9) dünyāda ve ahirette cezasın bulur işte bunların (10) şafalar üç aya bile varmaz cezaların bulurlar. (11) Hele bunlar bu minvāl üzere şafalar idüp otur-(12)mada ammā yirinden Hōca Muhsin kırtulup şundan (13) bir yana girüp kendü ile düşünürken hātrına (14) bu geldi kim meger Hōca Muhsin'ün, Mahūr-ı mäh-gir ile (15) evvelden dostlığı var, didi. Şehirden taşraya (16) çıktıkda kendüye eyitdi: "Varup Mahūr'ün (17) evinde birkaç gün oturup göreyüm ne hāl [80b/1] žuhūr ider." didi. Sürüp Mähūr'ün evine (2) geldi. Kapuyı urdı, Mähūr da kapuya (3) gelüp gördükde hoş geldün Şāhum bu dem (4) ciger-küşeñüzi yoklamaga mı geldünüz? diyüp (5) söyledükde Hōca āh idüp eyitdi: "Yā Mahūr! (6) Bre nasıl sözdür ki söylersin kıanda giden (7) oğlum Hüsrev, Óaķıbet Girdābe didükleri (8) la'ın elinde helāk oldu ve beni dahı (9) tutup helāk itmek diledi. Ben de kaçup (10) cānumı hālās eyledüm bunda[n] geldüm." diyüp ağladı. (11) Ol dem Mahūr'a Mäh-gir gülüp eyitdi: "İy Şāh-ı (12) Óālem saña meşur da olsun ki oğlın Hüsrev (13) sağdur. Ben filān yirde zāhmdār bulup (14) getürdüm tımār iderem," diyüp ahvāli (15) iólam eyledi. Hōca Muhsin bu cevābı işidüp (16) şād olup dünyālar anuñ oldu. BaÓdehū (17) Mahūr'a duÓā idüp andan Hōca Muhsin'ün [81a/1] eline yapışup Rüstem'ün öldüğü yire getürdi. (2) Hōca, Rüstem'i görüp hay ciger-küşem dünyāda (3) seni gene gördüm, diyüp hāl hātr sordı (4) gözlerinden hāsret yaşların dökdi. (5) BaÓdehū oturup ahvāli beyan eyledi ve eyitdi: (6) "Server işte seni ol Girdāba melÓūn (7) Siyāvüş ile birlik olup seni aña boğazladup (8) baÓdehū anı tahta geçürdi." diyüp ahvāli (9) hāber virdi. Rüstem bu cevābları işidüp (10) eyitdi: "İy peder ğam degüldür ben bu zāhmdan kıur- (11) tulursam varup anların hāķķından gelüp (12) intiķām alurum" didi. İşte Rüstem bunda eyüce (13) olınca Hōca Muhsin[in] yanında gitmedi. Rüstem de biraz zāhmın [çeküp] (14) günden güne eyü oldu. Ammā rāvi eydür: "Ol (15) zamān ki Erceşib Hān Rüstem'i boğazlamışdı. Ol (16) bağbān bulup Rüstem'i cerrāha virmeyüp

kendü (17) tımār itmışdı. " Bu kez Rüstem'ün boynı egrice [81b/1] olmışdı. Ammā bu def'āa dahı evvelki yirinden (2) boğazlanmışdı. Mahūr, cerrāhā tımār itdürmekle (3) boynu doğru bitdi. İmdi kıssadan hıssē (4) Hâk Ta'ālā öldürmedügi kıl[u] kimse öldürmege (5) kâdir degildür. Cümle 'Öālem bir araya cem'Ö olsa (6) bir kıluna ziyān idemezler. Andan tamām Server (7) eyüce olduğdan soñra bir gün emir idüp Mahūr (8) Māh-gır varup Server için şehürden ālāt-ı (9) hârp getürdi. Server yirinden urup ālāt-ı (10) hârbe mustagrak olup ol köyde kırk (11) dāne yigit oldı. Yanına cem'Ö olup ba'Ödehū Māhūr (12) Māh-gir ve Hōca Muhsin yanına alup bir seher şehir (13) kapusundan içeri girdiler. Şehürlü cümle Rüstem'i (14) cānı gönülden severler idi. Ol dem Server'i (15) sağ görüp cümlesi şād olup her tarafdan (16) gelüp Rüstem'ün ayağına düşdiler. Andan du'Öā (17) idüp hoşgeldün Server elhamdulillah kine seni [82a/1] sağ gördük" didiler. Rüstem gördi şehürde kendüye (2) karşu kor yok şād olup ol dem sürüp saraya (3) geldükde birden Girdābe'ye haber oldı. İy Bānū işte (4) Rüstem ölmemiş sağ āsan gelüp irişdi, belālar (5) mübaregi" didükleri mel'Öün bu cevābı işidüp 'Öaklı (6) gitdi kendüye eyitdi: "Hep bu dem suç benümdür ki (7) kendü işüm ellere inanup da varup kendü (8) elümle nā-bekārın başını kesemedüm gör imdi bāşıma (9) ne belālar geldi" didi. Dimez ki mel'Öün olacak (10) olur, Hâk Ta'ālā öldürmedügi kılı öl[dür]mez andan (11) Siyāvuş'a eyitdi: "Bre oğlan ne durup bakarsın (12) sen de erkek degül misün? Fiz süvar olup Hüsrev'ün (13) hâkından gel" didi. Zırā ol nā-bekārı iki (14) kerre şığırklar gibi boğazlandı kuvveti kalmadı, didi. (15) Siyāvuş, dahı Girdābe'den bu cevābı işitdi (16) gayrete gelüp ālāt-ı hârbe müstagrak olup (17) süvar olup saraydan taşra olup Rüstem'ün [82b/1] önün aldı. Server dahı ol gulāmı görüp ziyāde (2) gāzaba gelüp ansuzdan bir na'Öra öyle urdı kim (3) Siyāvuş'la bile gelen biñ adamuñ çoğının zahire- (4) leri çāk oldı. Çün Siyāvuş la'Öin ol (5) na'Öranuñ heybetinden serāşime olup hâreketden (6) kıldı rahşı

üzere kâdir oldı. Andan Rüstem (7) irişüp Siyavuş la'Öine eyitdi: "İy mel'Öün (8) bir fâ'Öil bu iş ne işdür ki sen varup (9) bir fâhîşe Öavratuñ sözine uyup kendü (10) aķçesiyle seni şatun alan efendiye ihânet (11) idüp öldürmek murâd idersin ya sen öyle mi? (12) Kıyâs idersin ki bundan şoñra Öâlemde şağ gezesin (13) dünyâda ve ahiretde bu nâm olmayasun, diyüp irüp (14) o la'ini kemerinden kşapup kşıldurup saray (15) divânına öyle urdı ki hurde-hâşe hâş (16) oldı." Andan sürüp Server saray kşapısından (17) içeri girdi ba'Ödehü haykırup eyitdi: "Şaķıñ [83a/1] Girdäba la'Öin'i kaçurma[yı]n yoksa cümlenüzi kıraram" (2) didi. Ol dem huddâm-ı saray erişüp ol (3) la'Öini şaçından tutup sürüyürek Rüstem'ün (4) öñine getürdiler. Girdäbe dahı Server'in önine (5) geldükde hemân ayağına düşdi eyitdi: "İy Dilâver-i (6) Öâlem ve iy gözde-yi beni adem kerem eyle lu'f eyle (7) bu dem benüm tâzelligüme yazuķdur ve böyle güzelligüme (8) merhâmet idüp bir kşaşuķ murâd kşanuma (9) girme bu kerre dahı günahımı Öafveyle ve beni başına (10) çevir âzâd eyle bir dahı bu kşabaĥatları bir dahı (11) itmeme" diyüp Server'in ayağına düşüp yüzün (12) gözün sürmek diledi. Ammâ Rüstem kşomayup (13) eyitdi: "İy la'Öin senün itdügün ne işdür bir (14) şehürde senün şomluguñ ucından bu kşadar (15) adam telef oldı. Bu dem gene durup amân (16) dilersin; amân bulduķda araya gene balğam bırağup (17) bir fitne dahı bırağup gene bu kşadar adam helâķına [83b/1] sebep olsun imdi şimdi girü benden saña (2) amân bu kşadar senün öldürmek çokdan geķmiş, (3) diyüp hemân buña bir depme urup yüzü (4) üzerine yıķıldı. Ammâ kâfir gene feryâd idüp (5) ammâ sözime inanma kafir idüm Müslümân oldum, (6) diyüp niyâz eder. Server bunuñ feryâdına baķma-(7)yup ayaķları ile bir ayağın üzerine basup (8) eliyle bir ayağından tutup eski bez gibi ikiye (9) yırttı. Girdäbe itdüklerin buldı. Çağıra çağıra (10) cân virdi. Andan Server pârelerin atıvirdi. (11) Yürü imdi la'Öin-i Öâlem senün şerrinden kşur-(12)tıldı" didi. Andan Server bu mel'Öüne naķil (13) ne kşadar tabi'Ö var ise amân virmeyüp (14) cümle helâķ

eyledi. Aşla bir ferd kıomadı (15) imdi yārān gün gör imdi iden nice (16) bulur zīrā bir Óavrat erinün üzerine (17) ihānet itse veya bir kıul efendisine ihānet [84a/1] itse dünyāda āhiredde cezası çeker. Bunlar ise (2) dünyāda cezaların bulduğına kıāóillerdür. Ammā (3) gel gör ki āhiredde çekeceği Óazābları sóрма (4) imdi benüm cānum bu bābda Óa kııl olan kimseler (5) bu mekkāreden çok gayret alup baÓdehū (6) Óa kııllarını başlarına düşürüp insāfa geleler (7) imdi ne kııśśa-yı dırāz idelüm, bizi gene sözümeze (8) gelele bu ıarafdan şehrin āna bir Óıyanı kūşe-(9)ye bölük bölük gelüp Server'ün ayağına (10) düşüp itdiler. Elhamdulillah Hudā'ya şükürler olsun (11) böyle ğazayı alır, eyledünüz vehem ol mekkāre bu şehirden (12) geleli bu kıadar fitne ve fesādlar oldu ve dahı bir (13) kıullarunuz olur yanımızda rahāt eyle oturmadan (14) kıal kıdı. Hele bu dem gene siz "Server'in heybetinde ol (15) laÓınün şerrinden halas oldu kı" didiler. (16) Ve siz de metanet idüp ol laÓın aradan (17) kaldurduñuz, didiler. Rüstem eyitdi: "N'eyleyüm elümüzden[84b/1]ne gelür ta kıdirde gör çekmez var imiş bu laÓın (2) sebep oldu. Ammā itdüğinde buldı" didi. (3) Andan gene taht senündür, diyüp Hōca Muhsin'i (4) Şāh itmek diledi, Hōca eyitdi: "Gözüm (5) nūrı ben Şāh adamı degilem ne belādur. "ÓAlemin (6) ğavđası benüm ne geçinmez hālüm var" didükde ol dem (7) Rüstem sen bilür, diyüp Māhūr Māh- ğır'ın (8) elinden yapışıp tahta cālūs itdürdi. (9) Andan Hōca Muhsin'i vezir-i aÓzam eyledi (10) ve ol bağın bađbāna bağşıladı. Vāfir ihāsānlar (11) eyledi ol dem cümle hāl kı Rüstem'e duÓalar eylediler. (12) Andan Rüstem, Māhūr Şāh'a eyitdi: "Pııım ben (13) senün kıızuñ görüp gönül virdüm ve baña (14) çok hidmetler eyledi. Üzerümde hā kı kı (15) çokdur senden rica idermege baña viresi[n]" (16) didükde Māhūr Şāh da nÓola, diyüp ol dem (17) emir eyledi. Muhtaśırca dönüp idüp sekizinci [85a/1] gün oldukda İbrahim Şeriki üzere nikāh olup (2) bunları gerdege kıodılar, murād eylediler. (3) Lākinin sözin bu kıızdan oldu, olmadı (4) dirler. Çün Rüstem bu kıadar Óa kııbeler śavup baÓdehū (5) inleyüp

kaldı şefa eyle işrete meşgûl oldı. (6) Ezin-cānib bu ʔarafdan ol zamānum ŐŐmer ŐAyyar, Rüstem'i (7) ol vadilerde arayup bulmadı. Āhir Mekke'ye gelüp (8) Ħamza'ya bulısup Rüstem'ün Ferhād ile olan kıssā-(9)sın ve Kūbād-ı şehriyār oğlı, Muzaffer Şāh ile Rüstem'ün (10) macerasın birbir hikāyet eyledi. Andan kalŐa ũze- (11) rinde Lendühā ile bulısup oğlı Ferhād'un (12) kāmın yire dökmege and içüdüğin haber virdi. Ol dem (13) Ħamza bu kıssaları işidüp hayrān oldı ve eyitdi: (14) "İy ŐAyyar inşāóallah oğlım Rüstem'üm sağdur. (15) Zirā anuñ ĥaqqından Hōca dimişdür ki bu defŐa (16) Rüstem sağ gelüp pederiyle kavuşur dimiş (17) ammā nidelüm Rüstem'ün ʔalīŐ gezmeden açılmışdur. [85b/1] Her kānda ise sağ olsun" didi. Ammā "İy yargār (2) Lendühā ya nedür senüñ ki böyle oğlınun kāmın dökmege (3) yemin ide ol ĥōd gayri; hayri ve şerri bilmez, bir dıvāne (4) bu kerre Lendühā da dıvāne mi? Olduñ ız var bu dem (5) baña Őaşkarı getür" didi. ŐŐmerdür nŐola, diyüp ʔaşra (6) çıkup Őaşkarı ĥāzır eyledi. Ħamzadur şuvār (7) olup ŐŐmer'e düş öñüme ŐAyyar diyüp bölige (8) anlara bir ĥaʔa olmadan irişelüm, diyüp ehl-i Mekke'ye (9) vedāŐ idüp yola revāne oldılar. ŐAcele birle (10) çekilüp gitmede ezin-cānib bu ʔarafdan Lendühā bin (11) SaŐdan Şāh'a geldi. Bu ʔarafdan Lendühā ol (12) kalŐa ũzerinden kalķup kalŐa-yı Şemmasiyye-yi (13) arzaidüp çekülüp getürdiler. Bir gün gelüp Şemmasiyye'ye (14) irişdi. Ol dem Siyāvüş ile siyah gümüş ile siyah düş bir nāme (15) yazup işte şol nāme-yi Muzaffer Şāh'a götürüñ. (16) Ol dāne cevāp iderse baña getürüñ, didi. ŐAyyarlar (17) ser-i çeşm diyüp sürüp kalŐa-yı Şemmasiyye'ye geldiler. [86a/1] BaŐdehā saraya Muzaffer Şāh gelüp kendülerün Őarz (2) itdiler: "Elçiyüz Lendühā'dan nāmemüz var" didüler. (3) Ol demde serhengler Muzaffer Şāh'a iŐlām idüp (4) destür olduğda ŐAyyarları, Muzaffer Şāh'a duŐā (5) idüp çıkarup nāmelerin virdiler. Muzaffer Şāh (6) daĥı ol nāmeyi açup oğıdı, dimiş ki (7): "Ey Server işitdüm benüm Ferhād-nām bir dıvāne (8) meşrep oğlım tutup ister imişsin ve (9) işitdüm ĥāla

habsinde imiş bu dem lu'f (10) idüp ol dıvâne-yi baña göndersen ol (11) dıvānenüñ ımar- hānecisi benüm ben bu dem anı (12) şöyle uşladayım ki bir dahı dost düşmān (13) dimeyüp rāst geldüğü ile ceng itmek (14) nice olur bu dem aña göstereyüm" didi. Muzaffer (15) Şāh bu minval üzere name-yi okıyup ol dem (16) baş aşığı salup bir zamān fikre vardı (17) Óacep şol dıvāne babasına virsem mi? didi. [86b/1] Yoğsa bu dem Ferhād'ı babasına teslim itmemde (2) ölür. Lakin şu kadar var ki şol koca Lendühā (3) benüm dedem Hāmza'yı sâhib-ķırāndan kimseler (4) galebe idememişdür, dirler. Bir yol göreyüm gerçekdi, (5) öyle olacak Lendühā Bin Sa'odan benüm kim oldu- (6) güm bilmez. Ben bu dem bir yol Lendühā ile dahı (7) görışem, diyüp gönilden geçürüp ba'odehü (8) ÓAyyarlara baķup eyitdi: "Varuñ söylen (9) ben bir yol anuñla imtiħān olsam gerekdür. Benden (10) selām idüñ ol istediği dıvāne benüm çok (11) adamım helāk eyledi hāla esir midür? Ol (12) dıvāne-yi ben de tımār - hāneci oluram virmem (13) diyüp bunlara cevāp virüp ri'āyet idüp (14) gönderdi. " ÓAyyarlardur sultāna Hindistan'dan (15) ırafaya gelüp Muzaffer Şāh'un cevābın söyledi. (16) Lendühā ta'accüb idüp eyü temāşā kendü oğlı- (17) muzu bize virmezler gibi, diyüp eleme düşdi. [87a/1] Tekrar bir nāme yazup Muzaffer Şāh'a gönderdi (2) ve eyitdi: "İy Server anı istedüğümdeñ ötürü (3) istemem lakinin efendüm sâhib-ķırānuñ oğlınuñ (4) ğarabetine sebep oldı. Rüstem-i ÓAlemşāh gibi Dilā- (5) ver'e husumet idüp ceng itmiş beni efendüm (6) sâhib-ķırān[un] yanında hācalete düşürdi. Ben de (7) ol ecilden şöyle and içdürmege ol dıvānenüñ (8) ķānın yire dökem imdi: "İy Server lu'f idüp (9) viresüz ki yeminüm yirine getürüp ol nā-hālefüñ (10) hāķķından gelem" didi. Çün nāme Muzaffer Şāh'a (11) geldi. Eline alup okıdı. Lendühā'nüñ, Hāmza'ya (12) derūnı muħabbet görüp hayrān olup kendüye (13) eyitdi: "Hezar aferin ziyādesiyle sadaķatdur ki (14) oğlı efendisünüñ oğlına böyle itdüğü (15) için kendü öz oğlıñ öldürmek işte (16) eyü şadāķat ancak olur imdi. Ferhād'ı, (17) Lendühā'nüñ eline

virmede Óālem yokdur. Zırā ben [87b/1] Rüstem-i ÓAlemşāh ile ceng idüp elümden zahm (2) hūrda
olmağıyla ğarabete düşdi. Ol hıcāb (3) var iken şimdi bunda virmede Lendühā olar (4) vire sonra
dedem śāhīb-ķırānuñ yüzine nice baķarum (5) dileñ hıcāb çekerüm ve hem baña soñra Óitāb (6) idüp
diye ki niçün elinde olan eşriñ (7) ahvālin duyduķda çıkarup virdüñ imdi (8) ol diñānenüñ helākına
sebepe olduñ (9) didükde ben dedeme ne cevāp vireyüm, diyüp (10) andan dönüp eyitdi: “Var Hüsrev
Hindistan'a (11) söylen ben esirümü virmem zırā Ħamza'dan elem (12) çekerüm eger kendüsi cebren
almaya ķādir ise (13) alsun yoksa fāriğ olup yoluna (14) gitsün” didükde ÓAyyārlar gelüp Lendühā'ya
ahvāli (15) iÓlām eylediler. Bu kez Lendühā elem çeküp göre (16) bu nā-bekār oĝlanı neyleyüm
Müslümandur ceng (17) itimam şāyed elümüzden bir haḩa śadır ola, diyüp [88a/1] elem çekerüm ol
Lendühā'yı dahı bilmez yā meger đarb ile (2) almaĝa ķādir degilem imdi eger ki lazum gelür- (3) se
kendüye miķđaran bildürem, diyüp (4) hemān dem ceng nida itdürdiçün ol gice (5) geçüp śabaĥ oldu
güneş kelle-yi ķāndan (6) bāş ķaldurup Óālem-i nūrıyla münevver oldu. (7) Beyit:

çün śabaĥ oldu yine āĝāz itdi ĥorōs

(8) śāh sarayından çalındı ḩabl ü kōs

seyrini (9) seyreyledi. Sitareler derūni dur eyledi. (10) Devvāreler hemān dem iki Óasker yirlerinden
ḩurup (11) ālāt-ı ĥārbe mustaĝraķ olup at, fil, gergedān- (12) larına süvār olup iki ḩarafdan iki bölük
(13) Óaskeri meydān merkezine gelüp sancaķların açulup (14) andan cenge ĥarbiler çıkarup andan
olaylar (15) ve śafālar baĝlayup nażar bir meydān kime göre varuñ (16) nāmın kim ķızına durken
hemān evveldem Lendühā ol (17) öfke ile ortaya gürzün eline alup fāÓil başına [88b/1] ceng al urup
Óāzm ü meydān eyledi. Bir yirden (2) Muzaffer Śāh, Lendühā'yı gördi ķara ḩaĝ gibi (3) seyrana geldi.
Çün birden Lendühā meydāna (4) girüp maĝara gibi āĝzın açup bir kez raÓd (5) felek gibi naÓra

urup eyitdi: "Benüm Lendühā (6) bin Sa'ōdan benüm oğlım Ferhād'ı baña iplik (7) ile virmeyen Cabelka pehlivānı gel görki Lendühā (8) anı seni elinden dārb ile almağa kādır olur mı? (9) imiř" didükde ol dem Muzaffer Āhen Kābād dāhı (10) Ĥaķ Ta'ōalāya tevekkül idüp atına mahmuz, idüp (11) miyāna meydāna gelüp Lendühā'ya muķābil oldı. (12) Kādeh meyde kılup selām virdi. Lendühā 'ōaleyk (13) alup nażar idüp gördi. Muzaffer řāh bir (14) deliķanlı Dilāverdūr hemān 'ōayni ile olad Ĥamza (15) oğlı Kūbād şehri-yāra benzer, Lendühā hayrān olup (16) eyitdi: "İy Dilāver kimsin ve kimin nesisin? Cabelka (17) diyānında saña kim dirler" didükde Muzaffer řāh eyitdi: [89a/1] "Ne sürersin ĥamle eyle žāhir küřtenüñ bir fikri var (2) benden ođlıñ isterseñ ĥamle eyle görelüm (3) buña göre erligin de vār mıdır? Yoķsa hemān (4) kaftān kalıbı mısın?" didükde Lendühā biraz elem (5) çekdi. Andan eyitdi: "İy deliķanlı Ĥamza'nuñ (6) Kūbād nām bir oğlı Cāballkā'da[n] bir kız alup o (7) evlendi idi. řāyed sen anuñ ođlu olasın" (8) didükde ol maħalde Muzaffer řāh eyitdi: "Kūbād (9) ve Ĥamza kimdür ki bir benüm gibi 'ōasker-keś Dilāver (10) oğlı ola imdi yā Lendühā bu zamānda ben bir (11) pehlivānüm ki Rüstem gibi Dilāver'i görevler eyledi. (12) şimdi senin de bağlayup oğlumun yanına gön- (13) dersem gerekdür" didükde Lendühā, pūr-āteř olup (14) elem çekdi. Andan dönüp ğāzābıyla eyitdi: (15) "İy nā-bekār oğlan tā bu ķadar tađruñ nedür?" (16) Ben seni benzetdügin adamlar senden alçaķ mıdır ki (17) elem çekersin 'ōAlemřāhları elüñ kimine kemter [89b/1] ķulları ölmez ve ölmeğe cān virirler işte diyār-ı (2) Hindistanda bir ulu sulēānuñ oğlıyam ki (3) adıma Sa'ōdan řāh dirlerdi. Ben dāhı anda (4) olan taç-ı taħtımı 'ōammuma teslim idüp gelüp (5) bir nice zaman bunda Ĥamza'ya ķul olmuşum ĥālī (6) ķulađumda olan münķuř anuñdur, diyüp ķu-(7)lağında olan münķuřa gösterdi. Muzaffer (8) řāh da görüp bař şalup eyitdi: "İy (9) rüy-i siyāh nā-bekār yā megersin bir hūner mi itdüm ķıyās (10) idersin ařla senüñ 'ōar namus yoğmuş (11) böyle bir yana varup

Ĥamza'ya ul olmıŝsın (12) imdi ben de seni döne döne ben de iderem kendüme (13) ul iderem Zırā benüm de murādum bu aradan varup (14) Ĥamzadan ālat ŝāĥib-kırānı alup andan Őāleme (15) ŝāĥibkırān olmadur" diyüp ez-ĝoŝup cenge (16) başladılar. Lendühā, Muzaffer Ŝāĥ da bir hayli uvvet (17) gördi, gönülden tahsin aferin eyledi. Ammā Muzaffer [90a/1] Ŝāĥ da Lendühā'nün her bir cümlesi menŐ idince (2) dünyāya yeni gelmiŝe döndi aĥir Lendühā, Muzaffer (3) Ŝāĥ'uñ zebun olduĝın görüp eyitdi: (4) "İy Dilāver gel yeter mitar derün maŐlum oldı. (5) Bir dıvāne iün bizümle bu mertebe Őadāvet, idüp (6) ceng itmek neden lazum geldi. Ĥuŝuŝa biz (7) anuñla baba oĝuluz senüñ baba eyle oĝıl (8) arasına girmek neden lazum gelür imdi (9) bu dem Őarzı saña şatun alma ĥayrludur. "İy (10) Dilāver anıda öyle bil ki daĥı ben saña (11) kıyāŝıya ĥamle itmedüm ki ŝāĥib-kırān ola dinden (12) olasın diyü" diyüp bunlar bu sözde iken (13) aĥŝam irişdi. Muzaffer Ŝāĥ, Lendühā'ya (14) eyitdi: "Hele bu dem yürü var yarı gör ki (15) nice oĝlñ yanına varursun" didi. Lendühā (16) eyitdi:"Hoş güzel yā budur ki ben senüñ (17) bārigāhına varam ya sen oca Lendühā'nün[90b/1]bārigāhına gelesin" diyüp yerinden selāmlayüp (2) dönüp ondılar. Çün Muzaffer Ŝāĥ gelüp (3) bārigāhında arar, idüp kendüye fikir idüp (4) hay oca Lendühā Öaceb söz söyledün ben saña (5) kıyāŝıya ĥamle itmedüm dersin benüm de dedem erenlerin (6) Ŝāĥ'ı ne imiş ya senüñ kıyāŝıya ĥamlenüñ (7) nice olur yas böyle olca seni döne döne zebun (8) idüp bend idüp kendüye ul iden (9) ĥamlesi nice olma gerekdür, diyüp ĥayrāta varup (10) andan beglerine medĥ eyledi, eyitdi: "İmdi görüñ (11) benüm dedem erenler Ŝāĥ'ı ne imiş böyle bir dıvi (12) arb-ı destiyle kendüsine bend itmiş imdi. "İy (13) begler beni yāren duŐādan unutmañ ola kim (14) yaamı suĥuletle bu dıviñ elinden ĥalās idem. (15) Zırā bu mertebe idüĝiñ bilmezdüm yosa buña kim (16) muābil olurdu. Ben de kendümi cihānda er şa-(17)nurdım meger dünyāda neler var imiş" didi.

Ammā[91a/1]berüden Lendühā dahı Muzaffer Şāhuñ hāķķun yitür- (2)meyüp beglere medh eyledi ve elbette bu Dilāver (3) Ħamza ola, dindür zırā bunda olan çok (4) kuvvetdur, diyüp medh eyledi. Ezin cānib rāvı (5) eydür: “Çün ol gice geçüp irte şabañ oldu. (6) İki leşker-i süvār olup meydān merkezine (7) gelüp durdılar. Andan Lendühā ile Muzaffer (8) Şāh meydāna girüp birbirlerine muķābil olup (9) cenge başladılar. Muzaffer Şāh ne hāl ise (10) ol günde ğayret idüp öyle zamānı (11) olınca Lendühā ile ceng” idüp Lendühā (12) eyitdi: “Luḫ eyle Server gel ferağat eyle (13) bir dıvāneden ötürü niçün bizümle bu kadar (14) ceng idüp vücāduna zahmet virürsün yoksa (15) ‘ırzını yakdırmāğa hēves mi idersin elḫamdülillah (16) sen de ve ben de cümle Óaskerimüzde ehl-i islāmdur. (17) Birbirimiz ile böyle ceng itmek lāyık degildür meger[91b/1]murāduñ bizümle imtiḫān ise kemer ü pençe tutmak (2) ile ğālib ve mağlup bellü olur” didi. Muzaffer (3) Şāh eyitdi:“Yā Lendühā bu senüñ sözleriñ (4) evvelden gerek idi. Çün bu kadar olmak gerek (5) idi. Oralar ber-ḫaraf hemān şimden soñra cengimiz görelüm (6) ammā ya Lendühā evvel ben oğlı mı? Ħarbiyle aluram” (7) dirdüñ. Ammā bu dem başladıñ hemān (8) erlik budur ki miķtadaruñ şarf eyle eger ķādir (9) ise oğlını elümden al yok dirseñ ķorı (10) sözüyle iş bitmez,” didi. Lendühā, bu sözlere (11) ķaķıyup nöbet kendüye geldükde Muzaffer Şāh (12) bir güzr öyle urdı kim Muzaffer Şāh da gitdi (13) ve güzrün ve siperin ķarşu virdi. Ammā Lendühā’nüñ (14) güzri Muzaffer Şāhuñ siperine doķundukda siper (15) ortasına arķasına şine eger ḫānesine başı raḫş (16) başına beraber olup gözleri ķararup dem-i nefesi (17) ḫutulup cihān gözlerine teng oldu, bindügi[92a/1]gergedānuñ boynun ķoca düşdi. Ammā Lendühā tezziye (2) güzrün ḫarakıyla şalup bir yol Muzaffer Şāhuñ (3) kemerine dest urup ķoluna aldı. Şöyle kim (4) iki Óaskerden hay hāvı şedāsı oldu. “Ol (5) maḫāl Muzaffer Şāhun Óaķlı başına gelüp kendün (6) dahı Lendühā’nüñ nicesinde gördükde Óaķlı gitdi (7) ğayretinden helak-ı mertebesine varup ğayret (8) eyle

bir yol şöyle silkindiği iki Dilâver'ün (9) zörundan kemer ırkāt getürmeyüp kıtur kıtur (10) kırılıp Muzaffer Şāh yire düşdükde hemen Cest (11) yirinden ırup ğazabından dāl tığ olup (12) Lendühā'nün üzerine sürdi. Berüden siyāh (13) kış, Lendühā'ya çıkarup: "İy Server şaķın (14) ħāsmun üzerine irişdi. Hata olmasun" (15) didükde Lendühā hay deyince olmadı, Muzaffer Şāh (16) irişüp Lendühā'ya öyle bir tığ urdı ki (17) berüden Lendühā da siperin dürüst viremeyüp [92b/1]tığ dameni siperde yol bulup Lendühā'nün si- (2) nesine irişüp bir karış miķtadarı zaħm urdı. Andan Lendühā'dur pür āteş olup sen misin ? (4) Baña bu zaħmı uran, diyüp ol elem eyle intikām (5) kış idüp gürzün kışup Muzaffer Şāhuñ (6) üzerine varınca nāĝāh ol maħāl Emr-i Merdān (7) ve ÓÖmer ÓAyyār ile gelüp irişmişdi ve bir pūş (8) üzerinden durup Muzaffer Şāhuyla Lendühā'nün (9) cenglerin temāşā iderlerdi. Baķup gördiler (10) Muzaffer Şāh piyāde elinde yalın kış ve Lendühā fil (11) üzerinde altında gürz-kışan ve Muzaffer Şāhuñ (12) üzerine bir gidiş gider ki eger tezziye, diyüler görsinler (13) vehme varurlardı. Hemān śāħib-kırān ol ħāli (14) görüp ÓÖmer'e eyitdi: "İy ÓAyyār nedür? Bunuñ aslı (15) Lendüha, Muzaffer'i bilmez ki bu ķadar cengden soñra (16) Muzaffer Şāhuñ helākına kış ider" didükde (17) ÓÖmer eyitdi: "Ħayır yā śāħib-kırān, Lendühā daħı Muzaffer [93a/1]Şāh'ı bilmez ben aña daħı bildürmedüm ammā Muzaffer, (2) Lendühā'yı bilür." didükde Ħamza eyitdi: "İmdi (3) ÓAyyār ız yetiş ki ara yirde bir ħatā vāķaÓ ol-(4)masun" didi. ÓÖmer ÓAyyār bıraķ ħātun gibi iriş-(5)di, şöyle kim ızicek ikisün arasında (6) bulundu. Andan eyitdi: "Yā Lendühā dūr neylersin (7) bu nev-civān yabandan degildür işte śāħib-kırān da (8) gelüp irişdi. Cengden feraĝat eyle" didükde (9) Lendühā eyitdi: "Behey ÓAyyār ben olduğum için (10) neyleyüm göre beni ne ħāle ķodı. Bu nā-bekar sen (11) ise baña feraĝat eyle dersin ketmi olmadı. (12) Ammā kim boşa ķıķdı. Ammā yā bu kimdür deyince (13) Ħamza'da irişdi ÓÖmer ÓAyyār, Muzaffer Şāh'a

(14) eyitdi: "Gözüm nūrı gider ol elinden olan (15) kılıcı dedeñ şāhīb-kırān geldi. İstiķbāl eyle" (16) didükde Muẓaffer Şāh daħı piyāde olup dedesi (17) Ĥamza-yı şāhīb-kırāna karşı yürüdi." Gelüp diledi kim [93b/1] Ĥamza'nun riķābına sārılıp pūş ide Ĥamza (2) daħı Muẓaffer Şāh'ı gördükde hay oğlum Kūbā-(3)duñ yādigārı gözüm nūrı oğıl balı, diyüp (4) kendüsiñ Óaşşardan atup piyāde olup Muẓaffer (5) Şāh'ı bağına basup iki gözlerinden öpdü. (6) Muẓaffer Şāh hemān Kūbād'a benzer zaħmın Allāh TaÓālā'ya (7) hemān şükürler iletdi. Elĥamdulillah şükürler olsun (8) ol Allāh ki oğlum Kūbād'ın yirine bunı baña (9) Óavaz virdi, güya hemān bu maħalde oğlum Kūbād (10) dirlerdi, diyüp şād oldu. Ammā bir yeden Lendühā (11) daħı gördü ki bunlar baba oğul oldılar. (12) Andan Lendühā da filinden atup gelüp emrūñ (13) elin öpdü, görüşdiler. Ĥamza gördü Lendühā'nün (14) vücudunda ķān aķar eyitdi: "Yā Lendühā niķün (15) böyle eyledün?" Didükde Lendühā duÓā idüp eyitdi: (16) "Devletlü şāhīb-kırān ben nev-civānūñ kim idüğün (17) bilmedüm bizim dıvāne Ferĥād, Rüstem'e neler eyledi. Andan [94a/1] maÓadā bir yirde daħı bulup taşta tutduru helā-(2)ķına ķasd ider ben de işidüp Óahd" idüp (3) geldüm. Bu kerre gördüm bu ĥapis itmiş bu kez istedüm (4) virmedi dimiş ki eger cebren elümden almağa ķādir (5) ise alsun dimiş işte iki gündür (6) ceng iderüz neydeyim bu ise Óaķıbet beni (7) ķaķıtdı. Şöyle eyledüm bu da piyāde olduķda (8) baña işte bunuñ gibi zaħm urdı. Ben de bundan (9) intiķām alacaķ vaķitde bi-ĥamdillāh cenābuñuz (10) gelüp yitişdi. Kūrtarduñuz yoķsa elümden (11) bir ĥaķa ķıkayazdı." didi. Ĥamza eyitdi: "Behey (12) birader bilürsin ki ol Ferĥād bir dıvānedür. Eger (13) Óaķlı olsa hiç öyle ider mi?" didi. "Niķün (14) yoķ yire öyle bir Óahd idersin." didükde Lendühā eyitdi: (15) "N'eyleyem behey server ol dıvāne beni şeh-zādemden (16) ayırdı. Dört yıldur görmedüm." didi. ÓÖmer ÓAyyār (17) eyitdi: "Ya Lendühā bundan ötürü sen elem çekme [94b/1] anuñ keffāreti ķolaydur hemān baña ne virirsin?" (2) didi. Lendühā nice ķāóil diyüp dönüp

Lendühā'nün (3) bārgāhına geldiler. Andan Lendühā zahmın sardı (4) ve Muzaffer Şāh ile Lendühā-yı barışdırdılar. (5) Andan varup dīvāne Ferhād'ı getürdiler. (6) Ferhād sâhîb-kırānı görüp eyitdi: "İy Hāmza (7) kulum bu yigit benüm elüme boncuğ geçirdi, (8) diyü şikayet eyledi. Ammā berüden Lendühā ise (9) Ferhād'a egri egri başup Bre gidi dīvāne (10) benüm şehzādem olan Rüstem'i neyledün" didükde (11) Ferhād eyitdi: "Hay büyük biz anuñla çokdan bar-(12)ışduk artuk anuñla biz uyanmıyacağ olduğ" (13) didükde Hāmza gülüp eyitdi: "İy Birader şöyle (14) bir dīvāneye ne elem çekersin ve helākına kāsıd ide-(15)sin imdi anında öyle bil ki herkes başına (16) yazılan gelir.

Beyit:

olıcağ olsa gerek çār u (17) nā-çār

gerek kürklü giyüñ tut gerek dār

[95a/1]dimişler" didi. Andan ÖÖmer ÖAyyār ilerü gelüp (2) Lendühā'yı hāklayup k̄ān almağ yolın Lendühā'ya ta'Ölüm (3) eyledi. Andan Ferhād'ün bendelerin alup kolına (4) t̄asma t̄ağup Ferhād'uñ İy bilginci beg (5) nedür? Bu didi. ÖÖmer ÖAyyār eyitdi: "Nesne yoğ (6) dīvāne soñra duyarsın hemān sen bir pāre öte (7) bağ." didükde Ferhād öte bağdı. ÖÖmer'dür enbandan (8) bir neşter çıkarup Lendühā'ya sundı ve işaret (9) eyledi. Lendühā gelüp Dīvāne'nün kolına bir neşter (10) urduğda k̄āndur fevvāre gibi dīvānenün kolından (11) ağıdı. Dīvāne "Hay bilginci beg baña neyledün, benüm (12) kızaıl şuyum ağııtduñ." didükde ÖÖmer eyitdi: "Yā Lendühā (13) işte Öahduñ yirine geldi." didi. Ansuñ (14) bu dīvānenün k̄ānı yire dökmek idi. İşte (15) dökdün, diyüp dīvānenün kolına tuz ile (16) penbe [pamuk] koyup kolın sardılar ve Lendühā ile (17) Ferhād'ı barışdırdılar. Andan Muzaffer Şāh yirinden [95b/1] t̄urup Lendühā'dan Öözrin dileyüp eyitdi: "İy (2) sul̄ān Hindistan muradum ancağ hemān bir mertüm (3) bilinmek idi elhāmduillah senünle iki gün ceng (4) itmek müyesser oldu, diyüp

Lendühā ile seni tağā (5) oldılar. Andan Lendühā eyitdi: "Gözüm nūr (6) Şāh-zādem neyleyüm eñ soñ benüm sīnem evlād-ı (7) Ĥamza'nuñ ta'Ōlīm-Ĥānesidür. Her gelen yarağın (8) benüm sinemde deñerler her birinün biz de yādigārları (9) vardur. Bu senün olsun, diyüp andan bunlar (10) ol arada oturup Ōıyş ü nūş da oldılar, (11) rāvī eydür: "Bir gün şāĥib-ķırān Ōālem oturup (12) Ōışret iderken Rüstem-i ŌAlemşāh ĥātrına geldi. " (13) Bunca zamāndur ki aśla oğlum Rüstem'den nāmı-(14) sitan bilürmedi, diyüp āĥir dönüp ŌŌmer (15) ŌAyyār eyitdi: "İy ŌAyyār bir kez Hōca'ya varup (16) benüm oğlum Rüstem'den bir ĥāber sōruñ aĥvāline nice (17) oldı." didükde ŌŌmer eyitdi: "N'ola ya şāĥib-ķırān emir [96a/1] idersiniz varayum" didi. Ĥamza muĥabbet-nāme yazup (2) biraz hediye eyler. ŌŌmer'i, Hōcayı dānā-ya gönderdi (3) ŌAyyārdur, nāmeyi alup ķandesin Medayin yolu, (4) diyüp gitdi. Bir gün Medayī'ne gelüp andan Hōca-(5)nuñ tenĥāsına gelüp Hōca ile bulışup (6) şāĥib-ķırānuñ nāmesini virdi. Hōca, ŌŌmer'e (7) Ōızzet idüp Ĥamza'nuñ nāmesin oķıdı (8) demiş ki : "İy peder Ōazizim luf eyle ciger kūşem (9) Rüstem'den bir ĥāber belürsin bir şāfīŌ cevāb (10) göndersin" demiş. Hōca-yı dānā reml idüp (11) eyitdi: "Allāh ü Ekber ne ĥāller gelmiş ol Server'ün (12) başına" diyüp bi-iĥtiyār gözleri yaş ile (13) doldı. ŌŌmer, Hōcanun ağladuğın görüp cān (14) başına sıçrayup eyitdi: "İy Dānā noldı saña (15) ağlarsın yoķsa Rüstem'i helāk [mı] oldı [itdiler]" didükde (16) Hōca-yı dānā eyitdi: "Yok ŌAyyār ölmemiş ammā (17) Rüstem bir ĥāle uramış ki devr-i Ādemden berü [96b/1] kimsenün başına gelmemiş." didi. ŌŌmer eyitdi: "İy (2) Efendi! İy ĥōca ėiz söyle yoķsa şimdi (3) elemden helāk oluram andan Hōca eyitdi: (4) "İy ŌŌmer ol Dilāver iki defŌa koyun gibi (5) boğazlamışlar atmışlar. Ĥaķķ Ta'Ōālā öldürmedüğü ķulu (7) kimseler öldürmeğe ķādir olmaz ĥāla sāğdur (8) şāfādatur. İmdi sizler anda varmayınca ol (9) bunda gelmez zırā olınup bir ķız almış her kim (10) böyle olmaz iş işledi ise cezasın (11) bulmuş. Rüstem ise bu ĥıcap ile eşün dos-

(12)tuñ arasına gelemege hâicap ider. Eger anı (13) bulmak dilerseñüz Kāyyūmiyye diyārında bulursınız” (14) didükde ÓÖmerdür çün Hōcadan bu cevābları (15) işitdi hayflandı. Ammā ne fāide andan Hōca-yı (16) dānā, Hāmza’ya bir muhābbet-nāme yazup ÓÖmer ÓAyyār’uñ (17) eline virdi. Andan ÓÖmer ÓAyyār, Hōca’ya vedaÓ idüp[97a/1]ol arada sürüp Şemmasiye’de šāhib-kıırān’a (2) gelüp bulışdı. Andan Hōca’nuñ nāmesin (3) virüp Rüstem’ün başına gelenleri hikāyet (4) eyledi. Šāhib-kıırān işidüp āh eyledi, hey (5) dirāğa ne hāli olmış, diyüp ağlamağa başladı. (6) Lendühā ve Mużaffer Šāh ziyadesiyle acuyup ağlamağa (7) başladılar. Ferhād dīvāne bunlaruñ ağladuğun (8) görüp bunlar gele bile feryāda başladı. Bunlar bu bir (9) hāberi işidüp ağlarken ferāğat idüp (10) dīvānenüñ bu hālini görüp eyitdiler: “Bre dīvāne (11) saña n’oldı ne ağlarsın?” didi dīvāne eyitdi: (12) “Yā siz yine ağlarsız ben de aña ağlarım” didi. Lendühā (13) ise, Rüstem ziyāde sürdi, dönüp eyitdi: (14) “Buyur Server gidelüm ol diyārūñ altun üstüne (15) getürelüm ve cümle hālkın tıgden geçürelüm” didi. (16) Emir-i Merdān eyitdi: “Birāder şimden gerü ne fāide (17) tutalum bütün Óālem getüri kıırmasıñ ol Dilāver[97b/1]bir dahı eyü olmağ ihtimāl yoğdur hūsuśa (2) aña idenler hep gitmişler sāÓirlerinüñ bunda (3) ne suçı vardır. Zīrā ciger-kūşem Rüstem kendü (4) eliyle düşmānından intikāmın almış ammā hele (5) ciger kūşem Mużaffer Šāh’ı alup Mekke’ye doğru (6) gidüñ, ben ÓÖmer ile ÓAyyār ile varup oğlum (7) Rüstem’i göreyüm alup bunda getürem” didükde Lendühā (8) emir šāhib-kıırān’uñ, diyüp Mużaffer Šāh’ı ve Ferhād-ı (9) Dīvāneyi yanına alup hāzır olan Óasker ile ol (10) aradan kılğup Óazm ü Mekke’i Mükerrrem’e, idüp (11) gitdiler. Andan šāhib-kıırānda müheyyā Māh-gir ki Ferhad’ı (12) oyuna getirüp sonra Şemmas Šāh’a getirüp (13) Ferhad’ı Şammāsiye’ye varup Ferhad’ı, Şemmas’ı (14) öldürüp tahta geçmişdi. Ol Meh-yārı šā-(15)hibkıırān elüñ tutup tahtına geçürüp vilāyeti (16) ana ısmarladı. Andan dönüp eyitdi: “Yā Meh-yār (17) göreyüm seni durup Óadl-i Óadālet eyle

kavmi reŕāyā-yı [98a/1] bir hoş gör eger saña birinden bu elem gelürse baña bildü-(2)resin ben gelüp anların hâkķından gelürüm, diyüp (3) andan šāhīb-ķırān kendüsi ŐŐmer'i bile bāzīrgān (4) ŕuretine girüp cümle ālāt-ı hārbileri bir hendek içüne (5) koyup andan Māh-yār Šāh'a vedaŕ idüp kendüler (6) bir gün deryā kenārına gelüp hāzır bir kimi bulup (7) andan Őaŕķarı içine koyup Őāzm Kaysum-Ābād (8) idüp yelken açup gitdiler. İşte bunlar gitmede (9) ammā bizüm ķıŕsamuz Sālār-ı Rüm Rüstem-i ŐAlemšāh'a (10) geldi. Ezin-cānib rāvī eydür: "Bu ıarafdan Rüstem-i (11) ŐAlemšāh'ın ođlı Melik-i Kāsım Dilāver ol (12) šāhrāda bir zaman oturup gördüđi atası (13) Rüstem'den asla haber bilürmede Melik Kāsım (14) ise, sürmeķden varamaķdan uŕandı. (15) Ahir Rüstem'ün eski beglerinden biri eyitdi: "Dilāver (16) Šāh, Nūŕi'r-revān'ın bir veziri vardur. Hōca-yı (17) bezirci Mahūr dānā dirler. Casus filandur her kaçan [98b/1] šāhīb-ķırān'ın bir müşkül işi olsa ŐŐmer'i (2) gönderüp aña danıŕur. Andan haber alur, imdi (3): "İy Server siz de haber gönderün" didükde Melik (4) Kāsım, dađı Hōca'ya bir nāme yazup biraz hediye (5) ile ŐAzel ŐAyyār'ın eline virüp gönderdi. (6) ŐAzeldür sürüp meydāna gelüp Hōca'ya bulıŕup (7) Melik Kāsım'ın nāmesün ŕındı, Hōca oķıyup (8) gördi. O da Rüstem'i suŕāl itmiş Hōca da (9) cevāp nāme yazup Ħamza'ya ne cevāp virdi (10) ise bunda öyle cevāp virüp nāmeyi (11) mühürleyüp ŐAzel ŐAyyār'ın eline virüp gönderdi. (12) ŐAzel ıaban getürüp Melik Kāsım'a geldi. Andan (13) Hōca'nun nāmesin virdi. Server oķıdı, (14) atasunun hālin işidüp āh idüp bir za-(15)mān durup ağladı ne çāre kazzāya rızā, diyüp (16) ol šahrada ķarar eyledi. Zīrā Hōca nāmede (17) dimiş ki "Ol arada otur hāreket itme. Zīrā Rüstem [99a/1] gelüp seni andan bulsa gerekdür" dimişdi. Kāsım da (2) ol arada oturup atasunun gelmesine (3) muntazır oldı. İşte bu da bunda atasını beklemede (4) ezin-cānib bizim ķıŕsamuz Nūŕi'r-revān'a geldi. Gerçe (5) ol zaman šāhīb-ķırān ile barıŕmış idi. (6) Ammā Bahtek bed-kārın dāima fikrinde idi Őacep (7) Šāh ile Ħamza-yı

yine birbirine düşürüp düşmān (8) idebilsem, diyü dāim gice vü gündüz fikir iderdi. (9) Bunca zamāndur ki Ĥamza'dan intikām almağmış (10) olmadı. Bu defŌa yolına öleydi, diyüp daōim (11) her ıarafa teccessüs iderdi. Bir Őağla mulayim yalan (12) peydāh idüp Şāh Nūşî'r-revān'ı Őināndura- (13)bilsem, dirdi. Bu kerre işte ŐŐmer ŐAyyār'uñ ,ŐAzele (14) ŐAyyār'uñ, Hōca'ya gelüp kendünün hāberi aldı. (15) Zîrā ortalık barışuğdur, diyü gizli gelmeyüp (16) aşikāre gelmişler, idi melŐūn fikir idüp (17) Őaceb bunların gelemeden murādı ne ola, bunlaruñ [99b/1] gelmesi elbette dahı beyhude degildür bunda bir hāl (2) vardır, diyüp melŐūn ne hāl ise uzun (3) kulağdan hāber aldı. Andan ol laŐjñ bir gün (4) ortalığı tenhālayup Nūşî'r-revān'uñ koltuğına (5) girüp eyitdi: "Şāhum bir Őaceb kıśśā olmuş (6) ancak degil ammā eger gerçek ise nār-ı nūr (7) bize dört gözüyle bağdı. Zîrā Rüstem oğlı (8) Kāsım'ı alup Haraçne'ye giderken Kūbād-ı şehriyārın (9) oğlı, Mużaffer Şāh, Āhen Kābā'ya rāst gelüp (10) ceng iderler. Mużaffer, Rüstem'i zahmdār idüp bir (11) ıarıkiyle Rüstem-i ŐAlemşāh, Kaysum-Ābād diyārına dü-(12)şer bir kıızdan ötürü Kaysum-Ābād Şāh'ı (13) Ercesib Hān, Rüstem'i koyun boğazlar gibi boğazlamış (14) lākin ölmemiş soñra Kāhātān nāmında bir pehlivān (15) bir ıarık ile Rüstem'üñ baş keser meger Lendühā da (16) oğlı, Ferhād Dıvāne'den ötürü varup dahı (17) Mużaffer Şāh ile ceng ider birbirin zahmdār iderler [100a/1] ol mañāl ŐŐmer ŐAyyār ile Ĥamza yetişüp Lendühā ile (2) Mużaffer barışdurur. Andan Ĥamza bunların Mekke'ye (3) gönderür. Ĥamza, ŐŐmer ŐAyyār ile Rüstem'üñ intikāmın (4) almağa giderler. Ammā berüden Lendühā, Mużaffer Şāh (5) ile giderken Lendühā mest olup Mużaffer'i (6) kendüye zahm urduğı hatına gelüp Mużaffer'i (7) katl ider. Mużaffer'in Őaskeri dahı kıdıç üşürüp (8) Lendühā'yı pāre pāre iderler. Anda Ĥamza, Kaysum-(9) Ābād'a ŐŐmer ile giderken gemiler garık olup Ĥamza (10) ve ŐŐmer deryāda boğulurlar. "İmdi Şāhum eger bu (11) hāberi gerçek ise dahı kimden elem çekersin (12) Saōdi dirsen

ol da mağribi de āyine Şāh (13) Semīrāy arķanda ķaldı. Rüstem, Ħamza ve (14) ÓAyyār gıtdükden soñra ne İĦtimāl ki anlar bir yire (15) gelüp bizden intikām alır." didükde Nūşı'r-revān (16) bunı işıdıüp Ħamza'nūñ ve ÓÓmer'ūñ ve Lendühā'nūñ (17) ve Mużaffer'ūñ, Rüstem'ūñ yalandan öldüklerin işıdıüp [100b/1] eksük Şāhuñ da barışduğı cānı gōñülden (2) degül idi ve Ħamzadan ħavf iderdi. Biraz ħaz (3) idüp Bahtek'e eyitdi: "Aferin laf görüñ (4) Pelid oğlı Pelid gene ortalığı cümle ķırup (5) geçürdüñ yalanı Óacep yaķışdurursın bilmem o (6) şey çıķar mı?" diyüp ķahķaha birle güleri andan (7) Bahtek-i laÓın eyitdi: "Şāhum ben de bilmem sözlere (8) inanmadum hele biraz şabr idüñ. Bu aĦvālî kimseye (9) dimek ta ki bir ħōşça ħāber alayum" didükde Nūşı'r-revān (10) Bahtek bu cevāblarından ħaz idüp eyitdi: "Gōreyüm (11) seni er ol baş yar" dıdı. İrte Nūşı'r-revān Óaşķa- (12)ra binüp yolda giderken Hōca'ya eyitdi: "Aħşam (13) Bahtek şöyle, dıdı. Bu cevābların aslı var (14) mıdır?" didükde Hōca eyitdi: "Beli Şāhum bu sözlerüñ (15) birķaçı gerçekdür lākinin çoğı yalandur. Zırā Rüstem'i (16) iki kerre ķoyun boğazlar gibi boğazlamışlar. Ammā ki (17) ölmedi" didükde Nūşı'r-revān gülüp eyitdi: "İy [101a/1] Hōca hiç ölü dirilür mi imdi maólum (2) öldi. Sen bu sözi Ħamza'ya teselli içün (3) söylersin" didükde Hōca eyitdi: "Şāhum ħaşa (4) ben ķazzap degilem siz bilürsüz ki ben medara bilmem (5) her ne söylersem Óālem-i remilde ne işaret olursa (6) anı söylerüm imdi ħālî şöyle olmış, baķısen (7) Allāh bilür" dıdı. Andan Hōca bildiği bu sözler (8) Şāh'a Bahtek iđvāsıdır, dönüp eyitdi: (9) "Şāhum bu bu ķıśsa ola bi-ĥayli zamānıdır söyle (10) oldı" didükde Şāh da hele görelüm ne żuhūr, (11) diyüp kendü Óāleminde oldı. Ammā berüden Bahtek'in (12) gözi alası dört olup Zırā ki şā- (13)huñ o ķadarca gōñli olmış iken bir baĥane (14) olsa ki Şāh'ı inandursam dirken bir gün (15) ħikmet-i Hudā bir cānıbden bir kerbān geldi." (16) Bahtek ise gözleri yollarda idi ħayır alup (17) eiz gāfile içinden birķaç hōcalar ile gāfil [101b/1] baş getirüp Bahtek ħāramzāde bunlara ħıyanet (2) idüp

andan eyitdi: “İy hōcalar size benüm ricām (3) vardur. Luṭf idüp her ne dirsem k̄abul idün” (4) diyüp işte aḥvāl şöyledür: “Şāh’ı (5) Nūşî’r-revān’a di[yi]nki bizler K̄aysum-Ābāddan gelürüz, (6) gördiñ. Rüstem’ün baş kesmişler ve daḥı Ĥamza (7) vü Lendühā vü ŐÖmer Mużaffer Şāh öldürdüğüñ, diyüp (8) bunlar da dürlü şeytanluḳlar taŐlīm eyledi. ” (9) Andan Bahtek k̄alḳup şeh yanına gelüp (10) eyitdi: “Şāhum size müjde olsun ki K̄aysum- (11) Ābāddan vafir bazirgānlar geldi. Taḥḳıḳ (12) Rüstem’i ve Ĥamza vü ŐÖmer ŐAyyār, Lendühā vü Mużaffer ölmüş” (13) didükde Nūşî’r-revān eyitdi: “İy Pelid oğlu Pelid (14) şöyle anlaram ki sen gene ortaluḳı yavuz düzüp (15) k̄oşduñ ammā iy melŐün ben Hōca-yı dānādan (16) ḥāber aldum senün bu cümle sözlerin yalan imiş” (17) didükde Bahtek eyitdi: “Behey Şāhum niçün Hōca’ya [102a/1] iŐtimād idersin ol Yezdān-perestdür dāima (2) Yezdān-perestlerün ḡayretin görür. İmdi (3) tūalum benüm sözüme inanmazsın ya bunlar (4) k̄ıyāmete k̄adar baḳı k̄alıcaḳ degüldür, belki zaval-(5)ları gelmişdür. Bilmez misin ki senün ceddün Behmān (6) Şāh, Zāl Rüstem ol[ay]dın, k̄ırup gönülden (7) kesdi. Sen de yidi iḳlim Şāh’ı sen ḥāla (8) bu zamanuñ Behmān İsfandiyārisin, imdi (9) ümizdür ki sen de bunların gögen kesedin, (10) didi. Nūşî’r-revān eyitdi: “Kāşe ki keseñ kim (11) ḥāzıtmaz idi imdi sözüñ doḡrusu (12) ben bu sözlere inanmam” didi. Bahtek laŐin (13) eyitdi: “Hele Şāhum buyuruñ ol bāzirgānlar (14) gelsün, görüñ benüm sözlerüm yalanmıdır” didükde (15) Nūşî’r-revān nā-çar olup ol Hōcaları (16) getürdi.” Bahtek laŐin ız yirinden ırup (17) Hōcaları daḥı getürmege kendü gelüp bunlara [102b/1] eyitdi: “Şāḳınup şaşmañ diyüp bunlara ḡayret (2) viridi. Ben de size ol k̄adar iḥsān idemege (3) olmasun, diyüp laflar urup eger böyle (4) söylemezsenüz sizi Şāh’a k̄atlı itdürürem, (5) diyüp bunlara k̄orḳu viridi. Andan hōca-(6)ları birbirine eyitdiler: “Bu kör cihād için (7) yalan şahidliḡin eylemek ne olmaz işdür (8) eger söylemezsenüz sizi helāk iderem” (9) der. Böyle bir cihād cihānda görmedün nerden (10) sataşduḳ

ataları beyhüde dimezler. Böyle (11) herzeli cühüddan şakun zîrâ kör körlüğün (12) ider. İmdi bu kör cehüddan şakun zîrâ (13) Óaceb görlik ideyor, dirler. Hele bunlar (14) yalan şahidliğine öğrenmişlerdür, aşılmağa gider (15) gibi gidüp Şāhuñ hūzurunda varup (16) duÓā, idüp dururlar, Şāh, Hōcalara eyitdi: (17) “Siz şöyle bir haber demişsüz aslı var mı” didükde [103a/1] Hōcalar eyitdi: “Siz belî Şāhum Rüstem, Ercesib Hān’uñ (2) hātununa hıyanet itmek istemiş. Ercesib (3) Şāh da duyup Rüstem’i katl itdürmiş, Hāmza (4) ile ÓÖmer ÓAyyar deryaya garķ olmış. Lendühā ve (5) Muzaffer Şāh ölmüş” dirler. Çün Şāh bunların (6) sözine inanup ol hōcalara hilÓatlar (7) giydürüp ihsanlar eyledi. Andan ol (8) bāzırgānlar Şāh’a duÓā idüp gitdiler. Ammā bu (9) mahāalde Nūşî’r-revān murād eyledüğü Hōcalaruñ (10) sözüyle Óasker cemÓ idüp Hıcaz tarafına göndere (11) ve Mısr Meliki... el şuna andan (12) Hōca-yı dānā Şāhuñ uzağından duyup (13) dönüp eyitdi: “Behey Şāhum niçün? Böyle (14) idersin zîrâ bu sözler yalandur soñra bişman (15) olursun. Zîrâ birkaç gündür hūzuruñuzda olup (16) şafā iderken bu güne yalanlara inanup (17) başunuzı belāya mı uğratmaķ istersiniz benüm [103b/1] sözüme inanmazsanüz bari Hıcaz tarafına ve Kaysum (2) tarafına adamlar gönderüñ yoķlasun eger bu sözleri (3) gerçek ise andan hāreket idesüz ammā bu Rüstem’üñ (4) oğlı Kāsım bir nev-civān dir ki olmaz gerçe siz şimden soñra (5) Rüstem’i görmezsenüz ammā oğlı Melik size Rüstem’i (6) unutturup zîrâ ki ziyāde tıg-zendür şöyle kim (7) tıgıne polād hāóil olmaz” didükde Bahtek (8) Pelid durmayup eyitdi: “İy nā-bekārı hem Rüstem’i (9) sağdur dirsın vehem görmezsin dirsın bu na-(10)şıl sözdür. Hemān Şāh’ı Óafv idersin ki (11) Yezdān-perestlere haber idüp oķlasunlar dursun (12) içlerinden biri baş olup cümlesi aña tabÓi (13) olup andan nār ü nūr kullarını o dilde yandur-(14)sunlar, dirsın bari kıomazsın Şāh’ı kendü (15) hāline ki böyle fırsāt mahāllinde Yezdān-perestlerüñ (16) köklerüñ keseyüz” didükde Hōca-yı dānā eyitdi: (17) “Behey Pelid oğlı Pelid Rüstem

şâğ didüğümin aslı [104a/1] budur ki Rüstem-i ÓAlemşâh yakın zamānda Cemşid'e (2) Şāhuñ tılsımına düşüp kırk yıl anda (3) kalsa gerekdür ol zamān ise ne sen ne (4) Şāh kalur. Hürmüz devrinde çıksa gerekdür, (5) imdi. "İy laÓın bilürsin ki bu ĥuşúsdā (6) bir kııl kadar yalanum yoğdur eger yalanum tutsāñuz (7) beni bir kşasığ şú içinde boğarduñuz." İmdi (8) "İy melÓun bu kadar zamāndur benüm yalanumda (9) baña bir noğta kondura bildigimi Zırā her zamān (10) benümle bāÓis idüp ben ise bir söz" (11) söyledükde başum meydāna korum ammā senün (12) başuñ kırmağa yürken tayanmaz taşcı eşekleri (13) gibi diken yemegi ihtiyar idersin. "Zırā sen de (14) azcuğ bu Óālemden ĥāberdarsın bilürsin ki sözi-(15)nün devamı şebātı yoğ lākin ĥased yorgan (16) yağup durmaz Şāh'ı zılāl idüp ġav-(17)ğayı kıldurursın soñı çıkmayup kendüni ve hem [104b/1] Şāh'ı ve bizi cümle ehl-i vilāyeti belālara ugra-(2)dursın" didükde bu söze artuğ Bahtek MelÓun (3) cevābı kalmayup eyitdi: "İy nā-bekār Yezdān-(4)perest saña her zamān söz yetişmez. Zāhir ben de (5) Şāhuñ uzun ekmeğın yirim ve katında ben (6) anuñcün devlete lāyık olanı ilkā ederüm (7) böyle söz işitdüm. Anuñcün Şāh'a bildürdüm (8) bu ĥuşúsdā kendü pek bilür" didükde Şāh (9) Nūşir-revān dönüp Bahtek'e eyitdi: "İy laÓın, (10) Ĥoca-yı dānā bir Óālim kişidür bize pederüm zamānından (11) berü sulēāna ĥidmet ider. Bunca zamān bir (12) yalanı žuhūr itmedi sen yabāne söylersin" didükde (13) ĥāram-zādesi beni yordı. Şāhum siz bilürsüz (14) anuñ bildüğü yañulduğuna degmez mağāmında ol-(15)dı. Andan Nūşir-revān eyitdi: "Hele birinci (16) gün şabr idelüm andan eñrafına adam gönderüp (17) bu sözlerin aslı varmı bir ĥāber alalum eger Ĥamza [105a/1] şâğ ise ĥamāğat itmeyelüm kim eger öldü, ise (2) ol zamān biz de teg durmağ olmaz hele görelüm (3) diyüp andan Şāh da bu sevdān ferağat (4) eyledi. Ammā Bahtek ĥāramzāde Şāh'dan (5) rızā gördükde teg durur mı? El altından Nūşir-revān'ın (6) ĥüküm itdüğü vilāyetlere ĥāber şalup ġāfil (7) olma[y]uñ ĥāzır olun, diyüp ĥāber gönderdi. (8) Zırā

sığırum vardır" dedi. Ammā asla Ħamza (9) nāmın dile getürmedi. Zırā soñra ʔarraķa benüm (10) başuma çatlar, diyü ķorķdı ammā ķanģı diyārda (12) Şāh aģızından ķılıç ķaftan gönderürdi. (13) İstimaletler viridi, luʔ idüp āģāh oluñ (14) tekrar sizlere ħāber gönderdigümde ʔiz Óaskerüñüzi (15) alup bu cānibe gelesiz Zırā ki Husum köydür. (16) Zırā ben bu cevābından Óaciz ķıldum ħāla bir ķaç (17) yıldıur ki Óasker müdārā idiyorum reÓāyā diñlenüp [105b/1] Óasker diynensün, diyüp böyle ħāberler gönderdi. (2) İmdi işte bunlar bunda Ħamza vü Rüstem ʔarafına (3) göz ķulaķ tutup otursada ezin-cānib (4) bu ʔarafdan Hüsrev Hindistan yaÓni Lendühā (5) bin SaÓdan, Muzaffer Şāh, Āhen Kşaba ile vü Ferhād-ı (6) Dıvāne ile bir gün Mekke'ye gelüp irişdiler. (7) Ħamza'nüñ pederi ÓAbdülmüħalib'e ve sāÓir (8) Mekke'ye eşrafı cümle ķarşu çıķup bunlara istiķbāl (9) eylediler. Andan anlar yine düşüp getürüp Mekke'ye (10) śāĥrāsında ķondurdılar. Andan ÓAbdülmüħalib (11) bunları sarayına götürüp ķondurdi. Anda (12) bunlara Óāzmi ziyāfetler idüp bunları birinci (13) gün ķoyurmadılar. Andan ķalkup bāģāhlarına (14) varup herkes yārenleriyle görüşüp andan (15) ğāh Óişret ve ğāh Mekke'ye ʔaģlarında siperü şikārda (16) oldılar. Śāĥib-ķırān ne zamān gelür, diyüp (17) muntazır oldılar. Ezin-cānib rāvi eydür: [106a/1] "Çün beriden śāĥib-ķırān, ÓÖmer ÓAyyār ile bāzırgan (2) śūretinde gemi ile gidüp bir gün gelüp Kşaysum- (3) Ābāda irişdiler. " BaÓdehū gemiden çıķup (4) bir ķarbān saraya gelüp ÓÖmer-i ÓAyyār bir hücre (5) tutup ķondılar. Rāvi eydür: "Meger bu ķarbān (6) saray sahibi bir pır kişi idi. Ħamza (7) bu piri daÓvet" idüp eyitdi: "Pırüm (8) gel bizümle taÓām yegetür ve atımuza Óalef (9) götür diyüp buña çıķarup iki altun (10) viridi. Andan pır eyitdi : "İy Hōca neyler-(11)di bu ķadar aķçe virüp elĥamdulillah Şāhumuz (12) devletünde otuluķ ucuzlıkdur" dedi. (13) Ħamza eyitdi:"Pırüm ne güzel hemān ucuz-(14)lıkklar olsun ammā biz öyle bāzırgan (15) degülüz ki ħaraç taşarruf iderüz var hemān (16) bu işi bitür eyücesinden al getür girü

(17) k̄alanı senüñ olsun" didükde ol K̄oca [106b/1] n'ola "Sulḫānum diyüp dik dik sıçramağa başladı."

(2) Ammā ki bu hān śāh̄ibi ğāyet k̄urnaz (3) ve k̄alleş h̄erif idi gönülden (4) eyitdi: "İmdi bu h̄erifler var ise (5) bāzırġan degildür. Zırā māl bu bāzır-(6)ġanlarda tā bu mertebesince olmaz ben (8) bāzırġan görmedüm" diyüp efkār-ı fāsıde (9) ile ol p̄ir pazara gelüp yarum (10) altunlık yemyemiş ve kebāb ve şarāb (11) dahı her ne lāzım ise alup (12) gelüp śāh̄ib-k̄ırānuñ önine (13) getürdi. Andan Ĥamza, p̄ire eyitdi:"P̄irüm (14) gel bilece yiyelüm"didükde ol p̄ir de gelüp (15) oturup maḶān bile yiyüp içmege başladı- (16) lar, tamām keyiflerin yitişdi. Esnā-i kelā- (17) mından soñra Ĥamza eyitdi: "Şāh'ı bu vilāyetün [107a/1] kimdür" didükde p̄ir eyitdi: "Server bu h̄ikāye (2) uzundur ?" diyü, başlayup Ercesib (3) Hān'ün h̄ikāyetine Hōca Muhsin oġlı Rüstem (4) nāmında bir pehlivān gelüp bizüm Şahumuz (5) olan Ercesib Şāh'ı k̄atlı idüp andan (6) Mahūr, Māh-ġiri śāh idüp ve k̄ızı (7) Nevrüz Bānū'yı alup oturup śafāda (8) olduġın Rüstem'ün başına neler geldü-(9)ġin birbir h̄ikāye eyledi. Emīr-i Merdān, (10) Ĥamza-yı śāh̄ib-k̄ırān Rüstem'ün bu aḥvāllerin (11) işidüp acuduġından gözleri yaş ile (12) doldı. Noḫud dānesi gibi mübārek (13) yüzinden döküldi ve āh itdükçe kār-(14)bān sarayın içi śadā ile dolardı. (15) Ol p̄ir, bununūñ h̄āline taḶaccüb idüp (16) eyitdi:"İy Hōcalar niçün tā bu mertebe (17) ağlarsuñuz yoķsa Hüsrev ile sizün [107b/1] dostluġuñuz mı var, idi" didükde ol śā-(2)h̄ibk̄ırān eyitdi: "İy P̄irüm turalum do-(3)stlık olmamış ya bu h̄āle kim ağlamaz (4) gönlinde merḫāmeti olan ve göġsinde imā-(5)nı olan kişi böyle bir merd ve meydān (6) Dilāver'e niçün acıyup ağlamaz? Şol (7) h̄ālum ile bulsam eger aña bu işi iden (8) kāfirler elüme girse, idi dişüm ile (9) etin yirdüm çeke çeke" didükde ol P̄ir (10) eyitdi: "Server gerçe ol Hüsrev'ün başına (11) aḥvāli serencām buña cümle Ḷālem acımışdur. Ammā (12) ne fāide oldu olıcak ol Server'ün (13) başından yazu böyle imiş" didi. Ĥamza'nuñ (14) Rüstem'e bu kez iştiyākı dahı beter (15) oldu. Āh bir kere görsem, diyüp fikre (16)

vardı. Hele ol gıce bu iştiyāk ile (17) ol kārban sarayda yatup raĥat [108a/1] oldılar. Ol gıce düşmānuñ Öömri gibi geçüp śabaĥ olduķda bir kaç (2) ĥōcalar yirlerinden turup metāÖların düzüp giderler. Śāĥibķırān (3) eyitdi: “Beni de elevir göre-(4)yüm Ĥüsrev naśıl erdür, zırā ögdiler” didi. Ol ĥōcalar (5) buyuruñ diyüp Emir-i ÖArab daĥı ÖÖmer’e biraz metāÖ yükledüp ardlarınca (6) beraber gitdiler, ĥōcalar Rüstem’ün ĥūzuruna varup duÖā idüp (7) metāÖların Öarz eylediler. Server ÖAyyār ile ĥapu arasında ĥalup (8) Rüstem’i ol maĥalde görüp bi- ĥtiyar aĥladı. Ĥōcalar metāÖın (9) satup Rüstem’den vāfir māl aldılar. BaÖdeĥū Rüstem’i selāmlayup gitdiler. (10) Ammā Rüstem, Server’ün ĥapu arasında ĥurdugin görüp eyitdi: (11) “İy Ĥōca senün meśāÖin nedür? Görelüm sen de göster” didi. Serve[r] (12) eyitdi: “Benüm metāÖım cihāngirlere laıyık varup Rüstem’i aratdılar: (13) “Sulĥānum ĥapu arasındaki Ĥōca’ya metāÖun Öaceb öger” didükde Rüstem (14) Bre meded! Getürün görelüm naśıl şeydür, didi gelüp Emir-i ÖArap (15) buyuruñ, didiler. Ĥamza içeri girdükde Emir-i ÖArab, Rüstem ol maĥalde (16) görüp gözleri tas bir ĥūna döndi ve ĥahramānı [108b/1] gözleri yaş ile ĥoldı görüp aśla başın yalnuz döndüremez (2) pıl-ser olmış gövdesiyle bir döner śāĥib-ķırān ĥayķırup aĥlamak (3) istedi gene erlik ĥuvvetiyle gücüyle kendümi zabı idüp ĥāber eyledi. (4) Rüstem eyitdi: “İy Ĥōca ĥoş geldüñüz śafā geldüñüz cihāngirlere (5) laıyık cevāhirün nedür çıkar görelüm bizümle cihāngir geçürüz (6) ĥālümüzce” didi. Server-i ÖArap gönünden bilürem oĥlum cihāngir- (7)lerden sen ammā Öakıbet böyle dertlere giriftār oldun, diyüp: “İy server (8) kūşe ĥaķķıdır ammā luĥf eyle ortalık ĥalvet olsun. Zırā (9) size gösterceğim cevheri ĥıymetdür śayed isābet-i Öayn olmaya” (10) didi. Rüstem gülüp: “İy Ĥōca sen eyü cevher ĥıymeti bilürsin” (11) diyüp emir eyledi. Cümle yanında olanlar gidüp kimse ĥalmadı (12) hemān Emir-i Merdān mübarek yüzün niķābuñ ĥaldurup aĥlayarak: (13) “İy gözüm nuru belākeş Rüstem’üm işte bu ĥadar zamāndan berü senün (14) ĥasretinle gözüm

yaşunuñ her k̄aṭresi inüp h̄ān ciger (15) ile ol yākut ṭaṣı her biri bir güher olmışdur” didükde Rüstem gördiği [109a/1]bu h̄ōca[nın] pederi Emīr-i cihāndur. Rüstem āh idüp Óaḳlı gitdi Emīr-i (2) ÓArab, Rüstem’i k̄ucağına alup: “İy ciger-kūšem Rüstem seni bu h̄alde görmeyedürüm” (3) diyü āh vāh iderken Rüstem’üñ Óaḳlı başına gelüp hemān yirinden (4) sıçrayup śāhīb-ḳırān’uñ ayağına düşmek istedi. Server k̄omayup (5) ata oğul birbirlerine sarılıp bir zamān ağlaşdılar ve cigerlerin (6) dağlayup h̄āl h̄āṭır sorışdılar, ahir Rüstem eyitdi: “N’eyleyem (7) devletlüm aña tazelik eyle nice defÓa bedduÓā aldúk yolumuzda (8) eksiklik var imiş bu yolda bulduk Mevla beterinden şaklaya (9) bir zamānda Rüstem’e p̄il-ser diyeler, diyüp el ele alup ṭaṣra dīvān h̄āneye çıkdılar. Śāhīb-ḳırān pāy-ı taht śandāyesine geçüp (11) kendü alt yanına oturdı. Mahūr Śāh eyitdi:“Nedür aslı (12) bu H̄ōca kimdür kim o mest yanına aldun” Rüstem eyitdi: “Şāhum (13) sen H̄ōca’nuñ kim olduğın bildün kendü tahtun teslüm (14) idüp karşıusunda el bağlayup eürurduñ. Bu ol dehrün (15) ḳahramānı h̄āzret-i Ḥamza-i śāhībḳırāndur” didükde Mahūr Śāh [109b/1] bilüp kendüyi tahtan atup śāhīb-ḳırānuñ ayağına düşdi. (2) “Hoş geldün, safā geldün Yā śāhīb-ḳırān Óālem bu ḳullarını h̄aḳdan (3) refÓi eyledünüz”didi. Emīr-i cihān da elin eutup gene tahtına geçürdi. (4) Andan ÓÖmer ile görüşüp bu ahvāl bilindükde H̄ōca Muḥsin (5) eyü sır bu śāhīb-ḳırān oğlı imiş kendü oğlum śanup (6) bu ḳadar sevindüm ve böyle h̄āllere uğramaḳ yok olmaz. “Yā śā-(7)hībḳırān benüm oğlum elümden almaḳ istersin bu inśāf degildür” (8) didi. Server-i ÓArab gülüp:“İy H̄ōca Muḥsin kāṣke (9) sen bulup bunda getürmeye idün belki bu h̄āller başına (10) gelmez idi gör ne h̄āllere uğramış” didi. H̄ōca Muḥsin (11) eyitdi: “N’eyleyem devletlü śāhīb-ḳırān ben bulsam üzerine toz (12) ḳondurmaz idüm ammā işte böyle oldı” didi. Rüstem eyitdi: (13) “Devletüm ata H̄ōcayı incitme ben bu h̄āle rāzıyam hemān duÓā (14) idün bul kim bunuñ dahı oğlı geleydi” didi. Śāhīb-ḳırān (15) ol dem el kaldurup derān-ı ḳalb ile

Yā Rab şol Pîr evlādum[110a/1] buldum, diyü sevinmiş iken Óazamet şāhuñ hırķasına yirindürmeyüp (2) oğlum sağ ise ķarībüz-zamānda işāl ile nitekim beni (3) oğlum eyle mesrūr eyledin, didi. Bu ķadar Pîr cevāb (4) hāzır olan hālķ amīn, didiler ve çok geçmedi bir gün (5) bunlar oturup zevķ ü şāfā iderken Hōca Muħsin'e müjdeciler (6) gelüp müjde oğlın geldi, didiler. Hōca Muħsin (7) şād olup sarayına gitmeye icāzet alup gitti meger oğlı (8) bir nice kimselere uyup Hindistan'a gitmiş idi vāfir metāÓ (9) alup geldi. Cümlesi şād u hāndan oldılar ve Hōca Muħsin (10) sevindi. Hōca Muħsin'i evlādı ķarşulayup bulısup görışdiler (11) şādılık bu kerre ķat ender ķat oldu. Hōca Muħsin yā šāhib-ķırān (12) Āli- İbrāhim ve nesli İsmāóil Óaleyhis-selāmın gene büyük (13) kerāmetüñüz žuhār eyledi. Şüphe yokdur, diyüp her birileri bunlara (14) aÓlā žiyāfetler virüp Óıyş ü nūşa meşğul oldılar. Bunlar buñda [110b/1]žiyāfetde ammā sen kışşayı bir yüzden dahı diñle rāvı eydür: (2) "Ol zamānki Emir-i ÓArab oğlı, Cafer-i Hīcāz'uñ Hōca-yı dānāya (3) taÓlım-i Óılme virmişdi. Hōca dahı Cafer'i ziyāde zeki (4) ve ķabiliyetlü görüp maķdūruñ şarf idüp birķaç (5) senenüñ içinde buña Óulāmuñ cüzóiyātını ve külliyātını tamām (6) taÓlım idüp öğretti. " Andan bir gün Cafer bu ķadar (7) maÓrifeti taħsil eyledi. Bir gün Hōca'dan icāzet istedi ki (8) Mekke'ye varup birāderin ve māderini ve Óammularin görüp žiyāret (9) ide Hōca eyitdi: "Gözüm nūrı zāhir şimden soñra (10) buñda ķalmazsın gönderürüz. Ammā işitdüm šāhib-ķırān (11) anda yok imiş. Rüstem'i aramağa gitmiş sabreyle gelsün (12) andan hāber gönderelüm gine ol gönderdügi adamlar gelsünler (13) seni teslüm ideyüm var git" didi. Cafer eyitdi: (14) "İy üstād-ı kāmil senüñ didügiñ ķaçan olacķdur pederüm [111a/1] ne zamān gelür kim bilür ol gāhı bilür gelmez imdi luıf (2) eyle. Beni bir ķuluñ ile gönder varup māderüm ve Óammularum (3) ile mülāķāt olup anlar ile peyām gelince eglenem" didi. (4) Hōca gördi, iķdām ider āķır tedārikin görüp bir ķulı var idi. (5) Adına Mübārek dirler, idi. Bir hayli bahādır kimesne idi.

Anuñla CaŖfer'i (6) Mekke'ye gönderdi. CaŖfer, Hoca'nuñ elin öpüp ve hayır duŖasın (7) alup gulām Mübârek ile Ŗazm-i râh idüp gitdiler. Ammâ gel gör (8) imdi ol iki kâmil Ŗâlim bir işüñ Ŗaķıbetini ne fikir itdiler ve ne (9) yir yoķladılar ki görelüm soñı neye vara ne yoķlasalar da (10) taķdirdede çare yoķdur olıcaķ olur çâr u nâ-çâr gerek (11) ķalbini gide ıtut görelüm gerek ıtar imdi. Cafer'ün Ŗazım ğurbeti (12) vardur, belki bir cild kitâb ola. Râvî eydür: "Berüden şâhîb-ķırân[111b/1] Rüstem'e baķup gözüm nūn şimden gerü gidelüm sen de bunda yiter (2) oturdun." didi. Rüstem devletüm ata nŖola giderüz ammâ siz saŖâdetlü (3) buyruñ ben beklerüm ve ciger-küşem Ķâsım, Bulgar zemin ser-hâdında (4) ser-gerdân olup ķalmışlardur. Benüm anda varayım lâzımdur nihâyet (5) soñra gine nasib olurısa varup müşerref oluruz." didi. (6) Emîr-i Cihân dahı n'ola diyüp Ŗayyâr-ı cihân ile bunlara (7) vedaŖ idüp andan Ŗazm-i Mekke-yi Mükerrrem'e diyüp (8) gitdiler. Bir gün Mekke-yi Mükerrreme'ye irişüp Lendühâ (9) ve Mużaffer Şâh'a müjdeciler haber getürüp anlar dahı (10) ķarşulayup Emîr-i ŖArabi alup getürdiler. Şâhîb-ķırân (11) Lendühâ ve Mużaffer Şâh vesâŖirleriyle bulışup görışdiler. (12) Server, Rüstem'ün başına gelen hâlleri naķl eyledükde (13) ağlamak bir kimesne ķalmadı ħuşusâ Lendühâ "Hay [112a/1] benüm şehzâdeme ne Ŗacep hâl olmış." diyüp (2) Ŗazım ğamun oldu ve ziyâde elem ğam çekdi. (3) Andan dönüp eyitdi: "Devletlü şâhîb-(4)ķırân şimdi Rüstem ķandadur niçün bile (5) getürmedünüz?" didükde hemân şâhîb-ķırân (6) Ħamza eyitdi: "Anda oĝlı Ķâsım anı (7) arar imiş anda gitdi." diyüp cümlesi (8) âĝâh oldu. İnşâŖAllâh ü TaŖâlâ şimden (9) girü çağır Ħicâz'ı ķıssâları żuhur ider. (10) Özge hikâyetleri vardur. (11) Hemân Ħamza'nuñ yigirmi (12) yidinci cildi de (13) bunda tamâm (14) oldu.

İşbu kitab teşrin-i evvelün yirmi yidinci günü pazar irtesi aķşamı bizüm odada mütala'a edildi.

Fi 28 Teşrin-i evvel sene 1307 ilhâm Fehmi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
SÖZLÜK

A

ābād (f) Bayındır, mamūr : 44b/4, 101b/5, 101b/11, 106a/3.

Abdūlmuttalib Hz. Hāmza'nın babası: 105b/7, 105b/10.

Acaba (a) Şüphe ve tereddüt bildiren edat: 3b/7, 4a/15, 42a/4, 49a/15, 59a/16, 62b/3, 76b/1.

Acayib (a) Tuhaf şey, hayret edilecek şey: 3b/10, 26a/13, 47a/10.

Aceb (a) Taaccüb, şaşma : 2a/15, 2b/1, 12b/4, 14b/2, 19b/11, 26b/15, 40a/4, 54a/16, 58b/6, 60b/12, 62b/15, 65b/1, 65b/6, 74a/6, 74a/11, 77b/5, 78a/12, 86a/17, 90b/4, 99a/6, 99a/17, 99b/5, 100b/5, 102b/13, 108a/13, 112a/1, 2b/7, 2b/8, 28a/7, 71a/14.

Acele (a) Çabuk, çabukluk: 29a/7, 85b/9.

Acem (a) Arap olmayan, Araptan gayri olan kavim : 4a/107.

Acemi (a) Tecrübesiz, toy: 32a/2.

acı Keder, elem, rahatsızlık veren : 15b/12, 34b/11, 39a/7, 107a/11.

acil (a) Acele ile olan : 43a/3, 55a/6, 71b/5.

Aciz (a) Zayıf, güçsüz .

Aciz kıl- Zayıf, güçsüz olmak : 105a/16.

aç- 1. Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek : 9b/9 , 22b/17, 23a/9, 24a/7, 25b/11, 26b/11, 34b/1, 41b/14, 34a/10, 34a/11, 35b/2, 36a/17, 37b/4, 56a/13, 70a/8,2. Konuşmak : 25b/11.

açıl- Kapalı mekânı açık hale getirmek : 45b /11

açmaz Bir şeyi açık durumdan kapalı duruma getirmek : 26b/11.

ad İsim : 3b/11, 3b/12, 1a/3, 1a/6 ,13a/2, 22a/6, 22b/4, 43b/11, 43b/13, 55b/1, 71a/17 ,73b/11, 74a/6, 76a/8, 89b/3.

aAda Düşmanlar : 16a/6, 68b/1.

Adalet (a) Doğruluk.

Adalet eyle- Doğru olma hali :97b/17.

adam,adem (a) Adam, insan, kişi :3a/2, 4a/1, 6a/16, 6b/6, 6b/1, 12b/17,14b/16, 16b/5, 28a/12, 28b/7, 28b/9, 35a/10, 35b/4, 37a/12, 39a/16, 40a/7, 41a/1, 47a/9,51a/5,55b/15, 58b/11, 62a/13, 66a/1, 68b/2, 69a/7, 71b/5, 78b/9, 79a/3, 79a/6, 79a/10, 82b/3 , 83a/15, 83a/17, 84b/5, 103b/2, 104b/16, 110b/12.

adet (a) Alışkanlık, âdet : 18a/5.

Øadavet (a) Düşmanlık : 18a/16, 36a/8, 54b/2 , 58b/6, 79a/7, 90a/5.

Ādem İlk insan,ilk peygamber 32a/9, 40a/2, 40a/3, 41a/7, 48b/8, 83a/6.

Øadem (a) Yokluk, bulunmama : 59b/1.

Øadil (a) Doğruluk gösteren : 97b/17.

āferīn (f) Takdir etme, beğenme :4a/16,5a/6,16a/4, 87a/13, 89b/17, 100b/3.

āfitāb (f) Güneş : 25a/16 , 26b/3, 33b/4 , 58b/9.

Øafv (a) Af :73a/13, 72a/3 ,83a/9, 103b/10.
afv it - Affetmek :51b/1.

aġa Efendi,büyük : 17a/10, 22a/7, 55b/11, 74a/17.

aġ- Havaya kalkmak , yükselmek:69a/3.

āġāh (f) Bilgili, haberi olan :79a/15, 105a/13, 112/8.

āġāh eyle- Bilgilendirmek ,haberi olmak :79a/15, 105a/13, 112/8.

āġāz (f) Başlama.

āġāz it- Başlamak : 1b/7, 88a/7.

aġīZ AġīZ .

aġīzı bıçak açma- Kırgınlıktan, üzüntüden ya da herhangi bir sebepten ötürü söz söyleyecek durumda olmamak : 24a/6, 24a/7.

aġīzı burnı kan eyle- Aşırı bir biçimde döverek perişan duruma getirmek : 28a/5, 30b/14, 32a/3 , 59b/4, 62b/13, 78b/2, 88b/4,105a/12.

aġla- Gözyaşı dökmek, ağlamak: 34a/14, 44b/9, 50a/15, 61a/1 ,61b/8, 80b/1, 96a/13, 96a/15, 97a/7,97a/9, 97a/11, 97a/12, 98b/15, 107a/17, 108a/8, 108b/2, 109a/5, 111b/13.

aġyār (a) Yabancılar, başkaları : 24b/7.

ah (f) İnleyip sızlama.

ah it-İnleyip sızlamak : 2b/5, 3a/1, 3a/11, 3b/2, 2b/4, 27b/16, 29a/11, 31a/3, 62b/13, 62b/16, 77b/2, 80b/5, 97a/4, 98b/14, 107a/13, 107b/15, 109a/1, 109a/3.

aġbār (a) Haber, ortada dönen söylentiler: 1b/12.

Øahd (a) Söz verme .

Øahd it- Söz vermek : 94a/2, 94a/14, 95a/14.

āheste (f) Yavaş yavaş : 2b/5.

aġīr (a) Son, nihayet : 2b/11, 3a/1, 4a/12, 5a/1, 6a/17, 7a/2,8b/17, 13b/3, 20b/3,20b/5, 25a/6, 25b/1,25b/15, 35b/6, 37b/2,44a/11, 70a/6 ,75a/9, 85a/7, 90a/2, 95b/14,98a/15, 109a/6 ,111a/4.

âhmak (a) Sersem, şaşkın :42b/5.

ahsen (a) Pek güzel : 1b/5.

ahşam Aydınlığı azalıp, karanlığın inmeye başladığı vakit : 36b/7, 62b/8, 74a/1, 90a/13, 100b/12.
ahter (f) Yıldız : 15b/3,75a/5.

ahū (f) Ceylan : 2a/14.

âhvāl (a) Haller, durumlar :2a/11, 14b/1, 23b/11, 25a/1, 25b/4, 26b/16, 28b/17, 37b/5, 37b/14, 44a/8, 52b/6, 56a/3,56a/13, 59a/12, 67a/13, 68a/13, 71b/14, 79a/14, 80b/14, 81a/5, 81a/8, 87b/14, 87b/7, 95b/16, 100b/8, 101b/4, 107a/1, 107b/11, 109b/4.

ak- 1. Akmak :25a/8, 41b/10, 47a/11, 75a/17 2. Damlamak :59b/17, 93b/14, 95a/11.

akçe Madenî para : 82b/10, 106a/11.

akçesiz Parasız, parası olmayan : 4b/17.

Öakıbet (a) Nihayet, son :25a/8,26a/14 ,3b/5, 55a/3, 69b/1, 75b/14,80b/7, 94a/6, 108b/7, 111a/8.

akıt- Akıtmak : 28a/9 , 72a/13, 87a/11, 95a/12.

Öakıl , Öakıl (a) Akıl, us : 26a/3, 42a/16, 53b/1, 74b/14, 79b/17, 84a/4, 102a/7.

Öakılı git- Kendini kaybetmek: 2b/4, 3b/2, 14a/2, 19b/9, 25a/2, 25b/1, 29a/4, 36a/3, 36b/2, 41b/13, 49a/7, 50a/6, 57b/8, 62a/4, 62a/6, 69a/1, 74b/12, 77a/17, 82a/5, 84a/6,92a/5, 92a/6, 94a/13, 109a/1, 109a/3.

Öakıl-ı balığ ol- Belli olgunluğa ermiş olmak : 74a/13.

Öakıl dairesinden çık- Akıl başından gitmek :74b/14.

'**akıb** (a) Sonunda :15b/15.

'**akıbe** (a) Geçilmesi güç taşlıklılık yokuş: 43a/10,85a/4.

akıraba (a) Aralarında soy yakınlığı olanlar: 9b/3.

akırān (a) Eş ve benzer olanlar : 3a/15,33a/3.

aktar- Yere yıkmak, devirmek : 31a/15.

ālī (a) En iyi, en yüce:110a/12.

al-1-Bir şeyi birinden veya bir yerden almak : 1b/16, 2a/1, 2a/7, 2a/12, 4b/3, 5a/5, 5a/12, 6b/5, 6b/7, 6b/17, 8a/4, 9a/15, 1a/15, 11a/2, 12a/9, 13a/5, 13a/6, 13b/17, 14b/16, 15a/7, 16a/17, 17a/5, 17a/7, 17b/1, 18a/16, 19b/4, 20b/9, 22a/14, 22b/13, 23a/9, 24b/5, 25a/6, 26a/1, 26a/11, 28a/14, 29b/9, 31a/1, 33a/13, 33b/2, 34b/3, 34b/4, 35a/1, 36a/17, 37b/8, 38b/12, 40a/1, 40a/7, 40b/1, 40b/6, 41a/2, 43a/1, 44a/6, 44a/1,45a/7, 45a/15, 46b/1, 47a/6, 48b/9, 49a/17,52a/11, 52a/15, 54a/13, 54a/15, 54a/17, 55a/1, 56a/3, 56a/11, 56b/17, 57b/8, 61b/6, 63a/12, 64a/13,

65a/1, 67a/2, 69a/2, 69a/3, 69a/13, 7a/14, 7b/1, 71a/3, 71a/4, 71a/15, 73b/5, 73b/13, 76a/12, 76a/15, 76b/6, 77b/9, 77b/1, 81a/12, 81b/12, 82a/16, 82b/1, 82b/1, 84a/5, 84a/11, 87a/11, 87b/12, 87b/13, 88a/2, 88a/17, 88b/1, 88b/8, 88b/13, 89a/6, 89b/14, 92a/3, 94a/4, 94a/5, 94a/9, 95a/3, 96a/3, 97b/5, 97b/7, 97b/9, 99a/14, 99b/8, 99a/9, 99b/3, 100a/4, 100a/15, 101a/16, 105a/15, 106a/16, 106b/11, 107a/7, 109a/2, 109a/9, 110a/7, 110a/9, 111a/7, 11b/5, 111b/1, 2-Erkek, kadınla evlenmek :32b/1, 32b/2, 44a/13, 51a/15, 52a/14, 63b/1, 90a/9, 95a/2, 109b/7, 3- Ele geçirmek, fethetmek: 14b/16, 54a/17, 81a/12, 4- Satın almak : 11b/5.

âÖ1a (a) En iyi :3a/6, 24b/5, 110a/14.

aldat- (f) Aldatmak, kandırma : 36b/8, 36b/9.

aldur- (f) Almak işini yaptırmak : 7b/3, 13b/8, 13a/9, 25a/18 , 32b/1, 35b/8, 35b/10, 36b/1, 43a/10, 53a/8 , 54b/1, 54a/15, 65a/8, 73b/16, 74a/2, 74a/4, 77b/8, 11b/16, 19a/7.

âÖalef (a) Hayvan yemi: 106a/8.

âlât (a) Aletler, araçlar :6b/1, 12a/5, 81b/8, 81b/9, 88a/11, 89b/14, 98a/4.
âlât-ı harb Savaş aletleri: 37b/8.

âÖalav Yanan maddenin ışıklı uzantısı : 62b/14.

alay Asker topluluğu :12b/1, 12b/3, 45b/1.

âÖâlem (a) Dünya, cihan : 2b/1, 31b/13, 37b/15, 38a/16, 40b/9, 50b/11, 53a/5, 60b/11, 67a/14, 67b/12, 75a/7, 80b/12, 81b/5, 82b/12, 83a/6, 83b/11, 87a/17, 89b/14, 95b/11, 97a/17, 101a/11, 104a/14, 107b/11, 109b/2.

âÖâlem -i ağyar Yabancılar alemleri :24b/7, 47b/3, 71b/1, 88a/6, 101a/5.

âÖâlemdar (f) Bayraktar, bayrağı taşıyan : 15b/16.

âÖâlemşâh Cihan padişahı: 3b/1, 3a/6, 3b/11, 5b/12, 8b/8, 14a/16, 19b/3, 22b/15, 37b/16, 57a/13, 72b/1, 87a/4 , 87b/1, 89a/17 , 95b/12, 98a/9, 98a/11, 99b/11, 104a/1.

âÖâleyhis-selâm (a) Selam onun üzerine olsun :1b/14, 32a/9, 30a/17, 101a/12.

âÖâleyk (a) Selam senin üzerine olsun.

âÖâleyk al- Selam almak: 34b/3, 88b/12.

âÖâlî (a) Yüce , yüksek :75a/8.

âÖâlim (a) Çok okumuş, bilgin :4b/10, 111a/8.

Allah(a)Allah : 2a/5, 27a/4, 42b/2, 42b/15, 45a/1, 48b/17, 5b/2, 5b/6, 52b/15, 52b/16, 68b/17, 76b/16, 93b/6, 93b/8, 96a/11, 101a/7.

alt Alt taraf :19a/11.

altı Beşten sonra gelen sayı : 2b/3, 42b/17, 44b/17, 49a/11

altmış Elli dokuzdan sonra gelen sayı :5a/4, 5a/8.

altun Yüksek değerli maden, altın :2a/1, 4b/12, 4b/13, 4b/14, 4b/15, 7a/8, 10b/9, 11a/8, 25a/17, 36b/4, 36b/9, 39a/5, 55a/1, 57a/9, 63a/9, 64b/12, 65b/6, 65b/15, 92b/11,97a/14, 105a/5, 106a/9, 106b/1.

altun adın başlı ol- İyi ismin kötü olmak :63a/9.

āmāde (f) Hazır, hazırlanmış : 72a/13.

aman (a) Eminlik, korkusuzluk : 8a/1, 20a/7, 34a/13, 38b/13, 38b/14, 51a/, 83a/16, 83b/13.

āmīn (a) Öyle olsun, yâ Rab duamızı kabul eyle! : 110a/4.

ammā (a) Ama, fakat : 2a/13, 2b/4, 2b/6, 2b/8, 2b/9, 2b/1, 2b/14, 2b/16, 3a/16, 3b/12, 3b/15, 4a/17, 4b/3, 4b/8, 5a/2, 6b/14, 6b/16, 8b/16, 9a/11, 9b/16, 9b/8, 9b/11, 12b/17, 13b/1, 13b/11, 14a/1, 15a/6, 15a/12, 15a/14, 17b/7, 17b/13, 18a/13, 18a/15, 18b/2, 18b/16, 19a/5, 19b/15, 24a/5, 24a/16, 24b/3, 25a/3, 25a/7, 25a/9, 25a/12, 25a/15, 25b/5, 26a/6, 26a/11, 26a/14, 26b/8, 27b/12, 27b/13, 28a/12, 28a/16, 30b/5, 31a/11, 31b/1, 32a/1, 32a/11, 35b/1, 36a/12, 36a/3, 36a/15, 37a/3, 37a/8, 38a/4, 39a/1, 39b/6, 39b/15, 40b/15, 41b/9, 42b/4, 42b/1, 42b/14, 42b/17, 44b/13, 44b/16, 46a/1, 48a/16, 49a/2, 49b/2, 50a/2, 50a/1, 50b/7, 51b/15, 52a/14, 52b/2, 53a/8, 53a/14, 53a/16, 53b/, 53b/2, 53b/15, 54a/14, 54b/7, 54b/16, 55b/14, 56a/14, 56b/17, 58a/7, 58b/4, 59a/2, 60a/11, 60b/1, 60b/4, 6b/9, 61a/15, 61b/9, 62a/9, 63b/14, 66b/7, 67b/17, 68b/16, 69a/2, 69b/16, 70a/4, 70a/8, 70b/1, 70b/12, 71b/9, 72a/8, 72b/4, 72b/5, 73b/15, 75b/8, 76a/4, 77b/14, 78a/4, 78a/8, 78b/6, 78b/14, 79b/5, 79b/9, 80a/1, 80a/7, 80a/12, 81a/14, 81b/1, 83a/12, 83b/4, 83b/5, 84a/2, 84b/2, 85a/17, 85b/1, 89b/17, 90b/17, 91b/6, 91b/7, 91b/13, 92a/1,93a/1, 93a/12, 93b/1, 94b/8, 96a/16, 96b/15, 97b/4, 98a/9, 99a/6, 99b/6, 100a/4, 100b/16, 101a/11, 101b/15, 103a/8, 103b/3, 103b/5, 104a/11, 105a/4, 105a/8, 105a/1, 106a/14, 106b/2, 107b/11, 108a/1, 180b/7, 108b/8, 109b/12, 110b/1, 110b/1, 111a/7, 111b/2.

'ammū (a) Amca : 1b/14, 4b/5, 4b/10, 5b/14, 89b/4, 111a/2.

Ōamūd (a) Sopa :26a/6.

aña Ona ("ol" zamirinin datif hali) :1b/8, 2b/9, 8b/17, 16b/13, 16b/15, 20a/2, 26b/13, 31b/8, 38a/7, 42b/6, 42b/7, 49b/1, 53b/5, 58a/7, 73a/17, 80a/6, 81a/7, 84a/8, 86a/14, 93a/1, 97a/12, 97b/2, 97b/16, 98b/2, 103b/12, 109a/7.

ana Anne : 32b/9.

ancağ Yalnız:2b/15, 27b/7, 33b/1, 40a/1, 62b/9, 62b/17, 74a/4, 77a/6, 87a/16, 99b/6,95b/2.

and Yemin : 4a/12, 85a/12, 87a/7.

anda Orada, o yerde: 3a/3, 17b/6, 33b/12, 89b/3, 100a/8, 104a/2, 105b/11, 110b/11, 111b/4, 112a/6, 112a/7.

andan Ondan ("ol" zamirinin ablatif hali) : 2a/7,3a/7,3b/13, 3b/17, 4a/5, 5a/6, 5a/11, 5a/14, 5a/15, 5a/17, 6b/2, 7a/5, 7a/11, 8a/5, 8a/15, 10a/14, 10a/15, 10b/15, 11b/14, 13b/1, 13b/13, 14a/1, 14a/11, 14a/13, 15a/4, 16a/12, 16b/2, 17a/9, 17b/16, 18a/2, 18b/9, 18b/1, 18b/12, 18b/14, 18b/15, 19a/4, 19b/1, 20b/2, 20b/7, 21b/1, 21b/1, 22a/1, 22a/3, 22a/5, 22a/1, 22a/16, 22b/9, 22b/13, 22b/16, 23a/1, 23a/2, 23a/5, 23a/9, 23a/11, 24a/15, 24b/6, 25b/7, 26b/12, 27a/9, 28a/5, 28a/8, 28a/15, 28b/5, 28b/6, 28b/1, 28b/11, 30b/14, 31a/, 31a/4, 31b/2, 32a/14, 32b/,33a/9, 33a/16, 33b/5, 33b/11, 34a/1, 34a/1, 34b/3, 34b/5, 34b/9, 35a/9, 35a/12, 36a/5, 36a/1, 36b/1, 37b/6, 39a/1, 39b/1, 40b/3, 40b/5, 41a/5, 41b/4, 41b/16, 42b/1, 42b/8, 42b/9, 45a/4, 45b/4, 55a/17, 55b/13, 62a/3, 42b/11, 43b/, 44a/14, 44a/16, 44b/14, 45a/16, 45b/11, 46b/9, 46b/12, 46b/13, 47a/7, 47a/9, 47a/11, 48a/2, 48a/4, 48a/15, 48b/5, 49b/15, 50b/1, 51a/11, 52a/17, 54a/12, 55a/3, 56a/1, 56a/4, 56a/1, 56a/17, 56b/7, 56b/1, 57a/, 57a/7, 57b/7, 57b/1, 58a/4, 58b/3, 59b/3, 59b/4, 59b/7, 59b/12, 61a/3, 61a/9, 62a/7, 62a/13, 63b/8, 64a/1, 64b/13b, 65a/12, 65a/16, 66a/6, 66a/15, 66b/6, 66b/7, 66b/17, 67a/2, 67b/6, 69b/1, 69b/14, 69b/16, 70a/15, 71a/9, 72a/9, 72a/14, 72a/17, 72b/15, 73b/14, 74a/11, 74a/14, 74b/3, 75a/6, 75a/16, 75b/6, 76a/1, 76a/11, 76b/1, 77a/1, 77a/11, 77a/14, 77a/17, 77b/3, 77b/9, 77b/11, 78a/7, 78b/9, 79a/4, 79a/12, 79b/14, 80a/7, 80b/17, 81b/6, 82a/1, 82b/6, 82b/16, 83b/1, 83b/12, 84b/3, 84b/9, 84b/12, 85a/1, 87b/1, 88a/14, 89a/5, 89a/14, 89b/14, 90b/1, 91a/7, 92b/3, 93a/6, 93b/12, 93b/17, 94b/3, 94b/5, 95a/1, 95a/3, 95a/18, 95b/5, 95b/9, 96a/4, 96b/3, 96b/8, 96b/15, 96b/17, 97a/1, 97b/11, 97b/16, 98a/3, 98a/5, 98a/7, 98b/2, 98b/12, 99a/1, 99b/3, 100a/2, 100b/6, 101a/7, 101b/2, 101b/9,102b/5, 103a/7, 103a/11, 103b/3, 103b/13, 104b/15, 104b/16, 105a/3, 105b/9, 105b/1, 105b/13, 105b/14, 106a/1, 106b/13, 107a/5, 109b/4, 110b/6, 110b/12, 111b/7, 112a/3.

anı Onu ("ol" zamirinin akkuzatif hali) : 3b/5, 7a/1, 13a/17, 19a/16, 20a/1, 20a/4, 21b/1,32b/3, 37a/16, 37b/12, 40a/2, 64a/4 , 65b/13, 65b/15, 74a/9, 74b/1, 75b/13, 76b/15, 79b/16, 80a/5, 81a/8, 88b/8, 86a/11, 87a/2, 90a/1, 94b/15, 96b/12, 101a/6, 107b/9, 112a/6.

Óanķa (a) İsmi olup, cismi olmayan bir kuş .3a/14.

añla- (f) Akıl erdirmek : 14a/7, 26b/8, 42a/9, 42b/9, 52a/1, 101b/14

anlar Onlar :3b/1, 26a/8, 16b/5, 43b/17, 46a/9, 64b/11, 74b/5, 78b/16, 85b/8, 100a/14, 111a/3, 111b/9.

anuñ Onun : 2b/13, 3b/7,3b/9, 3b/1, 3b/11, 4b/17, 5a/9, 9a/7, 18b/2, 21a/17, 21b/2, 23b/2, 30a/6, 31b/6, 41a/3, 47b/1, 35b/11, 43b/13, 60a/16, 64a/3, 75b/16, 8b/16, 82b/2, 85a/15, 94b/1, 95a/14,89a/7, 104b/7.

anuñla Onunla : 2b/17, 51b/4, 65b/16, 74a/7, 62a/9, 64b/8, 86b/9, 94b/11, 94b/12.

Óar (a) Utanma : 4a/13, 24b/11, 44a/11, 89b/1.

ÓArab (a) Arap, Arap kavminden olan :18a/5, 18a/14, 18a/15, 18b/6, 19a/2, 19b/8, 110b/2.

Óarabi Araplar ile ilgili :111b/1.

ara- Bir şeyi bulmaya çalışmak :2a/16, 5b/12, 6a/12, 8a/6, 20a/16,55a/13, 70a/1,70a/6, 78a/11, 85a/7, 112a/7, 11b/11.

arat- Aramak, sormak : 7a/5, 18a/12.

ard Arka, geri : 36a/13, 38a/1, 60b/1

ardlarınca Hemen arkasından : 3b/6, 12b/16, 14a/13, 18a/5.

arka Bir şeyin görünen veya esas tutulan yüzün tersi : 13b/7, 13b/8, 13b/9, 24b/14, 31b/13, 75b/4, 91b/15.

armağan Hediyeler : 56b/1.

arış (f) Eski dokumacıların kullandıkları bir ölçü : 2b/3, 3a/4.

artuk Fazla, ziyade : 2a/15, 4a/12, 13a/8, 14a/14, 14a/17, 18b/3, 31b/4, 38b/7, 38b/16, 50b/9, 53b/14, 62b/12, 62b/17, 63b/1, 70a/1, 70a/9, 75a/17, 94b/12, 104b/2.

Öarz (a) Bildirme, sunma : 1b/4, 33a/15.

Öarz it - Sunmak : 57a/4, 86a/1, 108a/7.

Öarz ol- Bildirmek : 1b/4, 33a/15.

Öarz -ı hüner it-Becerisini sunmak : 12b/7, 17b/3, 23b/15, 33b/8, 50a/12, 54b/6, 56b/9, 56b/1, 57a/5, 58a/5, 58b/1, 68b/14, 71a/2, 90a/9.

arzū (f) İstek, arzu .

arzū it- İstemek, arzulamak : 4a/13, 6a/1, 15b/16, 74a/9, 85b/13.

āsān (f) Kolay.

āsān ol- Kolay hale getirmek : 2b/1, 26b/11, 25b/8.

āšār (a) Eserler : 1b/13.

aşıl (a) Gerçek ,esas : 3b/13, 4b/7, 11a/13, 14b/17, 17b/11, 19a/17, 21b/13, 22a/4, 26a/2, 32a/3, 38b/3, 39b/15, 41b/1, 43a/7, 43a/9, 48b/2, 49b/11, 52a/1, 53a/3, 53b/1, 56b/, 57b/9, 61a/16, 69b/7, 74b/1, 75b/16, 14b/3, 28b/17, 24a/8, 34b/6, 35a/12, 45a/5, 51a/3, 51a/9, 6a/2, 61a/2, 62b/3, 67a/3, 68b/9, 72b/9, 77b/15, 92b/14, 100b/13, 102b/17, 103b/17, 104b/17, 109a/11.

aşıl- (f) Bir yere tutturulup sarkıtılmak : 12b/14.

Öāšī (a) Emir dışına çıkan : 43a/16.

Öāšī ol- İsyen etmek : 43a/16.

Öasker (a) Asker, er : 2a/1, 2a/17, 2b/11, 3b/5, 3b/6, 5a/5, 5a/8, 5a/9, 6a/6, 6a/7, 7b/8, 7b/11, 7a/15, 7b/14, 10a/4, 10a/12, 10a/16, 10a/17, 10b/4, 10b/14, 11a/6, 11a/7, 11a/12, 12a/1, 12a/15, 12b/3, 12b/5, 14a/6, 14a/7, 14a/16, 15b/2, 15b/8, 15b/9, 16a/2, 30a/9, 31a/14, 41a/4, 43b/7, 43b/8, 44a/15, 44a/16, 44a/17, 44b/15, 45a/15, 45b/7, 45b/14, 45b/8, 45b/9, 45b/16, 46a/3, 46a/1, 46b/2, 46b/16, 47a/3, 47a/12, 47b/1, 47b/5, 48a/11, 48a/14, 48b/11, 54a/11, 56b/15, 88a/1, 88a/13, 89a/9, 92a/4, 97b/9, 100a/7, 103a/1, 105a/, 105b/1.

aşla (a) Hiçbir zaman : 3b/8, 8a/11, 19b/16, 20b/15, 21a/1, 21a/16, 21b/3, 21b/4, 24a/6, 41b/16, 51b/2, 57b/17, 74b/1, 83b/14, 95b/13, 98a/13, 15a/8, 18b/1.

āsumān (f) Gökyüzü : 7b/1, 46a/12.

aş- Aşılması gereken sıra ve basamakların her biri : 50b/4.

aşağı Aşağı, alt taraf : 11b/11, 39a/8, 75a/16, 86a/16.

Óaşık, Óaşk (a) Aşık, seven : 10a/10, 19b/9, 19b/16, 20a/12, 20b/12, 21a/3, 26b/11, 27b/15, 30a/7, 33a/11, 37a/2, 57b/6, 71b/4, 72a/3, 20a/1, 20a/3, 25b/13, 28a/14, 29b/6, 30a/6, 33a/15, 62b/16, 71b/3, 74a/11, 76b/14.

Óaşık -ı biçäre Çāresiz aşık :25a/18, 35a/7.

Óaşıkār (f) Apaçık, uluorta :25b/4, 31b/1, 31b/7, 70a/1, 73a/1 ,99a/16.

aşinā (f) Bildik , tanıdık : 1b/2, 74a/7.
aşinaluķ Birbirini tanıma , tanışıklık : 2a/16.

Óaşkar Hz. Hāmza'nın atı ,doru at :50a/1, 53b/6, 53a/7,54b/2, 98a/7.

aşüfte (f) Çıldırncasına seven, azgın ve baştan çıkmış deli gibi olan : 25a/1.

at At : 11a/15, 11b/3, 11b/4, 11b/6, 11b/8,11b/14, 17b/15, 21b/6, 75b/15, 88a/11, 88b/1, 106a/8.

at- (f) Bir yerden bir yere fırlatmak:7a/9, 23a/12, 39a/9, 70b/15, 75a/16, 93b/4, 93b/12, 96b/5, 109b/1.

ata Baba : 1b/16, 5a/10, 5b/1, 11b/3, 11b/9, 21a/12, 30b/17, 32b/9, 40b/1, 43b/2, 44a/6, 44a/12, 47a/2, 47a/16, 47b/9, 47b/10, 50a/3, 52a/, 57a/16, 58b/17, 59a/14, 6b/8, 68b/9, 82a/16, 83b/1, 98a/12, 98b/14, 99a/2, 99a/3, 109a/5, 109b/13, 111b/2.

ateş (f) Ateş :15b/6, 2a/11, 47a/8, 92b/3.

avla-Tutmak, yakalamak : 76a/9.

Óavrat (a) Kadınlar : 26a/1, 29b/3, 29b/7, 29b/9, 32b/1, 32b/7, 32b/8, 37a/14, 40a/13, 40a/9, 42b/5, 44b/1, 63a/12, 67b/8, 70b/6, 79b/2, 83b/16.

āvāz (f) Ses, sada, ün :45a/4, 68a/15, 93b/9.

āvāzlu (f) Yüksek sesli : 3a/6.

ay Süre , zaman : 5b/4, 43a/1, 44b/17, 5b/17, 72a/7, 80a/1.

aylık Bir ayda yapılan , bir ayda alınan :38a/1.

ayaķ Ayak : 3b/16, 7a/8, 11a/1, 11a/8,15b/1, 16a/1,17b/1, 34b/4, 55a/1, 83b/7.

Óayal (a) Aile, çoluk çocuk : 39b/11.

aÓyāne (a) Gözle görünen, açık :69b/11.

Óayıp (a) Kusur, noksan, eksiklik: 6b/12, 67a/7.

ayır- (f) İki kimse veya nesnenin arasını açmak: 94a/16.

ayıne (f) Işık yansıması yolu ile cisimlerin görüntüsünü veren arkası sırlı cam : 77b/2,100a/12.

Öayn (a) Göz : 3a/7,108b/9.

Öaynı(a) Aynı, tıpkısı : 88b/14.

ayrıl-Ayrılmak : 8a/8,20a/3.

ÖAyyar Özel isim : 2a/9, 2a/17, 2b/16, 3a/8, 3a/9, 3a/12, 3a/13 3b/4, 3b/12, 4b/5, 7a/17, 8a/7, 8a/11, 8a/15 ,9a/14, 85a/14, 85b/7, 85b/16, 86b/14, 87b/14, 92b/7, 92b/14, 93a/3, 93a/4, 93a/9, 93a/13,94a/16, 95a/1, 95a/5, 95b/15, 96a/3, 96a/16, 96b/17, 97b/6, 98b/5, 98b/11, 99a/13, 99a/14, 100a/1, 100a/3, 100a/14, 101b/12, 103a/4, 106a/1, 106a/4, 108a/7, 111b/6.

ÖAyyārān Ayyarlar : 4a/5,5b/6, 7b/2.

Öayyuḡ (a) Göğün en yüksek yeri :68a/14.

az Çok olmayan :39b/7, 45b/14.

Öazāb (a) İşkence, keder: 84a/3.

āzād (f) Serbest olma hali :21b/15, 83a/1.

āzād eyle- Serbest olmak :21b/15, 83a/1.

āzādlik Serbest bırakma : 69b/8.

aÖzam (a) Daha büyük : 84b/9.

Öazamet (a) Büyüklük, ululuk: 11a/1.

Öažar (f) Azarlama.

Öažar ol- Azarlamak: 53b/5

azcuḡ Az miktarda ,az : 72b/3,14a/14.

AÖzel Özel isim : 99a/13.

azḡıḡ- Azgınlaşmak :5a/1, 13a/15.

Öazım (a) Azimli, kararlı : 9a/15, 29b/9, 46b/8, 46b/13, 55a/6, 56a/16, 65a/5,111a/11.

Öazız (a) Muhterem, sayın:57a/5, 96a/8, 21a/13.

Öazl (a) İşinden çıkarma, yol verme :98b/5, 98b/11, 98b/12.

Öazl eyle- İşinden çıkarmak : 39b/1.

Öazm (a) Karar : 112a/2.

Öazm it- Kararlı olmak :12b/14, 13a/3,44b/1, 59b/1, 88b/1, 98a/7.

Öazm-i asker it- Askere kast etmek : 48a/14.

Øazm-i muħabbet Muhabbetin kastı : 57b/13, 59a/2 .

Øazm-i meydan it- Meydana doğru yönelmek : 12b/6, 15b/12, 111b/7.

Øazm-i Mekke it- Mekke'ye yönelmek : 1b/1, 97b/1 .

Øazm-i rah it- Yola doğru yönelmek : 111a/7.

Øazm-i ziyafet it- Ziyafet etmek :56b/8,56b/9 .

B

bā (f) İle : 2b/11,29a/6, 38b/8.

bāb (a) Kapı :35b/1.

baba Baba :4a/9, 4a/14, 7b/5, 18b/2, 19a/1, 21b/17, 43b/14, 43b/16 ,44a/4 , 44a/9, 74b/5, 90a/7, 93b/11.

bād (f) Rüzgar :46b/8, 78b/8.

bāde (f) Şarap, içki :16b/4, 32b/12, 32b/13, 34a/6, 66a/11, 77a/8, 78b/8.

baØde (a) Sonra :9a/15, 43b/15, 48a/7, 48a/12, 48b/16, 49a/13, 50b/1, 55b/5, 55b/17, 56b/1, 56b/11, 57b/1, 57b/13, 57b/14, 59b/11, 65a/15, 65a/1, 65a/14, 69a/6, 69a/14, 69a/17, 71a/5, 71a/8, 73a/14, 75b/3, 77a/1, 79a/13, 80b/16, 81a/5, 81a/8, 81b/11, 82b/17, 84a/5, 85a/4, 86a/1, 86b/7, 106a/3, 108a/9.

bağ (f) Bağ, büyük bahçe: 9b/17, 11b/1, 11b/16, 24a/14, 39a/13, 42a/13, 46b/13, 48b/1, 71b/17.

bađbān (f) Bahçıvan :17a/2, 17a/3, 35a/1, 40a/8, 40b/5, 40b/9, 41a/16, 42a/6, 42a/1, 43b/4, 45a/1, 45a/6,45a/13, 45b/4, 46a/16, 47a/5, 48a/1, 49a/13, 49a/13, 5a/2, 64b/7, 81a/16.

bağçe (f) Bahçe :25b/2.

bağışla- Bağışlamak, affetmek : 62b/2, 73b/17, 74a/1, 84b/1.

bağla- Bağlamak, raptetmek: 11b/14, 22a/16, 40b/7, 41b/3, 42a/17,42b/14, 45b/1, 59a/9, 88a/15, 89a/12, 109a/14.

bağlan- (f) Birbirine bağlanmak :12b/3.

bağır Gögüs, kucak .

bağırına bas- Kucaklamak : 18a/2, 50a/9, 60b/5, 93b/5.

bahā (f) Değer, kıymet : 11b/5, 57a/12.

bahadır (f) Yiğit : 5b/4, 21b/3, 44a/3, 45b/14, 48b/9.

bahāne (f) Bahane, mazeret: 17b/4, 11a/13, 58b/17 , 66a/15.

baĥîs (a) Sebep .

baĥîs it- Sebep olmak :5a/8, 54b/8 ,104a/1.

baĥr (a) Deniz .

baĥr -ı güher İnci denizi :1b/2 ,1b/4.

Bahtek Özel isim : 26a/6, 99a/6, 100b/1, 100b/13, 101a/8, 101b/9, 102a/16, 100b/7, 101a/16, 101b/1, 101b/17, 102a/12, 100b/3,103b/7, 104b/2, 104b/9,105a/4.

baĥ- 1. Bakmak :3b/14, 3b/17, 6a/6, 6b/3, 12b/13, 13b/14, 22b/1, 24b/17, 27a/7, 27a/6, 34b/9,43a/6,2.Seyretmek:35a/4,3.İyileştirmek:41b/16,43b/3,47a/16,48a/12,49a/15,49b/5,49b/8,53b/17,58b/11,59a/7,63b/11,66a/13,68a/12,69a/5,69a/8,69b/17,70a/9,70b/2, 72b/6,74a/16, 82a/11, 83b/6, 86b/8, 87b/4, 92b/9, 94b/9, 95a/7, 99b/7, 111b/1.

baĥi (a) Geri kalan hayat : 22a/2, 30b/10, 37a/3, 68b/6, 101a/6, 102a/4.

bal Bal arılarının yaptığı koyu ,tatlı madde : 93b/3.

balcıĥ Koyu ,yapışkan, ayaĥı tutan killi çamur :77b/4.

balĥam (a) Balgam.

balĥam bırak- Tükürmek: 83a/16

balıĥ Balık : 76a/9, 76a/11,76a/12, 76a/15.

balta Balta : 36a/9, 36a/1, 36a/11, 36a/15, 36a/16, 61b/9.

baña Bana ("ben" zamirinin datif hali) :4a/9, 4b/1, 4b/11, 4b/12, 9b/14, 20a/17, 20b/8, 21a/5, 21a/17,22a/1, 22b/1, 23b/1, 23b/7, 23b/16, 25a/5, 25b/7, 25b/8, 25b/15, 26b/8, 27a/9, 27b/7, 27b/15, 28a/8, 28a/12, 29a/13, 29b/16, 30b/6, 36a/8, 37a/6, 42a/2, 42a/3, 52a/1, 52b/11, 53a/12, 54a/7, 55a/2, 55b/14, 56a/8, 56b/4, 56b/14, 56b/15, 58a/6, 58a/12, 58a/13, 58a/16, 58b/16, 60a/17, 61a/7, 61b/14, 62a/9, 62a/1, 62a/12, 62b/2, 62b/4, 63a/1, 63a/5, 64a/3, 65b/4, 67a/17, 67b/8, 68b/16, 70a/13 ,71a/13, 71b/7, 72a/3, 73b/12, 75a/2, 75a/4, 75b/11, 76b/4, 77b/9, 78b/14, 84b/13, 84b/15, 85b/5, 85b/16, 86a/1, 87b/5, 88b/6, 92b/4, 93a/1, 93b/8, 94b/1, 95a/11, 98a/1, 104a/9.

Bānū Özel isim : 19a/7, 19a/12, 19a/14, 22b/12, 23b/11, 23b/12, 25a/19, 25b/2, 26b/12, 26b/14, 27b/13, 28b/12, 29a/6, 29a/12, 29a/15, 29a/17, 30a/3, 31b/3, 37a/8, 39b/1, 39b/3, 56a/1, 56a/5, 56a/12, 56b/5, 58a/1, 58a/4, 58a/14, 58b/2, 58b/3, 60a/2, 62a/4, 62a/16, 63b/11, 64a/5, 70a/16, 74b/13,76b/7, 76b/9, 78a/15, 82a/3, 101a/6, 107a/7.

baran (f) Yaĥmur : 46a/11.

bārgāh (f) Çadır, otaĥ :3a/17, 3b/3, 4b/8, 9b/3, 9b/1 ,9a/17,16a/2.

barış-Barışmak :4b/2, 61b/2, 99a/5, 99a/15, 1b/1.

bāri (f) Hiç olmazsa, bari :2b/15, 4b/13, 19a/16, 27b/17, 28a/1, 45b/3, 46a/17, 52a/8, 57b/6, 75b/1, 103b/1, 103b/14.

bari Siper : 46a/8.

baş-1. Yenmek :5a/12, 31a/10, 41a/4, 2. Bağına basmak : 18a/2, 50a/9,93b/5.
3. İhanet etmek :30b/3, 4. Ayakla basmak : 83b/7.

baş 1.Kafa, baş : 2b/4, 7a/7, 8b/12, 9a/1, 10b/7, 12b/11, 13b/7, 15a/4, 16a/1, 16b/4, 16b/13, 16b/17,17a/4, 17a/9, 17a/12, 21a/17, 22a/14,22a/15, 22a/17, 26a/15, 27b/4, 27b/5, 28a/6, 29a/4, 30a/7,36b/2,37a/5,38a/6,40b/13,40b/15,41a/3,41b/13,43a/5,43a/9,43a/17,44b/7,46a/12,46a/14,46b/1,46a/5,47a/6,48a/3,49a/9,50b/2,2. Tepe:50b/5,53b/1,55a/3,56a/5,57a/5,57b/12,59a/4,60a/4, 60a/5,62b/11,62b/16,63a/14,63a/17,65a/16,66a/8,68a/2,7a/11,70a/14,70b/6,72a/14,73a/9,74b/7, 75a/4,75a/6,75b/2,75b/11,75b/17,76b/11,77b/1,77b/6,78a/1,78a/11,78b/9, 78b/13,79a/2,79a/11, 382a/8, 83a/9, 86a/16, 88a/17, 91b/15, 91b/16, 92a/5,3.Tane : 94b/15, 96a/12, 96a/14, 96b/1, 97a/3, 99b/15, 100b/11, 101b/1, 101b/6, 103b/12 ,104a/12, 104a/11, 105a/1, 107a/8, 107b/1, 107b/13, 108b/1, 109a/3, 109b/9, 111b/12, 108b/1.

baş vir- Cānını feda etmek :1b/9, 2b/7, 3b/13, 66a/4, 88a/6.

başka Diğer, başka: 11b/14.

başla- Bir işe girişmek : 2a/16, 5a/2, 6a/14, 7a/14, 11b/15, 12b/2, 13a/16, 15b/7, 15b/11, 16a/15, 16b/3, 17b/13, 18b/15, 25a/7, 28a/7, 29a/16, 3a/17, 34a/6, 34a/13 ,35b/3, 36a/14, 39a/7, 39b/12, 42b/14, 42b/17, 45a/1, 45b/6, 46a/9, 47a/7, 59a/5, 65a/14, 68a/9, 73b/15, 75a/7, 75a/17, 77a/1, 77a/17, 89b/16, 91a/9, 91b/7, 97a/5, 97a/7, 97a/8, 106b/1, 106b/15.

batur- Batırmak : 76a/17.

bay Zengin , parası ve malı mülkü çok olan kimse : 13a/2,21b/2, 69b/6.

bayıl- (f) Kendisini kaybetmek , kendinden geçmek : 59b/5.

başı (a) Birazı, bir kısmı : 9a/8, 9a/11, 32b/14, 56b/8, 56b/1, 62b/7.

bāzırgan (f) Tüccar, tacir : 22b/2, 3b/17, 32b/16, 44a/5, 44b/2, 47a/17, 47b/3, 47b/13, 5a/13, 54a/3, 54a/16, 54b/16, 55a/9, 55a/11, 58a/17, 59a/16, 60a/15, 63b/2, 98a/3, 106a/1, 106a/14, 106b/5, 106b/8.

bazıstan (f) Pazar kelimesinin eskiden kullanılan asıl şekli, çarşı : 33a/1.

bāzū (f) Pazı : 14b/16.

bed (f) Kötü, çirkin: 43b/5,53a/5.

bed-asıl Hakikatın kötülüğü:38a/7.

bed-baht (f) Kötü talih:76a/5.

bed-duŐā (f) Kötü duŐā: 9b/12, 9b/13, 43a/1, 43a/11, 43a/17.

bed-kār (f) Kötü kazanç: 99a/6.

bed-nām (a) Adı kötüye çıkma :28b/2, 6b/11, 6b/16, 67b/12.

bedduŕā (f) İnkisar, ilenç : 19a/7, 77b/8.

beden Gövde , vücut : 24a/1.

bediŕ (a) Başlama, başlayış: 8b/16, 9a/5.

bediŕuŕ zaman Zamanın harikası :9a/1,8b/14.

begen- Begenmek : 65a/2, 73b/1.

beg Bey, ileri gelen nüfuzlu kimse: 7b/13, 8a/1, 95a/4, 95a/11, 98a/15.

beherhāl (f) Mutlaka, ne olursa olsun : 21a/7.

behey Ünlem ,seslenme :12a/9, 67a/2, 93a/9, 94a/11, 94a/15, 101b/17, 103a/13, 103b/17.

Behmen Özel isim :1b/3, 12b/5, 13b/1,13b/17, 14a/8, 14a/1, 14a/11, 14a/13, 14b/12, 15a/1, 15a/5, 15a/6, 15a/11, 15b/1, 18a/12, 18b/15, 22b/2, 30a/8, 31a/13, 43b/6, 43b/12,43b/13, 44a/8, 48b/1, 54a/1, 61a/14, 65b/15, 102a/5, 102a/8.

Behnām Özel isim :43b/13, 45b/9, 45b/15, 45b/17.

Behrem Özel isim :10a/9, 10b/3, 13b/3, 14a/9, 15a/14, 15b/2, 18b/15, 22b/3,31a/13, 3a/8, 43b/11, 44a/9, 47a/14, 48a/5, 48b/1, 54a/1, 61a/14.

Behzād Özel isim : 43b/11, 45b/9, 45b/15, 45b/17, 47a/14.

bekar (a) Hiç evlenmemiş : 37b/4, 52a/3.

bekle- (f) Durmak : 43a/1, 99a/3.

bel ,bil Bel, insan bedeninde sırtla kalça arasındaki bölüm : 8b/6, 46b/13, 46b/14, 48b/1.

bel bağla-Bağlanmak , güvenmek: 2b/1, 42a/17, 42b/13, 45a/6, 48a/2, 59a/9, 41b/3, 47a/1, 68b/2

belā (a) Dert, sıkıntı.

belā ol- Dert, sıkıntı çekmek:3b/12, 21a/13,28a/8, 38a/7,43a/16, 44b/9, 52b/4, 6b/4, 6b/8, 71b/4, 77b/5, 77b/6, 82a/9, 82a/4, 84b/5, 104b/1.

belā-keş Kavga çıkarmak için fırsat kollama : 18b/13.

belî (a) Evet : 3b/5,19a/16, 62b/1,100b/14.

belki (f) Olabilir, belki: 3a/12, 3b/11, 2a/17, 26a/8, 32a/7, 36a/6, 4a/15, 41a/8, 5a/17, 5b/4, 56b/14, 59a/17, 73a/9, 76b/3, 102a/4, 109b/9, 111a/12.

beliñle- Korkmak :25b/18.

bellü Açık ve belli olma : 91b/2.

ben Ben (teklik I. şahıs zamiri) :4a/11, 4b/9, 4b/14, 8b/15, 11a/1, 11a/10, 11a/12, 12a/15, 13a/11, 13a/14, 16b/15, 17a/15, 19a/2, 19a/14, 19b/11, 19b/13, 19a/16, 20a/3,20a/15, 20a/13, 51a/12, 56a/6, 58a/9, 58a/13, 59b/8, 60a/1, 60b/9, 60b/15, 62b/3, 62b/5, 69a/1, 70a/14, 75a/4, 8b/9,86b/12,89b/12,90b/12,90b/16,91a/16,94a/2,97a/12,102b/2,104b/4,20b/8,20a/14,21a/7,21a/8,21a/17,21b/1,23a/16,23b/2,23b/6,24a/10,25b/12,25b/14,25b/15,25b/16,26a/16,26b/8,26b/10, 27a/4,27b/8,27a/16, 27b/2,27b/5, 27b/16, 28a/1, 28b/1,28b/3, 28b/4, 28b/9, 29a/14, 29b/13, 29b/14, 29b/17, 30a/1, 30a/2, 30a/12, 30a/13, 30a/14, 30a/17, 30b/7, 30b/8, 30b/1, 30b/11, 30b/12, 31a/4, 31b/, 31b/6, 31b/9, 31b/13, 31b/14, 31b/16, 32a/2, 32a/4, 32a/17, 33a/1, 33b/6, 31a/8, 33b/9, 34a/2, 34a/12, 34a/14, 34b/1, 35a/4, 35a/6,35a/1, 35a/16, 35b/3, 35b/6, 35b/8, 35b/9, 37a/3, 37a/17, 37b/1, 37b/13, 38a/5,38a/7, 40a/5, 41b/6, 42b/3, 42a/4, 42b/6, 42a/7, 42a/8, 42a/1, 42b/7, 42b/10, 45a/12, 45b/1, 46b/5, 46b/1, 48b/14, 49b/7, 49b/9, 50a/13, 50a/16,50b/12, 51a/2, 51a/4, 51a/12, 51a/15, 51a/16, 51b/14, 51b/16, 52a/4, 52b/1, 52b/12, 53b/3, 52a/5, 52b/13, 53a/13, 53b/2, 53b/9, 54a/6, 54b/11, 55a/1, 55a/12, 55b/3, 55b/4, 56a/8, 56b/5,56b/16, 57a/2, 58a/8, 58a/11,58b/11,59b/6,60a/7, 60a/8, 60b/2, 60b/7, 60b/8, 60b/12, 61a/16, 61a/17, 62b/14, 63a/2, 63a/3, 63a/4, 63b/4, 63a/6, 63a/8, 63b/1, 63b/5, 63b/9, 64a/4, 64a/7,64b/3, 64b/9, 64b/1, 66b/1, 66b/15, 67a/3, 67a/4, 67b/2, 67b/15, 7b/5, 71b/6, 73a/3, 74b/1, 77b/11, 77b/12, 71b/12, 72a/8, 74a/6, 74a/12, 74a/16, 74b/1, 76b/3, 78a/13, 78b/12, 8a/7, 80b/8,80b/13, 81a/1, 83a/6, 83a/9, 83b/1,84b/5, 84b/12, 86a/11, 86b/6, 86b/9, 87a/5, 87a/6, 87a/17, 87b/9, 87b/11, 89a/2, 89a/1, 89a/16, 89b/3, 90a/1, 90a/16, 90b/4, 91b/6, 93a/1, 93a/9, 90b/13, 93a/1, 93b/16, 94a/6, 94a/15, 97b/6, 98a/2, 100b/7, 101a/4, 101b/15, 102a/12, 104a/7, 104a/1, 104b/5, 104b/13, 105a/16, 106b/6, 109b/11, 109b/13, 110a/2 , 111a/2, 111b/3.

bend (f) Dügüm .

bend it- Dügümlemek :44a/13, 46a/7, 77a/9, 90b/7,95a/3.

beniz Yüz : 59b/16.

benüm Mülkiyet ve mensubiyet beyan eder :4b/9, 4b/13, 4b/16, 5a/1, 6a/12, 6b/8, 6b/12, 8b/5,18a/15, 19a/2, 20a/12, 20a/16, 22a/1, 22b/7, 23b/5, 23b/14, 25b/3, 25b/14, 27b/2, 27b/3, 27b/5, 28a/17, 29a/14, 29b/15, 31a/6, 31a/7, 31b/, 31b/7, 31b/12, 32a/4, 34a/12, 34b/8, 34b/12, 36a/14, 37a/2, 37b/5, 42a/11, 42b/6, 43a/9, 44b/8, 45a/13, 47a/1, 48a/5, 72b/16,50a/15, 50b/14, 51a/14, 51a/16, 51b/1, 52b/9, 51b/1,53a/2, 53a/4, 53a/1, 53b/6, 56b/, 57b/6, 58a/15, 58b/9, 58b/11, 60a/4, 60a/17, 61a/6, 61b/7, 61b/8, 62b/4, 63a/5, 63b/1, 64b/7, 67b/3, 71b/8, 74b/5, 77b/6, 83a/7, 84a/4, 84b/6, 86a/7, 86a/11, 86b/3, 86b/5, 86b/1, 88b/5, 88b/6, 89a/9, 89b/13, 9b/5, 9b/11, 94b/7, 94b/1, 95a/11, 95b/6, 95b/8, 95b/16, 101b/2, 102a/3, 102a/14, 103a/16, 104a/8, 105a/9, 108a/12, 109b/7, 111b/4, 112a/1,3b/15, 5a/4, 6a/8, 13a/11, 27b/7, 58a/14, 58b/16, 14a/1.

benzer Benzeme : 2b/4, 3b/15, 21a/15, 25a/13, 66b/15, 88b/15, 89a/16, 93b/6.

ber (f) Üzerinde, üzerine.

ber-~~karar~~ (f) Karar verme üzere : 18a/7.

ber -murad (f) Murat üzerine, murat üzere :3a/13.

ber-~~taraf~~ (f) Bir yana bırakma, bırakılma : 91b/5.

Bre (Rum) Seslenme ifadesi: 3a/15, 6b/6, 6b/11, 28a/3, 28b/16, 45a/9, 48a/13, 82a/11, 97a/1.

beraber (f) Birlikte, beraber : 6b/16, 13b/4, 13b/6, 13b/10, 15a/11, 47a/9, 91b/16, 108a/6.

Berekallah (a) Maşallah anlamında : 50b/5.

berekāt (a) Bereketler :11a/12.

beri Öbür taraf :5b/2, 5b/16, 8a/8, 8a/1, 14a/16, 14b/12, 18a/3, 26a/11, 30a/1, 33a/1, 33a/7, 36b/7, 54b/15, 58b/4, 65b/9, 65b/16, 67a/12, 68a/9, 70b/8, 75b/1, 79b/1, 91a/1, 96a/17, 92a/12, 92a/17, 104b/11, 106a/1, 108b/13,111a/12.
beş Dörtten sonra gelen sayı : 14a/14, 68b/2, 69a/7.

beşinci Sıra sayısı bildiren ifade: 7b/2.

beşyüz Dört yüz doksan dokuzdan sonra gelen sayı: 66a/16, 67a/9, 68a/7.

beter (f) Daha kötü :28a/12, 50b/6,107b/14, 109a/8.

beyān (a) Açıklamada bulunma.

beyān eyle- Açıklamada bulunmak : 2a/11, 8b/4, 9a/13, 39b/3, 51a/11, 52b/5, 81a/5.

beyhūde (f) Boş, boşuna : 12b/1.

beyit (a) Beyit, iki mısralık nazım birimi : 2b/15, 21a/3, 38a/11, 77b/4, 88a/7, 94b/16.

bez (a) Pamuk veya ketenden yapılan dokuma : 83b/8.

bezir (a) Tohum: 98a/17.

bezirci (a) Tohum satan kişi : 98a/17.

bezirgan (f) Tüccar, tacir :28a/11.

bezm (f) Eğlence meclisi, içkili meclis :5b/2.

bırakış- Artık elde tutmamak : 8b/1, 39a/12, 39a/14, 71a/16, 83a/16, 83a/17, 93a/4.

bī (f) Başına eklendiği kelimenin manasını olumsuz yapan Farsça ön ek.

bi- akıl Aklı olmayan :41b/12.

bi-çāre (f) Çaresiz kalma durumu : 22b/13, 25a/2, 25a/18, 38a/16, 39a/1, 42a/, 53a/14, 64b/17, 65a/13, 71b/2, 72a/4, 72a/8 , 96a/12, 18a/8, 36a/2, 52b/4, 61a/1, 7b/14 , 21a/8, 71b/6, 71b/13.

bi-çāre eyle- Çaresiz kalmak : 22b/13, 25a/2, 25a/18, 38a/16, 39a/1, 42a/, 53a/14, 64b/17, 65a/13, 71b/2, 72a/4, 72a/8 , 96a/12, 18a/8, 36a/2, 52b/4, 61a/1, 7b/14 , 21a/8, 71b/6, 71b/13.

bi- dād (f) Zulüm, işkence uğrama: 25a/13 .

bi- gāne (f) Kayıtsız, ilgisiz: 3a/2, 37a/14 .

bi-ğayet (f) Gayesiz, sonsuz :72b/3.

bi-ḥamdil-lāh (a) Allāh'a şükür etmemek : 94a/9 .

bi -hoş Kendinde olmama : 75b/1.

bi -hoş ol- Kendinde olmamak : 75b/1.

bi-reviş Yürüyememek : 1b/8.

bi -saat (a) Döşeme,kilim, minder : 34a/5.

biÖat (a) Kabul ve tasdik muamelesi : 69a/16, 69b/13.

bile Beraber, birlikte : 8b/1, 27a/14, 45a/3, 48b/9, 51b/2, 59b/1, 64b/6, 80a/1, 82b/3, 97a/8, 98a/3, 106b/15, 112a/4.

bilgi Öğrenme .

bilgince Bilgine yakıtır bir biçimde : 95a/11.

bil bk. bel

bil (f) Bel : 13b/11,39a/3, 103a/1.

bil bağla- Birisinin kendisine yardımcı olacağına inanmak: 42a/17, 42b/13, 45a/6, 48a/2, 59a/9.

bil (f) Toprağı aktarmaya yarayan bir tarım aracı : 46b/13,46b/14,47a/10,48b/10.

bil- Bilmek :3a/12, 4a/2, 6a/8, 8a/4, 9b/6, 12a/17, 13a/11 ,14a/3, 14a/9, 21a/13, 24a/1, 25a/1, 26b/2,26b/15, 27a/6, 31a/8, 33b/7, 35a/15, 35b/9, 37a/3, 37b/5, 37b/12, 38a/8, 43a/3, 47b/2, 48a/16, 52a/15, 52b/7, 53a/9, 53b/14, 56a/3, 56a/13, 57a/2, 57a/7, 59a/12, 62b/6, 63b/14, 64a/8, 65a/1, 65b/1, 65b/14, 67a/14, 69b/9, 7b/7, 71a/14, 71b/5, 73b/1, 74b/7, 77b/7, 77b/13, 85b/3, 86b/6, 88a/1, 9b/15, 93a/1, 93b/17, 94a/12, 95b/14, 98a/13, 100b/5, 100b/7,101a/4, 104a/5, 104b/13, 104a/14, 108b/6, 108b/1, 109b/1, 109b/4.

bilmezlik Bilmez olma hâli :2a/15, 4b/6, 5a/2, 28b/9, 43a/15, 44b/9, 50b/12, 102a/5.

bilinc Şuur : 95a/4.

bilin- Bilme işine konu olmak : 95b/3.

biñ Bin (1 sayısı) : 2a/14, 3a/7, 5a/4, 5a/8, 7b/8, 10a/4, 10a/16, 10a/17, 10b/4, 10b/14, 11b/1, 11a/12, 13b/11 , 14a/6, 14a/7, 15b/9, 19b/9, 19b/12, 19b/17, 30a/5, 3a/9, 31a/14, 33b/5, 35a/7, 41a/4, 44a/15, 44a/17, 44b/15, 45b/7, 47a/3, 47a/9, 53a/15, 69a/3, 79a/1, 82b/3, 91b/17, 100b/12.

bin (a) Oğul, oğlu: 43b/11, 43b/13, 59b/3, 62a/2, 85b/1, 86b/5, 88b/6, 105b/5.

binil- Yüksek bir şeyin veya bir hayvanın üstüne çıkıp ayaklarını sallandırarak oturmak : 5b/2

bir Önüne geldiği ada tek ve belli bir varlığa ad olmama niteliği kazandırır:7b/3, 95b/11.

bir kışık su içinde boğ- Bir kişiye çok fazla kızmak : 83a/8, 104a/7.

bir 1. Aynı , eşit. 3b/12, 3b/15, 4b/17, 4b/6, 4b/12, 5a/2, 5a/5, 5b/1, 5b/4, 5b/14, 5b/15, 6b/3, 6b/4, 6b/5, 6b/13, 6b/17, 7a/1,2.Bir(sayı sıfatı) : 25a/14, 25a/15, 1b/7, 1b/10, 2a/1, 2a/4, 2a/13,

2a/16, 2b/1, 2b/15, 2b/2, 2b/3, 2b/12, 3a/1, 3b/2, 3b/8, 3b/11, 7a/2, 7a/3, 7a/4, 7a/5, 7a/8, 7b/4, 7b/7, 8a/11, 9b/2, 9b/10, 10a/3, 10a/5, 10b/2, 11b/16, 12b/1, 12b/6, 13a/6, 13b/5, 14a/12, 14b/1, 14b/8, 14b/15, 15a/3, 15a/5, 15a/9, 15a/11, 15a/17, 16a/4, 16a/5, 16b/3, 16b/5, 16b/1, 17a/1, 18a/7, 18b/4, 18b/6, 18b/9, 19a/2, 19a/16, 19b/2, 19b/3, 19b/5, 19b/7, 19b/14.

bir dem Kısa bir zaman : 20a/5, 20a/16, 20b/3, 20b/4, 20b/6, 20b/9, 20b/14, 21a/11, 21a/12, 21b/3, 21b/4, 21b/5, 22a/2, 22a/5, 22a/9, 22a/1, 22b/6, 22b/16, 23b/14, 24a/1, 24a/13, 24b/1, 25a/1, 25a/2, 25a/5, 25a/6, 25a/19, 25b/5, 25b/12, 26a/1, 26b/7, 26b/16, 27a/4, 27a/5, 27a/6, 27a/14, 27a/15, 27b/2, 27b/4, 27b/6, 28a/4, 28a/8, 28a/11, 28b/5, 28b/7, 28b/12, 29b/8, 29b/9, 30a/2, 30a/10, 30b/13, 30b/16, 30b/17, 31a/13, 31b/5, 31b/9, 32a/2, 32b/3, 32b/4, 32b/6, 33a/3, 33a/6, 33a/8, 33a/10, 33a/13, 33b/2, 33b/4, 34a/7, 34a/16, 35a/5, 36a/4, 36a/8, 36b/1, 36b/5, 36b/8, 37a/10, 37a/11, 37b/4, 38a/2, 38b/2, 38b/3, 39a/8, 39a/11, 39a/13, 39a/15, 39b/4, 39b/12, 39b/14, 39b/17, 40a/2, 40a/10, 40a/12, 40a/16, 40b/5, 40b/11, 40b/14, 41a/1, 42a/5, 42a/12, 42b/5, 42b/8, 43a/3, 43a/4, 43a/5, 43b/, 43b/12, 44a/1, 44a/16, 44b/3, 44b/1, 45a/3, 45a/1, 45a/17, 45b/1, 45b/2, 46b/1, 46b/3, 46b/13, 46b/16, 47a/5, 47a/7, 47a/8, 47a/9, 47a/1, 47b/4, 47b/1, 48a/9, 48a/11, 48b/5, 48b/1, 49a/1, 49b/4, 49b/12, 50a/6, 50a/13, 50b/13, 50b/17, 51a/3, 51a/8, 51b/5, 52b/8, 52b/14, 53a/14, 53b/13, 54a/4, 54a/8, 54a/17, 54b/9, 54b/14, 55a/17, 55b/6, 55b/10, 56a/4, 56b/6, 57a/11, 57a/14, 57a/17, 58a/4, 58b/2, 58b/9, 58b/11, 59a/2, 59b/3, 59b/7, 59b/15, 60a/12, 61a/5, 61a/11, 61a/12, 61b/3, 62b/4, 62b/5, 62b/13, 62b/16, 63a/11, 63a/15, 63b/2, 63b/14, 63b/15, 64a/4, 64a/12, 64b/15, 65a/7, 66a/1, 66a/5, 66a/8, 66b/3, 66b/8, 66b/17, 67a/5, 67a/15, 67b/16, 68a/11, 68a/13, 68a/14, 68b/3, 69a/13, 70a/3, 70a/9, 70a/10, 70a/13, 70a/14, 70a/16, 70b/2, 70b/3, 70b/14, 7b/15, 71a/1, 71a/2, 71a/3, 71a/11, 71b/1, 72a/7, 72a/14, 72a/16, 73b/2, 73b/5, 74a/3, 74a/4, 74a/14, 74a/17, 74b/6, 74b/1, 75a/5, 75a/7, 75a/8, 75a/14, 75b/3, 75b/12, 76a/7, 76a/12, 76a/17, 76b/4, 76b/7, 76b/15, 77a/4, 77a/16, 77b/2, 78b/9, 79a/3, 79a/5, 79a/12, 79a/16, 79b/9, 80a/4, 80a/13, 81b/5, 81b/6, 81b/7, 81b/12, 82b/2, 82b/8, 82b/9, 83a/8, 83a/1, 83a/13, 83a/17, 83b/3, 83b/7, 83b/8, 83b/14, 83b/16, 83b/17, 84a/8, 84a/12, 85a/6, 85b/3, 85b/8, 85b/13, 85b/14, 86a/7, 86a/12, 86a/16, 86b/4, 86b/6, 86b/9, 87a/1, 87b/17, 88a/15, 88b/1, 88b/4, 88b/13, 89a/1, 89a/6, 89a/9, 89a/1, 89b/2, 89b/5, 89b/9, 89b/11, 89b/16, 90a/1, 90a/5, 90b/11, 91a/13, 91b/12, 92a/2, 92a/16, 92b/2, 92b/7, 92b/12, 93a/3, 93b/1, 94a/1, 94a/11, 94a/12, 94a/14, 94b/8, 94b/14, 95a/6, 95a/8, 95a/9, 95b/2, 95b/15, 95b/16, 96a/4, 96a/9, 96a/17, 96b/9, 96b/16, 97a/8, 97b/1, 98a/1, 98a/4, 98a/6, 98a/12, 98a/16, 98b/1, 98b/4, 98b/14, 99a/11, 99b/1, 99b/3, 99b/5, 99b/1, 99b/12, 99b/14, 99b/15, 100a/4, 100a/14, 100b/8, 101a/11, 101a/13, 101a/14, 101a/15, 102b/9, 102b/17, 103b/4, 104a/6, 104a/7, 104a/9, 104a/1, 104b/1, 104b/11, 104b/17, 55a/16, 105a/16, 105b/6, 106a/2, 106a/4, 106a/6, 107a/4, 107b/5, 107b/9, 107b/15, 108a/1, 108a/16, 108b/2, 108b/15, 109a/5, 109a/9, 110a/4, 110a/8, 110b/1, 110b/6, 110b/7, 111a/2, 111a/4, 111a/8, 111a/12, 111b/8, 111b/13.

birader (f) Erkek kardeş :47b/8, 94a/12, 94b/13,97a/16, 110b/8.

biraz Bir parça, çok değil : 2a/3, 5b/17, 11b/11, 19b/1, 25b/9, 28b/4, 31a/3, 38b/17, 4b/4, 41b/13, 42b/15, 42b/16, 64b/4, 66b/7, 71a/8, 81a/13, 89a/4, 96a/2, 98b/4, 100b/2, 100b/8, 108a/5.

birbiri Tek tek, teker teker: 3a/1, 7a/6,12b/16, 13a/1,13b/1, 14a/13, 62b/11, 91a/17, 99b/17.

birden Aniden : 2a/8, 14a/1, 15a/6, 15a/9, 15b/1, 15b/4, 23a/3, 24a/16, 44b/16, 47b/17, 66b/13, 82a/3, 88b/3.

biri Bir tanesi: 4b/6,3a/4, 34a/8, 42a/13, 46a/4, 56a/14, 69b/8, 75b/13, 78b/3, 79b/7, 95b/8, 98a/10, 98a/15, 103b/12, 108b/15

birinci Bir sayısının sıra sıfatı : 73b/1, 104b/15, 105b/12.

birkaç Birkaç, bazı: 5b/13, 6a/1, 11b/15, 11b/16, 13a/16, 22a/9, 27b/7, 31a/9, 31a/16, 43b/15, 47a/6, 48a/15, 61b/1, 65a/14, 73b/3, 80a/17, 100b/15, 101a/17, 103a/15, 110b/4.

birle (f) Bir yapma, bir ve tek hâle getirme : 24a/16, 29a/7, 44a/2, 85b/9, 100b/6.

birlik Tek, bir olma durumu : 74b/2, 81a/7.

bişman Pişman olma : 13a/14.

bit- (f) Sona ermek : 39b/2, 43a/4, 75b/8, 91b/1, 106a/16.

biz Biz (çokluk I. şahıs zamiri) : 2b/8, 2b/9, 2b/12, 10a/1, 16b/8, 17b/6, 18b/7, 18b/17, 26a/8, 26b/1, 26b/2, 36b/15, 40b/13, 41a/15, 42a/16, 44a/3, 44a/6, 45b/4, 45a/16, 46b/1, 47b/14, 47b/15, 55a/7, 55a/8, 55a/16, 55b/13, 57b/11, 62b/1, 65b/12, 65b/13, 67a/11, 72a/4, 80a/5, 90a/6, 94b/11, 94b/12, 95b/8, 100a/15, 105a/2, 106a/14.

bizcileyin bizim gibi : 26a/7.

bize Biz (datif eki) : 2b/7, 2b/14, 2a/8, 2b/1, 4a/1, 4a/2, 5b/7, 10a/11, 11a/6, 12b/13, 12b/14, 16b/6, 16b/1, 18b/4, 18a/5, 26b/3, 27a/9, 25b/4, 26b/7, 26b/13, 34b/7, 34b/12, 35b/1, 40a/12, 44a/1, 44a/11, 45a/14, 45a/17, 46b/5, 47b/1, 47b/5, 48a/13, 48b/4, 49a/9, 49a/1, 49b/2, 49b/1, 49b/11, 49b/12, 52a/7, 53a/1, 53b/12, 55a/6, 55a/13, 55a/15, 55b/1, 56b/12, 57a/3, 61a/15, 64a/13, 64b/6, 65b/3, 65b/4, 65b/16, 68b/13, 68b/14, 68a/5, 68b/15, 68b/17, 72a/11, 72b/1, 74a/1, 77b/14, 78b/5, 79b/3, 8a/6, 8a/5, 84a/7, 86b/17, 90a/5, 91a/13, 91b/1, 93b/17, 98a/9, 99a/4, 99b/7, 101b/5, 104b/1, 104b/1, 106a/8, 107a/4, 108b/5.

boğça Karşılıklı iki ucu birleştirilip bağlanarak denk hâline getirilen kumaş : 33a/13.

boğul- Nefessiz kalarak ölmek : 10a/1.

boncuk Boncuk : 94b/7.

bostan (f) Sebze bahçesi : 4a/7.

boş İçinde kimse veya bir şey olmayan : 19b/8, 89b/8, 93a/12.

boyun Vücutun başla gövde arasındaki kısım : 25b/17, 37a/15, 43a/4, 40b/4, 49b/3, 49b/4, 65b/6, 81a/17, 92a/1.

boz- (f) Karıştırmak : 11a/9, 47b/2, 47b/5, 48a/15, 48b/11, 54a/11.

bögür (a) İnsan ve hayvan vücudunun kaburga ile kalça arasındaki bölümü: 19b/8.

bölük Parça, kısım .

bölük bölük gel- Parça parça bir yöne doğru gitmek : 84a/9, 85b/7, 88a/12.

böyle Bu şekilde, bunun gibi : 2b/8, 2b/12, 3b/7, 4b/17, 6a/15, 6b/9, 7b/7, 11a/3, 11a/16, 14a/3, 14a/12, 19a/15, 20a/12, 23b/4, 23b/8, 23b/16, 24a/4, 25a/19, 25b/3, 25b/14, 25b/15, 26a/1, 27a/4, 27a/15, 27a/17, 27b/1, 29a/14, 29a/17, 29b/4, 29b/8, 30a/5, 30b/3, 30b/6, 30b/15, 32a/12, 36b/8, 37a/12, 38a/3, 38a/8, 41a/, 41a/9, 42a/8, 42b/7, 42b/12, 44a/3, 45a/12, 48a/14, 48b/3, 48b/9, 49a/4, 49b/2, 49b/15, 50a/, 50b/5, 50b/8, 50b/13, 50b/16, 51a/4, 51b/15, 52b/13, 52b/14, 53a/1, 53a/4, 53a/16, 53b/1, 53b/1, 53b/12, 55a/5, 55a/12, 56b/12, 58a/8, 58b/14, 58b/15, 60a/14, 60a/16, 60b/13, 60b/16, 62b/15, 63a/2, 63a/3, 63a/4, 63b/4, 67a/2, 67b/12, 69a/9, 74b/11, 75b/2, 76a/1, 77b/8, 79b/2, 83a/7, 84a/11, 85b/2, 87a/14, 89b/11, 90b/7, 90b/11,

91a/17, 93b/15, 96b/1, 102b/3, 102b/9, 102b/1, 103a/13, 103b/15, 104b/7, 105b/1, 107b/5, 107b/13, 108b/7, 109b/6, 109b/12, 103b/15.

bre Ey, hey :3a/13 , 3b/3, 6a/11, 6a/15, 8b/5, 15a/7, 19a/14, 27a/8, 27b/9, 28a/1, 30a/3, 42b/12, 59a/4, 62a/5, 66b/11, 67a/16, 68a/4, 76b/3, 78a/12, 80b/6, 94b/9, 108a/14.

bu Bu (işaret sıfatı) :1b/3, 1b/6, 1b/13, 2b/5, 2b/6, 2b/14, 2b/17, 3a/8, 3a/15, 3a/16, 3b/5, 3b/12, 3b/13, 3b/17,4a/9, 4a/13, 4b/7, 4b/9, 5a/15, 5b/3, 5b/8, 6a/7, 6b/6, 7a/15, 7b/8, 8a/1, 8a/13, 8a/14, 8b/13, 9a/17, 10a/3, 10a/7, 10a/1, 10b/6, 10b/9, 10b/1, 10b/11, 10b/16, 11a/6, 11a/1, 11b/1, 11b/2, 12a/4, 12a/1, 12a/14, 12b/11, 12b/14, 13a/3, 13a/5, 13b/3, 14a/3, 14a/15, 14b/2, 14b/4, 14b/7, 14b/13, 14b/16, 14b/17, 15a/1, 15a/2, 15b/7, 16a/1, 16a/2, 16a/15, 16b/2, 17b/5, 17b/9, 17b/11, 17b/14, 18a/6, 18b/7, 19a/3, 19a/6, 19a/12, 19b/8, 19b/14, 19b/15, 20a/1, 20b/3, 20b/14, 21a/, 21a/11, 21a/15, 21b/9, 21b/13, 22a/4, 22a/9, 22a/1, 22a/11, 22a/13, 22b/1, 22b/3, 23a/1, 23a/14, 23b/1, 23b/5, 24a/1, 24a/5, 24a/8, 24a/11, 24a/12, 24b/3, 25a/1, 25a/11, 25b/3, 25b/4, 25b/8, 25b/16, 26a/2, 26a/3, 26a/16, 26b/1, 26b/2, 26b/5, 26b/6, 26b/8, 26b/15, 27a/1, 27a/9, 27a/11, 27a/12, 27a/13, 27b/3, 27b/15, 28a/7, 28a/11, 28a/13, 28b/7, 28b/14, 29a/5, 29a/12, 29a/13, 29b/2, 29b/5, 29b/6, 29b/1, 29b/11, 30a/4, 30a/9, 30a/14, 30b/1, 30b/4, 31a/3, 31a/5, 31a/6, 31a/12, 31b/, 31b/4, 31b/8, 31b/16, 31b/17, 32a/9, 32b/7, 33a/6, 34b/6, 34b/13, 35a/12, 35a/14, 35b/5, 35b/1, 36b/17, 37a/5, 37a/11, 37a/13, 37a/14, 37a/15, 37b/3, 37b/5, 37b/15, 37b/17, 38a/1, 38a/1, 38a/13, 38b/6, 38b/8, 38b/16, 39b/7, 39b/12, 39b/15, 39b/16, 40a/1,44a/1, 39b/8, 40a/3, 40a/7, 40a/14, 40a/16, 40b/1, 40b/2, 40b/8, 40b/9, 40b/11, 40b/17, 41a/3, 41a/6, 41a/8, 41a/13, 41a/16, 41a/17, 41b/1, 41b/8, 41b/1, 42a/1, 42a/2, 42a/4, 42a/7, 42a/11, 42a/14, 42b/1, 42b/3, 42b/6, 42b/7, 42b/12, 43a/7, 43a/9, 43a/15, 43b/1, 43b/4, 43b/6, 44a/8, 45a/8, 45a/11, 45a/13, 45b/2, 45b/6, 46a/11, 46a/15, 47a/4, 47b/4, 47b/7, 47b/9, 47b/1, 47b/14, 48a/, 48a/13, 48a/16, 48b/1, 48b/8, 48b/12, 48b/17, 49a/5, 49a/8, 49a/1, 49b/1, 49b/6, 49b/9, 49b/11, 49b/13, 49b/16, 50a/2, 50a/7, 50a/8, 50a/16, 50b/2, 50b/3, 50b/7, 51a/2, 51a/3, 51a/4, 51a/7, 51a/9, 51a/17, 51b/6, 51b/7, 51b/9, 51b/1, 51b/11, 51b/13, 51b/17, 52a/8, 53a/3, 53a/6, 53a/17, 53b/3, 53b/7, 53b/1, 54a/2, 54a/3, 54a/4, 54a/16, 54b/4, 54b/9, 54b/14, 54b/17, 55a/3, 55a/4, 55a/5, 55a/1, 55a/15, 55b/9, 55b/12, 56a/6, 56a/16, 56b/, 57a/2, 57a/9, 58a/1, 58a/7, 58a/9, 58a/1, 58a/11, 58a/17, 59a/6, 59a/9, 59a/16, 59a/17, 59b/1, 59b/7, 59b/9, 6a/17, 61b/8, 65b/13, 60a/1, 60a/5, 60a/6, 60a/1, 60a/13, 60b/5, 60b/6, 60b/8, 60b/11, 60b/14, 61a/11, 61a/15, 61a/16, 61b/5, 61b/16, 62a/5, 62a/15, 62b/3, 62b/14, 62b/16, 63a/1, 63a/16, 63b/17, 64b/1, 65a/2, 65a/5, 65b/7, 65b/17, 67a/3, 67a/13, 67a/17, 67b/8, 67b/15, 68a/5, 68a/1, 68b/13, 68b/14, 68b/16, 69a/4, 69b/6, 69b/7, 71b/2, 71b/4, 71b/5, 71b/15, 72a/7, 72a/13, 72b/9, 73a/3, 73b/2, 73b/7, 74a/12, 74a/14, 74a/15, 74b/2, 74b/1, 74b/11, 75a/1, 75a/4, 75a/13, 75b/1, 75b/12, 75b/16, 76a/3, 76a/14, 76b/1, 76b/2, 76b/6, 76b/8, 76b/12, 76b/14, 76b/17, 77a/2, 77a/13, 77b/3, 77b/6, 77b/12, 77b/13, 77b/15, 78a/8, 78a/14, 78b/7, 78b/12, 78b/13, 79a/1, 79a/14, 79a/17, 79b/3, 80a/2, 80a/11, 80a/14, 80b/3, 80b/15, 81a/9, 81a/1, 81a/12, 81a/17, 81b/1, 81b/3, 81b/17, 82a/5, 82a/6, 82a/15, 82b/8, 82b/13, 83a/7, 83a/9, 83a/1, 83a/14, 83a/15, 83a/17, 83b/2, 83b/12, 84a/4, 84a/5, 84a/8, 84a/11, 84a/12, 84a/14, 84b/1, 85a/3, 85a/4, 85a/13, 85a/15, 85b/4, 85b/1, 85b/11, 86a/9, 86a/11, 86a/14, 86a/15, 86b/1, 86b/6, 87b/15, 87b/16, 89a/1, 89a/15, 89b/13, 90a/5, 90a/9, 90a/12, 90a/14, 90a/16, 90b/14, 90b/15, 91a/2, 91a/13, 91b/3, 91b/4, 91b/7, 91b/8, 91b/1, 92b/4, 92b/15, 93a/7, 93a/1, 93a/12, 93b/9, 94a/3, 94a/6, 94a/7, 94b/7, 95a/5, 95a/15, 95b/9, 96b/11, 96b/14, 97a/8, 97a/1, 98a/1, 98a/1, 99a/3, 99a/1, 99a/13, 100a/1, 100b/1, 100b/8, 100b/13, 100b/14, 101a/2, 101a/7, 101a/9, 101b/16, 102a/8, 102a/12, 102b/6, 102b/12, 103a/8, 103a/14, 103a/16, 103b/2, 103b/3, 103b/9, 104a/1,104a/5, 104a/8, 104a/14, 104b/2, 104b/8, 104b/17, 105a/3, 105a/15, 105a/16, 105b/4, 106a/5, 106a/7, 106a/11, 106a/16, 106b/2, 106b/4, 106b/5, 106b/6, 106b/17, 107a/1, 107a/1, 107a/16, 107b/3, 107b/7, 107b/14, 107b/16, 180b/13, 109a/1, 109a/2, 109a/8, 109a/12, 109a/14, 109b/2, 109b/4, 109b/5, 109b/6, 109b/7, 109b/9, 109b/13, 110a/3, 110a/11, 110b/6.

bugün İçinde bulunulan gün :16b/6, 16b/1, 35a/3, 47b/8, 63a/1, 64b/5, 68b/16.

bul- Ele geçirmek:1b/4,2a/7,4b/5, 7b/6, 8b/3, 9b/3,13a/17,15a/12, 18b/2, 18b/3, 2b/5, 21b/9, 21b/12, 22b/6, 24b/16, 25a/19, 25b/6, 27b/9, 38a/7, 39b/9, 41b/6, 42a/7, 42a/14, 42b/3, 42b/1, 43b/5, 44b/17,45a/11, 45b/4, 47b/15,49b/2, 5b/8, 52a/6,54b/12, 55a/16, 55b/4, 58b/8,59a/17,60a/6,64b/3,67b/14,68a/4,70a/5,70a/7,70b/14,74a/3,75b/14,77a/15,77b/12,77b/14 ,78b/4,80a/2,80a/9,80a/1,80b/13,81a/16,83a/16,83b/9,84a/2,84b/2,85a/7,92b/1,93a/6,94a/1,95b /9,96b/13,98a/6,107b/7,109a/8,109b/9, 109b/11,109b/14, 110a/1.

Bulgar Slavların güney kolundan olan bir halk veya bu halkın soyundan olan kimse: 111b/3.

buluş- Bir araya gelmek :3a/2, 4b/3, 5b/15, 7b/1, 7b/5, 8a/5, 9b/3, 17a/4, 73b/3, 85a/8, 85a/11, 96a/5, 97a/1, 98b/6, 110a/1, 111b/11.

buña Buraya, bunu : 17a/6, 20b/5, 25b/1, 31a/5, 31a/16, 32a/1, 33b/4, 36a/3,37a/12, 37a/17, 4a/17, 41a/8, 41a/13, 47b/4, 50b/16, 54a/4, 57a/3, 57b/11 ,63b/15, 70b/11, 74a/15, 79a/7, 79b/6, 83b/3, 89a/3, 90b/15, 106a/9, 107b/11, 11b/5.

bunca Bu kadar, bu denli :19a/6, 52b/11, 52b/12, 53a/14, 60b/3, 71b/8, 95b/13, 99a/9, 104b/11.

bunda Buraya, burada :6a/12, 7b/5, 8a/6, 9b/1, 12a/16, 15a/17, 15b/1, 17a/1, 17b/6, 18b/5, 19b/6, 20a/14, 21b/9, 25a/1, 25a/15, 33b/6, 47a/17, 48b/13, 53a/9, 74b/5, 80b/1, 87b/3, 89b/5, 91a/3, 96b/9, 97b/2, 97b/7, 98b/1, 99a/3, 99b/1, 105b/2, 109b/9, 110a/14, 110b/1, 111b/1, 112a/13,13a/7, 16b/14, 23a/15, 32a/4, 38a/4, 41a/15, 49a/8, 51a/5, 51b/2, 53b/2, 56b/11, 57a/5, 58a/2, 58b/15, 63a/11, 72a/17, 72b/1, 82b/12, 94a/17.

bunı bunu : 2a/1, 2b/16, 10a/8, 17a/8, 26a/4, 29a/3, 32b/8, 33a/17, 73a/8, 76a/12, 76a/14, 79b/4, 93b/8, 100a/16.

bunlar ("bu" zamirinin çokluk biçimi) :6a/8, 6b/7, 7a/2, 15b/12, 16a/1, 18b/3, 42a/9, 42b/11, 43a/3, 44a/16, 44b/12, 45b/5, 46a/9, 47a/7, 47b/7, 48a/9, 48b/1, 49a/12, 65b/17, 68b/17, 74b/14, 77b/13, 78a/2, 79a/1, 80a/2, 80a/11, 84a/1, 90a/12, 93b/11, 97a/8, 98a/8, 102b/13, 105b/2, 110a/5, 110a/14.

burc (a) Kale duvarlarından daha yüksek kale çıkıntısı: 46a/8.

buyruk Emir, buyruk : 11a/1, 11b/7, 18a/13, 18b/9, 17a/13, 17b/9, 34b/14, 35a/15, 65b/11, 70b/9, 71b/14, 71b/15, 74b/17, 97a/14, 102a/13, 108a/5, 108a/15,111b/3.

bülend (f) Yüksek : 3a/6.

bütün Tam, eksiksiz :43a/5, 67b/2, 97a/17.

büyük Küçük olmayan : 4b/1, 26a/9, 34a/16, 94b/11, 101a/12.

büz- Burmak : 41a/5, 70b/17.

Câbelkâ Câbelka ve Câbelsâ etrafı surlarla çevrili, son derece büyük efsanevi iki şehrin adıdır: 4a/8,88b/7, 88b/16, 89a/6.

Ca'Öfer Özel isim : 110b/2, 110b/6, 110b/13, 110b/3, 111a/5, 111a/6,111a/11.

câh (f) Parmaklık : 70a/4.

câhil (a) Bilmeyen ,bilgisiz : 27a/14.

câiz (a) Yapılmasında bir sakınca bulunmayan :32b/2.

câme (f) Giysi .

câme hâb Uyku giysisi : 23a/5, 24b/16,24b/1, 25a/8,28a/6, 28b/13, 28b/15,28b/16, 31a/1, 32a/4, 75a/1, 77a/1.

cân (f) Cân :1b/3, 3a/5,37a/13,48a/3 ,80b/1,100b/1.

cân başına sıçra- Kızmak, hiddetlenmek :10b/7, 19b/9, 19b/17,21a/1, 21a/4, 29a/4 , 25a/1, 30a/7, 31a/17, 33a/5, 33b/5, 35a/7, 36a/13, 37a/5, 21a/13, 39a/7, 44b/7, 46a/5, 46a/14, 47a/4, 47a/12, 75a/15, 77a/1, 79a/12, 83b/1, 89b/1, 96a/13.

cân -ümüz Ümitlenme : 30a/12, 40a/7, 75b/7, 78b/2, 81b/14.

cânib (a) Taraf, yön : 4a/13, 17b/5, 17b/7, 17b/9, 21b/9, 23b/17, 24b/14, 43a/5, 66b/17, 91a/4, 101a/15, 105a/15.

câsus (a) Ajan, casus : 98a/17.

cânâvar (f) Korkunç ve garip görünümlü , hayal ürünü yaratık : 78b/1.

câriye (a) Halayık : 21a/9,25b/16, 26a/16, 26b/15, 32a/2, 33b/2, 34a/11, 35b/1, 71a/11, 72a/6, 73a/8, 73a/4.

cebe (Moğ.) Zincir veya halkadan örülerek yapılmış zırh :3a/5, 37b/7, 46a/1.

cebren (a) Zorla : 63b/1, 79b/11, 87b/12, 94a/4.

cefâ (a) Eziyet : 26b/9, 30b/7, 63a/5, 73a/7.

cefâ it- Eziyet etmek :26b/9, 30b/7, 63a/5, 73a/7.

cedd (a) Soy : 12a/5.

cehd (a) Çalışma, çabalama :7b/16

cehennem (a) Âhirette, günahkâr kulların gideceği azap yeri : 48a/4.

cem'Ö (a) Bir araya getirme .

cem'Ö it-Bir araya getirmek : 10a/17,10b/14, 25b/11, 44a/17, 44b/15, 50a/6, 59a/1, 67a/15, 78a/8, 81b/5, 81b/11, 103a/10.

Cenab-ı Huda Allâh (c. c) : 52a/5.

ceng (f) Savaş :2b/15, 2b/7, 2b/8, 2b/17,3a/2, 3a/9, 3a/14, 3b/7, 4a/15, 5a/4, 5a/2, 6a/8, 7a/2, 7b/9, 11a/11, 11b/17, 12a/3, 12b/8, 13a/12, 13a/15, 15b/13, 16a/13, 22b/2, 34a/5, 45a/4, 45b/12, 45b/14, 46a/7, 46a/9, 50a/2, 68b/3, 86a/13, 87a/5, 87b/1, 87b/16, 88a/4, 88a/14, 88b/1, 89b/15, 90a/6, 91a/9, 91a/11, 91a/14, 91a/17, 91b/5, 92b/9,92b/15, 93a/8, 94a/6, 95b/3, 99b/1, 99b/17.

ceng eyle-Savaşmak :2b/15, 2b/7, 2b/8, 2b/17,3a/2, 3a/9, 3a/14, 3b/7, 4a/15, 5a/4, 5a/2, 6a/8, 7a/2, 7b/9, 11a/11, 11b/17, 12a/3, 12b/8, 13a/12, 13a/15, 15b/13, 16a/13, 22b/2, 34a/5, 45a/4, 45b/12, 45b/14, 46a/7, 46a/9, 50a/2, 68b/3, 86a/13, 87a/5, 87b/1, 87b/16, 88a/4, 88a/14, 88b/1, 89b/15, 90a/6, 91a/9, 91a/11, 91a/14, 91a/17, 91b/5, 92b/9,92b/15, 93a/8, 94a/6, 95b/3, 99b/1, 99b/17.

cerrāh (a) Ameliyat yapan hekim: 40b/6, 77a/6, 77a/4, 77a/12, 77a/15, 81a/16, 81b/2.

cerrāhlık Doktorluk : 43a/3.

cevāb (a) Yanıt :3a/8, 3b/13, 10b/13, 11a/13, 14a/3, 14a/9, 15a/2, 20b/8, 21b/7, 21b/8, 22a/11, 22b/9, 23b/16,27a/16,27a/17, 31b/8, 41a/16, 49b/8, 51b/4, 51a/17, 55b/14, 61a/14, 72a/1, 72a/13, 74b/12, 78a/13, 81a/9, 85b/16, 86b/13,86b/15, 87b/9, 96a/9, 96b/14, 98b/9, 98b/1, 100b/1,100b/13, 105a/16,110a/3,1b/6, 19a/3, 27a/1, 30a/14, 40b/17, 47b/7, 48b/12, 51a/7, 53a/6, 53b/7, 63b/17, 76a/3, 77a/2, 78b/7, 8b/15, 82a/5, 82a/15, 104b/3.

cevāhir (a) Cevherler, elmaslar, kıymetli taşlar :57a/14, 57b/8, 57b/9, 58a/1, 58a/11, 108b/5.

cevher (a) Kıymetli taş : 18b/1.

cevşen (f) Zırh : 3a/5, 33a/6.

ceza (a) Ceza, karşılık [iyi veya kötü] : 39b/9, 8a/1, 84a/1,84a/2.

ciger (f) Yürek, iç: 2a/6, 4a/16, 12a/9, 96a/8, 97b/3, 97b/5, 108b/14, 109a/2, 111b/3.
ciger -kūşem Çok sevgili, çok yakın :4a/8, 80b/4 ,81a/2.

cihād (a) Din uğruna düşmanla savaşma .

cihād it- Din uğruna düşmanla savaşmak : 12b/6, 12b/9.

cihan (f) Dünya, âlem : 3a/15, 8a/8, 14b/14, 19a/15, 22a/2,22b/13, 26b/2, 29a/17, 29a/13, 29b/3, 31a/6, 31b/3, 39b/1,49b/13, 50b/3, 53a/11, 56a/5, 60a/4,61b/17, 79b/2, 90b/16, 91b/17, 102b/9, 108a/12, 108b/4,109a/1, 109b/3, 111b/6.

cihan -ı peyman Cihana yemin olsun : 14b/3, 50b/1, 53a/15.

cihangir (f) Dünyanın büyük bir bölümünü eline geçiren kimse: 18b/5, 18b/6.

cild (a) Kitap : 111a/12.

civān (f) Genç, delikanlı :2b/3, 19b/6,20b/11, 30a/13, 33b/12, 33b/15, 34a/1, 34a/6, 34a/11, 34a/17, 34b/1, 35a/5, 35a/1, 35a/11, 35a/17, 35b/2, 35b/4,36a/2, 40a/14, 44b/1, 65b/14, 74a/4.

civāne (f) Genç olana yakışacak surette : 2b/7.

cöng Defter , kitap : 33a/6, 33b/15,33b/16, 33b/13, 35a/6, 35a/13,35a/14.

cūhūd (a) Yahudi : 12b/11.

cūlūs (a) Hükümdarlık tahtına oturma.

cūlūs it-Hükümdarlık tahtına oturmak: 43b/16, 84b/8.

cümle(a) Bütün, hep : 3a/7, 9a/1, 9b/7, 12a/5, 14b/1, 16a/6, 16a/16, 18b/13, 21b/1, 23b/11, 29b/14, 32a/6, 36b/14, 49b/4, 52b/6, 60b/11, 69b/1, 69b/14, 7b/15, 71b/11, 79b/13, 81b/5, 83b/14, 84b/11, 91a/16, 97a/15, 98a/4, 100b/4, 101b/16, 104b/1, 105b/8, 107b/11, 108b/11.

cürœet (a) Cesaret, yiğitlik .

cürœet it-Cesaret etmek :14a/15.

cüzœiyyāt (a) Ufak tefek şeyler : 11b/5.

Ç

çağır- Seslenmek : 8a/1, 17a/1, 28b/12, 55b/11, 62a/14, 62a/12, 79a/3, 83b/9,112a/9.

çāk (f) Yırtık, parçalanmış: 30a/1, 62b/14, 82b/4.

çal- Çalmak : 12b/8, 39a/6, 66b/12, 67b/13,69a/6,75a/15, 88a/8 .

çalış- Çalışmak : 31b/14,41b/7, 45a/2, 45a/3,55b/3, 73b/1, 79b/16.

çapa Tarlalarda toprağı işlemek için kullanılan ağaç veya demir saplı kazı aracı :40a/1.

çār (f) Dört : 94b/16, 111a/1.

çatla- İkiye bölünmek : 61a/1, 105a/1.

çehre (f) Yüz : 71a/1.

çeh -siper Sığımlıacak yeri : 105a/12.

çelk- 1. Bir duyguyu içinde yaşatmak :2a/2, 2b/3, 5a/6, 5b/1, 8b/5, 9b/1, 9b/16, 10a/12, 11a/5, 11a/10, 16b/13, 18a/15,17b/7, 17b/15,23a/8, 24b/7, 30b/5, 35a/9, 36a/1, 37a/13, 37b/6, 40a/6,41a/12, 42b/17, 45a/14, 45a/17, 45b/8, 45b/1, 47a/13, 53b/8, 58b/13, 59a/8, 63b/1, 67a/1, 75a/1,77b/2, 77b/16, 78b/8, 81a/13,84a/1,84a/3, 84b/1, 85b/1, 85b/13, 87b/5, 87b/12, 87b/15, 88a/1, 89a/5, 89a/14, 84a/1, 94a/17, 107b/9, 112a/2,2. Bir şeyi kendine veya başka bir yöne doğru yürütmek :2a/2,2b/3, 84a/1.

çekici Beğenme ,sevgi vb. duyguları uyandıran : 71a/17.

Çemşid Özel isim :14a/1.

çeşm (f) Göz : 21a/2, 39a/6.

çeşm -i nātuvān Gücsüz , kendinden geçmiş göz: 21a/2, 32b/13, 85b/17.

çevir- Çevirmek : 27a/3, 28a/15, 48a/2, 83a/1.

çıkış Çıkmak : 2a/3, 2b/11, 6a/2, 7a/17,7b/1, 8a/13, 1b/15, 16a/6, 17a/4,21a/12, 21b/7, 23a/6, 24b/9, 27a/7, 3b/11, 3b/15, 31a/16, 33a/12, 33a/13, 38a/15, 39b/6 39a/1, 4b/5, 46a/13, 46b/7, 47b/3, 48a/17, 51a/5,55a/8, 61a/12, 73a/12, 70b/1, 74b/14, 75b/4, 77a/16, 80a/16, 85b/6, 93a/12 , 104a/4,104a/17, 105b/8, 106a/3, 109a/1.

çıkış gel- Beklenmedik bir zamanda gelmek: 6a/5, 10b/17, 14a/1, 16a/14, 17a/16, 17a/17, 22a/12, 26a/8, 31a/17, 37a/1, 39a/8, 40a/6, 43b/2, 56a/2, 57b/2, 58a/12, 60a/7, 71a/11 ,76a/1, 86a/5, 87b/7, 88a/14, 92a/13,94a/11, 95a/8, 106a/9.

çınar (f) Uzun ömürlü, geniş yapraklı bir ağaç : 24b/14.

Çin Çin : 73b/3.

çirkin (f) Güzel olmayan :74a/17.

çoban Koyun ve keçi sürülerini otlatan kimse : 70b/3, 70b/5, 70b/11, 70b/16, 71a/3, 71b/16, 72a/1, 72a/11, 72a/15, 72b/6, 72b/9, 72b/14, 72b/17.

çok Bol, çok :2b/11, 6a/16, 7b/4, 11a/7,11a/11, 11a/17, 12a/1,14b/6, 19a/1, 26a/15, 29b/6, 34b/13, 34b/14, 34b/15, 35a/1, 37b/8, 4b/1, 42b/17, 45b/12, 46a/1, 53b/11, 54b/1, 56b/14, 59b/9, 62b/2, 63a/1, 63b/12, 70a/5, 70b/9, 73a/9, 74a/3, 74b/5, 74b/11, 75b/9, 76a/11, 76a/14, 77b/7, 77b/10, 78a/9, 78a/14, 78b/12, 78b/16, 79a/8, 79b/8, 82a/9, 83b/2, 84a/5, 84b/14, 84b/15, 86b/1, 91a/3, 94b/11, 101a/4.

çokluk Sayı veya ölçü yönünden çok olma durumu : 65b/13.

çorap Pamuk, yün vb. nden örülen, ayağa giyilen giyecek : 16b/1.

çöp (f) Ağaç değnek :72a/1.

çukur Çevresine göre aşağı çökmüş olan yer :15b/10.

çün (f) Çünkü : 6a/5, 6b/17, 10b/6, 11b/5, 12b/2, 12b/9, 17a/3, 18a/8, 24a/2, 24a/12, 24b/15, 26a/16, 27a/1, 29b/1, 31a/2, 31b/5, 32b/17, 33a/1, 38a/14, 39a/16, 39b/5, 39b/12, 40b/17, 41a/15, 41b/12, 43b/6, 45b/13,42b/12, 42b/16, 45b/8, 47b/6, 49a/7, 50b/15, 51a/12, 52a/7, 52a/11, 52b/5, 53b/7, 57b/15, 66a/13, 66b/13, 68b/4, 68b/7, 69a/8, 69b/5, 71a/1, 72a/13, 72b/5, 72b/17, 73b/1, 74a/1, 75a/7, 76a/5, 78a/1, 78a/11, 79a/8, 82b/4, 85a/4, 87a/1, 88a/7, 88b/3, 90b/2, 91a/5,91b/4, 96b/14, 103a/5, 106a/1.

çünkü Zira, mademki : 25a/13.

D

da Bağlaç : 5b/13, 6a/3, 7a/1, 7a/4, 10b/13, 23b/3, 25a/5, 28a/7, 28a/13, 28a/17, 33b/1, 38b/17, 51b/4, 51b/7, 62a/7, 62b/7, 64b/5,64b/11, 65b/16, 66a/7, 67a/17, 68a/1, 74b/6, 75a/13, 76a/14, 78b/16, 79a/1, 8b/2, 82a/7, 84b/16, 92a/17, 93a/7, 93b/14, 94a/7, 98b/8, 99b/15, 107a/8, 109b/3.

daım (a) Sürekli.

daım ol- Sürekli olmak: 8a/1, 33b/9, 43a/8, 54a/17, 65b/1, 65b/5, 57b/11, 99a/6, 99a/8, 99a/1, 102a/1.

dağ Dağ :97a/15.

dağıt- Paralamak, dağıtmak : 49a/4.

dağı de, dahi:1b/6, 3b/9, 4b/4, 4b/6, 4b/11, 5a/15, 6a/8, 6b/4, 7a/1, 7a/12, 7a/5, 8a/3, 8a/9, 13a/7, 15b/8, 16a/16, 16b/1, 16b/8, 17a/1, 17a/17, 18b/1, 20a/1, 22a/2, 24b/16, 24b/17, 25b/19, 26a/1, 26b/6, 27a/6, 27b/9, 28a/12, 28b/5, 28b/11, 29a/16, 30a/1, 30a/8, 30a/14, 30b/4, 30b/12, 32b/7, 33a/16, 35a/1, 35b/8, 36b/12, 37a/9, 38a/2, 38a/13, 40a/7, 43b/12, 43b/13,44b/16, 45b/2, 48a/3, 49a/15, 50b/13, 51b/13, 52b/13, 53b/13, 54b/6, 55b/4, 56a/2, 56a/8, 60a/12, 62b/1, 64b/3, 64b/1, 64b/13, 66b/8, 67b/3, 67b/4, 67b/1, 68a/13, 72b/7, 74a/2, 74a/5, 74a/15, 74b/11, 75a/17, 75b/8, 76b/2, 77a/12, 79b/7, 80b/8, 81b/1, 82a/15, 82b/1, 83a/4, 83a/9, 83a/1, 83a/17, 84a/12, 86a/6, 86a/12, 86b/6, 88a/1, 88b/9, 89b/3, 90a/1, 91a/1, 92a/6, 92b/17, 93a/1, 93a/16, 93b/2, 93b/11, 94a/1, 97b/1, 98b/4, 99b/1, 99b/16, 100a/7, 100a/11, 101b/6, 102a/17, 106b/11, 107b/14, 108a/5, 109b/14, 110b/1, 110b/3, 111b/6, 111b/9.

dağıl (a) İçeri giren :19b/4, 65b/4, 65b/8.

dağ Yalın,çıplak :7a/3, 14a/1, 15a/8, 15a/16, 30a/15, 35b/13, 47b/16, 66b/1, 67b/1, 92a/11.

dağ (f) Tuzak, kapan: 51b/1.

dağmen (f) Etek, kenar : 92b/1.

dağna (f) Alim, bilgin :96a/2, 96a/10, 96a/14, 96a/16, 96b/16, 98a/17, 101b/15, 103a/12, 103b/16, 104b/1, 110b/2.

dağne (f) Tane, adet : 11b/2, 19b/12, 32b/4, 57a/11, 73b/5, 81b/11, 85b/16, 107a/12.

dağış- Dağışmak :98b/2.

dağ (a) Vurma : 88a/1, 88b/8.

dağ -ı dest El darbesi : 9b/12.

dağstan (f) Destan :16a/11, 21b/14, 31b/9, 64a/6.

dağva (a) Bir şeyi iddia etme.

dağva it- Bir şeyi iddia etmek :5a/1, 5a/3,14b/17, 61a/5.

dağvet (a) Çağrı .

dağvet it- Çağırma :16b/8, 17a/14, 22a/7, 33a/8, 33a/17, 56a/17, 56b/7, 65b/8, 66a/3, 78b/11, 106a/7.

dağ- (f) Yaslanmak : 39a/6.

dağye,ğaye (f) Taya, sütüne :1b/5.

de da, de (bağlaç) : 2b/8, 2b/9, 4b/9, 5a/1, 7a/5, 8b/1, 15a/1, 18b/7, 20a/15, 20b/8, 23b/6, 24a/1, 27b/5, 28b/2, 29a/1, 32a/16, 33b/9, 33b/15, 34a/3, 35a/17, 35b/6, 35b/12, 39b/7, 40b/13, 50a/2, 51b/11, 52a/11, 56a/4, 58a/6, 65a/11, 65b/4, 65b/12, 66a/6, 74b/1, 76b/16, 78a/1, 87a/6, 90b/5, 100a/12, 100b/7, 112a/12.

dede Büyük baba : 4b/1, 4b/3, 4a/13, 70b/5, 86b/3, 87b/4, 90b/5, 90b/11, 93a/15, 93a/16.

di-Demek, söylemek : 51b/1.

def' (a) Kovma.

def'it- Kovmak: 45b/2.

def'oa Kere : 21b/9,53b/3, 53b/12, 56b/15, 59a/3, 69b/8, 76b/15, 81b/1, 85a/15, 96b/4, 99a/1, 109a/7.

deg- (f) Belli bir kıymet ve pahada olmak : 57a/15,63b/12, 68b/13,79a/12.

degül Değil: 2b/16, 3a/16, 3b/1, 4a/1,4b/2, 5a/8, 6b/13, 8a/7,10a/11, 11a/9,12a/11, 21b/6, 23b/2, 25b/15, 26a/7,26b/1,28a/1, 31b/1, 32b/2, 32b/7, 34b/1, 34b/12, 34b/13, 35b/4, 35b/16, 39b/4, 41a/2, 41a/4, 45a/17, 53a/11, 56b/11, 57b/9, 57b/12, 63a/15, 64a/2, 65b/1,67b/1, 72a/6, 74b/7, 77b/8, 81a/1, 81b/5, 82a/12, 91a/17, 93a/7, 99b/1, 99b/6, 100b/2, 102a/4, 106b/5, 109b/7.

degün Kadar, değin :11a/11, 25b/17.

dehan (f) Ağız :25b/11.

dekkā bāb (f) Kapı çalmak: 35b/1.

delikanlu Genç, delikanlı : 88b/14, 89a/5.

dellāl (a) Bir şeyi duyurmak için bağırın kimse :69b/1.

delü Aklı dengesi olmayan kişi : 8b/5,38b/15, 53b/16.

dem (f) An, zaman :1b/7, 3b/16, 4a/2, 4b/4,5b/1, 6a/1, 9b/13, 10a/17, 11b/6, 16a/8, 17a/16, 17b/12, 18a/12, 22a/9, 25b/13, 27b/2, 31b/16, 34a/4, 36b/1, 39a/3, 4a/13, 44b/11, 45a/13, 45b/2, 46a/6, 47a/4, 47b/4, 48a/1, 48a/16, 49a/6, 50a/3, 50a/13, 5b/2, 51b/8, 51b/9, 52a/16, 52b/2, 52b/7, 53a/5, 55a/1, 55a/15, 56a/11, 56a/16, 57a/2, 58a/1, 60a/5, 62b/16, 63a/1, 64b/1, 65b/7, 66a/1, 66a/4, 66a/7, 66a/14, 66b/9, 67a/3, 67a/17, 67b/8, 67b/13, 68b/1, 69b/17, 71a/4, 72b/14, 73a/2, 73a/3, 73a/12, 73b/6, 74a/5, 74a/8, 74a/15, 74b/6, 74b/16, 75a/1, 75a/5, 78a/11, 78a/13, 78b/7, 80b/3, 80b/11, 81b/14, 82a/2, 82a/6, 83a/2, 83a/7, 83a/15, 84a/14, 84b/6, 84b/11, 84b/16, 85a/12, 85b/4, 85b/14, 86a/9, 86a/11, 86a/14, 86a/15, 86b/1, 86b/6, 88a/4, 88a/1, 88b/9, 90a/9, 90a/14, 91b/7, 91b/16, 92b/4, 107b/9, 109b/15.

depme Ayakla vuruş : 28a/4, 32a/2, 51b/5, 59a/7, 83b/3.

depren- Hareket etmek :75b/1.

der,dir Demek : 33b/7, 33b/11, 54a/17,102b/9.

der -aguş (f) Kucak : 18a/2.

derd (f) Dert :1b/1, 3b/3, 25b/16, 29b/2, 41b/9, 52b/4, 52b/14,59b/5, 60a/13, 60a/6,60b/6, 62b/8, 77b/5, 77b/6, 108b/7.

derd-mend Dertli, acılı : 49a/5, 71b/2.

dertlusi Dertli olan kişi: 7b/13.

dere Genellikle yazın kuruyan küçük akarsu: 39a/12, 70b/15.

dermān (f) İlaç, çare :21a/5, 25b/1, 41b/17, 59b/6, 60a/6.

derūn (f) İç, içeri :2a/11, 30a/9, 25b/1, 32a/16, 37a/9, 43a/11, 62b/15, 77b/2, 87a/12, 88a/9, 90a/4, 109b/15.

depele- Tekme atmak ,yuvarlanmak : 2a/4.

deryā (f) Deniz: 1b/3, 2a/1, 8a/11, 14b/8, 15b/3, 16a/5, 68a/17, 75b/5, 77b/14, 98a/6, 100a/1, 103a/4.

dest (f) El :36b/2, 9b/12, 92a/3.

deste (f) Tutunacak değnek anlamında : 72a/1.

destūr (f) İzin, müsaade: 6a/15, 58a/16, 86a/4.

devlet (a) Saltanat, hüküm sürme: 13a/12, 19a/1, 25b/4, 71b/1, 76b/11, 77a/14, 80a/6.

devam Süren , sürekli : 19b/16, 14a/15.

devār (a) Dönme :25a/14, 32a/16, 65a/14, 66a/8, 88a/1, 89a/3, 104a/4.

devrān (a) Zaman : 25a/14.

deyyūs (a) Karısının namussuzluğuna göz yuman ve katlanan kimse: 38a/14.

dībā (f) Renkli dokuma motiflerle süslü lüks bir çeşit ipek kumaş :25a/17.

dibelik Bütünü, tamamıyla: 14a/4, 25a/2, 25a/5, 49b/6.

dincelme Rahata ve huzura kavuşma :105b/1.

der bk. dir.

di-,de- Söylemek: 2a/4, 2a/15, 2b/6, 2b/16, 3b/12, 4a/1, 4a/9, 4b/17, 4b/11, 4b/13, 4b/14, 5a/6, 8a/1, 8b/13, 5b/8, 9a/11, 10a/4, 10a/6, 11a/4, 11a/16, 13a/3, 16b/16, 17b/3, 18a/1, 18b/8, 20a/8, 21b/4, 22a/3, 22a/7, 22b/4, 24a/6, 24a/11, 24a/12, 33b/1, 25a/5, 25b/6, 26a/5, 26b/11, 26b/14, 27a/13, 28b/1, 29a/2, 29b/1, 29b/12, 30a/16, 30b/11, 31b/5, 31b/1, 32b/3, 33b/16, 34a/2, 34a/11, 35a/15, 36b/13, 38a/4, 38b/9, 39a/12, 39a/16, 39b/5, 40b/5, 42b/9, 42b/11, 43b/12, 43b/13, 44a/8, 46b/4, 46b/7, 46b/8, 46b/12, 50b/6, 50b/15, 51a/4, 51a/7, 51a/17, 51b/8, 52a/6, 53a/1, 53b/14, 54a/7, 55b/2, 55b/11, 55b/14, 55b/16, 56b/6, 58b/14, 62a/13, 62a/14, 64a/9, 64b/17, 65a/5, 65b/17, 70a/14, 70b/5, 72b/2, 72b/17, 73a/8, 73b/12, 71b/1, 77a/13, 86a/6, 74a/5, 74a/13, 74b/6, 75a/5, 75a/14, 75b/8, 76a/1, 76a/8, 77a/3, 77a/6, 77b/1, 77b/12, 78a/2, 78b/16, 80a/7, 80a/8, 80a/15, 80b/1, 81a/12, 82a/9, 82a/13, 82a/14, 83a/2, 83b/12, 84b/2, 85a/15, 85a/16, 85b/1, 85b/5, 85b/16, 85a/4, 86a/13, 86a/14, 86a/17, 86b/4, 87a/1, 88b/17, 89b/3, 93b/1, 90a/15, 90b/6, 90b/17, 91b/2, 91b/1, 93a/4, 94a/4, 94a/5, 94a/11, 94a/13, 94a/16, 94b/2, 95a/1, 95a/5, 95a/14, 96a/1, 96a/8, 96b/1, 97a/12, 97a/15, 98a/17, 98b/17, 99a/1, 100b/8, 100b/13, 101a/7, 102a/1, 102a/12, 102b/13, 102b/1, 103a/5, 103b/17, 105a/8, 106a/12, 107b/13, 108a/11, 108a/14, 108b/6, 108b/1, 109b/3, 109b/8, 109b/1, 109b/12, 109b/14, 110a/3, 110b/13, 110b/14, 111a/3, 111b/2, 111b/5, 114b/3, 19b/12, 69b/3, 91b/9, 100a/12, 101a/14, 101b/3, 103b/9, 103b/4, 103b/14.

didiler 3. çoğul şahıs iyelik eki : 2b/1, 2b/14, 10b/13, 17a/1, 47b/6, 49a/6, 49b/5, 69b/5, 77b/17, 79a/2, 80a/3, 84a/15, 108a/15, 110a/4, 110a/6.

diger Öteki : 59a/15.

dik- Diktirmek : 12b/9.

dik dik sıçra- Birden atılmak : 79b/13, 16b/1.

diken Diken bitkisi: 14a/13.

dil (f) Gönül, kalp, yürek : 71b/15.

dil-küşade Gönül açan : 23a/4.

Dilaver Özel isim :2b/15, 2b/8, 3a/14, 3b/4, 3b/8,3a/11, 5a/6, 7a/16, 14a/12, 18a/1, 18a/3, 18a/8, 19a/16, 19a/17, 19b/1, 26b/14, 30a/17, 38b/6, 39a/7, 41a/8, 41a/13, 42a/16, 42b/12, 44a/1, 44b/1, 47a/17, 48b/3, 48a/5, 48b/7, 48b/15, 49a/11, 50b/11, 54b/14, 55a/11, 55b/3, 55b/13,57b/11,61a/17,61b/6,65a/17,65b/2,64b/5,68a/7,65b/1,71b/1,72a/9,73a/17,77a/1,77a/5,77a/13,76b/12,76b/14,83a/5,87a/4,88b/14,88b/16,89a/9,89a/11,90a/4,90a/1,91a/2, 92a/8,96b/4, 97a/17, 98a/11, 98a/15, 107b/6.

Dilaver-i alem Özel isim : 24b/9, 25b/12, 50b/12, 67a/14.

dilber (f) Gönül çalan, sevgili: 3a/1, 20b/7.

dil- Ortadan ikiye bölmek : 36a/4,55b/8, 87b/5.

dile Söylemek : 17a/6, 31a/9, 36a/11, 52a/14 53b/14,80b/9, 83a/12, 84b/4, 93a/17, 105a/9.

dilek Bir kimsenin dilediği şey, istek : 56b/5.

dile- Birinden bir şeyin yapılmasını istemek : 5b/15,31b/7, 31a/17, 42b/9, 43a/5, 50b/12, 54a/9,61a/15, 63a/7, 75a/3, 77a/5, 78b/13, 83a/16, 95b/1,96b/13.

dil Lisan, dil : 73b/15.

din (a) Din: 21a/7, 72a/3,90a/11, 91a/3, 101b/5.

diñle- Dinlemek : 1b/12, 11b/1.

diraz (f) Uzun: 84a/7.

dirğâ Çok yazık, eyvahlar olsun : 43a/9, 44b/9, 77b/6, 97a/5.

diril- Cānlanmak : 48b/17, 78b/6, 101a/1,103b/9, 103b/14.

diřvān (a) Meclis .

diřvān-ı temāřā Meclisi seyretmek : 2b/1, 24a/12, 71a/9, 73a/5,109a/9.

divâne (f) Aklını kaybetmiş, deli : 5b/16, 6a/5, 6a/9, 6a/14, 6b/2, 6b/3, 6b/5, 6b/10, 6b/12, 6b/17, 6b/9, 7a/4, 8b/3, 8b/12, 24a/3,25b/13, 37b/2, 38b/15,41a/1, 71a/5, 85b/3, 85b/4, 86a/7, 86a/1, 86a/11, 86a/17, 86b/1, 86b/12, 87a/7, 87b/8, 90a/5, 91a/13, 93b/17, 94a/12,94a/15, 94b/5, 94b/9, 94b/14, 95a/6, 95a/9, 95a/1, 95a/11, 95a/15, 95a/16 ,97a/1, 97a/7, 97b/9, 99b/16, 105b/6.

divâr Duvar : 6b/3,82b/15.

dîvi (f) Dev: 9b/11, 9b/14.

divid (a) Hokkadaki mürekkebe batırılarak yazı yazmaya yarayan bir tür kalem : 2b/9.

diyâr (a) Memleket, ülke : 1b/6, 3b/1,3b/8,4a/8, 21b/1, 57a/13, 89b/1, 97a/14.

diyâr -ı Cabalka Cabalka diyârı : 1b/6, 3b/1,3b/8,4a/8, 21b/1, 57a/13, 89b/1, 97a/14.

diyâr-ı adem Yokluk alemi : 59b/1.

diye Diye, diyerek:2a/7,2a/14, 2a/16, 2b/1, 3a/1,3a/6,3a/9, 3a/13, 4a/5, 5a/1, 5a/14, 5b/1, 6a/13, 6a/16, 6b/13, 8a/14, 8b/1, 8b/7, 9a/7, 9b/16, 9b/9, 9b/1, 10a/15, 10b/5, 10b/9, 11a/1, 12a/13, 13a/15, 14b/1, 14b/16, 15a/8,16a/12, 16b/17, 17a/8, 17a/11, 17a/15, 17b/9, 17b/15, 18a/1, 18a/3, 18a/16, 18b/6, 19b/2, 19b/14, 20b/1, 20b/5, 20b/9, 21a/2, 22a/12, 22a/16, 22b/1, 22b/13, 23b/7, 23b/11, 23b/17, 25b/9, 25b/1, 27b/11, 28a/2, 28a/4, 28a/8, 28a/12, 28a/13, 28b/4, 28b/11, 28b/7, 28b/14, 29a/3, 31a/1, 31a/9, 31b/2, 32a/5, 32a/17, 33a/8, 33a/11, 33b/8, 34a/4, 34a/13, 34a/16, 35a/16, 35b/7, 35b/9, 35b/13, 36b/4, 36b/9, 37a/6, 37b/1, 37b/6, 37b/14, 38a/8, 38b/4, 38b/15, 39a/3, 39b/2, 39b/9, 39b/15, 40a/3, 40a/5, 40a/12, 40b/1, 40b/15, 41a/15, 41b/8, 42a/2, 42a/5, 42a/9, 42a/12, 42b/13, 43b/4, 44a/1, 44a/11, 44b/2, 44b/3, 44b/6, 44b/8, 44b/12, 44b/14, 45a/6, 45a/7, 45b/5, 46b/8, 47a/5, 47b/1, 47b/15, 48a/, 48a/7, 48a/17, 48b/4, 49a/1, 49a/16, 49b/16, 50a/3, 50a/9,50b/1, 51a/1, 51b/3, 51a/16, 52a/1, 52a/16, 52b/11, 53a/1, 54b/12, 55b/8, 55b/16, 56a/9, 57a/6, 57a/1, 57b/7, 57b/11, 57b/12, 58a/2, 58a/1, 58a/13, 58a/16, 58b/1, 58b/13, 58b/17, 59b/2 59b/7, 59b/1, 60b/14, 60b/16, 61b/16, 62a/5, 63b/5, 63b/6, 63b/8, 64b/6, 65b/5, 66a/6, 66b/5, 66b/11, 66b/15, 67a/8, 67a/12, 67b/4, 67b/13, 67b/15, 68a/6, 68b/1, 69a/1, 69b/1, 70a/8, 70b/1, 71a/15, 71b/7,72a/9, 72a/11,72a/12, 72a/16, 72b/11, 73a/4, 73a/1, 73b/13, 74a/8, 74b/7, 75a/6, 76b/2, 76b/5, 77a/1, 77a/6,77a/13, 78a/4, 78a/13, 78a/15, 78b/5, 78b/9, 79a/12, 79b/5, 80a/6, 80b/4, 80b/1, 80b/14, 81a/3, 81a/8, 82b/13, 83a/11, 83b/3, 83b/6, 84b/3, 84b/7, 84b/16, 85b/5, 85b/7, 85b/8, 85b/17, 86b/7, 86b/13, 86b/17, 87b/6, 87b/9, 87b/17, 88a/3, 89b/6, 89b/15, 90a/12, 90b/1, 90b/9, 91a/4, 92b/4, 93b/3, 93b/1, 94b/2, 94b/8, 95a/16, 95b/4, 95b/9, 95b/14, 96a/4, 96a/12, 97a/5, 97b/8, 98a/2, 98b/15, 99a/8, 99a/1, 99a/15,99b/2, 100b/6, 101a/11, 101b/4, 101b/7, 102b/1, 102b/3, 102b/5, 105a/3, 105a/7, 105a/1, 105b/16, 106a/9, 106b/1, 106b/8, 107b/15, 108a/5, 108b/7, 108b/11, 109a/3, 109a/9, 110a/1, 110a/13, 111b/6, 111b/7, 112a/1, 112a/7.

dizâr (a) Yüz : 17b/5.

doğru Dürüstlük , dogruluk : 4b/8, 53a/11, 65b/13, 81b/3, 97b/5, 102a/11.

doğu Yön: 11b/3,15a/7.

doğun- Temas etmek: 40a/12, 53b/5, 68a/1, 68a/2, 76b/4,91b/14.

dolab (a) Dolap : 34a/16.

dolabı Dolapla ilgili : 34b/1, 34a/15, 35b/17,36a/1, 36a/4, 36a/12, 36a/16.

dol- Dolu duruma gelmek: 3b/3, 28a/5, 50b/1, 76a/12, 96a/13, 107a/12, 107a/14.

dolu Dolmasını sağlama : 5a/9, 15b/1, 53a/15.

dost (f) Yakın arkadaş : 1a/1, 56b/8, 61a/6,8a/15,86a/12, 107b/1.

dostluk Dost olma durumu : 54b/5.

dök- Dökmek: 8b/6,32b/9,50a/1, 66a/15, 77a/8,81a/4, 85a/12, 85b/2, 87a/8, 95a/15, 107a/13.

dönder-Dönmesini sağlamak :16a/5, 43a/5, 49b/4, 74b/15, 79b/17, 90a/2, 108b/1,108a/16.

döne döne Döndürmek : 9a/1, 16a/7, 38b/4,42b/17, 49b/5, 68b/1,89b/12, 90b/7, 108b/2.

dön- Çevirmek : 38b/4.

dört Üçten sonra gelen sayı : 12a/6, 15a/13, 15b/1, 15b/17, 36a/5, 60b/3, 70b/1, 94a/16, 99b/7, 11a/12, 68a/3.

dördüncü Dört sayısının sıra sıfatı : 79a/5.

döşek Yatak : 29b/14, 75a/16.

du^oa (a) Allah'a yalvarma: 4a/2, 4b/3,11a/1, 11a/12, 12a/14, 14b/11, 16b/14, 17a/9, 17a/12, 17a/14, 18a/4, 19a/2, 19a/4, 46b/1, 57b/1, 60a/17, 62b/1, 64a/1, 66a/5, 71a/1, 77b/17, 80b/17, 81b/16, 84b/11,86a/4, 90b/13, 93b/15, 102b/16, 103a/8, 108a/6, 109b/13, 111a/6.

du^oa eyle- Dua etmek, Allah'a yalvarmak: 17a/9, 3b/3, 84b/14, 89a/11.

dür (f) Uzak .

dür it- Uzak olmak : 3a/13.

dur- Bir yerde olmak : 2a/16, 2b/2,3b/15,7b/9, 12a/4, 14a/17,17b/1,19a/11, 22a/16, 22b/17, 23a/4, 23a/8,27b/14, 29a/8, 29a/1,31a/13, 34b/4, 35a/3, 35a/8, 40a/9, 44a/12, 45b/12, 46a/8, 46b/9,47a/6,47a/15,48b/1,59b/4,60a/7,50a/1,50a/4,50b/9,52a/8,52b/1,52b/12,53a/15,58a/3,58b/16,62b/7,63b/5,66a/4,66a/6,66a/17,67a/9,67b/3,69a/11,70a/2,71a/9,75b/1776a/3,82a/11,83a/15,88a/9,88a/16,91a/7,92b/8,98b/15,103b/11,103b/8,104b/2,104a/16,105a/2.

durum Bir şeyin içinde bulunduğu şartların bütünü: 32a/6.

dur-,tur- Kalkmak : 1b/8, 5b/11, 19a/15, 33a/3, 34a/16, 35a/1,36a/3, 40a/8, 49a/9, 53a/16, 77a/3, 102b/16,105a/5.

duş Rast gelmek, tesadüf etmek : 2b/17.

duy- İşitmek, duymak 31a/17, 31b/5, 37b/5, 38a/5, 40a/5, 40b/15, 44a/8, 63a/9, 68a/1,87b/7,95a/6, 103a/3, 103a/12.

duyul- (f) İşitilmek ,meydana çıkmak : 37a/2.

dükkan Esnafın mallarını iine koyup satış yaptıkları yer : 33a/1, 34a/9, 34b/7,35a/4.

dölger Binaların kapı ve pencereden başka ağaç kısımlarını yapan sanatkar: 15b/1.

dün Bugünden bir önceki gün: 23a/1, 25b/8, 64a/9,75a/8.

dünya (a) Ālem, dünya : 5a/9, 10a/1, 13a/8, 14b/2, 26b/5, 37b/1, 41a/14, 46b/17, 49a/7, 51b/16, 60b/16, 78a/4, 80a/9, 81a/2, 82b/13, 84a/1, 84a/2, 90b/17, 101b/8.

dünyaca Malk , mülk :51b/16, 60a/5, 60b/16, 80a/9, 81a/2, 82b/13, 84a/1, 84a/2, 90b/17.

dürüst (f) Tam, doğru : 92a/17.

düşmān (f) Hasım, düşman : 11a/5, 11a/6, 12a/1, 12a/15, 16a/16,21b/5, 38b/13, 40a/16, 41a/1, 44b/6, 44b/16,45b/8, 46a/1, 46b/3, 46b/6, 46b/7, 47a/1, 49a/4, 53a/2, 61a/6, 63a/1,63a/13, 64a/15 ,71b/12, 86a/12, 97b/4,99a/7, 108a/1.

düş- Olumsuz bir duruma düşmek : 2a/3, 4a/13, 8b/8, 10b/12, 14a/4, 14b/7, 19b/1,20b/13, 24a/6, 25a/3, 28a/2, 28a/8, 30b/4, 34a/5, 39b/13, 42b/7, 46b/5, 47a/8, 51b/15, 53a/4, 56a/15, 73b/1, 80a/13, 81b/16, 83a/5, 86b/17, 87b/2, 92a/1, 92a/1, 109a/4, 109b/1.

düş Uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütünü: 25b/4, 31a/1, 36b/1, 38a/1, 39b/13, 47a/13, 50b/11, 53a/1, 60b/1, 73a/2, 83a/11, 84a/1, 85b/7, 85b/14,104a/2, 105b/9.

düş -nam İyi ,güzel düşünce : 15a/15.

düşür- Düşmesine yol açmak : 55a/7, 84a/6, 87a/6, 99a/7.

düzle- Düzeltmek : 40a/1, 49a/14.

düzme Uydurulan veya aslına benzetilerek taklitedilen : 62a/3.

E

ebyāt Beyitler : 33b/13.

ecel (a) Yaşamın son anları: 1b/9, 9a/11, 52b/17, 54a/15, 69b/1, 74b/1, 87a/7.

ecil (a) Sebep,...den,...iin :26a/11,74b/1,87a/7.

edeb (a) Terbiye, utanma : 53b/13, 61b/4, 67a/6.

edepsüz Utanılacak işleri sıkılmadan yapan : 6b/13.

efendi (Yun.) Buyruğu yürüyen, sözü geen kimse : 34a/8, 34b/6, 34b/10, 34b/14, 35a/9, 35b/2,35b/15, 36b/3, 36a/5, 75a/13, 82b/1, 87a/3, 87a/5, 87a/14,96b/2.

efkâr (a) Fikirler : 16b/8.

efkâr fâside (a) Kötü fikirler : 16b/8.

efsâne (f) Asılsız hikâye :37b/1, 52b/12.

eger (f) Eğer, şayet:4b/16, 5b/1, 8b/5, 13a/11, 13b/9, 17b/6, 19b/12, 20a/3, 21a/5, 21a/15, 21b/5, 21b/8, 22a/11, 22b/8, 22b/1, 28b/2, 29b/1, 31a/17, 31b/12, 34a/15, 37a/1, 37a/15, 37b/1, 37b/12, 42b/1, 44b/11, 45b/1, 47b/4, 53b/16, 54b/11, 55b/4, 56b/3, 58a/13, 59b/8, 61a/13, 61b/8, 62a/12, 69b/3, 71b/12, 72a/3, 72a/5, 80a/3, 87b/12, 88a/2, 91b/8, 91b/15, 92b/12, 94a/4, 94a/12, 96b/12, 98a/1, 99b/6, 100a/1, 102b/3, 102b/8, 103b/2, 104a/6, 104b/17, 105a/1, 107b/7,27b/2.

egerle-Maden , ağaç vb. şeyleri yontmağa yarayan ince dişli alet :11b/1.

egil- (f) Belirli bir yönde açıl meydana getirecek bir durum almak : 25b/7.

egle- Beklemek :11a/3.

egri Doğru , düz olmayan : 43a/4, 81a/17, 94b/9.

ehl-i kâf (a) Bir yerin, bir topluluğun halkından olanlar: 7b/1, 7b/17, 21b/11, 39b/11, 44b/4, 46a/11, 49a/5, 49b/11, 85b/8, 91a/16, 104b/1.

ekâbir (a) Rütbece büyük olanlar : 69b/12.

ekber (a) En büyük : 28a/7, 96a/11.

ekmek Ekmek : 27a/11, 30b/1, 31a/5,70b/8, 75a/13, 104b/5.

ekşeri (a) Çok defa, çoğu: 58b/14, 74b/1.

eksik Eksik : 27b/16,5b/4, 63a/3, 100b/1.

eksiklik Eksik olma : 19a/8.

elbet (a) Şüphesiz : 59a/2, 91a/2, 99b/1.

elem (a) Acı, ıstırap: 5b/1, 8b/5, 17b/7, 18a/15, 21a/16, 24a/8, 24a/11, 29a/13, 35a/9, 35b/17, 37a/13, 37b/6, 39b/7, 45a/17, 53b/8, 58b/13, 59a/8, 77b/15, 87b/11, 87b/15, 88a/1, 89a/4, 89a/14, 89a/17, 94a/17, 94b/14, 98a/1, 100a/11, 112a/2.

elem çek- Acı, ıstırap çekmek :5b/1, 8b/5, 17b/7, 18a/15, 21a/16, 24a/8, 24a/11, 29a/13, 35a/9, 35b/17, 37a/13, 37b/6, 39b/7, 45a/17, 53b/8, 58b/13, 59a/8, 77b/15, 87b/11, 87b/15, 88a/1, 89a/4, 89a/14, 89a/17, 94a/17, 94b/14, 98a/1, 100a/11, 112a/2.

el- kıssa (a) Hikaye, rivayet: 1b/1,86a/2.

el-ḥamdülillah (a) Allah'a şükürler olsun manasında : 81b/17,84a/1, 91a/15,93b/7, 95b/3, 106a/11.

el Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan : 15b/1, 22a/16, 25a/8, 38b/2, 55a/17, 63b/4, 77b/4, 79b/9, 13a/11, 15a/5, 19a/9, 19a/14, 19b/15, 4a/5, 12a/8, 18a/3, 20b/9, 22a/13, 23a/9, 25a/6,

37b/8, 40a/1, 46b/3, 47a/6, 48b/9, 56a/1, 58b/2, 69a/12, 69a/15, 71a/3, 72b/12, 73a/3, 79a/13, 87a/11, 87a/17, 88a/17, 96b/17, 98b/5, 98b/11.

el ol- Yabancı olmak : 17b/8, 33b/1, 34a/15, 38b/13, 109a/9.

elin eline al- El ele tutuşmak: 18a/12, 21a/7, 25a/6, 28a/1, 33a/6, 35a/6, 35a/13, 48a/8, 55b/5, 56a/1, 69a/12, 71b/8, 78a/6, 8b/8, 87b/6, 87b/17, 91b/9, 92b/1, 93b/13, 109b/3, 111a/6.
elevir- Bir başkasına söylemek : 18a/3.

elinden al- Güç kullanarak elinden almak: 10a/14, 10b/12, 14a/4, 20a/6, 21b/1, 23b/1, 25a/15, 25b/17, 36b/1, 39b/5, 48b/15, 51a/15, 53a/2, 53b/3, 53b/14, 55a/1, 56b/2, 60a/12, 63a/4, 67a/1, 82a/8, 81a/1, 84a/17, 84b/8, 87b/1, 88b/8, 90b/14, 93a/14, 94a/4, 94a/1, 94b/7, 97b/15, 107b/8, 109b/7.

eliyle boğazla- Yaşamı sona erdirmek: 42a/6, 54b/13, 75b/13, 83b/8, 97b/4.

el Yabancı : 82a/7.

elli Kırk dokuzdan sonra gelen sayının adı : 10a/4, 10b/14, 14a/6, 15b/8, 44b/15.

ellişer Elli sıfatının üleştirme sayı sıfatı: 10a/16, 44a/14.

eman (a) Aman dileme : 83a/15, 83b/2.

emek Çaba ,gayret : 54b/16.

emekdar Bir görevde uzun süre kalıp o işe emeği geçmiş olan kimse : 54b/16.

emin (a) Güven ve emniyet içinde.

emin ol- Güven ve emniyet içinde olmak : 58b/1.

emir (a) Şehir veya ülkenin başı.

emir it- Şehir veya ülkenin komutan olmak : 1b/8, 13a/11, 18a/13, 39a/11, 5b/2, 52a/13, 66a/1, 73a/13, 75a/8, 81b/7, 84b/17, 95b/17, 97b/8, 108b/11.

Emir-i Merdan Özel isim : 11b/6, 92b/6, 97a/16, 107a/9, 108a/14, 108a/15, 108b/12, 109a/1, 109b/3, 110b/2, 111b/1.

Emir Arapların hükümdarı, Hz. Hamza : 18a/5.

emîrü'l -mü'emin Mü'eminlerin emiri: 1b/14.

emr (a) Buyurma .

emr eyle- Buyurmak : 9a/2, 12a/4, 17a/1, 34a/4, 36a/1, 46a/7, 56a/5, 65a/12, 65b/11, 69b/1, 7b/8, 75b/7, 75b/8, 93b/12.

en Üstünlük derecesi bildiren kelime : 35b/4, 95b/6.

enban (f) Heybe: 95a/7.

endam (f) Vücut, beden : 19b/5, 29a/1.

ender Nadir : 11a/11.

-engiz (f) Koparan, karıştıran : 61b/5,
69a/4.

eñse Ense, başın arka tarafının alt kısmı : 28a/4.

er Erkek kişi, koca : 4a/17, 8b/6, 12b/1, 18a/7, 27b/15, 3a/9, 32a/11, 32a/14, 35b/9, 37b/1,
52a/11, 59b/17, 90b/16, 100b/11.

Ercesib Şah Özel isim :1a/4, 1a/7, 1a/9, 1a/11, 1a/13, 10b/2, 10b/6, 10b/13, 12b/9,
12b/11, 13a/1, 13a/14, 13b/13, 14a/2, 14a/6, 14a/15, 14b/4, 14b/11, 15b/7, 16a/16, 17a/13,
17b/1, 17b/17, 18b/9, 18b/14, 19a/3, 19a/6, 19a/7, 19a/12, 19b/12, 21a/11, 21a/15, 21b/4,
21b/16, 22b/4, 22b/14, 22b/17, 23a/3, 23a/16, 23b/6, 24a/3, 24a/7, 24a/11, 24a/13, 26a/3,
26b/17, 28b/14, 29a/3, 29a/5, 29a/11, 29a/16, 29b/2, 30a/6, 30b/1, 30b/8, 31a/2, 31a/12, 31b/2,
31b/12, 37a/4, 37b/2, 37b/7, 37b/9, 38a/17, 39a/9, 39a/16, 4a/17, 42a/1, 42a/11, 44a/4, 44b/2,
44b/5, 44b/6, 44b/14, 45b/6, 45b/13, 45b/16, 46a/2, 46a/5, 46a/13, 47b/1, 48b/5, 48b/12, 49a/8,
49b/5, 50b/7, 50b/15, 51a/7, 51b/8, 51b/12, 52a/6, 52a/17, 52b/5, 53a/6, 53b/7, 54a/1, 54a/8,
54a/12, 54b/2, 54b/4, 54b/15, 56b/3, 56b/5, 59b/14, 61a/1, 61a/9, 61b/1, 61b/17, 62a/13,
62a/14, 62a/17, 63b/6, 63b/16, 64a/6, 64a/1, 64a/14, 64b/17, 65a/6, 65a/1, 65a/16, 67b/6, 67b/9,
67b/16, 68b/1, 68b/12, 69a/6, 69a/13, 69b/9, 69b/1, 71a/7, 75b/12, 76b/15, 81a/15, 99b/13,
103a/1, 103a/2, 107a/2, 107a/5.

eren Erkek, yiğit kimse : 4a/13, 48b/2, 90b/5, 90b/11.

erkek Erkek : 53b/16, 53b/17, 70a/15, 82a/12.

erlik Erkeklik, yiğitlik : 5b/2, 5a/8, 11a/7, 16a/4, 16a/11, 19a/9, 19a/11, 21b/3, 21b/4, 21b/13,
21b/14, 22b/3, 38b/1, 54b/17, 89a/3, 91b/8, 108b/3.

esbâb (a) Esvap, giysiler : 18b/17, 33a/13.

esen Ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı, sıhhatli : 28a/13, 62b/11.

eşer (a) İz : 11a/2, 11a/17, 62b/16.

eşir (a) Köle .

esir ol- Köle olmak : 21a/1, 21b/11, 41a/6, 46b/4, 86b/11, 87b/6, 87b/11.

eski Yeni olmayan, eski : 37b/11, 54b/16, 83b/8, 98a/15.

Esmâ peri Kâf Dağı'nın en büyük sultanı : 57b/1, 57a/14.

esna (a) Sırasında : 34b/5.

eşÖar (f) Şiir : 33b/13.

eşraf (a) İleri gelenler : 105b/8.

eşek Atgillerden, uzun kulaklı binek ve hizmet hayvanı : 14a/12.

et- Bir işi yapmak : 14b/11, 16a/3, 16a/11, 16b/8, 19a/11, 22b/16, 23b/1, 71b/13, 88a/7.

etek Giysinin belden aşağıda kalan bölümü : 3b/13.

etrāf (a) Taraflar: 2a/16, 41b/14, 44a/7, 44a/14, 14b/16.

ev Ev, hane : 40a/11, 40b/1, 43a/1, 49a/17, 52a/11, 80a/17.

evlād (a) Çocuk, çocuklar : 1b/10, 1b/15, 2b/5, 3a/17,8b/15, 9a/1, 72b/5, 95b/6, 109b/15,110a/1.

evlen- Evlenmek, eş sahibi olmak : 89a/7.

evvel (a) Önce, ilk : 9b/17,14a/5, 20a/2, 25a/1, 28b/3, 32b/4, 47a/17, 54a/5, 55a/16, 55b/6, 61b/6, 64b/8, 68b/5, 70a/12, 79a/6, 8a/15, 88a/16, 91b/4, 91b/6.

evveli Öncesi,ilki : 21b/2.

evvelki Önce olan, önceki : 32a/6, 53b/15, 54a/1, 54a/7, 55a/8, 55b/1, 81b/1.

evzā (a) Durumlar : 37b/17.

ey ,eyā (f) Ey, hey (hitap edatı) : 1b/2, 1b/5, 3a/2, 3a/11, 3a/12, 3a/13, 3b/8, 3b/17, 5b/5, 11a/1, 24a/12,27b/17, 40b/11, 41b/3,86a/7.

eydür Söyler, anlatır : 5b/16, 7b/1, 9a/17, 10a/2, 11b/2, 12a/1, 13a/1, 17b/13, 18a/1, 19a/6, 19b/15, 27b/12, 33a/7, 36b/15, 37b/15, 41b/, 43a/1, 43b/5, 45b/13, 54a/8, 57a/13, 58b/4, 68a/9, 76a/4, 78a/5, 81a/14, 91a/5, 95b/11, 98a/1, 105b/17, 106a/5, 110b/1, 111a/12.

eyit- Demek, söylemek : 2a/15, 2b/7, 2b/14, 3a/4, 3a/1, 3a/12, 3a/15, 3a/16, 3b/5, 3b/17, 4a/3, 4a/4, 4a/6, 4a/7, 4a/16, 4b/13, 4b/16, 5a/7, 5a/17, 5b/5, 6b/6, 6b/7, 6b/8, 6b/11, 7b/2, 7b/3, 8a/5, 8a/7, 8a/9, 9b/5, 11a/4, 11a/9, 12a/9, 12a/13, 13a/13, 13a/5, 13a/9, 14b/13, 15a/2, 16b/5, 17a/7, 17a/1, 17a/12, 18a/4, 18a/8, 18a/16, 18b/2, 18b/12, 18b/16, 19a/14, 20b/1, 21a/3, 21a/7, 22a/8, 22a/14, 22b/1, 22b/12, 23a/13, 23b/1, 23b/12, 24a/8, 24a/1, 25b/11, 26a/17, 26b/7, 26b/12, 26b/14, 27b/14, 28a/3, 28b/12, 28b/16, 29a/12, 29a/16, 29b/11, 30a/3, 30a/15, 30b/6, 31a/4, 31a/11, 31b/3, 31b/11, 33b/12, 33b/14, 34a/2, 34a/1, 34a/12, 34b/5, 34b/1, 34b/11, 34b/13, 34b/17, 35a/9, 35b/7, 35b/15, 36a/5, 36a/14, 36a/16, 36b/16, 37a/5, 37b/2, 37b/3, 37b/1, 38a/1, 39b/1, 39b/3, 39b/8, 40a/1, 40b/1, 41a/1, 41b/3, 42a/1, 42a/6, 42a/1, 42a/13, 42b/1, 43a/15, 43b/17, 45a/6, 45a/9, 45a/13, 45a/17, 46a/16, 46b/4, 46b/1, 47a/1, 48a/5, 48b/14, 49a/9, 49b/7, 50a/13, 50b/1, 50b/12, 50b/16, 51a/8, 51b/6, 51b/8, 51b/12, 52a/7, 52b/8, 53a/9, 53b/8, 54a/3, 54b/11, 54b/14, 55b/12, 55b/14, 56a/4, 56a/15, 56b/12, 57a/2, 57b/1, 58a/3, 59a/16, 60a/1, 60a/3, 61a/2, 61a/4, 61a/1, 61b/7, 61b/11, 61b/13, 62a/7, 62a/15, 62b/1, 63b/9, 64a/2, 64a/7, 64b/2, 65a/4, 65a/17, 65b/4, 65b/11, 66a/17, 66b/14, 67a/2, 67a/15, 67b/7, 67b/11, 68b/8, 68b/9, 68b/11, 70a/13, 70b/3, 71a/11, 71a/14, 72a/15, 72a/17, 72b/8, 72b/16, 73a/2, 73b/7, 73b/17, 74a/3, 74a/11, 74a/16, 74b/16, 74b/17, 75b/7, 75b/1, 76b/11, 76b/12, 77b/11, 78b/2, 80a/16, 80b/5, 80b/11, 81a/5, 81a/1, 82a/6, 82a/11, 82b/7, 82b/17, 83a/5, 83a/13, 84a/17, 84b/4, 84b/12, 85a/13, 86b/8, 87a/2, 87b/1, 88b/5, 88b/16, 88b/17, 89a/5, 89a/8, 89a/14, 89b/8, 90a/3, 90a/14, 90a/16, 90b/1, 91a/12, 91b/3, 92b/14, 92b/17, 93a/2, 93a/6, 93a/9, 93a/14,93b/14, 93b/15, 94a/11, 94a/14, 94a/17, 94b/6, 94b/11, 94b/13, 95a/5, 95a/13, 95b/1, 95b/5, 95b/15, 95b/17, 96a/11, 96a/14, 96a/16, 96b/1, 96b/3, 97a/13, 97a/16, 97b/16, 98a/15, 99b/5, 100b/1, 100b/3, 100b/7, 100b/12, 100b/14, 100b/17, 101a/3, 101a/8, 101b/2, 101b/1, 101b/13, 101b/17, 102a/1, 102a/13, 102b/1, 102b/16, 103a/1, 103a/13, 103b/8, 103b/16, 104b/3, 104b/9, 104b/15, 106a/7, 106a/1,106a/13, 106b/4, 106b/13, 106b/17, 107a/1, 107a/16, 107b/2, 107b/1, 108a/3, 108a/1, 108a/12, 108b/4, 109a/6, 109a/11, 109a/12, 109b/11, 109b/12, 110b/9, 110b/13, 112a/3, 112a/6.

eyle- Yapmak, etmek, : 2a/10,2a/11, 2a/14, 2b/6, 2b/8, 2b/11, 2b/15,2b/12, 5a/16, 6a/17, 6b/14, 6b/16, 7a/2, 7a/4, 7a/5, 7b/14, 8a/15, 8b/4, 8b/7, 1b/1, 1b/15, 11a/16, 12a/4, 12a/11, 13a/1, 13a/17, 13b/3, 13b/1, 14a/13, 14b/9, 15a/3, 15a/4, 15a/6, 15a/9, 15a/13, 15a/17, 15b/1, 15b/17, 16a/9, 16a/17, 16b/2, 17a/14, 17a/17, 17b/1, 18a/4, 18a/1, 18b/1, 19a/4, 20a/12, 20b/5, 20b/1, 24a/5, 25a/1, 26a/2, 26a/7, 26a/12, 26b/4, 26b/8, 27a/1, 27b/13, 27b/14, 28b/8, 3b/6, 3b/14, 32a/3, 32a/7, 32a/8, 33a/1, 33b/9, 34a/2, 36a/2, 36a/6,36a/1,37b/3, 39a/11, 41a/5, 41b/6, 42a/12, 42b/9, 43b/7, 45a/5, 45a/12, 46a/7, 47a/9, 48b/9, 48b/12, 48b/13, 49a/6, 49b/13, 5b/15, 51a/11, 52a/13, 52b/1, 52b/2, 53a/1, 54a/11, 56b/7, 57a/1, 58b/6, 58b/13, 59b/6, 59b/13, 60b/7, 60b/9, 60b/11, 61a/15, 61a/16, 63b/8, 65a/12, 65b/16, 66a/3, 66a/5, 66b/15, 67b/6, 68a/3, 69a/6, 69a/17, 69b/1, 69b/2, 70b/5, 70b/1, 70b/12, 71a/1, 71b/12, 72a/3, 72b/8, 72b/15, 73a/4, 73a/8, 76a/8, 73a/13, 73a/17, 73b/11,74a/9, 76b/9, 77a/5, 77a/9, 77b/3, 79a/15, 79b/4, 79b/12, 79b/14, 80b/15, 81a/5, 83a/6, 83a/9, 83a/1, 83b/14, 84a/13, 84b/9, 84b/11, 84b/17 85a/5, 85a/1, 85b/6, 88a/9, 88b/1, 89a/1, 89a/2, 89b/17, 90a/7, 90b/1, 91a/2, 91a/4, 91a/12, 91b/8, 92a/8, 92b/4, 93a/8, 93a/1, 93a/15 , 93b/17, 94b/8, 95a/3, 95a/9, 95a/16, 96a/8, 97a/4, 97b/17, 98b/16, 101b/8, 103a/7, 105a/4, 107b/8, 107a/9, 108b/3, 108b/8, 108b/11, 109a/7, 110a/3, 110a/13, 110b/7,111a/2.

Öadalet eyle-bk. Öadalet
āgāh eyle-bk. āgāh
āgāz eyle-bk. āgāz
Öazl eyle-bk. Öazl
beyān eyle-bk. beyān
ceng eyle-bk. ceng
emr eyle-bk. emr
duÖā eyle- bk. duÖā
fetĥ eyle- bk. fetĥ
fesād eyle- bk. fesād
ferāġat eyle- bk.
ĥatā eyle-bk. ĥatā
ĥātem eyle-bk. ĥātem
ĥavāle eyle-bk. ĥavāle
ĥāzır eyle-bk. ĥāzır
hediye eyle-bk. hediye
helāk eyle- bk. helāk
ger eyle-bk. ger
görev eyle- bk. görev
girdāb eyle-bk. girdāb
iĥmal eyle- bk. iĥmal
inŝa Ö eyle-bk. inŝaÖ
irsal eyle- bk. irsal
istiġbal eyle- bk. istiġbal
ikraĥ eyle-bk. ikraĥ

mecruĥ eyle-bk. mecruĥ
müjde eyle- bk. müjde
müŝāhade eyle- bk. müŝāhade
naġl eyle-bk. naġl
niyet eyle- bk. niyet
pāre eyle-bk. pāre
raĥmet eyle-bk. raĥmet
ricā eyle-bk. ricā
şabr eyle-bk. şabr
şarf eyle-bk. şarf
saÖy eyle-bk. saÖy
ŝefā eyle-bk. ŝefā
ŝāhid eyle-bk. ŝāhid
ŝebhun eyle-bk. ŝebhun
şikayet eyle-bk. şikayet
taĥsil eyle-bk. taĥsil
taġrir eyle- bk. taġrir
taÖzim eyle-bk. taÖzim
teklif eyle-bk. teklif
toz eyle-bk. toz
vezir-i Öazam eyle-bk. vezir-iÖazam
yemin eyle-bk. yemin
zabġ eyle- bk. zabġ

eyü İyi, güzel, hoş : 2a/13, 18b/2, 5a/3, 5a/6, 6b/16, 7a/2, 9b/8, 11b/4, 15b/13, 23b/1, 36b/13, 38b/12, 39b/3, 42a/1,42b/16, 43a/2, 48b/14, 49a/5, 49a/1, 49b/3, 53a/1, 61a/15, 69b/9, 75b/14, 76b/4, 77b/8, 81a/14, 86b/16, 87a/16, 97b/1, 108b/1, 109b/5.

eyüce İyi duruma gelme : 6a/3, 41a/14, 76a/12, 77a/14, 81b/7.

eyüsi İyisi : 76a/13.

eylik İyilik : 38b/17, 42b/4, 42b/6, 45a/11, 49b/13, 49b/15, 51a/2, 53a/13, 53b/12, 72a/9.

eyvâh (f) Yazık, heyhat : 36a/14.

eyyam (f) Günler : 2a/7.

ezel (a) Başlangıcı olmayan geçmiş zaman : 77b/4.

ezin -canib (f) Buradan: 7a/14, 9a/16, 23b/17, 64a/3, 64a/8, 91a/4, 1b/16, 37b/15, 38a/13, 39b/16, 45b/6, 64a/1, 69a/3, 73b/2, 85a/6, 85b/1, 89b/15, 98a/1, 99a/4, 15b/17, 2a/8, 5b/16, 10a/2, 16a/15, 43b/5, 15b/3.

ez- (f) Basarak veya sıkarak yassı duruma getirmek : 48a/3.

F

fâil (a) Devam eden, işleyen : 82b/8, 88a/17.

fâhişe (a) Namussuz kadın : 35b/11, 60a/3, 79b/1, 82b/9.

fâhir (a) Değerli, kıymetli .

fâhir hişiat Değerli, kıymetli kaftan veya elbise : 18b/9.

fâide (a) Yarar, fayda: 15b/13, 20a/13, 30b/6, 32a/8, 41a/15, 44b/13, 96b/15, 97a/16, 107b/12.

fâlcı (a) Yıldızların hareket ve vaziyetlerinden ahkâm çıkaran : 65b/9.

fâni (a) Ölümlü : 26b/5.

fânūs (a) Küre veya silindirik şekilde cam kapak : 17b/16.

fâriğ (a) Vazgeçmiş, çekilmiş : 70a/6.

faşıl (a) Bölüm : 5a/5, 7a/2.

fedai (a) Fedai, koruyucu .

fedai ol- Korumak : 19b/13, 22a/15.

fehîm (a) Zekî, akıllı [kimse] .

fehîm it- Zekî, akıllı [kimse] olmak : 34b/8.

felek (a) Gökyüzü : 19b/6, 77b/2.

fenâ (a) Tükenmek, yok olmak : 47b/4, 48a/1.

ferâğat (a) Vazgeçme.

ferağat eyle- Vazgeçmek:12a/11, 23a/15, 52a/12, 91a/12, 93a/8, 93a/1, 97a/9, 105a/3.

ferfer-i Öirkiyye Yatak örtüsü:24b/10,24b/11.

ferāmūş (f) Unutma, hatırdan çıkarma : 8b/16, 80a/6.

ferd (a) Tek, yalnız olan şey : 83b/14.

Ferhad Özel isim : 2a/13, 6b/7, 6b/1, 6b/15, 7a/6, 7a/8, 7a/10,7a/13, 8b/3, 93b/17, 85a/8, 85a/11, 86b/1, 87a/16, 88b/6, 94a/12, 94b/5, 94b/6, 94b/9, 94b/11, 95a/3, 95a/4, 95a/7, 95a/18, 97b/8, 97b/13, 99b/16, 105b/5.

Ferhad - Divâne Özel isim : 5b/16, 6a/5,6a/9, 6b/17, 6a/13, 6b/2, 7a/4, 86a/7.

feryād (f) Yüksek sesle ve kuvvetle bağırma .

feryād it-Yüksek sesle ve kuvvetle bağırma : 7b/1,29a/15, 30a/14, 30a/16, 46a/12,50a/17, 60b/17, 79a/15, 83b/4, 83b/6,97a/8.

fesād (a) Fitne, kötülük.

fesād eyle- Fitne, kötülük yapmak: 71b/8, 84a/12.

feth (a) Açma, fethetme .

feth eyle- Açmak ,fethetmek : 8a/3.

fevt (a) Bir daha ele geçmemek üzere kaybetme.

fevt it- Bir daha ele geçmemek üzere kaybetmek : 37a/4.

fevware (a) İçinden su fıskıran şey : 95a/1.

fırşāt (a) Uygun zaman, elden kaçırılmayacak vakit : 12b/13, 13a/17, 30a/1, 37a/4, 38b/13, 54b/1, 54b/11, 55a/13, 55a/15, 55a/16 55b/4, 56b/2, 58b/7, 70b/14, 75a/7,103b/15.

fıŝkır- Fıŝkırmak : 75a/17.

fıkr (a) Düşünce, fikir : 3b/16, 19b/1, 19b/15, 20a/12, 20b/2, 20b/3, 20b/5, 24a/4, 25a/4, 28a/16, 31a/3, 31a/11, 32a/5, 32a/8, 36b/7, 38a/1, 38b/2, 39b/7, 41a/16, 42a/2, 54a/2, 54a/16, 56a/15, 57a/, 58a/4, 59a/9,74a/8, 78a/13,78b/5, 86a/16, 89a/1, 9b/3, 99a/8,99a/6, 99a/16, 107b/15, 111a/8.

filañ (a) Falan, filan : 20a/8,80b/13, 98a/17.

fil (a) Fil : 6a/10, 7a/7,7a/8, 88a/11, 92b/1, 93b/12,108b/2.

fıraŝ (a) Ayrılma.

fıraŝ it-Ayrılmak : 20b/15, 21a/6,66b/9.

fitne (a) Bozgunculuk, nifak : 76b/16, 79b/4.

fitne-i mekkäre Kötü kadın :22a/17, 38a/9, 6a/5, 83a/17, 84a/12 .

fitne-i devrān Zamanın fitnesi : 25a/14, 29a/9, 29b/9 .

fitne-i rüzgar Fitne devri : 59b/12, 61b/5, 69a/4, 79a/9, 76b/16, 79b/4.

G

ġaddār (a) Zalim, acımasız : 32a/12, 71a/16.

ġāfil (a) Çevresinden ve gerçeklerden habersiz olan .

ġāfil ol- Çevresinden ve gerçeklerden habersiz olmak : 10b/5, 38a/1, 39b/12, 67b/1, 74a/3, 101a/17, 105a/6.

ġaflet (a) Gaflet gösterme : 24b/13, 38a/16.

ġāh (f) Kah, zaman zaman: 64a/13, 105b/15, 111a/1.

ġalebe Baskın çıkma : 74a/8, 86b/4.

ġālib (a) Üstün gelen, yenen: 36b/5, 45b/16, 71b/11, 91b/2.

ġalīz (a) Kaba, nezâket dışı : 60a/16.

ġam (a) Üzüntü, tasa : 11a/2, 11a/3, 11a/10, 28a/1, 45a/17, 56b/4, 64a/2, 77b/5, 80a/6, 81a/1, 112a/2.

ġarabet (a) Gariplik : 87a/4, 87b/2.

ġaraz (a) Kin ,kötü niyet : 61b/3, 61a/12.

ġarġ (a) Bir şeyle aşırı derecede dolmuş olma.

ġarġ ol- Bir şeyle aşırı derecede dolmuş olmak : 25a/16, 29a/1, 76a/17, 100a/9, 103a/4.

ġavġa (f) Kavga : 4b/2, 19a/7, 46a/4, 58b/15, 59a/2, 59a/3, 68a/14, 84b/6.

ġavvaś (a) Dalgıç .

ġavvaś -baġr Denizden inci çıkarma : 1b/2, 1b/3.

ġayet (a) Çok, pek : 11b/3, 24a/5, 27b/13, 28a/3, 29b/2, 46b/2, 64a/16, 71a/12, 76a/14, 106b/2.

ġā'ib (a) Gözle görülmeyen.

ġā'ib ol- Gözle görülmemek : 2a/4, 9b/6, 14b/7.

ġayret Çaba.

ġayret it-Çabalamak : 1b/12, 13b/1, 14a/5, 15b/3, 41a/17, 41b/2, 44a/13, 46b/5, 46b/8, 47b/7, 82a/16, 84a/5, 91a/1, 92a/7, 102b/1, 102a/2.

ġayretlü Çaba sarfeden kişi : 4a/17.

ġayri (a) Başka : 8b/16, 16b/14, 22b/7, 33b/14, 42a/5, 43b/1, 49b/15, 52b/1, 60a/8, 70a/1, 73a/1, 79a/5, 85b/3.

ğazab (a) Öfke, kızgınlık : 15a/5, 15a/10,23a/1, 23b/8, 25a/5, 27a/2, 28a/3, 36b/1, 36b/9, 51a/9, 56b/4, 62a/6, 82b/2, 89a/14, 92a/11.

ğaza (a) Din uğruna savaş : 7b/14, 84a/11.

geç- Geçmek: 2b/2, 3b/1,5a/16, 11a/2,11b/9, 13a/16, 16b/2, 18a/1, 18a/13, 18a/14, 18a/17, 18b/10, 18b/11, 22a/3, 24a/4, 26a/6, 26b/15, 30b/1, 32b/17, 34b/15, 46a/17, 50b/14, 51b/17, 52b/2, 59a/1, 65a/11, 66a/7, 69a/15, 69a/17, 69b/15, 71a/1, 73b/2, 78b/14, 79a/8, 79a/13, 81a/8, 83b/2, 84b/6, 86b/7, 88a/5, 91a/5, 94b/7, 97a/15, 97b/14, 97b/15,100b/5, 108a/1, 108b/5, 109a/1, 109b/3,110a/4 .

gedā (f) Dilenci : 21b/2,69b/6

gel- Gelmek, bir yere varmak : 1b/2, 1b/12, 2a/4, 4a/16, 6a/8, 6a/13, 7a/15, 8a/12, 8a/14, 1b/1, 11a/4, 11a/6, 12a/11, 12a/16,12b/11, 17a/3, 17a/7, 17a/8, 17b/5, 17b/17, 18a/1,18a/3,20a/6,2a/9,22a/8,23b/8,25b/15,27b/17,33a/7,33a/1,34a/15,34b/11,35a/12, 35b/1, 36b/15, 39a/14,40a/11, 40b/13, 43a/9, 45b/1, 46b/16, 46a/17, 47a/4, 47b/8, 47b/14, 48a/8, 48a/17, 51b/5, 53a/7, 59b/14, 60a/4, 60a/1, 60b/1, 60b/1, 61a/1, 62a/6, 63b/3, 64b/1, 65b/12, 69a/9, 70b/8, 74b/4,74b/8, 77b/6, 79b/3, 8b/4, 80b/1, 82a/3, 82a/13, 82b/3, 83a/5, 84a/3,84a/6,84a/12,85b/17,86a/13,87a/1,88b/7,90a/4,90b/1,91a/12,91b/11,94a/3,94b/3,95b /7,96b/12, 97a/3,97a/8, 99a/17, 105a/15,106a/8, 106b/14, 107a/8, 108b/4, 109b/2, 109b/14, 111a/7, 111b/12.

Gelibolu şehir : 25b/7.

gelin Evlenmeye hazırlanmış kız veya yeni evlenmiş kadın : 38a/1.

gemi Su üzerinde gidip insan ve yük taşımaya yarayan büyük vasıta : 2a/3, 2a/7, 9a/17,10a/9.

genç Yaşlı olmayan, genç : 3b/1, 63a/1, 63a/12, 77b/6.

gene Yine , yeniden: 7b/4, 18a/6, 25b/6, 31a/6, 34b/2, 36b/15, 37b/11, 39b/8, 41a/2, 46b/5, 47a/4, 48b/8, 49a/1, 49b/1, 49b/11, 52a/12, 52b/2, 52b/4, 52b/1, 53a/1, 53a/2, 54a/2, 55a/4, 57a/1, 58a/11, 60a/2, 60b/1, 61b/2, 63a/7, 63b/7, 64b/1, 64b/2, 66b/1, 67b/3, 67b/7, 68b/8, 71a/14, 71b/9, 76a/9, 77b/16, 78a/1, 78b/3, 79a/1, 81a/3, 83a/15, 83a/16, 83a/17, 83b/4, 84a/7, 84a/14, 84b/3, 94a/2, 100b/4, 101b/14, 108b/3, 109b/3, 110a/12.

ger (f) Eğer , şayet .

ger eyle-Eğer manasında: 49b/13, 53a/4

gerçe Eger : 2b/8, 3b/14, 13b/1, 18a/14, 27b/12, 36b/17, 37a/7, 49b/2, 76a/13, 79b/17,43a/2, 60a/1, 99a/4, 103b/4, 107b/1.

gerçek (f) Her ne kadar : 34b/14, 49a/1, 50a/15,6b/14, 86b/4,99b/6, 100a/11, 100b/15,103b/3.

gerdān (f) Boyun, gerdan: 39a/4.

gerdek (f) Gelin ile güveyin zifaf gecesi kapandıkları oda :32b/11,85a/2.

gerek Lazım, gerek : 15a/8, 17b/15, 20a/4, 20a/5, 20a/10, 21a/7, 22a/9, 25b/5, 28a/12, 28a/15, 31b/2, 31b/8, 31b/14, 32a/14, 32a/17, 32b/2, 33b/13, 37a/13, 45a/13, 52a/2, 52b/5, 58a/1, 60b/11, 63a/14, 71a/15, 75b/11, 79b/5, 86b/9, 89a/13, 90b/9, 91b/4, 94b/16, 94b/17, 99a/1, 104a/3, 104a/4, 111a/1, 111a/11.

gergedān (f) Gergedan : 2a/1, 20a/2, 20a/14, 30a/7, 25a/12, 88a/11, 92a/1.

ğerm (f) Sıcak : 65a/15.

gerü Yine ,tekrar : 9b/3, 23a/8 ,25b/8, 38b/4, 47a/13, 47a/15, 48b/3, 67a/12, 67b/11, 97a/16, 111b/1.

getür- Getirmek, ulaştırmak : 2b/6, 3a/5, 5a/13, 8b/1, 11b/8, 12a/5, 12a/7, 14b/9, 15b/12, 16b/1, 16b/6, 17b/17, 19a/13, 19b/6, 22a/1, 22a/11, 24a/14, 33b/11, 33b/6, 35a/1, 36a/9, 36a/11, 36b/4, 40a/4, 40a/13, 40b/6, 41b/7, 42a/14, 46a/4, 48a/2, 52a/11, 53a/4, 55b/14, 56a/12, 56a/14, 58a/4, 62a/12, 65a/1, 68a/6, 68b/5, 68b/17, 70a/15, 70b/7, 75a/4, 75b/3, 75b/11, 75b/17, 76a/5, 76a/14, 76a/15, 76b/6, 77a/4, 77a/7, 77b/14, 79a/6, 79a/12, 80b/14, 81a/1, 81b/9, 83a/4, 85b/5, 85b/13, 85b/16, 87a/9, 92a/9, 94b/5, 97a/15, 97b/7, 97a/17, 97b/12, 98b/12, 101b/1, 102a/16, 102a/17, 105a/9, 106a/16, 106b/13, 105b/9, 108a/14, 109b/9, 111b/9, 111b/10, 112a/5.

gez- (f) Yürümek : 2a/17, 3b/9, 60a/2, 69b/2, 72a/2, 82b/12, 85a/17.

gevşer(a) Uyuşuk, gevşek : 79a/1.

gibi Gibi, benzer : 3b/16, 6b/15, 9a/4, 13b/6, 15b/3, 15b/11, 15b/15, 16a/6, 19b/8, 22a/1, 23a/17, 23b/14, 24b/12, 24b/15, 26a/6, 26b/2, 26b/9, 27a/5, 28b/8, 28b/1, 29b/3, 31a/1, 31a/13, 35a/15, 38b/14, 39a/5, 39a/7, 40b/11, 47a/11, 49b/12, 50a/12, 52b/9, 53b/15, 54a/1, 54a/7, 55b/1, 58b/9, 58b/12, 59b/1, 62b/7, 65a/3, 68a/1, 71b/16, 72a/1, 82a/14, 83b/8, 86b/17, 87a/4, 88b/2, 88b/4, 88b/5, 89a/9, 89a/11, 93a/4, 95a/1, 96b/4, 99b/13, 100b/16, 102b/15, 104a/13, 107a/12, 108a/1, 108b/2.

gice Gece : 7b/13, 13a/12, 17b/14, 2b/13, 21b/2, 24b/1, 24b/7, 25b/19, 27b/1, 28b/7, 32b/11, 32b/17, 36b/17, 37a/15, 40b/11, 41b/12, 48b/16, 51b/5, 54a/16, 54b/7, 55a/13, 57b/17, 58a/3, 58b/3, 70a/17, 70b/14, 71a/1, 72b/2, 73b/1, 74a/15, 76a/8, 76a/9, 78b/11, 78b/12, 79a/8, 79a/11, 79b/15, 88a/4, 91a/5, 99a/8, 107b/16, 108a/1.

gicelik Gecelik ,kıyafet : 23a/6.

git- Gitmek ,yol almak : 5a/6, 9b/1, 25b/16.

gidi Deyyus : 42b/5, 94b/9.

gine Yine ,tekrar : 29a/15, 31a/11, 31a/16, 53b/2.

gir- Dışarıdan içeriye girmek : 34a/16, 14a/15, 20b/15, 24b/2, 26a/15, 47a/7, 75a/2, 83a/9, 90a/8, 107b/8.

girdāb (f) Suların döndüğü ve çukurlaştığı yer .

girdāb eyle- Suların döndüğü ve çukurlaştığı yere çevirmek : 76b/9.

Girdāb Özel isim: 42a/3, 54b/7, 56a/1, 58a/1, 59a/6, 59b/15, 60b/13, 61a/1, 61b/7, 62a/7, 69a/8, 69b/17, 74a/5, 8b/7, 81a/6, 83a/1.

Girdäbe-i Simin-Püş Özel isim : 10a/6, 72b/13.

giriftär (f) Yakalanmış.

giriftär ol-Yakalanmak : 20b/13, 43a/7,72a/2,6a/6, 18b/7.

girü Geri : 5a/14, 23b/5, 25b/1, 37a/17, 53b/9, 60b/1,63b/4, 69a/1, 83b/1, 106a/16, 112a/9.

giryan (f) Ağlayan : 20b/14.

git1.Gitmek:2a/14,2b/11,5b/12,6a/4,9a/2,9a/16,9b/14,14a/2,17b/17,19b/9,20a/1,20b/6,20b/14,24a/1,24b/2,27a/7,27b/9,29a/4,30b/12,30b/15, 35a/4, 35b/6, 36a/3, 37b/17, 38a/5, 38a/9, 45b/8, 49a/7, 50a/6, 50b/17, 52a/1, 55b/16, 57b/8, 57b/15, 57b/16, 62a/4, 64a/9, 64b/4,2. Uzaklaşmak:64b/1, 69a/1, 74b/12, 75a/6, 77a/16, 81a/13,81b/3, 82a/6, 85b/1, 87b/14, 91b/12, 92a/6, 96a/4, 97b/2, 97b/11, 98a/8, 100a/14, 103a/8, 108a/6, 108a/9, 109a/1, 110a/7, 110a/8, 110b/11,110b/13, 111b/8,112a/7 .

giy- Giymek : 3a/3, 3a/5, 12a/6, 16a/14, 18b/13, 23a/7, 23b/1, 24b/5, 29a/8, 37b/7, 64b/12, 70b/16, 94b/17,103a/7.

Giyüs Nizedär Özel isim : 43a/13.

gizle- Gizlemek : 52a/9.

gizli Saklı, gizli : 99a/15.

gögüs Vücutun boyun ile karın arasında kalan bölümü : 25a/8, 43a/6,107b/4.

gök Yer yüzünün üzerine kapanan mavi boşluk : 3a/5,38a/12.

göm- Gömülmek : 40b/14.

gömlek Vücutun üst kısmına giyilen ince ,kollu ve yakalı elbise : 24b/11, 59a/5.

gönder-Yollamak :8a/17, 17a/15, 17a/16, 22a/9, 28b/1, 23b/16, 26b/16, 28b/14, 35a/1, 44a/2, 44a/14, 51b/3, 52a/13, 56a/11, 56b/7, 58a/13,58a/15, 58b/3, 59a/1, 59b/1, 62a/9, 62a/11, 62a/13, 62a/16, 66a/1, 71a/13, 74a/16, 86a/1, 86b/14, 87a/1, 96a/2, 96a/1, 98b/2, 98b/3, 98b/5, 98b/11, 100a/3, 103a/1, 103b/2, 104b/16, 105a/7, 105a/12, 105b/1, 105a/14, 110b/1, 110b/12, 111a/6.

gönül Kalp, yürek : 5b/17, 6b/12, 18a/16, 18b/2, 20a/17, 22a/11, 23b/9, 25b/9, 26b/6, 28a/12, 34b/11, 36a/14, 37b/1, 43a/15,50a/12, 52b/1, 59a/16, 60a/7, 63b/13, 65b/1, 72a/1, 72b/3, 73b/1, 81b/14, 84b/13, 86b/7, 89b/17, 100b/1, 101a/103, 102a/6, 106b/3, 107b/4,108b/6.

gönül gözü açıl- Sıkıntısı gitmek, gönlü rahatlatmak : 25b/9.

gör- Görme duygusuna sahip olmak: 3a/1, 3a/13, 3b/1, 4a/14, 4b/5, 6a/9, 6b/3, 12a/15, 13a/3, 13a/12, 13a/17, 13b/2, 14b/4,15a/14, 15b/3, 15b/5, 16a/1, 16a/4,18b/5, 19a/9, 19a/15, 19b/8, 20a/1, 20a/17, 21a/7, 22b/9, 24a/8, 24a/11, 25a/1, 25a/17, 25b/7, 25b/13, 25b/15, 26b/9, 29a/2, 29a/12, 29b/12, 26b/14, 30a/11, 30b/11, 31a/8, 33a/5, 33a/8, 33b/11,

33b/12, 34a/8, 34a/12, 35a/7, 35b/9, 36b/13, 37a/15, 37b/9, 37b/13, 39a/9, 41b/16, 42b/4, 42b/8, 45b/3, 46a/1, 46a/5, 46b/1, 47a/12, 47b/17, 48a/12, 49a/15, 50a/5, 50a/12, 50b/16, 54b/5, 56b/6, 60b/1, 60b/4, 62a/4, 62b/5, 68a/12, 68a/17, 68b/1, 69a/9, 71a/6, 71a/8, 72a/7, 73a/1, 74a/7, 74a/9, 74a/11, 74b/13, 79a/1, 79b/3, 81a/2, 81b/15, 82b/1, 82a/8, 83b/15, 84a/3, 84b/1, 84b/13, 87a/12, 89b/8, 90a/3, 90a/14, 90b/1, 91b/5, 92b/12, 92b/14, 94b/6, 96a/13, 97a/8, 97a/1, 98a/1, 98a/12, 100b/3, 101a/1, 102a/14, 102b/6, 105a/2, 108a/8, 108a/1, 108a/11, 108a/14, 108a/16, 108b/1, 108b/5, 108b/15, 109b/1, 101b/4, 101b/8, 111a/4, 111a/7, 111a/9, 111a/11.

göre (Bir şeye) uygun olarak ,uyarınca : 26b/14, 32a/1, 37a/11, 42b/11, 43a/17, 44a/9, 52a/2, 63a/17, 87b/15, 88a/15, 89a/3, 93a/1, 108a/3.

görev Görev, vazife .

görev eyle- Görev, vazifeyi yerine getirmek: 89a/11.

görüŖ- (f) Bir araya gelip konuŖmak : 17a/4.

göster- Göstermek, iŖaret etmek : 54b/17, 56b/9, 108b/9.

gövde Vücut : 49b/4, 108b/2.

göyün- Yanmak: 61a/2.

göz Görme organı : 25b/9, 38a/13, 42b/15, 56a/9, 61a/1, 63a/17, 73a/6, 77b/1, 83a/12, 101a/12, 105b/3.

gözi açıl- Kendine gelmek: 42b/15, 62a/3, 62b/4, 85a/17, 86a/6, 88a/13, 88b/4, 97a/6, 98a/8, 107b/6.

göz ıŖaŖ çat- Sınırlı halde olmak : 61a/1.

göz ıŖulaŖ tut- Gözetmek, korumak : 25b/13, 38a/12, 45a/4, 56a/9, 62a/1, 89b/6, 99b/3, 105b/3.

gözle- Gözetmek, kollamak : 32a/16.

gözlü Gözü olan : 3a/6.

ğulâm (a) Tüyü, bıyığı çıkmamıŖ delikanlı : 69a/13, 70a/16, 73b/6, 73b/14, 74a/4, 74a/5, 74a/13, 74a/14, 74b/6, 74b/1, 79b/17, 111a/7.

ğurbet (a) Memleketinden uzak olma : 3b/7.

güŖŖ (f) Kulak : 65a/2.

güç Güç, kuvvet : 25a/5, 36b/6, 36b/7.

güçle Zorla, güçlükle: 4a/12, 10b/13, 21a/14, 23b/1, 40a/13, 44b/17, 46a/6, 52a/15, 68b/6, 108b/3.

gögercin Güvercin : 32b/14, 32b/15.

güher (f) ["gevher" in hafifletilmiŖi] : 1b/3, 18b/15.

güher - bar Cevher yağdıran: 1b/5.

gül (f) Gül : 3a/1, 34b/1, 78a/9.

gülizar Gül bahçesi.

gülizar ol- Gül bahçesi olmak :21a/2, 25b/2, 35b/14, 36b/7, 72a/15, 80b/11, 94b/13, 100b/6, 100b/17, 103a/16, 108b/1, 109b/8.

gümüş Gümüş : 85b/14.

gün Yirmi dört saatlik zaman birimi : 1b/6, 1b/1, 2a/15, 3b/6, 5a/16, 5b/13, 6a/4, 7b/7, 7b/15, 7b/16, 9b/2, 11b/16, 12a/2, 13a/4, 19a/8, 20b/3, 21b/13, 27b/7, 41b/12, 41b/13, 42a/, 43b/5, 43b/15, 44a/16, 44b/3, 45a/3, 47b/8, 49a/13, 53b/16, 54b/9, 56b/6, 59a/1, 59b/14, 62b/5, 66a/11, 69b/16, 70a/3, 70a/4, 70a/5, 70a/9, 70b/1, 70b/2, 73b/2, 75a/7, 75a/8, 79a/3, 79a/5, 80a/2,80a/17, 81b/7, 83b/15, 85a/1, 85b/13, 95b/3, 95b/11, 96a/4, 98a/6, 99b/3, 101a/14, 104b/16, 105b/6, 105b/13, 106a/2, 107a/9, 110a/4, 110b/6, 110b/7, 111b/8.

günah (f) Hata, suç : 50b/14, 52b/14, 61b/1, 63b/13, 83a/9.

gündüz Günün sabahtan akşama kadar süren aydınlık kısmı : 2b/13, 54a/16, 54b/7, 73b/1, 79b/15, 99a/8.

güneş Bütün gezegenlerin ısı ve ışık kaynağı olan büyük gök cismi : 88a/5.

gün Mevsim : 4b/12, 4b/14, 11b/16, 12b/1, 19a/15, 20b/11, 22b/2, 24b/1, 42a/15, 42b/14, 52a/9, 55a/13, 60a/11, 61b/1, 63a/16, 66b/8, 70a/11, 81a/14, 91a/1, 94a/5, 103a/15.

günlük Sayı olarak günü bildirmek : 2a/4.

gürz (f) Topuz: 6b/13, 7a/1, 13b/5, 15a/5, 91b/12.

güyā (f) Sanki : 16a/1, 47a/8, 59b/16, 71b/17 ,93b/9.

güzel Hoşa giden, hayranlık uyandıran: 2b/14, 29b/3, 29b/4, 29b/5, 29b/7,29b/1, 32a/13, 32a/14, 33b/9, 39a/1, 63a/13, 63b/9, 69b/3, 72b/3, 83a/7,90a/16, 106a/13.

güzellik Güzel olma durumu: 63a/1.

güzer (f) Geçme : 53a/15.

güzide (f) Seçkin, seçilmiş : 10b/15, 30a/17.

güzin (f) Seçen, beğenilmiş: 41a/9.

H

haHa (ünlem) : 26b/7,25b/7.

ħab (f) Rüya ,uyku: 24b/16, 25a/19, 32a/4, 41a/6.

ħab-ı ğaflet Gaflet uykusu : 24b/13, 38a/16.

ĥabs (a) Hapsetme : 86a/9.

ĥaber (a) Bir konu , olay, durum ya da kişi ile ilgili bilgi : 9b/7, 10b/11, 40b/9, 45a/8, 51b/2, 69b/6, 97a/9, 99a/14, 100a/11,104a/14, 105b/1.

ĥaber-dar Haberli, bilgili: 25b/15, 94b/17.

ĥaber vir- Bir konu, olay, durum ya da kişi ile ilgili bilgi vermek : 3a/3, 3a/7, 6a/17, 7b/3, 8a/4, 10b/2, 10b/5, 17a/3, 24b/5, 25b/14, 34a/9, 35b/1, 39b/12, 38a/16, 40a/8, 43b/9, 44b/6, 45a/6, 45a/7, 45a/8, 50a/4, 51b/6, 54b/1, 65a/8, 68a/1, 74a/16, 81a/9, 82a/3, 85a/12, 95b/16, 96a/9, 98a/13, 98b/2, 98b/3, 99b/3, 100b/9, 101b/16, 102b/17, 103b/11, 104b/17, 105a/6, 105a/7, 105a/14, 108b/3, 110b/12, 111b/9.

ĥacalet (a) Utanma : 87a/6.

ĥad (a) Yetki ve değer : 27a/14.

ĥadd -i zatı Kişinin hali : 26a/11.

ĥadem (a) Hizmetçiler: 19b/2,22a/6, 22a/13, 22a/17,22b/12, 22b/14 , 23a/12, 24a/1, 56a/11, 57a/15, 58b/2,59a/1, 70a/12.

ĥadi Hemen manasında : 27a/16.

ĥadimbk. ĥadem.

ĥadim (a) Hizmet eden : 22a/7, 22b/16, 23a/7, 23b/8, 25a/4, 26b/16, 28b/12, 28b/14, 28b/17, 55b/16, 56a/1, 55b/11, 58b/3, 59a/15.

ĥadise (a) Vakıa: 7b/13.

ĥah -nāĥah Olması istenen veya beklenen bir şey olur olmaz duyulan sevinc : 79b/11.

ĥāōil (a) İki şey arasında veya bir şey önünde perde olan.

ĥāōil ol-İki şey arasında veya bir şey önünde perde olmak : 15b/14.

ĥāōin Nankörlük eden : 23b/3, 39b/4,64a/5, 99b/3.

Ĥaĥ TaŖala (a) Allah, Tanrı, Yüce Allah: 25b/4, 25a/15, 29b/1,36b/14, 41a/14, 41b/8, 96b/5. 4b/15, 42a/17, 46b/1, 71b/1, 81b/4, 82a/1, 88b/1.

ĥāke (f) Toprak, mezar : 58a/9, 69a/7,55a/1, 71b/12.

ĥaĥ Emek : 3b/13, 51a/1,61a/8,61a/11,64b/8, 84b/14, 91a/1, 108b/8.

ĥaĥından gel- Üstesinden gelmek : 4a/16, 11a/14, 31b/6, 44b/12, 63a/15, 63b/2, 69b/3, 74b/4, 81a/11, 82a/13, 85a/15, 87a/1, 98a/2.

ĥakla- Öç almak : 95a/2.

ĥāl(a)Durum:3b/7,9b/9,13a/3,13b/3,15a/14,15b/5,16a/1,2b/6,21a/2,121a/8,25a/11,25b/3,27b/4, 27b/15,28a/7, 28b/8, 29a/1, 29a/12, 29a/13, 31b/4, 32b/2, 33a/1, 34a/12, 37a/1,

38b/8, 39a/9, 40a/16, 40b/2, 42a/2, 42a/4, 42a/7, 42b/7, 43a/7, 43b/1, 43b/4, 44b/5, 44b/17, 45b/1, 46a/5, 46a/17, 47a/12, 47b/17, 49a/8, 49a/17, 50a/8, 50a/7, 51b/11, 52a/3, 55b/6, 58b/14, 59a/5, 60a/13, 60b/4, 60b/6, 62b/6, 62b/14, 63a/11, 63b/14, 66b/13, 67a/13, 68a/1, 68b/7, 71a/2, 71b/6, 71b/13, 73a/1, 76b/1, 77b/12, 78b/4, 80a/17, 81a/3, 89b/5, 91a/9, 92b/13, 93a/1, 96a/17, 97a/5, 97a/1, 98b/14, 99b/1, 99b/2, 101a/6, 103b/15, 107a/15, 107b/3, 109a/6, 109b/13, 112a/1.

ḥal (a) Hâl : 1b/11.

ḥalaś (a) Kurtulma.

ḥalaś it- Kurtulmak : 47a/5, 48a/7, 6b/9, 63a/4, 65b/15, 77b/17, 80b/1, 84a/15, 90b/14.

ḥaliş muḥlis (a) Hilesiz : 65b/6.

ḥalıq (a) İnsanlar : 6b/6, 10b/11, 28b/2, 42a/14, 60b/14, 69b/5, 69b/14, 84b/11, 97a/15, 101a/4.

ḥalvet (a) Bir başına kalma yeri: 18b/8.

ḥamaqat (a) Ahmaklık .

ḥamaqat eyle- Ahmak olmak : 78a/12, 105a/1.

ḥam (f) İşlenmemiş tabi halde bulunan : 80a/1.

ḥamle (a) Atak : 6b/17, 4b/16, 6a/13, 7a/3, 13a/12, 13a/13, 13a/16, 48a/1, 67a/11, 89a/1, 89a/2, 90a/11, 90b/5, 90b/6, 90b/9.

ḥammam Yıkanılan yer: 32b/17.

ḥamuş (f) Susmuş .

ḥamuş ol- Susmak : 1b/7, 29a/3.

Ḥamza-i şâhibkırân Hz. Hamza : 2b/5, 3a/16, 3a/17, 3b/11, 4a/7, 4a/3, 4a/14, 4b/1, 5a/13, 5a/14, 5b/8, 7b/7, 7b/11, 8b/14, 9a/14, 57a/16, 72b/5, 85a/8, 1b/1, 1b/14, 49b/14, 93a/17, 99a/7, 17a/1, 85a/13, 85b/6, 86b/3, 87a/11, 88b/14, 87b/11, 89a/9, 89b/5, 89b/11, 89b/14, 91a/3, 93a/2, 93a/13, 93b/1, 93b/13, 94a/11, 94b/6, 94b/13, 96a/1, 93b/1, 95b/7, 96a/7, 96b/16, 98b/9, 99a/9, 100a/1, 100a/2, 100a/3, 100a/8, 100a/9, 100a/16, 100b/2, 101a/2, 101b/6, 101b/12, 103a/3, 104b/17, 105a/8, 105b/2, 105b/7, 106a/6, 106a/13, 106b/13, 106b/17, 107b/13, 108a/15, 109a/15, 112a/6, 112a/11.

ḥân (f) Hükümdar : 10a/4, 10a/9, 10a/12, 10a/13, 10b/2, 12b/9, 12b/11, 14a/16, 14b/4, 15b/8, 17a/13, 22b/15, 23a/17, 23b/7, 24a/3, 24a/11, 26b/17, 29a/5, 30a/6, 31a/2, 31b/2, 37b/2, 37b/7, 39a/16, 44b/14, 46a/5, 48b/5, 48b/12, 49a/8, 49b/5, 50b/7, 51a/7, 51b/8, 52a/7, 52a/12, 52b/1, 52b/6, 53b/7, 54a/1, 54a/12, 56b/3, 61b/17, 63b/6, 63b/16, 64a/7, 64a/14, 64b/17, 65a/6, 65a/11, 65a/16, 71a/7, 75b/13, 76b/15, 81a/15, 99b/13, 106b/2.

ḥançer (a) Kamadan küçük, ucu eğri ve sivri bıçak : 3a/15, 39a/4, 39a/5, 75a/14.

ḥandân (f) Gülen: 9a/9, 53a/6, 59b/6, 110a/9.

ḥâne (f) Ev: 13b/9, 39a/2, 86a/11, 91b/15, 109a/1.

hānedān (f) Kökten asil ve büyük aile :23b/2,30b/4, 51a/14.

hāps Bir yere kapama, hapisaneye atma.
hāpsit- hapisaneye atmak : 94a/3.

harāb (a) Harap.
harāb ol- Harap olmak : 11a/8.

harāç (a) Bir yerden veya bir kimseden zorla, kaba kuvvetle para alma.
harāç it-Bir yerden veya bir kimseden zorla, kaba kuvvetle para almak : 35b/1, 106a/15.

hāram (a) Yapılması veya kullanılması dince yasak olan : 8b/6, 47b/6.

hāram -zāde Haram yiyen kişi : 46b/11, 62a/17,66a/2 , 101b/1,104b/13, 105a/4.

hārb (a) Süngü: 6b/1, 12a/5, 12b/8, 37b/8, 45a/4, 81b/1, 82a/16, 88a/11, 88a/14, 91b/6, 98a/4.

Hāraçne Anadolu'da bir şehir: 99b/8.

hūrd (f) Kırılmış, ufalanmış : 13b/11.

hāreket (a) Kıpırdama, hareket: 3b/16, 9a/3,36a/13, 41b/17, 82b/5, 98b/17, 103b/3.

hārem (a) Bir erkeğin karısı : 23a/3, 24a/13, 29a/7, 29a/14, 30b/2, 31a/6, 73a/13.

hargāh (f) Büyük çadır, otak: 16a/17.

hāric (a) Bir şeyin dış tarafı : 5a/8.

hārp (a) Savaş : 81b/9.

hāsed (a) Kıskançlık.
hāsed it- Kıskançlık etmek : 10a/1, 14a/15.

hās (a) Bir kimseye veya bir şeye ayrılmış olan : 29a/7, 30b/2.

hāsm (a) Düşman: 21b/7,92a/14.

hāsret (a) Özlem :5a/9, 81a/4.

hāsśa (a) Bir şeye özel olan nitelik :69a/2,77b/1.

hāsśa -ı alan Özel alan: 69a/2.

hāşaşiyet (a) Duygulu olma :36b/5.

hāsta (f) Sıhhatı yerinde olmayan : 71a/17.

hāşa (a) Kabul etmeme ifadesi taşıır : 6a/9, 11a/3.

haşek Yaranın üzerine bağlanan bir tür bağ :77a/9.

hātā (a) Yanlış, kusur iş : 9b/15, 78b/3, 92a/14, 94a/11, 102a/11.

hātā eyle- Kusur işlemek :13a/16, 27a/6, 36a/7, 50b/8, 50b/13, 66b/14,85b/8, 87b/17, 100b/1.

hātūr (a) Hal, durum : 9b/12, 17b/8,33a/12, 38b/1, 38b/16, 43a/14, 51b/2, 56b/17, 57b/4,60a/9, 63b/11, 65a/15, 77b/7, 80a/13, 81a/3, 100a/6.

hātm (a) Sona erdiren.

hātm eyle- Sona erdirmek , sonuncu olmak : 17b/9, 20a/16, 55b/9.

hātta (a) Hatta, üstelik :26a/4, 93a/3.

hātūn (a) Kadın : 14b/15, 19a/8, 26a/3, 26b/17,33a/1, 38b/9, 38b/11, 39a/17, 40b/1,40b/11, 40b/16, 40b/17, 41b/3, 41b/16, 42a/6, 42a/11,52b/9, 53a/12,59b/15, 72a/6,93a/4, 103a/2.

havā (a) Hava , gökyüzü : 6a/9.

havāle (a) Bir şeyi birine veya bir yere doğru savurma.

havāle eyle-Bir şeyi birine veya bir yere doğru savurmak: 6b/14, 15a/3, 15a/6, 15a/9, 15a/16, 24b/1, 47b/17.

hāver (f) Doğu : 7a/16, 8b/2, 9b/11, 43a/11, 43a/12.

hāvf (a) Korku : 1b/12, 3a/17,35b/3, 51b/14,54b/3, 100b/2.

hāvf it-Korkmak : 1b/12, 3a/17,35b/3, 51b/14,54b/3, 100b/2.

hāy (f) Hey : 2a/6, 4a/4, 6a/11, 8b/11, 14a/2, 23b/1, 27a/3, 36b/6, 50a/7, 50a/13, 51b/1, 66b/14, 67a/16, 71a/14, 76a/17, 77a/2, 78b/3, 81a/2, 90b/4, 92a/4, 92a/15, 93b/2, 94b/11, 95a/11, 111b/13.

hāyāl (a) Akılda cānlanan, hayal: 2b/13,25b/3.

hāyaf (a) Yazık, çok yazık : 2b/16,9b/14, 76b/17.

hāyr (a) İyilik, yarar : 4b/3, 5b/15, 11a/1, 19a/2, 19a/4, 20a/14, 23b/7, 23b/17, 26a/15, 27b/4, 27b/6, 27b/7, 27b/1, 39a/3, 42b/9, 58b/13, 78a/1, 80a/5, 101a/16, 111a/6.

hāyr (a) Yok, öyle değil anlamlarında onaylamama :18a/5.

hāōil (a) Engel .

hāōil ol- Engel olmak : 13b/7.

hāōin (a) Hain : 55a/2.

hāyķır- (f) Bağırarak :82b/17, 108b/2.

hāyli (f) Çok, oldukça : 15a/6, 89b/16, 111a/5.

hāyme (a) Çadır :16a/17.

hāyrān (a) Şaşkın.

ḥayrān ol- Şaşmak : 30b/13, 24b/12, 25b/18, 41b/15, 43a/8, 49a/8, 48b/13, 49a/1, 49b/6, 51a/17, 53a/8, 62a/1, 62b/14, 68b/3, 71a/8, 72a/14, 85a/13, 87a/12, 88b/15.

ḥayrāt (a) Sevap için yapılan çeşme ,cami,medrese vb. hayır kuruluşları : 9b/9.

ḥayret (a) Şaşkınlık : 49b/16.

ḥaz (a) Zevk, tat.

ḥaz it- Zevk almak : 11b/16,54b/1, 64b/8, 65b/12, 100b/2, 101b/13.

ḥāzır (a) Mevcut olan.

ḥāzır eyle- Mevcut olmak: 10b/9, 33b/1,34b/8, 52a/13, 58b/12, 64b/11, 66a/4, 66a/16, 78b/17, 74b/8, 85b/6, 98a/6, 97b/9, 105a/7, 101a/4.

ḥazırlan- Bir işe hazır olmak için gerekli şeyler : 17b/13.

ḥāzine (a) Hazine: 59a/14, 59b/1.

Ḥazret (a) Yüce, ulu : 1b/14,32a/8, 107a/1, 109a/15.

hedaye (a) Armağan, hediye verme.

hedaye vir- Armağan, hediye vermek : 58a/6, 73b/4, 96a/2, 98b/4.

ḥekīm (a) Doktor : 59b/17.

helāk (a) Yok olma .

helāk eyle- Yok olmak:2b/11, 6a/17, 8b/1,15a/8, 15b/2,18a/12, 20a/8, 21b/1, 21b/11, 23a/11, 25b/16, 28a/1, 29a/14, 31b/2, 31b/14, 32a/7, 33a/11, 34a/13, 35b/13, 38b/2, 42b/6, 43b/9,43b/14, 45b/12, 49b/9, 51a/15, 59a/8,60b/6, 61a/13, 67a/3,67b/3, 68b/6, 68b/15, 78a/6, 78b/15, 80a/5, 80b/8, 80b/9, 83a/17, 83b/14, 86b/11, 87b/8, 92a/7, 92b/16, 94b/14, 96a/15, 96b/3, 102b/8.

ḥelāl (a) Eş,hanım.

ḥelālum (a) Zevce, nikahlı kadın: 34b/12.

hele Hiç olmazsa, sonunda : 2b/15, 9b/13, 10b/13, 18a/17, 18b/4, 20a/15, 35a/3, 36b/8, 37a/4, 39b/15, 40b/2, 42b/9, 43b/4, 51a/8, 65b/6, 68b/9, 74a/9, 80a/11, 84a/14, 9a/14, 97b/4, 100b/8, 101a/1, 102a/13, 102b/13, 104b/15,105a/2, 107b/16.

hem (f) Üstelik : 4a/13, 4a/14, 5b/14, 9a/6, 11a/7, 23b/2, 23b/6, 25a/4, 25b/19, 27b/4, 27b/6, 36a/7, 37a/2, 38b/15, 53b/17, 54b/1, 59a/13, 63a/13, 64a/16, 72b/2, 74b/1, 76b/4, 78b/17, 87b/5, 103b/8, 104a/17.

hemān (f) Hemen : 2b/4, 2b/13, 3a/9, 6a/10, 6a/13, 6b/4, 11a/1, 11a/14, 12a/5, 12a/14, 12b/5, 13b/4, 13b/14, 14a/5, 14a/10, 15a/3, 15a/16, 16a/1, 19a/1, 19b/13, 19b/17, 20b/1, 20b/1, 21b/16, 23b/9, 24a/7, 25a/3, 25b/11, 26a/5, 26a/6, 26b/3, 27b/7, 29b/1, 29b/17, 30a/15, 31a/9, 31b/16, 32a/7, 32a/11, 32a/13, 33a/4, 36a/1, 36a/2, 36b/6, 38b/13, 39a/2, 39a/4, 40b/13, 41b/4, 46a/2, 46b/16, 48b/5, 50b/6, 50b/9, 51b/14, 52a/3, 53b/13, 54a/4, 60a/17, 61a/9, 61b/4, 62b/9, 63a/2, 63b/5, 63b/1, 64a/3, 64a/9, 64b/15, 66a/14, 67a/14, 68a/6, 68a/10, 68a/15, 70b/9, 73b/5, 73b/9, 74b/9, 74b/15, 77b/2, 78a/2, 78a/3, 79b/4, 83a/5, 83b/3, 88a/4, 88a/10, 88a/16, 88b/14, 89a/3, 91b/5, 91b/7, 92a/1,92b/13, 93b/6,

93b/7, 93b/9, 94b/10, 95a/6, 95b/2, 103b/1, 106a/13, 106a/15, 108b/12, 109a/3, 109b/13, 112a/5, 112a/11.

hemiŝe (f) Dâima : 18a/7.

ĥendeĸ (a) Derin çukur : 39a/14, 40a/2, 42a/14, 98a/4.

henüz(f) Daha, hâlâ : 37a/9, 38a/1.

hep Bütün, hep : 43a/9, 61a/15, 77b/9, 82a/6, 97b/2.

her Birer birer olarak hepsi : 1b/4, 9b/11, 10b/9, 17a/16, 22a/15, 22b/1, 41b/5, 45a/2, 52a/5, 60a/13, 60b/3, 61a/7, 64a/11, 66b/2, 69b/2, 72a/1, 79b/7, 81b/15, 85b/1, 90a/1, 95b/7, 95b/8, 96b/9, 98a/17, 99a/11, 101a/5, 101b/3, 102b/11, 104a/9, 104b/4, 106b/11, 108b/14, 108b/15, 110a/13.

herçe (f) Ne olursa olsun : 46b/8, 78b/8

ĥerif (a) Aŝaĝı ve ŝüpheli görülen : 6a/15, 66a/17, 74a/17, 74b/1, 74b/3, 106b/3, 106b/4.

herkes (f) Her kişi, her bir kimse : 19a/1, 32b/2, 46a/14, 94b/15, 105b/14.

herze (f) Boş lâkırdı, saçma: 31a/1.

hevâ (a) Hava : 23b/3.

ĥeves (a) İstek : 91a/15.

hey Hey, ey (hitap edatı) : 27b/9, 43a/8, 44b/9, 77b/6, 97a/4.

hey'et (a) Kılık, durum : 3b/17.

heybet (a) Ululuk, büyüklük : 82b/5, 84a/14.

hezâr (f) Çok, pek çok: 5a/6, 87a/13.

ĥıfẓ (a) Koruma, ezberleme.

ĥıfẓ it- Korumak, ezberlemek : 102a/11.

ĥımâr (a) Eşek : 76a/13, 76a/15, 76b/1.

ĥırĸa (a) Kalın kumaŝtan yapılmış veya içi pamukla beslenmiŝ ceket uzunluĝunda bir giyecek : 110a/1.

hırman (a) Mahrumluk : 20a/11.

ĥaŝım Akraba : 15a/7, 21b/7, 21b/8.

hıŝm (f) Öfke : 6a/7.

hıŝma gel- Öfkelenmek : 6a/7.

hıyânet (a) Güveni kötüye kullanma : 27a/12, 30b/4, 72b/4, 80a/8, 101b/1, 103a/2.

Ĥıyanetlŭk Hainlik : 38a/3, 38b/9.

Ĥıyār1. arĝo Gōrgŭsŭz : 68a/1.

Ĥıcab (a) Utanma .

Ĥıcab - ı refŐ ol- Utanmak : 5b/9, 17b/12, 25b/4,32b/11, 32b/13, 56b/11, 87b/2, 87b/5,96b/11, 96b/12.

Ĥıcāz (a) Arap yanmadasında Mekke ile Medine'nin bulunduĝu bōlge : 103b/1, 103a/10.

hiĉ (f) Asla, katiyen : 3b/15, 6a/9, 7b/3, 26a/3, 27b/7, 31a/6, 34b/6, 35a/13, 48b/17, 94a/13, 101a/1.

Ĥidmet (a) Hizmet.

Ĥidmet ol- Hizmet etmek : 42b/13,54b/15,55a/5, 58a/2,70a/12, 70b/4, 73b/14, 74b/17, 84b/14, 104b/11.

Ĥikāye (a) Hikaye anlatma.

Ĥikāye it- Hikaye anlatmak:1b/13,1b/12,5a/16,5b/1,5b/2,5b/4,8a/15,17a/13,32b/4, 35a/14, 35a/16, 42a/12,62b/12, 85a/1, 97a/3, 107a/1, 107a/3, 107a/9, 112a/1.

Ĥikmet (a) Kainatın yaratılışıyla ilgili gizli hakikat : 9b/1, 18b/6, 40a/1, 76a/16.

Ĥikmet -Ĥuda Allāh'ın hikmeti: 38a/9, 9b/1, 16a/9, 18b/5, 38a/9, 45b/3, 52a/5,77b/16, 84a/1, 101a/15.

ĤilŐat (a) İltifat veya mŭkafat olarak giydirilen, kŭrklŭ veya işlemeli kıymetli kaftan: 18b/9, 18b/11, 18b/13, 23a/17, 103a/6.

Ĥıle (a) Bir kimseyi aldatmak : 31b/1, 31b/8, 53b/11,53a/15, 67a/17,101a/9.

Hindistan Hindistan : 7b/8, 7b/12,8a/6, 86b/14, 87b/1, 89b/2, 95b/2, 105b/4, 110a/8.

Ĥıřse (a) Pay : 81b/3.

Ĥıtab (a) Sŏzŭ veya yazıyı bir kimseye yŏneltme.

Ĥıtab it-Sŏzŭ veya yazıyı bir kimseye yŏneltmek : 25b/1.

Ĥızmetbk. Ĥidmet

Ĥızmet (a) Birinin işini gŏrme .

Ĥızmet it- Birinin işini gŏrmek : 4b/17, 17a/1, 30b/7, 39b/4, 41b/2, 45a/2, 70b/9,78a/1.

Ĥızmetkar (f) Hizmet eden, hizmetçi : 63a/15.

Ĥŏca 1. Özel isim: 2a/3, 2a/4, 9a/17, 9b/7,9b/16, 9b/5, 10b/17, 11a/2, 11a/4, 11a/15, 11b/2, 11b/7, 12a/2, 12a/9, 12a/17, 14b/5, 14b/7, 16a/3, 16a/7, 16a/13, 16b/7, 16b/8, 17a/3, 17b/16, 18b/1, 21b/17, 29b/13, 30a/3, 30b/9, 30b/17, 31a/12, 32b/5, 32b/6, 32b/7, 32b/8, 32b/17, 34a/8, 34a/12, 34b/2, 34b/7, 34b/9, 35a/8, 36b/2, 34b/11, 34b/17, 35b/4, 35b/7, 36a/3, 36a/1, 36a/11, 36a/15, 36a/17, 36b/5, 36b/9, 39b/7, 39b/9, 39b/1, 39b/13, 40a/14, 40b/1, 46b/7, 47a/1, 48b/2, 48b/7, 49a/2, 49a/6, 49b/16, 50a/3, 50a/4, 50a/5,

50a/1, 52a/1, 52a/14, 64a/1, 64a/13, 64a/17, 64b/2, 65a/7, 65a/8, 65a/11, 68a/9, 68a/15, 68b/7, 69a/12, 69a/15, 69b/14, 69b/17, 71a/6, 73b/6, 73b/12, 76b/13, 79b/13, 80a/12, 80a/14, 80b/5, 80b/15, 80b/17, 81a/2, 81a/13, 81b/12, 84b/3, 84b/4, 84b/9, 85a/15, 96a/2, 96a/4, 96a/5, 96a/6, 96a/1, 96a/16, 96b/2, 96b/3, 96b/14, 96a/13, 97a/1, 98b/8, 98b/13, 98a/16, 98b/7, 98b/16, 100b/14, 101a/1, 101a/3, 101a/7, 101a/17, 101b/2, 102a/15, 102a/17, 102b/16, 103a/1, 103a/6, 101b/15, 102b/5, 103a/12, 103b/16, 104b/1, 106a/1, 107a/3, 107a/16, 108a/2, 108a/4, 108a/6, 108a/8, 109a/13, 108a/11, 108b/4, 108b/1, 109a/1, 109a/12, 109a/13, 109b/4, 109b/8, 109b/1, 109b/13, 2. Hoca : 110a/5, 110a/6, 110a/9, 110a/1, 110a/11, 110b/2, 101b/3, 110b/7, 110b/9, 111a/4, 111a/6.

hōca-yı müte^Öallik Hocayla ilgili, ilişkin : 18b/12, 95b/15, 96b/15, 96b/17, 98b/4, 98b/6, 99a/14, 100b/12, 101b/17, 108a/13.

hōd (f) Kendi : 85b/3.

hōr (f) Aşşğılık, aşşğılanmış : 1b/10, 45a/9.

horla- (f) Uyumken boğaz ve burundan gürültülü sesler çıkarmak : 40a/7

hōrōs (f) Horoz : 88a/7.

hōş (f) İyi, güzel : 2b/14, 5b/14, 5b/17, 18a/1, 26a/1, 38a/2, 43a/3, 43a/4, 47a/4, 63b/9, 90a/16, 98a/1, 108b/4, 109b/2.

hōşça İyice, güzelce : 1b/9.

hoş gel- Gelene söylenen esenleme sözü : 17a/7, 80b/3, 81b/17.

hoşnūd (f) Razi, memnun: 21a/11.

hōb (f) Güzel ,hoş : 3a/5, 3a/11.

huddām-ı saray (a) Saray hizmetlisi : 83a/2.

hūķūķ (a) Haklar : 64b/9.

hūn (f) Kan : 16a/5, 16a/6, 60b/5, 68b/1, 101a/13, 108a/16, 108b/14.

hūrda Eski maden parçası : 87b/2.

hurd (f) Küçük, ufak : 13b/11.

Hurşid -Haver Özel isim : 9b/11, 43a/11.

hurūc (a) Çıkış, çıkma : 79a/1.

husul (a) Üreme, türeme : 56a/7.

Husum Yer ismi : 15a/15.

hūsūmet (a) Hasımlık .

hūsūmet it- Hasımlık etmek : 87a/5.

hūsūs (a) Konu : 5b/8, 23a/14, 25a/12, 26a/9, 31b/4, 32b/1, 44a/7, 37a/5, 53b/1, 60a/1, 72a/7, 72b/5, 90a/6, 97b/1, 104a/5, 104b/8, 111b/13.

huy (f) Huy .

hüy-ı neseb (f) Soydan gelen huy : 29b/1, 32a/14, 32a/12.

huzur (a) Makam veya şahsın önü : 33b/3, 103a/15, 102b/15, 108a/6.

hükemā (a) Bilgeler, hakimler :41b/6, 69b/11.

hüküm (a) Hakim olma : 15a/6.

hüner (f) Marifet, beceri .

hüner it- Marifetli olmak : 12b/7, 21b/3, 21b/5, 32a/12, 55a/15, 89b/9.

hür (a) Özgür .

hür ol-Özgür olmak : 60a/14.

Hürmüz Taç sahibi olan Hürmüz, İran hükümdarı Nuşirevan'ın oğlu : 14a/4.

hüsñ ü cemāl (a) Güzel yüz : 19b/7, 25a/15 26a/13, 28a/11, 29b/15 .

Hüsrev Özel isim : 8a/6, 9b/6, 14b/6, 16b/7, 18b/7, 22b/4, 29b/13, 30a/4, 37b/11, 37b/12, 39b/2, 40b/11, 41a/3, 44a/6,44b/3, 47a/2, 48a/5, 48b/2, 48b/7, 49a/1, 49a/14, 49a/16, 49a/17, 49b/17, 51b/6, 53b/13,54b/11, 58a/11, 59b/3, 59b/11, 61a/8, 61a/15, 61b/9, 62a/2, 62a/8, 62a/16, 62b/1, 62b/12, 63b/15, 64a/9, 64b/6, 64b/7, 64b/16, 65a/12, 65a/17, 66b/3, 74b/2, 75a/3, 75b/11, 76b/8,76b/13, 78a/16, 79a/11, 80a/3, 80b/7, 80b/12, 82a/12, 87b/1, 105b/4, 107a/17, 107b/1,108a/4.

I

ırakş Uzak : 55a/14.

ırz (a) Namus, şeref : 91a/15.

ıslāh (a) İyi bir hâle koyma .

ıslāh ol- İyi bir hâle koymak : 73a/1.

ısla- Islatmak : 89b/1.

ısmārla- Buyurmak : 97b/16.

Óışk (a) Aşk , sevda : 71b/16.

Óıvaž (a) Bedel, karşılık: 16b/15, 16b/16, 23b/1.

Óıyān (a) Açık, ayan beyan : 84a/8.

Óıyş u nüş (a) Hayatın zevkini çıkarma : 34a/5, 45b/5, 65a/13, 95b/1, 101a/14.

İbrahim Şeriki Özel isim : 85a/1

ibram (a) Cāmı sıkılacak derecede ısrar etme :60a/16,63b/6.

ibtida (a) ilkin, en önce : 69a/16.

icażet (a) izin : 11b/7.

içdür- Yemin etmek : 87a/7.

içeri İç taraf : 2b/2, 7b/17, 29b/17, 65a/1, 66b/1, 66b/6,67a/1, 81b/13, 82b/17, 108a/15.

iç İç kısım : 3b/3, 13b/12, 17a/14.

içil- Yutmak, içmek : 24a/15, 42b/15, 79a/4, 106b/15.

içreİç taraf, dahil : 1b/3 ,22a/2.

içün İçin : 3b/11, 4a/11, 11b/1, 18b/17, 23a/5, 30a/6, 30b/7, 34b/8, 34b/12, 47b/1, 47b/14, 55a/1, 56a/16, 56b/17, 57a/6, 57b/4, 59b/9, 62a/11, 63a/13, 64a/15, 64a/16, 73a/11, 81b/8, 87a/15, 90a/5, 93a/9, 101a/2, 102b/6.

idi Bilinen geçmiş zaman ek fiili: 2a/5, 2a/17, 2b/8, 2b/16, 3a/2, 3a/3, 3a/6, 3a/12,4b/9, 6a/5, 7b/16, 7b/11, 10a/3, 10a/5, 10b/11, 11b/1, 11b/3, 13a/2, 14a/7, 14b/6, 16a/7, 17b/14, 19b/16, 20a/8, 21b/12, 22a/6, 23b/9, 24a/14, 24b/1, 25a/2, 25b/1, 25b/13, 25b/19, 26a/4, 26a/7, 26a/13, 29a/5, 29b/4, 32b/5, 36b/5, 39b/9, 39b/17, 43b/11, 43b/12, 44a/1, 45b/14, 46b/13, 47b/1, 50a/17, 51b/11, 52a/1, 54a/9, 54a/17, 54b/8, 55b/1, 57a/15, 57b/9, 66a/4, 66b/9, 67b/3, 72b/16, 74a/14, 75b/9, 76a/6, 76a/7, 76a/13, 76a/15, 76b/7, 77a/12, 79b/6, 79b/7, 81b/14, 89a/7, 90b/15, 91b/4, 91b/5, 95a/15, 95b/3, 99a/5, 99a/6, 99a/16, 100b/2, 101a/16, 102a/11, 106a/6,106b/3, 107b/1, 107b/8, 109b/1, 110a/8 .

id-,it- Etmek, eylemek : 1b/7, 2b/5, 3a/1, 3b/2, 4a/3, 4a/15, 4b/4, 4b/14,5a/15, 5b/7, 5b/13, 6a/1, 6a/13, 7b/7, 7b/9, 7b/16, 8b/1, 8b/17, 9a/15, 9a/16, 10a/1, 10a/10, 10a/13, 10a/15, 10b/8, 10b/12, 10b/14, 11b/4, 11b/9, 11b/13, 12b/6, 12b/7, 14a/15, 15a/17, 15b/3, 15b/5, 15b/7, 15b/16, 16a/4, 16b/13, 17a/6, 17a/12, 17a/14, 17b/3, 17b/4, 17b/12, 18a/2, 18a/4, 18a/13, 18b/7, 21a/3, 21a/9, 22a/8, 22b/3, 22b/14, 23a/1, 25a/3, 25a/14, 25b/1, 25b/11, 25b/16, 25b/18, 26b/4, 27b/1, 29a/11, 29a/15, 30b/16, 31a/3, 31a/14, 32a/6, 32a/15, 32b/1, 32b/11, 33a/3, 34a/4, 34b/4, 34b/8, 35a/13, 35b/1, 35b/3, 35b/6, 35b/1, 36b/3, 35b/15 38a/1, 39a/4, 39b/7, 39b/14, 40a/14, 41a/17, 41b/1, 41b/6, 41b/14, 42a/6, 42a/14, 42b/7, 43b/16, 44a/2, 44a/13, 44a/15, 44b/11, 44b/15, 46a/2, 46a/7, 47a/2, 47a/3, 48a/1, 48a/9, 48b/1, 48b/8, 49a/1, 49a/16, 49a/17, 49b/9, 50a/7, 50a/15, 50b/8, 50b/14, 51a/9, 51a/15, 51b/1, 51b/14, 51b/16, 52a/1, 52a/13, 52b/12, 52b/14, 53a/15, 53b/12, 54a/2, 54a/4, 54a/5, 54a/7, 54a/11, 54a/12, 54a/15, 54b/6, 54b/8, 54b/11, 55a/2, 55a/17, 55b/9, 56a/17, 56b/5, 56b/9, 56b/12, 57a/4, 57b/1, 57b/13, 57b/15, 58a/1, 58a/5, 58a/9, 58b/17, 59a/13, 59a/15, 59b/11, 60a/13, 60b/7, 60b/17, 62b/1, 62b/2, 62b/13, 63a/6, 63a/17, 63b/4, 64a/1, 64b/14, 65a/3, 65a/9, 65a/11, 65b/2, 65b/8, 66a/1, 66a/8, 66b/12,

67a/11, 67a/15, 67b/13, 68a/8, 71a/3, 71a/9, 71a/10, 71b/7, 71b/8, 71b/11, 72a/8, 72a/1, 72a/13, 72b/13, 73a/13, 73a/14, 73b/7, 74a/12, 74b/1, 75a/2, 75a/4, 75a/8, 75a/9, 75a/14, 75b/14, 76b/3, 77a/8, 77b/17, 78a/14, 78b/11, 78b/12, 78b/14, 79a/11, 79b/9, 8a/11, 80b/5, 80b/17, 81b/7, 81b/17, 82b/11, 83a/8, 83b/4, 84a/16, 84b/17, 85b/9, 85b/13, 86a/3, 86a/5, 86a/10, 86b/13, 86b/16, 87a/5, 87a/8, 87b/1, 87b/6, 88b/1, 88b/13, 89b/4, 90a/5, 90b/3, 90b/7, 91a/1, 91a/11, 91a/14, 92b/5, 93b/15, 94a/2, 96a/7, 96a/1, 96b/17, 97a/9, 97b/1, 98a/5, 98a/8, 98b/14, 99a/12, 99a/16, 99b/1, 100b/1, 100b/3, 101b/2, 101b/3, 102b/16, 103a/8, 103a/10, 103b/11, 104a/1, 104a/16, 105a/13, 105b/12, 106a/7, 107a/5, 107a/6, 107a/15, 108a/6, 108b/3, 109a/1, 109a/14, 110b/4, 11b/6, 111a/7, 111b/7, 11b/7, 4b/14, 13a/12, 15a/8, 16b/17, 20a/15, 29b/5, 30a/15, 31b/7, 35b/15, 42b/7, 51a/14, 55a/14, 57a/1, 68b/15, 72b/4, 80b/9, 84b/4, 86a/13, 90a/6, 91a/17, 95b/4, 103a/2.

Ōacele it-bk. Ōacele
āferīn it-bk. āferīn
āh it-bk. āh
Ōahd it-bk. Ōahd
ārżū it-bk. ārżū
Ōayş ü nūş it-bk. Ōayş ü nūş
bahīs it-bk. bahīs
bed-nām it-bk. bed-nām
bend it-bk. bend
cefā it-bk. cefā
cemŌ it-bk. cemŌ
ceng it-bk. ceng
cihād it-bk. cihād
cūlūs it- bk. cūlūs
cūrŌet it-bk. cūrŌet
daŌva it-bk. daŌva
daŌvet it-bk. daŌvet
defŌ it-bk. defŌ
duŌā it-bk. duŌā
emr it-bk. emr
fehim it-bk. fehim
fend it-bk. fend
feryād it-bk. feryād
fesād it-bk. fesād
fevt it-bk. fevt
firāķ it-bk. firāķ
ġayret it-bk. ġayret
ĥabs it-bk. ĥabs
ĥaraç it-bk. ĥaraç
ĥalās it-bk. ĥalās
hased it-bk. hased
ĥavf it-bk. ĥavf
ĥaž it-bk. ĥaž
ĥidmet it-bk. ĥidmet
ĥifż it-bk. ĥifż
ĥitāb it-bk. ĥitāb
ĥiżmet it-bk. ĥiżmet
ĥūner it-bk. ĥūner

helāk it-bk. helāk
ĥikayet it-bk. ĥikayet
iĥsan it-bk. iĥsan
ikdām it-bk. ikdām
iŌlam it-bk. iŌlam
Ōilim it- bk. Ōilim
ilķa it-bk. ilķa
iltifat it-bk. iltifat
iŌtimād it-bk. iŌtimād
itāŌat it-bk. itāŌat
iltiyām it-bk. iltiyām
izhar it-bk. izhar
izlāl it-bk. izlāl
işpat it-bk. işpat
ķabūl it-bk. ķabūl
ķan it-bk. ķan
kanŌat it-bk. kanŌat
ķarar it- bk. ķarar
kast it-bk. kast
ķatlı it-bk. ķatlı
ķıyās it-bk. ķıyās
kin it-bk. kin
luţf it-bk. luţf
maĥmuz it-bk. maĥmuz
meŌāl it-bk. meŌāl
medĥ it-bk. medĥ
merĥāmet it-bk. merĥāmet
metanet it- bk. metanet
mūdārā it-bk. mūdārā
mürüvvet it-bk. mürüvvet
müşāvere it-bk. müşāvere
muŌavenet it-bk. muŌavenet
muĥabbet it-bk. muĥabbet
muĥālefet it-bk. muĥālefet
muķāfāt it-bk. muķāfāt
naķlı it-bk. naķlı
nāle it-bk. nāle
naşip it-bk. naşip
nażar it-bk. nażar
nidā it-bk. nidā
pāre pāre it-bk. pare pare
raĥm it-bk. raĥm

redd it- bk. redd
ri'āyet it-bk. ri'āyet
rivāyet it-bk. rivāyet
rūsva'it-bk. rūsva'it
śabr it-bk. śabr
śayd it-bk. śayd
say'it-bk. say'it
seyr it-bk. seyr
su'āl it-bk. su'āl
şehādet it-bk. şehādet
şamata it-bk. şamata
taḥammül it-bk. taḥammül
ta'ön it-bk. ta'ön
tamām it-bk. tamām
tecessüs it-bk. tecessüs
tenbih it-bk. tenbih
terk it- bk. terk
tertip it-bk. tertip
teskin it-bk. teskin
teslîm it-bk. teslîm
teessüf it-bk. teessüf
temāşā it-bk. temāşā
tımār it-bk. tımār
va'ode it-bk. va'ode
vāh it-bk. vāh
yir it-bk. yir
ziḳr it-bk. ziḳr
zāyi'it-bk. zāyi'it
ziyāfet it-bk. ziyāfet
ziyan it-bk. ziyān
žiyāret it-bk. žiyāret
žuhūr it-bk. žuhūr

iftirā (a) Birine aslı olmayan bir suç yükleme : 41a/8, 51a/11, 52b/11, 61b/12, 62a/17.

iğvā (a) Taşkın,azma :101a/8.

iḥānet (a) Haksızlık : 37a/12, 51b/7, 69a/1, 82b/1, 83b/17.

iḥmāl (a) Ehemmiyet vermeme.

iḥmāl eyle- Ehemmiyet vermeme : 26a/7.

iḥsān (a) Bağışlama.

iḥsān it- Bağışlamak : 2a/11, 4b/4, 12a/12, 16b/9, 16b/1, 22b/11, 30b/2, 37a/12, 40a/12, 60b/7, 79a/2, 79a/4, 84b/1, 102b/2, 103a/7.

iḥtimāl (a) Mümkün olma,mümkünlük : 78b/8,97b/1,100a/14.

iḥtiyāc (a) Gereklilik : 57a/3.

iḥtiyār (a) Yaşlı, kocamış olan : 17b/13, 25a/3, 27b/3, 32b/8, 96a/12, 104a/13, 108a/8.

iḥdām (a) Bir şeyi elde etmek için sebatla ve gayretle çalışma.

iḥdām it-Bir şeyi elde etmek için sebatla ve gayretle çalışmak : 37a/15, 56a/7, 111a/4.

iki Birden sonra gelen sayının adı : 1b/11, 3a/5, 7a/3, 7b/8, 10a/9, 10b/1, 11b/5, 12a/6, 12b/2, 12b/8, 13a/1, 14a/13, 14b/2, 24b/14, 28b/5, 28b/12, 36a/2, 41a/4, 44a/17, 45b/11, 46a/1, 46b/11, 53b/11, 55a/13, 55b/3, 56b/15, 59a/1, 64a/15, 64b/1, 66b/12, 67b/5, 68a/2, 69b/8, 79a/3, 82a/13, 88a/1, 88a/12, 91a/6, 92a/4, 92a/8, 93b/5, 94a/5, 96b/4, 100b/16, 106a/9, 111a/8.

ikinci İki sayısının sıra sıfatı: 18b/1, 31a/1.

ikişer İki sayısının üleştirme sayı sıfatı : 69a/6.

iḥlīm (a) Ülke, diyar : 74b/9.

ikrāh (a) Tiksinme : 27b/13.

ikrāh eyle- Tiksinmek : 27b/13.

iḥkrār (a) (Dille) Bildirme, söyleme : 53a/11.

ōilāc (a) Çare, derman : 41b/7, 41b/9, 42a/16.

iōlām (a) Bildirme ,anlatma.

iōlām it-Bildirmek , anlatmak : 20b/7, 21a/2, 28b/1, 26b/16, 29a/2, 80b/15, 86a/3, 87b/15.

ile İle, birlikte : 2b/13, 3a/9, 3b/3, 3a/7,4b/3, 4b/6, 5a/2, 5a/11, 5b/6, 5b/11, 6a/1, 7a/8, 7a/14, 7b/5, 8b/3, 10a/1, 10b/3, 11a/3, 11a/7, 13a/12, 13a/14, 14b/16, 15b/1, 16b/2, 16b/3, 16b/11, 17a/2, 19b/3, 19b/4, 19b/9, 19b/1, 19b/14, 19b/15, 19b/17, 20a/15, 20b/3, 22b/15, 23a/1, 23b/2, 23b/3, 24b/11, 24b/17, 25a/17, 25b/11, 25b/14, 25b/16, 26b/16, 28a/3, 28a/5, 28a/11, 29a/2, 30a/8, 31a/16, 31b/1, 32a/2, 32b/15, 32b/16, 33a/5, 33b/5, 34a/5, 34a/6, 34b/1, 35a/7, 35a/11, 35a/17, 36a/5, 36a/6, 36a/15, 36a/16, 36b/1, 36b/7, 37b/1, 37b/4, 38b/11, 39a/13, 39b/7, 39b/11, 39b/16, 41b/2, 41b/1, 41b/15, 42a/9, 43b/1, 43b/6, 45b/9, 45b/15, 45b/17, 47a/1, 48a/1, 48b/1, 5b/13, 51a/3, 52a/17, 52b/12, 53b/, 53b/3, 54a/2, 54a/1, 54b/9, 54b/12, 55a/1, 55b/6, 56a/15, 56b/8, 57a/6, 58a/3, 58a/9, 58b/3, 59a/7, 59a/1, 59b/12, 61b/2, 61b/15, 62a/8, 62a/9, 62a/1, 62a/15, 64a/4, 65a/7, 65a/11,

65a/14, 65b/7, 66a/5, 66a/15, 68b/2, 68b/1, 69a/5, 69a/13, 69b/17, 71a/12, 71b/12, 71b/16, 72b/7, 74b/15, 75a/16, 77a/9, 77a/1, 79a/1, 79b/15, 80a/13, 80a/14, 81a/7, 83b/7, 85a/8, 85a/9, 85a/11, 85b/14, 86a/13, 86b/6, 87b/1, 88a/1, 88a/17, 88b/7, 88b/8, 88b/14, 91a/7, 91a/11, 91a/17, 91b/2, 92b/7, 94b/4, 95a/17, 96a/5, 96a/12, 97b/6, 97b/9, 98b/5, 99a/5, 99a/7, 99b/15, 99b/17, 100a/1, 100a/3, 100a/5, 100a/9, 101a/17, 103a/4, 105b/5, 105b/6, 106a/1, 106a/2, 106b/9, 107a/12, 107a/14, 107a/17, 107b/7, 107b/16, 108a/7, 108b/1, 108b/15, 109b/4, 109b/15, 110a/2, 111a/2, 111a/3, 111a/7, 111b/6.

ilerü İleri, ön : 3a/1, 13b/7, 68b/7, 69a/16, 71a/1, 95a/1.

ilet- Götürmek, ulaştırmak : 93b/7

ilka (a) Bırakma : 104b/6.

ilka it- Bırakmak : 104b/6

illā (a) İlle de : 58b/13, 61b/2, 80a/5.

ilm (a) Bilim, ilim .

ilm it- Bilim, ilimle meşgul olmak: 46a/2, 110b/3.

iltifat (a) İlgi gösterme .

iltifat it-İlgi göstermek : 27a/9, 30b/16, 53b/15, 54a/1.

iltiyam (a) Yara kapanma .

iltiyam it-Yara kapanmak : 62b/2.

imān (a) Allāh'a inanma, dini inanç : 52b/12, 107b/4.

imdad (a) Yardım : 48a/13, 48b/4.

imdi Şimdi : 1b/12, 3a/14, 4b/5, 5b/6, 10a/12, 10b/5, 18b/3, 18b/5, 20a/9, 21a/7, 22b/1, 21b/16, 23a/15, 26b/11, 28b/2, 29b/4, 29b/9, 29b/13, 30a/12, 31a/7, 31b/13, 32a/4, 32a/7, 36b/13, 36b/15, 37b/13, 38b/1, 38b/12, 39a/2, 40b/13, 41a/3, 41a/7, 42a/3, 42a/11, 42b/15, 46b/4, 47b/8, 51a/13, 51a/16, 52a/1, 52a/2, 52b/15, 53a/3, 53a/12, 55a/11, 55a/14, 55b/2, 56b/16, 57b/3, 58a/9, 61a/6, 61b/14, 63a/5, 63a/1, 63b/9, 64a/7, 65b/7, 67a/6, 67a/17, 67b/15, 68a/4, 70a/7, 74b/2, 75a/1, 75b/12, 75b/17, 76a/14, 77b/7, 77b/9, 77b/1, 78b/13, 79a/7, 79b/2, 81b/3, 82a/8, 83b/1, 83b/11, 83b/15, 84a/4, 84a/7, 87a/8, 87a/16, 87b/7, 88a/2, 89a/1, 89b/12, 90a/8, 90b/1, 93a/2, 94b/15, 96b/8, 98b/2, 100a/1, 101a/1, 101a/6, 102a/2, 102a/8, 102a/11, 102b/12, 104a/5, 104a/7, 105b/2, 106b/4, 111a/1, 111a/8, 111a/11.

imtihan (a) Sınama, sınav : 86b/9, 91b/1.

inād (a) Dediginde üsteleme, inat : 59b/8.

inām (a) Nîmet verme : 40b/1.

inan - İtimat etmek : 11b/1, 37a/7, 41a/1, 51a/13, 52b/13, 53a/13, 53a/17, 53b/9, 56b/1, 61b/1, 61b/9, 62a/12, 64a/1, 82a/7, 83b/5, 100b/8, 101a/14, 102a/3, 102a/12, 103a/6, 103b/1.

ināyet (a) Lütuflar : 41b/8, 46b/11.

ince Kendi cinsinden olanlara göre, dar ve kalınlığı az olan : 24b/11, 62b/6, 72b/7.

incit- Kırmak : 9a/12, 109b/13.

indir- (f) Yüksekten veya yukarıdan aşağı inmesini sağlamak :13b/7, 30b/8.

inle-Acı, üzüntü belirten kesik sesler çıkarmak : 85a/5.

inşâf (a) Adaletle ve doğrulukla davranma : 41a/2, 44a/3, 84a/6, 19b/7.

insan (a) Beşer, insan : 26b/1, 37a/13.

inşâ' (a) Kaleme alma .

inşâ' eyle- Kaleme almak : 20b/1, 77b/3.

inşâ'allâh(a) "Eğer Allâh isterse, Allâh nasip ederse" anlamında dilek sözü : 9a/13, 11a/11, 42b/2, 77b/16,77a/13, 78a/1, 85a/14,112/8.

intişâm (a) Öç alma : 44a/12, 54a/17, 81a/12, 92b/4, 94a/9, 99a/9, 100a/15.

intiżâr (a) Beddua : 9b/14.

iplik İplik: 88b/6.

iriş- Erişmek : 6a/11, 6b/2, 1b/4, 13b/17, 25b/1, 33a/14, , 44b/4, 47b/12, 48a/14, 48b/4, 56a/1, 67b/17, 68a/14, 70b/2, 73a/15, 78a/7, 82a/4, 82b/7, 85b/8, 85b/14, 90a/13, 92a/14 , 92a/16, 92b/2, 92b/7, 93a/4, 93a/8, 93a/13,105b/6, 106a/3, 111b/8.

irsal (a) Gönderme.

irsal eyle- Göndermek : 58a/9.

irte Ertesi : 7b/14, 39b/5, 59b/2, 70a/5, 71a/1, 79a/8, 91a/5, 100b/11.

irtesi Ertesi gün, sabahleyin : 51b/14.

irtikâb (a) Kötü bir iş işleme : 23b/5, 23b/6, 27a/15, 41a/1.

işâbet (a) Rast gelme, tutarlı olma .

işâbet-i Öayn (a) Doğru bir fikir söyleme : 18b/9.

işâl (f) Ulaşma: 110a/2.

ise Olunca, olursa: 1b/11, 1b/16, 2b/12, 6a/14, 6b/14, 8a/1, 13a/12, 21b/4, 23b/16, 25b/4, 26a/9, 26b/1, 30b/15, 32a/1, 32a/16, 32b/8, 32b/9, 32b/1, 37a/9, 37a/14, 40b/2, 42a/3, 44b/17, 52a/6, 53a/16, 6a/13, 63a/7, 63a/14, 63b/1, 65b/14, 66a/3, 69b/14, 74a/1, 74a/17, 76b/14, 77b/9, 83b/13, 84a/1, 85b/1, 87b/12, 91a/9, 91b/1, 91b/9, 93a/1, 94a/5, 94a/6, 94b/8, 96b/1, 96b/11, 97a/13, 98a/14, 98b/1, 99b/2, 99b/6, 100a/11, 101a/16, 103b/3, 104a/3, 104a/1, 105a/1, 106b/4, 106b/11, 110a/2.

İsfandiyâr Özel isim: 102a/8.

İslâm (a) Allâh'ın Kur' an ile vahy ettiği ve esasları Hz. Muhammet tarafından bildirilen din : 91a/16.

İhz. İsmâ'îl Hazreti İsmail (as) : 110a/12.

isim İsim ,ad : 26b/13.

işpat Delil gösterme .

işpat it-Delil göstermek :54a/5.

iste- (f) İstek duymak : 2a/14, 3a/8, 5a/11, 6b/11, 10a/15, 11b/6, 13a/7, 25a/3, 30a/3, 30b/12, 30a/15, 30b/13, 32b/8, 37a/17, 38b/4, 47b/14, 52a/7, 55a/14, 61a/17, 63a/7, 63b/1, 67b/14, 76b/15, 80a/1, 86a/8, 86b/1, 87a/2,87a/3, 89a/2, 94a/3, 103a/2, 103a/16, 108b/3, 109a/4, 109b/7, 110b/7.

istihbar (a) Haber ve bilgi alma : 71b/15.

istiḥkāk (a) Hakkı olma, hak kazanma : 4b/15.

istinkāf (a) Çekimsizlik :71b/14.

istiḫāmet (a) Doğru hareket :59b/13, 60b/17.

istiḫbal (a) Gelecek zaman.

istiḫbal it- Geleceğe yön vermek: 65a/9, 93a/15, 105b/8.

istimalet (a) Gönül alma : 105a/13.

iş Herhangi bir şey ortaya koymak için güç harcayarak yapılan etkinlik : 12a/12, 18b/17, 20a/9, 20b/1, 21a/17, 22a/11, 23b/5, 24a/5, 25b/8, 26b/11,27a/13, 27a/15, 27b/1, 27b/3, 29a/15, 31b/5,31b/9, 31b/11, 37b/3, 37b/4, 38a/5, 39b/2, 41b/1, 46a/17, 48a/16, 49a/1, 49b/9, 52b/13, 56a/6, 60b/12, 62b/4, 65a/5, 67a/7, 69b/7, 74b/7, 75b/2, 75b/8, 75b/12, 76b/17, 77b/13, 78a/8, 80a/3, 82a/7, 82b/8, 83a/13, 91b/1, 96b/1, 96b/15, 98b/1, 102b/7, 106a/16, 107b/7, 111a/8,4b/9, 2a/1, 25b/1, 28b/8, 28b/17, 36a/17, 39b/13, 43a/14, 50b/5, 51a/3, 51a/9, 58a/4, 60b/5.

işāret (a) Gösterme : 42a/6, 42a/9, 95a/8, 101a/5.

işit- Duymak, işitmek : 2b/16, 3b/13, 10b/6, 12a/3, 31a/3, 31b/17, 34a/2, 35a/2, 48b/13, 49b/17, 60a/15, 72b/7, 76a/3, 76b/1, 82a/15, 86a/7, 86a/9, 96b/1, 104b/7, 110b/1.

işle- Yapmak : 14b/14, 31a/8, 46b/11, 52b/15, 53a/4, 54a/3, 79a/7, 96b/1.

Öişret (a) Zevk, sefa .

Öişret it- Zevk, sefa etmek : 7a/14, 7a/17, 10a/1,10b/17, 11b/15, 11b/17, 12a/2, 12b/15, 16a/15, 16b/3, 19a/5, 19b/4, 22a/3, 22b/15, 23a/1, 24a/16, 26b/4, 27b/8, 33b/8, 35a/11, 35a/17, 45b/3, 57b/13, 64a/13, 64b/3, 64b/4, 64b/14, 65a/14, 75a/9, 85a/5,95b/12, 105b/15.

işte Aha, işte :1b/13, 3b/6, 8a/13, 9b/16, 9b/13, 10b/3, 16a/9, 25b/7, 35a/12, 35b/16, 36a/1, 42a/13, 46a/17, 47a/16, 47b/14, 48b/8, 49b/1, 58a/1, 58a/6, 58a/8, 58a/11, 61b/7, 68b/9, 70b/8, 71a/12, 71b/4, 72b/1, 75b/7, 76b/15, 77b/15, 78a/16, 80a/9, 81a/6, 81a/12, 82a/3, 85b/15, 87a/15, 89b/1, 93a/7, 94a/5, 95a/14, 95a/15, 98a/8, 99a/3, 99a/13, 101b/4, 105b/2, 108b/13, 109b/12.

iştah (a) Meyil, istek : 25a/7, 74a/8, 78b/6.

iştiyāk (a) Şevklenme : 107b/16

id-bk. it-

itaÖat (a) Boyun eğme : 69b/2, 79a/16.

Öitāb (a) Azarlama, paylama : 87b/5.

itdür- Ettirmek : 1b/6, 2b/17, 3a/1, 4b/11, 5a/1, 5b/2, 5b/4, 8b/16, 9b/15, 14b/14, 15b/13, 16b/11, 19a/9, 19a/11, 19b/4, 21a/17, 21b/14, 23b/4, 27a/6, 28b/4, 27b/8, 28b/7, 29b/12, 31a/1,

35b/11,38b/1,42a/5,42a/15,43a/11,43a/14,43b/7,43b/9,43b/17,44a/17,45a/11,47a/6,48a/15,49a/1,49b/1,50a/12,51a/13,51b/9,51b/13,52b/15,53a/25,54a/6,55a/6,56b/4,57b/14,58a/2,58a/4,58b/8,59b/8,62b/16,64a/2,65a/2,66a/12,69b/13,72a/4,74a/4,79a/11,79a/14,79a/16,79b/12,81b/2,83a/13,83b/9,84a/1,84b/2,84b/8,86a/2,87a/14,88a/4,89b/9,102b/4,103a/3,105a/6,107a/13,111a/8.

Ötibār (a) Saygınlık : 85a/6.

iÖtimād (a) Güven.

iÖtimād it- Güvenmek: 32a/15, 58a/16, 60a/8, 61a/7, 61b/5, 61b/11, 61b/14, 63b/2, 63b/3, 63b/1,102a/1.

itāÖat (a) Uyma, boyun eğme.

itāÖat it- Uymak, boyun eğmek :79b/12.

İy Ey (hitap edatı) :5a/17,7b/2, 8a/6, 8a/7, 8a/11,8a/15,11a/3, 11a/4, 11a/9, 12a/13, 13a/5, 13a/9, 14b/13, 15a/2, 17b/3, 18a/8, 18b/17, 20b/1, 21a/7, 22b/12, 22a/8, 23a/13, 24a/8, 25b/2, 25b/12, 26a/17,26b/7, 26b/12, 26b/14, 29a/12, 29a/17, 30a/3, 30a/17, 30b/6, 31a/7, 31b/3, 33a/7, 35b/8, 37b/3, 39b/1, 42a/10, 42a/13, 46b/4, 47a/3, 47a/15, 47b/13, 48a/, 50b/1, 50b/12, 50b/17, 52a/3, 52b/8, 54b/14, 55a/11, 55b/2, 56a/4, 57b/3, 57b/7, 57b/1, 58a/4, 60a/2, 60a/3, 60b/7, 61a/1, 62b/15, 65a/4, 65a/17, 67a/11, 67b/7, 67b/11, 67b/14, 68b/11, 71b/1, 72a/9, 73a/3, 74a/16, 75b/7, 75b/1, 76b/11, 77b/5, 77b/11, 78a/15, 80b/11, 81a/1, 82a/3, 82b/7, 83a/5, 83a/6, 83a/13, 85a/14, 85b/1, 87a/2, 87a/8, 88b/16, 89a/5, 89a/15, 89b/8, 90a/4, 90a/9, 90b/12, 92a/13, 92b/14, 94b/6, 94b/13, 95a/4, 95b/1, 95b/15, 96a/14,96a/8, 96b/1, 96b/2, 96b/4, 98b/3, 100b/17, 101b/2, 101b/13, 101b/15, 103b/8, 104a/5, 104a/8, 104b/3, 104b/9, 106a/1, 107a/16, 107b/2, 108a/11, 108b/4,108b/7, 108b/1, 108b/13, 109a/2, 109b/8, 110b/14.

iyi İyi olma durumu : 29b/12, 31a/5, 31a/8,70b/13.

iyilik İyi olma durumu : 29b/12, 31a/5, 31a/8,70b/13.

iyice İyiye yakın: 81a/12, 106a/16.

izhar (a) Gösterme .

izhar it- Göstermek : 32a/17.

izlāl (a) Alçatma .

izlāl it- Alçatmak: 104a/16.

iżn (a) İzin : 65b/7.

Öizzet (a) Değer, yücelik : 16b/9, 17a/6.

K

ķabāhāt (a) Çirkin davranış : 4b/7,39b/14, 51b/13, 53a/7, 71b/5, 83a/1.

ķābil (a) Kabul eden : 45b/10, 72b/4.

ķābiliyet (a) Anlama, anlayış .

ķābiliyetlü Kabul edebilirlik, alabilirlik : 110b/4.

ķābul Benimseme: 18b/16, 21a/9, 25b/16, 26a/17, 26b/3, 26b/4, 37a/17, 51b/12, 56b/16, 56b/17, 57a/6, 57b/4, 70b/5, 73a/4, 73a/8, 101b/3.

ķāç Kaç (soru sıfatı) : 10b/16, 15b/15, 20b/3, 22b/6, 36a/7, 36a/9, 42a/8, 46b/1, 46b/6, 47b/2, 62b/6, 66a/8, 66b/2, 68b/5, 70a/11, 70a/14, 70b/1, 74a/7, 79b/1, 80b/9, 83a/1,98a/17, 105a/16, 108a/1, 110b/14.

ķad(d) (a) Boy : 2b/3, 35a/5.

ķadem (a) Ayak, adım : 1b/11,44b/1.

ķader (a) İlahî takdir : 69a/1, 73b/15.

ķaddi Boyla ilgili : 3a/3, 3a/4.

ķadar Kadar, miktar: 2b/10, 2b/14, 3a/3, 4a/9, 4b/13, 4b/16, 6a/16,5a/3, 5a/10, 5a/16, 8a/1, 10b/9, 14b/16, 16b/9, 16b/16, 18a/6, 20a/2, 22b/3, 27a/9, 28a/11,28a/15, 29a/15, 29b/5, 30a/9, 30b/1, 31a/5, 32a/8, 32a/15, 34b/13, 35b/5, 35b/1, 37a/13, 41a/17, 41b/7, 42b/6, 45a/1, 45a/11, 46a/1, 49b/9, 50b/3, 51a/2, 51b/7, 51b/17, 52a/15, 54b/14, 55a/3, 56a/6, 56b/, 56b/9, 60b/14, 63a/13, 63a/16, 66a/11, 66b/8, 68b/14, 69a/2, 74b/14, 75b/1, 75b/16, 78b/17, 79a/6, 83a/14, 83a/17, 83b/2, 83b/13, 84a/12, 85a/4, 86b/2, 89a/15, 91a/13,91b/4, 92b/15, 102a/4, 102b/2, 104a/6, 104a/8, 106a/11, 108b/13, 109b/6, 110a/3, 110b/6.

kadarca Kadarlık : 54b/17, 55a/5, 101a/13.

ķarınca ķadarınca Olması gereken kadar : 57a/4.

ķadeh(a) İçki bardağı : 88b/12.

ķadı (a) Yapan, yerine getiren :61a/5.

ķadın Kadın, hatun : 59b/5, 60b/12, 71a/17, 78a/9.

ķadid (a) Canlı cenaze: 25a/2.

ķadir (a) Gücü yeten, muktedir : 16b/8, 16b/15, 16b/12, 21b/6, 21b/8, 26b/2, 41a/12, 41a/13, 41b/7, 44a/1, 46a/12, 56a/6, 63a/16, 81b/5, 82b/6, 87b/12, 88a/2, 88b/8, 91b/8, 94a/4, 96b/7.

ķaf (a) Masallarda adı geçen, arzın etrafını kuşatan dağın adı: 57b/6.

ķafadār (f) Görüş ve anlayışları birbirine uyan kimselerden her biri .

ķafadār ol- Aynı görüş ve anlayışı paylaşmak :47b/11.

kāfir (a) Allah'ın varlığına ve birliğine inanmayan : 83b/4, 83b/5.

ķaftān Üste giyilen süslü elbise : 64b/11,89a/4, 105a/12.

ķahbe (a) Namussuz .

ķahbe -i rüzgār Namussuz kadın : 23a/15, 27b/1, 61b/13, 79a/17.

ķahbe-i zen Kahbe kadın : 20a/10, 25a/9.

kahin (a) Gaipten haber vermek iddiasında bulunan kimse : 77a/16.

ķahķaha (a) Yüksek sesle çok gülme: 34b/9, 100b/6.

kahtaman (f) Yiğit, cesur: 16a/12, 21b/15, 68b/3, 108a/16, 109a/15.

kahtan (a) Derin üzüntü veya acı, sıkıntı: 79b/11.

kahtan İslam ordusunda yer alan bir kahraman:13a/2, 13a/13,13a/16, 13b/2, 13b/4, 13b/5, 13b/6, 13b/12, 13b/14, 14a/1, 14a/2, 18a/11, 18a/13, 18b/1, 18a/14, 38b/14, 54a/9, 54a/13, 54a/14, 54b/4, 54b/9, 54b/12,54b/13,55b/13,55b/15,55b/17,56a/2,56a/12,56a/14,6b/12,57a/1,57a/1,57a/12,57b/3,57b/7,57b/1,57b/14,57b/16,58a/12, 59a/9,62a/8, 62a/9, 62a/11,62a/12, 62a/14, 62a/15, 62a/17, 63b/9, 63b/16, 64b/1, 64b/5, 65a/2, 65a/4, 65a/17, 65b/7, 66a/2, 66a/3, 66a/7,66a/13, 66b/7, 66b/17, 67b/4, 68b/1, 69a/5, 99b/14.

kahvehane (a) İçinde gazete, mecmua bulunan büyük kahvehane : 62b/7.

kaht-Kızmak, öfkelenmek : 94a/7.

kaht Artan, kalan : 16a/16, 18b/15, 43b/8,106a/17.

kaht -Şemmasiye Şemmasiye ülkesinde yer alan kale : 2a/12, 7a/11, 7a/12, 7a/13, 7b/7,7b/9, 7b/1, 7b/12, 7b/15, 7b/16, 7b/17, 8a/1, 8a/2, 46a/6, 46a/7, 46a/11, 47a/13,85b/12, 85b/17.

kaht Kalp : 38b/5, 40b/16, 57b/17,109b/15, 111a/11.

kaht-1. Kalmak, durmak : 19b/15, 24b/3, 25a/2, 27a/11, 37a/14, 39b/7,43b/2, 43b/3, 67b/9,82b/6, 85a/5, 100a/13, 2. Olduğu yeri ve durumu korumak : 4a/12, 7a/9, 14a/17, 15a/15, 25a/19,27b/8, 28a/13, 31b/12, 33a/2, 35a/8, 36a/13, 49b/1, 49b/16, 53a/2, 70b/11, 72a/4, 79b/1, 65b/6, 102a/4 104a/3, 104a/4, 104b/3, 108a/7, 110b/10, 111b/4.

kaht (a) Kalem, yazı aleti : 2b/9.

kahter (f) Dünyâdan elini çekip başı boş dolaşan [derviş] : 12b/5,12b/17,13a/4, 13a/9,13a/17.

kaht Bir şeye biçim vermeye veya eski biçimini korumaya yarayan araç: 89a/4.

kaht- Dik duruma gelmek, doğrulmak : 1b/1, 23a/3,24b/2, 26a/2, 28a/9, 38a/9, 52a/1, 57a/9,57b/15,59a/4,64b/4, 75a/1, 85b/12, 97b/1, 101b/9, 105b/13.

kaht (a) Kalleş, hilebaz : 16b/3.

kaht (a) Tam, kusursuz : 11b/14, 111a/8.

kaht Damarlarda dolaşan hayat SIVISI: 15b/10, 15b/11, 28a/5, 30b/14, 32a/3, 35a/8, 39a/6, 41b/1, 63b/4, 68a/17, 75a/17, 93b/14, 95a/2.

kan gölüne dön- Çok kan dökmek : 15b/11.

kanat (a) Kısmete razı olma .

kanat it- Kısmete razı olmak : 27a/17.

kaht Nerede, her nerede : 2b/6, 8a/10, 8a/16, 37a/14, 42a/7, 44b/2, 47a/4, 48a/7, 49a/12, 59a/17, 71b/15, 72a/16, 77b/12, 80b/6, 85b/1, 90b/2,112a/4.

kaht Nereden : 88a/5.

ķangı Hangi, hangisi : 4a/6, 5a/17, 25b/2, 105a/1.

ķapalu Kapalı , örtülü : 29b/14, 29b/16.

ķapar- Yakalamak : 15b/14.

ķaplan Kaplan : 13b/14,14a/12.

ķapu Kapı : 7b/17, 18b/4, 29b/14, 29b/16, 30a/13,34a/7, 34b/2, 36a/13, 36b/1, 46a/7, 67a/1, 72a/5,108a/7, 108a/1, 108a/13.

ķap- Kapı almak : 67a/10,82b/14, 92b/5.

ķar İş , meşgale : 1b/5, 17a/13.

ķara Siyah renk : 3a/9, 8a/13, 13b/6, 46a/4, 88b/2.

ķarār (a) Durma .

ķarār it- Durmak : 1b/15, 3b/9,3b/16, 1b/15, 14a/17, 15a/15,16b/2, 16a/3,18b/1, 18a/7, 18a/1, 18b/12, 20b/5, 24a/5, 69a/17, 43b/17, 52b/2, 66a/8, 90b/3, 98b/16.

ķarbān (f) Kervan: 16a/4.

ķarı Kadın .

ķarı ol- Kadın olmak : 63a/2.

ķarındaş Kardeş : 27b/16.

ķarış Ölçü miktarını belirtmek : 92b/2.

ķarībū'z -zaman (a) Yakın zaman : 110a/2.

ķarşı Bir şeyin esas tutulan yüzünün ilerisi .

ķarşı gel- Karşı karşıya gelmek : 7a/13, 9b/3, 16a/8, 17a/3, 18a/1, 44b/16, 45b/8, 45b/9, 50a/5, 65a/9, 67b/16, 79b/5, 82a/2, 91b/13, 93a/17, 105b/8.

ķarşula- Gelen bir kimseye karşılayıcı olarak çıkmak : 6b/3, 15b/6, 19a/14,101a/1, 111b/1.

ķasā Para veya değerli eşya saklamaya yarayan çelik dolap: 36b/9.

ķasāvet (a) Üzüntü, keder: 11a/5, 59b/15

ķasā,ķasā (a) Niyet, kasıt .

ķasā,ķasā it- Niyet, kasıt etmek : 8b/10, 31a/6, 32a/7, 39a/2,38b/9, 40b/15, 42b/6, 46a/2, 49b/9, 51a/14, 55a/2, 59b/13, 63a/17, 67a/4, 67b/3, 67b/4, 67b/8, 68b/16, 71b/11, 92b/5, 92b/16, 94a/2, 94b/14 .

ķasır (a) Köşk : 23a/4, 23a/6, 24a/17,24b/1, 24b/3, 24b/4, 28a/16, 28b/5, 29a/9, 29b/14,38a/14, 58b/4, 69a/4.

ķat Değerinden fazlasını vermek : 11b/5, 22a/7,25a/12, 6b/8,71b/1, 104b/5,101a/11.

ķatl (a) Öldürme .

katl it- Öldürmek : 10a/13, 12b/17, 13a/17, 13b/2, 14b/1, 22b/3, 27a/8, 28b/3, 30a/16, 31a/11, 31a/14, 31b/7, 37a/2, 43b/7, 47a/2, 47b/15, 51a/2, 54a/5, 54a/1, 56b/2, 56b/3, 58b/8, 69b/4, 75a/3, 78b/5, 100a/7, 102b/4, 103a/3, 107a/5.

katır Atgillerden, kısırak ile erkek eşeğin çiftleşmesinden doğan melez hayvan: 11b/8.

katre (a) Katre, damla : 18b/14.

kat- Bir topluluğun içine girmek : 31a/15.

kağak Kavak ağacı : 62b/11.

kaği (a) Güçlü : 14a/16, 15a/7.

kağil (a) Söz, rivayet : 65a/5.

kağm (a) Kavim, insan topluluğu : 9b/7, 48a/1.

kağuş- Birbirine yaklaştırmak : 85a/16.

kağı Kaygı : 2b/13.

kağil (a) Razı olan.

kağil ol- Razı olmak : 30b/11, 52a/14, 78a/1, 84a/2, 94b/2.

kağmas Haver Özel isim: 43a/12.

kağsum Özel isim : 44b/1, 44b/4, 98a/7, 99b/11, 99b/12, 101b/5, 1a/8, 13b/1.

kağ- Kaymak : 7a/7.

kağā (a) İlahî takdir : 38a/12, 45b/1, 73b/15, 98b/15.

kağzap (a) Yalancı : 11a/4.

kebab(a) Ateşte pişirilmiş et : 32b/15, 106b/1.

kelām (a) Söz, lakırdı : 6b/16, 34b/5.

kağelle (f) Baş, kafa : 59b/9, 88a/5.

kelimāt (a) Sözler, kelimeler : 32b/14.

kelime (a) Sözcük söyleme : 75b/3.

kemāle (a) En son : 26a/2.

kem Kötü : 67b/2, 72a/8.

kemlik Kötülük: 67b/2, 72a/8.

kemer (f) Bele takılan kayış, kemer : 44a/13, 82b/14, 91b/1, 92a/3, 92a/9.

kemter (f) Daha az : 89a/17.

kenar (f) Kıyı, kenar : 2a/1,2b/2, 75b/5, 77b/14, 98a/6.

kendü Kendi, kendisi: 2a/5, 2a/6, 3b/8, 3b/15, 4a/3, 9a/2, 9b/12, 11a/7, 11b/13, 11b/14, 12b/1, 12b/1,12b/12, 14a/8, 15b/8, 16b/1, 16b/13,17a/8, 19a/13, 19a/14, 19b/2,19b/10, 20a/14, 21a/14, 21a/15, 22a/5,22b/14, 23a/11, 23a/16, 24b/6, 25b/7, 25b/11, 27a/9, 27b/16, 27b/17, 29b/1, 30a/9, 31a/4, 31a/11, 31a/14, 33a/3, 33a/11, 33a/14, 37a/11, 39a/8, 41b/14, 41b/16, 42a/1, 42a/4, 43a/7, 45a/14, 45b/7, 46a/1, 46b/5, 48b/14, 48b/15, 49a/7, 50a/11, 51b/3, 51b/4, 51b/5, 51b/11, 52a/9,53a/7, 53b/3, 54a/1, 54a/2, 54a/14, 54b/11, 54b/13, 56a/4, 56a/15, 56b/1, 57a/15, 57a/16, 58a/12, 58b/1, 59b/4, 59a/6, 59a/7, 59a/14, 60b/2, 60b/4, 61a/16, 61b/15, 63a/11, 63a/15, 63b/17, 64a/14, 64b/9, 66b/16, 67a/14, 67b/1, 67b/4, 68a/7, 69a/3, 68b/6, 70a/3, 70a/1, 70a/12, 70a/16, 70a/17, 70b/17, 72b/15, 72b/17,73a/3, 73b/13, 74a/2, 74a/4, 74a/11, 74b/9, 75a/16, 75b/13, 77b/1, 78a/14, 78b/1, 79a/9, 80a/16, 80a/13, 81a/16, 82a/1,82a/6, 82a/7, 82b/9, 86a/1, 86b/16, 87a/12, 87a/15, 87b/12, 88a/3, 89b/12, 90b/3, 90b/7, 90b/12, 90b/16, 91b/11, 92a/5, 93b/4,97b/3, 98a/3, 98a/5, 99a/14, 100a/6,101a/11 , 102a/17, 103b/14, 104a/17,104b/8, 108b/3, 109a/11, 109a/13, 109b/1, 109b/5.

kendü yağında kavrul- Kıt kanā'at geçinmek : 60b/2.

kerahat (a) İstemeyerek, baskı ile yapma : 62a/11.

keramet (a) Velilerin lüzumu ânında gösterdikleri fevkalâde hal : 110a/13.

kārbān bk. kerbān .

kerbān (f) Kervan : 101a/15.

kerem (a) Cömertlik, iyilik : 5b/6, 27b/14, 50b/13, 64b/14, 77b/16, 83a/6.

kerre (a) Kez, defa : 3b/2, 44b/12, 45a/1, 45a/17, 47a/6, 47b/1,53b/13, 61a/12, 64a/15, 72a/7, 75b/12, 82a/14, 83a/9, 85b/4, 94a/3, 99a/13, 100b/16, 107b/15, 101a/11.

kes- Kesmek : 8b/13, 28b/5, 36a/6, 40b/13, 41a/3, 75b/17, 78b/9, 78b/13, 82a/8, 99b/15, 101b/6,102a/7, 102a/9, 102a/1, 103b/16.

kethüda (f) Kethüda, kâhya: 60b/13.

keyif (a) İş, mesele : 16b/16.

kezDefa, kere : 10b/11, 12a/4, 19a/12, 19a/16, 26b/6, 26b/8, 28b/14, 29b/1, 39a/8, 41b/1, 62b/13, 81a/17, 81b/17, 87b/15, 88b/4, 94a/3, 95b/15, 107b/14.

kıl- Yapmak, etmek : 10b/7, 10b/1, 23b/17, 27a/11,41b/, 51b/6, 55a/8, 55b/8,64b/11, 82b/14, 104a/17,105a/16.

Öaciz kıl-bk. Öaciz.

mey kıl- bk. mey.

kıl kıadar Çok ince olan : 14a/6.

kılıç Kılıç: 3a/5, 5a/5, 7a/4, 14a/11, 15a/17, 15b/1, 35b/13, 36a/1, 36a/4, 36a/6, 36a/7,65b/15, 66b/4, 67b/4, 68b/4, 69a/7, 78a/6, 92b/1, 93a/15, 100a/7, 105a/12.

kılıçla- Kılıçla çok sayıda insanı topluca öldürmek : 8a/2, 69a/14.

Kırımıyye Kırım şehri : 9b/2.

kırk Otuz dokuzdan sonra gelen sayı : 9b/2, 11b/2, 11b/9, 14a/2.

İçirme Kırp geçirme, dağıtma : 68a/14.

İçir- Telef etmek, öldürmek : 15b/7, 30b/15, 36a/16, 97a/17, 100b/4, 102a/6.

İçisim(a) Kısım, bölüm : 96b/9.

İçismet (a) Evlenilecek aday : 57a/15.

İçisâ (a) Hikaye : 1b/15, 2a/8, 5b/3, 9b/8, 17b/14, 40b/8, 42a/2, 48b/14, 76b/9, 81b/3, 84a/7, 85a/8, 85a/13, 98a/9, 99a/4, 99b/5, 110a/9, 110b/1, 112a/9.

İçitur İçitur Kırılma sesi : 92a/9.

İçiyâfet (a) Kılık, görünüm : 3a/2, 3a/7, 19b/8.

İçiyâm (a) Ayaklanma : 79b/5.

İçiyâmet (a) Yaygara : 25b/17, 4b/11, 46a/13, 60b/15.

İçiy- Acımamak, kötülük etmek : 21a/14, 37a/3, 37a/6, 37a/14, 41a/8.

İçiyâs (a) Karşılaştırma .

İçiyâs it- Karşılaştırmak : 25b/11, 60a/9, 65a/3, 74b/9, 82b/12, 89b/9, 90a/11, 90b/5.

İçiyet (f) Kıymetli, değerli : 26b/2, 108b/9, 108b/1.

İçiz Kız : 4b/1, 10a/5, 10a/7, 10a/8, 10a/1, 10a/11, 10a/14, 12b/9, 13a/6, 13a/8, 26a/4, 26a/6, 28a/1, 32b/1, 32b/13, 32b/15, 33a/4, 33a/7, 33b/5, 35b/8, 36a/8, 52b/9, 59b/4, 76b/7, 76b/12, 77a/2, 84b/13, 85a/3, 88a/16, 89a/6, 96b/9, 99b/12, 107a/6.

İçizdur- Kızdırmak : 59b/11.

İçizil Kızıl renk : 95a/12.

ki (f) Ki (bağlama edatı) : 1b/1, 1b/10, 1b/13, 1b/15, 2a/8, 2b/6, 3a/14, 4a/1, 4a/9, 4b/5, 5b/1, 6a/4, 8a/14, 8b/13, 9a/17, 9b/6, 9b/14, 12a/6, 12a/15, 12b/13, 13b/5, 14a/12, 14b/1, 15a/2, 15a/7, 15a/11, 15a/17, 15b/1, 16a/1, 16b/12, 17b/7, 18b/4, 19a/7, 19a/12, 19b/6, 19b/7, 19b/12, 20a/3, 20a/8, 20b/4, 21a/9, 21a/15, 21b/1, 21b/5, 21b/6, 22a/2, 22b/2, 22b/8, 23b/1, 25a/3, 25a/17, 25b/14, 25b/15, 25b/18, 26a/3, 26a/9, 26b/1, 26b/2, 26b/4, 26b/8, 26b/9, 26b/1, 26b/12, 27a/4, 27a/12, 28b/3, 28b/6, 28b/7, 29b/11, 29b/16, 30a/9, 30a/12, 31a/8, 31a/13, 31b/14, 31b/16, 32b/3, 32b/4, 32b/6, 33a/6, 33b/1, 33b/3, 33b/4, 34b/16, 35a/9, 35a/13, 35b/8, 35b/1, 36a/11, 36a/15, 36b/8, 37a/8, 37a/12, 37a/14, 37b/4, 38b/17, 39a/6, 39b/1, 40a/2, 40a/6, 41a/4, 41a/13, 42b/4, 42b/8, 44a/3, 44a/4, 44a/8, 45a/14, 46a/11, 46b/7, 46b/1, 46b/17, 47a/2, 47a/1, 47b/6, 48a/13, 48b/1, 48b/6, 49a/16, 49b/13, 49b/14, 50b/3, 51a/14, 53b/, 54a/1, 54a/4, 55a/13, 55a/15, 55b/9, 56a/16, 56b/14, 57a/4, 57a/1, 58a/1, 58b/7, 58b/8, 58b/16, 6a/4, 6a/9, 6a/17, 6b/1, 6b/4, 6b/9, 61a/5, 61a/16, 61b/3, 61b/8, 62b/3, 62b/8, 63a/16, 65b/13, 66a/1, 66a/12, 66b/8, 66b/12, 67b/1, 67b/16, 67b/17, 68a/13, 68a/14, 68b/3, 68b/4, 68b/12, 68b/13, 68b/14, 69a/5, 69b/17, 70a/9, 70a/1, 70b/13, 72a/9, 73a/17, 74b/15, 76b/1, 77b/7, 78b/3, 78b/13, 79a/7, 80a/7, 80a/8, 80b/6, 80b/12, 81a/15, 82a/6, 82a/9, 82b/8, 82b/12, 82b/15, 84a/3, 85a/15, 85b/2, 86a/6, 86a/12, 86b/2, 87a/9, 87a/13, 87b/6, 88a/2, 89a/9, 89a/11, 89a/16, 89b/2, 90a/11, 90a/14, 90a/16, 91b/8, 92a/16, 92b/15, 93b/8, 93b/11, 94a/12, 95b/13, 97b/11, 98b/17, 99a/9, 100a/14, 100b/8, 100b/16, 101a/4, 101a/12, 101a/14, 101b/1, 101b/14, 102a/5, 102a/9, 102a/1, 103b/6, 104a/1, 104a/5, 105a/15, 106a/15, 106b/2, 108a/13, 103b/15, 111a/9.

kilid Anahtar : 34b/1, 35b/17.

kilim (f) Döşeme, divan gibi yerlere serilen yün dokuma : 39a/11, 39a/13.

kim Kim (soru zamiri) : 1b/3, 1b/4, 1b/6, 1b/9, 2b/15, 2b/8, 2b/13, 3a/3, 4a/3, 4a/6, 6a/16, 7a/11, 10b/9, 11b/12, 12b/4, 19b/17, 20a/3, 21a/1, 23a/11, 25a/16, 29b/4, 30a/2, 31a/9, 32a/12, 38a/12, 38a/15, 39b/7, 39b/13, 40a/4, 40a/11, 40a/15, 41b/8, 42a/8, 46b/3, 47b/9, 48a/3, 48a/9, 48a/16, 49a/16, 51b/1, 53a/11, 55b/2, 57b/9, 58a/16, 59a/15, 61a/14, 62a/5, 66b/4, 67b/5, 69b/2, 70a/7, 71b/6, 77a/12, 77b/12, 77b/13, 80a/14, 82b/2, 86b/5, 88a/16, 88b/16, 88b/17, 90b/13, 90b/15, 91b/12, 92a/3, 93a/5, 93a/12, 93a/17, 102a/1, 103b/6, 105a/1, 107b/3, 109a/12, 109a/13, 109b/14, 111a/1.

kimesne İnsani şahıs, kişi : 111b/13.

kimi Bazısı, birtakımı : 39b/14, 74a/14, 98a/6, 106a/2.

kimsesiz Yakını olmayan : 70b/4.

kin (f) Gizli düşmanlık .

kin it- Gizli düşmanlık etmek : 54a/15.

kine Yine : 39b/6, 48b/2, 110b/12, 111b/5.

kişi İnsan, şahıs : 3b/15, 26a/9, 32a/14, 63a/14, 77b/11, 104b/1, 106a/6, 107b/5.

kitāb (a) Kitap : 32a/1, 32b/3, 33b/17, 34a/3, 34b/16, 34b/17, 35a/1, 35a/2, 35a/14, 36b/12, 111a/12.

ko-Koymak, bırakmak. : 26b/11, 35b/15, 36a/6, 36b/4, 39a/16, 45a/1, 9b/9, 29b/14, 42a/4, 42b/7, 57b/12, 61b/16, 70a/8, 77b/12, 93a/1, 105b/13.

kooca Eş, koca: 32b/15, 40a/10 ,2. Yaşlı, ihtiyar : 50a/13, 59a/14, 86b/2, 90a/17, 90b/4, 92a/1, 106a/17.

koç-Kaçmak: 37b/6.

kol Kol : 13b/13, 18a/17, 18b/1, 24b/15, 58a/12, 63b/11, 95a/9.

kol it- İşaret etmek: 1a/15, 15b/8, 18a/11, 66b/11, 66b/17.

kolay Kolay, zahmetsiz : 68b/17.

komu Bırakmak : 7a/13, 17a/6, 32a/2, 40a/17, 74a/1, 47b/1, 76b/1, 91b/9, 83a/12, 83b/14, 103b/14, 105b/13, 109a/4.

konu Komşu Yakın yerde oturan kimse : 41b/5, 62b/9.

kona Kuş, kelebek, uçak, toz vb. bir yere inmek: 76a/17.

kopar- Koparmak : 11b/12, 29b/17, 46a/14, 76b/16.

kor Koymak : 36a/12, 55a/12, 55a/13, 82a/2.

korı Korumak , kollamak: 91b/9.

korık - Korkmak : 2b/17, 10b/15, 23b/9, 25a/6, 28a/16, 34a/14, 34a/15, 35b/4, 35b/6, 45a/14, 60b/6, 60b/9, 69a/9, 70a/2, 74b/4, 78b/3, 102b/5, 105a/1.

kov- Kovmak, uzaklaştırmak: 23b/8, 27b/11.

koy- Bırakmak , terk etmek : 46a/14, 58b/11, 60b/15.

İkoyun Geviş getirenlerden, eti, sütü, yapağısı ve derisi için yetiştirilen evcil hayvan .

İkoyun gibi boğazla- Boğarak öldürmeye çalışmak : 96b/4, 99b/13, 100b/16.

İkoy- O hal üzere kalmasını sağlamak : 33b/2, 34b/1, 35b/17, 36b/9, 39a/11, 48b/16, 70a/16, 75b/4, 95a/17, 98a/5, 98a/7.

köftehor (f) Genellikle birine takılmak için söylenen sevgiyle karışık azarlama sözü:45a/9.

kök Kök, bağ : 13b/16.

köle Kul : 62b/1.

kösnük Erkek isteyen kızgının dişi: 26a/14.

kör Gözü görmeyen kimse: 12b/11, 12b/12,12b/13.

kös (a) Davul : 88a/8.

köşe (f) Yer, odanın en yukarı yeri : 22b/16.

köy (f) Yönetim durumu ve ekonomik özellikleriyle şehirden farklı yerleşim merkezi : 76a/7, 81b/1, 105a/15.

İkubad Şehriyar İran mitolojisinden bir kahramanın adı : 4a/8, 85a/9, 88b/15, 89a/6, 89a/8, 93b/2, 93b/9, 99b/8.

İkudret (a) İktidarlı, gücü yeten : 1b/6.

İkul Bende, köle : 2a/3,7a/1, 11b/7, 13a/11, 21a/7,30a/12, 33b/1, 42b/16, 52b/16, 54b/16,66a/5, 68a/12, 73b/8, 79a/3,79b/11, 81b/4, 81b/6,82a/1,83b/17, 84a/13,89b/1,89b/5, 89b/11, 89b/13, 90b/7, 94b/7, 96b/5, 103b/13, 109b/2, 111a/4.

İkumral Koyu sarı veya açık kestane rengi : 3a/6.

İkurnaz Kolay kanmayan, başkalarını kandırmasını ve ufak tefek oyunlarla amacına erişmesini beceren: 16b/2.

İkurtar- Kurtarmak : 21a/4, 23b/1, 28b/4, 36a/8, 39b/5, 41a/7, 53a/3, 56b/6, 64a/5,64a/15, 68b/6, 72a/17, 80a/12, 94a/1.

kurtuluş Kurtulma : 72b/1.

İkuru Kuru duruma gelme : 47a/8.

İkur- Bir araya gelmek , toplanmak : 16b/3, 34a/6, 35a/11, 62b/5.

İkuş Kuş: 92a/13.

İkuşan - Beline kuşak, kılıç, kemer vb. şeyler bağlamak : 12a/6.

küşe Köşe: 69b/1, 84a/8, 108b/8.

ciger- küşem Cığer köşe : 2a/6, 4a/16, 12a/1, 96a/8, 97b/3, 97b/5, 109a/2, 111b/3.

kuşluğ Kuşluk vakti, kuşluk : 4b/8.

İkuvvet (a) Güç, kudret, kuvvet : 9a/1, 82a/14,89b/16, 108b/3.

İkuvvetlu (a) Kuvvetli : 73a/17, 76a/14.

İkuyu Su katmanına varıncaya kadar derinliğine kazılan, genellikle silindir biçiminde, suyundan yararlanan çukur: 7a/3, 7a/8, 7a/11.

küfe (f) Küfe, kaba ve dayanıklı büyük sepet : 23a/2.

küffar (a) Kafirler : 47a/11, 47a/12, 48a/8, 48b/11

küfr (a) Sövüp sayma : 12a/11.

kül Yanan şeylerden artakalan toz madde : 2a/11.

külliyat (a) [eski] Bir şeyin bütünü : 110b/5.

kürk Tilki ,sansar gibi tüyleri güzel ve yumuşak olan bazı hayvanların özel bir biçimde işlenmiş derisi : 94b/17.

küşte (f) Öldürülmüş: 68b/11.

L

İayaÖİal (a) Kendinde olmayan: 2a/2,2a/13, 27a/7, 50b/17.

İaf (f) Söz : 1b/3, 12b/3.

İaÖin (a) Lanetlenmiş : 20a/6, 27a/6, 27b/12,32a/5, 37b/16, 38a/1, 47a/3, 53b/15, 55b/9, 56a/11,56a/13, 57b/16,59b/15, 62a/7, 63b/16, 64b/1, 65a/2, 66b/6, 66b/7, 69a/4, 72b/13, 73a/2, 73a/12, 74a/14, 75b/9, 76b/14, 78a/5,78a/1, 80b/8, 82b/4, 82b/7, 82b/14, 83a/1, 83a/3,83a/13, 83b/11, 84a/15, 84a/16, 84b/1, 100b/7, 102a/12, 102a/16, 104a/5, 104b/9.

İaİırdı Söz : 72b/7.

İākin (a) Ama, fakat : 49b/3, 104a/15.

İaÖl (f) Lal rengi, kırmızı : 16a/7, 68b/1.

İal Dili tutulmuş, konuşamaz duruma gelmiş, dilsiz: 55a/16.

İāyık (a) Yakışan, yaraşır : 39b/4, 44a/4, 51a/14, 57a/3, 57b/12, 72a/6, 72a/4, 91a/17, 104b/6, 108b/5, 108a/12.

İāzım (a) Gerek, gerekli.

İāzım gel- Gerekli olmak : 5b/3, 12a/11, 14a/8, 16b/17, 18b/6, 27b/2, 39a/15, 41b/5, 64b/4, 64b/1, 67b/1, 88a/2, 90a/6, 90a/8, 106b/11, 111b/4.

Lendūhā İran Şahı Nuşirevan'ın ordusundaki yer alan kahramanlardan biri : 5a/11, 7b/11, 7b/13, 7b/12, 7b/14, 7b/16, 8a/1, 8a/3, 8a/4, 8a/5, 8a/7, 8a/10, 8b/4, 9a/14, 9a/15, 85a/11, 85b/2, 85b/4, 85b/1, 85b/11, 86a/2,86b/2, 86b/5, 86b/6, 86b/16, 87a/11, 87a/17,87b/3, 87b/14, 87b/15, 88a/1,88a/16, 88b/3, 88b/2, 88b/5, 88b/7, 88b/11, 88b/12, 88b/15, 89a/4, 89a/1, 89a/13, 89b/16, 90a/1, 90a/2,

90a/15, 90a/17, 90b/4, 91a/1, 91a/7, 91a/11, 91b/3, 91b/6, 91b/1, 91b/13, 92a/1, 92a/6, 92a/12, 92a/13, 92a/15, 92a/16, 92a/17, 92b/1, 92b/3, 92b/8, 92b/10, 92b/15, 92b/17, 93a/2, 93a/6, 93a/9, 93b/1, 93b/12, 93b/13, 93b/14, 93b/15, 94a/14, 94a/17, 94b/2, 94b/3, 94b/4, 94b/8, 95a/1, 95a/2, 95a/8, 95a/9, 95a/13, 95a/17, 95b/1, 95b/4, 95b/5, 97a/6, 97a/12, 97b/7, 99b/15, 100a/1, 100a/4, 100a/5, 100a/8, 100a/16, 101b/7, 101b/12, 103a/4, 105b/4, 111b/8, 111b/11, 111b/13.

leşker (f) Asker : 91a/6.

leţafet (a) Lâtiflik, hoşluk : 1b/1.

Leyla Özel isim : 74b/15.

lezzet (a) Zevk, haz : 10b/7.

libās (a) Elbise : 3a/3, 16a/14, 25a/17, 28b/5, 29a/8, 29a/1, 64b/12, 70a/15.

liyaķat (a) Lâyık olma : 18a/6.

luţf (a) İyilik, iyi muamele .

luţf it- İyiy muamele etmek: 5b/7, 17b/4, 21a/1, 26b/12, 30b/6, 33b/9, 50b/13, 51b/1, 57b/11, 60b/7, 72a/8, 83a/6, 86a/9, 87a/8, 91a/12, 96a/8, 101b/3, 105a/13, 108b/8, 111a/1.

M

Maʕān Özel isim : 16b/15.

mābeyn (a) Ara, arası : 54b/1.

mācerā (a) Serüven, baştan geçenler : 63a/8, 76b/1, 85a/1.

maʕadā (a) Dışında, -den başka, başka : 94a/1.

mādemki (a) Mademki, değil mi ki : 41a/12, 89a/16

māder (f) Anne, ana : 11b/8, 111a/2.

maġara (a) Maġara .

maġara gibi aġzını aç- Şekil olarak aġzı büyük olmak : 88b/4.

maġlup (a) Yenik, yenilmiş : 91b/2.

maġrib (a) Batı : 10a/12.

maġrur (a) Gururlu : 29b/7.

Māhur Māh-gir Özel isim : 73b/5, 81b/8, 97b/11, 76b/6, 76a/8, 76b/11, 76b/12, 77a/1, 77a/3, 80a/14, 80a/16, 80b/1, 80b/2, 80b/5, 80b/11, 80b/17, 81b/2, 81b/7, 81b/11, 84b/7, 84b/12, 84b/16, 98a/17, 107a/6, 109a/11, 109a/15, 98a/5.

maġāl (a) Yer, mekân : 2b/6, 7a/6, 7a/9, 11b/6, 12a/9, 12b/5, 20a/9, 26a/16, 28a/2, 28a/7, 31a/9, 32b/14, 34b/2, 35a/17, 36b/16, 37a/13, 37b/7, 38b/4, 48b/3, 49b/2, 52b/5, 53a/1, 54a/1, 58a/15, 62b/8, 63b/5, 69a/11, 74a/2, 89a/8, 92a/5, 92b/6, 93b/9, 100a/1, 103a/9, 103b/15, 108a/8, 108a/15.

maĥbube (a) Sevilen, sevgili: 23b/14.

mahmūr (a) Uykü basmıŝ, ađırlaŝmıŝ göz : 25b/5.

mahmuz (a) Hamızlanmıŝ.
mahmuz it-Hamızlanmak : 13b/16,88b/1.

maĥmül (a) Hami olunmuş .
maĥmül ol- Hami olunmak : 75b/12.

māóil (a) Hevesli, istekli .
māóil ol-Hevesli olmak : 11b/3, 25b/8,29b/8,29b/16.

maķam (a) Durma yeri, yer: 18b/12, 104b/14

maķbul (a) Kabul olunmuş, alınmış : 8b/15, 55a/9, 55b/1.

maķdūr (a) Güç, kuvvet : 11b/4.

maķsūd (a) Kasdolunan, istenilen ŝey : 73a/15.

māl (a) Mal : 16a/17,18b/15,18b/17, 19a/1, 19a/2, 32b/9, 35b/1, 56b/15, 69b/4, 78b/17,
79a/1,79b/14,106b/5, 108a/9.
māldār Medrese hocası : 32b/5.

mālik (a) Sahip, sahip olan : 10a/5,10a/16, 22a/1.

maólum (a) Belli.
maólum ol-Belli olmak : 3a/14,23a/1, 34b/15, 58b/14, 61b/3, 61b/12, 68b/12, 69a/8, 90a/4,
101a/1.
maónen (a) Anlam: 64a/11, 68a/1.

mānió (a) Engel : 4b/16, 6b/16,7a/12, 7a/3, 7a/5, 13b/1, 15a/4, 15a/1, 15a/17, 48a/1, 67b/13,
67b/17, 90a/1

maóreke (a) Savaş alanı, harp meydanı : 5a/11, 8b/4,69a/11.

maórifet (a) Herkesin yapamadığı ustalık : 11b/7.

maşlahat (a) Ehemmiyetli iş : 22a/6, 55b/1, 56a/16.

maşlahat-güzār (a) Elçi namına iŝleri takiple vazifeli kimse: 22a/8.

maóŝuķa (a) Sevilen (kız, kadın) : 28a/1.

māóŝuķluk Sevilme hali : 62b/1.

matem (a) Yas : 4a/1, 4a/11, 39b/11, 43b/15.

matem it- Yas tutmak : 4a/1, 4a/11, 39b/11, 43b/15.

mātem -zāde (a) Mātem tutan kişi : 43b/1.

maólaó (a) Tulü' edecek, doğacak yer .

maólaóol- Dođmak : 52b/7.

māzī (a) Geçmiş zaman : 1b/8.

mažlūm (a) Zulüm görmüş : 63b/11.

meʿāl (a) Mânâ, kavram, mefhum.
meʿāl it- Mânâ vermek : 42a/15.

mecāl (a) Güç, kuvvet : 41b/17.

mecālî Güçlü, kuvvetli : 41b/17.

mecāzī (a) Mecaz ile ilgili , mecaz yolu ile kullanılan : 25b/5.

meclis (a) Toplanma, sohbet ve eğlence toplantısı: 16b/3, 32b/3,34a/5,35a/11, 35a/12,62b/5, 65b/5, 65b/8, 66a/8, 66b/2,75a/8, 75a/9.

mecmūʿa (a) Seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap : 33b/12.

Mecnūn Leylâ ile Mecnūn hikâyesinin erkek kahramanı : 71b/16, 74b/15.

mecruḥ (a) Yaralı .

mecruḥ eyle- Yaralı olmak : 45a/12.

Medāyin (a) Eski İran'da Dicle civarında yedi şehrin adı olup İslam fetihleri sırasında başkenti teşkil eder : 96a/3, 96a/4.

medara (f) Kötü, utanılacak bir duruma düşürme : 101a/4.

meded (a) Yardım, imdat: 8b/11, 40a/17, 59b/5, 74b/16, 76b/3, 77a/2, 78a/12, 78b/7, 108a/14.

medḥ (a) Bir kimse veya bir şeyin iyilikleri.

medḥ it- Bir kimse veya bir şeyin iyiliklerini söylemek : 19a/11, 65b/3, 90b/1, 91a/2, 91a/4.

mefhūm (a) Bir sözün veya kelimenin taşıdığı, ifade ettiği mana .

mefhūm ol- Bir sözün veya kelimenin taşıdığı, ifade ettiği manayı kavramak : 23a/1.

meger (f) Ancak, yalnız : 2a/17, 6a/3, 7b/11, 10a/3, 11b/2, 12a/1, 13a/1, 16a/11, 16b/12, 17b/13, 18a/1, 21b/14, 24a/4, 25b/6, 26b/1, 29b/15, 32b/3, 35b/1, 38a/6, 46b/12, 49b/13, 53a/15, 54a/8, 55b/9, 57a/13, 58b/17, 62b/3, 63b/13, 64a/1, 67a/7, 67a/16, 67b/9, 68b/13, 70b/13, 76a/6, 76a/14, 76b/6, 80a/14, 88a/1, 90b/17, 91a/17, 99b/15, 16a/5,11a/7.

meh (f) Ay : 97b/14, 97b/16.

mehbub -ı zaman Zamanın ayı :25a/14.

mekān (a) Yer : 8a/9,19b/4, 22b/16, 38a/9, 50b/1, 57b/15.

mekkare Hileci : 19a/8, 19b/7, 22a/17, 23b/3, 24b/3, 27a/1, 27a/5, 28a/9, 28a/14, 29a/8, 32a/12, 35b/8, 36b/3, 36b/6, 37a/6, 37b/16, 38a/11, 48b/14, 51a/3, 51a/13, 51b/1, 51b/3, 51b/17, 52b/8, 69b/16, 70b/1,71a/16, 79b/1, 84a/5, 84a/11, 100a/2.

Mekke -i Mükerrerme (a) Arabistan'da Hz. Muhammet'in doğduğu ve içinde Müslümanların kiblesi olan Kabe'nin bulunduğu şehrin adı : 85a/7, 85b/8, 97b/5, 97b/1, 105b/6, 105b/8, 105b/9, 105b/15, 110b/8, 111a/6, 111b/7, 111b/8.

mekr -i zenān Kötü kadın : 33b/15, 33b/16, 33b/17, 34a/2, 34b/16, 34b/17, 35a/2, 35a/14, 36b/14, 53b/11, 54a/4, 58a/1.

mela'în (a) Lanetlenmiş kimseler: 48a/6.

melâmet (a) Ayıplama, kınama: 24a/9.

Melik -i Kāsım İslam ordusunda yer alan bir kahramanın adı : 2a/1,7a/16, 7a/17, 7b/1, 7b/6, 8b/1, 9a/4, 9a/5, 9a/8, 38b/14, 57b/1, 98a/11, 98a/13, 98b/3, 98b/4, 98b/7, 98b/12, 99a/1,99b/8, 103b/4, 103b/5,111b/3, 112a/6.

melâl (a) Üzgün : 9b/15, 60a/2, 60a/4.

mel'ûn (a) Lanetlenmiş : 8a/13, 19a/8, 19b/15, 24a/17, 26a/12, 26a/13, 27a/3, 27a/8, 28a/4, 28a/5, 29b/2, 29b/3, 29b/11, 31b/3, 31b/1, 36b/16, 37b/1, 37b/17, 38a/6, 42a/3, 51b/13, 52b/6, 53a/5, 53b/7, 53b/16, 54a/2, 54b/7, 54b/1, 60b/13, 67a/16, 67b/14, 70a/7, 7a/16, 71a/8, 71a/14, 71a/17,72a/15, 73a/7, 74a/15, 74b/16, 76b/17, 78b/1, 78b/6, 78b/9, 79b/1, 79b/3, 79b/8, 79b/14, 80a/1, 81a/6, 82a/5, 82a/9, 82b/7, 83b/12, 99a/16, 99b/2, 101b/15, 104a/8, 104b/2.

memleket (a) Ülke : 8a/7.

-mend (f) -li : 29b/2, 41b/9.

men'û (a) Engelleme .

men'û eyle-Engellemek : 7a/1,14a/11.

menkûş (a) Nakış, işleme : 89b/6,89b/7.

menzîl (a) Mesafe :10b/2.

mercâ (a) Ümit edilmiş, rica olunan: 26b/12.

merd (f) Yiğit, mert: 5a/3, 65b/14, 107b/5.

merd -i güzün Seçilmiş yiğit : 41a/9.

merdüm (f) Adam : 27a/15.

merhâba (a) Selamlaşma sözü, merhaba: 66a/6.

merhâmet (a) Acıma : 49a/17, 71b/7, 72a/3, 83a/8, 107b/4.

merhâmet it-Acımak : 49a/17, 71b/7, 72a/3, 83a/8, 107b/4.

merhem (a) İlaç : 40b/4, 40b/6, 77a/9.

merkez (a) Merkez : 88a/13, 91a/6.

mertebe (a) Derece, mevki : 23a/1, 24a/1, 25a/11, 27a/11,45a/1, 45a/2, 90a/5, 90b/15, 92a/7, 106b/6,107a/16.

mes (f) Sarhoş ,mest: 66a/13.

meşâ'în (a) Lekeler, ayıplar : 18a/11.

meşâlih (a) İşler : 45a/2.

mesele (a) Sorulup karşıdığı istenen şey ,soru : 34b/6.

mesrūr (a) Sevinç , mutlu olma : 11a/3,20b/8.

mesrūr eyle- Mutlu olmak : 11a/3, 20b/8.

mest bk. mes

mest (f) Kendinden geçme : 62b/13, 66a/12, 66b/8, 67a/8,100a/5, 109a/12.

mest ol-Kendinden geçmek : 62b/13, 66a/12, 66b/8, 67a/8,100a/5, 109a/12.

mestane Mest olup kendinden geçmişçesine : 24b/1, 24b/4, 25a/4, 25b/19, 64b/15, 67a/4, 67a/5.

mestüre (a) Setrolunmuş, örtülü : 63b/14.

meşale (a) Ucunda alev halinde yanan bir madde bulunan ,aydınlatmaya yarayan : 17b/16.

meşğül (a) Bir işle uğraşan .

meşğül ol- Bir işle uğraşmak: 10a/2, 12a/14, 14b/11, 19a/5, 24a/16, 41b/9, 73a/16, 77a/11, 78a/4, 85a/5, 101a/14.

meşhür (a) Ünlü, şöhretli .

meşhür ol- Ünlü, şöhretli olmak : 11a/8, 29b/11, 39b/16, 61a/4.

meşrep (a) Davranış biçimi : 86a/8.

meşur (a) Şöhreti yayılmış : 80b/12.

metaÖ (a) Mal, eşya : 18a/2, 18a/5, 18a/7,18a/8,18a/12, 18a/13, 101a/8.

metanet (a) Metinlik, sağlamlık: 84a/16.

metanet it- Metin olmak : 84a/16.

Mevla (a) Allâh: 19a/8.

meydân (a) Alan, meydan: 12b/4, 12b/6, 12b/1, 13a/4, 13b/17,14a/1, 14a/8, 14a/15, 14b/4, 14b/1, 15a/4, 19a/9,21b/6, 21b/7, 21b/13, 45b/11, 63a/14,88a/13, 88a/15, 88b/1, 88b/3, 88b/11, 91a/6, 91a/8, 98b/6, 104a/11, 107b/5.

mey (f) İçki, şarap : 88b/12.

mey kıl- İçki, şarap içmek : 88b/12.

meyl (a) Sevme : 20a/2, 20a/17, 25b/15, 26b/7, 26b/9, 49a/11, 72b/4, 75a/2.

meyve (f) Meyve : 37a/1.

mi, mi Soru edatı : 3a/3, 3a/11, 4b/15, 4b/16, 6a/8, 6a/1, 6a/16, 6b/1, 6b/9, 7b/3, 10a/11, 13a/8, 14b/15, 19b/1, 2b/8, 21b/8, 25b/8, 26b/1,26b/2, 27a/11, 30b/4, 31a/7, 33b/6, 33b/17, 34b/6, 34b/12, 34b/17,35b/11, 38b/12, 41a/8, 42a/5, 42a/8, 44a/1, 44a/11, 47b/3, 48b/17,49a/1, 50b/14, 51a/4, 51b/1, 51b/8, 51b/15, 53a/4, 60a/14, 60a/16, 60b/5, 61a/16, 62a/16, 65b/5, 65b/9, 67a/5, 67a/17, 67b/8, 70b/13, 76b/2, 78b/7, 79b/2, 80b/4, 82a/12,82b/11, 85b/4,86a/17, 88b/8,89b/9,91a/15, 91b/6, 92b/3, 94a/13, 100b/6, 101a/1, 102b/17, 105a/5, 107b/1.

muḥâsara (a) Kuşatma, etrafını çevirme .

muḥâsara it- Kuşatmak, etrafını çevirmek :7b/9.

Mısır (a) Mısır şehri :13a/11.

miftâh (a) Anahtar : 36a/17, 36b/1, 36b/3.

mi^ḳḍār (a) Miktar : 2a/13, 5b/14, 16b/4, 36b/5, 45b/2, 64b/1, 66a/16, 72a/16, 78b/11, 79a/1, 88a/3, 90a/4, 91b/8, 92b/2.

minnet (a) Minnet altında bulunan : 69b/8.

minvāl (a) Tarz, yol : 59b/7, 70b/13, 80a/11, 86a/15.

miriye Hükümetin, hazinenin malı olan : 69b/5.

miṣāl (a) Benzer, gibi : 13b/17, 15a/9, 15b/6, 19b/6, 61a/5, 66b/16.

miṣli (a) Misil ile ilgili : 32b/7.

miyan (f) Orta : 44a/13, 88b/11.

mu^ḳāvenet (a) Yardımlar, yardım etme .

mu^ḳāvenet it- Yardım etmek, yardımcı olmak : 78b/14.

mu^ḳāvin (a) Yardımcı .

mu^ḳāvin ol- Yardımcı olmak : 55b/5.

mü^ḳdārā (f) Yüze gülme, dost gibi görünme.

mü^ḳdārā it- Yüze gülmek, dost gibi görünmek : 15a/17.

mu^ḥabbet (a) Sevgi : 32a/6, 32a/16, 32a/17, 4b/16, 56b/9, 57a/5, 57b/13, 58b/5, 65b/7, 66a/1, 68b/14, 74b/15.

mu^ḥabbet it- Sevgi göstermek : 8b/17, 9a/5, 9a/6, 9a/11, 17b/3, 20a/6, 21a/17, 23b/15, 25b/16, 26a/12, 27b/12, 29a/6, 29a/7, 33a/5, 33a/16, 33b/8, 37a/8, 50a/12, 54a/7, 54a/12, 54b/3, 54b/4, 54b/6, 55a/8, 56b/1, 58a/5, 58b/1, 58b/16, 64a/17, 65b/1, 65b/16, 71b/7, 87a/12, 96a/1, 96b/16.

mu^ḥabbet-name (f) Aşk mektubu : 9a/14, 17a/17.

mu^ḥaddiṣān (a) Hadisçiler, hadis bilginleri : 1b/13.

mu^ḥālefet (a) Aykırılık, zıtlık : 9a/12, 18a/14, 59b/8, 74b/4, 79b/8.

mu^ḥalif (a) Aykırılık gösterenler .

mu^ḥalif ol- Aykırılık göstermek : 8a/12.

mu^ḥālefet (a) Bir tutuma, bir görüşe, bir davranışa karşı olma durumu .

mu^ḥālefet it- Bir tutuma, bir görüşe, bir davranışa karşı olmak : 74b/4, 78b/15.

ḥz. Muḥammed (a. s) (a) Bir çok defalar hamd ü sena olunmuş, tekrar tekrar övülmüş mânâsına gelen bu kelime, Peygamberimizin adıdır : 1b/14.

muḥkem (a) Tahkim edilmiş, sağlam kılınmış : 69b/3.

Muḥsin Özel isim : 2a/3, 2a/4, 9a/17, 9b/5, 9b/17, 10b/17, 11a/2, 11a/4, 11a/15, 11b/2, 11b/7, 12a/2, 12a/9, 12a/17, 14b/5, 14b/7, 16a/3, 16a/7, 16a/13, 16b/7, 17a/3, 17b/16, 18b/1, 21b/17, 29b/13, 30a/4, 30b/9, 30b/17, 31a/12, 39b/7, 39b/1, 39b/11, 39b/13, 40a/14, 40b/1, 46b/7, 47a/1, 48b/2, 48b/7, 49a/2, 49a/6, 49b/16, 50a/3, 50a/5, 50a/1, 52a/11, 52a/14, 59b/3, 62a/2, 64a/11, 64a/17, 64b/2, 65a/8, 65a/9, 68a/1, 68a/15, 69a/12, 69a/15, 69a/16, 69b/2, 69b/4, 69b/13, 69b/14, 69b/17, 71a/5, 71a/6, 72b/5, 72b/11, 72b/12, 72b/14, 73a/5, 76b/13, 79b/1, 79b/13, 80a/12, 80a/14, 80b/15,

80b/17,81a/13, 81b/12, 84b/3, 84b/9,107a/3, 109b/4, 109b/8, 109b/1, 110a/5,110a/6, 110a/9, 110a/1, 101a/11.

muhtaşırca Kısaca, kısaltılmış olarak : 84b/17.

muhterem (a) İhtiram olunmuş sayıdeğer .

muhterem ol- İhtiram olunmuş sayıdeğer olmak : 2b/11.

mukabil (a) Karşı, karşıda bulunan.

mukabil ol- Karşı, karşıda bulunmak : 12b/3, 13a/4,14a/5, 14a/1, 14b/13, 14b/14, 88b/11, 90b/16, 91a/8.

mukaddem (a) Zaman bakımından daha eski olan : 54a/8.

mukadder (a) Takdir olunmuş, kıymeti biçilmiş : 121b/12.

mukafat (a) Ödül : 57a/1.

mukafat it- Ödül vermek : 57a/1.

mukayyed (a) Bir işe önem verip bakan : 22b/6, 41b/4.

mukayyed ol-Bir işe önem verip bakmak : 22b/6, 41b/4.

mulayim (a) Yumuşak: 99a/11.

mum (f) Aydınlatma için kullanılan ve bir fitilin etrafına erimiş iç yağ veya bal mumu dondurularak yapılmış ışık aracı : 25a/13.

munadi (a) Tellal, çığırtnkan : 10b/8.

muntazir (a) Bekleyen, gözleyen : 37b/14, 99a/3, 105b/17.

muntazir ol-Beklemek , gözlemek : 37b/14, 99a/3, 105b/17.

murad (a) İstek, arzu : 13a/11, 14a/16, 14b/17, 19a/2,25a/11, 25b/3,22b/1, 31b/15, 32a/5, 33a/8, 33b/1, 36a/15, 37a/15, 38a/2, 57a/1, 62a/1, 62b/4, 64a/2, 68b/15, 75a/1, 82b/11, 83a/8, 85a/2, 89b/13, 91b/1, 95b/2,99a/17,103a/9.

murdar (f) Mundar, kirli, pis : 27a/13.

muşahib (a) Biriyle sohbette bulunan : 64a/16, 65a/7, 66a/11.

mustagrafik (a) Batmış : 6b/1, 46a/1, 81b/1, 82a/16, 88a/11.

mustahaik (a) Hak etmiş, hak kazanmış : 6b/15.

muti' (a) İtaatli, terbiyeli : 9a/2.

muvafilek (a) Uygun, yerinde: 2a/7, 8a/11.

Muzaffer -Ahen Kaba Özel isim : 2a/17, 2b/14, 6b/4, 88b/9, 99b/9, 2b/7, 2b/14, 6b/5, 15b/5.

Muzaffer Özel isim : 2b/7, 20a/17, 30a/4, 30a/8, 30a/10, 30a/15, 30b/2, 30b/12, 40a/4, 40a/7, 40a/8, 40b/4, 50a/7, 50b/5, 50b/11, 50b/12, 60a/2, 60a/6, 60a/17, 60b/14, 70a/3 60a/3, 60b/4, 60b/8, 70a/1, 70a/5, 70a/9, 85a/9, 85b/15, 86a/1, 86a/3, 86a/4, 86a/5, 86a/14, 86b/15, 87a/1, 87a/1, 88b/2, 88b/9, 88b/13, 88b/17, 89a/8, 89b/7, 89b/16, 89b/17, 90a/2, 90a/13, 90b/2, 91a/1, 91a/7, 91a/9, 91b/2,

91b/11, 91b/12, 91b/14, 92a/2, 92a/5, 92a/1, 92a/15, 92b/5, 92b/8, 92b/1, 92b/11, 92b/15, 92b/16, 92b/17, 93a/1, 93a/13, 93a/16, 93b/2, 93b/4, 93b/6, 94b/4, 95a/18, 97a/6, 97b/5, 97b/8, 99b/9, 99b/1, 99b/17, 100a/2, 100a/4, 100a/5, 100a/6, 100a/7, 100a/17, 101b/7, 101b/12, 103a/5, 105b/5, 111b/9, 111b/11.

mü'min (a) İnanan, iman eden: 1b/14.

mübârek (a) Hayırlı, uğurlu : 18a/6, 17a/12, 18b/12, 111a/7.

mübârek ol- Hayırlı olmak, kutlu olmak: 18a/6, 17a/12, 18b/12, 111a/7.

mübtela (a) Düşkün [fena şeylere] :63a/3.

mübtela ol- Düşkün olmak : 63a/3.

müferreḥ (a) Ferahlanmış : 24a/13.

müheyyā (f) Hazır, hazırlanmış : 97b/11.

mühür (a) Mühür, hatem : 22a/4, 55b/9, 56a/9, 59b/3, 59b/12, 61b/15, 62a/2, 98b/11.

müjde (f) Sevinç haberi, müjde : 2a/10, 39b/1, 48b/6, 49a/3, 101b/1, 101a/5, 111b/9.

müjde eyle- Müjdelemek:2a/10, 39b/1, 48b/6, 49a/3, 101b/1, 101a/5, 111b/9.

mükedder (a) Keder , üzüntü : 29a/1.

mülâkāt (a) Kavuşma, buluşma : 111a/3

mülâkāt ol-Kavuşmak , birleşmek: 111a/3.

mülk Mal, mülk sahibi olan kimseler : 6b/9.

mümkün (a) Mümkün, olası : 23b/2, 31b/1.

münāfiḳ (a) Nifak sokan: 66a/9, 68b/13.

münāfiḳane ol- Nifak sokmak : 66a/9.

münasib (a) Uygun, yerinde: 11b/12, 32b/2, 63a/11.

münevver (a) Aydınlık, ışıklı.

münevver ol-Aydınlık, ışık saçmak : 88a/6.

mürüvvet (a) Cömertlik, iyiliksever .

mürüvvet it- İyiliksever olmak : 21a/1, 22a/3.

müsāvi (a) Eşit, denk .

müsāvi ol- Eşit, denk olmak : 62b/9.

müslümān (a) İslam dininden olan.

müslümān ol- İslam dininden olmak: 73a/9, 83b/5, 87b/16.

müstevlî (a) İstilâ eden, ele geçiren .

müstevlî ol- İstilâ etmek , ele geçirmek : 46b/9.

müşāhede (a) Bir şeyi gözle görme .

müşāhede eyle- Bir şeyi gözle görmek : 26a/2.

müşāvere (a) Danışma .
müşāvere it- Danışmak : 44a/2.

müşerref (a) Şeref kazanmış : 4b/6, 17b/5, 111b/5.

müşğul (a) Zorluk, güçlük .
müşğul ol-Zorluk, güçlük durumunda olmak : 78a/8, 78b/4.

müşğul bk. müşkil .

müşkil (a) Zorluk, güçlük: 27b/15, 38b/8, 98b/1.

müte'allik (a) ilgili ,ilişkin : 18b/12.

müyesser (a) Kolay olan .
müyesser ol- Kolay olmak : 2a/16, 33b/1, 25b/6, 95b/4,

N

nā- (f) Olumsuzluk eki: 13b/9.

nā -bekār (f-a) Hayırsız, yaramaz : 28b/3, 37b/4, 52a/3, 62b/3, 6b/11, 8b/12, 13a/5, 13a/9, 14b/13, 23a/13, 23b/1, 26b/7, 29b/15, 3b/6, 32a/1, 39a/1, 39b/4, 54a/16, 55a/9, 58a/16, 87b/16, 89a/15, 89b/9, 14b/3, 28a/1, 14a/3, 3b/16, 53a/1, 58b/7, 66b/4, 36b/17, 55a/2, 44a/5, 47b/1, 64a/5n. 15a/8, 31a/7, 31b/6, 31b/8, 31b/1, 31b/11, 42b/5, 47b/13, 53b/3, 54a/5, 54b/17, 55a/12, 55a/15, 55a/17, 55b/6, 56b/2, 56b/3, 59a/16, 6a/15, 62a/8, 66b/5, 66b/11, 67b/11, 68a/4, 68a/5, 75a/3, 78a/17, 82a/13, 13b/8s 53a/17, 58a/17, 75b/15, 82a/8, 15a/2, 67b/7, 93a/1.

nā-çār (f) Çaresi olmayan ,çaresiz: 37b/2, 57a/8, 63b/6, 70a/6, 94b/17, 102a/15 , 111a/1.

nā-hāk (f) Haksız : 42b/12.

nā-halef Sonu olmayan: 87a/9.

nāmdār (f) Ünlü ,namlı : 9a/6, 41a/4, 44b/1.

nā-murdār Pislik olmayan : 27a/15.

nādīm (a) Nedamet duyan, pişman olan: 43a/15.

nādīm ol-Nedamet duymak, pişman olmak: 43a/15.

nāgāh (f) Ansızın, birdenbire : 6a/2, 45a/3, 54b/8, 59a/9, 67a/8, 69a/11, 92b/6.

nākılān (a, f) Nakledenler, rivayet edenler: 1b/12.

nākıl (a) Anlatma : 83b/12, 111b/12.

nākıl eyle- Anlatmak : 83b/12, 111b/12.

nāle (f) İnleme : 29a/17.
nāle it- İnlemek : 29a/17

na'olin (f) İnleme :37b/3.

nām (a) Ad, ün : 10a/9, 12b/6, 19a/1, 37a/17, 53a/5, 76b/7, 82b/13, 89a/6, 95b/13, 18b/7, 59b/4, 65b/2, 88a/16, 99b/14, 105a/9, 107a/4.

nāmdār (f) Namlı, ünlü: 2b/15, 38b/3, 47a/2.

nāme (f) Mektup: 17b/2, 17b/4, 17b/9, 17b/11, 22b/7, 44a/2, 44a/14, 55b/9, 55b/12, 56a/2, 56a/11, 58b/1, 59a/11, 59b/1, 59b/11, 62a/2, 72a/11, 72b/6, 72b/9, 72b/11, 72b/12, 85b/15, 86a/2, 86a/5, 86a/6, 86a/15, 96a/6, 96a/7, 97a/1, 98b/7, 98b/1, 98b/13, 98b/16.

nāme yaz - Mektup yazmak : 54b/14, 58a/3, 58a/9, 59a/1, 59b/7, 61b/15, 62a/5, 62a/1, 62a/15, 71a/1, 71a/13, 71a/15, 85b/14, 87a/1, 87a/1, 96a/1, 96a/3, 96b/16, 98b/4, 98b/9.

namus (a) Haya, iffet : 89b/1.

nāne (a) Yemek : 51b/7, 61a/8.

nār (a) Cehennem : 99b/6, 13b/13.

nār -ı nur Nurun ateşi : 99b/6, 103b/13.

na'ōra (a) Nara, haykırma: 6a/1, 6b/5, 12b/7, 14b/1, 14b/2, 14b/12, 46b/16, 46b/17, 47b/12, 48a/4, 48a/1, 66b/2, 66b/10, 67a/15, 68a/6, 69a/9, 82b/2, 82b/5, 88b/5.

na'ōra -ı sehm-nāk Dehşet verici şekilde haykırma: 14b/1.

na'sıl Nasıl, ne şekilde: 3a/13, 3a/12, 4a/1, 51b/17, 80b/6, 108a/4, 108a/14.

naşīp (a) Pay, hisse.

naşīp it-Pay, hisse sahibi olmak : 13a/7, 25b/5, 111b/5.

nātuvañ (f) Zayıf, kuvvetsiz: 21a/2.

nažar (a) Bakış, bakma.

nažar it-Bakmak: 11b/9, 23b/2, 23b/3, 25a/10, 25a/14, 25b/1, 32a/1, 33a/3, 35a/13, 40a/14, 41b/14, 48b/1, 49a/16, 59a/13, 72b/12, 72b/15, 76b/8, 88a/15, 88b/13.

nāzenīn (f) Nazlı, zarif: 22a/1, 25b/2, 25b/6, 26a/17, 26b/6, 32b/6, 43a/15, 58b/15.

nažm (a) Dizme, düzenleme : 77b/3.

nāz (f) Kendini beğendirmek için takınılan durum : 19b/5.

ne Ne, hangi şey : 1b/11, 2b/13, 3a/2, 3a/3, 3a/11, 3b/11, 4a/11, 4b/8, 4b/13, 6a/12, 6b/8, 6b/11, 8a/6, 10a/1, 11a/13, 12a/11, 12a/12, 13a/7, 14b/3, 15a/2, 15b/13, 17a/16, 18b/5, 19a/15, 19a/17, 20a/13, 20b/8, 21a/12, 22a/15, 22b/9, 22b/1, 23b/4, 23b/7, 25a/11, 25b/3, 26a/5, 26b/1, 26b/9, 26b/15, 27a/12, 27a/13, 27b/3, 27b/4, 27b/15, 27b/16, 28a/3, 28a/7, 28b/9, 29a/13, 29b/13, 30a/3, 30b/6, 31a/4, 31a/8, 32a/8, 32a/15, 32b/1, 33b/9, 33b/12, 33b/13, 34a/1, 34a/14, 34b/12, 37a/13, 38a/8, 39a/15, 40a/3, 40b/2, 41b/5, 42a/7, 42b/4, 42b/10, 43b/1, 43b/2, 44b/13, 44b/17, 45a/11, 45a/12, 47b/13, 49b/8, 50a/8, 52a/3, 52a/15, 52b/4, 53a/9, 55a/12, 55b/1, 56b/4, 58b/7, 58b/16, 59a/14, 60a/13, 60b/12, 61a/2, 61a/7, 61a/14, 61b/6, 62a/1, 62a/2, 62b/3, 62b/15, 63a/13, 65a/1, 65b/1, 65b/1, 67a/13, 70b/7, 71a/14, 72a/1, 74a/2, 74b/6, 74b/7, 76a/1, 76b/16, 77a/5, 77b/9,

78a/13, 78b/3, 78b/8, 78b/17, 79a/7, 79a/16, 79a/17, 79b/4, 80a/17, 82a/9, 82a/11, 82b/8, 83a/13, 83b/13, 84a/7, 84b/1, 84b/5, 84b/6, 87b/9, 89a/1, 90b/6, 90b/11, 91a/9, 93a/1, 94b/1, 94b/14, 96a/11, 96b/15, 97a/5, 97a/16, 97b/3, 98b/9, 98b/15, 99a/17, 99b/2, 100a/14, 101a/5, 101a/1, 101b/3, 102b/7, 104a/3, 105b/16, 106a/13, 106b/11, 107b/12, 109b/1, 111a/1, 111a/8, 111a/9, 112a/1.

Nebî (a) Kendisine kitap indirilmemiş olan ve daha önceki şeriatı tebliğ eden peygamber: 3a/17.

nedamet (a) Pişmanlık : 9b/16, 41a/3b/5.

neden Bir olayı doğuran başka bir olayı sormak için kullanılan bir söz :4a/2, 9a/6, 9a/8.

nedür Soru ifadesi: 11a/3, 13a/5,14b/13, 14b/17, 17a/10, 17a/11, 18a/15, 24a/8, 25b/3, 28b/16, 34b/6, 45a/5, 60a/2, 61a/2, 61b/15, 61b/16, 63b/15, 67a/3, 68b/8, 72b/9, 73b/11, 74b/17, 75b/8,85b/2, 89a/15, 92b/14,95a/5, 107a/2, 108a/11, 108b/5, 109a/11 .

nefes (a) Soluk, nefes : 4a/7.

nefîh (a) Üfürük, nefes üfürme : 1b/8.

nefîh -i sūr Suru üfleme : 1b/8.

nefs (a) Nefis, dünyevi istekler: 23b/3.

Neheng Özel isim : 16a/6.

nemek (f) Tuz : 61a/8.

nerdüban (f) Merdiven kelimesinin eski metinlerde rastlanan asıl şekli: 24b/9.

nerre Nere, ne yer : 67a/7, 81a/12, 12a/15, 32a/9, 43b/1, 90b/17, 93b/17, 17a/8,12b/9.

nerm (f) Yumuşak.

nerm ol- Yumuşak olmak : 65a/16.

neseb (a) Nesil, soy : 29b/1.

nesisin Hangi soya ait olduğunu ifade etme : 4a/6, 88b/16.

nesli (a) Nesil, kuşak: 11a/12.

nesne Şey, nesne : 33b/14, 47a/8, 58a/4, 71b/8, 74a/3, 76a/17, 95a/5.

neşœe (a) Keyif ,neşe : 16b/4.

neşœe -dār Neşeli , keyifli : 16b/4.

neşter (f) Hekim bıçağı : 95a/8, 95a/9.

netice (a) Sonuç, son: 42b/8.

Nev -civān Özel isim: 2b/17, 14b/6, 20b/11, 33a/4, 33a/17,33b/7, 33b/11b , 44b/1, 93a/7, 93b/16, 103b/4.

Nevruz Bānū Özel isim :76b/7, 76b/8, 107a/7.

n'eyle- Neylemek,ne yapmak : 6b/7,9b/1, 12b/15, 19a/3, 28b/11, 31a/12, 32a/13, 32b/1, 34a/17, 34b/7, 35b/12, 36b/6, 37a/8, 51a/16, 52a/7, 53b/16, 54b/2, 61a/4, 28a/16, 31a/17,67a/4, 73a/11,

73b/7,63b/15, 74a/9, 78b/17, 80a/1, 84a/17, 87b/16, 93a/6, 93a/1, 94a/6,94a/15, 94b/1, 95a/11, 95b/6,106a/1, 109a/6, 109b/11, 111a/9.

nıfı (a) Yarım, yarı: 75a/8.

nice Nasıl, ne kadar : 2b/9, 2b/1, 3b/7, 7b/2, 10a/6, 11a/5, 12a/16, 14a/4, 16b/11, 17a/1, 19b/11, 20b/4, 21b/11, 26b/1, 27a/2, 30b/2, 31a/1, 34a/12, 36a/15, 37b/14, 38b/5, 39b/2, 42b/9, 44a/7, 44b/7, 44b/8, 46a/15, 46a/16, 47a/9,48b/5, 48b/17, 49b/7, 50a/17, 50b/2, 50b/4, 52a/9, 54a/17, 58a/6, 58b/6, 58b/8, 60a/3, 61a/4, 63a/6, 63a/7, 63b/12, 63b/14, 64a/8, 65a/1, 65a/7, 66a/5, 68a/11, 69a/1, 69a/13, 70a/3, 70a/9, 72b/4, 74a/12, 76b/12, 83b/15, 86a/14, 87b/4, 89b/5, 90a/15, 90b/7, 90b/9, 92a/6, 94b/2, 95b/16, 21a/3, 109a/7, 110a/8.

niçün Niçin, neden:6b/6, 27a/16, 29a/2, 29a/17, 33b/6, 34a/14, 34b/12, 35b/17, 56b/12, 67a/2, 87b/6, 91a/13, 93b/14, 94a/13, 101b/17, 103a/13, 107a/16, 107b/6, 112a/4.

nidā (a) Çağırma, seslenme.

nidā it-Çağırma, seslenmek: 10b/8, 69b/2, 79a/14, 88a/4.

Nigar Özel isim : 24b/15, 25b/7, 29a/1, 33a/14,33a/16, 33a/17, 33b/1, 33b/3, 33b/5, 33b/7, 33b/11, 33b/14, 33b/17, 34a/2, 34a/9, 34a/1, 34a/14, 34a/17, 34b/3, 34b/5, 34b/9, 34b/13, 35a/3, 35a/9, 35b/14, 36a/5, 36a/16, 36b/1, 36b/7, 37a/5, 37b/3, 38b/5, 38b/7, 58b/12, 59a/15, 60a/1, 74b/8, 78a/7,78a/13.

nigar -ı nazenin (f) Nazlı sevgili : 26b/6.

nihayet (a) Son, sonunda: 18b/6, 56a/7, 57a/5, 111b/4.

niķab (a) Örtü, yüz örtüsü .

niķab-ı hicap Utanma örtüsü: 32b/11, 108b/12.

nikah (a) Evlenme, nikah : 73a/14, 85a/1.

nikahsuz Evlenme akdi olmayan kişi: 26a/1.

niomet (a) Ekmek, yiyecek : 51b/7,52a/13.

nitekim Nasıl ki, nitekim: 11a/2.

niyāz (f) Yalvarma, yakarma .

niyāz ol- Yalvarmak, yakarmak : 17b/7, 50b/16, 83b/6.

niyet (a) Niyet : 44a/13, 63b/8.

niyet eyle- Niyet etmek : 44a/13, 63b/8.

nize (f) Süngü, mızrak: 12a/8, 15a/3.

nohud (f) Bol nişastalı bitki ,nohut : 17a/12.

noķta (a) İz ,işaret : 14a/9.

n'ola Ne olur, ne çıkar: 22b/12, 24a/12, 45b/5, 56a/4, 57b/7, 60a/2, 5b/9, 16b/16, 28b/11, 52b/2, 65a/4, 68b/8, 73b/12, 75a/5, 79a/2, 97a/11,16b/1, 111b/6,69b/7, 70b/8, 77a/6, 84b/16, 85b/5,95b/17,96a/14,111b/2.

nöbet (a) Nöbet, sıra : 91b/11.

nūr (a) Işık, aydınlık : 4a/6, 5a/7, 5b/9, 11a/5, 16a/9, 5a/7, 68b/8, 72b/9, 84b/5, 9b/17, 93a/14, 93b/3, 95b/5, 99b/6, 103b/13, 101b/9, 111b/1.

nūş (f) İçme : 32b/12, 34a/6, 45b/5, 66a/12, 95b/1, 101a/14.

nūş it- İçki içmek : 32b/12, 34a/6, 45b/5, 66a/12, 95b/1, 101a/14.

Nūşóir -revān Özel isim : 49b/14, 59b/1, 99a/4, 99a/12, 98a/16, 100a/15, 100b/9, 100b/11, 100b/17, 101b/5, 101b/13, 102a/1, 102a/15, 103a/9, 104b/9, 104b/15, 105a/5.

nužul (a) İnme, aşığı inme : 52a/13.

O

O o (işaret sıfatı) : 1b/5, 1b/16, 2b/1, 4b/13, 13a/4, 13a/5, 23b/14, 46a/1, 53b/11, 62a/7, 64b/13, 69a/4, 7b/3, 76b/17, 82b/14, 89a/6, 98b/8, 100b/5, 101a/13, 103b/13, 109a/12.

ocak Ocak Ateş yakmaya yarayan, pişirme, ısıtma, ısınma vb. amaçlarla kullanılan yer : 79b/13.

ocağına incir ağacı dik- Birinin evini barkını dağıtmak, düzenini alt üst etmek : 79b/13.

oğul Erkek evlat, oğul: 27b/16, 70b/8, 90a/7, 93b/3.

oğlan Oğlan: 8b/14, 9b/6, 9b/13, 16a/3, 16a/13, 26a/5, 28a/11, 35b/15, 36a/4, 36a/7, 36a/12, 39b/9, 47b/3, 47b/13, 48b/1, 49a/3, 50a/7, 50a/14, 50a/16, 54a/17, 60a/15, 61a/14, 67b/11, 70b/4, 70b/7, 72b/16, 73b/7, 73b/1, 80b/7, 80b/12, 82a/11, 85a/14, 85b/2, 86a/8, 87a/3, 87a/14, 87a/15, 88b/6, 89a/2, 89a/7, 89b/2, 89a/12, 89a/15, 90a/7, 90a/15, 91b/9, 93b/2, 93b/8, 93b/9, 93b/11, 95b/13, 95b/16, 97b/6, 99b/7, 108b/6, 109a/5, 109b/5, 109b/7, 110a/2, 110a/3, 110a/6.

okı- Okumak : 17b/2, 23a/9, 32b/3, 32b/3, 33b/12, 34a/1, 33a/6, 33b/17, 35a/1, 35a/6, 56a/3, 56a/13, 59a/11, 62a/3, 71a/16, 72b/13, 86a/6, 86a/15, 96a/7, 98b/7, 98b/13, 103b/11.

ol-Olmak : 1b/4, 1b/6, 1b/15, 2a/9, 2b/6, 2b/13, 3a/11, 3a/14, 3b/4, 3b/16, 4a/2, 4b/4, 4b/11, 4b/16, 5a/17, 5a/9, 11a/15, 16b/11, 2a/9, 2a/16, 25a/12, 28a/14, 29a/7, 29b/4, 5b/1, 5b/1, 5b/13, 6a/5, 6a/1, 7a/5, 7a/6, 7a/9, 7b/13, 7b/15, 8a/2, 8b/1, 8b/8, 8b/9, 9a/17, 9b/6, 9b/13, 10a/8, 10a/11, 10a/13, 10a/14, 10a/15, 10a/17, 10b/16, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 11b/9, 11b/14, 12a/2, 12a/9, 12a/14, 12a/15, 12b/2, 12b/5, 12b/9, 13a/3, 14a/3, 14a/12, 14b/12, 15a/14, 15b/5, 16a/8, 16a/16, 16b/1, 16b/16, 17a/1, 17a/2, 17a/3, 17a/15, 17a/16, 17b/2, 17b/12, 18a/12, 18b/17, 19a/8, 19b/7, 20a/2, 20a/3, 20a/6, 20a/7, 20a/14, 20a/15, 20b/1, 20b/8, 20b/11, 21b/13, 21b/17, 22a/4, 22a/6, 22a/7, 22a/13, 22a/17, 22b/11, 22b/13, 23a/4, 23a/7, 23a/12, 23b/7, 23b/8, 24a/17, 24b/2, 24b/3, 24b/4, 24b/16, 25b/6, 25b/9, 25b/13, 26a/1, 26a/11, 26a/12, 27a/16, 27a/17, 27b/12, 28a/2, 28a/5, 28a/9, 28b/17, 29a/8, 29a/9, 29b/3, 29b/7, 29b/13, 29b/15, 30a/1, 30a/10, 30b/3, 31a/9, 31a/12, 31b/6, 31b/10, 31b/11, 31b/14, 32a/1, 32a/12, 32b/5, 32b/6, 32b/10, 32b/14, 32b/15, 32b/17, 33a/4, 33a/9, 33a/14, 33a/15, 33a/17, 33b/13, 37a/1, 33b/3, 33b/4, 33b/7, 33b/15, 34a/1, 34a/4, 34a/6, 34a/11, 35a/7, 35a/1, 35a/11, 35a/15, 35a/16, 35a/17, 35b/2, 35b/3, 35b/12, 35b/16, 36a/4, 36a/11, 36a/15, 36b/, 36b/16, 37a/1, 37a/6, 37a/14, 37a/16, 37b/7, 37b/16, 38a/7, 38b/4, 38b/7, 38b/1, 39a/3, 39a/9, 39a/13, 40a/2, 40a/13, 40b/2, 40b/5, 40b/9, 40b/16, 41a/3, 41b/8, 41b/14, 42a/3, 42b/5, 42b/6, 43a/1, 43a/13, 43b/6, 43b/8, 44a/11, 44a/17, 44b/5, 44b/11, 45a/1, 45a/5, 45a/6, 45a/9, 45a/10, 45b/17, 46a/5, 46a/6, 46b/11, 46b/12, 46b/14, 46b/16, 46b/17, 47a/5, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47a/16, 47b/2, 47b/6, 47b/17, 48a/1, 48a/8, 48a/10, 48b/14, 48b/16, 49a/5, 49a/6, 49a/11, 49a/13, 49a/14, 49b/2, 49b/7, 49b/10, 49b/14, 50a/3, 51a/13, 51b/3, 51b/8, 52a/6, 52a/16, 52b/2, 52b/6, 52b/7, 52b/11, 52b/16, 53a/5, 53a/1, 53a/14, 53a/17, 53b/2, 53b/6, 53b/1, 53b/15, 54a/5, 54a/6, 54a/10, 54a/15, 54b/16, 55a/2, 55a/9, 55a/11, 55a/15, 55a/17, 55b/11, 56a/9, 56a/11, 56b/2, 56b/3, 56b/9, 56b/15, 57a/17, 57b/8, 57b/9, 57b/17, 58a/6, 58a/15, 58b/7, 58b/8, 61a/5, 58a/16, 58a/17, 58b/1,

58b/2, 58b/3, 58b/1, 59a/11, 59a/13, 59b/2, 59b/12, 59b/14, 60a/3, 60a/9, 60a/11, 60a/15, 61a/7, 61a/12, 61a/17, 61b/1, 61b/6, 61b/9, 61b/12, 62a/2, 63a/16, 63b/11, 63b/13, 64a/5, 64b/1, 64b/3, 64b/7, 65a/1, 65a/11, 65b/14, 65b/12, 66a/1, 66a/2, 66a/4, 66a/7, 66a/9, 66a/11, 66a/13, 66a/14, 66b/2, 66b/8, 66b/9, 66b/13, 67a/1, 67a/8, 67b/1, 67b/13, 68a/5, 68a/7, 68a/1, 68a/12, 68b/2, 68b/7, 68b/10, 69a/2, 69a/4, 69a/7, 69a/11, 69b/8, 69b/16, 69b/17, 70a/3, 70a/4, 70a/7, 70a/8, 70b/2, 70b/10, 70b/12, 70b/14, 71a/1, 71a/4, 71a/16, 71b/3, 72a/11, 72a/15, 72b/2, 72b/12, 72b/13, 72b/14, 72b/16, 73a/2, 73a/12, 73b/4, 73b/6, 73b/1, 73b/12, 73b/16, 74a/2, 74a/5, 74a/7, 74a/8, 74a/10, 74a/13, 74a/15, 74b/1, 74b/4, 74b/6, 74b/14, 74b/16, 75a/3, 75a/5, 75b/3, 75b/5, 75b/15, 76a/5, 76a/6, 76a/7, 76a/9, 76b/13, 77b/1, 78a/1, 78a/11, 78a/13, 78a/16, 78b/10, 78b/11, 79a/6, 79a/8, 79a/9, 79a/11, 79b/8, 79b/10, 79b/14, 79b/17, 80a/5, 80b/11, 81a/14, 78b/17, 81b/5, 81a/15, 81a/6, 81b/1, 81b/14, 82a/2, 82a/13, 82b/1, 82b/4, 83a/2, 84a/11, 84a/14, 84a/16, 84b/6, 84b/10, 84b/11, 84b/16, 85a/6, 85a/7, 85a/12, 85b/3, 85b/11, 85b/14, 85b/16, 86a/3, 86a/6, 86a/1, 86a/15, 86b/5, 86b/10, 86b/11, 87a/7, 87a/9, 87b/2, 87b/8, 88a/1, 88a/4, 88a/16, 88b/9, 89a/8, 91a/5, 91a/10, 91b/9, 92a/4, 92b/4, 92b/6, 92b/13, 93a/3, 93a/14, 93b/8, 94a/12, 94a/13, 94b/16, 98b/1, 94a/15, 96a/11, 96b/4, 97a/14, 97a/17, 97b/9, 97b/14, 98a/11, 98b/16, 98b/17, 99a/2, 99a/5, 99b/3, 100a/1, 100a/12, 100b/11, 102b/3, 101a/14, 102a/1, 102a/13, 102a/15, 102b/2, 103a/6, 103a/7, 103a/11, 104a/3, 104b/14, 105a/2, 106a/17, 106b/9, 106b/14, 107a/15, 107b/1, 107b/9, 107b/1, 107b/12, 107b/16, 107b/17, 108a/1, 108a/4, 108a/8, 108a/15, 108b/15, 109a/14, 109b/15, 110b/2, 110b/12, 110b/14, 111a/1, 111a/8, 21b/12, 62b/9, 78b/8, 9b/9, 97b/1, 38a/8, 52a/4, 63a/9, 92a/14, 16b/4, 22b/11, 32b/11, 4b/8, 65a/16, 7a/17, 75a/9, 85a/1, 86a/4, 94a/7, 18a/1, 18b/7, 36b/1, 86b/5, 2a/12, 9a/6, 38a/14, 45a/1, 5a/1, 41a/12, 48a/16, 63a/12, 6a/14, 16b/9, 41b/7, 2b/15, 3a/3, 7a/11, 13b/15, 15b/2, 37b/9, 64a/16, 9a/3, 17a/8, 19a/13, 43a/7, 8a/12, 9a/9, 26a/14, 73a/11, 9a/6, 51a/12, 56a/6, 93a/9, 2a/6, 65b/3, 4a/3, 33a/15, 38a/9, 43b/14, 49b/17, 52a/9, 7b/6, 51b/11, 53a/8, 9a/12, 21b/15, 38a/1, 44b/13, 61a/6, 67b/12, 71b/9, 74a/17, 90b/7, 94b/16, 17b/12, 111a/1, 78a/3, 15a/7, 15a/13, 26b/4, 37a/6, 44a/6.

āsān ol-bk. āsān
Ōasi ol-bk. Ōasi
āşıķ ol-bk. āşıķ
Ōazar ol-bk. Ōazar
belā ol- bk. belā
bi -hoş ol-bk. bi -hoş
çare ol-bk. çare
dāhil ol-bk. dāhil
dalķılıç ol-bk. dalķılıç
daltig ol-bk. daltig
divāne ol-bk. divāne
esir ol-bk. esir
emin ol-bk. emin
fedāol-bk. fedā
ferāgat ol-bk. ferāgat
gāib ol-bk. gāib
garķ ol-bk. garķ
gūlizar ol-bk. gūlizar
hadim ol-bk. hadim
hāŌil ol-bk. hāŌil
hamuş ol-bk. hamuş
harāb ol-bk. harāb
haŌil ol-bk. haŌil
hayrān ol-bk. hayrān
helāk ol-bk. helāk
hicāb-ırefŌ ol-bk. hicāb-ı refŌ
hür ol-bk. hür
ıslah ol-bk. ıslah
ķadir ol-bk. ķadir
ķafadar ol- bk. ķafadar
ķaŌil ol-bk. ķaŌil
ķarib ol-bk. ķarib
karı ol- bk. karı
mahmül ol-bk. mahmül
māŌil ol-bk. māŌil
maŌlüm ol-bk. maŌlüm
maelaŌ ol-bk. maelaŌ

mecruĥ ol- bk. mecruĥ
mefhūm ol-bk. mefhūm
mest ol-bk. mest
meşġūl ol-bk. meşġūl
meşĥūr ol-bk. meşĥūr
muĥterem ol-bk. muĥterem
muĥalif ol-bk. muĥalif
muķabil ol-bk. muķabil
muķayyed ol-bk. muķayyed
muŖavin ol-bk. muŖavin
muntażır ol-bk. muntażır
mulaķāt ol-bk. mulaķāt
mūbarek ol-bk. mūbarek
mūbtelā ol-bk. mūbtelā
mūnevver ol- bk. mūnevver
mūsāvī ol-bk. mūsāvī
mūstevlī ol-bk. mūstevlī
mūslūmān ol-bk. Mūslūmān
mūşġūl ol-bk. mūşġūl
müyesser ol- bk. müyesser
nerm ol-bk. nerm
nādīm ol-bk. nādīm
niyāz ol-bk. niyāz
pāre pāre ol-bk. pāre pāre
perişān ol-bk. perişān
pilser ol-bk. pilser
pişmān ol-bk. pişmān
pūr-silaĥ ol-bk. pūrsilaĥ
pūr-ateş ol-bk. pūr ateş
pūr-ĥiśse ol-bk. pūr-ĥiśse
rām ol-bk. rām
rāzī ol-bk. rāzī
refŖ ol-bk. refŖ
revāne ol-bk. revāne
sayi ol-bk. sayi
serāşīme ol-bk. serāīme
şulĥ ol-bk. şulĥ
şād ol-bk. şād

şād ü ħāndan ol-bk. şād ü handan

şāyīó ol-bk. şāyīó

tāóbir ol-bk. tāóbir

tārumār ol-bk. tārumār

telef ol-bk. telef

vākió ol-bk. vākió

vāsıl ol-bk. vāsıl

yār ol-bk. yār

yeksān ol-bk. yeksān

zīr ü zeber ol-bk. zir ü zeber

olan Acaba, ihtimal: 2a/1, 3a/17, 3b/1, 4a/4, 4a/15, 5b/6, 9b/6, 13b/8, 13b/11, 13b/16, 16b/7, 17a/13, 18b/13, 20a/2, 20a/3, 24a/17, 25a/1, 32a/14, 34a/8, 35a/13, 39a/17, 41a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/2, 59a/3, 59b/15, 61b/15, 63a/8, 66a/16, 67a/1, 75b/8, 78b/1, 84a/4, 85a/8, 87b/6, 89b/4, 89b/6, 89b/7, 91a/3, 93a/14, 94b/1, 97b/9, 107a/5, 107b/4, 107b/5, 110a/4.

olay Olay , hadise : 88a/14.

oluķ Bir şeyin üzerinde oyulmuş yol.

oluķ oluk ol- Bir şeyin üzerinde oyulmuş duruma gelmek : 13b/8.

omuz Boynun iki yanında, kolların gövdeye bağlandığı bölüm: 46b/14, 68a/16, 71b/7.

on Dokuzdan sonra gelen sayı : 3a/4, 7b/8, 13b/2, 14a/14, 20a/4, 35a/5.

onca O kadar, o denli: 62b/6.

onun İşaret zamiri: 27a/12, 32a/13, 104b/14.

orta Orta, ara : 43b/1, 63a/11, 91b/15.

ortalık Meydanda olma durumu : 25a/13, 68a/14, 99a/15, 101b/14, 108b/8.

otuluk Ot biten yer :106/12.

otur- Oturmak: 12a/14,18a/5, 45a/17, 52a/8, 53b/13, 61b/4, 67a/6, 80a/11, 98b/17 .

otuzYirmi dokuzdan sonra gelen sayı : 2b/3.

ov- Ovmak, ovalamak: 25a/6.

oyun Oyun oynamak : 76a/11.

Ö

öbür Öteki : 6a/4.

öc Öç, intikam : 52a/3.

öfke Kızma, hiddet, öfke : 88a/17.

ög-Övmek : 18a/13.

öğren- (f) Bilgi edinmek : 12b/14.

öl-Ölmek, hayatı sona ermek: 75b/2, 76b/2, 11a/2,15a/1 .

öldür- (f) Bir canlının yaşamasına son vermek: 14b/16, 31b/1, 39a/3, 51b/16, 79b/4, 81b/4, 82b/11,83b/2,87a/15,96b/7,5b/1,81a/14a/9,4a/1,1a/17,59b/5,28a/1,42b/15,64a/8,73a/3,14a/14,75b/15,79b/9,39b/2,11b/7,43a/12,43a/13,31b/15,7a/1,28b/1,39b/8,64a/8,32a/1,58a/17,47a/16,64a/4,52b/16,81b/4,82a/1,96b/5,81b/4,96b/7,44b/11,63b/8,28b/2,38b/6,38b/1,39b/14,37b/11,37b/12,45a/1,3a/8,48b/11,63a/17,74b/3,76a/5,97b/14,28b/1,37a/16,38b/11,23a/13,27b/17,51a/7,32a/11,4b/16,1b/17,89b/1,48b/3, 49a/15, 76b/3, 82a/4, 96a/16, 67b/12, 78b/6,42b/3, 5b/7, 52b/17, 53a/7, 77b/16, 8a/3, 8a/4, 42b/16, 52b/16, 82a/1,89b/1, 78a/1,38b/17, 39a/15, 99b/14, 101b/12,103a/5, 2b/14,48b/17,11a/1,16b/14, 53b/6, 76a/1, 8a/8, 86b/2,2a/1, 2b/13,38b/14.

ÖÖmer ÖAyyar Özel isim:2a/9, 2a/11, 2a/12, 2a/15, 2a/17, 2b/16, 3a/7, 3a/8, 3a/9, 3a/1,3a/12, 3a/13, 3a/16, 3b/4, 3b/12, 3b/14, 3b/15, 3b/17, 4a/2, 4a/4, 4a/5, 4a/6, 4a/16, 5a/7, 5b/9, 7a/17, 7b/3, 8a/5, 8a/9, 8a/16, 9a/14, 26a/5, 85b/5,85b/7, 92b/7, 92b/14, 92b/17, 93a/4, 93a/13, 94a/16, 95a/1, 95a/5, 95a/7, 95a/13, 95b/14, 95b/17, 96a/2, 96a/6, 96a/13,96b/1, 96b/4, 96b/14,96b/16, 96b/17, 97b/6,98a/3, 98b/1,99a/13, 100a/1, 100a/3, 100a/9, 100a/1,100a/16, 101b/7, 101b/12, 103a/4, 106a/1, 106a/4, 108a/5,109b/4,110b/8.

ÖÖmer MaÖdi Özel isim: 26a/5.

Öömür (a) Yaşama ,hayat : 8b/17, 22a/2, 26b/5, 51b/17, 85a/6.

Öömr -i aħir (a) Ömrün sonu : 8b/17, 22a/2, 26b/5, 51b/17, 85a/6.

ön Ön : 6b/5, 13b/17, 15b/14,15b/13, 28a/13, 31a/15,32b/14,40a/13,40b/17,43b/4, 46a/3, 61b/16, 68a/8, 71a/1, 82b/1, 83a/4, 85b/7, 106b/12

öp-Öpmek : 37b/6, 56a/1, 93b/5, 93b/13

öte Uzak, öbür taraf : 2a/2, 27a/3, 95a/6, 95a/7.

ötürü Dolaylı, sebebiyle : 21a/16, 35b/5, 43a/1, 51b/13, 56b/4, 58b/16, 59a/7, 87a/2, 91a/13, 94a/17, 99b/12, 99b/16.

öyle Öyle, o şekilde: 2a/8, 3b/3,5a/5, 14b/1, 15a/11, 15b/9, 19b/13, 21b/15, 23b/3, 25b/11, 27b/4, 27b/6, 34b/1, 35b/4, 36b/17, 37a/6, 37a/1, 38b/12, 39b/3, 44a/6, 45b/1, 46b/16, 47a/7, 47a/1, 48a/2, 53a/1, 53b/2, 62a/3, 62a/6, 63a/15, 63b/2, 67b/5, 67b/16, 68b/4, 82b/2, 82b/11, 82b/15, 86b/5, 90a/1, 91a/1, 91b/12, 92a/16, 94a/13, 94a/14, 94b/15, 95b/4, 98b/1, 106a/14.

öz Kendi ,zat : 25b/12,50a/14, 50a/11, 87a/15 ,107a/2.

özge Ayrı, başka, özge: 58a/2, 72a/2, 112a/1.

Öözr (a) Bir kusur veya suçun hoş görülmesini gerektiren sebep : 5b/15, 17b/4, 61a/2,95b/1,5b/11, 51b/12.

P

pādişāh (f) Hükümdar, melik : 10a/3, 10a/5, 23a/17,78a/9.

paha (f) Değer, fiyat : 78b/7.

pahalu Pahalı : 78b/7.

pāk (f) Temiz, pak : 23a/6, 77a/7.

pamuk (f) Bez ,basma gibi çeşitli dokumalar veya iplik : 95a/17.

papuc (ayağı örten) Papuç: 26a/8.

pāre (f) Parça ,kısm .

pāre eyle-Parça parça olmak : 14a/13, 15a/13, 15b/1, 15b/17, 26b/7, 36a/2, 36a/5, 36a/1, 36a/12,47a/8, 51a/8, 64b/17, 66b/5, 66b/12, 67b/6, 68a/2, 68a/3, 69a/6, 70b/14,70b/15, 83b/1, 95a/6, 100a/8.

pāy -ı taht (f) Başkent, saltanat: 13a/15, 13b/13, 18a/1, 18a/11, 18a/17, 19a/13, 22b/4, 27a/9, 3b/16, 52b/1, 52b/2, 52b/3, 54a/9, 54a/12, 54a/13, 55b/12, 69a/17, 69b/15, 71a/6, 109a/1.

pāyidār (f) Kalıcı, sonsuza kadar yaşayacak olan: 16a/1.

pāye (f) Rütbe ,makam : 58a/9.

pā (f) Ayak: 17a/5.

pāzār (f) Alım satım yeri : 16b/9.

pāzu -band (f) Kol, pazı bandı : 57a/17, 58a/8, 62a/1, 62a/15 ,58a/7, 58a/14, 58b/2, 59a/1, 59a/11, 59a/13, 59b/2, 61b/16, 61b/17, 62a/5 ,57a/17,57b/2.

peçek Yüzü kapatan örtü,peçe : 35b/8.

peder (f) Baba: 7b/2, 7b/4, 11a/1, 11a/3, 11a/9, 12a/13, 3b/9, 43a/1, 43a/16,46b/4, 50a/15, 50b/2, 52a/8,68b/12, 76b/11, 81a/1, 85a/16, 96a/8, 104b/1, 105b/7, 109a/1, 110b/14.

pehlivān (f) Pehlivan, yiğit: 11a/13, 12b/6, 12b/12, 13a/2, 13a/3, 13a/15, 13b/1,13b/2,13b/14, 14a/14, 16b/1, 16b/16, 18a/12, 19a/14,19b/14, 21a/4, 24a/8, 27a/1, 30a/11, 30b/16, 31a/9, 31a/16, 31b/7, 52b/1 , 54a/9, 54a/14, 54b/9, 54b/12,55b/13,65a/3,65a/4, 88b/7,89a/11, 99b/14, 107a/4.

pek Pek, çok : 1b/3,5b/8, 19a/16, 26a/4, 29b/5, 33a/5, 14b/8.

peleng (f) Kaplan, panter : 16a/7,66b/16.

pelid (f) Pis, murdar : 66a/9,100b/4, 101b/13, 103b/8, 103b/17.

penbe (f) Pembe: 95a/17.

pencere (f) Pencere : 28b/6, 29b/17, 3b/15, 34a/8, 35a/4.

pençe (f) El, güçlü el: 26b/3, 33b/4, 58b/9.

pençe -afitab El, güçlü el: 26b/3, 33b/4, 58b/9.

pençe tut- Sıkıca tutmak : 91b/1.

per (f) Kanat : 1b/3.

perde (f) Kapı veya pencereye asılan örtü : 43b/2.

-perest (f) "Tapan, tapınan, taparcasına seven" mânâlarıyla birleşik kelimeler yapıdır: 14b/4.

peri (f) Tabiatüstü bir güce sahip bulunduğuna inanılan cin taifesinin çok alımlı ve çok güzel olanlarına verilen isim: 24b/11, 57a/14, 57b/1.

perişân (f) Dağınık, karışık.

perişân ol- Dağınık olmak , karışık olmak: 15b/17, 25b/1, 27a/2, 62a/6.

Peyam Özel isim : 111a/3.

peydâ (f) Aşık.

peydâ it- Aşık olmak: 44a/15, 71a/3, 79a/11, 99a/12.

peymân (f) Yemin, and: 14b/3.

peynir (f) Maya ile katılaştırılarak süttten yapılan ve birçok türü olan besin: 7b/9.

pîlser (f) Fil : 49b/3.

pîlser ol- Fil gibi olmak : 18b/2,19a/9.

pîleten (f) Fil vücutlu:49b/3.

pîr (f) Yaşlı, ihtiyar kimse : 3b/16,84b/12, 16a/6, 16a/13, 16b/14,16a/7,16a/1, 16b/9, 16b/13,17a/15, 17b/9,17a/1, 17b/2, 19b/15,29a/5.

pire Pireler takımına bağlı böcek türlerinin genel adı : 3b/16,24b/11.

pire gibi sıçra- Çok hızlı hareket etmek : 3b/16.

pişmân (f) Pişman :12a/16, 44b/12.

pişmân ol- Pişman olmak :12a/16, 44b/12.

piyâde (f) Yaya, yaya olarak : 92b/1, 93a/16, 93b/4, 94a/7.

pulâd(f) Çelik : 13b/7.

pusu Düşmana aniden vurmaya üzere saklanılıp beklenen yer : 67a/9.

pûş (f) Örtün, giyinen: 24b/7,64b/11, 92b/7, 93b/1.

pür (f) Dolu : 1b/15, 7b/15,35b/7, 89a/13,37b/9, 66a/16, 92b/3.

R

Râb (a) Allah, Tanrı: 19b/15.

ra'ûd (a) Gök gürlemesi : 88b/4.

râh (f) Yol : 111a/7.

râhât (a) Sakinlik, : 58b/8, 60b/9, 79b/3, 84a/13, 107b/17.

rahm (a) Şefkat gösterme .

rahm it-Şefkat göstermek : 35b/6, 42a/14.

raḥmet (a) Acıma .

raḥmet eyle-Acımak : 71b/13.

raḥş (f) At, güzel ve gelişmiş at: 2a/12, 6b/1, 12a/7, 13b/4, 13b/11, 13b/12,13b/16,14b/3,15a/5, 82b/6,91b/15.

rām (f) İtaat eden .

rām ol- İtaat etmek : 52b/11.

rāst (f) Tesadüf .

rāst gel- Tesadüfen karşılaşmak : 2a/17, 3b/6, 4b/1, 8a/12, 8a/14, 11b/12, 35a/2, 68a/4,76b/1, 86a/13, 99b/9.

rāvi (a) Rivayet eden, söyleyen : 5b/16, 7b/1, 9a/17, 10a/2, 11b/2, 12a/1, 13a/1, 17b/13, 18a/1, 19a/6, 19b/15, 27b/11, 36b/15, 37b/15, 41b/, 43a/1, 43b/5, 43b/17, 45b/13, 54a/7, 57a/9, 57a/13, 58b/4, 68a/9, 76a/4,78a/4, 81a/14, 91a/4, 92a/4, 95b/11, 98a/1, 105b/17, 106a/5, 110b/1, 111a/12.

rāviyān (a , f) Rivayet edenler, nakledenler: 1b/12.

rāzı (a) Rıza gösteren : 27b/5, 28a/17, 42b/2, 19b/13.

rāzı ol- Rıza göstermek : 27b/5, 28a/17, 42b/2, 109b/13.

reḥāyā (a) Halk : 97b/17, 105a/17.

redd (a) Kabul etmeme .

redd it- Kabul etmemek : 72a/5.

refḥ (a) Giderme .

refḥ ol- Gidermek, giderilmek : 32b/13.

refi Hayat arkadaşı : 32b/11.

ref (a) Kaldırma .

ref eyle- Kaldırmak: 19b/3.

remil (a) Birtakım nokta ve çizgilerle gaybdan haber verme: 96a/1, 101a/5.

renk (f) Renk: 16a/7, 68b/1.

revā (a) Layık, uygun : 65a/4.

revān (f) Yürüyen, giden : 2a/7, 7b/7, 17a/2.

revāne ol-Yola koyulmak : 36b/1, 44b/3, 85b/9.

revnaḳ (a) Parlaklık, güzellik: 3a/17.

rızā (a) Rız olma: 33b/1, 98b/15, 105a/5.

riḥāyet (a) Saygı gösterme .

riḥāyet it- Saygı göstermek: 18b/13,78b/16, 86b/13.

ricā (a) Dileme .

ricā eyle-Dilemek : 73a/6, 73a/11, 84b/15.

riḳāb (a) Üzengi : 93b/1.

rivāyet (a) Anlatma : 2a/8.

rivāyet it- Anlatmak : 2a/8.

Rūm (a) Anadolu : 1b/16, 3b/1, 3b/12, 11b/6, 14a/17, 17b/1, 19b/3, 19b/5, 22b/15, 23a/13, 37b/16, 57a/15, 59a/15, 66b/13, 69a/12, 72b/1, 98a/9.

rūy (f) Yüz : 73b/6.

rūy -siyāh Esmer tenli, esmer : 89b/9.

rūzigar (f) Zaman, devir: 1b/13.

rūz (f) Gün : 7a/14.

Rüstem-i Alemşāh Özel isim : 1b/16, 2a/2, 2a/13, 3a/6, 3a/9, 3b/1, 3b/4, 3b/11, 3b/13, 4a/2, 4b/5, 4b/10, 8b/8, 8b/13, 9a/4, 9a/6, 9a/7, 9b/8, 10b/17, 11a/3, 11a/9, 11b/9, 11b/16, 12a/3, 12a/5, 14b/3, 14b/12, 15a/1, 15a/17, 15b/4, 15b/15, 17a/6, 17a/9, 17b/1, 19b/5, 31a/15, 84b/5, 25b/18, 25b/17, 69a/12, 43a/2, 15a/3, 9b/16, 1b/16, 23a/3, 16a/5, 43a/6, 50a/1, 66a/12, 73b/4, 81a/13, 5b/14, 28a/15, 51a/7, 52a/12, 58b/5, 69a/5, 69a/1, 73a/6, 73a/16, 95b/13, 95b/16, 96a/9, 18a/9, 73b/15, 8a/17, 15a/5, 15a/9, 15a/15, 3a/9, 11b/6, 57b/2, 15a/16, 16a/8, 17a/9, 17a/16, 18b/9, 18b/12, 18b/16, 19a/4, 23a/8, 25b/6, 37a/7, 51a/11, 52a/15, 54a/12, 54a/15, 54b/4, 54b/5, 56b/9, 56b/1, 58b/6, 64a/17, 64b/5, 66a/1, 68b/8, 72b/8, 73b/3, 73b/14, 76b/2, 76b/7, 84b/11, 93b/17, 17b/14, 111b/1, 9b/4, 10a/1, 18a/2, 19a/13, 19b/3, 19b/8, 24a/14, 25a/9, 39a/13, 40a/6, 50a/5, 50a/9, 52a/11, 52a/17, 52b/1, 54a/13, 56a/17, 56b/7, 57b/2, 58a/5, 65a/3, 66b/12, 67b/13, 68a/17, 7a/1, 75b/2, 75b/5, 76a/4, 76a/5, 76b/5, 77a/1, 77a/16, 78a/5, 78a/6, 78a/11, 81a/15, 81a/2, 81a/16, 81b/13, 85a/6, 94b/1, 96a/15, 98b/8, 99b/1, 99b/13, 10b/15, 11b/12, 13a/3, 13b/5, 13b/8, 18a/8, 18a/9, 18a/12, 19a/2, 11b/11, 12a/1, 64a/11, 65a/9, 65a/11, 2a/4, 5a/1, 5a/17, 5b/3, 7a/15, 9b/1, 9b/11, 11b/1, 23b/8, 24a/7, 63b/7, 67b/17, 77a/7, 85a/14, 97a/3, 108b/13, 110a/17, 110b/8, 105a/1, 105b/4, 109a/8, 109a/1, 109a/11, 2a/1, 24a/11, 24b/8, 24b/15, 24b/17, 25a/1, 28a/2, 38a/17, 4a/9, 4b/16, 42b/13, 43a/4, 47b/12, 47b/16, 48a/1, 5a/1, 5b/7, 5b/1, 53a/6, 54b/9, 59a/8, 59b/4, 62a/4, 66a/13, 66b/1, 67a/1, 69a/9, 70a/2, 72a/16, 72b/6, 73b/9, 75a/6, 75a/15, 76a/16, 77a/11, 77a/17, 78b/13, 79b/11, 81a/1, 81a/17, 81b/16, 82a/17, 83a/3, 85a/8, 85a/9, 85a/17, 98a/15, 99b/15, 1a/3, 1a/17, 11b/6, 13b/3, 17a/8, 17a/1, 18a/6, 19a/3, 111b/12, 2a/9, 98a/13, 45a/8, 2b/17, 15a/3, 17a/5, 26a/16, 45a/8, 73a/11, 73a/14, 2a/5, 2a/14, 14a/16, 66a/6, 71a/6, 97b/7, 2a/1, 2a/12, 5a/7, 11a/16, 15b/13, 24b/4, 46b/17, 71a/1, 73a/2, 17b/1, 17b/1, 17b/14, 18a/4, 18a/15, 18a/16, 18b/16, 21b/14, 23a/1, 23a/4, 23a/5, 23a/9, 24a/1, 24a/2, 24a/9, 24b/1, 25a/13, 26a/17, 26b/12, 27a/1, 28a/6, 28a/17, 38a/1, 38a/14, 41b/1, 41b/12, 42a/1, 42b/1, 42b/14, 43b/6, 44b/8, 44b/16, 45a/3, 45a/16, 46b/4, 47b/17, 48a/4, 5a/2, 5a/4, 5b/15, 51a/17, 51b/5, 51b/1, 52a/14, 52b/1, 52b/4, 54a/15, 54b/3, 56a/16, 56b/11, 57a/, 57a/13, 57a/17, 57b/14, 57b/16, 59a/6, 64a/14, 64b/15, 65b/9, 67a/13, 68a/6, 68b/2, 68b/4, 68b/9, 69a/14, 69a/16, 69b/15, 69b/17, 70a/4, 71a/14, 72a/12, 72b/2, 72b/1, 72b/16, 73a/11, 73a/17, 74a/2, 75a/15, 75b/3, 76a/1, 76b/9, 77b/17, 81a/9, 81a/12, 82a/1, 82a/4, 82b/6, 83a/12, 84a/17, 84b/7, 84b/12, 85a/4, 85a/16, 89a/11, 95b/12, 96a/17, 96b/11, 97a/13, 97b/3, 98a/1, 98b/17, 99b/7, 100a/13, 102a/6, 103a/1, 103b/17, 105b/2, 107a/3, 108a/1, 108a/13, 108a/15, 108b/4, 108b/1, 108b/15, 109a/1, 109a/2, 109a/6, 109a/9, 109a/12, 109b/12, 111b/2, 112a/4, 17b/1, 19b/5, 31a/15, 84b/5.

Rüstem -i belakeş Özel isim : 3b/12, 5b/12, 11b/6, 16a/11, 19b/5, 22b/15, 31a/1, 37b/16, 87a/4, 87b/1, 98a/9, 99b/11, 014a/1.

rüsvay (a) Rezil : 23b/4, 31b/13, 31b/14.

rüsvay it- Rezil olmak : 23b/4, 31b/13, 31b/14.

rüzgār (f) Zaman : 8a/12, 23a/15, 27b/1, 29a/9, 59b/12, 34b/14, 51b/17, 61b/13, 79a/9, 79a/17.

fitne-i rüzgār (f) Fitne zamanı : 29a/9, 59b/12.

S

sa'ādet (a) Mutlu, bahtiyar : 8a/8, 17b/8, 18a/7,71b/2,111b/2.

sā'at (a) Saat, vakit: 15b/13, 20b/12, 47b/9.

śabāh (a) Sabah vakti, sabah : 24a/2, 32b/17, 59b/2, 71a/2, 79a/9, 88a/5, 88a/7, 91a/5, 18a/1.

śabır (a) Sabır .

śabr it- Sabretmek : 18b/4, 22b/8, 25a/3, 25b/15, 34a/2, 35b/15, 36a/6, 37b/3, 44b/11, 52a/1, 60a/13, 60b/4, 62b/17, 66b/14, 100b/8, 104b/16.

śabreyle- Sabretmek : 11b/11.

śabursuz Sabır olmayan : 26a/7.

śaç Başın derisini kaplayan kıllar : 2b/17, 35b/8.

śaçıl-Serpemek : 25b/1.

śadākat (a) Dostluk, içten bağlılık : 71b/1,87a/13, 87a/16.

Sa'adan İslam ordusunda yer alan bir kahramanın adı : 85b/11, 86b/5, 88b/6, 89b/3, 105b/5.

śadar (a) Başta bulunma, öne geçme : 53b/1.

śādā (a) Ses, yankı: 12a/3.

sade (f) Sadece : 19b/14, 30a/11.

śadır (a) Göğüs : 87b/17.

Sa'odi Özel isim: 10a/12.

śaf (a) Sıra, dizi : 45b/1.

śafā (a) Gönül şenliği : 16b/3, 17a/7, 26b/5, 33b/8, 49a/6, 50a/5, 50b/8, 58b/12, 73a/17, 80a/2, 80a/1, 80a/11, 88a/15, 96b/8,103a/16, 108b/4, 109b/2, 110a/5.

śafālu Zevkli, eğlenceli : 27a/4.

śafran (a) Yemeklerde ve ilaç yapımında kullanılan bitki : 79b/17.

śağ Diri, canlı :2b/13, 18a/9, 18a/17,31a/16, 37a/1, 43b/8, 48b/7,49a/3, 49b/17, 52a/9, 67a/12, 78a/3, 78a/16, 81b/15, 82a/1, 82a/4, 82b/12, 85a/16, 85b/1, 103b/17, 105a/1, 110a/2.

śağır Kulakları duymayan kişi : 38a/12.

śağlık, sağlık Vücut esenliği : 2b/13.

śāhib (a) Sahip : 16a/6.

Śāhib-ıkrān (a-f)Muzaffer hükümdar : 112a/3, 9a/11, 93a/7, 93a/15, 93b/16, 95b/11, 95b/17, 97a/4,1b/14, 3a/16, 3b/1, 8a/16, 16a/1, 26a/9, 49b/14, 5a/15, 57a/16, 87a/6, 89b/15, 87b/4, 89b/14, 92b/13,98a/3,99a/5,105b/16,106a/1,107a/1,108b/2,109a/1,109b/2,109b/5,109b/11,109b/14,110a/11,110b/1,111a/12,111b/1,112a/5,92b/17,9a/16,93a/17b,18b/8,97b/11,8a/8,86b/3,6b/14,94b/6,96a/6,97b/8,4a/7,9a/3, 43a/12, 43b/3, 87a/3, 98b/1, 16b/12, 18a/2, 19a/4, 19a/15, 19b/1,10b/1.

śaĥrā (a) Çöl : 98a/12, 98b/16, 105b/1.

sāÖir (a) Diğer, başka: 65a/3, 78a/1, 105b/7.

śaĥal Sakal : 3a/6.

śaĥın Sakın, sakın ha : 1b/10, 29b/12, 51a/1, 40b/2, 55b/14, 62a/16, 66b/14, 82b/17, 92a/13, 102b/11, 102b/12.

sāki (a) İçki sunan, içki veren : 73b/14, 74a/4.

śaĥla-Gizlemek, gizli tutmak : 4a/11, 35b/7, 36b/15, 50b/6, 59b/2,7a/4, 71b/1, 109a/8.

sal Direkleri ,yan yana bağlamak suretiyle yapılan deniz taşıtı : 5a/12.

Sālār -ı Rum Özel isim: 66b/13, 98a/9.

śal- Atmak, aşağı sarkıtmak :12a/8, 15b/8, 20a/11, 21a/7 24b/15, 28a/6, 52a/5 , 69a/8, 7a/3,86a/16, 92a/2, 105a/6 .

salĥanat (a) Hükümdarlık, sultanlık : 74b/8.

saĥa Sana ("sen" zamirinin datif hali) : 4b/17, 4b/12, 5b/2, 14b/14, 16b/11, 22a/8, 22b/5, 22b/11, 26b/9, 30a/6, 30b/2, 30b/4, 31a/8, 31b/9, 34a/2, 35b/5, 37a/3, 38b/8, 38b/17, 39b/1, 45b/1, 51a/2, 51b/14, 51b/15, 52a/4, 52b/13, 53a/4, 53a/13, 55b/4, 57a/1, 62a/5, 63a/13, 64a/8, 67a/4, 68b/13, 70b/4, 71b/1, 74b/4, 74b/6, 77a/5, 77b/13, 77b/15, 79a/6, 80b/12, 83b/1, 88b/17, 90a/9, 90a/1, 90b/4, 96a/14, 98a/1, 104b/4.

sancaĥ Alay bayrağı : 88a/13.

śancar (t) Kısa kama : 37b/8.

śandal Kısa boylu ve genişçe ,kürekle yürütölen tekne : 5a/12, 22b/5, 54a/13.

śandālye (a) İskemle, sandalye : 19a/1.

śanki Güya, sanki: 68b/1.

Śanki dünya kendinün ol- Bulunduğı durumda içerisinde mutlu olmak : 49a/7, 77b/5.

śan-Zannetmek, sanmak: 2a/6, 9b/9, 26a/5,45a/15, 50a/11, 53b/6, 66b/17, 7b/8, 75b/2, 109b/5.

saray (f) Saray: 8a/2, 9b/17, 16b/1,17b/17, 19a/13,20b/2, 24b/2, 33a/2, 48a/17, 52a/1, 52a/12, 56b/7, 69a/14, 69b/17, 70a/17, 82a/2, 82a/17, 82b/14, 82b/16, 83a/2, 86a/1, 88a/8, 105b/11, 106a/4, 106a/6, 107a/14,107b/17, 110a/7.

śarp Dik, çıkması ve geçilmesi güç (yer) : 46b/2.

śar- Bezle kaplamak, örtmek, sarmak : 94b/3.

śarf (a) Harcama yapma .

śarfeyle- Harcama yapmak :91b/8, 101b/4.

śarrāf Kuyumcu : 10b/4.

sataş- (f) Kavgaya sebep aramak : 12b/1.

śat- (f) Satmak: 73b/5, 73b/12,73b/13, 82b/1, 90a/9,108a/9.

şav- (f) Kovmak ,uzaklaştırmak : 85a/4.

sa'ÿy (a) Çalışma : 41b/1, 51b/16.

sa'ÿy it-Çalışmak : 41b/1, 51b/16.

şayd (a) Avlama .

şayd it- Avlamak : 74a/12.

sayi'ÿ (a) Esas .

sayi'ÿ ol-Esas olmak : 4b/9, 56a/7.

saz (f) Her çeşit musiki aletine verilen isim, çalgı: 65a/13.

şebât (a) Yerinde durma : 19b/16, 14a/15.

sebeb (a) Sebep : 4a/15, 8b/9, 11a/3, 16b/7, 17a/11, 26a/16, 49b/12, 53a/3, 54a/3, 83b/1, 84b/2, 87a/4, 87b/8.

şedâ (a) Ses : 14b/2, 12a/1, 18a/17, 47a/1,92a/4, 17a/14.

şefâ (a) Safâ : 2a/14,55b/2,60b/2, 61b/2, 73a/16,74a/12, 79b/15,85a/5.

şefâ eyle- Safâ etmek, eğlenmek : 2a/14,55b/2,60b/2, 61b/2, 73a/16,74a/12, 79b/15,85a/5.

sefer (a) Sefer, yolculuk : 14b/7.

segir- Koşmak, seğırtmek : 49a/2, 68a/12.

se'her (a) Seher, seher vakti, tan yerinin ağarmasından az önceki vakit:81b/12.

sekiz Yediden sonra gelen sayı : 3a/4, 12b/17, 34b/8, 35a/5, 78b/1.

sekizinci (derece bildiren sayı ifadesi) : 84b/17.

sel Su taşkını : 47a/11,2. Bol ve çok : 25a/8.

selâm(a) Selam verme, selamlama : 17a/5, 17a/7, 17a/14, 17b/2, 34b/3, 56a/1, 86b/1, 88b/12, 108a/9.

Semîrây Özel isim : 10a/13.

sen Sen (teklik II. şahıs zamiri) : 2b/13, 3a/11, 4a/1, 4a/6, 5a/12, 5a/14, 5b/1, 6a/16, 6b/1, 6b/11, 8a/6, 8b/11, 12a/14, 13a/1, 17a/1, 21b/17, 22a/2, 23b/14, 23b/15, 25b/14, 26b/3, 26b/8, 26b/9, 26b/1, 27a/5, 27b/4, 27b/6, 30a/2, 30b/5, 30b/1, 31a/12, 31a/16, 33b/17, 34a/3, 35a/16, 35b/1, 37a/15, 38b/6, 38b/1, 39b/9, 41a/1, 45a/17, 46b/1, 50/13, 51a/2, 52b/8, 53a/12, 53a/16, 53b/8, 53b/14, 54b/14, 54b/16, 55b/3, 55b/4, 57b/6, 61a/15, 61a/16, 61b/12, 63a/3, 63a/14, 64a/2, 64a/3, 64b/2, 66b/15, 67a/5, 74a/17, 74b/3, 82b/8, 82b/11, 84b/7, 89a/7, 89a/12,90a/17, 92b/3, 94a/17, 95a/6, 101a/2, 101b/14, 102a/7, 104a/3, 104b/12, 108b/7, 108b/1, 109a/13, 109b/9, 110b/1.

senün Senin ("sen" zamirinin genitif hali) : 2b/12, 5a/9, 6b/7, 8b/6, 12a/1, 13a/5, 14b/13,16a/1, 18a/9, 2b/11, 2b/16, 21a/5, 22a/3, 22a/14, 23a/14, 25b/15, 26b/4, 26b/2, 27a/13, 27b/4, 28a/13, 30a/5, 30a/7, 30a/11, 30b/7, 30b/1, 33b/8, 34b/11, 35b/16, 39a/2, 39b/4, 42a/16, 47b/14, 52a/3, 53b/9, 55a/1, 56a/5, 55a/17, 56b/17, 57b/4, 57b/3, 59b/9, 61a/6, 61a/12, 61b/5, 61b/6, 61b/11, 62a/15, 63a/11, 63a/17, 63b/9, 67a/7, 69b/9, 71b/3, 71b/9, 74b/2, 76b/11, 83a/13, 83a/14, 83b/2, 83b/11, 84b/3,84b/13, 85b/2, 90a/7, 90a/16, 90b/6, 91b/3, 95b/3,95b/9, 101b/16, 102a/5, 104a/11, 106a/17, 108a/11, 108b/13, 110b/14.

sencilayın Senin gibi: 25b/5, 28a/11.

sene Sene ,yıl : 11b/5.

sepet (f) Sepet : 76a/11.

ser (f) Baş .

ser -ağaz (f) Baş kısmı : 1b/7, 27b/2.

ser-i çeşm (f) Baş gözle beraber : 55b/16,85b/17.

ser-firāz Başını yukarı kaldıran, yükselten : 3b/1, 21a/7.

ser-gerdān Başı dönen, ne yapacağını bilmeyen : 2b/3, 111b/4.

ser- güzešt Macera, serüven : 36b/8.

ser-ĥad Ser-hat, hudut, sınırı: 111b/3.

ser-hāne Misafiri, konuğu ağırlayan : 1b/11.

ser-heng Baş çavuş : 2b/1, 3a/11,3b/3, 3b/14, 3b/15 ,4a/1, 17a/4,17a/11.

ser-keş İtaatsiz, dikbaşlı : 9a/4, 13b/15.

serāşim (f) Sersem .

serāşim ol- Sersemlemek : 82b/5.

serçe Kışın göçmeyen , koyu renkli ötücü bir kuş : 15b/14.

serencām (f , a) Başa gelen hal, olay veya olaylar zinciri : 17b/11.

serpil- (f) Serpmek : 24b/12.

Server Özel isim : 3a/2, 3a/12, 3a/13, 4a/4, 5a/3, 16b/2, 17a/12, 17b/3, 19b/14, 24a/12, 26a/4, 27b/12, 27b/14, 27b/17, 39b/15, 40b/3, 40b/7, 41b/2, 41b/4, 41b/8, 42a/1, 42a/13, 42b/16, 45a/13, 46a/16, 46b/8,40a/16, 46b/14, 48a/13, 49b/1, 51a/8, 51a/14, 51b/9, 52a/7, 52b/11, 52b/17, 52b/15, 57a/1, 57b/1, 53b/1, 54a/8, 54a/1, 57a/2, 57a/7, 57b/3, 57b/7, 61a/11, 61b/3,6b/15,61b/1, 61b/12, 62b/15, 64a/16, 66a/6, 66b/14, 67a/2, 67b/13, 71a/11, 73a/3, 73a/7, 73a/12, 73b/8, 73b/13, 75a/1, 75a/11, 77b/13, 78a/2, 81a/6, 81b/6, 81b/8, 81b/9, 81b/14, 81b/17, 82b/1, 82b/16, 83a/4, 83a/11, 84a/14, 84a/9, 83b/6, 83b/1, 83b/12, 86a/7, 87a/2, 87a/8, 91a/12, 92a/13, 94a/15, 96a/11, 97a/14, 98b/3, 98b/13, 107a/1, 107b/1, 107b/12,108a/7, 108a/1, 108a/11, 108b/6, 108b/7, 109a/4, 111b/12

Server-i alem (f) Alemin en büyüğü : 2b/1, 37b/15, 38a/16, 39a/11, 61a/12, 63b/8, 75a/7, 76b/5, 109b/8.

servi (f) Uzun, yüksek: 35a/5.

şevāb (a) Karşılık, mükāfat : 76b/4.

sevdā (a) Sevda, aşk: 2a/1,57a/7,71b/16, 105a/3.

sev- (f) Kalpten bağlı olmak : 9a/8, 8b/14, 2a/4, 29b/4,29b/2,32a/17,6a/12, 74b/1,74b/2, 81b/14,109b/6,110a/1,110a/1.

seyr (a) İzleme.

seyr it- izlemek: 1b/6, 2b/2, 88b/3, 88a/8, 88a/9.

şeytān (a) Hz. Ādem'e secde etmediği için cennetten kovulan, insanları Allah'ın emirlerine karşı kıskırtan iblis :27b/3.

şeytāna uy- Kötü bir şey yapma isteğine kapılmak :27b/3.

şıçra-Hızla yukarıya veya ileriye atılmak: 3b/16, 4a/5, 10b/7,12a/7, 29a/4, 37a/5, 44b/7, 46a/6, 66b/16, 78a/12, 96a/14,106b/1,106a/4, 109a/4.

şiddik (a) Pek doğru, sözünün eri [kimse] : 41b/2.

şığır Geviş getirenlerden, boynuzlu büyükbaş evcil hayvanların genel adı: 42a/12, 81a/7,82a/14, 105a/8.

şığır gibi boğazlan- Sığır gibi öldürmek : 42a/12, 81a/7,82a/14, 105a/8.

şihhat (a) Sağlamlık, sağlık :41b/8, 42a/17, 42b/3, 42b/10, 43b/5, 44b/17, 49b/1, 52b/17, 64a/12, 78a/3.

şık- Sıkmak : 25a/9.

sır (a) Açığa vurulmak istenmeyen : 62b/17,73a/1,109b/5.

sır-perdesi Sır perdesi : 43b/2.

sır-daş (f) Arkadaşlık : 55b/1, 64b/9.

silaḥ (a) Harb aleti , savunmak ve saldırmak için kullanılan araç: 12a/5.

silaḥ -puş ol- (a , f) Silah kuşanma: 37b/9, 64b/13, 66a/17,68a/11.

silaḥ kuşan - Silah kuşanmak: 64b/13.

silkin- Sarsmak : 92a/8.

sine (f) Göğüs, yürek: 3a/1, 24b/12, 13b/9, 58b/12, 67b/5, 68a/3,75a/1,91b/15, 92b/2, 95b/6,95b/8.

siper (f) Arkasına geçilerek korunulacak engel: 3a/5, 12a/7, 12b/2, 13b/8, 13b/9, 15a/3, 15a/1, 15a/12, 22b/17, 24b/1, 34b/15 , 91b/13, 91b/14, 92a/17,92b/1, 105b/15.

-sitan (f) Yer adı yapmaya yarayan ek: 95b/14,103a/11.

sitare (a) Örtünülecek, perdelenecek şey: 88a/9.

sitem (f) Bir kimseye, yaptığı bir hareketin veya söylediği sözün üzüntü : 6a/16.

siyah (f) Kara: 3b/3, 23a/13, 77b/3, 85b/14, 89b/9, 92a/12.

Siyāvūş İran Şahı Nuşirevan 'ın ordusunda yer alan karamanlardan biri: 73b/11,74a/16, 74b/16, 75a/1, 75a/11, 75b/1,75b/6, 75b/9, 76a/2, 78a/5, 79b/15, 79a/13, 79a/16, 79b/11, 81a/7, 82a/11, 82a/15, 82b/3,82b/4, 82b/7, 85b/14.

siz Siz (çokluk II. şahıs zamiri) :3b/7, 8a/15, 29a/1, 30b/15, 35a/3, 35a/12, 35a/17, 36b/17, 37a/3, 42a/, 47b/4, 50b/13, 56a/8, 6a/8, 63b/15, 67b/3, 72a/5, 72a/8, 78a/3, 84a/14, 97a/12, 101a/4,102b/17, 103a/1, 103b/4, 104b/13, 111b/2, 34b/14, 34b/16, 42b/4, 51a/16, 58a/1, 60a/7, 66b/3, 84a/16, 98b/3, 109a/2, 35b/3, 42b/2, 3a/4, 3b/6, 5b/4, 5b/7, 18a/6, 26b/15, 26b/16, 37a/3, 42b/4, 48b/6, 51a/1, 51a/14, 57a/3,67b/1,67b/2,71a/13,72a/11,78b/15,11b/2,11b/10,12b/2,13b/5,18b/9,17a/14,12b/4,12b/8,33b/14,64b/3,47a/15,77b/11,96b/8,78b/14,57a/5,65b/1,15a/14,64a/4,8a/6, 19a/1, 21b/14, 25b/12, 47a/2,

49a/12, 57a/2, 6a/11, 63b/4, 65b/7, 67a/16, 71a/11, 71b/15, 72a/12, 78a/1, 78a/3, 17a/17,62b/16,3a/14, 17b/5, 64b/7, 64b/1, 65b/3.

šoĥbet (a) Karşılıklı olarak dostça, arkadaşça yapılan konuşma: 64b/14, 65b/17.

šoķak (a) Şehir ve kasaba içinde ,evler arasındaki yol : 15b/6,62b/8, 68a/8.

šoķ- Sokmak : 59b/16.

şol Sol taraf : 17b/4 , 18a/11, 18a/13, 18a/14, 18b/1, 55b/12.

şolı- Nefes almak : 2a/3.

şoñ Ahir, nihayet : 45a/11, 52a/2, 95b/6.

şoñra Sonra : 8b/1, 9a/5, 11b/16, 13a/16, 15a/13, 17b/2, 2a/7, 21a/17, 24a/1, 24a/13, 25a/5, 25a/6, 25a/11, 25b/13, 25b/17, 27b/6, 27b/8, 27b/13, 28b/9, 29a/2, 29b/6, 29b/8, 32a/13, 32b/14, 34a/7, 35a/4, 36a/8, 37b/13, 37b/17, 40a/12, 40b/14, 41a/11,44a/1, 45a/15, 46b/6, 50b/5, 51a/5, 53b/2, 55a/3,57b/16, 59a/3, 61a/13, 62b/12, 63a/11, 64a/3, 64b/4, 66a/8, 69a/11, 70a/1, 70a/11, 74b/7, 75a/13, 75b/11, 75b/13, 77a/17, 78b/4, 81b/7, 82b/12, 87b/4, 87b/5, 92b/15, 95a/6, 97b/12, 99b/14, 100a/14, 103a/14, 103b/4, 105a/9, 106b/17, 110b/9, 111b/5.

şor- Sormak, sual etmek: 6a/9, 35a/13, 52a/2, 58a/13, 81a/3,84a/3.

sorış- Karşılıklı olarak birbirine sormak: 19a/6.

soru (f) Birine soru yönelme : 62a/13, 95b/16.

şoyun- Elbisesini üzerinden çıkarmak : 23a/6.

söyle- Demek, söylemek: 1b/5, 1b/6, 3a/13, 3a/15, 3b/4, 4a/12, 5b/1, 13a/1, 15a/2,23a/15, 24b/13, 26b/1, 28a/3, 28a/17,29a/13, 29b/1, 31a/2, 31b/12, 35a/9,35b/5, 35b/12, 36a/9, 36b/13, 38a/6, 41b/17, 48a/8,51b/14,53b/8,61a/3,61a/4,61a/11,63b/12,63b/16,62a/16,64b/6,64a/2,64a/6,64b/5,65b/5,65b/9, 67a/5,65b/9,68b/12,79a/17,79b/16,80b/5,80b/6,86b/8,87b/11,86b/15, 90b/4,92a/8, 96b/2, 101a/3, 101a/5, 101a/6,101a/9,102b/4, 102b/8, 104a/11,104b/12 .

sözSöz,kelam:1b/7,3b/4,3b/12,11b/1,15a/1,16b/5,17b/6,17b/11,21a/12,22a/9,24a/6,27a/13,31a/2,31a /3,31b/12,31b/17,32a/15,36b/15,41a/8,42b/1,41a/1,42a/7,42b/5,43a/16,44b/1,49b/6,51a/13,53a/13,5 3a/17,53b/9,53b/1,58a/15,63b/3,51a/3,54a/4,60a/8,61a/11,61a/16,63b/1,63b/12,65a/14,65b/13,65b/1 7,66a/9,48b/15,67a/5,67b/8,61a/12,71b/5,73a/12,8b/6,82b/9,83b/5,84a/7,85a/3,90a/12,90b/4,91b/3, 91b/1,100b/7,101a/2,101b/16,102a/12,101a/7,103a/14,1b/14,12a/3,13b/1,12a/14,12a/11,3a/6,13a/1,1 3b/2,14a/1, 14a/14, 14b/2 ,14b/4, 14b/7,14b/17.

şu Su kenarı: 25a/8, 25b/9, 4a/1, 49a/14, 66a/15, 77a/7, 95a/12, 104a/7.

sus- Susmak : 3a/16.

suóāl (a) Sorma .

suóāl eyle- Soru sormak: 2a/14, 4a/1, 4b/11, 28b/7, 41b/5, 41b/6, 45a/5, 72b/8, 73b/6, 73b/11.

suóāl it-Soru sormak : 9b/5, 11b/4, 17a/11, 98b/8.

şuç Kusur, kabahat: 39b/8, 42b/8, 42b/12, 52a/5, 53a/1, 82a/6.

şuç bastır- Bir kişinin işlediği herhangi bir suçun ortaya çıkması sonucu yaptığı davranış şekli :55a/4.

şuçlu Kusurlu : 4b/9, 8b/9, 23a/14,37b/12, 39b/8, 5b/14, 51b/1, 52b/17, 53a/11, 53b/1, 55a/4, 55a/7, 71a/12, 73a/13, 97b/3.

şuhulet (a) Yavaşlık, usul : 9b/14.

şulh (a) Barış.

şulh ol- Barıştan yana olmak : 4b/2.

sulṭān (a) Hükümdar, padişah : 2a/9, 3b/5, 4a/4, 5b/6, 7a/16, 7b/2, 18a/11, 33b/13, 34a/12, 72a/5, 74a/1,74b/9, 74b/17, 75a/5, 86b/14, 89b/2,95b/2, 104b/11, 106b/1,108a/13.

şun- Uzatmak, sunmak: 57b/3, 72b/12, 95a/8, 98b/7.

şurāt (a) Yüz, surat: 2b/1, 2a/5, 3b/14, 18b/8, 25a/4, 3b/13, 39a/1,43b/3, 54b/5, 70b/16, 98a/4,106a/2.

şürätle Hız :18b/8.

şz. Süleyman Hz. Süleyman (as) İsrailoğullarına hükümdarlık yapmış bir peygamber: : 3a/17, 4b/8.

sünbül (f) Sünbül : 4a/7, 25b/2.

sür-Yürümek, doğruca gitmek : 26a/5, 89a/1, 92a/12, 97a/13.

süre Yürütmek, sürmek : 4b/4.

sür- Dokundurmak, değdirmek: 2a/1, 2b/1, 6a/11, 8b/12, 13b/4, 14b/4, 15a/5, 16a/12, 17a/5, 22b/14, 23b/11, 24b/8, 25a/7, 26b/5, 26a/5, 28b/15, 32a/6, 35a/5, 39a/4, 42b/8, 46b/15, 47b/11, 52b/7, 67b/7, 69a/13, 7b/17, 71a/4, 71a/9, 74a/12,75b/6, 76a/11, 77a/9, 79b/15, 80b/1, 82a/2, 82b/16, 83a/3, 83a/12, 85b/17, 89a/1, 98a/14, 98b/6.

süd,süt Besin değeri yüksek beyaz sıvı : 7b/9.

süvar (f) Binen, binici .

süvar ol- Binmek , binici kişi olmak : 6b/2, 11b/11, 12a/7, 17a/2, 17b/15, 24a/3, 44b/1, 44b/15, 47b/11, 82a/12, 82a/17 , 85b/6, 88a/12, 91a/6.

Ş

şād (f) Neşe, sevinç : 2a/11, 9b/8, 11a/15, 19a/4, 22b/12, 24a/15, 26b/6, 37b/1, 39a/1, 45b/17, 48b/4, 56a/3, 56a/14, 59a/12, 64a/1, 69b/7, 80b/16, 81b/15, 82a/2,93b/1, 110a/7, 110a/9.

şād ü handan eyle-Neşelenmek : 59b/6.

şāfī (a) Şefaatçi : 96a/9.

şāh (f) Hükümdar, padişah: 3a/4, 3a/8,3a/9, 3a/1, 3a/15, 3b/12, 4a/4, 4a/7, 4a/8, 5a/7, 5b/5, 5b/11, 5b/13, 1b/5, 3b/2, 6a/2, 6a/6, 6a/3, 6b/8, 6b/14, 7a/1, 7a/3, 7a/5, 7a/9, 10b/6, 10a/6, 10a/9, 10b/3, 10b/1, 13a/1, 12b/1, 12a/12, 13a/1, 14a/6, 17a/1, 14b/15, 1b/13, 11a/6, 1b/3, 16b/16, 18a/5, 18b/17, 12b/5, 13b/3, 13b/13, 14a/16, 15a/14,15b/2, 15b/12, 16a/16, 17a/15, 17b/1, 19a/6, 19a/7, 18a/1, 18a/8, 18a/12, 18b/9, 18b/14, 19a/3, 19a/12, 19b/4, 19b/5, 21a/11, 21a/16, 21b/2, 21b/4, 21b/17,

22b/17, 24b/14, 28a/17, 28b/6, 28b/15, 28b/7, 36b/17, 29a/3, 29a/12, 29a/16, 29b/2, 30b/1, 30b/8, 31b/17, 37b/11, 37b/13, 38a/14, 38a/17, 39a/9, 39b/6, 39b/14, 39b/17, 40a/5, 40a/17, 40b/12, 41a/5, 47a/14, 45b/7, 4b/14, 41a/1, 42a/12, 42a/1, 45b/15, 45b/16, 42b/11, 43b/1, 43b/9, 43b/17, 44a/8, 44b/1, 44a/5, 44a/7, 44b/2, 45b/9, 45b/15, 45b/17, 46a/3, 46a/13, 47b/1, 48a/17, 48b/6, 49b/2, 50b/17, 52a/16, 52a/17, 53a/12, 53a/17, 54a/6, 54b/3, 52b/8, 55a/9, 55a/14, 55b/12, 55a/1, 58a/15, 55a/6, 55a/7, 55a/8, 55b/1, 56b/14, 58a/13, 59b/1, 6b/1, 61a/4, 61b/14, 62a/7, 62b/1, 60a/1, 60a/3, 61a/1, 61b/16, 67b/6, 61a/1, 61b/11, 62a/13, 62a/15, 62b/1, 64a/1, 65b/11, 66a/1, 67a/11, 67b/6, 68b/11, 68b/12, 69b/4, 69b/11, 67b/9, 69a/16, 69b/9, 69b/15, 71a/7, 72b/6, 72b/11, 72b/12, 72b/14, 73a/5, 74b/3, 75a/4, 76a/2, 78a/8, 79b/12, 80b/3, 84b/4, 84b/5, 84b/16, 85a/9, 86a/1, 86a/5, 86a/15, 86b/15, 88a/8, 88b/2, 88b/13, 88b/17, 89a/8, 89b/3, 89b/8, 89b/16, 90a/1, 91b/12, 90a/13, 90b/2, 90b/6, 91a/8, 91a/9, 91b/3, 91b/11, 91a/1, 91b/14, 92a/2, 92a/5, 92a/1, 92b/11, 92b/16, 100b/1, 92b/8, 92a/15, 92b/1, 93a/16, 93b/6, 94b/4, 95a/18, 97a/6, 98a/16, 99a/7, 99a/12, 99b/17, 100a/1, 100b/14, 101b/17, 102a/13, 102b/15, 103a/12, 104a/2, 104b/5, 13a/1, 13a/13, 14b/13, 17a/13, 16a/11, 17a/4, 1a/4, 1a/12, 11a/1, 13a/3, 15a/3, 101b/7, 102b/16, 103a/5, 104a/4, 104b/8, 105a/4, 105a/12, 105b/5, 107a/6, 109a/11, 109a/15, 110a/1, 111b/11, 4b/4, 4a/14, 4a/15, 4a/17, 17b/1, 19b/12, 21b/16, 28b/13, 37b/2, 37b/9, 79b/1, 8b/11, 9b/11, 93a/1, 93b/2, 93b/5, 97b/5, 97b/8, 99b/9, 99b/12, 101a/14, 101b/4, 101b/9, 102a/6, 102a/7, 103b/1, 103b/14, 104a/16, 104b/1, 107a/5.

şāh-ı nişan Şāhın izi,fermanı: 33a/2.

şeh-zāde (f) Şehzade, hükümdar oğlu: 3a/12, 5a/17, 8b/12, 25b/12, 44a/11, 94a/15, 94b/1, 95b/6, 112a/1.

şāhid (a) Tanık :12b/7, 12b/14.

şāhid eyle- Tanıklık etmek : 12b/7, 12b/14.

şāhin (f) Şahin, doğan: 15b/14.

şamata (a) Gürültü, patırtı: 31b/4.

şamata it- Gürültü yapmak , patırtı yapmak : 31b/4.

Şammāsiye Yer adı : 197b/3.

şān (a) Ün, şeref, şan: 24b/6, 25a/16.

şarāb (a) İçki, şarap: 62b/6, 62b/7.

şaş- Şaşırmaq : 29a/12, 102b/1.

şāyed (f) Eğer :2a/17, 25a/4, 108b/9.

şāyiŌ (a) Yaygın :19a/1.

şāyiŌ ol- Yayılmış olmak : 19a/1.

şeb (f) Gece .

şeb -revlik (f) Gece yürüyüşü: 27b/1.

şeb-hun (f) Gece baskını: 7b/14, 8a/14.

şehādet (a) Şahit getirme : 58a/14.

şehādet it- Şahit göstermek : 58a/14.

şehir (f) Kent, şehir: 9b/2, 1a/3, 10b/8, 10a/3, 10b/11, 11a/5, 19a/9, 48a/1, 69b/1, 69b/11, 69b/5, 76b/9, 79a/14, 79a/15, 79b/6, 79b/9, 81b/8, 81b/12, 81b/13, 82a/1, 83a/14, 84a/8.

şehri yâr (f) Hükümdar: 2b/4, 4a/8, 13a/6, 18b/3, 27a/8, 28a/1, 31a/13, 47a/15, 52b/9, 60b/7, 71a/4, 85a/9, 88b/15, 99b/8.

şeker (a) Şeker kamışı, şeker pancarı bitkilerin sap ve köklerinin öz maddelerin genel adı : 24a/15.

şekil (a) Biçim : 3a/5, 28b/9.

Şemmas Özel isim :2a/12, 85b/12, 85b/13, 85b/17, 97b/12, 97b/13.

şenlik (t) Neşeli, mutlu olma hali:24a/1.

şerbet (a) Şurup, içecek: 24a/15.

şerh (a) Açıklama: 34a/3.

şerr (a) Kötülük: 24b/11, 36b/14, 58b/1, 83b/11, 84a/15, 85b/3, 99b/12.

şevk (a) İstek, heves: 45b/4.

şey (a) Nesne, şey: 27a/14, 28a/15, 35b/5, 56b/13, 56b/14, 60a/1, 100b/6, 108a/14.

şeytân (a) İblis, şeytan: 27b/3, 38b/4, 51b/9, 57b/17, 66a/3.

şikâr (f) Av :2a/14, 3b/6, 4b/9, 6a/1, 15b/15.

şikâyet (a) Hoşnut olmadığımı bildirme .
şikâyet eyle- Hoşnut olmadığımı bildirmek : 61a/9, 94b/8.

şimdi Şu anda, şimdi: 3b/4, 3b/7, 4a/17, 4b/2, 4b/7, 8b/9, 14b/1, 16a/9, 18b/3, 23a/13, 23b/1, 27a/11, 30b/3, 31b/6, 38b/6, 39b/5, 41a/2, 44b/11, 45a/12, 47b/2, 47b/13, 48b/17, 49a/4, 49a/9, 49b/7, 6b/1, 61b/2, 63b/14, 72a/15, 76b/16, 78a/12, 83b/1, 87b/3, 89a/12, 91b/5, 96b/2, 111b/1, 112a/4.

şimşir (f) Kılıç: 68b/5.

şive (f) Naz, eda: 25b/11.

şol Şu (işaret sıfatı) : 2a/15, 2b/7, 8b/12, 13b/13, 16b/6, 2b/6, 22b/2, 31a/4, 33a/9, 34a/15, 38a/6, 38b/3, 45a/9, 46b/1, 58b/7, 71a/13, 73a/7, 77a/1, 77a/5, 85b/15, 86a/17, 86b/2, 107b/6, 109b/15.

şom (f) Uğursuz : 83a/14.

şomluk Kötü söz söyleyen : 83a/14.

şöyle Öyle, o şekilde: 1b/7, 3b/2, 4b/11, 6a/4, 12a/6, 13b/5, 19b/17, 21b/1, 21b/5, 25a/17, 26b/7, 26b/8, 28b/13, 29a/1, 39a/6, 39b/13, 41a/7, 44b/9, 59a/15, 60b/17, 66a/1, 72a/2, 86a/12, 87a/7, 92a/3, 93a/5, 94a/7, 94b/13, 100b/13, 101a/6, 101b/14, 102b/17, 103b/6.

şu (işaret sıfatı) : 3a/5, 8b/3, 16b/5, 19a/17, 20a/8, 27a/7, 28a/3, 28a/15, 28b/8, 50b/17, 76b/3, 80a/12, 86b/2.

şuh (f) Şen ve hareketlerinde serbest , nazlı (kadın) : 74a/14.

şükür(a) Verdiği nimetler için Allâh'a duyulan minneti dile getirme: 16a/9, 33b/1, 36b/3, 36b/8, 84a/1, 93b/7.

şüphe (a) Kuşku, şüphe: 2b/16, 11a/13.

T

tā (f) Kadar, dek : 9a/1, 21a/1, 27a/11, 3a/4, 39a/6, 89a/15, 100b/8, 106b/6, 107a/16.

ta'āccüb (a) Şaşırma, hayret etme: 3a/1, 3b/3, 3b/17, 25b/18, 48b/13, 59a/15, 72a/13, 86b/16, 17a/15.

ta'ām (a) Yemek, aş: 23a/17, 24a/14, 106a/8.

ta'aban (a) Ayağın alt yüzü: 98b/12.

ta'aban getir- Hızla gitmek: 98b/12.

tab' (a) Tab'eden, kitap basan : 13b/12.

tabanca Cepte veya belde taşınan ve tek elle kullanılan küçük boy ateşli silah .
tabanca ur- Cepte veya belde taşınan ve tek elle kullanılan küçük boy ateşli silahla ateş etmek : 3b/14.

tābi' (a) Boyun eğen, bağlı kalan : 1b/5, 23b/4, 69b/14, 78b/1, 79b/6, 79a/1, 83b/13.

ta'bi'at (a) Huy, yaratılış: 9a/3.

ta'bir(a) İfade, anlatım: 6b/14, 19b/7.

ta'bir ol- İfade, anlatmak: 6b/14, 19b/7.

ta'bl (a) Davul : 11b/17, 12a/3, 88a/8.

ta'bl -i ceng Ceng davulu : 11b/17, 12a/3, 88a/8.

tāc (a) Taç : 16b/12, 21b/1, 51a/15.

taç -ı taht Tahtın taçı : 51a/15, 89b/4.

tağ Dag : 7a/7, 13b/6, 46b/1, 46b/7, 7b/2, 72a/1, 72a/2, 88b/2, 95b/4.

tağıl- Dağılmak : 57a/16.

ta'hammūl (a) Dayanma .

ta'hammūl it- Dayanmak : 11b/13, 6a/17, 63a/5.

ta'hkīk (a) Hakikat, gerçek: 2b/5, 3b/4, 25b/8, 37a/1, 47b/5, 11b/11.

ta'kāt (a) Bir şeyi yapabilmek için gereken güç: 25b/15, 92a/9.

ta'hrik(a) Harekete geçirme, kıskırtma: 27b/5.

ta'hsil (a) İlim öğrenme .

ta'hsil eyle- İlim öğrenmek : 11b/7.

ta'hsin (a) Beğenme: 16a/4, 89b/17

taht (f) Hükümdarlık, taht: 2b/3, 8a/2, 13a/2, 13a/15, 13b/14, 16b/2, 16b/12, 18a/3, 18a/5, 18a/6, 18a/8, 18a/9, 18a/10, 18a/11, 18a/17, 19a/13, 21b/1, 22b/4, 27a/1, 30b/8, 30b/16, 38b/11, 39b/6,

43b/16, 51a/15, 52b/1, 52b/2, 52b/3, 54a/9, 54a/13, 54a/14, 55b/12, 68b/13, 69a/14, 69a/15, 69a/17, 69b/15, 71a/6, 78b/14, 79a/13, 81a/8, 84b/3, 84b/8, 89b/4, 97b/14, 97b/15 109b/1, 109a/1, 109a/13.

tahta karar eyle- Tahta geçip beklemek: 16b/2, 18a/3, 18a/5, 18a/8, 18a/1, 18a/17, 39b/6, 52b/2, 52b/3, 69a/15, 69a/17, 69b/15, 71a/6, 78b/14, 79a/13, 81a/8, 84b/8, 97b/14.

taķdir (a) Kader, ezeldeki hūkūm: 29a/6, 71b/9, 84b/1, 111a/1.

taķrir (a) Anlatma .

taķrir eyle- Anlatmak : 23b/12.

taali (a) Talih : 85a/17.

taālib (a) İsteyen, istekli : 5a/13, 100a/7.

taālim (a) Öğrenme : 35b/11, 95a/2, 95b/7, 101b/8, 101b/6.

taālim -hane Öğrenme yeri : 35b/11, 95a/2, 95b/7, 101b/8, 101b/6.

taālim - i ilim ilim öğrenme : 11b/3.

taama (a) Doymazlık .

taama it- Doymamak : 29b/5.

taama - yı şimşire getir- Açgözlüleri kılıçtan geçirmek: 68b/5.

tamam (a) Bitirme .

tamam it-Bitirmek : 2b/2, 12b/7, 23a/1, 23a/2, 24b/6, 24b/13, 25a/9, 44a/15, 45a/1, 56b/1, 58b/5, 59b/11, 62b/13, 66a/12, 70b/1, 70b/12, 71a/17, 74a/13, 81b/6, 106b/16, 110b/5, 112a/13.

taān (a) sövme .

taān it-Sövmek: 9b/11, 44a/1, 67a/7.

tar Geniş olmayan : 111a/11.

taraf (a) Yön, taraf: 7a/15, 9a/17, 10b/16, 12b/11, 12b/8, 14a/15, 14b/2, 15b/7, 16a/15, 21b/5, 24a/1, 26a/11, 37b/15, 38a/13, 39b/16, 40b/14, 43b/6, 45b/6, 45b/11, 46a/15, 46b/3, 49b/4, 49b/16, 50a/2, 50b/7, 54b/7, 56a/6, 56a/9, 69b/4, 69a/4, 80a/4, 81b/15, 84a/8, 85a/6, 85b/1, 85b/11, 86b/15, 88a/12, 98a/1, 99a/11, 103a/1, 103b/1, 103b/2, 105b/2, 105b/4.

tarid -i cevelan (a) Tardeden, kovan: 12b/6.

tarik (a) Takip edilen yol : 19b/3, 20b/4, 99b/11, 99b/15.

tarāka (a) Gümbürtü, gürültü : 92a/2, 105a/9.

tarz (a) Biçim, şekil : 9a/2.

tarumār (f) Dağınık .

tarumār ol- Dağınık olmak : 16a/2, 41a/5, 43b/7, 47a/3, 47b/6, 48a/9, 48a/15, 48b/12, 54a/11.

tas (a) Tas, su sabi : 18a/16.

tasā Üzüntülü düşünce durumu : 94a/1.

tasarruf (a) Sahip olma, kullanma : 38b/12, 106a/15.

tasma (f) İnce ince dilinmiş hayvan derisinden yapılmış ip : 95a/14.

taş Kimyasal veya fiziksel durumu değişiklikler gösteren, sert ve katı madde: 8b/1, 18b/15.

taşçı Taş yontan, satan veya taş ocağından taş çıkaran kimse: 14a/12.

taşra Dışarı: 10b/14, 23b/9, 33a/13, 34a/7, 39a/1, 40a/6, 40b/5, 45a/7, 46a/9, 46a/11, 46b/15, 48b/16, 55b/3, 66a/15, 70a/11, 80a/15, 82a/17, 85b/5, 109a/9.

taş- (f) Fazla gelmek : 23a/2, 57b/6.

taeye (f) Hizmetçi : 33a/7, 33a/9, 33a/12, 33a/16.

tāze (f) Taze, körpe: 16a/14, 19b/6, 32b/1, 32b/7, 26a/4, 33a/4, 63a/1, 74a/5, 74a/16, 74a/17, 83a/7.
tāzelik eyle- Tazelik kazandırmak : 19a/7.

ta'zīm (a) Saygı ile eğilme.

ta'zīm eyle- Saygı ile eğilmek : 17b/1, 27a/1, 34b/4.

tebdīl (a) Değiştirme : 5a/15.

tebdīl gel- Değiştirmek : 5a/15.

tecessūs (a) Bir şeyin iç yüzünü araştırıp sırrını çözmeye çalışma.

tecessūs it- Bir şeyin iç yüzünü araştırıp sırrını çözmeye çalışmak : 99a/11.

tedārik (a) Hazırlama, hazırlık : 6a/4, 26b/14, 28b/3, 34b/13, 56a/17, 56b/6, 65a/5, 111a/4.

tebdīr (a) Bir şeyi önlemek veya olmasını sağlamak için yapılan hazırlık : 65a/2.

teḥevvūri (a) Öfkelenme, köpürme : 35b/15, 36a/6, 36b/4.

teg, tek 1. Yalnız : 19b/13, 15a/2, 15a/5, 2. Uslu, rahat : 24b/8, 52b/1.

teklīf (a) Önerme.

teklīf eyle- Önermek: 18a/4, 56b/15.

tekrar Yinelemek : 8b/9, 17a/12, 40b/6, 48a/4, 52b/1, 87a/1, 105a/14.

telef (a) Yok etme .

telef ol- Yok etmek : 83a/15.

temāṣā (f) İzleme .

temāṣā it- İzlemek : 2a/15, 71a/9, 86b/16, 92b/9.

ten (f) Vücut , gövde : 2b/16, 21b/12, 36a/13.

tenbīh (a) Bir işin yapılmasını veya o işten vazgeçilmesini tekrar tekrar hatırlatma .

tenbīh it- Bir işin yapılmasını veya o işten vazgeçilmesini tekrar tekrar hatırlatmak : 28b/6, 77a/13.

teng (f) Dar : 91b/17.

tenhā (f) Yalnız, ıssız : 22b/6, 22b/8, 24b/8, 55b/15.

tenhāca Kalabalık olmayan : 54b/13, 55b/17, 64a/12, 96a/5, 99b/4.

tereddüd (a) Gidip gelme : 75a/12.

terahhüm (a) Acıma ,merhamet etme : 21a/8.

terennüm (a) Yavaş ve güzel bir sesle şarkı söyleme : 21a/8.

terk (a) Bırakma .
terk it-Bırakmak : 5a/15, 38b/7.

tertip (a) Sıraya koyma .
tertip it- Sıraya koymak : 22b/14.

teselli (a) Avutma, rahatlatma: 11a/2.

teskîñ (a) Sakin kılma : 51a/9.
teskîñ it- Sakin kılmak : 51a/9.

teslîm (a) Emanet alınan bir şeyi sahibine geri verme.
teslîm it- Emanet alınan bir şeyi sahibine geri vermek : 16b/13, 17a/17, 86b/1, 89b/4, 109a/13, 110b/13.

teessüf (a) Eseflenme .
teessüf it-Eseflenmek : 44b/13.

tevâbî' (a) Tabi olanlar : 6a/1, 74b/5, 79b/7.

tevârîh (a) Tarihler: 32a/10.

tevekkül (a) İşini Allâh'a bırakıp kadere razı olma: 41b/1, 88b/1.

tez (f) Tez, çabuk.
tez gel- Tez olmak : 34a/9, 38b/2, 40a/8, 40b/1, 44b/15, 46a/7.

tezlik Çabukluk: 51b/9, 51b/16.

tezvîr (a) Yalan dolan : 51b/15.

teziyye Çarçabuk : 22b/8, 68a/16, 92a/10, 92b/12.

tezkire (a) Küçük mektup : 2b/6, 2b/9, 22a/4, 22a/10, 22a/13, 22b/1, 22b/8, 22b/13, 23a/8, 23a/9, 23a/12, 23b/15, 26b/16, 51b/3, 56a/4, 56a/9, 56a/12.

tîğ (f) Kılıç : 7a/3, 7a/5, 12a/6, 14a/1, 14a/12, 15a/11, 15a/8, 15a/9, 15a/12, 15a/16, 47b/16, 48b/9, 64b/16, 66b/1, 67b/5, 67b/9, 67b/10, 67b/16, 68a/1, 92a/11, 92a/16, 92b/1, 97a/15, 103b/6, 13b/7.

tılsım (a) Sihir, büyü : 14a/2.

tımâr (f) Yara bakımı .
tımâr it- Yara bakımı yapmak: 9b/1, 14b/9, 40a/11, 40a/17, 41b/4, 41a/13, 49b/1, 70b/7, 75b/14, 76b/3, 77a/5, 77a/11, 77b/15, 78a/4, 78b/4, 80b/14, 81a/17, 81b/2, 86a/11, 86b/12.

tîr (f) Ok : 46a/11.

teiz (f) Tez, çabuk: 6b/1, 12a/4, 1b/7, 16b/5, 16b/17, 19b/2, 2b/9, 24b/5, 27a/3, 28b/12, 29a/8, 29a/13, 33a/7, 33a/12, 34a/4, 35b/11, 37b/7, 51b/1, 58a/3, 7a/15, 71a/2, 74b/12, 76a/3, 77a/6, 82a/12, 85b/4, 93a/3, 93a/5, 96b/2, 101a/17, 102a/16, 105a/14.

toķuz Sekizden sonra gelen sayı : 25a/12.

tol- Dolmak : 68a/15.

toprak Yer yüzünü kaplayan katı madde : 7b/17.

toz İnce ,un halinde toprak olup rüzgar ile havaya kalkan .

toz eyle- İnce ,un halinde toprak olup rüzgar ile havaya kalkan haline gelmek : 95a/16, 109b/11.

töhmet (a) Birine isnâd olunan suç : 39b/16.

tug Eskiden rütbelere göre paşalara bir ,iki veya üç tane verilen ,at kuyruğu kılından yapılmış sorguç : 15b/17.

tuñfe (a) Armağan, hediye: 56b/1, 58a/6, 62b/2

ur- Durmak, beklemek: 17b/14, 64b/14, 69a/5, 108a/2.

urre (a) Kumaşın etrafına çekilen kılıptandan süs: 12a/8.

tut- Tutmak : 38a/12,67b/14, 91b/1,94b/17.

tutuş- Birbirini tutmak : 12a/1, 38b/17, 40a/5,43a/17, 53b/4, 53b/17,79a/13, 80b/9, 83a/3, 83b/8, 86a/8, 94a/1,97a/17, 97b/15, 102a/3, 104a/6, 105b/3, 106a/5,107b/2.

uman Don ,şalvar : 24b/11.

urup Kalkmak : 3a/1, 10b/7, 12b/2, 17b/12, 24a/2, 24b/5, 33a/13, 39b/17, 44b/14, 46b/12, 54b/13, 57b/14, 65a/7, 66a/14, 66b/9, 68a/11, 69b/12, 70a/2, 71a/2, 74b/13, 76a/9, 81b/9, 88a/1, 92a/11, 95b/1, 102a/16, 108a/1,109a/14.

ut- (f) El ile yakalamak : 25a/17, 73b/16,76a/1, 91b/17,109b/3

utuş- (f) Birbirini tutmak,alevlenmek: 21a/3.

uvarBir yapının yanlarını dışa karşı koruyan : 25a/7.

uy- İşitmek, duymak : 22a/12.

tuz Kokusuz, suda eriyen, yiyecekleri korumada kullanılan billursu madde: 27a/1, 30b/1, 30b/3,31a/5,104b/5.

türlü Çeşit , değişik : 78b/12.

U

u Ve : 29a/11, 48a/2, 69b/6, 94b/16, 101a/9, 111a/1.

ucuz Bedeli ve değeri az olan : 16a/13.

uķur Eskiden ,şalvar ve iç donuna geçirilip belde bağlanan ince kuşak : 79a/1.

uķursuz Namussuz : 79b/1.

uğra - Tesadüf etmek : 27a/4, 29b/6,52b/4, 21a/13, 96a/17,104b/1, 109b/6, 109b/1.

uğur Yön, yol: 25a/5, 64b/15, 66b/3.

uğurla- Göndermek : 7a/17.

'ulkübe (a) Azap, işkence: 74b/8.

ulaş-Ulaşmak, bir yere ulaşmak : 72b/1.

ulu Fazilet ,ahlâk bakımından büyük ,yüce : 89b/2.

ulusı Ulu ,yüce : 69b/6.

'ulûfe (a) Sipahilere, yeniçerilere (üç ayda bir) verilen maaş : 4b/12.

Ölüm (a) İlimler : 11b/5.

um- (f) Ümit etmek, beklemek: 41a/13, 74a/15.

unut- (f) Aklından çıkmak : 7a/1.

ur-Vurmak, çarpmak : 2b/9, 5a/5, 6a/1, 6b/5, 6b/4, 7a/1, 7a/4, 7a/6, 12b/8, 13b/5, 14a/12, 14b/1, 15a/11, 15a/17, 19b/9, 20a/7, 22a/5, 28a/4,28a/6, 30a/9, 30b/14, 31a/, 31b/7, 32a/3, 34a/7, 34b/1, 36a/1, 36a/4, 36b/3, 46b/14, 46b/17, 47b/12, 48a/4, 48a/9, 51b/5, 59a/7, 66b/1, 67a/15, 67b/5, 67b/16, 68a/6, 68a/7, 68a/16, 68b/4, 69a/7, 77b/4,80b/2, 82b/2, 82b/15,83b/3, 88b/1, 88b/5, 91b/12, 92a/3, 92b/2, 92b/4, 95a/1, 100a/6, 102b/3

Öuryan (a) Çıplak: 15b/5, 39a/4, 75a/14.

uşan- (f) Bıkmak, usanmak: 2a/2, 27b/8, 98a/14.

uşlan- (f) Akıllanmak : 86a/12.

uşlu Akıllı olma : 6b/12.

uşul (a) Yöntem ,şekil : 64a/4.

uyluk Kalçadan dize kadar olan bacak bölümü : 11a/14,11b/12.

uyan- (f) Uyanmak : 59a/2, 94b/12.

uyar- (f) Bir kimseye ,beğenilmeyen hâl ve hareketinden dolayı ,nasıl davranması gerektiğini haber vermek : 27a/5.

uydur- (f) Uygun duruma getirmek : 61a/16.

uyan- uyanmak : 25a/5, 25a/6,25a/9,25a/19, 28b/15,30a/1,58b/17,59a/2, 94b/12.

uyhu İnsan ve çoğu hayvanlarda her gün ve özellikle geceleri ortaya çıkması tabii olan dinlenme hâli:20b/15, 24a/2, 24b/13, 25a/4, 25b/19,26a/1, 27a/5, 29b/17, 38a/11, 38a/17,57b/17,79a/3.

uy- (f) Arkasından gitmek ,boyun eğmek : 23b/3, 27b/3, 42b/5, 51b/9, 67b/8, 72b/1, 82b/9, 11a/8.

uzak Zaman veya yer olarak yakın olmayan : 1b/11, 13a/12.

uzun Boyu çok olan : 99b/2.

Ü

ü Ve : 1b/1, 13b/12, 16b/9, 18b/17, 20b/1, 21b/11, 22a/3, 24b/6, 25a/14, 25a/16, 31a/13, 45b/5, 46a/11, 48b/1, 61a/14, 77b/5, 77b/6, 88a/8, 88b/1, 91b/1, 95b/1, 96a/11, 103b/13, 110a/5, 110a/14.

üç İkinden sonra gelen sayı : 2a/15, 15b/12, 38a/1, 41b/12, 53b/16, 70a/1, 77a/17, 80a/4, 80a/1, 95b/3.

üçüncü Üç sayısının sıra sıfatı, sırada ikinciden sonra gelen: 7b/16.

ülfet (a) Alışma, kaynaşma : 79a/5.

ümiz (f) Ümit etme : 17b/8, 3a/12, 12a/9.

üstad (f) Usta, hoca : 4b/5, 77a/4.

üstad -ı kamil Bilgili hoca : 11b/14.

üstÜst, üzeri : 7a/1, 59a/4, 97a/14.

üzere Üst, üzeri: 2a/2, 2b/3, 11a/1, 24b/1, 43b/4, 59b/7, 62b/8, 71b/11, 75a/6, 75b/7, 80a/11, 82b/6, 84b/14, 85a/1, 85a/10, 85b/12, 86a/15, 92b/8, 92b/11.

üzerine Üst, üzeri : 2a/4, 4a/1, 8b/1, 10a/12, 10b/4, 11b/1, 12a/1, 15b/4, 21b/6, 22a/4, 22a/15, 22b/5, 23a/6, 23a/12, 24b/14, 25a/3, 25a/12, 28a/6, 28b/16, 34a/4, 35b/14, 38a/3, 39a/12, 39a/14, 44b/5, 46a/8, 46a/13, 47b/12, 47b/16, 56a/5, 6a/12, 64b/12, 64b/13, 64b/16, 65a/5, 67a/1, 67b/7, 77a/9, 78a/17, 79a/2, 79a/12, 83b/4, 83b/7, 83b/16, 92a/12, 92a/14, 92b/6, 92b/12, 109b/11.

V

va'de (a) Bir işin yapılmasının süresi : 78b/12.

va'de it- Bir işin yapılması için süre vermek : 78b/12.

vadi (a) İki dağ arasındaki uzun çukur : 85a/7.

vafir (a) Çok, bol: 2a/11, 4b/4, 17b/2, 44b/13, 66a/1, 73a/4, 73b/5, 76a/1, 84b/1, 101b/11, 108a/9, 110a/8.

vah Yazık anlamında söylenen bir söz.

vah it- Yazık anlamında bir söz söylemek : 2a/15, 29a/11, 109a/3.

vaka (a) Vuku bulan : 93a/3.

vaka ol- Olay meydana gelmek : 7b/4.

vakit (a) Vakit, zaman: 8b/8, 9b/11, 17b/14, 25b/3, 26a/1, 27b/2, 94a/9.

valide (a) Doğuran, ana : 4a/1, 9b/14.

var-Gitmek, varmak: 1b/6, 1b/7, 1b/11, 2b/13, 4b/3, 4b/5, 4b/15, 1a/3, 11a/3, 11b/3, 12a/12, 13a/2, 14a/7, 19b/1, 19b/7, 22a/6, 22a/9, 23a/14, 24a/9, 24a/11, 24a/14, 26a/13, 27a/7, 27a/12, 32a/7, 32b/5,

33a/6, 33a/8, 33a/9, 33b/15, 34b/12, 35a/6, 35a/14, 35b/2, 36b/13, 39b/8, 39b/17, 4a/7, 4a/1, 4a/16, 42a/3, 43b/11, 43b/12, 46b/13, 50b/5, 50b/17, 51a/4, 52a/3, 52a/8, 53a/9, 54a/9, 55b/1, 55b/1, 55b/15, 59a/15, 61b/2, 62b/17, 63a/1, 65b/1, 68a/4, 71a/11, 71b/9, 75a/3, 75b/17, 76a/7, 76a/13, 76b/7, 78b/8, 79b/7, 8a/15, 83b/13, 84b/1, 84b/6, 85b/4, 86a/2, 86b/2, 87b/3, 87b/1, 89a/1, 90a/14, 90b/17, 100b/13, 102b/17, 106a/15, 106b/4, 107b/1, 109a/8, 110b/13, 111a/4.

varıncağ Kadar : 2b/17, 3a/4, 19b/11, 20b/5, 28a/16, 31a/3, 38b/2, 61b/4, 97b/13, 12b/15, 15b/14, 18a/6, 18a/12, 11b/8, 111a/2, 111b/5, 111a/9, 9a/17, 98a/14, 4b/8, 111b/4, 96a/1, 19b/11, 74a/8, 78b/5, 86a/16, 17b/16, 42a/2, 68a/15, 19b/7, 63a/1, 64b/7, 8a/17, 25a/11, 27a/12, 52a/3, 9a/11, 9b/1, 18b/6, 67a/17, 99b/2, 15a/8, 25a/16, 32b/3, 33b/12, 46b/2, 57a/4, 8a/3, 95b/9, 97b/3, 98a/16, 11b/3, 111a/12,

112a/1, 3b/5, 22b/2, 64b/9, 5a/4, 15a/13, 67b/5, 75a/9, 92b/6, 68a/3, 61b/4, 8a/9, 17b/7, 96b/8, 8a/1, 26a/1, 1, 4b/17, 3b/11, 27a/5, 68b/14, 28b/12, 34a/1, 39a/11, 86b/8, 88a/15, 3b/17, 4a/1, 5b/8, 8a/2, 1a/13, 11b/7, 12a/4, 12b/1, 16b/6, 2a/12, 22a/1, 22b/5, 23b/14, 28a/13, 29a/16, 31a/11, 31b/17, 34a/1, 38a/5, 41a/16, 43b/2, 43b/8, 45a/6, 45a/7, 46b/2, 49b/8, 55b/17, 56a/15, 57a/9, 58b/4, 58b/1, 64b/2, 65a/8, 66a/2, 66b/1, 7b/3, 75a/1, 75b/4, 76b/9, 77a/4, 78a/7, 78a/17, 8a/16, 81a/11, 81b/8, 82a/7, 82b/8, 89b/11, 89b/13, 9b/9, 92a/7, 94b/5, 95b/15, 97b/6, 99b/16, 90b/1, 102b/15, 49a/15, 108b/8, 92b/13, 9a/15.

vaşf (a) Nitelik, özellik : 25b/12.

vāşıl (a) Ulaşan, kavuşan .

vāşıl -ı murād Kavuşma isteği : 25a/11.

vaz gel- (f) Bırakmak, terk etmek : 9a/10, 38b/5, 53b/3, 58a/11, 70a/6.

ve bk. ü.

ve (f) Çok defa "ü" gibi ve vokalle (sesli) biten kelimedenden sonra "vü" olarak okunur : 1b/12, 1b/13, 2b/6, 2b/12, 3a/2, 3a/3, 3a/5, 3a/6, 3a/17, 3b/1, 3b/11, 3b/12, 4a/6, 4a/14, 5a/5, 5a/11, 5a/13, 5b/14, 6b/6, 6b/12, 7a/13, 9a/2, 9a/3, 9a/4, 9a/5, 9a/6, 10a/9, 11a/7, 11a/13, 11b/5, 11b/8, 11b/13, 12a/6, 12a/8, 13a/11, 14a/8, 15b/17, 16a/11, 16a/17, 16b/1, 16b/8, 17a/17, 17b/4, 17b/16, 18b/3, 18b/12, 19a/9, 19b/6, 20b/7, 20b/14, 22b/3, 22b/8, 23b/2, 23b/4, 23b/6, 25a/17, 25b/2, 27a/9, 27a/1, 27a/13, 27b/4, 27b/6, 27b/15, 27b/16, 28b/5, 29a/1, 30b/2, 30b/17, 31a/5, 31a/14, 31b/4, 33b/8, 34a/1, 34b/1, 34b/1, 35a/2, 35b/12, 35b/13, 36a/7, 36b/14, 37a/2, 37b/6, 37b/7, 38b/9, 38b/11, 38b/15, 38b/17, 39a/1, 39a/14, 39b/14, 41a/6, 41b/1, 41b/17, 42a/7, 42a/8, 42a/11, 42a/13, 43a/9, 43a/12, 43a/13, 43b/2, 43b/7, 43b/12, 44a/5, 44a/8, 44b/2, 46a/1, 46a/13, 47a/1, 47a/14, 48a/11, 48b/11, 49a/1, 49b/1, 49b/8, 50a/16, 50b/3, 51a/15, 51b/4, 51b/5, 52b/4, 52b/9, 52b/11, 53a/2, 53a/7, 53b/17, 54a/11, 54a/17, 54b/1, 55a/12, 55b/13, 55b/14, 56b/1, 57a/3, 57a/15, 58b/11, 59a/13, 59a/14, 59b/8, 59b/9, 60a/16, 61b/6, 62a/1, 62a/5, 62b/7, 62b/1, 63a/1, 63a/13, 63b/12, 64a/13, 64a/16, 65a/4, 65b/2, 67b/1, 68b/11, 69b/6, 69b/11, 70a/4, 70b/9, 71a/3, 71a/16, 71b/1, 71b/3, 71b/1, 72b/2, 72b/6, 72b/9, 73a/5, 73a/7, 73b/5, 73b/15, 74a/4, 74b/1, 76a/12, 76b/4, 77a/12, 77b/11, 77b/12, 78a/9, 78b/17, 79a/15, 79b/7, 79b/11, 79b/12, 80a/7, 80a/9, 8b/8, 81a/5, 81b/12, 82b/13, 83a/6, 83a/7, 83a/9, 84a/12, 84a/16, 84b/1, 84b/13, 85a/9, 85a/13, 85b/3, 86a/8, 87a/2, 87b/5, 88a/15, 88b/16, 89a/9, 89b/1, 91a/2, 91a/16, 91b/2, 91b/13, 92b/7, 92b/1, 92b/11, 94b/4, 94b/14, 95a/8, 95a/17, 97a/6, 97a/15, 97b/8, 100a/1, 100a/13, 100a/16, 100a/17, 100b/2, 101b/6, 101b/12, 103a/4, 103a/11, 103b/1, 104a/17, 14b/1, 104b/5, 105b/7, 105b/15, 106a/8, 106b/3, 106b/1, 107a/6, 107a/13,

107b/4, 108a/16, 109a/5, 109b/6, 110a/4, 110a/9, 110a/12, 110b/4, 110b/5, 110b/8, 111a/2, 111a/6, 111a/8, 111b/3, 111b/9, 111b/11, 112a/2.

vebāl (a) Günah : 25b/17, 60b/15.

vech (a) Sebep, ilgi : 21a/11, 21a/12.

vedaō (a) Veda : 7b/6, 9a/15, 57b/14, 85b/9, 96b/17, 98a/5, 111b/7.

vedaōlaş-Vedalaşmak : 5b/11.

vehm (a) Kuruntu, yersiz korku : 41b/1, 45b/14, 49a/11, 56a/8, 68a/5, 78a/8, 84a/11, 103b/9.

vehm -i saltanat Saltanat korkusu:74b/8.

vesaōir (a) Başkaları, ve bunun gibiler : 69b/13.

veya Yahut, veya : 21b/15, 83b/17.

vezi (a) Vezirlik, paşalık: 16b/15, 18b/1, 18b/11, 21b/17, 30b/9, 31a/1, 39b/1, 64b/1.

vezir-i aōzam eyle- Vezir olmak: 84b/9, 98a/16.

vezirlik Vezir olma durumu, vezaret: 18b/11.

vilāyet (a) Bölge, il: 6a/12, 6b/8, 11a/8, 21b/11, 32b/6, 34b/15, 43b/8, 44b/4, 45a/15, 49a/5, 49b/11, 60b/8, 97b/15, 104b/1, 105a/6.

vir-,ver- Vermek,iletmek: 1b/2, 1b/9, 3a/3, 6b/16, 9a/7, 13b/6, 13b/7, 14a/3, 15a/4, 15a/10, 17a/5, 18b/11, 1b/9, 12b/1, 14b/2, 18b/1, 20b/6, 20b/1, 21a/1, 22b/7, 22b/9, 34a/9, 44b/6, 50a/4, 51b/4, 52b/1, 51b/1, 55b/16, 56b/11, 57a/11, 57a/12, 57b/1, 57b/3, 73b/4, 77a/6, 78a/13, 76b/13, 97b/1, 98a/16, 87b/9, 89b/1, 91a/14, 94b/1, 86a/5, 14b/2, 22b/9, 51b/4, 57b/3, 57a/12, 15a/12, 4a/12, 27a/16, 28a/1, 2, 58a/6, 69a/2, 84b/13, 61b/6, 87b/7, 1a/12, 2a/17, 45a/1, 57a/11, 58a/16, 87b/4, 55a/2, 14a/9, 92a/17, 72a/11, 21b/7, 15a/15, 84b/15, 22b/7, 52b/1, 87a/9, 57a/4, 1b/9, 49b/8, 77a/6, 78a/13, 87b/9, 51b/1, 2b/1, 21a/1, 89b/1, 94b/1, 38b/13, 55b/15, 87a/17, 87b/3, 94a/4, 36b/6, 34a/15, 86b/12, 87b/11, 29a/7, 11a/13, 21b/8, 88b/7, 1a/11, 2a/7, 34a/13, 5b/16, 51a/, 81a/16, 83b/13, 18b/4, 86b/17, 12b/1, 1a/8, 57a/17, 57b/1, 11b/3, 4b/1, 56b/14, 86a/17, 23a/8, 24b/6, 36b/12, 41b/, 45a/8, 56a/1, 58a/12, 58b/2, 63a/6, 71a/13, 77a/15, 86b/13, 97a/3, 98b/5, 98b/1, 98b/11, 16a/11, 11a/14, 25a/16, 31b/8, 11b/5, 21a/6, 38b/14, 91a/14

vaśl (a) Kavuşma : 19b/11, 20b/4, 37a/9, 59b/6, 75a/2, 78a/7.

vü bk. ve.

vü (f) Ve: 54a/16, 54b/7, 99a/8, 101b/7, 101b/12, 105b/2, 105b/5.

vücūd (a) Gövde, vücut : 5b/1, 11a/17, 13b/1, 16a/6, 25a/9, 68b/1, 75b/16, 91a/14, 93b/14.

vüzera (a) Vezirler : 69b/11.

Y

yā (a) Ey, hey: 1b/9, 3b/4, 6b/7, 8a/9, 8a/15, 8b/14, 29b/6, 31a/12, 31a/16, 33b/17, 33b/14, 34b/17, 36b/2, 41a/2, 44a/11, 48b/17, 49b/7, 50a/15, 56b/12, 57a/9, 62a/15, 65b/1, 72a/15, 73a/3, 75a/1, 80a/5, 80b/5, 80a/6, 82b/11, 85b/2, 88a/1, 89a/1, 89b/5, 89b/9, 90a/16, 90a/17, 90b/6, 91b/3, 91b/6, 92b/17, 93a/6, 93a/12, 93b/14, 94a/17, 95a/13, 95b/17, 97a/12, 97b/16, 107b/3, 109b/6, 109b/2, 109b/15, 101a/11.

yā -dest Tavuğun lades kemiğini iki kişinin birer ucundan tutarak kırmasından sonra birinin bir şeyi aklında veya hatırlamada demeden ötekinden almasıyla yenik sayılmasıyla biten oyun: 32b/16.
yab yab Yavaş yavaş : 38a/15.

yaban (f) Başka diyar, ıssız yer: 6a/15, 6b/9, 8b/5.

yabane Yabani : 13a/1, 28a/3, 35b/16, 53b/8, 79a/16, 93a/7, 102a/3,104b/12.

yaban (a) Boş, saçma: 12a/3.

yadigar (f) Hatıra : 9a/7, 17a/15, 34a/17,35b/16, 57a/11, 57a/14, 57a/17, 57b/2, 57b/4, 57b/6, 58a/7, 58a/8, 59a/17, 67b/15, 73b/5, 73b/17, 93b/3,95b/8.

yaḥşi (f) Güzel, hoş: 2b/8.

yāhūd (a) Yahut, veya, ya da : 12b/1, 16a/11, 20a/16, 28b/1, 73a/4.

yaḡa Yaka, giysinin boyun bölümü : 53a/2, 90b/14.

yak- Yanmak ,tutulmak : 26b/1,26b/11, 28b/6, 91a/15.

yaḡıl- Alışmak, sevgiyle bağlanmak : 25b/14.

yaḡın Yaklaşmış olan ,yakın olan : 2a/2, 7b/12, 8a/3, 8b/2, 24b/16, 46b/1, 46b/16, 49a/15, 76a/6, 104a/1.

yaḡısdur- Güzel durmak ,yakıştırmak : 10b/5.

yaḡ- Yanmasını sağlamak : 17b/17, 20a/11, 104a/16.

yakut (a) Yakut, değerli süs taşı : 18b/15.

yalan Asılsız söz veya iş : 62a/3, 62a/16, 63b/3, 63b/17, 71a/15, 99a/11, 100a/17, 100b/5, 100b/15,101b/16, 102a/14,102b/7, 102b/14, 103a/14, 103a/16, 104a/6,104a/8, 104b/12.

yalın (f) Düz, basit, yalın: 78a/6, 92b/1.

yalñuz Yanında başkaları olmayan : 11a/12, 24b/4, 24b/8, 25b/14, 31a/13, 48a/14, 67b/1, 108b/1.

yalvar- (f) Birinden ısrarla ve kendini acındıracak şekilde istemek : 27b/14, 30a/17,57a/1, 57a/6, 70a/13.

yaman Güç ve etki bakımından alışılmışın dışında olan, korkulan (kimse) : 79a/17.

yan Yan, taraf :1b/9, 2b/12, 8b/9, 11a/1,12b/1,17a/8,18a/9,22a/8,24b/3,24b/15,25a/14, 25a/19,25b/3,25b/6, 25b/7, 26a/1, 27b/11, 28a/13, 29a/16, 31a/9, 33a/8, 34b/4,37b/1, 39a/17, 4a/9, 41b/15, 49b/8,51a/1, 52b/8, 55a/6, 55a/14, 55b/1, 55b/15, 6a/14, 61b/8, 63b/4, 64a/13, 70b/3, 70b/1, 70b/11, 71a/12, 77a/15, 75b/6, 80a/13, 81b/11, 81b/12, 81a/13, 84a/13, 87a/6, 89b/11,89a/12, 9a/15, 97b/9, 101b/9, 108b/11, 109a/11, 109a/12.

yañak Yüzün göz ,kulak ve burun arasındaki kısım : 3a/1.

yan- (f) Tutulmak ,ateşte gereğinden fazla kalmak : 15b/5, 25a/13, 25b/9, 53b/17, 103b/13,104b/14.

yanaş- (f) Bir şeyin , bir kimsenin yanına gelmek : 4b/12.

yañıl- (f) Yanlış yapmak : 73b/16.

yaŖni (a) Yani :37b/16, 78a/6, 105b/4.

yara Bir Ŗeyin i veya dışında herhangi bir etki ile meydana gelen gedik : 4b/7,67b/2.

yarak (yarağı) (t) Silah : 71a/16.

yapıŐ- Saldırmak, hücüm etmek: 18a/3, 30a/1, 30b/12, 69a/15, 76b/2, 81a/1, 84b/8.

yārān (f) Dostlar: 25a/1, 29b/5, 32b/4, 43b/1, 83b/15.

yarar Muktedir, faydalı : 9a/9, 11a/14, 12a/11, 62a/2.

yardım Kendi güç ve imkânlarını başkalarının iyiliği için kullanma : 48b/8, 55a/5, 55b/4.

yāren (f) Dostlar:11b/15, 38a/4, 62a/8, 62a/1, 90b/13, 105b/14.

yarĐar Çok vefalı arkadaş: 85b/1,22a/5.

yarın Bugünden sonra ki gün: 6a/4, 28a/17, 37a/1, 31b/12 37a/16, 38b/11,63a/1.

yarıŐ- YarıŐmak : 94b/4, 95a/18.

yār (a) Dost, arkadaş : 2b/6, 2a/15, 75b/1, 90a/14, 97b/14, 106b/9.

yar- Kesmek, bölmek : 2b/11, 105b/15.

yarı Yarı, miktar .

yarı ol- Yarı olmak : 23a/2.

yas Matem, yas : 43b/15,90b/7.

yaŐlan- Yaslanmak : 72a/1.

yasduŐ Yastık : 20b/17.

yaş (a) Gözlerden akan berrak sıvı, gözyaşı: 2b/5, 96a/12, 107a/11, 108b/1, 108b/14.

yaş DoĐuŐtan beri geen zaman dilimi : 32b/1,35a/5,77b/6.

yaşlu YaŐını almış , yaŐı ilerlemiŐ :63a/12.

yat- Yatmak, uyumak: 23a/7, 24a/1, 24b/3, 24b/4, 24b/14, 31b/17, 38a/8, 38a/11, 38a/17, 39a/16, 41b/12, 42a/16,70a/9,75a/1, 75a/11,77a/1,10,7b/17.

yave (f) Sama, mânâsız :67a/8.

yavuz Kötü, fena, yaramaz : 3a/11, 23b/2, 78b/3, 101b/14.

yayı- (f) Aılmak ,geniŐlemek : 39b/12, 61b/11.

yaz- (f) Sözü ve düşüncelerini harflerle anlatmak : 13a/13, 24b/1,50b/3.

yazuŐ Yazık, yazıklar olsun: 2a/8, 39b/15, 76a/17.

yeden (a) El : 93b/1, 94b/8, 100a/4, 101a/11.

ye- Yemek için pişirilmiş yemek : 24a/15, 51b/7, 61b/12, 14a/13.

yegetür Yemek fiilini uygulamak: 16a/8.

yeksân (f) Eşit, bir .
yeksân eyle- Eşitlemek : 55a/1, 71b/12.

yel (a) Rüzgar , yel : 47a/5, 62b/11.

yelken Yelken : 98a/8.

yemin (a) Yemin, and .
yemin eyle-Yemin etmek : 80b/7, 85b/3, 87a/9

yeşil Sarı ile mavinin karışmasından ortaya çıkan : 16b/1.

yemyemiş Yeşil, yeşil renk : 16b/1.

yeni Kullanılmamış olan : 20a/3, 79b/17, 90a/2.

yeter Yetişen ,ihtiyacı karşılayacak kadar : 90a/4.

yit- Yok olmak : 5b/5, 8b/11, 43b/11, 66a/7,72a/7, 111a/9,111b/1.

yetiş- Ulaşmak : 4b/13, 15a/16,6a/11, 73a/7, 100a/1,104b/4.

Yezdân (f) Allâh, Tanrı : 14b/3.

Yezdân - perest (a, f) Allâh'a tapan: 2a/1, 12a/2,13b/11, 13b/15.

yıksıl- Yıkmak, devirmek: 7a/8, 27b/9, 83b/4.

yıl Yıl, sene: 1b/9, 16b/11,53a/14, 104a/2, 105a/17.

yıllık Süre , zaman : 2a/5.

yılan Sürüngenlerden, ayaksız, ince ve uzun olanların genel adı : 53a/16, 59b/16.

yıldırım Gök gürültüsü ve şimşekle görülen: 13b/16,15a/9.

yırt-Yırtmak : 28b/5, 83b/9.

yidi Altıdan sonra gelen sayı: 12b/17, 13b/2, 61b/8, 74b/9

yidinci Yedi sayısının sıra sıfatı, sırada altıncıdan sonra gelen: 1b/1, 112a/12.

yidür- Yedirmek : 79a/4.

yigit Genç, yiğit: 33a/4, 33a/5, 33a/6, 33a/9, 33a/10, 33a/14, 33a/15, 33b/3, 33b/4, 33b/9, 44a/3 ,
65b/15, 81b/11, 94b/7.

yigirmi On dokuzdan sonra gelen sayı: 1b/1, 112a/11.

yine Tekrar, yeniden : 2a/6, 2a/16, 19b/1, 25a/3, 36b/1, 37a/9, 47a/15, 76b/17, 88a/7, 95a/15, 97a/12,
99a/7, 105b/9.

yir bk. yer

yir Yer, mevki .

yir it- Yer, mevki sahibi olmak :2a/2,2a/3, 2a/12, 2a/16, 3b/5, 3b/8, 3b/16, 5a/13, 5b/1, 6a/3, 6a/15, 7b/4, 8b/2,8b/6, 9a/9, 9a/12, 10b/7, 11b/14,12a/4, 13b/5, 14b/17, 14b/1,14b/8, 17b/12, 17b/14, 19b/1 21b/2, 22a/9, 23a/4, 24a/2, 24a/5, 24a/7, 24b/8,24b/5, 29a/8, 31b/17, 32a/2, 33a/12, 39b/17, 37b/13, 38a/5, 36b/3, 37a/9, 39a/8, 47b/3, 4a/9, 44a/7, 44b/14, 46b/9, 46b/12, 50a/1, 50a/4, 50a/1, 50b/9, 54b/13, 57b/14, 58a/3, 50a/1, 51b/7, 52a/4, 53b/5, 58b/11, 61b/4, 64a/12, 65a/12, 66b/6, 67a/6, 63b/1, 65a/6, 66a/4, 66a/14, 66b/9, 68a/11, 69b/16, 66b/16, 70a/2, 71a/7, 74b/12, 76a/3, 76a/8, 77a/3, 79b/9, 76a/4, 76a/16, 77b/8, 78a/5, 79a/16, 80a/12, 81b/1, 81b/9, 80b/13, 81a/1, 85a/12, 87a/9, 87a/8, 88b/1, 92a/1, 92a/11, 95a/18, 93a/3, 93b/8, 95a/14, 94a/1, 94a/14, 100a/14, 102a/16, 109a/3.

yirindür- Tasalanmak: 110a/1.

yitür - Kaybetmek : 91a/1.

yoğ- Bulunmayan , mevcut olmayan nesne : 89b/1.

yoğurt (a) Maya katılarak koyulaştırılmış beyaz, kıvamlı bir süt ürünü : 7b/9.

yoısa Yoksa : 3a/11, 6b/1, 25b/3, 67a/6, 73b/8.

yoısul Geçinmekte çok sıkıntı çeken kimse : 22a/12.

yoı Mevcut değil: 1b/11,2a/13,3a/15,3a/16,3b/9,4b/9,6a/7,8b/15,9b/4, 13a/13, 14b/14, 14b/15, 14b/17, 19a/2, 19b/16, 2a/14, 21a/14, 21b/3, 21b/5, 22a/2, 23a/14, 23a/16, 23b/6, 24b/12, 25b/16, 27a/8, 27b/1, 29a/13,29b/3, 30a/16, 33a/1, 31b/8, 33b/14, 33b/1,33b/16, 41b/17, 42a/5, 44a/11, 47a/17,49b/15,51b/2, 51a/,51a/1, 53b/14, 57a/3,59b/2, 60a/14, 63b/1, 67a/4, 67a/5, 67b/3, 69b/3, 70a/1, 70b/4, 70b/6, 71b/9, 72b/1,76a/1, 79b/3, 79b/7,82a/2, 83a/1, 86b/1, 87b/13, 89a/3, 87a/17, 9b/15, 91a/14, 91b/9, 94a/1,94a/14, 95a/5, 96a/3, 96a/15, 96a/16, 96b/2,97b/1, 104a/6, 104a/15, 107a/17, 109b/6, 110a/13, 110b/11, 111a/1.

yoıla- (f) Elle dokunarak incelemek : 77a/16, 80b/4, 103b/2,111a/9.

yol Karada ,havada ,suda bir yerden bir yere gitmek için aşılın uzaklık : 12b/13, 19a/6, 19b/13, 19b/14, 22a/14, 3a/7, 36b/12, 42b/8, 60b/1, 63a/5, 69b/1, 75a/14, 86b/4, 86b/6, 86b/9, 92a/2, 92b/1, 95a/2, 99a/1, 100b/1,102b/13, 109a/6, 109b/13, 22a/14, 3a/7, 59b/9, 60b/1, 63a/5, 69b/1,69b/13, 7b/1, 71b/4, 85b/9,95a/2, 99a/1,100b/12, 109a/8.

yolla- Göndermek : 48a/4.

yor- (f) Yorgun duruma getirmek: 14b/13.

yorğan Yorgan : 14a/15.

yorğur- (f) Bir düşünceye belli bir biçim vermek : 77b/5.

yorul- Yorulmak : 48a/11,73b/1.

yön Belli bir noktaya göre olan yer, taraf : 81b/3.

yuıarı Üst, üst taraf, yukarı : 24b/9, 38a/15, 11b/11.

yumuısa- Rahatlatmak : 72a/16.

yut- Yutmak : 61b/1.

yuvanan- Yuvarlanmak : 15b/11.

yu- Yıkamak : 77a/7.

yük Taşınan şey, yük. : 28b/3, 76a/1, 76a/15, 108a/5.

yüle- Eşya ya da yük taşımak : 76b/5.

yürek Kalp, yürek : 25b/9, 38b/3, 74a/6, 78b/2.

yüri- Yürümek : 12b/13, 13a/9, 15b/4, 15b/9, 27b/9, 28a/14, 35b/14, 44b/16, 52a/4, 64b/16, 83b/11, 90a/14, 93a/17.

yü-,yi-,ye- Yemek ,içmek: 9a/7, 11b/1, 18a/15, 23a/17, 27b/9, 42b/14, 51a/16, 54a/15, 70b/12, 78b/1, 104b/5, 106b/14, 106b/15.

yüz Doksan dokuzdan sonra gelen sayı : 4b/14, 4b/15, 10a/17, 10b/3, 11a/12, 14a/7, 19a/15, 28a/15, 3a/9, 31a/14, 36b/4, 36b/5, 38a/4, 41a/4, 44a/15, 44a/17, 45b/7, 47a/3, 47a/9, 50b/16, 63a/7, 64b/1, 68b/2, 69a/7, 78b/1.

yüzden Bundan dolayı : 1b/13, 54b/9, 55a/5, 58b/7, 67a/13, 68a/13, 68b/16, 101b/1.

yüz Yüz, çehre: 3b/14, 12b/12, 11a/2, 17a/5, 22b/1, 25a/7, 25b/13, 27a/3, 27a/6, 28a/9, 34b/9, 38a/17, 43b/3, 49b/7, 53a/4, 54b/5, 58b/11, 59b/13, 59b/17, 60b/17, 70b/16, 72b/15, 83a/11, 83b/3, 87b/4, 107a/13, 108b/12.

yüz-ile Birinin görüle gelen veya umulan hoşgörülüğüne güvenilerek gösterilen cüret: 4b/8.

Z

zabε (a) Tutma, kuvvetle tutma .

zabε eyle- Tutmak, kuvvetle tutmak : 16a/3, 16a/17, 69b/5, 79b/14, 18b/3.

-zāde Oğlu : 26a/1, 44b/3, 47b/7.

zaŕferān (a) Safran denilen bitki: 79b/17.

zāhir (a) Sanırım, galiba : 25a/1, 29b/11, 34b/7, 38a/4, 43a/17, 53a/13, 89a/1, 104b/4, 110b/9.

zāhm (f) Yara .

zāhm - dār Yaralı : 2b/9, 2b/12, 3a/1, 11a/17, 41b/1, 75b/16, 8b/13, 81a/1, 87b/1, 92b/2, 93b/6, 94b/3, 99b/1, 99b/17, 100a/6.

zāhmla Yarayla : 2b/1, 5a/5.

zāhmet (a) Sıkıntı, eziyet : 42b/17, 91a/14.

Zāl Eski Fars kahramanlarından meşhur pehlivan Rüstem'in babasının adı : 12a/6.

zālim (a) Çok zulmeden, çok merhametsiz: 63a/4.

zamān (a) Zaman, vakit: 4b/2, 9a/1, 11a/11, 14b/1, 14b/6, 16a/12, 18b/4, 22b/6, 22b/9, 23a/7, 25a/2, 25a/6, 25a/14, 27a/16, 32a/9, 32b/4, 38b/2, 38b/7, 43b/6, 43a/13, 49a/1, 53b/6, 54a/6, 58a/17, 64a/11, 66b/3, 70a/7, 72a/14, 79a/2, 81a/15, 86a/16, 89b/5, 98a/12, 99a/5, 14a/9, 14a/3, 14b/4, 14b/11, 15a/2, 15b/16, 19a/5, 111a/1, 2a/9, 2a/9, 3a/15, 4a/9, 8a/1, 3a/1, 34a/7, 34b/8, 4b/8, 44a/1,

49b/13, 5a/6, 54b/15, 62b/7, 66b/1, 78a/8, 79a/8, 85a/6, 89a/1, 91a/1, 95b/13, 99a/9, 101a/9, 102a/8, 104a/1, 104a/8, 104b/1, 108b/13, 109a/9, 110b/2, 2b/7, 58b/14

žan (a) Sarsılma: 56b/15.

žarār (a) Zarar, ziyan : 53b/5.

žāt (a) Kimse, kiři, řahıs : 26a/11.

zavallı Acınacak halde olma : 12a/4.

žayiŖ (a) Zarara, ziyana uęratma .

žayiŖit- Zarara uęramak: 37a/16, 45a/16, 63b/7, 61a/17, 61a/17, 78a/2.

zebun (f) Dil : 41b/1, 90a/3, 90b/7.

zehir (f) Yenilip iğilmesi ,kullanılması ve kokusu ŖlŖme yol açan şey : 59b/17.

zeki (a) Zihni keskin ,ęabuk ve kolay anlayan : 11b/3.

zemin (f) Yer, yeryŖzŖ.

zemine bırak- Yere bırakmak : 7a/7, 7a/9, 15a/13.

zen (f) Kadın : 25a/9.

zen -i dost Dost kadın : 25a/10.

zenān Kadın: 32b/3, 33b/15, 33b/16, 33b/17, 34a/3, 34b/16, 34b/17, 35a/2, 35a/14, 36b/12, 36b/14.

zenān - ı penęe Kadının penęesi : 20a/1, 58b/9.

zengin Mal varlığı olan kimse : 78b/17.

zer Ŗ ziver (f) Altın, sŖs : 13b/12, 25a/16.

zevk Eğlence, zevk : 26b/4, 73a/15, 101a/5.

žibā (f) SŖslŖ : 25a/17.

žikr (a) Anma .

žikr it- Anmak: 1b/1, 65b/2.

zilli (f) Kadınlar için kullanılan tabir : 12b/11.

zinhar (f) Sakın, asla, aman! : 22b/7.

zir (f) Alt ,aşağı .

zir-dest Elin altında : 6b/3, 71a/4.

žirā (f) ęŖnki, zira : 3b/15, 4b/5, 4b/9, 5b/3, 5b/8, 8b/7, 8b/13, 9a/5, 9a/10, 10b/1, 11a/17, 12b/13, 13a/14, 14a/5, 14a/6, 16b/1, 21a/1, 23a/16, 25b/14, 25b/18, 26a/4, 26a/7, 26a/13, 26b/1, 26b/15, 29a/5, 29a/14, 29b/1, 29b/3, 29b/5, 32b/3, 35a/1, 37a/2, 41a/9, 45a/14, 46b/5, 49b/8, 53b/9, 54b/3, 56b/14, 57b/8, 58b/9, 58b/14, 59a/17, 60b/5, 61a/7, 61a/11, 61b/4, 63a/1, 63a/12, 64a/14, 64b/8,

67b/2, 71b/5, 73a/9, 73a/17, 74b/5, 76b/8, 78a/3, 79a/2, 80a/8, 82a/13, 83b/16, 85a/15, 87a/17, 87b/11, 89b/13, 90b/15, 91a/3, 96b/9, 97b/3, 98b/16, 98b/17, 99a/15, 99b/7, 100b/15, 101a/12, 102b/11, 102b/12, 103a/14, 103a/15, 103b/6, 104a/9, 104a/13, 105a/8, 105a/9, 105a/15, 105a/16, 106b/5, 108a/4, 108b/8.

ziyade (a) Fazla, çok : 8b/4, 8b/17, 9a/2, 9a/8, 9a/9, 10b/11, 1b/12, 11a/7, 18a/15, 17b/11, 19a/4, 21a/9, 23b/9, 24b/1, 26a/12, 26a/14, 26b/6, 26b/8, 29a/5, 29a/6, 32b/5, 41b/1, 51b/11, 54b/1, 54b/3, 57a/12, 59a/8, 59a/12, 62b/2, 64a/17, 64b/7, 73a/16, 73a/17, 73b/1, 82b/1, 87a/13, 97a/6, 97a/13, 103b/6, 110b/3, 112a/2.

SONUÇ

Hamzanâme'nin 27. cildinin (112a) varak olan kısmı üzerine yapılan bu çalışmada,

1. Metnin dil incelemesinin yer aldığı bölümde Hamzanâme'nin hem çok sayıda kahramanın yer almış olduğu olayların anlatıldığı hem de olayların çok farklı yerlerde geçtiği kapsamlı bir hikâye olduğu ortaya konulmaktadır.
2. Transkripsiyonlu olarak okunması sonucu metnin Eski Anadolu Türkçesinin dil hususiyetlerini bütünüyle yansıttığı tespit edilmiştir.
3. Metnin tüm söz varlığı eksiksiz olarak sözlüğe yansıtılmakla birlikte Hamzanâme'nin hem dilimize yerleşen Arapça ve Farsça kelimeleri hem de bugün Anadolu ağzlarında yaşayan ve eski dil (öz Türkçe) dediğimiz kelimeleri sahip olan değerli bir eser olduğu ifade edilmiştir.

Bu çalışma ile Hamzanâme'nin Eski Anadolu Türkçesinin en değerli mensur ve manzum eserlerinden birisi olduğu ortaya konulmakla birlikte Eski Anadolu Türkçesi devresine ait önemli bir eser daha günümüz Türkçesine kazandırılmaya çalışılmıştır.

BİBLİYOGRAFYA

- Aksoy, Ömer Asım, Deyimler Sözlüğü, TDK Yayınları.
- Albayrak, Nurettin, "Hamzanâme", İslam Ansiklopedisi, c. 15, Diyanet Yayınları, İstanbul, 1997.
- Balaban, Adem, "Hamzanâme'de Geçen Zarf-fiil Yapılı Cümleler" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) , İstanbul Üniversitesi, 2003.
- Datlı, Derya, "Hamzanâme 2. Cilt- Metin- Sözlük- İndeks" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) , İstanbul Üniversitesi, 2009.
- Devellioğlu, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 2000.
- Dilçin, Cem, Yeni Tarama Sözlüğü, TDK Yayınları, Ankara, 1983.
- Kanar, Mehmet, Örnekli Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Derin Yayınları, İstanbul, 2003.
- Köprülü, M. Fuad, Edebiyat Araştırmaları 1, Akçağ Yayınları, Ankara, 2004.
- Sezen, Lütfi, Halk Edebiyatında Hamzanâmeler, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1991.
- Şemseddin Sami, Kamus-ı Türkî, Çağrı Yayınları, 2004, İstanbul.
- Türkçe Sözlük, TDK Yayınları, Ankara, 2005.
- Uçman, Abdullah, "Hamzanâme", Büyük Türk Klasikleri: Tarih, Antoloji, Ansiklopedi, c. 1, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1985.
- Uçman, Abdullah, "Hamzanâme", Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, c. 3, İstanbul, 1976.
- Ünlü, Mahir, Öz Türkçe Sözlük, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 1989.
- Yazım Kılavuzu, TDK Yayınları, Ankara, 2005.
- Yelten, Muhammet-Özkan, Mustafa, Türkçe'nin Sözlüğü, Babıali Kültür Yayıncılığı, İstanbul, 2006.
- Yelten, Doç. Dr. Muhammet, Tarih-i İbn-i Kesir Tercümesi, TDK Yayınları, Ankara, 1998.
- Yelten, Prof. Dr. Muhammet , "Türk Edebiyatında 15. Yüzyıldan Bir Kesit Olarak Hamza-nâme'nin Hitap Ettiği Zümreler", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/13 Fall 2013, p. 179-247, ANKARA-TURKEY*
- Yelten ,Prof. Dr. Muhammet , "Hamza-Nâme'nin Yeni Ciltleri Ve Okunma Mekânları" *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/9 Summer 2013, p. 151-165, ANKARA-TURKEY.*

الفصل فی شرح ما صحیفه نیک بگری بدیخی
چهارمین که لطافت ذکر اولنور

کمال ای خواص بحر اشنای کوهردن کوزلم و بوشای
که کم کا بوزر جانوزن بک اولطق که چه برودر با بچه
بولیا زدیک بگره کهری خاص که حترافینه غزل و کله
ذایه احسنت ای طبعی کهر بار بوه سوبله او شاهانه کارانه
دخه اول سیر اتوبک دیایه کونکم سوبله کهره بیه و
سراغزایت سوزکوه کونکله کله بوردم کین سوبله خانی
اولاسن نغز سوزر سوزیمیش کین ماضی دهر کانه
یا استقباله کم ایرو بلفض احل بانده مانتر بشه
صقیق برکون می اولاد بونیل بوستولاد که بویه دور
ادراق ایشه نه لار ای کوهله بوسانک سریند بویه
کل ایوی دکله غیر تم کله بیه راویان اصیلر و نا اعلان
انار و بحر تان روزگار بویوزدن حکایت ایور کونک اشته
ایوالموحنای حقه صاحبزاد عموی بخر صطفی علی اسلام خضر
حضر بوجده عموی اول اراده تواریخته کله اولاد نیک کونوه
رستم علما و روی اطرا لوب مایوی رستم ایشاد و باره بویه

موسسه ملی تاریخ و جغرافیا، تهران

اولوب السنوه اولان کونک بوی کونوب بودر اکنام
یقین بوده اوت جکوب کونک ساکنوب رستم لایمقل اولور
بوه دوستو کوه جویم می بوز تولد کله کله بونون چقوب بونولوب
رستقل اوزر نه کله کوه دین ایوی بوی جویم نیک بر اولغی
اولمشیدی رستی کورد کوه الله تعالی رستی کوی او علی صور
کوستوروب کترو اولغی صانوب های جگر کونم نه سنخی
بولوم دیوب اولوب طبع اولوب نام حواقق اولغی بولوب اولور
اولوب لاری جانب را اولوب اولوب روایت ایور کونک بویون بون
سلطان عباران عمه اولوب اول زمانه عمر عیار کون
ایوبوب سوروب رتکلر کونک کله ماسم بکلونه بویه
احوالی بیله ایوی اولور شاد اولوب عمر و احسان ایوب
عمر بر سبک اولوب بویه کلوب رضن اولوب قلعه شادیه کلوب
کوردی شامیده رستم بوق انا فرهاد که زخمی بر معمار ایو اولوب
رستی سغوال ایوی ایوب کونک بویه کله کوه ماسم بویه
اولوب کلوی بلوز دیوی غر سوبه عجب شامه اولوب اولور
بویوده دورق میسر اولوب دیوب نه اظرفی اراقه بویه
کوز کوه کوه راست کلوی کونکله اولوب بویه عیار

موسسه ملی تاریخ و جغرافیا، تهران

حجب کلک اول دیوب سوروب دیوان کلوی بوسر هکله صورتونه
 ایچی کویوب پرکنارده دروب بونوی تام کوزون کوردی برابری
 کوردی تحت اوروزه بر جوان اودور رادور اتی ارس قوجک
 اما همان قباد شهر باره بوز عتارکت عقلی باشنون
 کیوب کوزوی باسکه طوبی آهسته اه ایوب تحیق بوغنی اولاده
 اما قوه که ظهور ایوبی بوغنی کون کور کور اولم ددی اولم جله
 مظفر آهن قبا تیش فالوروب دستوی حجب بول بول حجبک ایون
 دلاور کم ایوبی اولم اما حجب حجبی حجبک ایوبی کوم بوده بولم
 زخور اولوق اما بوده اکا اوردق قی اولوی اولم دیوکه کلوی ایوبی
 بلور زخور اولوی دیو یوانا اوقور زخور بزم عکبر اولوق بولوق
 ایوبی بوق کسه هلاکت ایوبی آفر عکوی یاروب چوقوب کتوی
 بواش بویکاستنک المک ایوبی بول زخور اولوق بویک آد حجب
 قرلوی نه انک قیغوب وارن صاعقلیدل حجابک صاع اولم اولوق
 اولسون دیو بل مظفر آهن قبا ایوبی حجب کوزن اما بول بوقور
 حجبک ایوبی بزما دلاور حجب هله باری کم اولوغ
 بلیدک ضیفه دکل ایوبی ددی اما عر افنا ربونی استه کویوب
 واروی قور قزم بونوجوان ریم دور اولوی انکل حجبک ایوبی
 حجب

حجب بربونون زخور اولوق ایوبی آفر طور صوب ایوبی
 ای سرور بولوب حجبک ایوبی کلک نه قیاشوه آدم ایوبی و اول
 لیاک کوردی وقوی نقور ایوبی بولوس حجب بولوبه کوم اولوق
 سوه بیلوم ددکوه مظفر شاه ایوبی اون سکوار ارس قوی واروی
 و سوسکل جبه و جوی کوردی دورن فلج ایوبی سب کوزوروی و کوه
 الا کوزو ایوبی وقور اصفالق و بلنرا واروزوب ریم حجبک
 جله قیاقق و بویکی کوا ابق بل عیبی ایوبی حجب بولوب
 عر عیار دونوب مظفر شاهون بوجو ایوبی حجبک ایوبی مظفر
 شاهیل حجبک استدر ریم عیلتاه دیوب همان عر عیار دوروی
 ایوبی سینه جاک ایوبی مظفر شاه عرکت اه ایوبی کوروب ایوبی
 ای سر هکله نه باوزاه ایوبی بوس اول دلاور بیلوس
 دیوکه عر عیار ایوبی نایل کلک ایوبی سرور بولوب سینه زاده ایوبی
 بوه کله دیوکه سوب کورنه نایل کسه دردی عر عیار ایوبی
 ایوبی معلومه کور کور اول سوز کل حجبک ایوبی دلاور حجبک
 جها نوز با نوز اقرافی بوقوره دیوکه مظفر شاه ایوبی حجب
 کور حجبه میور دیوکه عر ایوبی بوق حجبه دکلر قبا بول حجبک
 اولان حجبه اولاد نیک کوبه بی و سیمان نیی عم بار کاهنک روف

روم دیار سیکه سرفرازی اولان رستم عالمشاهور دیوکه
منظرف شاهک عقلی کیوبوب بوکوه سئولیه آه ابوب
اوبله که بارگاهک ایچی درو سیاه ابله دولوی بی سرنهک نجیب
سوز سولیک اول دلاور با سئوی تحقیق رستم میورد بوکوه عصاره
ایسوی بی سلطان بوارا به یقینده برده انکه عسکری وارد رومی
کون عسکون آبولوب شکارا رده بجه کیو برکی بلمته سینه راست
کلوب بولم جنکه اتمس سرنجیا سئوی حاله انکه چالی خیا اولوی ختم
دیارنده ای دلاور دنیا به کلوب کنوب بیلیه اصلا برده
قلبری بوقور دخی یقینده غریبون کلندی انکه کده کی بوی
وانکه کوردوی عجا بیلوی خیمه لعلون کنی صاحبزاد کوروش کلور
صوه بلکی بلی نه وارتن ونه کوروش در انکه ایچون بزده رستم شاه
رومی و برآید رستم بلالکی در بوددی انا منظر شاه عمارده بو
بواصل جوا بلری رستم صفوه سئوکه فیراه اولوی انون پستی
قالیوبوب عرک بوزینه بقوقه کوردی کوبه و هنکه صوره
برکشدن اما هیچ کنونک سوهنگلویه بکزه موز تراغ درده و غی
بوده افسلوی فراتر موز کنی صحرابوب جوه بی حرکت ایورا اولوم
واروب عرک بوهسته نجیب ایسوی انون دونوب ایسوی بوی

سوهنگ

سوهنگ من ناسیل آدم سئوکی بونم سوهنگلور دن دکلس دیوی
بونم سوهنگلور دن اولویک رستمی نون بلور دکن دکوه عرا ولوم دعا
ایوبوب کنونک کم اولو ونگ بلوروب ایسوی حمزه نکه یازغاری
اولون عمر عیارم سرور دکوه منظور شاه ایسوی های سلطان
عیاران دیوب صحرابوب عرک الی ایوبی کوروش و اولون
عرا ایسوی کورنم بوزی سکیس دیوکه مکله نسی سوشقی
بوسنانک سینیلی سن دکوه منظور شاه ایسوی حمزه صاحبزاد
اولی قباد شهر بارک مکه کوشی منظور شاه و بار جابلقاده
دنیا به کلتم بوقور زمانور که بابانک اولو کوی بکاد بوی
بابام اولوکه والوج ماتم ایوبر کن اورزینه واروب سول
ایلوم نه ایچون اغلیوب ماتم ایوبرک دیوم بوزی صغیر
آخر آنق و بوم کوجولم سولیتوم آرتق تو ارم قلیوب
بوجا بنه کلکه آرفصم دوستوی هم ده دم آرتق
شاهی حمزه کوزوب زیارت ایسوه هم و هم بابانک
قتلته سبب اولون شاهی عجلانک ابوب
حقنون کلم دیوکه عرا ایسوی آرتق بیکو کوشم
غیر تلوار ایسوی اما سئوی شاه عجم دیوکلوی

سنگ بویک ده دک در حوضه به قیون و بر مسموم
صلح اولوب بارشویلو سمودی غوغا زمانه و کله
اتا وارده دک ایله بولوسوب خیر دعاسین ال دیوه
مظفر شاه دهی اولوم عمن و افراسان ایوب
وارا یو عیار عثم رستم کور بولیک بولون رنوا
بلزنگ ایله بر خطا در اولوی دهی بر بله مشرف
اولون بواصل قبا حتمز ظهون کلوی ستموی
نه بوزیله یارگاه سلیمان واره عیم انا دو غرو ستمی
بغوه بو استون صومجوق ایوی زبایو شکار
ایوردم دو نوب کلورکی عثم رستم بکار راست
کلوب سوال ایوم اول دهی بکاستوبله دیوی
بکایتن کلونوه بر آلتون اولوقه ایوهیم دیوم
ایوی اوقور آلتون بنه صد ستموی دیوی باره
کونوه یوز آلتون ایت دیوی بی ایوم کونوه
یوز آلتون اولوقه استحقاق واری دیوم
اول ایوی اکونیم جلدی منع ایورک اولنجیه
براقیه سر سکا حومت ایوهیم دیوی انک بول
دعوا

دعوا ایوی کی بنده کوجیه کلوب آمر آزناسوب
بنکه بلوق بلزنگ ایله بر خطا در اولوی انا
ایوبنجهی سروا عثم و دعوی مراد ایلو کی قدر
وارا عثم القس بیک عکوم ایجنده بنمک ایله
داویل رخله آلمور صوب بر فضل عکوه قیون
جعوب کیوه ایو دیلاور هزار آفریم دیوی آتون
عمر ایوی اوغلو مظفر شاه کوزوم نوری رنک
ارنگلوی بنجسته خارچون القس بیک عکوه کل
دنیا دلو سی عکوا وله انک کوزونه ستمک
قور کلور دیوب آتون رستمک انا ستمون عثم
استیوب آتون لنها ایله انک کلوی معر که یوی و تو
سور انک بصوب زال صده لی سن آلوب بار کاه
کوردو کون و صده نک برینه طالب اولوب
سن تو چادک شمون کوردیوب آتون حده
دهی توک ایوب آتون تیریل کلوب بو
قور کون کورولو و چودو کوه بو بر حکایت ایوی
آتون ایوی ای شهزاده اول رستمک صغی

بر حکایت این ایوه نمک اگر اول وجوده کلوب آتیه
بنام بر و اینو کی ار کلوی سکا حکایت اسم
بوقصه و برحق لایم کلور ریاستک ا
ایتوی بهاد کلوی سزه میاید ایلم بر آیه
بتمز دیوکه مظفر شاه ایتوی بارک الله اعی
سلطان عیاران ایتوی اولوی اولی کوک ایل
بزم احوالری سیوه دیوم لطف ایوب و
روب حمود دعیس ریایو خصوصه بیک
حیای ایوه رم دیوکه عمر نوله کوزم نوزری
سن الم چکه سویلم دیوب اولوم میرنوی
دو روب مظفر شاه ایل و یواج لستوب
رستم عالمشاهی آرا مغه کندی مظفر
شاهه اول اراده بر قیجون ایتورق ایوب
بر عوار زخمی خوش اولد و هم عوی سکنون
بر چهر ظهور ایوب بولوب عذر دیلم
ازین جانب راوی ایوب بر یون فرهاد دیوانه
شما سینه ده باز زخمی خوش اولوب کولکی

شکار

شکار آرسو ایوب بر قی تو ابعید شکاره
چندی کوزکی نجاه مظفر شاهک ایتور دعی
یوه کلوی مکر مظفر شاهه ایوه اولوی
سویله یارن او بر کون کتک تو اریکده ا
ایوب چون فرهاد دیوانه اول ارایه کلوی
بعوب مظفر شاهک عکون کورد گوه تا
قیوب خشمه کلوب یوه نوز بو عکر یوقه
بنام جنکی کلور اول دیوکه بولوب دخی بلوی
صورالم کوه لم دیوکه فرهاد دیوانه هیچ بولوب
قتلا نوزری همان اولوم نخر اوروب فیلت
صوب کلوب ابر ستوی هایه بن نام کار
بونوه نه ارا سز بنیم ویلا نیمه کک دستور
کلور دیوب همان بولوب جمله ایوب فرهاد
دیوانه بولوب فرقه بستوی بولوب ایشه
بع خریف بولوب بیان یرده توغنه دستور
می اولور سن کسین اتمه دینجه چوق آدم
هلاکت ایلویم آخر مظفر شاه خبر اولوی

تیز آلات حربہ مستحق اولوب رختینه
سوار اولوب کلوب ایرستوی آنون فرهاد دیوانه
قرشولوب بقوب کوردو کم بوز دوست دیوانه
بر اوردوقی بردی اورنجهان مظفر آهون
قبا برهوه اوروب دیوانک اوکی آکوی
وایتوی بوه آدم بچون قمارس بوخلی بونو
سنگ نک آکوی دیوکه فرهاد ایتوی یابولو
نرار لر بنم ویلا یتم ایچنوه مظفر شاه ایتوی
دیوانه بویل بیان یوکیه ملک اولورچی
بوخه س آدم دیوانه یسین دیوکه فرهاد
فایتوب ایتوی بوه یابکارس نه استرس
بنم دیوانه لکون واصلو لچون کوکومس
کتھاسی کتھاسی دکلس دیوب بر کورز
حوال ایله ای اما مظفر شاه ایشه نیوه صا
صقرا نه فرهاد کچی سوورک کوزونه کورزن
بوامر و بوب منخ ایله ای اما یوزور کورچی
چون فرهاد دیوانه بر جلوه آلاما دینه فایتوب
بر کورز

۱۰۸۱
۱۰۸۲
۱۰۸۳
۱۰۸۴
۱۰۸۵
۱۰۸۶
۱۰۸۷
۱۰۸۸
۱۰۸۹
۱۰۹۰
۱۰۹۱
۱۰۹۲
۱۰۹۳
۱۰۹۴
۱۰۹۵
۱۰۹۶
۱۰۹۷
۱۰۹۸
۱۰۹۹
۱۱۰۰
۱۱۰۱
۱۱۰۲
۱۱۰۳
۱۱۰۴
۱۱۰۵
۱۱۰۶
۱۱۰۷
۱۱۰۸
۱۱۰۹
۱۱۱۰
۱۱۱۱
۱۱۱۲
۱۱۱۳
۱۱۱۴
۱۱۱۵
۱۱۱۶
۱۱۱۷
۱۱۱۸
۱۱۱۹
۱۱۲۰
۱۱۲۱
۱۱۲۲
۱۱۲۳
۱۱۲۴
۱۱۲۵
۱۱۲۶
۱۱۲۷
۱۱۲۸
۱۱۲۹
۱۱۳۰
۱۱۳۱
۱۱۳۲
۱۱۳۳
۱۱۳۴
۱۱۳۵
۱۱۳۶
۱۱۳۷
۱۱۳۸
۱۱۳۹
۱۱۴۰
۱۱۴۱
۱۱۴۲
۱۱۴۳
۱۱۴۴
۱۱۴۵
۱۱۴۶
۱۱۴۷
۱۱۴۸
۱۱۴۹
۱۱۵۰
۱۱۵۱
۱۱۵۲
۱۱۵۳
۱۱۵۴
۱۱۵۵
۱۱۵۶
۱۱۵۷
۱۱۵۸
۱۱۵۹
۱۱۶۰
۱۱۶۱
۱۱۶۲
۱۱۶۳
۱۱۶۴
۱۱۶۵
۱۱۶۶
۱۱۶۷
۱۱۶۸
۱۱۶۹
۱۱۷۰
۱۱۷۱
۱۱۷۲
۱۱۷۳
۱۱۷۴
۱۱۷۵
۱۱۷۶
۱۱۷۷
۱۱۷۸
۱۱۷۹
۱۱۸۰
۱۱۸۱
۱۱۸۲
۱۱۸۳
۱۱۸۴
۱۱۸۵
۱۱۸۶
۱۱۸۷
۱۱۸۸
۱۱۸۹
۱۱۹۰
۱۱۹۱
۱۱۹۲
۱۱۹۳
۱۱۹۴
۱۱۹۵
۱۱۹۶
۱۱۹۷
۱۱۹۸
۱۱۹۹
۱۲۰۰
۱۲۰۱
۱۲۰۲
۱۲۰۳
۱۲۰۴
۱۲۰۵
۱۲۰۶
۱۲۰۷
۱۲۰۸
۱۲۰۹
۱۲۱۰
۱۲۱۱
۱۲۱۲
۱۲۱۳
۱۲۱۴
۱۲۱۵
۱۲۱۶
۱۲۱۷
۱۲۱۸
۱۲۱۹
۱۲۲۰
۱۲۲۱
۱۲۲۲
۱۲۲۳
۱۲۲۴
۱۲۲۵
۱۲۲۶
۱۲۲۷
۱۲۲۸
۱۲۲۹
۱۲۳۰
۱۲۳۱
۱۲۳۲
۱۲۳۳
۱۲۳۴
۱۲۳۵
۱۲۳۶
۱۲۳۷
۱۲۳۸
۱۲۳۹
۱۲۴۰
۱۲۴۱
۱۲۴۲
۱۲۴۳
۱۲۴۴
۱۲۴۵
۱۲۴۶
۱۲۴۷
۱۲۴۸
۱۲۴۹
۱۲۵۰
۱۲۵۱
۱۲۵۲
۱۲۵۳
۱۲۵۴
۱۲۵۵
۱۲۵۶
۱۲۵۷
۱۲۵۸
۱۲۵۹
۱۲۶۰
۱۲۶۱
۱۲۶۲
۱۲۶۳
۱۲۶۴
۱۲۶۵
۱۲۶۶
۱۲۶۷
۱۲۶۸
۱۲۶۹
۱۲۷۰
۱۲۷۱
۱۲۷۲
۱۲۷۳
۱۲۷۴
۱۲۷۵
۱۲۷۶
۱۲۷۷
۱۲۷۸
۱۲۷۹
۱۲۸۰
۱۲۸۱
۱۲۸۲
۱۲۸۳
۱۲۸۴
۱۲۸۵
۱۲۸۶
۱۲۸۷
۱۲۸۸
۱۲۸۹
۱۲۹۰
۱۲۹۱
۱۲۹۲
۱۲۹۳
۱۲۹۴
۱۲۹۵
۱۲۹۶
۱۲۹۷
۱۲۹۸
۱۲۹۹
۱۳۰۰
۱۳۰۱
۱۳۰۲
۱۳۰۳
۱۳۰۴
۱۳۰۵
۱۳۰۶
۱۳۰۷
۱۳۰۸
۱۳۰۹
۱۳۱۰
۱۳۱۱
۱۳۱۲
۱۳۱۳
۱۳۱۴
۱۳۱۵
۱۳۱۶
۱۳۱۷
۱۳۱۸
۱۳۱۹
۱۳۲۰
۱۳۲۱
۱۳۲۲
۱۳۲۳
۱۳۲۴
۱۳۲۵
۱۳۲۶
۱۳۲۷
۱۳۲۸
۱۳۲۹
۱۳۳۰
۱۳۳۱
۱۳۳۲
۱۳۳۳
۱۳۳۴
۱۳۳۵
۱۳۳۶
۱۳۳۷
۱۳۳۸
۱۳۳۹
۱۳۴۰
۱۳۴۱
۱۳۴۲
۱۳۴۳
۱۳۴۴
۱۳۴۵
۱۳۴۶
۱۳۴۷
۱۳۴۸
۱۳۴۹
۱۳۵۰
۱۳۵۱
۱۳۵۲
۱۳۵۳
۱۳۵۴
۱۳۵۵
۱۳۵۶
۱۳۵۷
۱۳۵۸
۱۳۵۹
۱۳۶۰
۱۳۶۱
۱۳۶۲
۱۳۶۳
۱۳۶۴
۱۳۶۵
۱۳۶۶
۱۳۶۷
۱۳۶۸
۱۳۶۹
۱۳۷۰
۱۳۷۱
۱۳۷۲
۱۳۷۳
۱۳۷۴
۱۳۷۵
۱۳۷۶
۱۳۷۷
۱۳۷۸
۱۳۷۹
۱۳۸۰
۱۳۸۱
۱۳۸۲
۱۳۸۳
۱۳۸۴
۱۳۸۵
۱۳۸۶
۱۳۸۷
۱۳۸۸
۱۳۸۹
۱۳۹۰
۱۳۹۱
۱۳۹۲
۱۳۹۳
۱۳۹۴
۱۳۹۵
۱۳۹۶
۱۳۹۷
۱۳۹۸
۱۳۹۹
۱۴۰۰

بر کورز دخی اوردی مظفر شاه آئیده منع
ایله یونلو بر فضل ابوجنگ ایله یلو آخس
مظفر شاه دال منخ بر ایکی حدس منع
ایله یون بر قلجده فرهاد دیوانه اوردی
اولوه منع ایله یون مظفر شاه بر منخ دخی
اوردی فرهاد بیغی بوامر و بوب اول جلوه
منخ بیغون قیوب فیلیق بلش رمنینه بر ایتوی
فرهاد فیلیق ایله یقیلوب بر ایلی فیلیق آئنده
قالوب اول محل مظفر شاه رمنینه آیتوب
فرهاد ک اوستونه کلوی اولودره قولکوی
کم اولود غوک بلو بوب آنون شماسیه قلعه
سینه کلوی دخی قلعه کوی کله مانع اولوی
دقر شو قویله ی قلعه شماسیه فرهاد
ایله مشرت درو قوصغایه بشلوی ازین مایه
بو طر حون رستمک غ کرمه کلورک بو طر حون
سلطان خا و ز ملک قاسم دیلاور او توروب
عشرف ایورکی عمر عیار صیقا کلوی ملک

قاسمه بولوتوب او تورد و توملك قاسم
ايتوي اي سلطانه عياراي پوه رم نجه اولوي
هيد بر خبر الوكي ديوكوه عمارايتوي او علوم
پورك چوق واقوع كور مشور كه بو بردن ظهور
كلورس بونه ده دك ايله بولوش بابا ك
سي آتوه بولور آتون ملك قاسمه رواع
ايوب حمزه بر وانه اولوي بهكون بوي بر قلعه
كلوي كوردي اون ايكي بگك هندو عكوي بو
قلعه مخصوصه ايوب دورمه جنگ ايوه لر
اهل قلعه نك فر يادي آسمان چغش راوي اوي
مك بولوشها نك عكوي اوي حمزه ده آتوب
هنده كيوركي لوشها اول قلعه بقاء
قونوي اول كجه اول قلعه نك بكي لوشها نك
عكون شجونه ايلوي ارته لوشها غصيه
كلوب اول قلعه صا رلوي اول كون
او چنچي كون اوي لوشها جهو ايوب قلعه
قبول يعقوب ايجري كوردي اهل قلعه
ايشه

۷
ايشه امان چاغروب لوشها ده قلعه ميگنك
سزائنه واروب تخت قلمچلوي اول قلعه
فتح ايلوي عر دني يقين كلوب لوشها نك
بكلون كورده كوه بيلوب خبر اروي كروب لوشها
بولوشوب كورشو ولو آتون عر لوشها ايتوي
اي حرو هندوستان سي بونه نارا ارس نوك
مملكتمز دكل ديوكوه لوشها ايتوي اي عيار
جهان سعاد تلو صاحبون آتوب ايلون بر و
دني مكامزه وره مادق ديوكوه نجر ايتوي يا
بوقور زمانون بر و قده ايوك ديوي لوشها
اي عيار در يايه اصلا بر مو افق روز كاره
راست كلوك روز كار دايتم مخالفت اولو قنون
قمه يه جفتي قمه دن كيورز اسسته بولموني
راست كلوك ديوب شجونه ايله دكلون بوكه
حكايه ايلوي آتون ايتوي اي عيار ياسز
قنوه ايونيك عمارايتوي سور صاحقرات
رسته كونور شوي خر چسته داره قون

صکوه اوغلو ملک قاسمی بله کتوره دیوب اولوه
خاورده زیاده به اکلنوب بلعاره یقیی بده
سوخالوه بولووم اوغلو فرهاد دیوانه ایله
معوم کسی بیان ایلوی لوزها ایشیدوب زیاده
ایچکوی اولسون بوه بیان دلوسی آویسده
سنگ قانکی بوه دوگر سیم اربلیتون خیرام
کلن لودن اولایم دیوب یقیی ایلوی زیوا
اول وقتوه رستم علی شاهک غریبه دوشمنه
سبب اولوی اول صوچی بیزه شوی نکلر کی
ایوب اورزینده طاشین بواغوب هلاکتی قصه
ایوه هی مودک که سن یتیم یس اولیوکت
شفراده سول نابکار دیوانه نکل یاسین
کفت اولیوی دیوبی زیوا بلور که بوروسیم
حمزه اوغلو نیک سوکلو سیدر بابو بیع الزمان
نلهور ایوبی بونون مقبول اولادی یوقور
انما بیوب نلهور ایتوکه غیولوی فراموش
ایوب غریب آخر اولوی محبتی اکل زیاده

اولور

کتابت در شهر تبریز
در روز جمعه ۱۰۰۰

اولور زیوا بیوع الزمان جمله اولادنون توتوه
زیاده کنوی طرزنه کنوی و امرینه مطیع
وصا صبقا نکل طبی غتجه حرکت اموری
رستم و ملک قاسمی سرکشک اتمودی
وبویعدون صکوه محبتی ملک قاسمدر زیوا
ناموار اولو و غیچون و هم رستم محبتی اولور
غنون انک یون ویور رستم یادکاری دیوب
ملک قاسمی زیاده سور و بعضی بولوده
زیاده یوامر اولو و غنون ایک ده بده صکون
دو غنیوب تا با سبی کیو بجه وار کلد و کی
اجلور محبتی واردن دیمکر انا بعضی
یوه ده مخافتی اولو و غنون انجور دی
ایشاء الله تعالی آشنا عیده بیان اولنور
ایوب عمر عیار لوزهادر حمزه بیجت نامه
آلوب بعده لوزهان و ذاع ایوب عزم
صاحبزاده ایوب کتوبی اربو صاحب
زاویه ایوب بو طرزون خوب حسن اول کیله

درستک زخیمه تیار ایورک چکوب کتوی
بر کوه قیسیمیه شهرینه ایو دیلو خرنک
افز باسی فر شو کلوب بولشوب اون کور و
سور و لورستی کورد کلونوه بو کور دیوب
سنوال ایندی یوزوج ایندی استینه
اول غایب اولان اوغلو که خسر و در بلور
مسکوز دیو کوه چله خرنک قوی خیر داس
اولوب شاد اولور لرا انا رستم ایوق
دیوب آجز قودی هلا کوریم بو تک صوکی
نه وار بر نووه جوانک بر چلکی وارد ری
تمادی انا رستم هر وقت خورشو خاوس
بیک کنویم اینو کی بو عا خاطرینه کلوب
انسته هلا اوغلویم بو عامه دور اولوم
اول آنوه بکا انتظارده حیفک کتوی والده
سوزن آبولوب کلنیر ملول این خط ایوم
دیوب نوامت چکوب انا انسته رکنه جوچه
مخنک سر اینه کلوب اولی باغ پیچته سنده
رکنی

4
رستمی دستلوی ایله ضیا قتلرا ایوب غشونه
شغول اولور لرا این جانب راویم ایوم
مکوبوشهرک بر یاد شاهی وار ایوب آدینه
ار صیب خان در لودی الی بیک عکوه ما
مالک ایوبی و بر یاد شاهک قون کشوی
آدینه کورابه عیسی پوس در لودی پیچ شاه
یوقزه طالب ایکن بوار صیب شاه باباسی
لوی و پورستی اول قون طالب لوزون عیسی
نام و بهرام نام ایکی شاهلو ار صیب خان
حسد ایوب نه دور لوز بو قویک عا قتلور
دکلنر اول قوی بوه ورمیوب ار صیب
خان و بوه ایوبی عکوب ایوب اوزرینه
واروب ار صیب خان قتل ایوب اول
قوی النون الیم اون اول قیز قنغری
استورسه اول آسون دیوقول ایوب اون
الدا یکسی ده الی شربیک عکوه مالک
ایوبو جمع ایوب اولوم یوز بیک عکوب

پولون قلعوب قیومیته شهرینه کلویلو
برمتول برقلوقده ارجسب خان خیر اولوی
اشته سنام بهمن ایله بهرام شاهلریوز
بیک عکول اوزرینه کلویلو ایوشدیلو
ایوی بونلورن غافل اولمه دیوب خبی
بودی چون ارجسب شا بوجوای ایشدی
جان باشه صبرایوب بیزیرن دوردوب
امر ایوب شهر ایشده منادیلونا ایوب
هرکم کیدرسه بوقور آلتون ویره ییم دیوب
عظیم وعده لوی ایوی رنجی بوانکی شاه لری
زیاده شهور ایوی بوکون شهر خلی بوجون
زیاده خوف ایوب المه دوستو لوی بونلوه
جواب کوچور دیویله ارجسب شاهده
اللی بیک عکون جمع ایوب شهرن طنده
جعقوب ایون بارکالون دوردوب قرار ایوی
ارنی جانب بو طرفن رستده اول باغده
مشورت ایورکی حوج حسن چقه کلوی دستم
ایتر

ایاق اوزره کلوب بیورک ای پیر دیوب یا نشه
اولی حوج حسن کچوب اوتوردی یوزنده عم اتوب
وارر ستم ایوی ای پیر ندر سببی بویله عم ایله
کلویلو دیوی حوج حسن ایوی ای کوزوم
توری بچقساوت چکیم شهرینه دشمن کلوی
بیزم شاهتیزک عکوی آردر بویله دمانک
عکوی جوق وهم کنزولره زیاده اولک ایله
مشهوردر ویلا ییمزایق آلتنده خراب اولور
بویالیم دکله دیوکه دستم ایوی ای پیر
عم چکه همان بنی خیر دعایدن اوتوم بن بو
زمانه دکلی جوق جنک کورشم انشاء الله
دعاک بویله کاتبه بوز بیک عکوه بن یا لکن
باشمل جواب ویورکه قادیریم ونه اصل بیلوا
اولورسه خفتون کلوریم همان اولوغونیم بولور
آت اولسه دیوکه خوج محبت مسک او
اولوی رستمک بویله دیوکلون خط ایوی
رنج رستمک وجودنوه جوق رضم اتوب

کورشی ایوی انجیون رستمک بوسوزونه ایان
دی راوی ایوی مکی بوجوم چنگک قرق دانه
آتی وارا ایوی غایت آنه ماییل ایوی وارد وچی
دیارده مکده ایوات بولسه سوال ایوی
آوردی وایکی قات بهادر دی چوب اول
مخلوه رستی علسناه روی آیت استدی اولوم
حوم محسن بنوردی قولتی واروب اول
آلتی قطار بله کتور دولور ورمک نظر نه
رستم اول قرق آنه نظر ایوی کوزون کچری
پرن بلنوب اکولوب او زرینه بنوب باغ
ایچنده بواز سوار اولوب اشغی یوقاری
قویار دی کوردو کم راست اولوغنه قلم
وکتونیک زورونه بختل ایوه یور خط ایوی
اول آتی بشفه بوه بغلوی آنون کتور چی
برنج یاران لوبله اوتوروب عشق بیلدی
برنج کونون صکوه برکون رستم باغ ایچنده
اوتوروب عشق ایوی بول چیل چنگک
صوایی

صوایی دنیای توتوی راوی ایوی مکی رستمک
حوم محسن اولگون اوتوروب بله عشق
ایور لودی رستم چیل چنگک صوایی اشغور کده
بوتون لرینون دوروب تیوا امر ایلی دی واروب
سلاص کتور لورهار رستم چیل آلت خریج
کینوب قوستدی شویلاک دورت تیغ وایکی
سپر کتوروب صی ایوی رختنه سوار اولوب
و کورزی طرم فیننه ضالوب و بونه سیق الینه
الوب اول محل صوم محسن استدی بهی جگر
کوشتم دوستی عکری چوقور بوسناک اوزدی
لازم دکلمر کل فراغت ایله نه کفر تک بولاس
شاهک اصنان آملوک ایشی نه وار
سونلودیه کور دی اولوب استدی ایچی پور
هان سن بواریه دعایه مشغول اول اوتور
سنده کوزک بول اول دستم عکریه نلر ایوه
رم بونه کالر کوریه پشیمان اولوب خجبه
ایوه چکلونجه بلم کور بکوره حوم محسن

کنوی شاه لوی الایتیک بانه واروب برکوی
 سته طوروب سیره بتلو یلر چون اول ایکی
 عکرو برینه مقابل اولوب الایلو بخلندی
 میوان آخیلوب عجب میوانه کم کوه درکوی
 هان اول محله بهمن شاه عکرون قلندری
 نام برهلو ان عزم میوان ایروب طریچو
 لای ایروب تمام عرض هنر ایروب تمه او
 اوروب ایکی طرفدن جالنان جنک خریچی بری
 دکو بری ارجیب خان چون اول قیزی
 ری موسیخ میغانه ارکونور باغور کتوک
 کل دیوکوه بو طرفون ارجیب خانده پلن
 قلدیروب کنوی بهلوانلوتیک یوزینه
 بقوب یورک بکلر بولیک فرصت بوم ربا
 بو طالمی بزه ظالی عظیم ایوه پور لور کور نم
 صوک ننه وارر دیوکوه بولوده غیورده
 کلوب بری بیک آردنجه میوانه کور دیلو
 اقا قلندری بولوده بری سکر آدم قتل
 ایوی

ایلوی زاوی ایور مکر ارجیب شاهک بر
 پای تحت بهلوانی واریوی آدینه قحطان
 درلودی اول بهلوان بو حال کوروب عزم
 میوان ایلوی قلندره ده مقابل اولوی او
 آلوی وایتی ای نایکار نور بونک استوک
 برشهر یار بوقیز در آلوی مال تحت پناهنده
 در سز دخی بونون نه لست سز نصیب بونک
 ایس دنیا اینجنده آرنوی قیز بولومادی د
 دیوکوه آتون قلندری ایوی نایکار بوری
 سس بیانه سولیه ایکی شاه لور بون بک
 بلور سس وین امر قولور بوز مواد کتو بخله
 جنک اتمک ایسه جلد ایله کور نم دولت کجه
 یاز اولور دیوکوه قحطان ایوی بوق حمله
 سس ایله دیوکوه زریابن ارجیب خانک
 پای تحت بهلوانیم دیوب ارجیب جنک
 بتلو یلر برفج جله خطا کچر کور صکره قحطان
 فرصت بولوب قلندری قتل ایلوی آلی کوروب

بودن بفرغ و سمنک او بله اورد که زخمی زمان
 در لوله و بودی یکی طرفین عجب بفرغ نک
 اصلی نه اول در کوی رستم زخم جهان پیمان
 میوان سوروب ارجسب خان کوروب بوکیر
 دیوکه بلبلو استیلو شام جوم محسنک او غلو
 ضر و نوجوانی صوفی زمان ایوی غریبه
 در خوب غایت اولتوی جوم محسن بفرغ دن
 یانورکی دریا یوزنوه کیورکی بریده نوال کوا
 شته ری میوانه کیورکی دیوب جمله احوالی نقل
 استیلو ارجسب دعایه شغول اولوی
 بر یون رستم اول نغم و اوروب بهینه
 متابل اولوی استوی ای نابکار بند بونک
 استویکی اشک یوقه جهان سکا معانیل
 اولور یوجی صانوک بر شاکه خاتونک روز
 باروم ایلورم دیوب بوقور آدمی اولورک
 یوقی یوه بر اصل دغوی آتون سوادک نوس
 دیوکه

دیوکه بهمی رستمک بوسوز لونه قاصیوب
 استوی ای نابکار سن کسکه بوکونز حواله سوروب
 دیوکه همان رسته بر نیوه حواله ایلوی رسته سیر
 ویوب منع ایلوی اونج میوان پشون دتوب
 بهمی زخمی سوروب عضنه کلوب رستم بر کورز
 حواله ایلوی اما جلی روز کوردی بر یون بهیون
 کردو که خصی توپور ایما و غنه قاصیوب یوه
 نابکار ری هلاک آنک کورک دیو دال تیغ اولوی
 یلوریم شال رسته بر تیغ حواله ایلوی بر یون
 رستم سیر ویوب منع ایلوکه عضنه کلوب
 بهینه بر تیغ اولوی اوردو که بهمی سیر بر ابر
 ویوکه اما چه سیر تیغ سبتون بوکونک
 صکه رفینه و آرنجه آینه دورت پاره ایلوی
 اما اوته دن بهرام سناه اول حالی کوروب
 قمار ری قلموب رسته دو نیشام یوه رسته کلوب
 نیشد که همان دال تیغ اولوی رسته حواله
 ایلوی رستم منع ایوب بوکه بو تلج اوردو که

بوئوده دورت پاره ایلوی بریون بهمنده
بهرام عسکری شاه لوشیک هلاک اولوغون
کوروب غیون ایوب دریای اختوان کیمی
رستمک اورزیند یورودولوی بویون رستم
اول عالی کوروب تیغی عریان ایوب نیانه
آتش مثال بونلوی مستولوب صوفق صوفق
ایوب فرمعه بشلوی جون بو طرفون ارجیب
خان دخی کنوی عکوبه قول صالحی الکی
بیک عسکری یورویوب بونلوه اوله اوردولوی
قانی که جعفر لوقان ایله دولوب آل آیان دولر
بونلوی کیمی یوللمغه بشلوی قان کونوی
کوردی بونلوشاه لوشیک امیلیم اوج
ساعت ابوجنک استولون فایوه رستمک اوکونه
کلخانی اولور اوکون سزجه شاهیی قیر
کیمی حجر لودی آقیب رستم بونلوی یاروب
علمون عارضوا ایوب بشوب علمداری
دورت پاره ایلوی وطوغون بریشان ایلرکده
بونی

بونلوی بحالی کوروب باش کونجه آق پایار اولر
تازمار اولولون بونلوی یارینکاهی
ضبط ایلوب قلم استولور صومسن اولونکن
بوارلکی کوروب تحسین آفری ایوب دو
نوب قونیلور رستمده دونوی بودریا و خوند
جغش نهنگ کیمی جمله وجودی مؤفی اعدادن
لعل رنگه بلنکه دوغش ایوی حوم محس
اولوم رستمه فرستولوب کوزلوزون ایوب
حوایه شکولوا ایلوی استیته کوزم نوری شوکی
حالوه همان کویا که صاحبمران اولورک سنک
اتوکوی ارلک لوی مکررست و استی و باغود
فهر مان زمان اعتنی اوله بونلوی کوروب
حوم محسک اول مغرغ باغنه بونلوی جنک
لباسلون چقاروب تازه لباسلورکوب آنون
اونوروب عشرته بشلوی ازی جانب بو طرفون
ارجیب شاه دخی اول دولومون قلم جمله
مال و صیم ضو کاهی آوب ضبط ایلوی و حلاس

ويودي رستم آلوب تعظيم ايله آياغه دوروب
 اول نامه او قوتوب وافر سلام بوردن صكره
 عرض تحت ابوبوب ديمكه اي سروس خراز
 لطف ابوبوب نام مز وصوله عدم مانه ابوبوب
 بوجانبه كلين سوكه مشرف اولوب دتزار
 كوروشه لم اكرسز بونوه كلين سكره بيز آنزه وا
 وارمغه الم چلبوز اما چنا بيزه نياز اولوز كه
 او ميوز در كه خاطر موز آل ابوبوب سعادتله
 بوجانبه بيوز سز ديوب نام سز ختم ايليش
 چونكه رستم علكشاه روجي ارهسب شاهك
 نام سزده بواصل سوز لري ايستيووب زياده
 حجاب ابوبوب اولوم برون دوروب خيا
 اختيا ر خاطر لطفه بشوي اما رادي ابوبوب
 بوقضه كچه وقتي ابوي رستم برون دوروب
 آت كور كه ديوب آت چك بيلو سوار اولوب
 انون حوم محسده او كچه مشعلر و فائوسانو
 يعوب كتوروب كتويلو نسرا به كلر كه ارهسب
 شاه

شاه فر توكلوب خوش كلر كه ديلاورد ديوب
 رسته در اغوش ابوبوب بغنه بصوي آتوز
 البته يابشوب كل بورد ديلاورد ديوب ختته
 نكلين ايلوي انون رستم دعا ابوبوب ايتوي
 خير شاهم بزم ختته او تو برق عادتم اولوبوب
 ليا قيتيم بوقدر كنه سوزه تختو مبارك اولون
 همیشه سعادتله بقرار اولد سوز ديوكوه امر
 حسب شاه ايتوي اي ديلاورد چون ختته
 اورتوز سوي ختتمك صاغ بايي سنكر اولون
 كچ باي ختته قورار ايله ديوي زاوي اير مكر
 باي ختته سلطان قحطان اورتوروي صولتول
 بهلواني بهي النهه هلاك اولتوي شاه اولوم
 امر ابوبوب بيوردي قحطان صولتول كچه اما
 قحطان نه كوم مخالفت ابوبوب صولتول كچوب
 اورتوروي اما زياده الم چكوب بوز رستم بزم
 الكوي ديوب كوكلدون عداوت ايتوي بزم
 هله كچوب صاغ تولوه باي تخت صوالي سزده

اي ديلاورد
 شاه ابوبوب
 قوتوب
 بزم رستم

دبلا و در کوره بچ کوزم آو بر پری و اسرمی
کوره بچ دیوب تیو کنورس بو خادیم شکلیسه
تیوب بر طریق ایله سرورب ریمی عیاشاه روی
شاه ایله عشوت ای تو کی مکانه داخل اولوی
رستی عیاشاه روی و کوردی بونا زک انزام
تازه جوانی که فکاک منلق کنور منق و بونده
برحق جمال وار که تعبیر اولمز اول مکاره
رستی بو قیا فنده کوردی کی بوش بو کورون
اورو لو ب عصلی کیوب بیک میان ایله عیاشی
اولوی انون بوز کنز و ایله دو شوب فکوه
واردی محب بونک و بصلینه بچ ایوه
بلم آو که ارضب شاهی درک بیک و آرمی
اول بونک بولونه فوا اولسون تک هاده بی
بوسر و ایله بر بول ساده بصل اولایم دیوب
بو فک ایله قلوی آما زای ایور بولمکونک
عشقده اصلا دواجی ثبات یوق ایوی
ستویکم بون کوردکوه همان بیک جان ایله
عاشق

Handwritten marginal notes in the right margin, including the name 'عاشق' and other illegible text.

عاشق اولوردی بون دمی کوروب آفی اونوب
انجام ایوردی اول کیون اولقور او صغیر
ایونیم آو اول یکی عاشق اولان دیکه بی
سورس آفی دبله کورک اون کونلک سودو کی
اولسون کورک بر بللق سودو کی اولسون ارا
موده محبت اولو و دیمز اول لعیق النون کلر کوه
صکوه اما و ویر میوب اول سودو کی اوروب
هلاک ایوردی یازق شوک فکاک دیمز ایوی
ایوی چلی کلر کوه ایشی بکونزه حال اولسه
ککور ایشته بو چجه زبور کونکچر ستمک سودو کی
در و نه آشی حالوب صبر خرمی با قوب کول
ایوی آض فکوه واروب نیم بول بونک بصل
یا نوب یکلر و غنود نه فایوه اولور بونک بول
غیری یوق اول کوز صفا سنده بچ بونده آهو
و آه آنک ایله اولمز هله یاری اولوه بی کور
اراموده بر آشنالی اولسه یا خور نیم صتم
کوروب شایر اولوه بکا کوهل دیره بلکه بصل

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including the name 'عاشق' and other illegible text.

Handwritten notes at the bottom of the page, including the name 'عاشق' and other illegible text.

ایلتورم سئویکه بی این هلاک آیمرم آنون سنی
انک برینه شاه ایورم اولی کچی سنی بای کوا
سنی ارلکوه بهادر لغوه اصلا برهوی یوقور
دیوزو اربیب شاه ائشه اصلا ارلکوه بر
هتوی یوقور سئویکم آو بر طر یون بر دوشی
کله قادیرد کلور که آت اوزرینه کلوب بیوا
یعقوب خصینه جواب ویره کور میوانه کور
خصینه جواب ویرمه قادیرا اولور می آکر
بود فخر جنان بکر یونوه کلوب یولوش اولمک
ناهی نخنی جمله دیار الون کیوردی آنون
اصل ویلایت نیجه لوی هلاک و یچ لوی بی
اولق مقور ایوی بجز الله هله سئویونه یونوب
یواصل ارلکوز ظهور کلوی اول کون نیلوه
سزک ایونوکلر ارلک مکر ستم دایستان
ویا قهرمان اوله اولی اولوجن جمله مرزاد کی
اولوق ایوی هماد اربیب شاهی اورده
کتوروب سن شاه اول باباک صومخس دیزک

اولسون

اولسون آنون بنم کچی نازینه مالک اولور
سنکه سنکم بر دخی جمانه ایچره یوقور بای عمر
وموت سنکه عتوتوه یچوره لم دیوی آنون
اول توکوه و یواصل یازوب اورزیه مهر
اوروب آنون کنوسید کلش بر یاروغاری
خادم وار ایوی اول خادیمک آوینه مصلحت
کوزار عادی یوردی اول خادیمی قانته دعوت
ایوب ایوی ای مصلحت کوزار کل بانه سکا
یو فخر سورتم وار بودم سنی بی یوه کورتم کور
واروب بوتکوه کتوروب آنون بکامر شاهی
جواب کتوروب اکوکل بوای سنی ایورم
طلوب یوضو لغوه اولورون دیوب مقاروب
بوتکوه و خادیمک الینه ویردی اول خادم
الوب ایوی سلطانم جانه باستم شک و یولونه
موا اولسون هر نه امر ایورم کوز باسن اورزیه
دیوب ال بغلیوب فر شو سنده دوردی آنون
اول قننه و مکاره باسن قلد یوب خادیمک

یوزینه باقوب ایوی ایوی بو توکوه و کوروب
 مشول بازگان اوعلوکه واردر صکره کوفی بهمن
 و بهرامی قتل ایوب بو قدر ارنگه یی اکتدر
 آدینه حیزو در لوار حسب خانک پای تحت
 صنوایی سنوه او بو در لهما واروب او زینه
 معتقد اولوب جتی بر تنها بولم و عون زمان
 بنم نامی و پوهی ز نهار غیوی که اولم
 اکره تویه تنها بولم نرس صبر ایوه بو توکوه
 و پردوی زمان کورنه جواب ایور آتون
 هر ز نو یوب کلوب بکادیه کورم دم اولور
 صکا اولغور احسان ایویکه دیوکه اول
 خادم شاد اولوب ایوی نولای بانوی
 جهان دیوب آتون اول توکوه و آوی بی جان
 خادم کندوس نرتیب ایوی سو یوب ار حسب
 خان ایله رسمی علساه روی نکه عشق کور
 ایوی کلوی مکنه کلوب آتون بو کوشه خادیم
 ار اسنوه امردن سره دوزوب ار حسب شاه
 رسم

داستان ایوب و کافران و بیچاره ایوبی که در این کتاب است

رسم ایلی عشق کون تمام ایوب آتون دون
 یاروی اولوب کیف لوی تمام بشوب آتون
 ار حسب قلعوب هر منه کیوب بویون رسنه
 بو نون دوروب اول قصر دلکشاده رسم
 ایچون جام خاب صالویلو آتون رسم کلوب
 قضا و زینه چقوب صیونوب پاک کیمه لکن
 کیوب یتاجق زمان اول خادم کلوب کورایک
 توکوه رسمه و یوب کور و چکلوب دوروی
 آتون رسم توکوه و المینه آلوب آچوب و توکوه
 معنوی معلوم اولوب بو مرتبه غضبه
 کالوی کم بولسه کنوی هلاک ایوه آتون
 اول توکوه و بونوب خادمیک او زینه آوی
 ایوی ای نایکار روی سیاه شوی بی اولور در
 لکن سنک بو خصوصه صوچوک بودور وار
 ایوی اول فحیه و روز کاره سویم بیلون
 ایسون بوقه کنوی بلور زیا بون ار حسب
 خان کوی یاد نکا هک تمهین یوب خلصین

کیرم شتوری بکا ایستوی ایستوی عوینی بوسور
به انک خانه داننه یاوز نظر ایله عیسی دکلوروم
او یلخایم عکاره یه نظر ایله او بویه نفسم هوا
سنه تابع اولوب بولم رسوا بلقی نه اوتوم ونه
ستون کور او بوم تو ایستی بنم جوسوه ازکا
امش یوقدر سنه ارنگاب اتموم وم ارصیب
خانه خیر ایتم بکانه خیر بویه دیوب اول خادیمی
تور دکی اول خادم رستک بولم غصه کلور کون
راجه تور شیدی همان طنزه اولوب کولکون
ایستوی های ناچار المون کوصیل تور تولوم
دیوب سروپ کورابه بانویه کلوب احوالی جمله
تقریب ایلوکوه کورابه بانواستوی اولسون
بیه ناچار بازگان آکواستوسنگ باکله دی
تورسم واروب اوکون سن بنم کی بر محبوبه
سنگ ایانک توکوه کونوه روب عرض محبت
ایوه ایسه بکا بولم جوا بلر کونوره سی اولم
الاضیوب افکارده قلدری ازی جانب
بو طر فون

بو طر فون رستم خادم کتوکون صکوه یا توب
او بوی چون صباح اولوب رستم بون دور
سوار اولوب ارصیب خان دیوانه کلوب
کورابه تک بولم کون فکوا بوه مرکه کچوب
پرنه خوار ایلی انا بواشتون غایت
الم دوشیدی اصلا کسبه سوزد کویب آغون
بجملو آمزدی بویون ارصیب همان رستک
یوالی توروب ایستوی ای پهلوان تور اصلی
چهره کزده ملالت آتوی وارده بیکوه رستم
ایستوی ششاهم بنوه بلیم بوه بنده بوم بنده
وارد بوی ارصیب همان رستک بوالی کوروب
ایا بوسورده نولوی ذوی چون دیوان صا
ولوقونصکون ارصیب خانک هر بنده بونفر
باغی وارایوی رخی کوروب او توروب نظام
نیوب سکوی سرتیلو ایچاری انون شادلیق
بهره عشق مشغول اولور انا بون کورابه
دیوکلوی حلعون تک قصری اول باغوه اولان

Handwritten marginal notes in the left margin, including the name 'Seyyid' and other illegible text.

قصر حواله ايوبي كنه بر كچي رستم زياده مستانه
 بولوب تلقوب كتوي بسر ايه كيوه موت اول
 قصرده يا توب تلوي اما بويكاد اول مكاره
 رستمك يا كز مستانه اول قصرده يا توب عن
 خنر آكوي تيز برون دوروب اعلا كينوب قو
 شانهي تمام كدويم زينت وروب اون او
 زرينه بو شيره چكوب كچي ايجنده عالم اغيارده
 بالكر تكم نهاسروب رستمك يا توي تيه كلوب
 نزد بايون بو خريمه چقوي كورد وكم ديلا ورمالم
 مسير اورز توه جام خاب ايجنده باز كوني قزخي
 عرفته ايل اچي كوماك يوه شرتونه طوما نيه
 بوق كوشى صيران كچي سینه سر بلوب يا نور
 مشمس او بور تمام شترلكه خاب غفالتده
 ارجي اورينه يا عمن آكي جاننه شاه خيام
 كچي قولگري صالحن چون تكلم رستمك يا ننه
 كلوي اول جام خابوه يا نور بولوي دني يقين
 كلوب رستمك انوا منه دني آلمر كوز ايل بولوب
 رستمك

رستمك جاننه نظر ايلدي بونه بر من جمال كورديكه اولد اغننه
 ايدك ديلاي عشق كيدوب بر زمان قذيد اولوب قالدك بيل
 اختيلار استديكده همان اوزدنه دو شنه اما نيه صبر ايدوب
 خاصه كچي ستر بوي صوبق قار ايدك شاربم مستانه مودقون
 اويانوب بكاره غضب ايمره صكر ديهلك كوج او لوردي بيلار دن
 اويانده مغه و قورق اضر بر زمان اراض اووب صكره ان اليه
 بوندن كوزينه سوروب او بكاره بيلار ايتا اشده اندن طوار بيلك
 صوبق اقا اوجاهه خيل سيمه و برك عاقبت كو كست اوصوف اولد
 بولار كن صقيرق كچي اوياندي ايتا قزقن تمام اولدي و بوندنه
 جان قالدك غلخر زنده است اولدن ياران بو احوالي بلور
 بو حاله واردي قصه و اصل حله اوليمين نه سر نيه مشكدر
 خصم شاعر برك طقوز قات اولسه كز كذله اوزدنه ايتا
 دستم جو كچه بيداد اولدي صوملو نيار اوونالقي كوندوه كيزد
 نظر ايلوب كوردك باينه بر محبوب زمان و فتنه دورات
 الا الله المش اغلير او مؤرد ايتا حقا بونه بر من
 جمال وارديك افتادن مشان ويرد زروز بوه قق اولش
 ديبا و نيار ايتا سوزيله شو باره طوموش كوردن ايتيه
 عقلن الديره عاشق بيجاره اولور خيران اولوب
 قالدك حو ك خابدن اويانوب بويله بر يانوي يا ننه بولوب

بونه اولن کلمه نوره که سوزد بر آنسان و کلید
 بز بوجها بوه قدر قیمت بلزمه نوره که بوسنگ کبی
 پنجه و آفتاب بقول اتمیده و زنگنه جان س بزی
 بقول ایله سنگه اولنجه عتدت ایوب زوق
 صفاده اولوب بونانی دنیاده عمر سور لم دیگوه
 بوکونکار نازنین دخی زیاده شاد اولوب کولند
 ایوبی ها شوید ای ناکار سوده براده بوه میل
 ایله اما شوید اهلر که بوکون بکا بنون زیاده
 میل ایله که کبی کورسکه سوه سکا نه جفا لوا بوم
 زینا که س بی عتکله پنجه بقولک اینه بزه بی
 عشق بقیم ایوبی آجیز قرابت میر آسا نوزیدی
 انور رستم ایوبی ای بانو لطف کورون موجود که
 اسمی کوی بزه باعث کک بزه ده بلدوزان انا
 کور بقولک کور لم دیوبی بانو ایوبی ای دللاه
 منجیب بوجار بر کوی بلدی کون بوز سوه کج سوده
 بر خادام ایله توکوه کون بوزوب احوال سوه اعلام
 انبیز در ارجیب خان خانونی کودا به بانو بیوم
 دیگوه

در کتاب باب عالی در شرح حال و واقعه و طریقه و سیرت ایوبی و سیرت ایوبی
 در کتاب باب عالی در شرح حال و واقعه و طریقه و سیرت ایوبی و سیرت ایوبی

دیگوه چون رسم حکاره دن بوجوب ایستوب
 علقه بویشان اولوب غضبنون بخ ایوه بکی
 بلوب بتر بوزن اوت جویوب های ملعون
 الکھک خشمه اوغرا یاسنگه بی اولامر ضفالو
 اوخویب وارمش ایکی او یاروب بوسنگه کبی مکان
 لعینک بوزنه بقدم بلوم خطا ایتم بودی
 برسم کوزم جفسون وار بقال کیت سوزادن
 بوم ملعون یوقه سنی قتل ایوه مریم بر شکر بار
 کابوقدر الفتات ایوه وانوب بزی کتوبه پای
 تحت پهلوانی ابو نوب بقطیم ایلدی وتورون
 انکی بوم سندی قلوی قلوی بوه نابومرته بی
 واردیکه انک اهلنه حیانت ایوم بوز اولن
 اشدره ونه مودار سوزدر بوسنگ دیو و کوی
 شی بر اولور اولن جاهل بیله اتم بون خود
 بر نامو ار مردم زاده اولام بوبه ایستی ارکان
 ایوم بن اول زمان خادیه جوبی ویردم بخوب
 اول جوابه قناعت اتموب واروب بوبه اولن

در کتاب باب عالی در شرح حال و واقعه و طریقه و سیرت ایوبی و سیرت ایوبی
 در کتاب باب عالی در شرح حال و واقعه و طریقه و سیرت ایوبی و سیرت ایوبی

بني اولوره ياخذ بابام کو بوه برسه بابام اولور
اگر اولور بزرگسده خلق ايجنده بونام اولوروم ايوي
بي بوکه اول تو ارک ايوه هم بولیکه نابجاری قتل
ایستویوب بی فور تولدوم دیوب صاجنون بورن
کدی انون بیاسنی بووی ددی قصرن بریک
پنج سن بقوی انون جاریه نوبه بنیه اندر که شاه
کوب سوال ایوکه دیوکه که شاه بوکجه برادرم
کلدی اشته سونک کبی بو حال ایلوی سائرین
بلن بر نه سکل ادمور دیکه صکره بی شاه
بلدیکم کبی اعلام ايوه رم دیوی انون جاریه کو
دچی نیلور افندیلور بوم نولد دیوب انون
بانو نیز برای خادم جانغروب ایوی نیز وارک
شاهی جامه خانبورن قلدر بی سونک دیکه
دیوار مسیب شاه کونورگی بوکر خادم
سروب شاه جامه خانبورن او یا بوویوب شاه
جامه خاب اوزره او بوویوب ایوی بوه ندر
اصلي دیوکه اول خادم او ایویلو اشته احوال

سویلی

سویله اولمش نکارن حالی حکمتر سوده کوزونکر
ایله کوروک صکره بچون اعلام ایدوکر دینه
دیوب خاموش اولور ار حسب شاه سوئی
ایشی دیوب جان باشته صبر ایوب عقلی کوی
رئی بو ار حسب جان زیاده بیگتی ایوی
بانوی زیاده سید حجت اشدی با خصوص نوری
حجت ویریش اولسه هریم خاصیدر عجل مرله
بوخون دوروب بیگتیس کیوب اول نکارنک
قصرینه کلوب کوردی اول قشنه دروزکارن
انواهی ولباسی قانه عرف اولمش دورما یوب
آه واه اندوب اغلیوب او خورار حسب
شاه بو حال کوروب بنا سوب ایوی ای بانوی
جهانم بو حال نه خالور نیر کجا سویله بوقسه بولم
بني صلاکت ایوز بر اجم هرچی خامدور بویله
ایش قور دیوکه بانو کینه فریاده ایوب اغلغز
بشوی از حسب شاه دچی بانه واروب ایوی
ای بانوی جهانم بچون بویله ناله ایور سوده دینم

شاه ایوب
ایوب ایوب
فریاد در
تکسیر

حقیقون اگر سوزان سکه کتوم قیام دیوی زریا
 در دینار رصیب سناه بوملعونه و غایت سوری
 زریا اول ملعور کی کوزل عورت جهانده یوق
 ایوی ایوی بویله کوزه لی کم اولسه سور ایوی
 یاران بگه کوزل عورته طبع اناک بوقدر زریا
 عاشقی جوق اولور صکوه بولایه اوغزادر لویا
 هوز اول عورت کوزلکنه خفرور اولوبه سیف
 بگنویب بوغویب سنه مایل اولور صکوه بویله
 بر قننه و غظیم ظهور ایوی عورت اولور
 هان خویب نسی کوزل اولسون بو کوز کورابه دیو
 کلوی ملعون ایوی شام ظاهر بو مستهور در
 ایلاک اییوی کندی صقیق دیکلدر کور
 ایوی اول صوج حسن اوغلو خردوبنی نه حاله
 قود و قصر که جلد قبولوی قیابوبی ووشکده
 یانور کی سگوبن اول نابکار حسن اییویوب
 بکا مایل اولور کلوب کور که قبولی قیالوا
 پنجم و هان قویاروب ایجری کورین او نوردم

کور
 اوله اولور
 ایوی
 کوز
 ایلاک
 ایوی
 قود
 یانور
 بکا
 پنجم
 هان

بختولای زیننه بوزنه بر صام ایوی ایوی کلور
 اول دخی کلوب قولوب یایب دی بنده او یاروب
 کوردم بر بیک نه خرنغیر بن اییوم آدم کس کس
 نه استرس دیوم اولوه اییوی ای باق بوجوم
 محس اوغلو خردوب تا بود یاره کاللان بری
 سنک بویله خوب حالک اییویوب بگ جانله
 سکا عاشق اولورم انکیچون ار صیب خان
 بولوه جان یکن اوینا دورم سنک و عشقک
 هوا سینه نهمن ایل بهاری اولوروب دخی
 کزوی بوز بیک عکوه اوردم بوقدر که ار
 کلوی اییوم اول زماندن بو فرصت کوزده
 خوب جالک کوروب سنکله بساده بیهل اولغ
 اییوی جانک جانف او میزدر که بی تریو ک
 قیونده دور اغیوب بی جوانی بومراده ایوه
 دیو که بنوی بوجوانی اییویوب فریاد
 اناک ایستدم هان دال چنیر اولوب اییوی
 صوص فریاد اناک یوق سنی قتل ایوه نرم
 بنوه خوقون یلوار مغرب نوم اییوم ای دیلور

اییوی اییوی
 زریا
 اییوی

ار جیب شاهک بوقدر توزون انکی یوک
 وینجه احسانک کوردک ساگرچی حاصلده
 بر ایلیری شموی اول توز انکی بصب بویله
 خاندانه دخی ضیانت ابوهن بوسکا دوستی
 عاقبت سن بونک نواختک چاکوس دیوم اتا
 نه فایده بکا استوی ای کار لطف ایل بکا بویله
 جفا تم بن شاه سنگ ایچون عزمت ابوم
 بن ار جیب خانی تختون ابوروب بن شاه
 اولوب بومر حوصوس وزیم اولسون
 بو کینج سن کینج باقی عمر غیری سنگله کچور لیم
 دیوی بن قایل اولما دغیم کوروب چقبوب
 کتک استوی بن دخی اته کته یابشوب صا
 ابورمک استوم انکی سنگوب صورتی بر
 طبایحه اوروب اغرم بورغم قان ایلیری انی
 پیچره و قرتب چقبوب کنوی سزایله بویله
 بن نابکاره التفات ابوب پای تحت پهلوانی
 اینورک و اتاسی حوجه محبتی بر بازگان ایکی

ایکینجی

ایکینجی وزیر اینورک دویوب بونک کبی پنج هوزه
 سوز لوسویلی چون ار جیب خان کوردا بون
 بوسوز لری استوی آه ابوب بوا فکره وار دی
 انون کنویه ایبری سول اوغلا نه نه در سن
 بوک بوقور ایلک انکی و بوقدر طوزم انکی
 یسکی کته بنج حرم خاصه قصه ایوه هیچ بوجها نه
 اولورچی اییدی ای نابکار اوغلا ن چون بنج
 ایلوکم بلوک کورک بنده سکا نه استوی ایوه رم
 دیوب هان اول محلوه دیلو بکم ناینه بیج پهلوان
 آوب رستی جامی خایده یانورکی بیه دروب
 قتل ایله اتا کینه فکره واروب کنویه استوی
 یا ار جیب سن نیوس بواول حوصوس اوغلو
 درکه مالکوز بر باشیاله بهس و بهرام کبی شهر یار
 لوی قتل ابوب و یوزیکه عسکره کنوی
 اوروب اوکونه قانوب انون علمایری اقراره
 کته صاع چقبوب کل یس بوک برنج پهلوان ایله
 نیلک دیکون آردو یار سه جان راستون چقبوب

اینورک کویلی
 خاندان دیوب
 اینورک کویلی
 خاندان دیوب
 اینورک کویلی
 خاندان دیوب

یون آشنکاره اولورمک ممکن دکلور یون حیلایله
هلاک آنک کورکوردیوب انون از صیب خان
کودایه دیوکلوی ملهوز استوی ای بانو جهانم
بخصوصه ارتوق ستمانه اتمه و جو حاله کسبه
دیم کلمی دویماسون چون برانستور اولوی
بی آنک حقتون کلوریم شوی اول نابکاری
آشکاره واروب قتل آنک دیلمیم نیم بهلوانیم
انکا صواب و پرور یوقدر یونابکاری حیل کورکور
بن آنک برایش ایتمک دیکلورده دانستان
اوله دیوی ای اول نابکار کودایه ملهوز کو
کلون استوی اول نابکار اوغلا آنک استی
اکو یارته قالدوریم نیم سزیمی ارضیب شاه سویر
بنی عالم رسوای ایور ایوی ارتکوز بونک
هلاکنه جالتمق کورک تاک اول بنی رسوای
انون بن آبی اولوردم زیرا بوخلده نیم مراد
ایلوکم اولمادی بی صبوریمکه همان بودیم
شاه بوز لوی اشتدکوه واروب یانوغی بیه
اولورده

اولورده دردم اما اولمادی اول نابکاریم
بنی برعجی جلدی برینه قوما یوب بنی دیمه ایله
اوروب انونم بورنوم قان ایلوی بوا صیل
بنی جایی خابوخته سوره ایوی بنیم یوتون
مزادم اولوی دیوب لعین یورلوی فکر
ایوب اولکی محبتلوی جمله درونون سروپ
همان بلکه هلاکنه قصه ایلوی وار ایوی
فکرایله عورتون نقدر قایده اولور حضرت
آدم علیه السلامون بورمانه کلنج نلوا اولور
بوکه کورن بلینلور تواریخ کتا بلورنه نظر استور
همان ار اولور عورتک کوزلی حوسدر اتمه
هنوی و حوی کم اولوب بویله مکاره ندر اید
لوقونصکوه آنک کوز لکوی بنلور همان عورت
حوی کوزل کورک انون ار اولور کسیده
عورتلورک سوزلورینه اعتماد ایوب نقدر
محبتلویده وارایشده دروننده کورلیوب
بنی سورم دیوب محبتی اظهار اتمک کور

صومنا یا سکر آلو قونصکی تازه عورت الممت
جایز دکلمر هر کسی حاله مناسی المی کو کور
زیراکه مکر زمان در لور کتاب و آرد کفی اوقیت
یاران بیلور حکایه ایور کور زمان اولوه بود انه
حوجکی و اراعتی زیاده مالو ارا ایوی اول
حوم حوم اول ویلا سوره بر نازین عورت الور که
یوعورت جهانه مثالی کلس دکلمر حی تازه حوم
ایشه اختیار اولمش عورت بونی استم حوم
ایشه بونک اناسنه اناسه مال دو کوب
نیلوسه ایوب اول قزی آلور نه ایشه اول
کیچ کودک اولوقده رفع نقاب حجاب ایوب
انور اورتیه مجلس قروب باده تو ایور که اول
قورکه باده چشمه کلوب حجابی رفع اولوب
اول مخلوه بعضی کلمه تو نصکوه او کلونه کو کوی
کیابی کلور اول قز بو کو کوی کوکی ایل قوجایی
بازر کان ایل یوزر المؤمنه یادست اوینو کس
چون اول کیچ کچوب صباح اولوب حوم حوم
کلوب

دوره نشینان
ایور کور
بونی

کلوب بزستا بده دکلمه کیور چون بیون خانون
سواون فالوب اندون شاه نشیندن او تور
صوقا غم نظر ایوب دور کوی بو کوی اوقانی
تازه نوجوان بکت کیور همان قوردر اول
یکدیوی کوروب بک جان ایل محبت ایور
کور که بو یکدیون الله بو جنک و ارا ایوب
کیور نیز قز طایه سنه ایور ای طایه کل بری سنون
برموادم و ارا کور دیوب یانه دعوت ایور
آن دن اول یکدیوی طایه کوسرور وار سول
یکدیوی بر حال ایل آلوف کل بوقه بی بونک
عقنور کندی هلاک ایورم دیوب ایون
طایه بونک خاطرین دن جعما ایوب نیز بیون
دوروب بر بقیه اسباب آلوف طره جقوب
اول یکدیون آردنور ایوشد که نکار حوم
عاشق اولو و عورت عرس ایور اول بکت
دخی نکاری کورمون محبت ایور ایون طایه
بونی نکاره دعوت ایلر که اول نوجوان بده

۴۵

۴۶

کور که حاضر نگار که دی یوق دعیوب رضا
و بودی طایه یوقی بر جادیه شکسته قیوب آلوب
نگار: حضورینه کونوزر اول یکیت بقوب کور
بر پیچیده و افتاب جمالور که اولتر اول یکیت بود
بیک جان ایله قیزه محبت ایور ایون نگار کیده
بقه جانم بلور سینی بی سینی بونده نیچون کور دیک
در اول نوجوان بلیم دیو کوه نگار استوی بر آدم
مسکلا صفا و عشقون اتمکون دیوب عرض محبت
ایلیدی یکیده نه کوزل لطفکون ذابنج اولسون بی
قولکده ایچنج بر آدم اودر شکومیس اولوی
در ایون نگار ایور ای نوجوانه کتورن کور لم
مجموعکده نه واردر اوقوکون لم دیو کوه جوان ایور
سلطانم چونکده نه اولی کور ایبات استعمار
عربی نسنه یوق در دیو کوه نگار ایور نیلوزک
چونکون کورده مکز نان وار مسور دیو کوه اول جوان
ایور نیم چونکم ایچنده مکز نان یوقدر دیوی
نگار ایس مکی زنان کتا جیور اوقو مادگی دیو کوه

۴۳

اون

اول جوان خیرت واروب ایون نه او خودم ونه
ایستدم دیوی نگار ایور صرا ایله بی سکا مکی
زنان کتا شرح ایوه بی کوستره بی سنده کورس
اول دیوب اولوچ امر ایوب بی تو اوزرینه
بساط عیسی دوسوی جنکی جاریه بر ایله مجلس
فوزوب اول جوان ایله باده فوشن اتمکون مستوی
بر زمان دصکی مشره دن قیو اور ولوی جاریه
بری پیچر دن کور دیک اقدوزی اولان خوجه
دکانون کلش تو کلوب نگار خیرت و دیو
ایون نگار ایور وارک قیوی ایچیک کلسوب
دیوی جاریه قیو ایچنه کیوب اول جوان
ایور سلطانم نیم حالیم تجا اولور حوص بی کوروب
امان و یوسوب هلاکت ایور دیوب اغلغ بی کور
نگار ایور بر جانم نیچون اغلغ بی سینی کور
اله و صم اکیوز فرسک کل سولر دلا مکت
ایچنه کیو دیوب بر بوک دولا ب دوروب
یادکارون دوزولش جوان نلسون نگار

۳۵

دلایب آجوب جوانی ایچنه قیوب و کلیدون اوروی
کته محله کلوب او توردی ایون حوجم قیودن
کوب نگاره سلام ووردی اون نگار علیان اول
ایغنه دوروب تعظیم ابویب یاننه آلوب
او توردی ایون اثنای کلاسون نگار ایتوی
افندی هیچ بلورینس بو مجلیک اصلی نذر
حوجم ایورنه بلیم ظاهر بویم دکا تون کله جک
زبانیم ایوب نیم ایچون حاضر اتمش سکن
دیوکه نگار حوجم یک نوزینه قیوب ایون نه قها
ایل کونوی و استوی خیر افندی اوله دکا رس
سنک کو کلکه کلن ایویم دیوکه حوجم ایتوی
خونیم غم جانم حلام کلکون نوزار نیم ایچون
یوقور توارک جوق دکل دیوکه نگار ایتوی
افندی کوچک بیوردون لکی سوده جوق دورنگار
کیروب جوق و نلایت سوا اتمش سکن معلوم
ادلور که سوده مکوی زنان کتابس کورمتس
دیوکه حوجم ایورنه بلورینس زنان کتابس اولورجی
دیو

زبانیم جوق کتاب دخی او قیوب دورورم کلور
مکوی زنان کتابس راست کلدم و ایتوم دیوکه
نگار ایور افندی هلم اورالودورسون زبوگون
دیگانه کتوکون مکوی بنوه کیوب پنجه دن توک
برسوی قوجوان توردم اون سکن یاسنده
وارالنده الوده چونکی او قیوب کیورکی بنده
کوروب اول جوانی بیگ جانیه عاشق اولورم
دیوکه حوجم یک بکولده قانع قلیوب دوردی
ایون نگار ایور افندی الم چککه سو بلیم ایون
اول جوان آدم کونوروب کتوردم باغ آلوب
اول جوان ایل مجلیس قروب عشق ایوردم
ایون سکلدن استه بو مجلیک اصلی بودر
الوده اولان چونکه نظر ابویب سورده که هیچ
بو چونکه مکوی زنان کتابس چکانه سی وارموی
دیوم اولوه سزک بیوردوغون کوی بلم دیوی
بن ایتوم بن سکا و حکایه و کوسقوییم دیوی
اول جوان ایل عشق ایورکی اول محله سوده

د قل باب ابوب کلدیکر بزه جاره خبر بودی
 و آج قیوی افوک کلسون دیوم اول جوان
 سوزن فوق ابوب اغلفه بشوی بی اول
 جوان ایسوم سن قورقه حوص اول آدم دکلسون
 بو قور شیون اونوری سکا سوبیلز او بودیم
 اولوی قور قوی کتوی آخر بنده رحم ابوب
 صقلوم دینجه حوص براتش اولوب ایسوی
 ای صاجی بیچک مکاره بی سی آلمکه دخی قیز
 او غلانی اربلر بی کوروب بی بیلور دینو
 بو قور مال خرج ابوب سی آلمه اتمک کیس
 فاخته لکی آنک قزنده می تسلیم آنک نین
 سوبله اول او غلانی نیلوک سنغیده او غلانی
 و جاره لوی هلاک ابوه رم دیوب دال قلیج
 اولوب نکارن اوزرینه یورودکوه نکاردی کولوب
 ایسوی افوی کتوری قوصبرایت او غلان
 بیانوه دکلسون آشته سنک اوله یاره لارس
 دلابک ایچنده قیوب کلیدلوم بچون الم
 جکوی

مکوز آشته الکوه قلیج اور همان دلابه او غلانی
 ایکی یاره ایله دیوکوه همان بی جاره جوان دلا
 بک ایچنده دورر کی عقلی کتوی انا حوصه
 دیلویکم بر قلیج اوروب اول دلابی او غلاب
 ایله دورت یاره ایوه آنون نکار ایور افوی
 صوب ایله کتوری قو قلیج ایله بلکه کسوره قیز
 هم قلیج خطا اولدیم ایچنده او غلان قیوب
 قور توله صکوه برکز بکا عداوت ایورن او غلانی
 قیز دک دیو جاره لوه سوبله بلکه کتور بیونو
 یاره یاره ایله دیوکوه آنون حوص امر ایلوی بالغه
 کوردونلر اون حوص دیلویکه بلکه ایله اول
 دولتی یاره لیه انا ایچوده او غلان قور
 خوسندن بوه ننده جاق قلیوب آید قیوی مرت
 آنک بکدی کوکلننن ایسوی ایوا بنم حایلم
 نبی اولور انا حوص مواد ایکی که بلیقا اول اول
 دولتی قیوه همان نکار ایسوی بلکه ایله قوص
 باز قور ایچنده غصای آج دیوکوه حوص

غضبید مفتاحی تبارک النور الوفیه نگار بودم
 یادست دیو که جویند عقل پخته کون فلور
 مفتاحی بیه اوروب نگاره شکر ایوب اهنوی
 محوری تو کور بوز الموقر دیوب صبار لوی
 حوم بر مقدار حصتی غالب ایوبی بوز التوفه
 دیو که کوچ جان های نگاره سلوک دیو که
 نگار کولوب اختتامدن بو فکر ایوه کوجیل
 بود بر سر کزشت یا بیدمکه سی آوا دم هله شکر
 آوا اندم دیوب حوم غضبی تو یوب الموقر
 و سینه دو شوب روانه اولدی انون بند قیوبی
 قیایوب اول بیانی بقاروب ای نوجوان کوزی
 زنان کتابی دکوکه اوغلا نه دخی بول دیوب
 وار توی ایو کورد و کوفی سولیه دیوب ایوبی
 صح تعالی جلد اری و عورتی مکز نان توز
 صقلیه ایوبی بوکنه سوز و مزه کلم لم راوی ایوب
 اول مجله نگاره کودابه دیو کوی ملهونه ایوبی
 شام کوجسز اوید در سز اما بونا بکاره بوکیجه
 -رحلا-

بوزال اولیوب اکیار نه صاع جعفر سه تحقیق اول
 سنی قتل ایوب ریواجم دو بولوی و جمیم عقلم
 سکا قیایوب سوزه دیوم باقی سز بلور سز اشا
 هله خضبی فون اتمه دیو که ار صیب خانک
 جان بلنینه صیایوب بو خصوصه نگار ایوب
 دیوب اوله اولنج بکا قیایوب دیوب اول مکان
 نگاره بکونه الوانوب اینانوی کیم رسنه
 همت اندی اما که نیلسون بانونک محبتی
 ایشه دروننده یو ایوب هفوز دخی و بیانی
 میوه سنه دوعتوی اوله اوله کوزدن صا
 قیور دیو مجبوس بو حاله کوره کنوونک بر
 احسان دیوه آدی بوک بوید ایهانت ایوه
 نعدرا الم چیک کور انسان بو مجله هافنه
 قیایوب فته قلدیکه بو بیگانه اوله عورت ایشه
 بویکا اقوام ایوب اکی سنی بوکیجه بو تارک کوز
 آفی ضایع اتموس اول سنی یاز اولو و در
 بی سنی اسیم سمدن کیو بو بونانی قبول اتم

بو کتاب قلمی ایشیه کیمس کوزونک ایوبی
 و غلامی فیده شره است ایوبی

پنه با بام يانته كوئدر ديوب دورلوا فسانه ايد
 شاهي ديوانه ايتوي ارصب خان ناچار
 اولون ايتوي تكار صير ايد بواين عقلته
 ايد اولون اولنگ اول نا بكاره آخوزن بواين
 ايوه لم بواواله بنم دو يو غم بيلون بنم خانم
 س الم چك ديوب او پوي و توجدي ايون
 ارصب خان اول محل بنو حيد و هوتن كيوب
 صخره دا قنوب الاث خرمخ الله اكيوب چون
 ارصب شاهي كوداه بوسلاح اولو و چون كورد
 ملعون ساز اولوي كوئدر ايتوي اكرار
 صيب شاه خنوي اولو و رسه كه اسكي
 ارمدن سوچي بوز اكو خرو آيني او نو و رسه
 برينه شاه اولون صكوه بني الور ايتوي كورم
 احوال تبه اولور ديوب منتظر اولوب او توژ
 از يي جانب راوي ايون بو طرفون سوور عالم
 يعني رستم علم شاه روي اول مكانه لهاي
 كز كور صكوه بولمونيك بوكونه اوضا عني
 فلو

مكي او يوب ايتوي بولموني هوز اوج ايلق بيلن
 اوله دهي بو بونون بر حوضي مزا اولوي آلون
 بو يله ايوه اريه اوزر نيه صانته لك ايوه
 ديوب ايتا يارن ظاهر بنون بوژ بو يوب
 واروب ير نيه كمتدر كسيه دو يو رسيه بنو
 كسيه سويليم جهمه باسي مكن بول ملعون
 بواصل ايتن اول بلاسي بولور اكا بنون
 اولسون ديوب ياتوي نه بيلون بوسله
 فتنه اولو و غوز قلمقوب مكانته كمتدي كمتي
 خدا او چوق اولور رستم بواراد غافل دوروب
 مكازه نك المتون با يوب ايتوي رسته
 قضا كم كلكه كوكون توتايوز **توتايوز** صاعن
 اولور كو مو دجي كور **ارنب** جانب بو طرفون
 شاهه بولموني ديوس چون رستم اولو و غي صخره
 كلوب باب باب بو قرويه جعوي كورد و كم
 هيا دن بي جنر سوور عالم خاب غفلته
 با يوب او نور ارصب شاه رسته ك بوژن

کورد که ایوکی ارکلی خاظرینه کلوب
 بوزمان فکوه واردي بتوال قالویوب هلاک
 آنکه یورکیه دویوی یازقور سول ایل زانوه
 دیوب کوودونک استدکوه اول محل شیطان
 قلبنه کووب ایوی یا نکار دن پنجه وارکوری
 شهوی س بودیلا وری اولور سوسک
 ارتوق نکار سنی ترک ایور اول زجان
 حالک مشکل اولور باحصوص بوسکا
 قصر ایوه و خاتونک حیا سنک ایوه دیوی
 ایوی س بوی اولور سوزک اول سنی
 یازن اولور رر و تختکی وضور ایله خاتونک
 آلوب بصرق ایور اولیک ایوی ادور ایوی
 هان فرست اله کویس کی دوشمنه امان وود
 امان و بیسک ملک تیغها کی اولور سون
 دیوب و جم عورتک دلی دیوان سنی اوله
 آرتوق بو خاظره کلوب کوزلری قوار دکی
 بوتالکده یوز اولمش و کاده ایگلوش
 و صورتوه

و صورتوه کوزل اولمش اما برنا بکار کلوب
 سنک خانوانک قصه ایوه ایوی هان بوی
 اولور یک خیر لیور دیوب اولوم بلیت
 حیرن عریان ایوب هان سوزن کوهانی
 آنتنه دیایوب سوزن ایوی حیرت
 سغول چالویکم تالموک دیایوی قان چشمه
 کی ایغنه بیلوی جان اجیبیله دیلا ویر
 بزک حیرت کوزن یا توغی بودن اشغی
 ایوی ارجسب شاه اول حالی کوروب
 سناذ اولوی انون طوره جعوب آدم کونیه
 امر ایله دی سوزی بو کلیم ایجه قیوب وارک
 بوی درم بو اغوب اوزرنه یاز قویوک دیوی
 انلوده رستی اول کلیم ایله کوروب بر باغ
 حیره کی نکه ایجه بو اغوب کلور یاز اوزرنه
 ییغنه بر یاز بویوب استونلونه لارم بو اوش
 آدور قویا سوز دیویلوجون ارجسب هان
 خانونی اولان کوردان نکه یاننه کلوب

ایوی کویس کی
 دوشمنه امان وود
 ایوی کویس کی
 دوشمنه امان وود

وانا سمي صوم محزون جوق انعام الورز ديوپ
 بونه علامه مقبره اولو و لوه هله به حال ايشه اول
 سرورن قاشق دكو پروپ انون صاروب
 صارما ليوپ بوينون دكوف براز مرهم سوي
 دو جو انون اول باغبان طوقه جعقوب براو
 ستاد جراحون مرهم الوب كتوزوب تكوان
 سرورن پاره س صاروب بغلويپ باقوي
 قودو لوه قوشلق زمان اولوقه بو قسته
 عالمه شايح اولوب دول باغبان بو جوي
 ايشيدوب ترازه كلوب خانونه ايتوي
 اي خانون بو كچه بو خوو بو نكل كي بر قياست
 ايشي شاهده لوف بوغولوب بر ايشي
 كل ايتوي بوزه جهان بو نكل باقن كسوب
 بجه نكل بر طرفينه كود لم صكره لوف شاه
 دوزوسه نكته قضاويه ديوپ انا حق تعالي
 اول خانونك قلبه رشك مجتبي بر ايتوي
 چون خانون اونون بوجوالي ايشيدوب
 ايتوي

ايشي س ديوانه اولمش س بر آدم بوغولوب
 كنه اولمه ياشمري انصاف دكلوب تكوان بر
 انك باشق كسوز ايتوي بواول خسرو
 دكلوبه كه نوز بيك عكوي بصوب اكي نامور
 شاه لوي بوزوب تاروخار ايلوي انون
 بودياري خواب اولمويپ و جلد مزي ايسو
 لكون تور بو دي ايتوي آدم اولان شويپ
 ديلاوره قيارجي بللك بوسوز لوبو كه افتوا
 اوله زيا بو بيله بوز كوز بون اولنر بو بيله شني
 ارتكاب اغوز دوشمن سوز سلك شاه ايشانوب
 بو بيله بر ايشي ايشي صوكو لوه بللك بو ايشي
 جكه مادامكه جاتم تنده در قادر اولور دم
 قور بوكه تهايه ايتويپ او ماركه بوديلاوه
 الله تعالي ويوه ايوچ اوله دنيا ده آخرويه
 بو تون بو فانيوه لوكوره وز ديوپ جوب
 باغبان بوجوالي ايشيدوب فكه واروب
 كوردي بوغورت لکجه بو قور عيت ايوپ

وهم بواصل ايشه سعي ايوب توکل اوله بوکوز
باغبانده غيرته کلوب سرورن حزمته صوفيه
بل بعلوي ايتوي اي خانون کوره يم سخي
همان بوسورون تيارينه مقيد اولم انون
هر لازم اولورسه سنوه قنوقوستوي سنوال
ايله بنوه حکملا دن سوال ايوب بولو و غوم
علاجي کوزم قادر اولو و غم قدر چالستالم
اولکم حق عنا يتلم بوسورن صحت اوله ديوب
بونک علاجنه مشغوله اولور اولما دردمينه
رستم بوزم ايد بوقان تصنيفه زياده زبون
اولوب نفس و بروب المون قلوي راوي اوبر
چون رستم اوج کون اوج کيجي عقل ياتوي دور
ذبحي کون اولوب بواز عقل باشنه کلوب کوز
ايوب اطرافنه نظر ايوب کندوس اول حاله
کوردکوه خيران اولوي ياننده بچوان ايله
خانوني کوزوب انون يعقوب کندوس اصلا
حرکت آنکه مجالي بوق و سويلکه درماني بوق
رستم

رستم کوزون بوحالوه کورددي کزبه ايتوي ايوب
قصد بوحال بکامکدن اولوي ديوب فکوه واز
ايوي وارايشه بکا اول کودايه ديوبکوي ملون
دن اولمشدر مجبا بوحالايه کوزوي قودي
بوکله برغيونه جي ايتوردي ديوب دونوب
باغبان خانوننه ايتوي ايله ايشاروت اوب
سزولکلسز ويني قنده بولو کوز بوحال نه
حالدر ويني بولمچر وچ کم ايتوي بلمسز
ديوب ايشاروت ايله بونلوه اکلندي بونلواکلوب
باغبان ايتوي اي سرورين ارجيب شاحه
باغبانيم و بونيم خانوندر ايوي ارجيب
شاه سخي بوغز تخت ديوب بر بوحال ايلوي
وايتوي اي سرور ايشته بختي باغ ايشده
حشوکره بولوم حالکه رحم ايوب بوايله کوز
معالجه ايتوک نوکون دورت کوز سوزنج
عقل ياتورسز بونده ديلاورنک علاج ميکله
بل بعلوق اولکه حق تعالي صحت منبر ايه

ديولونون رستم بوسوزلري ايشيدوب ايتي
 الله تعالي سوزون راضي اولسون ان شاء الله
 تعالي بنده اولميوب بوزخودي صحت بولورم
 سوزده كور كور سوزه نه ايتكلها بوم انا كور كه
 اول ناچار احمق كيوي بوغورت سوزونه او بو
 بن انا بو قور ايلك ايتككي اول بيم هلاكمه قصد
 ايوب بن بو حاله قودي بويله اتمك ايتككي قودي
 ببول صوروب كور كه صوح كيمكدر انون نيتجه
 اكل انون نجه ديوسك ايتك ديوي حاله خير اوله
 انا كور بنوه صحت بولورم انلوه بلورم نه ايوه
 رم ديوي انون بولور بويينه ايتيولور كور شاه
 بوديلا وري ناخق بوه بويد ايتي چون صوح
 عورتده ايتي ديوب رستمك حزمشده بل
 بغلويلا انا رستم بشلوي كوتون كونه يوب
 اچكه بواز كوري اچكدي ايتككي الله اولون
 ندوكي قول اولمز چون سرور بواز ايلوكه
 دوتمك بشلوي انا صوف زخم چكدي ايتي
 ايتي

بولورم سوزون راضي اولسون ان شاء الله
 تعالي بنده اولميوب بوزخودي صحت بولورم
 سوزده كور كور سوزه نه ايتكلها بوم انا كور كه
 اول ناچار احمق كيوي بوغورت سوزونه او بو
 بن انا بو قور ايلك ايتككي اول بيم هلاكمه قصد
 ايوب بن بو حاله قودي بويله اتمك ايتككي قودي
 ببول صوروب كور كه صوح كيمكدر انون نيتجه
 اكل انون نجه ديوسك ايتك ديوي حاله خير اوله
 انا كور بنوه صحت بولورم انلوه بلورم نه ايوه
 رم ديوي انون بولور بويينه ايتيولور كور شاه
 بوديلا وري ناخق بوه بويد ايتي چون صوح
 عورتده ايتي ديوب رستمك حزمشده بل
 بغلويلا انا رستم بشلوي كوتون كونه يوب
 اچكه بواز كوري اچكدي ايتككي الله اولون
 ندوكي قول اولمز چون سرور بواز ايلوكه
 دوتمك بشلوي انا صوف زخم چكدي ايتي
 ايتي

٤٤
 ايتي اول باغمانك او بو بجلوي انا روي ايتي
 رستمك زهي كوجيه ايو اولغ بشلوي لكن
 بولورم خوش خيراخ لق بلوركلوي اچلون ياره
 بوزخون ديكه ميوب رستمك بو بين اكري بقوي
 باشوع بهر جانبه دونور مك ديكه بتون
 كوكوسيله دون ميتجه بقه سوزي رستمده
 كوتونك بو اصيل حاله كوتنار اولو وعونه
 خيران اولوب المنون دايم اخلودي هي
 ديويها ب بونم باشيمه كاي حاله بو اصيل
 عقبه بوه رمون بو عا اكر و غنون او قوري
 اولشدر مرشيد حاوري دروف بو عا ايتي
 وصاحبقرانك قيلم خاوري اولور دكوه
 وكيوس نيزه داري اولور دكوه اول زمان
 ايتوي بو عا لر خاطر بنه كوي استوي استوي
 قايتم اولوب كوكلور استوي بو نازه كده بلور
 بلا سيله بوه ريم عاصي اولوب سوزون
 طوتم ظاهر بو عا ايتي در كوره باشيمه

ديوي نظيف ايتي
 مطالعه ايتي
 ايتي
 ايتي
 ايتي

نلوکلوی غیر بن بوحال ایله نه یاران اورته سنه
 چقاچق عالم قلوی ونه سوا بوده یه وار ب آتم
 صاحب قرانک یوزونه بقه چق صوره تم قلوی
 دیوب هد بوحال اورزه باغبان اونزه او توب
 کون بکون صحت بولوه لژی حایت راوی اوب
 چون بو طر فزون اول زمانکه رسنه بهمن ایله
 بهرامی قتل ایلوی و عکون نارومار اینوکوه
 اول عکون صاغ قللی و یلاستونیه واروب
 شاه لوبیک هلاکی خبر اینوکلونزه بولود
 ماتم زاده اولوب انون بهرام شاهک بر
 بنشمن اوغلو وار ایوی آدینه بهزاد بن بهرام
 درلودی و بهمنک دخی بر اوغلو وار ایوی
 انک دخی آدینه بهنام بن بهمن درلودی
 بابا لوبیک هلاک اولودغون اینوکلون
 بو حج کون یاسن ماتم دو تو و لوبعه برتون
 انکی سیده بابا لوبیک تختنه جلوس ایوب
 شاه اولوب قرار اینوی لورای آتو ایوب
 خون

۴۱

یوکنا به حاله خزینه جلیده سنه واریلده حمله یاسد
 اعت اولم جبر سرورده ترانته ایوب
 ایوب

۴۲

بونلو بابا لوروی دیلا ورایدی زمانه نونکوه بر
 بربریه نامه لور کونوه روب مشاوره ایوب
 ایندیلو انضا فیدر که بنویله بهادیر بیکتر
 اولوق لایق میدر که بابا لور عین قانن ارجیب
 شاه دیوکلوی نابکاردن و بارنرکان اوغلو
 خردون المیوز اولد اولونجه براتالیر
 یرینه شاه بنه اولور زحوصا اطرافده اولان
 شاهلر بو احوالی دیوب در لوبک بهمنک و
 بهرامک اوغلو لوی کوره بابا لوبیک انتقامک
 المغن قادی اولور لوبی دیوب بوه طعن ایوب
 یانیم عازیم یونجی دیوب آضر اول شاه زاده
 ایکسیده بر لرتون دوروب اتا لوبیک استقا
 من المغن نقتله عنیت کون میانلورینه بنوا بوه
 آنون نامه لور کونوه روب اطرافون التي سن
 بیکر عکون بنوا ایوب تمام اکینک یوزیک
 عکون اولوب آنون بونلو بویه کلوب برتون
 اول جمع اینوکلوی یوزیک عکون اول اکین

توجوان شاه لوسوار اولوب عزم قیوم
دیوب وقده سن ارجسب شاه وباریز کات
زاده خسو دیوب روان اولو و لری بر کون
قیوم آباده ایریشوب قونو و اول و یلایت
اول حالنی کورد کوه ارجسب شاه اوزریکه
دوشمن کلوی دیوب خبر و یوردیلو ارجسب
خانک جان باشنه صیادی نه ایوه جکی
بلیوب بخ اولور بنیم عالم دیوب رخی اکوب
آغلوئی هی دروغا بلورک بلا سیدل ستویله
بر ناهار و بلا و ره بر عورت سوز یاقیم
اکوی صی ایوب اولور من اولوم شهره
بو کوه جقندن کلور دی دیوب بیجا
اولوب وافر ناسف بوی امانه خایوه اوچی
اولوی دیوب انون ارجسب خان بون دور
تیز الی بیک عسکون فتح ابوب سوار اولوب
دوشمنه فرستور و دی امان بون رستم دخی
نه حال ایسه آلی ایوه کوچیل صحت اولوب
عزم

تمام مرتبه بشکری اول باغبان قادر اولو و
مرتبه چالشوب حذمت انکه باغبانکده صاحب
بیلد چالشور دی بر کون ناکله رستم او تور کون
قولا غنه جنک هر سیر آوازی کلوی آنون
اول باغبان سوزال ایلوی ندر بو تک اسلی
دیو اول باغبان ایستی نایم واروب خبر
ایم دیوب طره اولوی واروب خبر اولوب
رستم خبر و یوب رستم بو خبری ایستوب
اول باغبان ایستی بو کیده ره سوز کون
کیوی الله و ره قوا اولور سوز بو کوه اول
کیوی بو قدر ایلك ایتم نه بو لوم صوکه
دنده بی بو یله مجروح ایلوی شهره نه اسم
کوکه دیو کوه باغبان ایستی سوز بوم بیم
جک و کم کونم ایچوندر زینا خور قار عکسوم
عکسوم قونصان انی کلوب و بلا بوم اولوب
بزار اده زایع اولور ز دیو کوه انون رستم
ایستی الی چکه بو کوه ادونر بو عزم دکل

کوروب ايکيده کوزون جيه و چو شمشوق
 اولوب همان قصه علم ايووب ارجسب
 شاهک عکون صيوب اوکلونه قاتوب
 قوه غوغه کوزوب شهم براق ديلو برون
 ارجسب خان اول جالي کوروب جان بکينه
 صبر ايووب کوجيله کلوب قلمنه کوروب اولوم
 تيز اسر ايلوي قلم قيتورون بنوايووب خک
 اري بوج بار و او زينه کلوب دوردور
 آنر طيره دن بونلر ايجودن خک بشلوي
 اناد و سعي عکوي جوق اولمخه بونلوه اولقوي
 بيو باران ايلو بونلر اهل قلمه بوز جوق طوي
 بئق کور کور کور قادير اولموي زياد لوي اسمام
 جيقوي وارصب شاهک او زينه قيامتي
 فو بوديلو سنو بونلر هر کيم جان بئق قوسوي
 اولوي بجه ايوه جکلوک بيلو بونلر طوي
 باغنا ب کلوب سوروه استوي بجه اولور
 خال استه ايتر ايگون کچوي کل باري

کور اولوب جلال اولور ب بي کاکلوي قضاء ان
 شاه آنگه دفع ايوه سرم بودم بر معنار دغي
 عثرت ايوه لم کور لم خواد کوسبور باري
 بوزده شوق بجه بونلور لم ديوکوه اتون باغنان
 نولد يوب بونلر او تويوب عيس و نونه
 بشلويلو ازيب جانب بوهرتون ارجسب
 شاه ده کدوي عکون قلوب بوب بوز بک
 دشمن عکونه قريشو چکلوب کدوي چون کلوب
 بهنام ايله بهزاد شاه عکونه قريشو کلوب
 اقبال اولوب صاف چکوب ايلو بيلويوب
 اتون بيوار اچلد قده ايلوي طرفون ميوانه
 کروب جنک دوردور ارا ده جوق کيم هلاک
 اولوي راوي ايوور چون ارجسب خاننگ
 عکوي آزي ايووي و هم جنک اري بهادر اولور
 و غني اکلون بهنام شاه ايلو بهزاد شاهک
 عکوي ارجسب شاهک عکونه خالب
 اولوب اتون بهنام شاه ايلو بهزاد شاه اول

کوروب

بوده بهتر آلوب قچه لم سول از این نغیب بر طلاع
وارد در غایت صریح و اربوب آنوه عسکو
بر طرف اولیج او تورا لم اول کم دسحی الله کروب
اسیر او لیوز دیوی رستم ابوی ای بیور ایوی
کنه غنوت بزه دوستوی ریابن کنوی آدیجی
در غنوتن تجدی دیور هم صکوه ایستویوب
در دو که صوم محسن او غلود و غنوتن طالع جوقتی
در لوه هم با بده باد دیوب سووره عظیم غنوت
سوقی اولوی انونه بیون دوروب باغبان
ایتری سی بی رعاده اونوم سنده کور کج
غنا نیله اول ایکی حوام زاده دیا سلو ایویک
اولیه دیوی انون بیون دوروب کور اول
اراده بر عظیم باغ بابی و ارا بیوی انون
سور اول پللی او نوروز و اوردوب اول
بانک قیوسون طسده اولوب سر و ب
اول عسکه نغیب کلونکوه هان اول بل بر مغزه
اورد و که رستک نوع سوز اول طالع اول دور

صدا

صوالی و یودی و ایوی بنج صوم محسن او غلود
ضرو نامو ار که سزک اتالیکی قتل ابویوب
یورینیک عسکون تار مار ابویوب ای لغیب
ضوخ بودم کنه کلوم جان المون قسده
خلاص ایوه سردیوب بر یول اول باغ بابی
البینه آلوب بر مچ کوه نلشده دور انور
انون بونوه اول بل بر کوی کروب قهقه شوی
کویا بر یاده آتس بر قور و ستاره دوستوی
بو آنوه بنج یوز بیگ اویم بر ایا بلوی انون
دوشمالی اول محایب بلیدم اول بل بر قردیک
اول کفار ره قانلوی سیل کبی آقزی انون
کفار عسکی اول حالی کور و ب جان سار
دو توب قلع قیوی اول و ب کور و کلوب
کلوب سناه لوی نهزاده و بهرام ای دیلر
ای شهر بار سوز سندن کور و دوروب
بغرض انسته اول اتالیکی ای اول دور
بازرگان او غلود بلور اولون بونوه یوش

بهم چاه بود و بعد از آنکه در آنجا رسیدند و چون در آنجا رسیدند
سکوی روانی بود که در آنجا بود و در آنجا بود
او حقیقتاً در آنجا بود و در آنجا بود

ایوی اینچون بولی ارجیب شاهک عکون
بورب قلمیه قاجودق سموی بلین اول
بازیرکان اولی بودی چغدی کلوب عالی
فنایه ویدی اکی بودم سزوبکه برچاره ایوه
سکری تحقیق بوم عکوی بوی بوروب
نارمار ایون دیوی بوی چون اول اکی فرام
زاده بوی بوی ایشیدوب بوی غیبه کلوب
بوی لویه اینتوی بوی ادر کل ایوی کون بوی
ساعت بوی ساعت اولکم اتا بوی قانی
بوی بکارون قوم بلی دیوی بوی بوی
سوار اولوب بوی بوی ققاز اولوب سوب
رستک اوزرینه اینتوی کلویه بوی بوی
ای تابکار بازیرکان اولوب سکوی نه بوی
استی استی بوی بوی بوی بوی بوی
بوی بوی اراده بوی بوی قبال ایوه رز دیوی
انکسی دال تیغ اولوب بوی بوی اوزرینه
حواله ایلر بوی بوی بوی اول حالی کوروب
اول

اول باغ بلی ایله بونلون جملون منع ایوی
ایون چویوه کتوروب بونلوه بوربل اوله اول
ردو کم ایکسنگ دمی بلی ازوب جانتون
جهنم بولدی ایون رستم نکوار فرغ اوروب
ایوی بقم خسرو دیلاور و کتوده بهرام
دیویات دیوی ای قوم ملاحین بودم جان
المون قنوه خلاص ایورن دیوی بعد
اول ایوه باغ بلی اول کلوی کفاره شوی
اوردو کم بونلوی بوی بوی نار و مار ایوی
فنا ویدی شهر قوی اولوم رستک بوی
ایشیدوب و عکوی کقاز بوی بوی بوی بوی
کوزوب بعد بوی بوی بوی بوی ایوی
بوی بوی بوی بوی بودم کلوب بوی بوی
ایوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی
بوی بوی نار و مار ایوی دیوی بوی بوی
ایوی بوی بوی بوی بوی بوی بوی
شاهن سزای بای بوی بوی بوی بوی

دوررکی بونلور دقتلا نظر ایروب کوردو کوردو
 ایل ار بیلری ایون کده حوص محس اوغلو خورو
 دلاوردی اوله متس کرو کلکتس بولم محس
 بزه امواد ابر بوی دیوب سناز اولو و
 آون برنجی نئی کلوب همان ارضب خان
 مرده ایلو بیلو شاه سزه مرده اولسونیکه
 حوص محس اوغلو خورو دلاوردی اوله
 استنه بودم کنه کلوب شاه یاردم او
 بولده یار بر قلم ایلولی الله تیغ بله ایوب
 بزبانغ بلی ایله بهر اکر و بهمنکله اوغلو کور
 اولو و زوب و غسکری کتاری بوزوب
 تار مار ایلولی دیوکوه ارضب خان بوجو ای
 اشتد کوه خوران اولوب تیغ ایلولی بول
 کتوب ایلولی به جانم ایوقضه بن اول کتاره
 نکره سوز بله بودیلا و زری کنوی الما بوفولوم
 بعده کلیم تیغوب اول تیغ طره بواغ بیلو
 با بوشموی بی کلری الله الله تیغ اولو دی بیلوی
 دیور

دیوب روزمان ایستو کی ایستی فکوا یوب خیر
 اولوی انا بعضیله خوج محسنه سکودوب
 ایستیلو مزده اولیون اوغلو کده صاغ ایستی
 شموی کلوب دکنی قروب داعمدی بول
 بو دمنده شاه و اهل ویلا تیه ایلکلر
 ایلولی دی بیلو اولوم حوص محس صفا سنور
 عقده کتوی صان دنیا کندونک اولوی چون
 بویون ارضب خان بوجال خیران اولوب
 دوررکی با سق قلو یوب ایلولی بوشموی
 کچیک خورو اولیوب کلوی و بوزه کنه بولوی
 اولی ایلولی و هم اول دیلا و ای ایلولی بوی
 قنوه ایست دیوکوه بولو ایستیلو شاه سوز
 باغیان اول کور سحر دن باغه کتورکی بعده
 ضونوی دوررکی خورو اول حالده
 کوروب تعین وارریق دخی اولمخ عیبا
 کتم اوله دیوب نظر ایروب کوردو خورو
 حاله قوجت ایروب خورو ایوب او بون کوردو

بنهار ايوبراشته بوآد نكته صحت بولت و كلوب
 بويل محلوه بزه بولونوي اقا سام كوجه اول
 ديلاورن بويونوي ايو اولوي نكن بيلت
 اولس بونون بر طرفه دونور ديكه جگه كويوه
 سيلم دونيمه بقره ديوي لوارضيب خان
 بونوردن بوسوزنون ديبلك خيران اولوب
 استوي يابن شوي اول ديلاورن بوزينه بچ
 بقتيم وياننه واروبنه جواب و بوه يم رجا
 بن بجا بوقوس ايش ايووب هلاكه قصه
 ايلوم اول سوزور كنه بزم ايتوز كونه قلم يوب
 بواصل بو دمنده كنه كلوب بزم اهل ويلا
 بيشك حياتنه سبب اولوب بونك كبي بزه بر
 ايلك كراملو بگ جهانده اولن كوكه بوزمانه
 حمزه و صا حيمقران اولك نو سوز و ادم
 يوفه انون غيروي كه بويل كلكه ايلك
 اتمرد يوب خيرتوه قلوي بومر موزن حوصري
 اوغلو خوروك صاغ اولور و عوكه ايشتر كره
 برون

برون دوروب رستمك اولووي بوه كلوب
 اقا بو طرفون رستمه جنكون دونوب باغنه
 كلتري اولوم اناك حوجم حسي كلوي ذوب
 حنر و بوزيلور رستم بونون دوروب حوجه
 فخرنه قرتو كلوب حوجم برستي كوروب صفا
 سندن عقتلي كلوي بوزمانون عقتلي جمع
 ايووب هاي كوزوم بوزي اوغلو بوجال
 نه خالور كا سكره سيني بوجالوره كورمخ اوليوم
 ديوب رسي بغرينه بصوب كوزونون حورق
 ماشلون دو كوي اقا برون رستمه حوصري
 كمودن اوز اوغلو صانوب كنوب بونك
 كبي عرض محبت ايتوكي كوزوب كوكلون
 ايتوي جي قوجه بازيوكان بومر سن بني
 اوز اوغلو ك صانوب بويله بومر نه فر ياد
 ايووب اغلوس يانم كو حكون بومر صانوب
 قوتون بولم و اوغلو بني بوجالوره كورده كو
 ايوبي ايلوب ايوبر لوي بلكه انلرده فر ياد بول

مهاجر دو لورده لودي ديوب انون ايتوي ابي
پور امر الكهك نجه ايوه لم بودم بوخوه پلنورده
نارو بو ايتي كلوي و بو قور بلور كجه انوه
استوب يورتوق بلكه بو لوخوده نجه اك كلوي
وارا ايتي درسته صوكنوه پلنوره بويله هالكي
كله كرك ايتي همان الكه برون صقله ديوي
انا بو طرفون از حسب خان رتكر اوليو ب
كلوي بويله بولونوغونه خطا ايووب صفا
سندن ارتوق دور صوب همان برون دو
روب رتكر اولوغی مكانه كلوي بعده
ديلاوري عالكم اباغنه دوروب غورج
ديليوب ايتوي اي ديلاور عاليم بي بلور
ايله بويله بر خطا ايلوم كزدي كوم لطف
ايوب نعم كناهدين كجوب انون صوهر
عزايله ديوي چون رستم از حسب خانك
بويله نازك كوروب بوكه بوز و صوب ايتوي
اي شاه بو ابي و امر سوادن نقل گيت سي كوزم
خوردس

حلا بوشلتي قباي رستم قباي زاده كوش بيشه الله قباي
او كوش بوشلتي چو قباي كوش اترستدر

كوزمسي و ياغنه يقين كله بوقه دينم حقيقون
سني قتل ايورم بي سكا بوقور ايلك ايورم
باليوب بو متكاره غورق سوز بده بو اسلون اصلي
وارتي دييوب بي بويله بوغزلنيوب بو حاله تودك
بو بون صكره آدم ارا سنه حقيق حاله قلدي
بي كزي حاله بوقه امان و صوب سي
ارلورورم ديوي از حسب خان رتكر بوجوي
ايشيوب ايتوي اغليوب سور هله بر بار
عفتيك تكي ايووب بو اسلون اصلن
سزه ديوم ديوب انون بشلوي كودانك
رسته ايلردن ايتوي بر بيان ايلوي انون
ايتوي سور بون اولوغوم چون نيليم سوده
اول مكارنك سوزونه اينانوب اتم ايتوي
سور سزه لا يقيدر كه بنم خانواغنه قصه ايتك
ويجي هلاك ايووب ناجي ختم المون المع
دينيق ايتوي بنم بر مده سوده اولسكي بي بولور
ديوي رستم بوجواي ايشيوب جيران اولوي

۵۰

های تکاره کوردکی ایلدوکی دای نوزیرکم بنم
 بونون اصلا خیرم یوفدور خاطریم بل کلدی
 دیوب انون اول تکارنگ کوزیه توکه کوزیه
 وکنزی نه جواب ویردوکی واکلوه اولیوب
 برکیم کنزی کلدوکی ورستم بردی اوروب
 قوعو غنی خبر ویدی ایندی بوضو قلدی
 قلدی بیه بوفور نانه نعتی یوکی بیه ایجانت
 ایوه بی دیوب اولوم ارجیب خان استوی
 سوز بودم شیطان او یوب تولا استیم
 لطف ایوب بو بنم صوجو بی عفو ایله دیوب رستم
 ده کنزیه بوجال اولو غنیه زیاده الهه ایوب
 ارجیب هانتک عذون قبول استوب استوی
 اشتک بوملمونه دخی اتوکی قیاصون ازوتی
 ارشی بین حکمهای سوبلیم دیو حوق ایوب
 اراده بولموز بر خورستی اما سکا دوزی بولم
 تولا ایوب بی اولوریک سی ایوه دنیا ده
 بوفور عمر دوز کار کچون سی ده عوز بون نامیل تکاره
 ایلدوکی

ایوکن اکلیدی ایوبی صبر ایوب بکا امیل
 صورق کوزک ایوگ ایوبی سوک دمنده کون
 سنک او جکون نه حال واردم ای نابکار خان
 سنک بر نه ایوبی یوری سکا بون اولون
 بی سنی جناب خدایه صلوم صوج هر کده
 ایشه اول جویس بولور دیوبی ارجیب
 خان استوی نیلیم سوز جوق بوی شترس
 بلوی وار بورن یاسنه اوتور بواراده دور
 نج کوزیه کنوزکی کزیوب اناک صاغ اولو حوق
 بلور جیدی دیوب قلعوب سوانه کوی حوم
 محسنه رستی آوب اوینه کوردی چون اس
 جیب خان کنه رستمون فرغت استوب سوانه
 امر ایوبی نزل نعت خایض ایوب کونوردی
 رستم الحق دیوبی اما حوق حقیق جانیل
 اولیوب رستم یلواردی کویله ایوبی بولم
 پشامورد دیوب اولوم بولون ارجیب گروب
 رستی شاه ایله ایون باز سوردی ارجیب

خان تکرار ستمی پای تخت بهلوانی ایلدی رستم
 اولوم کنه کچوب پای تخته قرار ایلدی اما نو
 لیدی کلوب پای تخته او تور ماستی ایلدی
 بی چاره رستم نه در تاره ونه بلا کوه کنه اوغرا
 سنه کک کور محکمه بیان اولونوز چون اجب
 خان اول کور دایه دیوکلوی ملهونک جلد اولان
 مطلع اولوب بلوب اکلری اولوم سرور
 بانه کلوب ایتوی ای مکاره سی بر اولوشاهه
 توی و بنیم کبی شهر یارک خانونی اولدینه
 کنه تک دور سیوب بنون غیبه کوکل و پوس
 و اول سرور بکارام اولدی دیو بوخ افرا
 ایوب بی بوخ افا نه ایلد ایلان دوروب
 بنه بی سکا ایتاوب اراده بویله اولمرا ایشی
 ایوب کوننه کار اولوم در ویمز بویله بر
 سروره اولمرا ایتور دک ایتوی الله
 تعالی جلم شان اولور مووی تول اولمرا اول
 سرور صوبی اولدو بی اجلون اولیوب صحت
 بولتی

بولتی و کنه بزه بویله حله ایتکلری ایلدی
 و کنه بنیم ایتو کیم قلمیوب یقه بی دکی الفون
 قور ترمغه سبب اولوی ایتوی بو اصل
 اشلو سکا دورتی بویله بنیم بوز و هم کور و
 عالمه بو نام ایوه سن دیو کوه اولوم مکعبون
 لر صیب خانون بو جوانی ایتدیوب رتک
 اولیوب کلور کنه و کنه قضاقت آشکاره
 اولو و غنضیان اولوی اما آلور سیوب دوروب
 ایتوی شام ظاهر نه وار بونوه بلیب ک
 اول نابکاره ایلد دیک دور صومع بنم دی
 حکم دکله جهانه کم دوری صوبی اجراس
 ایور ایتوی شام سن بکا خانونک اولده
 سوروم اینا غرض ظاهر سن سکا ایلان
 صا بوزم ایتا اول مر سکا نه در بوخ نلاره
 ههانی دور ایوب کوز بیک دولو صیل حکم
 او کونوب دور ایتا س ایتدی بیلان
 سور لویه اینا نور سن شام اول نابکاره
 سور لویه اینا نور سن شام اول نابکاره بول

مخصوصه صوحي اوله باشته بويل عقيدو
كلوزي اماين اويل ايلوكم بونونصكه كراول
نايكار بنون واز كلير بود فم كنوي الكوا ايل
توقب كوزو كرا ايل كور رز اما كه خور قارم
اراق بوده سكا عور اولوب ضراري دو قونه
اول زمان بنده صوقيم آشكاره اولور ديوكه
چون ارجيب خان بوملعونه دن بوجوايي
ايشدوب ايلوكم ايتوي س بيانه سويله
سمن كوزوئي سوز لويك اينا نم ريزا
اول سروردن بواصل سوز لوصادر اولور بويل
عورتون مكي خيد لوي جوق اولور او ايلي
دغه كلوب بزه بويله ايلد لور ايووب كسه
ايمدر جان اديكله يوكوه او تور بردي ضروري
ديلكه اله بوقه س بيلورين ديوي آرتون
اولكه كبي لعينه النفا اعز اولوي اما اول
ملعونه نيلون ايلك دلو سبور اكي او كوان
اركله كورس ييار توشور دي وهم يعقوب

حاشيه نغزه در كوزي
بوجسم اولوعونه محبت كوزي
سهي بال لور رايحه

كوزي كه ارجيب خان اولكه كبي كنوزيه النفا
اعز اولوي بوملعونه كنه كنو ايلوكم ايووب
ايتوي بو اسلوه سبب بار بركان اوغلو اولوي
هان بو كچاره بودر كه اراده بر كوي ايووب زوي
اشيات ايووب اولكم اول نا بكار ي قنيل
ايتورم اول زمان شاهوده بني دغري قنيل
ايوب بكا اولكه كبي محبت ايوه ديوي راوي
ايور بكار ارجيب خانك سروردن مقدم
باي تحت پهلواني وار ايوبي محطان ديور
قودي اول محل سرور بهرام ايله بهمني قنيل
ايوب و عكور بوزوب تارومار ايلوي
ايون ارجيب خانوه رسته محبت ايووب باي
تحت ضوالي سني محطان ايووب رعي باي
تحت پهلواني ايتوي اما محطان كوزي
يون رستم آلور غينه اول اجلون رستم كبي ايووب
كبي و كوزو فكر ايدر ديكه محب بونا بكار بار بركان
اوغلو بونون بون انتقام آلورم در ايوبي و داي

عز نوسه و
لور رعيه بو
۳۲

اوغلو بونون بيلجه انتقام اكره

فرصت گوزه در دي و همچ زياده چوق بلور اوي
 لکن نيلسون عداوتی آشکاره آنکه ارجسب
 شاهون خوف اوردی زوارتم زياده تحت
 استري خطا نده ارجسب خانک رسمه بختی
 کوروب صورتادوستلوق بوزنوه کلوب رسمه
 عرض محبت اوبوب دخی قوللقد کوسوزدي
 اما بوزنوه گودا به ملعون کیم وکونوز اور
 تالغی مجتبر اوبوب بوقلمده اوي ناکاه
 برکون بهلوان محطان ایلدر حاکم بوزنوه
 خابیب اولوقلور من الوقده ملعون ضبط
 اوبوب کتوبه ایتوی اکوین خسروه فرصت
 بولورسم بهلوان محطان ایلد بولورم دیوب
 برون دوروب تنها سنوده کنوی ایلد خطا نه
 بر نام یازوب ایتدی ای دیلاورسن بوقدر
 زمانون بود ارجسب خانک حسنه اولوق
 اسکی استکار قوللورون اولوق اما اول یازکان
 اوغلو دیولوی نابکار کلوب بوقدرجه ایلد کوزنوه
 ایچون

اینهاست که در این کتاب
 از آنکه در این کتاب
 از آنکه در این کتاب
 از آنکه در این کتاب

ایچون شاهه سنک منصبک الکن آلوبه
 ایچا و بوه اول خایم نابکار ده تکافصا اوبوب
 اونصکوه باسته بوقدر عقیده لکلتن ایکی
 کنه اراغده اولان صوچون بصو یوبوب
 بوزدن بوبله خنده بولنوب بوقدرجه یازدیم
 ایتوی ایلون بوی شاه یاننده عظیم
 صوچلو دوروب بوزده بنشاهک کوزنون
 جعفر اولکی محبتی شاه بوزدن قلم یوبوب
 اول نابکار یازکان اوغلو شاهک مقبول
 اولوی بو بودم آیتلوی آتنده خاکه یکان
 اولوم ایتوی ای دیلاور اول یازکان
 اوغلو نابکار بوبله کیدرسم بری قورون بری
 قور کیم کوزنوه ایکیم بوزده فریق اراکه بری
 شاهک یانندن اوراق آنک استر ایتدی
 بودم هتوبودرکه اول نابکار بوه فرصت
 بولنوزدن اول بولک فرصت بولوب بوهال اولوم
 ایچون

اینهاست که در این کتاب
 از آنکه در این کتاب
 از آنکه در این کتاب
 از آنکه در این کتاب

ملكت حمزه شاهانه در حاصره حصار اصفهان در فرشت افسانه
 احوال بزرگداشت حال در کتب و سایر افسانه در دسترس است
 ۵۹

قلوب و کینه نژاد اولی که شاه با سوره قبول
 اولوب صفا نموده اولدم دیوی ایوی ایی
 دیلاورس طوره دن بی ایچردن آیلیر پالتوب
 اکوس حضرت بولوب بی دمی سکا یاردم
 ایوم بعده الیمز بو بیزوله معاوی اولوب
 اولکم بر حال ایلدخت ووه حضرت بولوب
 ارا فقهه برایش بشاروب بونا بکلا ری
 اور تادنه قلدیه بلیوکت دیوب اولوم
 نامه و ختم ایوب بهر لوی مکه که پولعینک
 بر سوداکن خادیمی و ارایوی آوینه مصیبت
 کنوار اغانا در لوی اول خادیمی چاغوبوب
 ایوی و اربو نامه شاهک صول پای تحت
 اولان بهلوانی خطان دیلاوره و بو ایون
 بکاجواب کنور دیوی و ایوی اما صافون
 خطانک با سوره آدم و اراکن و بود نهاده
 و بود بزی خادم پوسو بییم دیوب کتوی
 بعده خطان و اروب نهالیوب خطانک
 الخی

الی او پوی انون بانونک سلاسی ایوشوروب
 چغروب نامه و دیوی خطان دمی نامه و
 آلوب ارفیوب احوالی بلوب شاد اولوی
 انون کنوی ده بر توکوه با زوب ایوی نولرای
 بانوی جهان سنک امرک با سیم اور زینه
 بنده بو طرفون قادم اولور و عوم قدر بو ابی
 اقوام ایوه هم حصوله سعی ایوم نهایت
 سز دمی ایچردن بکلا یاردم ایوه زو هم سون
 طره و کوز قولق اول سز دیو اول توکوه و
 خادیمک الله و دیوب آون کورده دیو کوی
 لعینه کویور دی اولوم خادم نامه و آلوب
 کنوروب بانوی خطانک توکوه و ویردی
 کورده لیمی آچوب او قودی احوالی بلوب
 بغایت شاد اولوی اما بیلون خطان کنور
 ایلد و خوشوب فکره و اروب کنور ایوی
 بودم مصیبت بود که رسم ایچون بر عظیم صیقت
 توارک ایوب انون رسمی دعوت لایوب

فاسمه ویرمندی بعده اسمای بوی ویردوی
یادکار اولی بازو بندوی رسمی غلشاه چاروی
مخطانه صورتی ای سوزنکه ویردوی
یادکاروی سوزنکه خاطرکه ایچون آلمی شده
بویادکاری بوی خاطر ایچون قبول ایوب
بنم عشقیه تاشیه سوزنکه باربادی قاف یادکار
دیور انون مخطان نوله ای سوزنکه یوب
آلوی اول جوهری کوردیوه غلی کوی زیا
کم عمر نوله اول ایله جوهر کورس دکل ایوی
انون مخطا سوزنکه دعا ایوب ایوی ای
دیلاور لطف کور دایم اولسون دیوب نوبه
لایق دکل ایوب دیوب ایوب تاشیه قوی
بعده عشق ایوب بربرینه غلیم حبیب
ایوبلر بعده رسم نوبون دوروب مخطانه دیوب
ایوب قلقوب سوزنکه کوی چوب
رسم کورلنن مخطان دیوب کوی لعینک
قلبه شیطان کوی اول کوی اصلا ایوب
فکر

فکر ایوب ایوی استه بودم کورایه بانوی
هومت ایوب نوبون اوزکه حوت اولم دیوب
نوبون دوروب کوی ایله نام بازوب ایوی
ای باوی استه برشته فکرایوب انون کوروی
رسمی صیافت ایوب عرض مخطان ایوب
مخطانه هوا یوب ویردم اولوه بکا استه
بویادکار بازو بنوی ویردی اما بوان کلین
بن بویل یادکار بازو بنوی کوردم استه
بنوه بونام ایله حاکیمه ارسال ایوب ایوی
کوردی سوزنکه جوهری شاه کورسوی دیوب
حسرو استه کنه بنون وار کلایوب جوهری
کوی قورلنن جوهری مخطانه ویروب بکا
کوی رسم دیوب کور شاه بکا سوزنکه بنده
شهادت ایوب بیل بویازو بنوی بانوی
کوی دیوب اول محل شاهده بنم سوزن
اعتماد ایوب بکا دستوروی کوی اول نام کوی
اولورم اول زمان بویازکار اولم بکا

نوشتوران کبی عظیم شاهک خزینه سنده بدید
 یوقور دیوانل پازر بیوی صقلوی ارده صباح
 اولوی بر بهر دوروب انون خیر و بریحی
 نامه فزد یروب انون رشک اغزون کوزون
 خطا با اولوم با یلوم قارنیم جاتم مددری
 درمان ایله بنی و صکله شاذ خندان ایله
 دیوب بو حنوال اوزره بونا و یازوب انون
 اینی که آکو عمار و مخالفت ابورکک بیته
 یوریلوه شک ایچون چوق کور اولوم و جوف
 که لوی دیاری عدم کونوه ریم دیوب نام
 تمام ایروب بعده ضرورت نامه مز دورد و عی
 مهر ایله مهر لوی انون اول فتنه روز کاردر
 قصد ایله استقامت یوزون او توروی
 اول کون ارمیب خاندی ایچر ویه کالو کوه
 کوردی خالوق اولان کور ایله لعیل یوقور
 اولوب او تور کویا یگزی یلان صومقش
 حکیم دوروب یوزون کوزون زهر لبر آفرار
 صیب

جب شاه نکاری تو جالوه کوزوب ایستی
 ای با یوزور اصلی کنه نولو کک ملول اولشون
 دیگوره اول فاخته ایستی ای شاه نجبه
 ملول اوله عکجهانوه بنم باشیم کللی حالو
 که لور یکنینه کلون بودم بو طایف دنیاده
 بودده کوفتار اولوم دردی درمان بولمیز
 دوروب زده عی کوزون کو کلون چقار دیکر
 سوزور اعتماد اغزا اولو کوزون سوزنی مرغی
 هواده قیلک ایور دیکر خاستا که اول خاضره
 کللی بی بی بنده اول کویه بوجور صدوه جور
 الکل لیور انا اول کونلره یتیمکه سوزک
 اوزرینه برکوه دخی سوم بیویم ایرون
 نه کللی هر حال ایسه بودر تیره صبر ایروب
 بویل یا نوزده خور اولور عجمی اغلیم یوقه
 اول کللیار بلزرکان اول کللیار ایشیدیکم
 ستمزه وانک بویل اولور ایوام غلیظ ستمه
 تحمل ایوهیم هان بنده دعاه بودر که هان نکا

سوزور شاه
 ای با یوزور اصلی کنه نولو کک ملول اولشون
 دیگوره اول فاخته ایستی ای شاه نجبه
 ملول اوله عکجهانوه بنم باشیم کللی حالو
 که لور یکنینه کلون بودم بو طایف دنیاده
 بودده کوفتار اولوم دردی درمان بولمیز
 دوروب زده عی کوزون کو کلون چقار دیکر
 سوزور اعتماد اغزا اولو کوزون سوزنی مرغی
 هواده قیلک ایور دیکر خاستا که اول خاضره
 کللی بی بی بنده اول کویه بوجور صدوه جور
 الکل لیور انا اول کونلره یتیمکه سوزک
 اوزرینه برکوه دخی سوم بیویم ایرون
 نه کللی هر حال ایسه بودر تیره صبر ایروب
 بویل یا نوزده خور اولور عجمی اغلیم یوقه
 اول کللیار بلزرکان اول کللیار ایشیدیکم
 ستمزه وانک بویل اولور ایوام غلیظ ستمه
 تحمل ایوهیم هان بنده دعاه بودر که هان نکا

ایونلوک یولون کلون اما شام کل کور که
بی کنوی صامده کنی یاغیا قور ولوب
دورت خوارا بجه او نورکی هر مدده و بجه
بلا لوه صبر ایونورم ایونور که بی کنوی حایم
قور لری ربا بوایش کردن بخرم خون اولوی
قور قار که بودرد یله هلاکت اولورم حال
ای شهر یار لطف ابوب اصسان ایله بی
ویلا ییمه اناام قاتد کونز بی بویلا دن
خلاص ایله بنده راحت اولم انا که قور قارم
کنه آردیم دوستوب کل شهرن کونه اولم
کوک ایله عالم ایچنده بر نام اولورم جمله بو
حالزی ای شیدون قاد بخت کون بی عیسیز نه عجب
بویله بو کور دایه دیو کلوی مسمونه ادرین
ایتمی دیوب کوچک صور بو قدر خلقی
ویله قویم بنده قیامت ده غزایم
اولوب دنیا ده بویله بونام اولورم دیوب
استقامت بوزنون فریاد ابوب بشویله
اغویم

اغلو یکم لی تار به ارب سب است نهک کور ابیه
اورزی کویوب ابوی نه عالم نور اصلی نو
لووک سویله کورم دیو کور انون کور ابیه
ایتوی نیوه یح شام بی سویله بیکه مشهور
مشاور که بوکس نک دعوا بی قاضی اول
ایوی بنده دوغتم سنک دوسوک اولوی
هر نه دیم بکا اعتماد اتمسینور نو اول
خسرو دیو کلوی نانه غنک حقیق کور تمینور
دنور آونور شکایتم دیو کور هان ارب سب
شاه کوز قاتن چانوب ایوی ای کور ابیه کل
بوسرو و حقیقه بوسور سویله زبو ابونک اولوی
غرم صنه چقوی بو کور سنک سوز کل اولوروی
هلاکت ابیه یازم اکر هلاکت اولوی صکر
مهرام و بهمنک او قولوی به کم جواب و بوردی
بویلا دیوی بوه هب خسرو ایلوی اما سو دیو
سنک بواصل سوز کرایله بی کنوی ایوب
اسرین اول دیلا و رضای اولوی کنی بی

کوشکار اوله یازدم بونج کونور اول سورس
 ایلد بارسوق اعلا صفاغوز وار شوی کنه
 معلوم اولوکه اول سوروره برغزنگ
 وار انجی هاج ادیگله او تور بوکوه زرا
 سنک بوقغه و انکیز لکنه اعتماد اتیم
 اول اول دیلاور سنک نک آوی ونه ورده
 آلوز دیبوکه کودایم ایتوی شام استلهیم
 آغلدیغ بودرکه اگوبن کوی یاغیم یوی دیم
 ایناغزسی انا اول ضروره کلب بلفه و
 یوتوی دیسه اینا نورس دیبوکه ارجسب
 شاه ایتوی سنک سوزوکه پاینج اعتماد ابوه
 یکه معلوم اولوی اول سوروره ایتوا
 ایورس دیبوکه اولوم قجیه و روزگار ایتوی
 ایدی بکاشاهم اعتماد اتمزی یابو بکا کونور
 دوکی کنوی مهری ایل اولی نام ندر و
 یوبازو بندور دیوب شاهک اوکون قودی
 ارجسب خان بازو بوی کوردکوه جهانده
 نه کوز

غلطه یازدی حوام
 شاه ایتوی سنک
 سوزوکه پاینج
 اعتماد ابوه
 یکه معلوم
 اولوی اول سوروره
 ایتوا
 ایورس دیبوکه
 اولوم قجیه و
 روزگار ایتوی
 ایدی بکاشاهم
 اعتماد اتمزی
 یابو بکا کونور
 دوکی کنوی
 مهری ایل اولی
 نام ندر و
 یوبازو بندور
 دیوب شاهک
 اوکون قودی
 ارجسب خان
 بازو بوی
 کوردکوه
 جهانده
 نه کوز

نه کوز کورستی ونه قولقوا انتمش خیان اولو
 اول نامه و کوردی مهری حوسرو بی محی یاز
 انون اچوب اوخودی اولم بلان دوزمه
 رستمک بانوی از لوپوک کوروب عقلی کنوی
 بوه بونامه و یوبازو بندوی سکا کم و یودی دیو
 او بل غضبه کلر یکه عقلی پریشان اولوی
 انون کودایم لعی ایتوی انشته شام اول
 خسرونا بکاری و یودی قحطان ایل یاران
 اولش انکله بکا کونور دی انا قحطان ایل
 یاران اولدن مرادی بکا یازو بندوی ایل نامه
 کونوریک ایچون ایمن قحطانده کراهیه
 کونور دی اگوبکا اینا نرسا کونور قحطانده چاغزوب
 صورک دیوی انون ارجسب شاه آدم کونور
 قحطانی چاغزودی قحطان کلوب ارجسب
 شاه ایتوی با قحطان سنکله بونامه ایل یازوب
 خسرو بانوی کونور دی صغور بلان سولوب
 افوا اتم دیبوکه قحطان حوام زاده ارجسب

شاه دعا ایوب ایتری بلی شام خسرو
بکار ریاده التیام ایوب چوق نخه لوبانگ
بنده عجباً اصلي نه اوله دیوم مکرکه یونا بکارن
مرا دی بکار چلق ایسی بنم ایله برایشی
کوزمک ایسی بنده برکون مجلس قروب
ایچ ایچ اولنجی قاجوب بلورن شراب حالی
دیوشرابوه فقوه خانه کبی وزمانده بعضی
محکمه صوقا فلونیک اختتام اوزره درنگی
قونوم قوگتو ماویسی اولق همان ایچ
عاشقلف رعصوق لق کلا سیدر بز دخی
اوتوروب بلنم زده اسس قواق یلدرن بربریزه
حکایت ایله دکون صکره ارتوق حودده
تمام مست اولنجی برکراه ایوب اغوزون
بورنوزن علو لوجقوی بو بو حاله حیوان
اولوب ایتم ای سوورنه عجب بولم درون
آه ایتوکوز سزکده بئیکونودم بر عشق اثری
وآر ایچ دیوم ارتوق بر ایوه میوب سون
بنا

عبدالله بن عباس از قرآن مجید

بجاده بودم یازنقور تازکم واردس بوکون یازن غم
قاری اولورم بی که بو بکتوز همان بولم دیده
ببتلا اولوب قلدون اکوک سی بی بویله
طالمک المذن خلاص ایوه میوس بی بویله
جفالوه تختال ایوه عم ایوی بنم ایانم یونی بکار
دیروب بیچ ایور کوا ایوب بی بابا سون
بیچا سیوب دیلیوب الوو کوا ایسه کنه یوز
آقوغیل بی بابا م کونور اراده اولم ماجرا
که دوغسون آلتون آدیغز باقر اولسون
زیرا کوزک و کچک دوغنی چوقدر ایوی
بو بوغسکی سنده کنو حالکه مناسب بر او نه
یاسلو عورت آل ریزا کوزون بیچ اولوغوم
ایچون کالغدر دوغمن اولو لوروم کوزل
سوز کینک بی بی میوانه کوک سی ایسه
اولم دکل بر کونوی حو سکارن حقتون
کلک قادیر اولور اول بو قدر کون در که
سنکه بئیکه قصه ایوب کوز کوره سنی اولودور

۶۳

کتد ورترا اولشوي بودم کتد اول قحطان لعین
 استوي شاهم کتدس حوجم کتدک باغنه واروب
 عشرت ايوک سنجي اول باغنه سونکه بولونيم
 براغش تون صيکه قلعوي کتدک لازم
 کلوکده رتد سويکد ديلاور قحطانده بولون
 بولم بل کلون ديوب خسروه بويکد رتيرا
 خسرو بيم سونکه اول باغنه واروب حوجم زياده
 خط ايور رتيرا اول آنکه ما بيم نموده حوجم
 حقوق وارور بيم کتدوي سوزش ايونکدر
 بيوچي سونکه کتدک لازم کلوکده ايکي يوز بولون
 اوزره بوش کتدو خاضر قيلاييم ائلوده قضا
 آلتون قوشنوب اوزرینه لباسون کوب
 سنجي سيلاه قوشنوب اوزرینه ايون او
 نوراييم حوجم ايوب حوجم کوم اولوب
 رستم ستانه اولوب همان بواوغز در
 پوردوب اوزرینه تنغ کواور وروب حوجم
 پاره پاره ايوه لم ديوي ارجيب خان لب
 جمله

ارجيب خان اوزون بالوق کتدکل باغنه حوجم کلون خنر
 نه نر شاه اوزون
 چاره نه بلون صويک نخ اول جاغني اول
 قحطان لعین بوتد بيو کوش ايوکده بکوي
 رسيمي سنايو پهلوا نلوي قيش ايوب
 وايوي نوله روادس اي پهلوان قحطان
 استکوره ديوي بوتوکد اوزرینه عظيم تو
 دکور دلوب برکون ارجيب خان يوز
 دوروب بر نخ مصاحبوي ايل حوجه
 کتدک باغنه واروب حوجم اوزرینه حوجم
 حجه رتدک حوجم کلوب استغياک ايوب
 آلوب ايجرو کتور دولر بعهده ارجيب
 خان بواور اولوه حوجم ايل رتدک کوب
 يوسه اوزروب انون خسرو اسر ايلوي
 باهي عيش کلوب اوزروب سنا
 سوز ايل عشوه بشوي بويده بويچ دور
 دن باده کوزلويه کلوب کلور کوم خاضر
 نزم اولوقده ايون ارجيب خان باغنه
 کلويوب خسرو ايوي اي ديلاور قحطان

حاورونکده فاقه پاشايي قوشون بويچ اوزور
 قوشون سوزش اولوشد سراج ارجيب اوزرینه عظيم استغياک

دیلا و سانه مجب سزله محبت ایلس دایم دیله
سوزنایمیزی و دیلا و زلیکوی ذکر ایوب
موج ایوب برنم سزکه هم صحت اولور غمیزی
ایشیوب نیکا ایوی شاه بیزه داخلی
مجلس اشکر اولمازی دیوب دام سوزی
هم عجب خالص بونیالسنزه فلجی
مجب کوزدر ایوی بودم سزکه از تکز ایلی خطانی
دعوت ایوب داخل مجلس اشک
اولوزی دیوب سوبلوکوه برون رتم فالجی
دکلوه نه بلسون بونلور کولکنده نه دران
کولوب ایوسام شاهیم کور بیورک کلور
اول دیلا و در کلو و کنون بوزده خطایوه در
سوزک دو غمیزی بودر که بزانی چغلوک
بلوزک اول ایشه جوان مرک اولسی
نکیت ایلس آنی بیمنک فلجی انون خلاص
ایولون برون بوزره محبت ایوی کا بوزره انگلوه
صحت ایوه یوزر دیوی بونلور بوسوزده ایکی
شاه

شاه اولوم امر ایوب بر آدم کونوه روپ
داروب اول خطان دیو کلوی حوام زاده
دعوت ایوی خطان شیطان ایشه
حاضر ایلی ایوی اولوم برون دوروب
برنج فولمی ایله کلوب شاه دعا ایوی
انوز رسمیه برصا سرور دیوب دوردوقه
اولوم خطان برون سوزدیو اولوه کچوب
مجلس بلشده قرار ایوب برنج دوردوقه
اونوزوب مناققانه اول بلسون سوز کوب
رسمه و اخر عرض محسن کوزدی سوبلیم کم
کونا کون صاحبیلر اولوب اولور باده
نوش ایویلو که رسمه تمام مست اولوی
چوقه خطان یعوب رسمک مست او
لدوغن کوردی همان اولوم برون زور
صودر که بهانی ایله طره اولوی انوز
کلوب حاضر اولوز بیسون نقراری بر
سلاح دوران خریفیره ایوی استله

ملاکات و طریق وادیه حاکم سلیمان

رنانی کلوی بی درووب کنه ایرو واروب
مجلسده او تورا یم هرچی نغم اورم اول
زمان سزده بو او غوردن کروپ خسرو
دیوکاری نابکاره فلج او شورک اوله کم
نابکاری پاره پاره ایوه کن دیوب ایروبی
اؤن لعی ایجری کورپ بونه او توری
اؤن بواز او توروب انا قحطان لعی
دخی اولوغورست اولمشو کیری کوی
فرقی امز ایوی اولوم برون دوروب
دال تیغ اولوب نغم اوروب رستمکه آر
دؤن کلوب دوروبه نابکار دیوب قول
قلوردی که رستی چالوب ایکی پاره ایوه
چون برون سالاری روم اول عالی کوردکه
ایوی های سرور صافن خطا ایورن صبر
ایلس بی کیم بکو تک دیوب او توردی
یوردن صبر ایوب پلنک مثال کنوسین
برجانبه ایوی اؤن قول صنوب قحطانک
بکیر

بلکنه صاریلوب چکوب اول النذه اولی بی
کوی اؤن ایوی بهی سرور بخون بوید
ایوس نوبونک اصلی بودم بی هلاکم
قصه ایوه سن بن سکا نیلوم یوقه سستان
لکله بر سوزی بویدوم یوقه سخی سستان
اولووک ایوی او بکله او توری کوه یوقه
عیبد بر بونه ایسون طعن ایورمکنک
سستان لکی یاوه ایس دیوب ناکله اول
بو صوده دوران بنیوز
فیورن ایجری فیولوب رستمکه اورزینه
خدا ایوب ایندی ای شاه جایی بوسی
شورن شور صاعنی توروز دینج بویوت
رستم بو صالی کوردکه احوالنه یوزدن او
لوو غوز بلوب همان دیلوری عالم کند
جمع ایوب بو کوردن نغم اوروب ایوی
های بوه ملعون او غولملی بویوت کورن
بو کون خیل کوی واردن ایوی بودم بکاده

لازم اولوکه کنوچی سزه بلورم و بالکنز
بوینوکه زینا بی سن کلاک اعدم ویرا سز
قصده چی یوق ایوی سزکنه دور سوپ نه هلا
کیم قصدا بیه سز دیوب دچی خطا نه کنوچی نیله
اویله بر تیغ اوردو کم سنه سنه و اینجه ایکی
پاره ایله یی اتون دو یوب ارجسب شاهه
اوزینه سوپ ایوی ای نابکار سز کنه
عورت سوزونه او یوب بکا بودم قصوچی ا
ایله که دیوب تیغ قلدور تیغ سز ارجسب شاهه
غافل دکل ایس اولد چی دال تیغ اولوب
ایوی ای نابکار اوغلاق سز نو اولو
اویچ توپه عالمه بو نام اولون اولک بگور
دیوب اولوم رنجی چالوی سور منغ ایوب
ایوی ای مالعون استیو وکی بولدو که توت
ایوی سز بو یاد کاری دیوب ارجسب
شاهه اویله بر تیغ اوردو که ارجسب بیغی
ویدی که منغ ایوه اتا رنجک بیغی ابر کوب
ارجسب

۶۷ ارجسبک تیغینه دو قوب مانزی خیارچی
ایکی پاره اولوب ارجسبک بلنه دو قوب
سینه وارنج ارجسب دورت پاره ایله یی
وارا ایوی بیه نابکار راستروکی فولو که
وهم بزیه اول نابکار عورتی اوجنون بو
خالله کورد که دیوب همان رستم نغمه اوجوب
کنو که اول بیسون د... او مردی
بونلوی اذکونه قانوب صوق صوق ایوب
قرمغه بشلوی بریون راوی ایسور حوجه
مخنه خبر اولوی همان اوله بو حال دیوب
یرنون دوروب سلاح پوس اولوب بیخه
قولوله کوردوب اول ازای کلوی بقوب
ردو که احوال بریور دن دچی اولس ایوی
برغوغا درک عیوق ایوکتس اورتالی توت
واری اوزنله طرلس مود مخنه همان
اوموز اوروب توت باک فیرج بقوب
کوب رستی کوردیکه قان دریا سنه

روح السه تار
سوزن ارجسب
کوردی ایوی

دوخت منکه خونه اعداد و خودي لعل زنگ
بلنگه دوخت اول بشيوز آدم ايله رستم
پوشنگ ابرو که مهر مانلو کورسه خيوان اولوردي
چون رستم بونلوه اوله اوردي قلمی که بونلوه
چکس طبعه رستمی که کوروب اول قحطانلو
کوجيله کنون تورناروب باقسي هلاک او
اولوي چورن حوج اول حالي کوردي ايلوکلوب
رستم ايتوي کورنم نوزي کنه نولوک نوز بونک
اصلي ديوکوه رستم ايتوي دولتم آت هلاک او
کوربولوي ديوب اولوم قحطان ايله ارجيب
سناک کشته لورن کوردي واسوي اي
پورن نوله معلوم اولونکه ارجيب سناک
تختي سکا دکوي بوننا فکرمکه بزه قصوردي
وارايت که بوندر عرض محبت کورنوروب بوي
منيافت ايلون وارلوي بوي هلاک اتمک
ايتس بونون بکا بونوزدن قصد ايلوي لورنا
الله تعالي قولاي کوردي بونون بزه ايلوي
اخانت

حالا سلا

اخانت باسکونيه کلوي بنده قادرا اولورونم
قورحصه لوي وودم اما اول حصه و الا
اکوانادي کورولوي بک بيلوردي ازي ميا
بوملورن اول فننه و انگيز لمي قصر نوه او
نوروب بقرکن کور دوکه رستمون محطلا ايله
ارجيب چالوب ايلکيش پاره ايلوي بعده
اول بشيوز ادي قلم اوروب چورن حاک
صاليو چورن کورده ديوکوي مامون بقوب
رستم بونله معرکون کوروب تورنوسون
عقلي کتوي حالمز بجه اولور رستمون کوروب
دورردي ننگاه اول محل معرکون صکره
رستم علمناه رومي حوج حسنک الیه الیه
الوب بونجه غلام ايله سروب ارجيب خانک
سداينه کلوب تختي قلمليوب بعده رستم
حوج حسنک المنه پاپشوب تخته کوردي
ايتوا رستم ايلوکلوب محس شاجورن بيعت
ايلوي بعده کچوب پاي تخته قرا ايلوي

انون امرا بلدي شهر ايجده گوشه بر کوه دلا لقر
 کزوب نوا اولوي هر کج کلوب محس شاه ايطا
 عت ايور که کوزل اکر بوق در سه حکم حقنون
 کلوب قتل اولوز مالي محس شاهک طرنتون
 حيره ضبط اولوز ديولر چون شهر حلقه تک
 اولوي و کجسي باي کوا سي بوضه ي ايتوب
 شاد اولوب ايتوي لرونه بواصل ايتو جا
 نزه منت بر تنگ انکي دفعه از ادک او
 لوق ارجيب سناء سنک ابلوکي بلد و کني
 اصلون عاقبت برونه کلوي ديوب جلا ارجيب
 شاهک او زرا و حکا لوي و شهر اعيانه
 اما بدي برونه دوروب جکبي کلوب بولو
 بولغم محس شاد ببعث ايتو بيلوسا ايتو
 خلق ايتو جلا تابع اولوز لوانون حوي محس
 شاه اولوب رتم باي تخته کجوب او توردي
 اما برون اول کون کودايه ذير کلوي مکاره انون
 اولوم که حوي محس ايله رتم سوايه کلوي کودايه
 يعقوب بوزون

ايجوزون رتمی کورده کاه نصکره ارتق اشکاره
 دور ميوب رتمک تور لوستون بونون دوروب
 کنوي قيو ايجنه صالحوي بر بجه کون اول
 جاه ايجده مقلندي اتا رسنه اول کون وا
 ارته کون کودايه و جوق ارا توي بولماوي
 اخر ناچار اولوب ارمقون و از کلوب نارغ
 اولوي ايتوي زمان اولکم اول ملعون بولوز
 ديوب ايجز تودي اما کودايه اول قيو کوه
 ياقوب بر بجه کون يعقوب کورد که آرتوق
 کنون از آرتوق بلو که غيري او تودوي بر
 نج کونون صکره پاتن کوسر يوب قيون صکره
 يعقوب اولون کنوي خدمت ايتو خادم
 لودن برا کيسنه بلواروب ايتو با بر جان
 ايتو بنوه بر بکوز با ايتو يوب کوه کوه
 انوده ايتو ارکک با سايوي کوروب انون
 بانو کوز با بر غلام کلنه قيو ب معلومه
 کيم اولوقه کنون او تور يوب سوارون

بغوب تا خوب بود کودي تمام دورت کون کبود
بشني کون برطاعه ايوشدي اول طاعنه بغوب
بوجوبان کوردي ياننه واروب ايتوي براد
کوزم اوغلاخ بنم کسم بوقور کاه وقت
ايوه بخ بتي قبول ايله ديوي جويان بونک
عورت اولورغون بلوي وقت غلن پلنه
کوروب طولون کوردي نه بلون اوغلاخ
ضابوب ايسر نوله اوغول کل پري استه امله
سود بوغورت و سوجوق هان بوير حونت
ايله ديوب ياننه آتوي اما اول مکاره در
جانم جوبانک ياننه قالوب جويان در بوک
بيريوب ايجروب تام رعائتلر ايلوي اما اول
تجيه سوال در بلوي ايلکي بلور مکره حادنه
ياره لوه بر کجه وقت بولوب اولي چار
بيرياره جويان بوره ريم اوب جمل ليلون
کيوب جويان صورته کورب بوزونه کوزينه
طيران سروب کوزلوق بوزوب کوزوي

بوجوبان

بوجوبان ايلوي چون اول کجه کيوب ارتنه
صباح اولوي برون دوروب نيز برعصال
بيواه ايوب الله کوي و بواله جوبانک
زر دسته س اوب سوروب اولوم شهره
تيسود کلوي بعوه ديوانه محس شاه
کوروب ريمي باي ختنه کوروب حوم محس
ار حبيب خان بويه شاه اولي اوتور
ملعون کوروب خيران اولوي بعوه بيران
دوروب ديوانه تاشا ايوب اوتور
ايلو کلوي رنگ اوکنده دعا ايوب تاده
چقاروب ايتوي بزور تک بوجار بکوزار
ايتي غايت ايله ياننده صوجلوا ايتي استه
سول نامه بجا و بوزوب سزه کونوردي ديکوه
رستم بلوب ايتوي هاي ملعونه عجب کنه نه
يلان دورنه کونک اوله ديوب تاده اوب
اوتودني کوردي اول مکاره و غزاره بواي
حسه سني قادنلر ادي چکي ملعونه تاده

دینک ای دیلاوری عالم دولت قرینک و
سعادت رهینک اوله بود دینوی چاره
کودای چاریک و اول سنک عاسق صادق
اولوب استنه بویولو عشقک بلا سنیکله
بوقامت ریوا بونیوه بلورکه اجل سوادم
اولواولکم سنه بن یی چاره تک حالینه
موجت ایوب بکا محبت ایوه ک دیوارینز
ایوب بویخ فاد لوالوم بهزه المده سنه
بوق تقویده اولجق و ارایتی اما ک سنک
صواقتنک بوکاشوه حوقنی صقلیوب و سکا
قبول اوله اوله ایوب علی السلام
دوشنلوی نهالیک ایوان ایلوی آکوی
بی چارنک جانانه کت ایوب اتو کیمزه
قلیوب احوال پریمه دن استکاف بیورلیوب
قوه لکون استخبار بلور سنک بودیم
سودای عشقک ایله محبت کی طاعتوده جوان
شکلینه کوب کویا اوله خستون باغ

یعدایم

یصوا نور کبی جوان دسته چوپنه علیا نوب طاعت
طاعت کوزوب اوزکه درده کوفتار اولتمه و سول
بکزدینک عشقته بکا مرحمت ایله اگر عفو
بنه لایق ایتمه سزا ایوو که قلیوب بوی
چاره کوی قیو کوزدن رداعیه سزا کوسلطام
خانون لغه لایق دین ایسم چارینه کواولوب
ایوه یالوه بوکوه جالکف کوره و کوم یز بوضو
بی بیچاره کملک ایلوم اما لطف ایوب سزا
ایلک ایوبک دیوب انون اینتک ای دیلاور
هر نه جوانک اولده کولک الحلق ایوب
اول نامه و سزه و بیوب جوانک اولده
اولتد یورد دیوب سوزنیم ایتمه ستم
چون بو جوانک ایلمده اولدی بجهت ایوب
بوزمان ضیمان اولدی انون یللق قلیوب
کوبوک ایتمی یا جریان سبوی اول مله یون
قوه در دیوب کسک بوسه وار کوی بویوب
ایوبی اکسوک بوزون حوزنوب ایتمی

بونون قور توتوش بوقور نوزه او یوب اولدی
 دیردی و هم اول کیم رستم کوردا به کورد کوه
 بغایت کوزل کور نیشوی کویلی کوردا به از
 نبل استوی آنا شاه حیانت ایلک خیم قابل
 خصوصاً حمزه اول دنون اوله انا جویون محس
 شاه بقوب جویان و نام و ورتمک جویان
 ایل اینجه لافر دیس دکلیوب دجی ایشیکه
 دوغوب رستم سوزالا ایلدی ایلدی کور
 نوزی نوزی بو جویان و ناسنگ اصل کور
 کلری دیو کوه رستم علی شاه روحی آسته
 کور و ک دیوب نام و محس شاه
 الفه صونوی محس شاه اول نام و نظر
 ایوب او قوزی کور دی اول کوردا به
 دن کلش اولوم محس شاه اول جویانک
 یوزینه دقتی انون نظر ایلدی کوردا به کور
 انون ک بلدی رستم ایتوی بنم اولوم اول
 جویان کوردا به کور و سوس دیوی جوی کوردا به
 ایلداه اولداه اولداه اولداه اولداه اولداه
 کور دی قور توتوش

کور دی قور توتوش بوقور نوزه او یوب اولدی
 دیردی و هم اول کیم رستم کوردا به کورد کوه
 بغایت کوزل کور نیشوی کویلی کوردا به از
 نبل استوی آنا شاه حیانت ایلک خیم قابل
 خصوصاً حمزه اول دنون اوله انا جویون محس
 شاه بقوب جویان و نام و ورتمک جویان
 ایل اینجه لافر دیس دکلیوب دجی ایشیکه
 دوغوب رستم سوزالا ایلدی ایلدی کور
 نوزی نوزی بو جویان و ناسنگ اصل کور
 کلری دیو کوه رستم علی شاه روحی آسته
 کور و ک دیوب نام و محس شاه
 الفه صونوی محس شاه اول نام و نظر
 ایوب او قوزی کور دی اول کوردا به
 دن کلش اولوم محس شاه اول جویانک
 یوزینه دقتی انون نظر ایلدی کوردا به کور
 انون ک بلدی رستم ایتوی بنم اولوم اول
 جویان کوردا به کور و سوس دیوی جوی کوردا به
 ایلداه اولداه اولداه اولداه اولداه اولداه
 کور دی قور توتوش

کور دی کنون بلو بلو سزی آشکاره اولدی
 اولوم لعین رستمک ایاغنه دوغوب ایتوی
 ای سرور بودم بیف نا کنوی الحاله اولدور
 یا خود جاریم لکه قبول ایلد دیوب و اخرا ایلد
 محس شاه و دیوانه اونوران بکل کوردا به
 کوزی کویوب دوغوب رستمون رجا ایلدیلر
 و ایتوی کور سرور نیشور تول ملعونه جفا
 ایلد و کوزی بونی جاریم قبول ایلد دیو ایلر
 بلکه سلمان اولور رجا باشته چوق
 حال کلری بلکه غیوی اصلاح اولور دیوب
 رستم رجا ایلدی رستم اولور و عیون سیلون
 بکلون کوزنون جقایوب اولوم و ورتمک
 صوجون عفو ایوب امر ایلدی هر ایلدی
 بعده کوردا به سقمه نکاح ایوب ایلور دیو
 کوردا به مقصودینه ایتوی رستمک زوق
 صفایه مشغول اولدی کوردا به سر ستمون زاده
 صفا ایلدی زبوا که رستم زیاده قوتلور ایلور

دېو غیوب بی خوش اولوی بریون سیاوش عمره
 یو یله ایس بشینه کله و کتون رستی اولوی صاوت
 بجه و اروب بر کلیم کتوروب رستی اول کلیم
 قیوب ارق سینه اوروب تهره چاقوب
 دریا کنارینه کلوب اول اراده رستی بر افوی
 انون سیاوش سروب کور اینک اینه کلوب
 ایندی ای جانک حایف اشته امریک اوزره
 اولان ایس بتدی دخی امریک نوره بتدی اما
 کورابه جوق لعین ایوی دو نوب سیاوشه
 ایندی ای باری جانم باری بو قدر اولوق
 صکره بکا ضرورک بتدی کتوریک کورک ایچک
 ایوی نو ایس مهمل اولوی بو کوره ارضیب
 خان آتی کنوی الیل بو غزلتدی صکره بری
 بولوب تیارا جوب ایوا اولوی عاقبت
 کلوب آتی اولور دی اول نابکار اول
 اصل رضون الهی بو قدر اینک وجودی غول
 کورنیز ایوی دورمه واربتن کسوب کتور
 دیوی

دیوی یوقه بو یله اولمینه بر شرم اولور و نه
 شاه اولور سون دیو کله سیاوش کور دیون
 بو جواجی ایستورکوه تیز برتون دوروب
 رستی براق دوغی بوه کلوی اثار ایوی
 چون اول بخت رستی اولور دوروب کتور
 اول ارایه بر افوی ایوی کور اول ارایه یقی
 بر کوی وار ایوی اول کور به برکس وار ایوی
 آدینه ماهور ماه کور در کور دی کیم ایل برتون
 دوروب بالف اولور دی کله اول کیم کلوب
 وار بقاروب بو کس طوتوی انون کور دی
 بالف چوقور انون سروب اوینه کلوب پینار
 آوی ایچنه بالف دولورده و بوتک بر ایوی
 خاری وار ایوی کوی حمار انوی اولور
 کور بو کیم جوق کتور ایوی بوده غایت تو کور
 خاری ایوی آلوب کتور و ک بالف یو کلاه
 حکمت رستمک بانو غی بوه کلوی کور دی
 برنسته قایه غرق اولوب باوتر های یازق

با شسته کلوب کوزن آجوب کبوتری اول حاله
 کورد کوه هوان درونی براه جلوب فلک آینه
 سپی سیاه ایلدی انون بونظی انشا ایلدی
نیت معار ازل بلیغه جوتکم ال اوردی
 صان درد و بلا نکل بوغوردی ای محب
 بو کنج بائیمه بنم بائیمه کلن ورد بلاهی دیرینا
 که بکوم جوق کون خاطر بقوم ایوی
 بوبله اولمز بوه بوغا آلوم ایودکل ایسی
 ایوی بکانه اولور و ایسه هب انون اولوی
 دیوی ایوی بونلورن جوق حصه آلسور
 انون ایوی ای کیشیلر کوزلر کوزوی
 فنده بولور کوزوی کیم بوخاله قودی دیوی
 بونلور ایوی کوزلر کوزلر کوزلر کوزلر
 انان بولوسی دریا کنا روزه بولوب کورد کت
 استه سکا تیمار اوره بوروز اصلی بود برالم
 جک ضوا کیم بوس انشاء الله کنه اولموب
 خلاص اولور کوزلر کوزلر کوزلر کوزلر
 جز

خیر اول ان شاء الله که اولمز سم کوره مؤمنک
 ضایع اولمز دیوی بونلور ایوی بونلور
 سز همان صلیغ اولوک زبوت کتختک
 دنیاد یوب تیماره مشغول اولور لور اماراوی
 ایور سیاوش دیو کلری لعین رسی بواقووی
 بوه کلوب انزه یان قلیج یعنی رسی هلاک
 ایوه انون واروب نکارن وصالنه ایرینه
 و هم شاه اولد انان ایوی مشکله جمع زمانه
 کولون یاد شاه و حلا یقون قادین حق اولور
 ساری اولسه کنه قابله چون اول لعی
 رسی ار ایوب بولامادی اولوم جان پاشنه
 صحر ایوب بوه مذهب حماقت ایوب کدی
 بونکاره نه جواب و بوه بوم دیوب اولوم کل
 ایوب کتویم ایوی بو اراده جانور جوتور
 کلوب نیشلی دیوب کلوب بانوبه ای جانم
 باشکرت صلیغ اولسون استه اول خسر
 دیو کلری نابکاری واروب کوردم اورزین

جان ورتو او شوب ميشود يوكوه اول ملعونك
 بوره كي اوينا يوب جان اغزنيه كلوب ايوي
 حاي نه نيا و زضا ايلوك قور فرنگه كنه بري
 بولوب تيمار ايوه صكره حال مشكل اولوس
 كلوب بري قتل ايور ديوپ فكه واري
 انا ملعونه استنها سندن اولك ديركك
 خاطر ايور جي مدد بودم بوجواني بملوپه
 چكم هر ص باده باد نه اولوق احمالي و آس
 ديوپ انون ملعون بولم باني كسوب
 كنووم تابع اولن كم لودن سكو يوز
 مقدار اي كلوي اول كچه دعوت ايوب
 بولوه چوق دور لو وعده نو ايوب بن بولم
 رستمك باني كدم ايوي ديلوم كه بوغلاي
 تخنه كچورم انا سز لوده بكا معاويت ايوب
 مخالفت انزه بي هلاك ايوه من بنده سده
 چوق رعابت اوزم ديوپ انلوده كوردور
 حاضر مال نيلسونو وهم فقير زكي اوله
 بولاي

بومالي كوروب كنه او چغوري كوش بونلوده
 نوله باش اوزر نه ديوي لوز زمانه احسان
 قولودر بر ايكي كون برادي اويك جانغروب
 ديويوب انون ايچوب احسان ايلك
 دوردنجي كون برعبري آدم له اولفت اا
 انك اول اول كوردوي آدم كماله قور
 عداوت ايور كه اولن ايوي بولون اشرا
 زمانه چوق اولور چون اول كچه كچوب اره
 صباح اولوي اول فتنه روزگار كنويه
 تابع ايلدوكي بيك مقدار آدم ايله خروج
 ايوب اول كچه بيواه استويكي باني سز لودر
 ديوپ كوروب بولم اوزر نه دكوي انون
 سياونك اله توتوب تخنه كچوردي بعده
 دلالقونوا استوروي شهرلوي بومالون
 آگاه ايلوي شهرلو فرنا ايلوي و چوغي
 سياونته ايصالحت اتويار بويه نه نيانه
 سويلو بونجه روزگار نه زمان اوسك

ملعون اولور او چوقورن فاشنه دن قلین
جهانزه بوبله عورت اولورچی ایسی اییدی
بولعون کللی بزه راحت یوق کوردکی اراده
نه قنده لوطهوس ایله یی همان بونی اولوریک
کوکور دیوب قوشموتایم صابونی لوانا اولدی
بوکه تابع اولدی شهرن بللو بللو لوری ایوی
دیوی هر برنیک بو قدر توابعی وار ایوی
اول ملعونه فما لعت ایونلور دن چوقا کسه
اولور دردی انا بر یون شهر لوال بر ایوب
مجن شاهی قاجر دیلر بر یون اول کاردر
خوآه ناخواه جبرگ و مهرگ رستمک قوی سیاوی
شاه ایلی و شهر لو و اطاعت ایوردی
حوصه محنک او جانغنه انجیر دکوی جمله
مانی ضبط ایلی ایون اول ملعون
کجه و کونوز سناقت ایله صفالار سووب
آنی سوید صورت و کمال مستعدون بکوزی
زغفرانه دونوی کرم غلام یکی عاقل او
ملعی

ملعی اتانیدون ما حور انا ملعون استون
بولوی بونلو بو صفاده کون به کون ارتنگ
ایسی وارد در دیویلو آکو خور و اولوب
بر طرفون ظهور ایوی او چو خورده اولمیه
الآخر یا اول بزی یا بزانی هلاک ایور
دیوب یاد ولت بزه یا هتا دیوب عم ای فراتون
ایدیلو انا دیونکه البته ایون بولور و ایله
اولور دیونکی زیا که خیا نت ایون کسه
دنیاده و آخرتوه مجنون بولور شته بونلور
صفایری اوج آیه بیلد وار من جلالون بولور
هد بونلو بو صفال او زره صفالو ایوب او
سوه انا بر یون حوصه مجن قور قوی سناقت
بویکا کیوب کندو ایله دو تور کن ظاهرینه
بویکلونکم مکر حوصه محنک ماهوره ماه کیو ایله
اوتون دو سناقتی وار ایوی شهر دن طشوبه
چقورده کندوبه ایوی واروب ماهور و کسه
اونزه بر یون او توروب کوریم نه حال

ظهیر ایور دیوی سوب مهورک اوینه
کلوی قیوی اوردی مهورده قیویه
کلوب کورد کوه خوش کلرک شام بودم
چاک کوزی یوقلمغای کالوکز دیوی
سویلوکده خوب آه ایوی استوی یا مهور
بره تاصل سزدر که سوبلوس قنزه کیون
او غلوم خسرو عاقبت کردام دیو کلوی
لعبی المنزه هلاک اولوی و بی دخی
توقوب هلاک اتمک دیلوی بنده قاجوب
جانی خلاص بیلیم بونزه کلرم دیوب اغلوی
اولوم مهوره ماه کیو کلوب استوی ای شاه
عالم سکا مرده اولونکه او غلوم خسرو
صاعدر بن فلان بوده زخمدر بولوب
کوردیم نیقار اوه یورم دیوب احوالین
اعلام ایلری حوصه محسن بوجو ای اینیوی
شاد اولوب دنیا نوانکی اولوی بعده
ماهوره دعا ایوی اوزن صوم محسنک
الله

الله یا سوب رحمتک اولو غنی بیه کوردی
حوصه سستی کوروب های چکو کوشم دنیا ده
ستی کنه کوردوم دیوب حال خاطر صوروب
کوز توین حسرت یکنون دو کوی بعده
او یوروب احوالیه بیان ایلری و اینیوی
سوراشته سنی لو اول کوردم ملعونه ا
سیاقون ایله یولک اولوب سنی انا بونولوب
بعده آلفی تخنه کچر دی دیوب احوالی
خبر و یردی رسم بوجو ایلری اینیوی
استوی ای پور غم دکلور بن بوز خدن قور
تولورسم واروب انلور حقنور کلوب
انتقا ۲ آلورم دیوی استی رسم بونزه اوی
اولونم حوصه محسن یا بنده کتوی رستمه بوزگن
کونون کونه ایوا اولوی انار اوی ایور اول
زمانکه ارجسب خان رسمی بونگدی اول
باغبان بولوب رسمی حوام و بوسوب کوی
نیقار اتمدی بوزر ستمک بونو اگر کچله

اولمخري اخابود فودخي اولکي پرتوت
بوغولمخري ماهور جوامه تيار انور مکاله
بوينو دوغري بتوي ايموي قصه دن حصه
حق تعالي اولور موو کي قول که اولور که
قادير دکلمر جمله عالم برار ايم جمع اوله
برقلنه زبان ابوه نزل ايمون تمام سرور
انوم اولور قد نصکره برکون اير ايووب ماهور
ماه کبر واروب سرور ايجون شهر دن آلامه
ضرب کتور دي سرور بزتون دوروب آلامه
ضربه مستغرف اولوب اول کويون حرقت
دانه نيکيت آکوي يفتنه جمع اولوب بعده ماهور
ماه کبري وهو حنيني بانه آلوب بر سر مهر
قبولتون ايجري کور ديلو شهر لي جمله رسهي
جان کور کور سور لور اوي اولوم سروري
صانع کوروب جمله کي سناذ اولوب هر طرفه
کالوب رسکه ايا غننه دوستو بو ايمون دعا
ايوب جوش کالوک سرور الحمد لله

صانع

صانع کوردک ديوي لرستم کوردي نکرده کنوييه
فرستو فروق سناذ اولوب اولوم سرور سهراب
کلوکده مريون کور دايه خبر اولوي اي بانواشته
رستم اولمخري صانع اسوه کالوب ايرتوي بلالور
بارک ديوي لر معلوم بو جوي اير استوب عمل
کتوي کنوييه ايتوي هب بودم صوح بنور که
کتوي ايتيم الله ايتانوب ده واروب کتوي
الله نابکارن بلتني کسوم کور ايوبي بلتيم
نه بلالور کلوي ديوي دغز که معلوم اولور حق
اولور حق تعالي اولور موو کي قول اولور انون
سناذ ايتوي بوه اولور انون نه دوروب بقران
سیده ارکاکه دکلمر نيز شوار اولوب خسرو
حقتون کل ديوي زيرا اول نابکار ايا کي
کوه سحر کي بوغولمخري قوت قلادي ديوي
سناذ دي کور دايه دن بو جوي اير سناذ
غيبه نه کالوب آلامه ضربه مستغرف اولوب
سوار اولوب سايون مشوه اولوب رسکه

او کج آردی سروردی اول غلامی کوروب زنده در
عشقه کوروب آکوزدن برنجه او بیلده اوردکم
کسیاوشله بدکلی بیک ادمک چوغونک زخم
لوی چاک اولوی چون سیاوش لعین اول
نغم نک هیبتدن سر اسمه اولوب هر کتون
قلوی رشتی اورزه قدس اولوی انون ستم
ایریشوب سیاوش لعین ایستوی ای ملعون
بوفضال بواشی نه اشدر که سن واروب
برفاحشه غورتک سوزونه او یوب کتوی
الچه سیله سنی صافون الم افندینه اهانست
ایوب اولورسک براد ایوبه یایی اولی
قایلن ایوبسک بو نونسکه عالمه صلح کوهن
دنیاده و آخرتوه بونام اولیس دیوب ایروب
اولعین کرون تا یوب قلویوب سرای
دیوارنه اوله اوردوکه خورد حقیقی
اولوی انون سروب سرورسرای قیوسدن
ایجری کیدی بعده جیوب ایستوی صافک
کودای

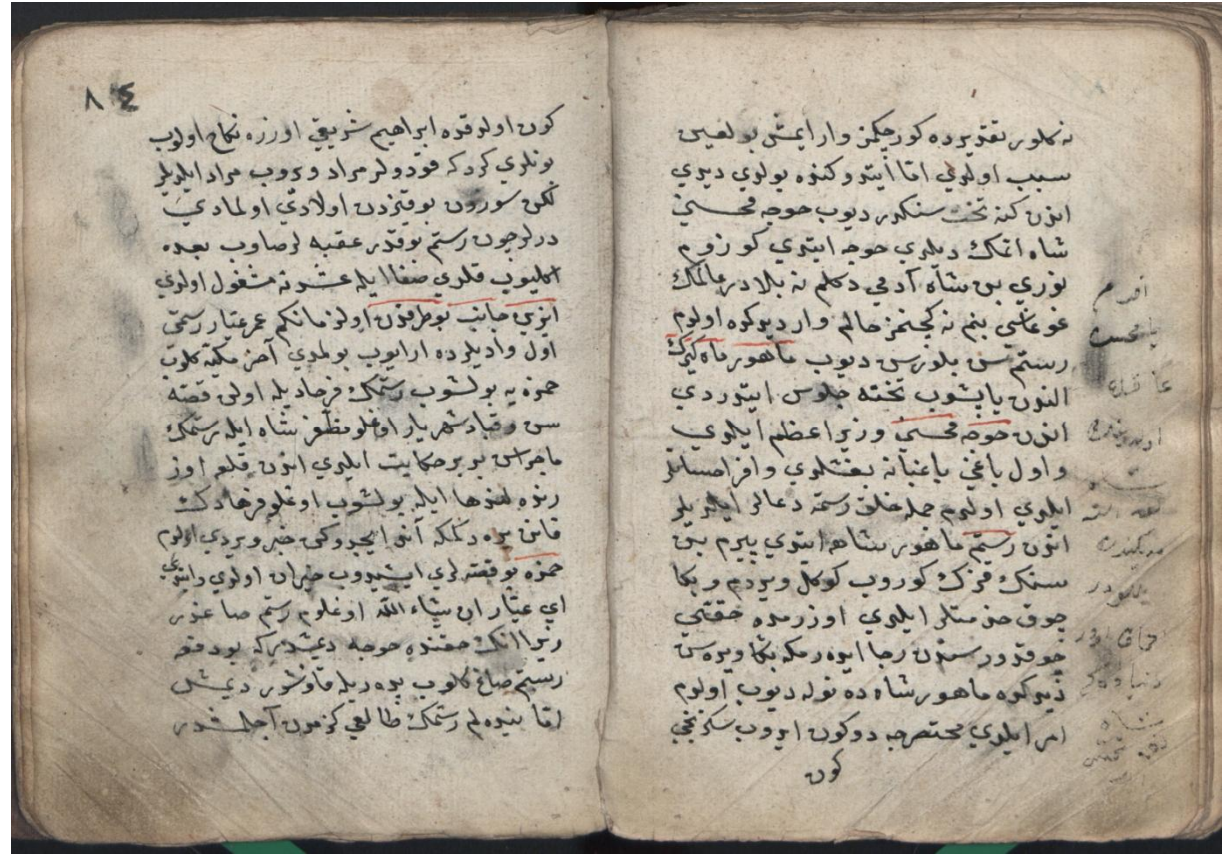

کودای لعین قهریک بوقه جلا کوی قزارم
دیوب اولوم خوام سرای اوشوب اول
لعین صاجنون نوب سروبورک رنگ
او کونه کوردو لو کودایه دخی سورده اولونه
کلو کوه جان ایاغنه دوتوی ایستوی ای دیلاور
عالم وای کوزیوه و بی آدم کوم ایله لطف
ایله بودم بنم نازه لکمه یازفور و بول کوزل
لکه مرمت ایوب بر قاسق بودار قامنه
کرم بوکوه دخی کنایه عفو ایله و بی پاک
جویر ازاد ایله بر دخی بو فاضلوی بر دخی
ایتم دیوب سوزدن ایاغنه دوتوب یوزن
کوزن جورسک دیلوی اثارسم قوسوب
ایستوی ای لعین سنک ایستوی نه اشدر بر
شهرده سنک ستوم لوغوک اوضون بود
آدم تلف اولوی بودم کنه دوروب امان
دیوب امان بولوقوه ارایه کنه بلغم برغوب
برهنه دخی برغوب کنه بو فوره آدم خلاکنه

نه کلور تقویوده کورچکنز و اراپیش بولعیسی
 سبب اولوی انا ایستوکنزه بولوی دیوی
 انون کنه تخت سنکدر دیوب حوص محسی
 شاه انک دیلوی حوص استوی کوزوم
 نوزی بی شاه آدی دکلم نه بلادر مالک
 غوغای بیغ نه کجمنز حال وار دیوکوه اولوم
 رستم سی بلورسی دیوب ماهور ماه کور
 النون پاپشوب تخته جلوس ایستوردی
 انون حوص محسی وزیر اعظم ایلوی
 و اول باغی باغبانه بغتلوی و افزاستور
 ایلوی اولوم جمله خلق رستم دعا ایچیلو
 انون رستم ماهور شاه استوی بیوم بی
 سنک قورک کوروب کوهل و یودم و پکا
 چوق خدمتک ایلوی اوزرمده حقتی
 چوق دورسنون رجا ایوه و مکینکا دیوه
 دیوکوه ماهور شاه ده نوله دیوب اولوم
 امر ایلوی مختصرجه دوکون ایوب سکونجی
 کور

اسم
 پانچست
 عا قله
 اور
 رستم
 دیوب
 چوق
 دیوب
 سنک
 کور

کور

هر قنده ایش صاغ اولسون دیوی انا ای بار غار
 لنه هایه ندر سکر بویل او غلو تک قای دو تک
 عین ایوه اول حوز عیوی خیری و کوی بلور دیوانه
 بو کوه لنه هاده دیوانه ای اولو و کت بیز وار نوم
 بکا عشق کوی دیوی عمره تول دیوب طشوه
 جعوب عشق کوی جاستر ایله یی حمزه در سوار
 اولوب عمر دوش او کوه عینار دیوب بولیکه
 آنوه بر خط اولون ابریت لم دیوب اهل کند
 و نواع ایوب بول روانه اولور و کت بیل برله
 چکوب کتده ازی جانب بو طرفون لنه هایه
 سهران شاه کلری بو طرفون لنه هایه اول
 قلم اوزر نون قلعوب قلمه و شمشیه
 آرزو ایوب چکوب کت بیل بر کون کلوب شمشیه
 ابروشوی اولوم سیاه کوش ایل سیاه دوش برام
 یازوب اشته شول نامه و مظفر شاه کورک
 اولوه نه جواب ایورسه بکا کورک دیوی عیار
 پوری چشم دیوب سزوب قلمه و شمشیه کلور
 بعوه

بعده سرای مظفر شاه کلوب کندولون عرض
 ایتدیلو لیلیوز لنه هادن نام مز وار دیوی لور
 اولومه سرهنگل مظفر شاه اعلام ایوب
 دستور اولوقوه عینار کوی مظفر شاه دعا
 ایوب جعوب ناملری و یو دیلر مظفر شاه
 دخی اول نامه و آجوب او قوی دیکه
 ای سرور ایشتم بتم فرهاد نام بودیوانه
 مشوب او غلو کوی تو توب اسپر انشوس و
 ایشتم خالامبسته ایشتم بوم لطف
 ایوب اول دیوانه بکا کونه رس اول
 دیوانه کت بیمار خانه جیبی بغیچ بودم آف
 شویل او صلا ایما کت بردی دوست دوست
 دیوب راست کلور کوی ایل چنگ اناک
 بچ اولور بودم انا کوشتره بچ دیوی مظفر
 شاه بوم سوال اوزره نامه و او قوب اولوم
 بشق اشقی صالوب بر زمان فکوه وار دی
 عجب شول دیوانه و بابا سنه و بر کوی دیوی

یوقه بن بودم فرهادی باباسنه تسلیم آمده
 اولور لکن شوقدر وارکه شول قوم لخوا
 بنم دم حمزه صاحبفرانون غیری کس
 غله ایله مشوردر لبربول کوره بم کوچکوی
 اولم اولم لخوا بن سعدان بنم کم اولور
 غوم بلر بن بودم بزوک لخوا ایله دغ
 کورشم دیوب کولکون کچوروب بعد
 عیارلوه باقوب ایتری وارکه سوبلی
 بن بربول اسکه استخان اولسم کوکوم بن
 سلام ایوک اول استدیوکی دیوانه بنم صوق
 آدمم هلاک ایلی حاله اسیممدر اول
 دیوانه بنده تیارحانه بی اولورم ویرم
 دیوب بولوه جواب ویروب رعایت ایل
 کونوردی عیاردر سلطانه هندستان
 طرف کلوب مظفر شاهکه جوان سولوی
 لخوا بنجب ایوب ایوتماشا کنزی اولور
 مزعی بزه ویرمز لکی دیوب المهدوشد عیب

توقه بن بودم فرهادی باباسنه تسلیم آمده
 اولور لکن شوقدر وارکه شول قوم لخوا
 بنم دم حمزه صاحبفرانون غیری کس
 غله ایله مشوردر لبربول کوره بم کوچکوی
 اولم اولم لخوا بن سعدان بنم کم اولور
 غوم بلر بن بودم بزوک لخوا ایله دغ
 کورشم دیوب کولکون کچوروب بعد
 عیارلوه باقوب ایتری وارکه سوبلی
 بن بربول اسکه استخان اولسم کوکوم بن
 سلام ایوک اول استدیوکی دیوانه بنم صوق
 آدمم هلاک ایلی حاله اسیممدر اول
 دیوانه بنده تیارحانه بی اولورم ویرم
 دیوب بولوه جواب ویروب رعایت ایل
 کونوردی عیاردر سلطانه هندستان
 طرف کلوب مظفر شاهکه جوان سولوی
 لخوا بنجب ایوب ایوتماشا کنزی اولور
 مزعی بزه ویرمز لکی دیوب المهدوشد عیب

تکوا

توقه بن بودم فرهادی باباسنه تسلیم آمده
 اولور لکن شوقدر وارکه شول قوم لخوا
 بنم دم حمزه صاحبفرانون غیری کس
 غله ایله مشوردر لبربول کوره بم کوچکوی
 اولم اولم لخوا بن سعدان بنم کم اولور
 غوم بلر بن بودم بزوک لخوا ایله دغ
 کورشم دیوب کولکون کچوروب بعد
 عیارلوه باقوب ایتری وارکه سوبلی
 بن بربول اسکه استخان اولسم کوکوم بن
 سلام ایوک اول استدیوکی دیوانه بنم صوق
 آدمم هلاک ایلی حاله اسیممدر اول
 دیوانه بنده تیارحانه بی اولورم ویرم
 دیوب بولوه جواب ویروب رعایت ایل
 کونوردی عیاردر سلطانه هندستان
 طرف کلوب مظفر شاهکه جوان سولوی
 لخوا بنجب ایوب ایوتماشا کنزی اولور
 مزعی بزه ویرمز لکی دیوب المهدوشد عیب

رستمی عالیشان ایله جنک ابوب المون زخم
 حورده اولمخله غریبه شدیدی اول حجاب
 وار ایکی شهری بوینده ویرمده لنزها اولو
 وره صبحی ددم صاصیق نیک یوزونه بخیرم
 دیبک حجاب حکوم وجم بکاشک عتاب
 ابوب دینه بخون الفوه اولان اسیرک
 اموالی ذویر قده حقاروب ویردک ایموی
 اول دیواننک هالاکه سبب اولورک
 دیوکه بیج دد قده جواب ویریم دیوب
 انون دونوب ایتری وار خند و هندستان
 سولبی بو اسیرچی ویریم زیراجره دن الم
 حکوم اکونوی جبرگ المغه قادیس ایسه
 المسون یوقه فارغ اولوب یولونه
 کتون دیوکه عیالهر کلوب لنزها اعلی
 اهلام الوری لو بوکزی لنزها الم حکوب کون
 بونا بکار اوغلاقی نیلیم مسلمانده جنک
 اسیم شایب الیزون بر خطا صایدی اولدیو

الم حکوم اول لنزها ی دخی بلنر بامکون ضمیمه
 المغه قادیس دکلیم ایموی اکونکه لازم کلور
 سه کنویه مقولون بلوروم دیوب
 همان دم جنک نوا اتوردی چون اول کیم
 کجوب صباح اولوی کوشن قلده قافون
 باش قلایروب عالم نوزیله متوتر اولوی
 بیج چون صباح اولوی نه اعزاز استوی حورون
 شاه سوانون جالنتوی طبل کوس سیرچی
 سیوالوی سنباره لور دروف دور ایلوی
 دقاره لو هانوم ایکی عکیر لوزون دوروب
 الانه خربه مستغرق اولوب آت فیال کورکوان
 بونه سوار اولوب ایکی طرفون ایکی بلوک
 عکیر میوان مرکبینه کلوب سنجاقون آبلو
 انون جنکه حز بیو جانوب انون آلا یلو
 و صفلی بخلیوب نظر بر میدان کم کوه وارک
 ناسی کم قوننه درکن همان اولوم لنزها اول
 او هک انیل اوزنه کورزنه الیه آلوب فیل پاشینه

ایچکم

جنگاور اوروب عوم نيوان ايلوي بر يوي
مظفر شاه لنوهاء كوردي قر طاع كبي
سيوانه كلوي چون بر يوي لنوها سيوانه
كوب مضاره كبي اغزون اجوب بوزر عد
فلك كبي لغره اوروب ايتوي بيم لنوها
بن سعدان بيم اوغلو فريهادي بجا ايلك
ايله و بر يوي جابلما بيلواني كل كوركي لنوها
آني سني انون ضري بيله المغه قادر اوتوي
ايش ديوكوه اولوم مظفر آهن قبادخي
حق بقالي به توكل ايوب آتته جمهور ايتوي
ميانه سيوانه كلوب لنوها به مقابل اولوي
قوجميه قلوب سلام ويودي لنوها ايلك
الوب نظر اوتوي كوردي مظفر شاه بهر
دلو قتلور دوزدر همان عيني ايل اولاد حمزه
اوغلو قباد شهر باره بوزر لنوها جنرال اولوي
ايتوي اي ديلا وركسن وكم بشي جابلما
ديار نوه سكاكم درتو ديوكوه مظفر شاه ايتوي

نصوري

نه صورتی جمله ايله ظاهر کشک بر فكري وار
بنون اوغلو ك استرسك جمله ايله كورلم
بو كه كوره ارلكمزه وار صبور بوقه همان
قبتان قابلي مس ديوكوه لنوها بوزر الم
كوي انون ايتوي اي دلوقلو حمزه نك
قباد نام بهر اوغلو جابلما قباده بوقر الموب او
اولوي ايتوي بشا بوس انك اوغلو اولون
ديوكوه اول قلمه مظفر شاه ايتوي قباد
حمزه كلاس كه بر بيم كبي عنكو كسي ديلاورا
اوغلو اوله ايتوي يالنوها بوزر حمزه بوس
بيلوا نكه رستم كبي ديلاوره كورنلو اولوم
شيموي سنيوه فضيلوب اوغلو ك ياتنه كو
بوزر سم كو كور ديوكوه لنوها بواتش اولوب
الم يكلوي انون ديوي فضيل ايتوي
اي تا بكار اوغلو تا بوقر مظفر شاه
بني سني بوزر تو بيم آهم بوسون المچميد كه
الم چكوس عالم شاه لوي انك كينه كست

قولی اولمز اولمز جان و پر لوانسته دباری
 هندستانده بر اولوسلطانکه اوغلوئی که
 آدم سغوان شاه در بودی بنوه بی آتوه
 اولان تاج تختی عجمه تسلیم ایوب کلوب
 بر بجه زمان بونوه حمزه بی قول اولمش حالی
 قول غمده اولان منکوش انکور دیوب قول
 لاغنده اولان منکوشی کوس سیدی مظفر
 شاهده کوروی باشی صالوب ایوی ای
 روی سیاه نابکار یا مگوس برهنی اتوم قیل
 ایوی اصلاسنگ عار ناموس بوغیش
 بو یلبه بوک کوره واروی حمزه بی قول اولمش
 ایوی بنوه سینی وک دوک بنو ایورم کنورم
 قول ایوه هم ویرا بنده برادم بو ارادله وارو
 حمزه دن الای صاحبقران ایوب امون عالمه
 صاحبقران اولمز دیوب ارغشوب جنگه
 بستلو یلر لنها مظفر شاهده بر جیلی قوت
 کوردی کولون تحیی افری ایوی اتامظفر
 شاه

شاه
 شاه

شاهده لنها ننگ هر بر چکن منع ایونجه
 دنیا به یگی کلننه دو توی آملر لنها مظفر
 شاهک زبون اولدوغون کوروی ایوی
 ای دیلاور کل یتر مقوارک معلوم اولوی
 بر دیوانه ایچون برنله یومرتبه عاوت ایوی
 جنگ اتک نون لازم کلوی خصوصاً بی
 انکه بابا اوغولوز سنگ بابا ایله اوغول
 ار اسنه کومک نون لازم کلور ایوی
 بودم عرضکی کاسا نون آلق غیر لودرای
 دیلاور آف ده اویله بلکه دخی بی سکا
 قیاسیه خله اتوم که صاحبقران اولادون
 اولکن دیو دیوب بونلر بوسمرزه اکون ا
 اخشام ایر سیدی مظفر شاه لنها یبه
 ایوی هله بودم یوی وار یار کور
 نجه اوغلوک یاننه وار رسون دیوی لنها
 ایوی حوت کوزل یا بودر که بی سنگ
 بار کاهک و آرام یاس قوج لنها ننگ

بارگاهه کلین دیوب بر برون سلان ملیوب
دو نوب تو زو و چون مظفر شاه کلوب
بارگاهنده قرار ایوب کنو و فکرا ایوب
های قوم لشها عجب سوز سولوک بیک
قیاسیه حملاتوم درین بنده ددم ارنون
نشاهی نه این یاسنگ قیاسیه حملک
بچه اولور بلیس بویله اولو جوق سنی دو که دو که
زبون ایوب بنوا ایوب کنو و نه قول ایوب
جدی بچه اولون کو گویر دیوب خیر نه وادی
انون بکلرینه موح ایله ای ایوی کو کچ
بنم ددم ارنون شاهی نه این بویله بر دیوب
ضرب دستیه کنو و نه بنده امش ایوی ای
بکلر بی یارن دغادن اونوماک اولکم
بقایه سهولته بود توکت النون خلاص ایوم
زیرا بومر بته ایوتکی بلوردم یوقه بوکه کم
مشابه اولور دی بنده کنو و نه جهانده ارضا
نوردم مکر دنیا ده نلو و ایش دیوب اقا
کیر

بر برون لشها دخی مظفر شاه که حق بنو
میوب بکلر موح ایله و البته بود یلاور
جهه اولاد نوسر زیر ابونوه اولاد جوق
قوتدر دیوب موح ایله ای ایوی جانب را
ایوب چون اول کچ کچوب ارته صباغ اولوی
ایکی لشکی سوار اولوب میوان مکر نینه
کلوب دورد و لزانون لشها ایله مظفر
شاه میوانه کوپ بر بولینه مقابل اولوب
جنگه بشکلر یلم مظفر بشاه نه حال ایسه
اول کو بونه عیوت ایوب اولیله زمانه
اولو بجه لشها ایله جنگ ایوب لشها
ایوی لطف ایله سرور کل فزاعنت ایله
بر دیوانون او توری بچون بونامه بوقور
جنگ ایوب وجودیکه زخت و پورس برسه
عزمتکی یقور معه موسی ابوس المولتسه
سنده دبنده و جمله عسکر بنوده اهل اسلام
بر بویله بویله جنگه اتک لایق دکلمر اکر

مرادك بوند امتحان ايشه كر و نبيج توعف
 ايله غالب و مغلوب بلالو اولور د بوي مظفر
 شاه ايتوي يالنها بوسنگ سوزر كك
 اولون كوك ا بوي چون بوگور اولمق كوك
 ا بوي اورا او بر طرف هان سكو نضكم جنكمر كوي
 اتا يالنها اول بو او غلوي ضربله الورم
 د يردك اما بوم مو ا رايه بشك ك هان
 ارلك بودر كه بعه وركه صرف ايله اكو تاده
 ايشك اولوكي الكون آل يوق دسرك قورج
 سوزلم ايشي بيمو د بوي لنها بوسوز لوه
 قاصوب نوبت كنوويه كالوكوه مظفر شاهه
 بو كورزا و بل اورد و كم مظفر شاهه كنوي
 و كورزن و سپون قريشو و بوي اما لنها نك
 كوزري مظفر شاهك سپونه و وقته قوه سپو
 ار قسنة ارد سسنيه سینه اكر حاتميه باهي قريش
 بلنه بو ايو اولوب كوزري قمر روب دم نغبي
 ظو تلوب جهان كوزر بيه تنك اولوي بنو و كي
 كوكو انك

كوكو انك

حمزه تک و یکمانه صاریلوب بوس ایوه حمزه
 دخی مظفر شاهی کورد کوه طایه او غلوم قبا
 دکه یاد کاری کوزوم نوزی او غول بالی دیو
 کنوس عشقردن آتوب پیاده اولوب مظفر
 شاهی بغرنه بصوب آتکی کوز برون او بوی
 مظفر شاهان قباده بکوز من الله تعالی
 هان شکر لایلوی الحمد لله شکر لایلوی
 اول الله که او غلوم قبادک برینه بونی بکما
 عوض ویردی کویا هان بو محله او غلوم قباد
 دیلوی دیوب نشان اولوی اما بر بون لنها
 دخی کورد که بونلویا یا ار غول اولولر
 انون لنها ده فیلنن انوب کلوب ایوکه
 الی او بوی کورستو و لرحمه کوردی لنها کک
 وجود نوه قان آفر ایتدی بالنها بچوب
 بویل ایلرک دیو کوه لنها دعا ایوب ایتوی
 دو لنها صبران بی نوجوانک کم ایو کوی
 بلو اول بوم دیوانه فرهاد رتبه نکر ایلری آتوز
 مانوی

مانعا بر بریده دخی بولوب طانته توترو هلا
 کنه قصو ایور بنوه ایشیوب عهد ایوب
 کلام بو کوه کوردم بو حبس اعش بو کز استم
 ویرموی دیشک اگر حیوگ المون آلفق قادی
 ایسه المون دیشی ایشته ایکی کونور
 جنک ایوزر بنو هم بوانه عاقبت بی
 قاققوی سوبله ایلمم بوده پیاده اولوقده
 بکا ایشته بو تک کبی زخم آوردی بنوه بو
 نون انتقام لبق وقتوه بجه الله ضایک
 کلوب ایتدی خورتا روی بوقه المون
 بر خطا چقه یزدی دیوی حمزه ایتوی بهی
 بوادر بلور سنکه اول فرهاد بر دیوانه آکر
 عقلی اولسه هیچ اویله ایورجی دیوی بچون
 بوق یوه اویل عهد ایورن دیو کوه لنها ایتوی
 نیلیم بهی سرور اول دیوانه بهی شهزادسون
 آیردی دورت یلدر کوردم دیوی عم عیار
 ایور بالنها بونون او توری سن الم چکله

آنکه گفتاری قولایوم همان بکانه نه ویرسی
 دیوی لنزها بجه قابل دیوب دو توب لنزها
 بارگاه کلوی لرا نون لنزها رخی صاردی
 ومظفر شاه ایله لنزها بار شور دی لری
 اوزن واروب دیوانه فرهادی کورد و لری
 فرهاد صاحبزانی کوروب اینوی ای حمزه
 قولوم بویکت بنم الیم بونجوق کچوردی
 دیوشکایت ایلوی اتام بیون لنزها اینسه
 فرهاده آکوی آکوی بقوب بوه کنوی دیوانه
 بنم شهزادام اولای رخی نیلوک دیوکه
 فرهاد اینوی های بیوک نوانکله چوقون بار
 شدی اریوق انکله بن او نیامیه حق اولوق
 دیوکه حمزه کولوب اینوی ای بباد رتولم
 بر دیوانه نه الم جگوس وهلاکه قصوایور
 سح اینوی آینه اولیل بلکه هرکی باشینه
 یازیلین کلور بیت اولجق اولسه کوک چارو
 ناچار کوک کوکلوکی کلک توت کوک سار

دیشو

یونکنده نوز اعظمی
 واسی
 دیوانه
 فرهادی

آنکه گفتاری قولایوم همان بکانه نه ویرسی
 دیوی لنزها بجه قابل دیوب دو توب لنزها
 بارگاه کلوی لرا نون لنزها رخی صاردی
 ومظفر شاه ایله لنزها بار شور دی لری
 اوزن واروب دیوانه فرهادی کورد و لری
 فرهاد صاحبزانی کوروب اینوی ای حمزه
 قولوم بویکت بنم الیم بونجوق کچوردی
 دیوشکایت ایلوی اتام بیون لنزها اینسه
 فرهاده آکوی آکوی بقوب بوه کنوی دیوانه
 بنم شهزادام اولای رخی نیلوک دیوکه
 فرهاد اینوی های بیوک نوانکله چوقون بار
 شدی اریوق انکله بن او نیامیه حق اولوق
 دیوکه حمزه کولوب اینوی ای بباد رتولم
 بر دیوانه نه الم جگوس وهلاکه قصوایور
 سح اینوی آینه اولیل بلکه هرکی باشینه
 یازیلین کلور بیت اولجق اولسه کوک چارو
 ناچار کوک کوکلوکی کلک توت کوک سار

دوروب له زاهدان غوزن ديليب ايتوي اي
 سلطان هنيوستان موادم انجق همان بر بنيم
 بلفك ايتوي هلا لحد الله سنكلم ايكي كور جنك
 انك ميشرا اولوي ديوب له زها ايلسنه طاف
 اولوونونون له زها ايتوي كوزم نوري
 شهزادم نيليم كه صوك بنم سيم اولادي
 حمزه نك تعليم خانه سيدر هر كور پراغ
 بنم سيمده دكوره بنيك بوزده يادگار نوي
 واردر بوستك اولون ديوب انون بونلر
 اول اراده اونوروب عيش نوسم ده اولوولر
 راوي ايور بر كور صاحبقران عالم اونوروب
 عشوت ايوركي رستم على شاه خاخر بنه كلري
 بو بنج زمان دركه اصل او غلوم رستم ناجي
 نشان بلور سوي ديوب اخر دونوب عصر
 عياره ايتوي اي عيار بو كوز حوضه واروب
 بنم او غلوم رستمون بر خيز صورك احوال خيله
 اولوي ديوكوه عمر ايتوي نوله يا صاحبقران امر
 ايور

دوروب له زاهدان غوزن ديليب ايتوي اي
 سلطان هنيوستان موادم انجق همان بر بنيم
 بلفك ايتوي هلا لحد الله سنكلم ايكي كور جنك
 انك ميشرا اولوي ديوب له زها ايلسنه طاف
 اولوونونون له زها ايتوي كوزم نوري
 شهزادم نيليم كه صوك بنم سيم اولادي
 حمزه نك تعليم خانه سيدر هر كور پراغ
 بنم سيمده دكوره بنيك بوزده يادگار نوي
 واردر بوستك اولون ديوب انون بونلر
 اول اراده اونوروب عيش نوسم ده اولوولر
 راوي ايور بر كور صاحبقران عالم اونوروب
 عشوت ايوركي رستم على شاه خاخر بنه كلري
 بو بنج زمان دركه اصل او غلوم رستم ناجي
 نشان بلور سوي ديوب اخر دونوب عصر
 عياره ايتوي اي عيار بو كوز حوضه واروب
 بنم او غلوم رستمون بر خيز صورك احوال خيله
 اولوي ديوكوه عمر ايتوي نوله يا صاحبقران امر
 ايور

ايور سوز و رايچ ديوي حمزه محبت نام بازيوب
 بوز هوانه ايله عري حوضه دانايه كوزوي
 عيار در نامه الوپ قنوس مداين بوي
 ديوب كتوي بوكون مداينه كلوب انون حوضه
 نك ننهاسنه كلوب حوضه ايله بولستوب
 صاحبقرانك نام سيم وردوي حوضه عمر
 عزت ايوب حمزه نك نام سيم او قري
 ديشك اي پوري عريتم لطف ايله چيكو كوسم
 رستمون بر خيز بلورس بر شاتي جواب
 كوزوس ديشك حوضه دانارمل ايوب
 ايتوي الله اكبر نه حاله كوش اول سرورك
 باشنه ديوب بياضتياز كوزوي پيش ايله
 دولوي عمر حوضك اغله و غن كوزوب جان
 باشنه صبر ايوب ايتوي اي دانانولوي سكا
 اغلوس بوقته رستي هلاكه اولوي ديوكوه
 حوضه دانانايور بوق اعتبار اولوي انا
 رستم بر حاله او غلومك دوروي ادهون بوي

که تک باشند کلش دیوی عمر استوی ای
دیوی ای حوج نیز سوید بوقه شموی ا
المن هلاک اولورم انون حوج استوی
ای عمر اول دیلا وری ایکی دفع قیون کبی
بوغزلیت انون اولوی دیوا یکی کوه کنوروب
بیانه آتخلوق تعالی اولور وینو کی قوی
کلو اولور که قادری اولور حال صاعده
صفا در ای دی سوزا نوه وارما نیچ اول
بونوه کلر زوا اولوب بوقه آتش هر کیم
بویله اولور ایستلوی ایسه جزاس
بولش رستم ایسه بوجواب ایله اشک دو
ستوک ارا سنه کلکه حجاب ایور آرا فی
بولق دیلر سکر قیومیه دیار نده بولور سکر
دیو گوه عمر در چون حوجون بوجواب لوی
ایستوی حیفلوی بوی القان فایزه انون حوج
دانا همزه به بر حجت تاد یاروب عمر غبار کس
الذو ویدی انون عمر غبار حوجیه و بواج انون

اول

اول ارادن سرور حساسیه ده صاحبقرانه
کلوپ بولشوی انون بوجونک تاه سن
ویروب رستمک باشنه کلشوی حکایت
ایلوی صاحبقران ایستدوب آه ایلوی می
دیویعانه حال اولش دیوب اغلغ بکلوی
لنوها و مظهر شاه زینب سلیمه اجیوب اغلغ
بتلر دیلر فرهاد دیوانه بولور کل اغلغ و غر
کدروب بولور کله بله فریاده بکلوی بونلوی بوی
حیوی ایستدوب اغلوی فریخت ایوبوب
دیوانه تک بوجالک کوروب ایستدوب بویه دیوانه
سکا بولوی نه اغلوس دیوی دیوانه ایستوی
یا سزیه اغلوس بنده اها اغلوم دیوی لنوها
ایسه رستی زیاده سوردی دونوب ایستوی
بیور سره کیده لم اول دیار کله التی ایستون
کتور لم و جمل خلق تبعذون کچون لم دیوی
اصیر مر دان ایستوی بوار شمشون کرونه فایزه
توتال لم بقون عالم کتوری قرمش سن اول دیلا

ور بودی ایواولق احتمالی یوقور خصوصاً
لها ایونو هب کتیلو سبایو نونیکه بونوه
نه صوبی واردر زینا جکوکوتم رستم کنذی
الده دوشماننون انتقامی المشر اناهدا
چتر کوتم مظفر شاهی الوب حکیه دوغری
کیوک بی عمرایه عیارایله واروب اولوم
رستمی کوریم الوب بونوه کوریم دیوکه لوزها
امر صاحبقرانک دیوب مظفر شاهی وخرهاد
دیوانی یافه الوب حاضر اولی عکرایله اول
ارادن قلعوب غم مکه و مکره ایوب
کتیلو انون صاحبقرانده مهینامه کیرکرها
دی اوینه کوروب صکی شماسی شاه کوروب
خرهادی شماسی به واروب فرهادی شماسی
اولوروب تحته چتردی اول مهبیاری صا
حقران الوب نوب تحته کچوروب ویلانیا
اما اصر لوی انون دوونیه استری یامهبیاری
کوریم سنی دوروب مول عوالت ایلام قوم رعایا
پنور

برخوش کوراکو سکا بو بودن نواله کلورس بکا بلوو
رستم بن کلوب انون حقتون کلوریم دیوب
انون صاحبقران کنزوی عمری بید بر بارکان
صورتنه کیروب جمل الاله خولون برضوقا ایچنه
فتوب انون مهبیاری شاه و بواج ایوب کتیلو
برکون دریا کنارینه کلوب حاضر برکیمی بولوب
انون عشقوی ایچنه فتوب غم قتیوم اباد
ایوب یلکن آجوب کتیلو استنه بونلو کتیده
انامون قصه غم سالاری روم رستم عالم شاه
کلوی ارج جانب راوی ایور بوطون رستم
عالم شاهک اولو ملک قاسم دیلا و اول
صحراده بوزمانه او بوزوب کوردو کی ایلی
رستمون اصلا بر خضر بلور سدی ملک قاسم
ایشه صور مقنون و ارامقون او صاندی
اضر رستمک اسکی بکلونون سوی استوی دیلا
وز شاه نوشتر قانک بر و زیوی واردر
بزرجهویردانا در لوجا سوس انلا کدر

صاحبزادگانک بر شکل ایسی اوله عمری
کونوروب ایجا دانسور انون خبر اولور ایوی
ای سرور سوزه خبر کونوروک دیوکه ملکه
قاسم دخی حوصیه نیام یازوب بو ایزه دیار
ایله عزل عتبارک الله ویروب کونوردی
عزله در سروب مداینه کلوب حوصیه بو شوب
ملکه قاسمک نامس صونوی حوم اوقوب
کوردی اوده رینی سوال امتش حوصیه
جواب ناف یازوب حمزه یه دجواب و پردی
ایش بوکوه اوله جواب ویوب نامه و
مهر لبوب عزله عتبارک الله ویروب کونوردی
عزله طبان کونوروب ملکه قاسم کلوی ایون
حوصیک نامس و پردی سرور او قوردی
اناسنک خان ایسی و ب آه ابووب بریز
مان دوروب اغلوی نه چاره قضایه رضایه
اول صحرا ده قور ایلیوی رخوا حوصیه نامه
دیشک اول اراده او تور حرکت اتمه زبیر اتم
کلوب

کلوب سنی آنزه بولسه کونوروب دیشدی قلموه
اول اراده او توروب اناسنک کلینه
منتظر اولوی اشته بووه بو نوه انشی بکلده
ازین جانب بوم قصه مزینوسرو ان کلوی کوم
اول زمان صاحبقران ایله بلوش ایویک
اقا بختک بو کارن علی شکر نزه ایویک
شاه ایله حمزه و یند بو یونیه دوروب دوروب
ایوه بلسم دیو دایم کجه و کونور فکوی ایوردی
بو بجه زمان درکه حمزه دن انتقام المی میس
اولدی بود فقو بولیک اولیوی دیوب دایم
حرطه بختس ایوردی بو عقله جلایم یلان
بیواه ایروب شاه بو تر و ایلی ایفانورده
بلسم دردی بوکوه اشته عمر عتبارک و عزله
عتبارک حوصیه کلوب کونوروی خبر آکلوی
رخوا اورتالیق بار مسعود دیو کونور کلوی
اشکاره کلیم ایوی بلهون فکوی ایوب
عجب بو نون کلون سواد ی نه اوله بوندک

ایویک

آلوه شاهکه بارش و بی جان کولون
وکل ابوی و حوض دن ابوردی بران خط
ایوب بختکه استوی آفرین لاف کورک
بلید او غلو پلید کنه اورتا لای جمله قروب
تجره ک یلا فی عجب یافتد ورزین بلیم او
تشی جترمی دیوب قهقهها بود کولوی آتون
بختک لعی استوی شام بنده بلیم بوخون
اینانام هله بواز صبر ایوک بواجالی کسبه
دیوک تاک بر حوضی ضرب الام دیوکوه بوخون
بختک بوجا بنون خط ایوب استوی کورم
سید اول زین یار دیوب ارته بوخون ان شیک
ن نوب بولوه کیورک حوضی استوی اخشام
بختک ستوبه دیوبی بوجا بلوک اصلی وار
صیدیه دیوکوه حوضی استوی بلیم شام بوخون
برخی کورک لکی جویی یلان زینوا رستی
ایک کوه قورم بوخون کیم بوغولیمو اما که
اولدی دیوکوه بوخون کولوب استوی ای

حوض

حوض هیچ اولدی پرو لوری اییدی معلوم
اولدی سی بوخون حوضه تکی ایچون
سویوس دیوکوه حوض استوی شام خاشا
بن کز اب دکلم سز بلور سوز که بی دو ارا بلیم
هرته سویوس علم رملوه نه انبارت اولدی
آنی سویوس اییدی حال ستوبه اولمش باقی
الله بلور دیوبی انون حوض بلوبیک بوخون
شام بختک اغولیدر دونوب استوی
شام بوقصه اولای حیلی زنا زین شام
اولدی دیوکوه شاهده هله کوره لم نه ظهور
دیوب کنوی عالمه اولدی اقامه بون بختک
کوزی الای دورت اولوب زینا که شام
هک او قورج کولای اولمش ایکی برهانه
اوله که شامی اینا نورم درکی برکون
حکمی خدا بر جانده بر کار بان کلدی
بختک ایسه کوز لری بولوده ابوی خیر
بختک ایچون بوخون حوض لرایه خاشا

دېرم دېر پکاغونه برکورد اېښودل

ايتوي صافنوب شاهمنک ديوپ بونډه غږت
وېودي بېزه سزه اولغور احسان ايوه يکه
اولسون ديوپ لافلو اوووب اکو بوياله
سويلمن کن سزي شاه قتل اوووروم
ديوپ بونډه توفوق وېودي انون حوجه
پوي پو بونډه ايتوي لو بوکور جهود ايجون
يلان شاهو لکن ايلکن نه اولغور ايتوي
اکو سويلمن سکن سزي هلاک ايوه بېرم
دېر بويله بر جهود پها نډه کورموک مودن
صانينوق انا لوي بي هودنه دغزلو بويله
هر زلي جهود دن صافن رتيا کور کورکوي
اچر ايتوي بوکور جهود دن صافن رتيا
عجب کورکوک ايوه پور ديوپوله بونتر
يلان شاهو لکنه اوکو نمخ لک اصله کپور
کبي کيوپ شاهک حضور نه واروپ
دعا ايوب دوردو لو شاه حوجه لوه ايتوي
سز سويله بر خبر دکن سز اصلي واري دپوه
حوجه

حوجه لوي ايتوي سز بلي شاهم رستم اربسيه فاک
خاتونه حياتت اعک استمن اربسيه
شاهده ديوپ رستي قتل اوووش صزه
ايد عمر عتبار دريايه غرق اولغور لڼوها و
مظفر شاه اولغور ديوپو جون شاه بونډون
سوزوم اينانوب اول حوجه لوه خلعتلو
کيوپووب احسانلو ايلوي انون اول
بازرکلو شاه دعا ايوب کتو يلو انا بو
فخلاه نوشو وان حواد ايلو لکه حوجه لوک
سوزيله عکو جمع ايوب حجاز طر فنه کونوره
وخصر حليفه راولستانه ال صونه انون
حوجه و دانا شاهک او صاعه دن ديوپ
دو نوب ايتوي بچي شاه حوجه بويله
اوسر رتيا بوسونو يلان صلي دپيمان
اولورسون زيا بونچ کوندر حضور کونده اولو
صفا ايورکي بوکونه يلان لڼوه اينانوب
باشکوي بلا بچي اوغرا عتق استر سکن پنم

۱۱
۱۲
۳۱
۳۰
۱۱
۳۱
۱۱
۲۰

سوزود انبانز سز باری چهار طرفین و قسوم
 طرفه آدم لوگونورک یوقلوق کویوزور
 کوچک ایش اتون حوکت ایوه سز انا بوزنگ
 اوغلو قام بونوجوان درکه اولمز کویوزور
 رسیمی کورمز سز انا اوغلو ملک سزه رسمی
 اونو تو و در زو که زنده بیخ زور شو یلکم
 تیغینه بولاد قایل اولمز دیو که بختک
 پلید دور صیوب استوی ای نابکار هم رسمی
 صاعده درسون و هم کورمزس درسون بو تا
 صیل سوزدر همان شاهجه خوف ایور سنگه
 بزداں پرستلره خبر ایوب اوده لستولور
 ایچلورون بوی باش اولوب جکری اما تا بیج
 اولوب انزن نارونور قولور بی اودلوه بانو
 سولور درسون باری قورمزس شاهجه کنده
 حالده بو یله فرست مکنده بزداں پرستارگی
 کولورک کسوز دیو که حوجه بزدا نا استوی
 بهی پلید اوغلو پلید ستم صاعه دیو کون استوی
 بودرک

بودرک رسمی علمشاء یقین زمانه چشیده
 شاهکل طلسمنه دوستوب قرق یل اونوه
 قله کور اول زمان ایشه رسمی ونه
 شاه قالور هر موزه ورنه چقه کور کور
 ایدی ای لعیق بلور سنگه بو خصوصه
 بر قیل قدر یلانم یوقور اکی یلانم تو سز
 بی بر قاشق صوا چیده بوغور بکر ایدی
 ای ملعون بو قدر زمانه بزم یلانم
 بکا بر نقطه قوزوره بلدگی زبانه زمان
 بنام بخت ایوب بن ایشه بر سوزی
 سنو یلو که باقم میوانه قورم اما سنگه
 باشک فرغه یورک طیاض طاشی بکلی
 کبی دکنک بکلی اختیار ایورک زبانه
 از چوق بو علمون خبر داری بلورنگ سوزو
 نک دو ای نیای یوق لکن حد یورک
 باقوب دورمز شاهجه اضلال ایوب غو
 غای قلدورک صوکی صقیوب کورک و هم

شاهی و زنی چله اهلی و یلای بی بلایه اوغوا
دری دیو کوه بوسوزه ارتوق بختک ملعون
جوانی قلمیوب ای بیوی ای ناچار یزدان
پوست سکا هر زمان بوزیت منظر ظاهر بنده
شاهک نوزون انکوز بیوم و قاشزه بن
انکچون دوله لایق اولای القایده رم
بولم بوسوز اینچون انکچون شاه بلور دم
بوصوصده کنو بیک بلور دیو بیکه شاه
نوشتران دونوب بختک ای بیوی ای لیس
حوجه و دانابر عالم کتیسر بوزه بیوم زمان
برکی سلطنته حومت ایور بونجه زمان بر
یلای ظهور ایوی س بیانه سوزیون دیو کوه
خرام زاده بیوی بوردی شاه سز بلور سوز
انک بلور کی یا کله و غنذ دکر متا منده او
لوی انون نوشتران استوی هله بر بجه
کون سیرایوه لم انون اطرافه آدم کونوه دیو
بوسوزون اصلی وارقی بر ضیاله لم اکو صوه
صاغ

صاغ ایسه حماقت انیم لم اکو اولو وایشه
اول زمان بوزه تک دوریق اولمز هله کوریم
دیوب انون شاهده بوسوزادون فرغت
ایلوی اما بختک خرام زاده شاه دیو
رضا کورد کوه تک دوریقی ال التندره نوزون
تک حکم انو وکی ویلا بیلوه خرم صا لوب غافل
اولک خاطر اولو کت دیوب خیر کونوردی
زیاسغرم وارد سردیوی اما اصلا صوه
نامی دیک کوز موی زیوا صکی طرافه بسم
بلیه چنلاردیو قور قوی اما قنغی دیارده
بر بهادیر دیلا دور و ارایشه جنون آلوب
شاه اغرتون قلیق ققنان کونوردی
اسمائلتکو و یودتی لطف ایوب آگاه اولو کت
تکو ار سز لوه خیر کونوردی کوه نیر عکوی
آلوب بوجا بنه کله سز ریا که خصم کونوردی
زیوا بی بوجا بنون عاجز قادم حال ابریح
بلور که موارا ایوه یوروم رعایا و کلمتوب

عسکو د پچلی سون دیوب بویه جزیر کو نوری
 اعموی هشته بونلو بوزه جزه و رسم طر فینه
 کوز فلاق تو توب او تو صوه ازیج جانب
 بو هرizon خسرو هندستان یعنی لنها
 بنو سعدان مطلق شأ آهن قبا ایله و زهاد
 دیوانه ایله برکون مکینه کلوب ایو شدری کر
 جزه نکه پوه ری عبدالمطلبه و سنا یو
 مکه اشراعی جمله فرشتو جتوب بونله هتقیال
 ایلو یلو انون او کلونیه دو توب کتوروب مکه
 صحرا سوده قونورد و توانون عبدالمطلب
 بونلوی سرانیه کتوروب قونوردی انون
 بونله عظیم ضیا فتلی ایو توب بولوی برنجی
 کون قونور مد یو انون قلعوب یار کاهلویه
 واروب هرکسی یارنلونه کور و توب انون
 کاه عشوت و کاه مکه طالعونوه ضیو و کارده
 اولو و صابقران نه زمان کلور دیوبوب
 منتظر اولو و نرازیج جانب راوی ایو
 چون

چون بر یون صابقران عمر عیار یله بازگان
 صورتوه کچی ایله کیوبوب برکون کلوب قونون
 اباده ایو شدر یلو بیده کیون جتوب
 بر کار بان سراپه کلوب عمر عیار بر حجه
 قونوب قونو لور راوی ایو بر کور بو کار و بان
 سرای صاصی بر پیر کتی ایوی جزه
 بو پیری دعوت ایوبوب ایوی پیوم
 کل بزمله طعاح یه کتور و انیموه علف
 کتور دیوب بو که جتوروب ایلی آلون
 ویدی انون پیر ایوی ای حوض نیل
 دی بو قدر ایچ و یوب الحمد لله شاعیر
 دولتنده اوتولف او یوز لقمه دیوی
 جزه ایوی پیوم کوزل همان اوچوز
 لغت او لسون اما بز اوله بازگان
 دکولوز که ضریج بصر ایوه وز وار همان
 بو ایوی پیوم ایو بصدون ال کتور که و
 قلا فی سنک اولسون دیو که اول توب

بوند سلطنت دیوب دکدک صبرامغذیلوی
اناکه بوخان صاحبی غایت قورناز
وقلا سنی حریف ایوی کولکنت
ایتوی ایوی بوهریغلو وارایشه
بازیگان دکلدور زیامال بوپازر
کالوده تابومرتبه سنی اولمازین
زرا بوباشیمه کلوم بویدله برجومرد
بازرکان کورموم دیوب افکارفاسده
ایله اول پیپر پازاره کلوب یارم ۱۱
المون لقی نیم بمش وکیاب و
دن ودی هریم لازم ایشه چله آوب
کلوب پیروپ صاحبمراکک اوکونه
کوردی انون حمزه پیوه ایتوی پییم
کل بیلجه پییم دیوکوه اول پیوده کلون
اوتوروب صفا بیل پیوب ایچکه بیلو
یتر تمام کیغلوون یتردی اسناء کلا
سنون صکوه حمزه ایتوی سناهی بوو
بلاشک

یلاشک کدر دیوکوه پیرایتوی سرور بوچیکایه
اورونور دیوبشکلوب ارجسب
خانک کلا یکنه حوبه محسن اوغلو رسته
ناسنه بر پهلوان کلوب نیم شاهین
اول ارجسب شاهجه قتل ایوب و
ماهور شاه ایتوی شاه ایوب و قری
نوروز بانوی آلوب اوتوروب صفا
ده اولوزغنی رشک باشینه تلو کلوز
کچ بر بوچکایه ایلویک ایچموردان
حمزه و صاحبقران رشک بو احوال کور
ایتیوب ایتورون کوزلوی یاش
ایله دولوی نخوردالمسی کی مبارک
پوزنون دو کوروی و آه ایتو کچ کار
بان سوا این ایچ صوا ایله دولوی
اول پیرونک حالنه نجه ایوب
ایتوی ای حوجه لوتچون تابومرتبه
اغلو سکر بوقه خسرو ایله سرک

اولدیلر اولکجه دو شمانک عمری کی کجه صبا اولدقه بر قاع
حواجر بر یزنده طور صبا مناظرین دوز صبا کیدر برهما حفران
ایندی بنده بیلم کیدرم بنده ایونغا ظلم وارد بر بلکه اولد کوه
برم خسر ناهل اردز زبر اولد کیدر دیدی اول حواجر
بیورک دیوب امیر عرب دخی عمر بر از مشاع بو کله صبا ارد زبر
برابر کتیدر حواجر لر رسته حضورینه وار صبا دعا ای دیب
مناظرین عرض ایلدیلر سرور عیار ایله قبوار اسنده قالمب
رستی اولخاله کور صبا و اختیار اغلری حواجر لر مشاعن
صا قوب رسته ن و افرمال الیدر بعد رستی سلا ملبوب کتیدر
امارستی سرور قبوار اسنده طور دوشن کور صبا ای دیب
ای حواجر سنگ مشاعن ندر کوه لم سنده کور ستر ددی سرور
ایندی بنم مشاعن جهما نکدر لر لایق وار صبا رستم ای دیلر
سلطان قبوار اسنده کی حواجر مناظر عجب اوکو دید کور
بر مدد کتورک کور لوج ناهل سیدر دیدی کلوب ای دیبر
بیورک دیدیلر حواجر ایچری کورده امیر عرب رستی اولخاله
کور صبا کور کور حواس بر حونه دو ندی دوشن مافی کور کور

اشبوكناي حاجي خاديه محله سوره اربور احتمال غانك زبده سده صفوحه چشم رشدي عسكريه اوجيني شادردانده

بيلجب كندويي تختدن آتوب صا صبقرانك اباغنه دوروي خوش كلديك صفا كلدين يا صا صبقران عالم بو قولارني حالته رفع ايلدن ديدي ايدر جهانده الين طنوب كنه تخته كجوي اذن عود ايلم كور شوي بو احوال بلنديك حواجم حسني ايريسير بو صا صبقران اوغلو احمسي كندي اوغلو صا صبقان بو قدر سوندم و بويلم حالله اوغرا دقي بو ق اولن باها صبقران بنم اوغلو ايلدين الموق استرسي بو اوصاف و كلدي ديدي سرور عرب بولوب اي حواجم حسني كاشتم سن بولوب بونده كنور ميم ايدش بلكه بو حاله باشكه كلن ايدش كورتم حالله اوغرا مشي ديدي حواجم حسني ايدش نيليم دولتيك صا صبقران بو بوسم اوزر نه توز قوندر من ايدم اما اشبه بويلم اولدي ديدي رستم ايدش دولتم انا حواجم انجتم بن بو حاله را صبقر همان دعا ايدش بوليمك بونلك دضي اوغلو كلديك ديدي صا صبقران اولدم ال قالد بروب درون قلب ايلم يارب شو ك پير اولدم بولدم

زبده سده صفوحه چشم رشدي عسكريه اوجيني شادردانده

بولدم ديوسوغش ايكي عظمت شانك هر ششم بر ندر موب اوغلو صماغ ايسه قيرلر زمانه ايرصا ايلم نكلم بنم اوغلو ايلم مسور ايلدين ديديك بو قدر پير جوان حاضر اولدن خلق آمين ديديلر و چوقا كچيدي بركون بوند او توب ذوق صفا ايدركن حواجم حسني مزده جيلر كلوب مزده اوغلو ن كلديك ديديلر حواجم حسني شاد اولوب سر اينه كشمكه اجازت آلب كندي مكل اوغلو بر نيجه كوشه ره او يوب هندستان كوشه ايدش و اوفتاع الوب كلديك جمله سي شاد صندان اولديلر و حواجم حسني سوندي حواجم حسني اولدي قار شولوب بولشوب كورديلر شاد يلق بو كنه قات انز قات اولدي حواجم حسني با صبقران ال ابراهيم و نسل اسما عيل عليه السلام كنن بولشوب كور ايدش كه ايدش ظهور ايلديك سبهم يوقندا ديوب هر بولشوب بولشوب اعلا ضيا قلد و روي عيشي نونم مشغول اولديلر بونلر مزده

كوتيلدا - كاشم - نيله لگ قزنت انجتم

ضیافتی که **امام حسن علیه السلام** بروز **دفن دکن** **راوی** اینها
 اولی ما که امیر عرب او غلو جعفر حجازی و حواجه دانیال
 تعلیم علمه و پرشدی حواجه دهن جعفری زیاده زکی
 و قابیل کورب مقدورک جعفر ابوب بر قاع
 سنه هجده بود علوهک جزئیاتی و کلیاتی تمام
 تعلیم ابوب او کوندی اندن بر کون جعفر بو قدر
 معرفت تحصیل الیدی بر کون حواجه دن اجازت الیدی
 مکینه و ابوب بدرین و مادرین دهن لرین کورب زیارت
 الیدی حواجه الیدی کوزم نورک ظاهر شد فکرم
 بودن قانع سن کوند بریز اما اشدم مهاجران
 اندن یوق ایمنی رستی ارافه کشتی صبر الیدی کلون
 اندن چند کوند لم کته اول کوند دینی آدم کلون
 سنی تسلیم دیو سج و ان کیت ددی جعفر الیدی
 ای استاد کامل شک دید و کلک چنان اول جعفر الیدی

نرخان

۱۰۰ - ۱۰۱ - ۱۰۲

اسو صحنه یا صفتان بر جلد

نرخان کلور کیم بیلوی اول گاهی بیلر کلور ایدی لطف
 الیم بنی بر قولک الیم کوندی و ابوب مادرم و عولرم
 الیم ملاقات اولوب اندر الیم بیام کلغیه کلغم دیدی
 حواجه کوردی اقدام ایرد اهن تار که کورب بر قوله واری
 آینه مبارک دیر لاری بر صلی بر هاده کسه ایی انظم جعفری
 مکرم کوندی جعفر حواجه نیک الی ابوب دهن و عاسک
 آینه غلام مبارک الیم عزم راه الیدی کیتیلر اما کل کور
 ایجه اول ایکی کامل عالم نوبتیک عاقبتی نه فکر الیدی و نه
 بر یوقلا دیر که کورده صوکتیه وارده و یوقله سلده
 تقصیرده هماره یوقده او بیجه اولور چهار و ناچار کون
 خست کیت طبع کون طار ایچی جعفری عظیم خریف
 وارد الیم بر جلد کتاب اولم راوی ایرد بریدک صامعقران

لا بی غمی
 جلدیه قدر از این شکله
 محمد کنان اول در کون جلد

۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵

رسیده باقی کوزم نوری شد نگردد کینه لوح سنده بوند بستر
 او تر لک دیدی رستم و ولیم آنا نوله کینه ریز اما سر سها
 بیورد بن بکرم و جگر کوشق قاسم بولغار زمین گردید
 سرگردان اولوب قالمش در بنی انده واریم لازم برکایت
 صکره کته نصیب اولورزه واروب مشرف اولورزه دیدی
 ابره هاندی نوله دیوب عیار جهان ایلم بولور
 وداع ایدوب اندن عزم مکده مکده دیوب
 کتدیله برکون مکینه مکینه ابر شوب لندها
 و مظفر شاه مژده جیلد جنب کتوروب اندر دخی
 قار شولوب امیر عربی آکوب کتور دیله صبا جعفران
 لندها و مظفر شاه و سائر دیله بوشوب کور لیلید
 سرور رسیده باشنه کله حاللری نقل ایلد کده
 اغلدرق برکسته قالدی خصوصاً لندها صهی
 بیخ شهادت

بیخ شهادت عجب حال اولور دیوب
 عظیم غمکلی اولوی و زیاده المغم بکری
 انون دو نوب ایوی دوستلو صاحب
 قران شموی رستم قنده در بچون بیل
 کتور مد یکن دیو کوه همان صابغیر آن
 حظه ایوی انوه او علوقاسم آف
 ار آر ایسی انوه کتوی دیوب حکمی
 آناه اولوی ان شایر ان شایر شتون
 کیو جعفر صحابی قصه لوی شلوس ایوه
 اور که صیقا بکری و آردس
 جان حظه نکت یکو جی
 بدیجی جلد ایوه
 بو تده تمام
 اولوی
 بقایا دان سقا حله
 اول کلمه
 تقای اولوی
 بزرگه
 بیلر
 اول کلمه
 تقای اولوی
 بزرگه
 بیلر
 اول کلمه
 تقای اولوی
 بزرگه
 بیلر